

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

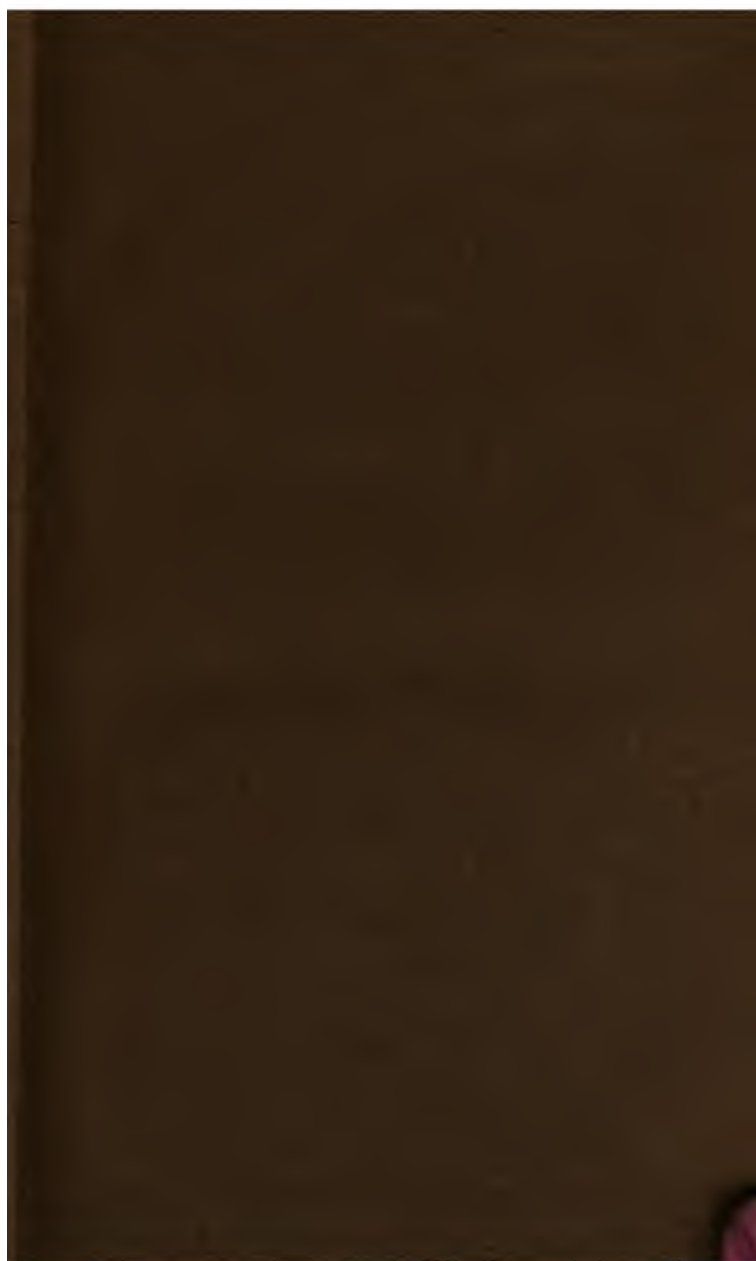
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

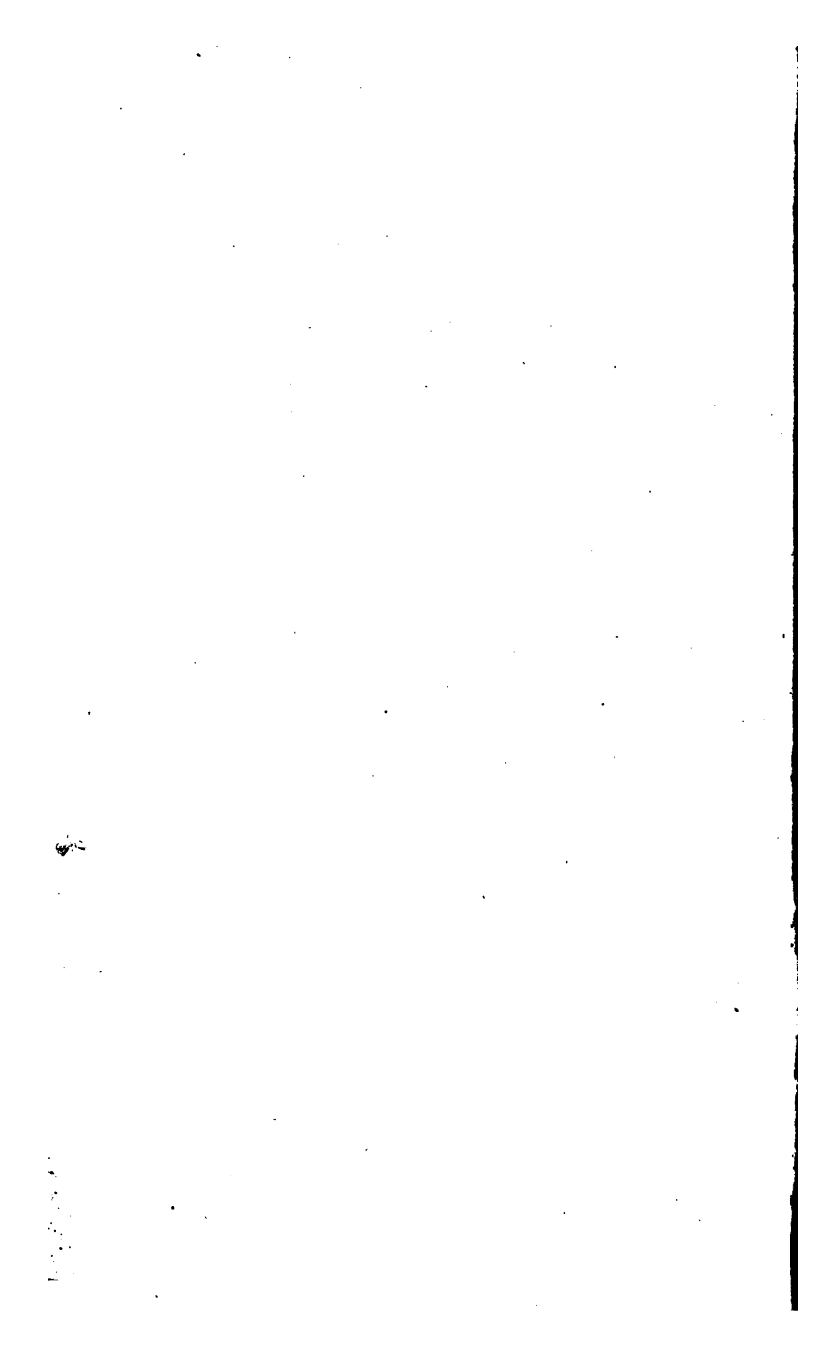

**PRESENTED BY
THE SOCIETY**

BS
345
.S5
1872

Bible. N. T. Gospels. Seneca. 1874.
Wright.
HO'WI Y OS'DOS HAH

NEH

CHA GA'O HEE DUS

GEE IH' NI GA'YA DQS'HĀ GEE;

KUH HE NI O DI YĀ NA WĀH'SYQH

NA GQ'I Q DUK.

THE FOUR GOSPELS

AND THE

ACTS OF THE APOSTLES,

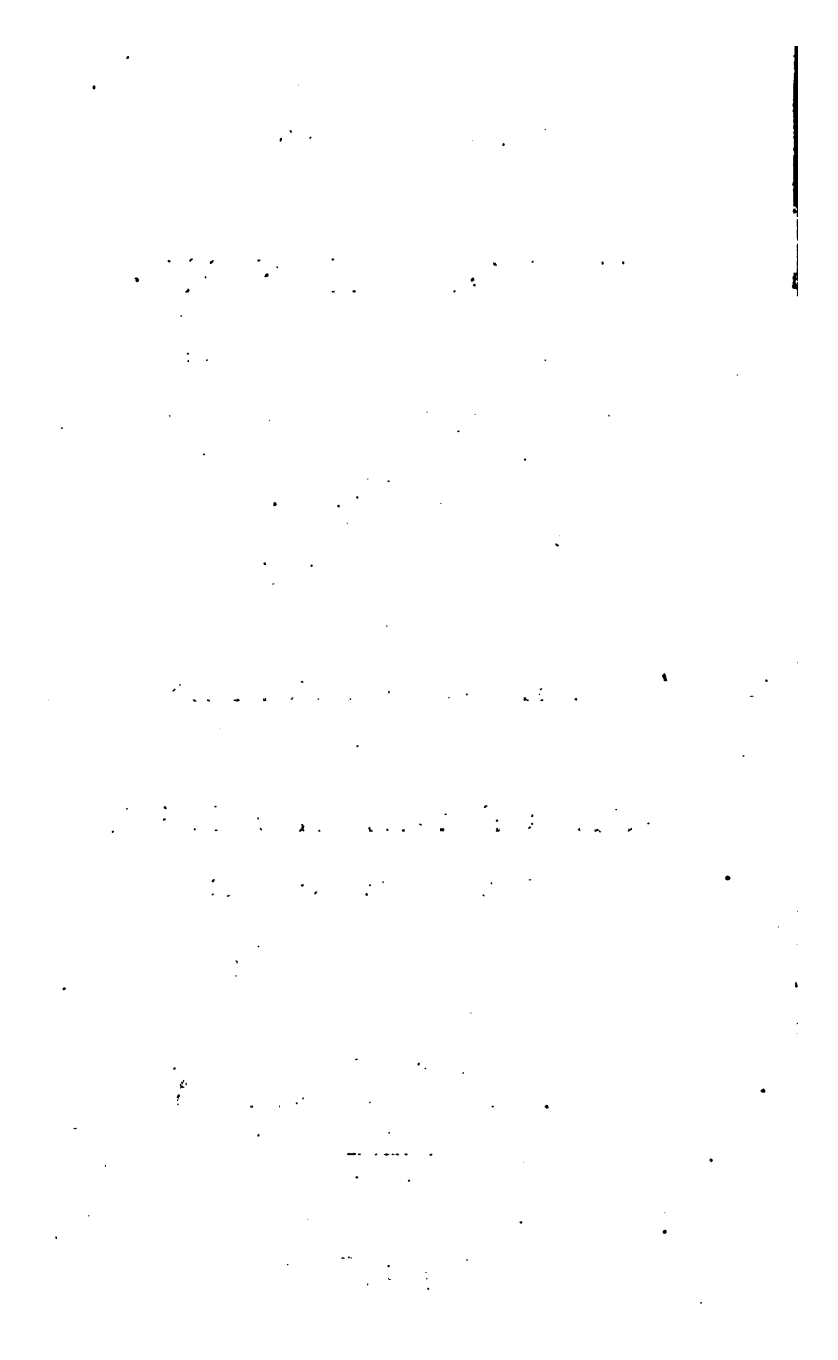
IN THE SENECA LANGUAGE.

NEW YORK:

AMERICAN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR MDCCCKVI.

1872.

6-14-18, m.c.

NOI'WIYUS'DOSHÄH NE CHAGA'QHE DVS

He'ni o ye'gh ho'ya dgh

N E M A T T H E W.

OI'WAH I.

NEH ne gaya'doshäh ne wat'hyu'owih ne da-
ga''wa ji'yä da dyiëh' neh huh' ho'na gää dgh ne
Je sus Christ, ne ho'a wak ne Da vid, neeh ho'a wak
ne A bra ham.

2 A bra ham ho deh'dos gh ne Isaac: Isaac ho-
deh'dos gh ne Ja cob: Ja cob ho deh'dos gh ne Ju das,
kuh neh dgh'non dgh'non deeh.

3 Ju das ho deh'dos gh ne Pha rez, kuh ne Za ra, no-
wan'di a wak ne Tha mar: Pha rez ho deh'dos gh ne
Es rom: Es rom ho deh'dos gh ne A ram:

4 A ram ho deh'dos gh ne A min a dab: A min a dab
ho deh'dos gh ne Naas son: Naas son ho deh'dos gh ne
Sal mon:

5 Sal mon ho deh'dos gh ne Bo oz, neh Ra chab ho-
wa'wak: Bo oz ho deh'dos gh ne O bed, neh ne Ruth
ho wan'deh dgh: O bed ho deh'dos gh ne Jesse.

6 Jesse ho deh'dos gh ne Da vid, ne go'wäh go waah:
Da vid, ne go'wäh go waah ho deh'dos gh ne Sol o mon,
neh no wa'wak ne Uri as yaeh työh'gä'gah.

7 Sol o mon ho deh'dos gh ne Ro bo am: Ro bo'am
ho deh'dos gh ne A bi a: A bi a ho deh'dos gh ne A sa.

8 A sa ho deh'dos gh ne Jo sa phat: Jo sa phat ho-
deh'dos gh ne Jo ram: Jo ram ho deh'dos gh ne O zi as:

9 O zi as ho deh'dos gh ne Jo a tham: Jo a tham ho-
deh'dos gh ne A chaz: A chaz ho deh'dos gh ne Ez e-
chi as:

10 Ez e chi as ho deh'dos gh ne Ma nas ses: Ma nas-

Rec. mvp 12-14-39

ses ho deh'dos oh ne A mon: A mon ho deh'dos oh ne Jo si as.

11 Jo si as ho deh'dos oh ne Jech o ni as, kuh ne dā'-non dā'-non deeh, neh hó o weh chi ga'a wihs neh sha'o-wan di'aah ne Bab y lon.

12 Neh no nāh' neh huh' chi o'wan di'yah theeh ne Bab y lon, Jech o ni as wa ó deh dōh ne Sal a thi el: Sal a thi el ho deh'dos oh ne Zo ro ba bel:

13 Zo ro ba bel ho deh'dos oh ne A bi ud: A bi ud ho deh'dos oh ne Eli a kim: Eli a kim ho deh'dos oh ne Az or:

14 Az or ho deh'dos oh ne Sa doc: Sa doc ho deh'dos oh ne A chim: A chim ho deh'dos oh ne Eli ud:

15 Eli ud ho deh'dos oh ne Ele az ar: Ele az ar ho deh'dos oh ne Mat than: Mat than ho deh'dos oh ne Ja cob.

16 Ja cob ho deh'dos oh ne Jo seph ne' yōh ne Ma-ry, neh' ho wa'deh dōh ne Je sus, neh Christ ho wa'-yas dōh.

17 Da neh' ne ga gwe'goh he'ni yo''wa ji'yā net, dyiuh saah' ne A bra ham kuh he'ni yo''o weh'' ne Da-vid, wus hā' ge ih' sga'eh ni yo''wa ji'yā neet: neh huh', de dyiuh'saah ne David, kuh he'ni yo''o weh'' ne Bab y lon gēh sha'o wan di'aah, wus hā' ge'ih sga'eh ni yo''wa ji'yā neet: neh huh', kuh, de dyiuh'saah neh sha'o-wan di'aah ne Bab y lon, kuh he ni yo''o weh'' ne Christ, wus hā' ge ih'' sga'eh ni yo''wa ji'yā neet.

18 Da neh, dih, neh sha ā'ngāād' ne Je sus Christ, nā dah' ni ya'wāh oh: Neh no'noh''āh Ma ry chi o'non-di''wih'sah'oh nā'o di nyaak' ne Jo seph, ah soh', sho, dah de'o non'dih heh oh, on da'de gah'ā yos'oh heh deh-ja'go yah'dos gah'ah, neh neh huh' ni yu ye'āh Not wais-hā do gāh'dih.

19 Neh, dih, ne Jo seph, ne' yōh, heh tga'i'wa ye'ih ni o'gweh dōh dāāh, heh tāh'āh de'ó ga yās' na'sha guh'-sā nā'et gānt nō gwe'neh, ha weh'oh, o dah'seh dōh'gēh. ā skē'yat gah, ānt khe''ya dos'yōh heh ā skhe'yat gah.

20 Neh, dih, nah'soh de a'yah do'weh da'noh nă gă, nă' nah'a'wăh, ho o'yah ge'o noh Na yah'da gwên ni'yuh ot'ha'daht' he'a gaht, o e'săh da go, ha wă'ăh seeh, ha wă, Jo seph, iis, ne' ya'a wak' ne Da vid, să noh ăh sah'-dyohk na'she guh ne Ma ry ne de snii, neh săh'ăh, he-ni ya'go dyah'da dye'ăh heh deh ja'go yah'dus gah'ah neeh neh huh' dya weh'dah goh Not wais'hă do găh'dih.

21 Neh na'ji noh nă'yon'deh dooh, Je sus, [cha go'yah-da gwên,] ăh'syas duk; neh, săh'ăh, ha'o hwa'h' ă cha-go yah'da gwa oh na o'gweh dah he'ga'yăh no di'wa'neh-ak'săh shoh'.

22 Gagwe'goh nă gă' neh huh' ni ya'wăh' oh, neh noh-gai'wa ye'ih neh thos nyi'eh'oh Na'wên ni'yuh, neh ho'-gwa ho wă'nit găh'dah goh ha yah'da dek, no do'găs da'ni-ak, ha wă,

23 Nă' dah neh'huh nă'ya'wăh', neh ne ya go'gweh-da'seeh' ah'soh go yah'da wa'doh', ă ye ne'oh heht: neh, kuh, ă'o wan deh'dooh' na'ji noh; neh kuh, ă'o wă yas'-thaak, Em man u el; neh' găn doh', ne de ga'wă nan'-de nyooh', De dwa'di' Na'wên ni'yuh.

24 O năh', naeh, ne Jo seph sha'at găh ho dah'o noh, neh huh' na'o yă nă'wăh no'o yah ge'o nah Na yah'da gwên ni'yuh na oh'ni go'oh dăs; neh neh do găs', sho, wa'o di nyaak' ne' yoh,

25 Neh, kuh, ne tăh'ăh deh sha'go yăn'deh oh he'ni-yo'o weh' sha'o wan deeh'dooh' ne dya go'deh doh'goh: neh ne Je sus ho'wă ya soh'.

OI'WAH II.

NEH' no năh' ne Je sus sha'ă'na găăd' ne Beth le-hem tga non'da yăh, heh tga nok'da yăh ne Ju de a, neh dwă nis'hă de nyok chi go'wăh go waah ne Her od, nă' nah'a'wăh, tğăăh'gwit găhs'gwa da'ă'neh duk no'gweh, naah'de yoo' ho dih'ni go'ă yăn dahs, Ma gi ha di'ya soh, neh huh' ho di'yoos oh ne Je ru sa lem.

2 Ho nă, Ga ăh' ne găh no'na gă doh' ne go'wăh go-

waah' ne Jews no' nò ǎn'joh dǎh'? neh, sǎh'ǎh, ne ho'-
o weh tgǎǎh'gwit gǎhs'gwa wah a'gwa gǎh' nò'jih'soh-
dah; neh, kuh, ne gǎh wah a'gwa yoh'duk nǎ'sha gwa'-
dǎ na yǎ'os.

3 Neh, dih, no nǎh' ne Her od, ne go'wǎh go waah
sha'i wa'ok hooch nǎ gǎ, we suh' oht hoh'ni goh hǎǎh'gwǎh;
haeh gwah', kuh, ga gwe'goh no'gweh he'ga non'da yǎh
ne Je ru sa lem.

4 Neh, dih, no nǎh' sha a'go yah'de'o ek ga gwe'goh
na'di go wa nǎs ha di'yah'dont hwus, kuh ne sha go'di ya-
do nih ne gǎn dyuh'gwah gǎh, ha go'ya'on doh ga ǎn dih-
gwa'o weh na'ǎ na gǎǎd' ne Christ?

5 Neh no' wǎ'ǎh seeh, Neh neh Beth le hem' tga non'-
da yǎh, he'yo'ǎn'ja deh ne Ju de a; nǎn-dah', sǎh'ǎh,
ni'ga ye'ǎh ho'ya doh' no do'gǎs da'ni ak;

6 Neh, kuh, niis, ne Beth le hem, he'o weh dyo ǎn'ja-
deh ne Ju da, tǎh ǎh, naeh, deh svs'thoh he'ni yooch' ne
ga nok'da yǎn doh' ne Ju da; neh, sǎh'ǎh, niis gǎh
ǎnt ha'ya gǎht ne Thǎ noh'do ǎh, neh ǎnt ha'go yǎn'noh-
do'ni ak na go'gweh dah Is ra-el.

7 Da o nǎh' ne Her od o dah'seh doh'gǎh he a'go no'-
goh' nǎ' no'gweh ne Ma gi, ha go'i wa'dah gwah'seeh'
he ni yo'wah gǎh shah'o yǎn deet'heht no jih'soh dah.

8 Ha go'hǎh oh neh huh' ha'ǎ noh'get ne Beth le hem,
ha go'yǎ ǎh'seeh, ha'wǎ', Swah'dǎn dih'; swai'wih saak
no do'gǎh ooh' he'a yah'da deh naak sah'aah; neh, kuh,
no nǎh' ǎs hes'wa gǎh, dǎnt sgwa'o nya'neh', kuh; neh
nǎh iih ne neh huh' ha'geeh'; a'e ya'dǎ na yǎ'ǎs nǎh'
iih.

9 Neh no nǎh' ho na'o gǎh he'na'yeǎ'nooh ne go'wǎh go-
waah, ho noh'dǎn dyooch; da, nǎ' nǎh a'wǎh, neeh' shah-
ga'jih soh'daat tho di'gǎ nǎh tgǎǎh'gwit gǎhs'gwa, o'ǎn-
do'gwa he ya'we nooh he'wa'o ne no'ǎn dyiǎh; neh huh'
he yu'ǎh heh'oh heht gǎ'gwa o do'gǎh doh he'ǎh dyoh na'-
ak sah'aah.

10 Neh, dih, no nǎh' sha'a di gǎh' no jih'soh dah, neh
naah'de yò dohk' we suh' wa'ǎ nǎn doh'ha'ǎh.

11 Neh, kuh, no năh' neh huh' he'o di yoooh heh tga-
noh'sòt, ho'wə gə' naak sah'aah, neh, kuh, ne Mary,
no'noh'ăh: neh, no di'yah'dye'năh oh, ho wan'dă na'yă-
nii: neh, kuh, no'na'weh să'gwăh' he'o weh i waat no-
nas'hă no'nyus hăh; ho wə'ge o nii, ho wə'wii oh, jit-
gwăăh'ăh nah o'wis doh'dăh: neh, kuh, no so'wah dah
ga să'no gah'oh shoh'oh, frank in cense, kuh ne myrrh
ga ya'soh.

12 Da neh', dih, Na'wên ni'yuh. ha go'o wiîh no e'-
săh da go'gwa, neh na'gă ak neh ho'gwa theh'sho-
ne'nooh heh thăh dyoh' ne Her od: neh huh' hes-
ho'ne nooh tho no'ăn ja deh', o'yah ji'gwa hes ho'neh-
dah'goh.

13 Neh no năh' chi shə'noh dân dyoooh', nă' nah a'wăh,
o năh' no'o yah ge'o nohs'hăh Na'wên ni'yuh o'yăn deet'
ho da'do ni ha yah'da deh' ne Jo-seph, o'e'săh da go'gwa;
ha wă'ah seeh, Dis daht, de e'jah dak. naak sah'aah, kuh
no'noh'ăh; swa deh'guh, Egypt dyo'ăn'ja deh' hă swa'-
deh gwus'hăh; neh huh' shə hăh sih'dyon dahk: he ni-
yò'o weh' hăs go'o wiîh; neh, săh'ăh, ne Her od o'-
yah dih'saak naak sah'aah, neh a'wah doht ho'heh.

14 Da neh, dih, no năh' det ho'dah oh, he a'go aah
naak sah'aah, kuh no'noh'ăh, neh so'eh; neh huh' he-
a'we nooh ne Egypt dyo'ăn'ja deh.

15 Neh huh' shə he'ăh'dyoh, he'ni yò'o weh' he a'we-
e yoooh' ne Her od; neh neh huh' ni ya'wăh oh, o'i'wa-
ye'ih oh na'wă nah Na'wên ni'yuh ne ho'gwa ho wă'nit-
găh'dah goh ha yah'da deh' no do'găs da'ni ak, ha'wă, E-
gypt gəh hēs he'no goh ne'a wak.

16 Da neh', dih, ne Her od, no năh' sha'ă'ni nan dok,
neh'gwah no wan dân do'nyah doh nă' no'gweh ne Ma-
gi, neh naah'de yò dohk' oh tha'de nyăh'dohk: wa a'-
dăh haht, kuh, wə'o wă nah'wănt huh' ga gwe'goh na dik'-
sah shoh'oh, he'ni yoh' Beth'le hem' tha di'na geh; ga-
gwe'goh, kuh, ne wak'da dyăh ha di'na găă dyăh; neh-
huh' dyuh saah' ne dek ni' hēs ho'di'ă hwăh, ga'oh',
kuh, dyu gon'dah goh, he'ni yò'o weh' ehi wa'eh sha'i-

wus'hă wih neh ha go'i wa'dah gwah'seeh nă' no'gweh ne Ma gi ha di'ya soh.

17 O năh' o i'wa yeih'oh no'os nyiēh'oh no do'gās da' ni ak' Je re mi ah, he' a wă,

18 Neh ho'oweh ne Ra ma ho wan'di wă'na o găh, de ă'noh sânt hwus'; neh, kuh, nă'nos'dă'onyoh; we-suh', kuh, hă non'dă năhs: Ra chel de o'wă nos'dă nih ne guk sah'dah shoh'gă aah: tăh'ăh, kuh, deh a'oh a'ya-go ga yăh da'yon dah'ni gon'do nyoooh, neh gai'o nih heh deh shă'no heh.

19 Da neh, dih, no năh' chia'we eyoh' ne He rod, nă' năh ă'wăh, no'o'yah ge'onohs'hăh Na'wên ni'yuh o-e'sah da go wa o'yah da'do gah'theht ha yah'da deh' ne Jo seph, E gypt ho weh, ha wă'ăh seeh,

20 Dis daht, de e'jah duk naak sah'aah kuh no'noh'ăh, neh huh' ho sa'soeht' he tho no'ăn ja deh ne Is ra el: o-năh', naeh, deh shă'no heh nă nih'saas gwah nă'o wa nyuh naak sah'aah.

21 O năh' det ho'dah oh, det ho'aah naak'sah'aah, kuh no'noh'ăh, neh huh' năh dēt'ho ne'nooh' ho'no'ăn ja deh ne Is ra el.

22 Neh, gwa', no năh shai'wa'ok neh'gwah neh Ar-che la us dēt hă'noh do'ăh ne Ju de a, neh sho'dyah'-don dah'goh noh'ni'gă aah' Her od, o năh' hoh dyuh'oh ne' neh huh' ho'sa eh': neh, dih, heh Na'wên ni'yuh wa oh''dya wă'ăn dăh' no e'săh da go, o năh shot ga'ă-gwăh, neh huh' he a'we nooh Ga li lee dyo'ăn ja deh.

23 Neh huh'; dih, he'o yoooh', he o'na găă doh' het ga-non'da yăh ne Na za reth ga ya'soh; neh no i'wa yeih'-oh he'ni o di'wă nă'wăh''oh no di'do găs'da no'ni ak, Neh Na za rene ă'o wa yaas'thaak.

O I'WAH III.

NEH dwă nîs'hă de nyok' ho yos'oh John ne Bap-tist de o'di o'gwah do'qn dyiēh' he'o weh de a'di'na-genyoh' ne Ju de a,

2 Ha'do'neh, Do sa'swa de nih' ne swah'ni go'gh'gëh; neh säh'äh, ne gë'o yah gëh o'i'wah gëh ne dwë ngh'do-qhs'hä gwën ni'yuh o'näh oh ga yoh.

3 Neh säh'äh nä gë' ho'doqh' no'anyieh'oh no do'gäs-da nih, E sa i as, ne'a wä, Neh na'wë nah ho i'wa no'da-dyiehs' he'o weh de'a di'na ge nyoh, swa dës'yo nih hä'-a'we no'on dyieh Na yah'da gwën ni'yuh, ä yo'do gäh'da-noonk hot'a'de nyoh'.

4 Neh sha a'yah daat ne John, ho syo'nyah do'noh ne ga'nyah'agwaat o'gh'dääh; neh, kuh, ne gë'noh' gah-heh'sah de ot'hwa häh; neh, kuh, i'aas no gwä'yuh dah, lo cust ga ya'soh; oh noh'gont', kuh, o wä'nah', ne ga-ha'da go'khaah.

5 Neh huh' he'o ne'nooh he'o weh it'hehs Je ru sa lem tho noh'dän dyooh, ga gwe'goh, kuh', ne Ju de a, haeh-gwah', gwah huh', ne wak'da dyieh ne Jor dan.

6 Neh, kuh, neh ho'o weh ne Jor dan wa'a go ye'äh-dah'gwäh ne baptism: neh de o'non doh'hi yääh ho-di'wa'neh a goh'.

7 Neh, gwa, no näh' sha a'go gëh ho nont'gah deh ne Pha ri sees kuh ne Sad du cees ho di yooh neh nä g'-go ye'äh dah'gwäh ne baptism, ha go'yä ah'sech, O iia, ga wa ji'yä deh no'des haes'dat goh, soo, eh chih'ni go'än-da'doh' na'e swah nya gës' ne ga noh'kwäs häh da'weh'?

8 Neh, dih, neh swai'oh dws'hä yän'deh do'ok heh do-gäs de ji'swäh ni'go än de nyooh'.

9 Së noh', dih, ä di'swih' ne swän'noh do nyos'hä go, Neh säh'äh, nih, neh A bra ham sha gwah'nih; neh, säh'äh, neh'huh noh gwä'as, ho gwe'nyooh' Na'wën ni'yuh nä gë gah'sgwää ge'oh na'a go'yah da'ges guh neh a'ok sah'dah shoh'gä äk ne A bra ham.

10 Neh, dih, o näh ne'wah neh huh' he ga'eh na do'-gäh nok de'äh gëh ne gä'idoh; neh, dih, gai'o nih, häh'de ge'on da ge, neh täh'äh' deh wa'yo nt häh no'yi-yuh, nä gë'on dyah'go ok; neh huh' hä wan'dyo ok no-jis'dah gëh.

11 Iih, naeh, do gäs' oh gwa'ye äh'dah gwäh ne bap-

tism o'ne ga nōs oh gye'āh duk, neh de'sa swāh'ni gō'ān-de nih; neh, gwa, neh nānt'heh nah'gāh, we suh' hah has'des hāād, naeh he'ni waa gyāh' niīh: tāh āh, kuh, niīh tah'de gye'ih o'ga di'on dah'gō ok na'kha wiīh'-sek no'oh'dah'gwah: ha'o hwaīh', naeh, ē she swa ye'āh-dah gwāh' ne baptism, neh ē an'dye'āh duk' No twais'-hā'do gāh'dih, kuh no jīs'dāh.

12 Neh ha ah' na'gae'h'da''wak thaīh, neh, kuh, neh tga gont' ānt has'ah dah'jih he'o weh bat gwah'es thaīh: neh no nan'jah ē'o ek ha'ge'on dah'gwah: neh gwa', naeh, nā g'āh daah no gae'h'dah ē'ye āh'duk ne deh-wahs'swas no jīs'dah.

13 O nāh' neh huh' nēt ha'we nooh' ne Jesus, neh-huh' da ah'dān diīh ne Galilee, he'o'yo's oh ne Jor dan, he'o weh ni'eīs ne John, neh, haeh'gwah, nā'o'ye āh'-dah gwāh ne baptism.

14 Neh gwa', ne John wa o'is dāh, neh na'a wā, iīh ne gāh de'yu do'ān jooh aa'sgye āh'dah gwāh' ne baptism: neh, gāh, niīs oh sgyah'do wāht?

15 Neh, diīh ne Jesus dīs ho'wā nah sā gwāh, ha wā'-āh seeh, Nyo gwah' sho; neh huh', sho, ni ya'wāh ne'-wah; neh, sāh'āh, o'i'wa yā'ās doh' he'dwa yah'da deh nā dwai'wa ye'it ga gwe'goh' ne gai'wih sah'hoh non'da-ye'i wa ye'īs. O nāh' do gās' ho ga'yah seeh.

16 Neh ne Jesus no nāh' neh sha'o wa ye'āh dah'-gwāh ne baptism, wah o'gon da dyīēh dēt ho'ni oh'gā'-wāān doh ho'ne guh; da', o nāh nā' nāh a'wāh, o nāh', sho', kuh, de'o'de ho'on dyāh'seēh ne gā'o yah gēh; neh, kuh, no'o gā No'twais hāh Na'wēn ni'yuh dyu dah'-sāh doh, neh huh' ni yuh'dā an dyīēh he'ni ga'ye hah ne jāāh'go waah gus'he nāh', i gā, ne da wā'dah sāt; neh neh huh' o dā'dvs oh ha yah'da deh.

17 Nā dah, kuh, nah a'wāh, da ga'wā nit gāht ne gā'o yah gēh, wa doh, Neh nā gā he'a wak, neh ne we-suh' he no'oh gwah, neh tga ye'ih ak ni'gō i yuh ha-yah'da deh.

O'I'WAH IV.

DA o năh' No twais'hăh wa o'yah theeh ne Jesus he dyo ăn'ja deh ne deh e'na ge'nyoh, neh nă'o-wan dă'ngă ge ăd na'o wah'ni go'da guh, ha nă's'he o năh neh huh' nă a yeeh.

2 Neh, dih, no năh' geih' ni wă'nă hă's'hă, geih', kuh, ni wah'son dŭs'hă, shah da'wăn don dyiêh dŏh', shah-ga'at ne' neh, o năh' ho dŏs'sweh da'nă oh.

3 Da o năh' wa o'yah do'wănt' ne, sha guh'ni go'da-gwus, ha wă'ah seeh, Neh ne dyă'gwah iis ya'a wak Na'wên ni'yuh, ji wis'as, nă gă gah sgwă'ăh shoh'oh, o-ăh'gwah ă wan'doh syoh.

4 Neh, dih, neh dēt kos'nyiêh oh, ha'wă', Neh ne ga'ya dŏh', Neh nŏ'gweh, tăh'ăh o ăh'gus gah'ah ta'ya-goh'heh go'ok; neh gwa', naah'de yo wă'na ge net ga'-ya găha haah'sa'ga ănt Na'wên ni'yuh.

5 O năh, dih, na nă's'he o năh neh huh' hwa o'aah heh tga non'da yăh' o non'da do'găh dih, neh huh' hwa o'ă-dăh ga năh'sa gă'yat he yon'dă na yăn'dah gwah.

6 Neh, kuh, na wă'ah seeh, Neh ne dyă'gwah do gă's' iis ya'a wak Na'wên ni'yuh, boh'sa'da dyah'dănt: ga'ya-dŏh', săh'ăh, ă sha'go i'wis us nŏ'o yah'ge'o năh'săh-shoh, dă ye'săh nya dŏoh'; neh, kuh, na dis'oh dah'gêh tga gont' dă ye'sa yah'dah gwah'duk; dyă'gwah, săh'ăh, shŏ, hah dăh'sa sih'do yênt ne gah sgwă'ăh'gêh.

7 Jesus ha wă'ah seeh, Neh ga'ya dŏh', aeh, Să năh' ă sa'dă năh'ge ăt na'e sni'go da guh' Na yah'da gwên ni'yuh, ne' Ya'wên ni'yuh.

8 O naah' na nă's'he o năh neh huh' hwa o'aah ho non'da deh, neh naah'de yo dŏhk' o non'dees'; neeh ha'o-wan'da nii' ga gwe'goh he'ni o'nŏ ăn'jahs' ne go wah'go-waa shoh' ne yo ăn'jah gêh, kuh he'ni o di yăh' ne de-gă'ăh să'oh gwa'nŏh.

9 Neh, kuh, na wă'ah seeh, Ga gwe'goh' ă go'yoh' nă-gă', dyă'gwah' ă sa'da dyah'dye nănt', ă sga'dă nă'yă sa.

10 O năh' ne Jesus ha wă'ah seeh, Sa dŏh'nek, gis-

hə'neh hə sa'seēh, se nīs'he o nōh: neh, sǎh ǎh, neēh
ga'ya dōh', Tga gont' neh ǎ ē sa''dǎ nǎ'yǎ ni''ak Na yah'-
da gwēn ni'yuh, Ya'wēn ni'yuh; hǎ o'hwah ge'ah neēh',
shō, ǎ ē si wa'yǎ ni''aak.

11 O nǎh hot'hǎ da dōh na nīs'he o nōh ha yah'da deh;
neh', kuh, nǎ' nǎh ǎ'wǎh, ha di'ō yah'ge o nōh wa'a'di-
yōh, oh tho'was nyeeh.

12 Neh no nǎh' ne Jesus shai'wa ok ne John hə-
wah'ho dōh on da'de ho'dōh gwah'gēh, o nǎh' neh huh'
he a'we nōh ne Galilee.

13 Neh, kuh, ho nǎ'gǎ gwǎh ne Nazareth, neh huh'
hot gon'dah gōh hīs ho'nǎ gǎǎ dōh Ca per na um, ga'nyu-
dǎǎk'ah', he tho nō'ǎn ja deh Zebulon, kuh ne Neph-
thalim.

14 Nēh nōh gai'wa yēih ne hos nyiēh'oh ho do'gǎs da-
ni Esai as, ha wǎ,

15 He'dyo ǎn'ja deh ne Zebulon, kuh he'dyo ǎn'ja deh
ne Nephthalim, tga'nyu dǎǎk'da dyiēh, sǎh'han di'gwa
ne Jordan, Galilee, ot ho nō'ǎn joh dǎh'shōh neh huh'
tha di'ng gēh;

16 Nǎ nō'gweh nōh sōn'da gō hǎ nih'dyōh ho di'gǎh
de yuh'hat hes'yo wa nǎh: neh, kuh, he'ō weh thǎ nih'-
dyōh ne gǎ'e yaht ne dǎo'nos'hǎ gō ho di'yah do'wǎh oh
ne de yuh'hat heh.

17 Neh ne ho'ō weh ne Jesus thoh saah neh wa a''-
dēnt ha'has', ha dōh, Dō sa'swǎh ni''gō ǎn de'nih', neh,
sǎh ǎh, ne gǎ'ō yah'gēh o i'wah'gēh ne dwǎ nōh'do ohs'-
hǎ gwēn ni'yuh. o nǎh' oh ga yōh.

18 Da neh ne Jesus i'eh' ga'nyu dǎǎk'da dyiēh ne
Galilee, wa a'gō gǎh de i'yus he, de ya'dǎ nōn deēh; Si-
mon, neh ne Peter hə wa'yas thah, neh, kuh, ne An-
drew ne de ya'dǎ nōn deēh; ya dah'e'o aah ne ga'nyu-
dǎǎh'gēh; neh, sǎh ǎh, hni'juh'yaas nǎ i'yah dōh'-
dǎh.

19 Neh na go'yǎ ǎh'seēh, Da kni'nōn dǎǎ dyiēh; neh,
kuh, niēh ǎ knīs'syo nih, neh ǎ ji'sni juh'yaak sek' nō-
gweh.

20 Neh, dih, o năh', sho, kuh, ho nont'gah wăh no'-
nôh'ăăh'shoh, hō wă'nôn dă'dylēs oh.

21 Neh huh' he oh'dăn dyooh', sha go'găh oyah', kuh,
de i'yus he de ya'dă non deeh; James, Zeb e dee' ho'a-
wak, neh, kuh ne de ya'dă non deeh, John; gă'ō wă go
ha dih'nont, de'ă năn di ne Zeb e dee, nō'wăh'nih, shă-
năh'eō nyoh; neh' ne a'go nō'gos oh.

22 Neh ne wăh o'gon da'dylēs' ho nont'gah wăh no-
di'ō wăh, kuh nō'wăh'nih, hō wă'nôn dă'dylēs oh.

23 Neh ne ga gwe'goh tit'ha'weh dōh ne Galilee;
wă a'go i'yo nya'noos thă nont'gên nīs'ah dah'gwa nōh;
ha gont hă'ni a dylēs', kuh, ne gai'wi yus'duk, ne gă'ō-
yah gēh o i'wăh gēh ne dwă nōh'dō ohs'hă gwēn ni yuh;
neh, kuh, neh sha go'jăh da nōh ga gwe'goh he năh gah'-
hoh dăhs ne ga nōh''so dai'yīēs' nō gwe'neh.

24 Neh, kuh, nō wăh'să nă'ō găh, ti'ga gwe'goh hoh-
dwa'di o guh he'dyo ăn'ja deh ne Syria; neh, kuh,
neh huh' he o'wan di'yah thech ha yah'da deh ga gwe'goh
no'di nō'ok da'nō nih, not gah'hoh dăh'shoh no nōh'so dai'-
yooh neh de o'nôn dōh hō ga'nyah dōh; neh, kuh, he-
ni yooh' ho nōn'dyă niih, ho nōn'dye nă'wăh dōh na nīs'-
he o nōh; neh, kuh, ne deh'jō heh', gyeēh, he ye yah'-
da yăn'da dylēs; da neh ne sha go'jăh da'nōh.

25 Neh, kuh, nō'wă'nôn dă'dylēs oh găn dyuh'go wa-
năs' nō'gweh, neh huh' tho nōh'dăn dyo gwăh' ne Gal-
ilee, kuh ne De cap o lia, kuh ne Je ru sa lem, kuh
ne Ju de a, neh, kuh, gyeēh ne agăh'hăn di'gwa ne
Jor dan.

O'I'WAH V.

NEH no năh' sha at'gat huh ne găn dyuh'go wa năs,
heh tgăh he a'we nōoh, ho nōn'da deh; neh, kuh,
no năh sha'a dyăh hō wă yah do'wăh oh nă go'i o nya-
ni'ăhk.

2 O năh ho ho'dō gwăh hăh să ga ănt, ha go'i o nya-
niih, ha wă,

3 Go dă'oh ne go da'de găh he'wăh o'dă theht ne

gut wais hăh, neh, kuh, he'eh dah'gêh go da'do nih;
neh sâh'âh go wăh ne gâ'oyah gêh o'i'wah gêh ne
dwă nōh'do ôh'shă gwên ni'yuh.

4 Go dă'ôh ne yon dă'nahs': neh, sâh'âh, naeh, neh
dă yon'dah ni'go on dăh.

5 Go dă'ôh ne guh ni go'ă ni dăs; neh, sâh'âh, ă ya'go-
wăs theht he'yo'ăn'ja deh.

6 Go dă'ôh ne'neh go dos'sweh da'nis thaă, neh, kuh,
ye ah'dat hă's'thaă nă'ye i'wa ye is he'ni gai'wih'sah hōh:
neh, sâh'âh, nă ya'guh daht.

7 Go dă'ôh ne go da'ni dă ôh; neh, sâh'âh, nă ye'găh'
nă'jon da'di dăh.

8 Go dă'ôh ne deh thaă'gwis dăh deh ao'weh ne'wa-
et'găh ga wăn'nyah sah'gêh; neh, sâh'âh, nă o'wa găh
Na'wên ni'yuh.

9 Go dă'ôh ne je i'wus yō nih neh skăă nōh tagai'wi-
yn'aak: neh, sâh'âh, nă ye'ya so'ok, Ha'wên ni'yuh hok-
sah'dah shōh'.

10 Go dă'ôh nōn dah'nōh gont hah neh tgai'o nih he-
go i'wa ye'is dōh he ni gai'wih'sah hōh: neh, sâh'âh, go-
wăh ne gâ'oyah gêh o'i'wah gêh ne dwă nōh'do ôh'shă
gwên ni'yuh.

11 Swên dă'ôh năh' iis no năh' ă yeh'chi nōh'gon dăh
nō'gweh; neh', kuh, nă yeh'chi găh'syo nih; neh', kuh,
naah'de wa et'găs hă ge ă'yeh'chi'wah is'thaak, ă'yeh'chi-
yă'no wăh'da ni'aak, neh' ăn dyiu'i'wah'gă'ak heh de-
agwai'wa'ga neeh.

12 Joh'e shah, neh, kuh, naah'de yu dohk' ja dōh'ha-
ăh; o'i'o wa năh, sâh'âh, ă di'swat ga'nyah găh ne gâ'o-
yah gêh: neh huh', sâh'âh, nīt hō'wân di'nōh gont hăhk
no di'do găs'da nō'ni ak nō'ăn dō'gwa he swa yah'da deh
hō nōn'dōh ôh.

13 Iis neh'huh no jik'heh dah he'yo'ăn'ja deh; neh
gwa', ne dyă'gwah ă yut'găh so'ok no jik'heh dah, a'-
nănt ga ye'ăh dak' nă aga'jik heh'da găănt? Neh, waeh,
neh deh tah'gwis dăh to'sa wa dīs', neh, shō, nas'deh
hă wăn'dyo ok; neh' kuh, dă ă nă'ăs găs yōk' nō'gweh.

14 Iis ne de yuh'hat hēs'dah gōh he'yo ān'ja deh: Neh no nōn'da gā'yaat ga nōn'da yāh deh a'oh a'wa dah'sit.

15 Tāh'āh, haeh'gwah neh huh' deh e'yā nōh'dāāh no-gweh, na'yōn de gaht ne yont chīs'do dah'gwah, neh; kuh, neh hō'o sa ye yāāh gah nōh'gwa go; neh gwa, gās, neh huh' wah e'nyu dāh he'o weh ye'nyu'dah gwah; neh, kuh, ne ga gwe'gōh oh dya'go hat'beh dāh, he'ni-yō'gweh da ge o gyeh' ye yāh sāh.

16 Neh'huh, dih, nā yuh'dā ak, dā yuh'bat he'aak ne de swah'hat hēs'hāh, he'a di gaht nō'gweh; neh huh' nōn'da weeh duk a'a di gāh he'ni wi yu ne swai'oh dōs'hāh shōh'; neh, kuh, neh dā'o wā'āh sā'o nyōoh' ne She swah'nih, gā'o yah gēh thāh dyoh.

17 Sā nōh' neh huh' nā swah'ni go'oh dā'ak, neh o'gyōh dah'go ok nō'sa gi'wah dōht ne ga ya'nes hāh; do-gaht' neh, gi hshāh, he'ni o'di ye ā'nōh nō'di do gās'da-ni'ak: tāh'āh neh' deh a'gyōh dah'gōh na'gi wah'dōht, neh gwa', nā gi'wa ye'is ga gwe'gōh.

18 Neh, sāh'āh, gai'wa gwēn ni'yuh oh gwā'as, he'ni-yō'o weh' ne gā'o ya deh, kuh he'yo ān'ja deh āgai'wah'dōh, deh'ju'i waat'ah, na gwus' he yu'i wus'thōh ne ga ya'nes hāh gēh tāh'āh ta'gai'wah dōh, he ni yō'o weh' ga gwe'gōh āgai'wa ye ih.

19 Neh, dih, neh so'dih gwa'nāh ot dā'āi'wa'it skat, he'yu'ya nes'hās'thōh, nā gā' ne gai'wih sah'hōh, neh, kuh, nās'ha go i'o nyāh' nō'gweh, neh' neh huh' nā ye-yā'nōh dā'ak, neh neh ānt hō'wāsthwat, he'o weh dwā-nōh'do ohs'hā gwēn ni'yuh o'i'wah gēh ne gā'o yah gēh: neh' gwa', so'dih gwa'nāh ot' nō'gweh āgai'wa ye'is, neh, kuh, nās'ha go i'o nyāh neh neh huh' nā ya'go yā-nā wāh, neh', naeh, ne' neh ānt hō'wā go wa'nānt he'o weh dwā-nōh'do ohs'hā gwēn ni'yuh o'i'wah gēh ne gā'o yah gēh.

20 Neh' sāh'āh, nōh gwā'as, Neh nā gā'ak deh o'āh-dōoh he'ni swai'wa yees'dōh' he ni gai'wih'sah hōh, nach he'ni a'di yā nōh dāāh ne Scribes, [na di'ya dō'āh,] kuh ne Pha ri sees, tāh'āh-- deh gaat gaah neh huh' on'de-

swa'yoh duk na'eswa yoh' he'oweh tga yāh ne dwā-
noh'do ohs'hā gwēn ni'yuh o i'wah gēh ne gā'o yah gēh.

21 Neh neh swai'wa o gāh, thā non'do ok no'nāh jih'
thā noh'he nyok, Sā noh' āh'sa dyu oh: neh, kuh, neh
so'dih gwa'nah ot ā'an dyu'oh, neh neh oh tho'do ā''ooh
no nāh' dā o'wa yah do wet.

22 Neh gwa', noh gwā'as, So'dih gwa'nah ot ā'o'noh-
kwahs' ne de ya'dā non deeh, ā gā'ak deh tah'gwis dāh
deh tga'i'oni, oh tho'do ā''ooh no nāh' dā o'wa yah do-
wet: neh, kuh, ne son'dih gwa'nah ot, Sa do'gweh da-
dye'āt, ā gā'as ne de ya'dā non deeh, neh noh tho'do
ā''ooh ne ga as'hāh gēh: neh, kuh, ne so'dih gwa'nah-
ot ā gā'as, Deh sah'ni gont deh sni'go i yuh', neh',
naeh, noh tho'do ā''ooh na nīs'he o'noh gēh dyu'de kha'h'.

23 Neh, dih gai'o nih, dyā gwah, no nāh' neh huh'
ā sheeh ne sat gā'ā yaat he'oweh tga nyiut ne ye yah'-
do thwat'hah, neh huh' hā ji'sas haat beh yai'wa gāh'seek
ne de ja'dā non deeh,

24 Neh huh', sho, i jāh' neh sat gā'ā yaat he'ga nyiut'
ne ye yah'do thwat'hah; neh, kuh, neh sah'dān dih;
neh da sa'dye ānt' nā ji'ja di'wus yō nih ne de ja'dā non-
deeh; da, neh huh' ni yō'oweh, o nāh' wa'eh dā cheh,
neh, kuh, ā'saat gah' ne sat gā'ā yaat, ā'syā nān'daht'
ne de sa'yah do'weh dōh.

25 Gon'da dyiāh sa ja'di wus'yō nih ne' ya ye naah,
nah'soh' do'gā' jat ha'i neh; dyā gwus'hoh neh'huh ne
de ji'do gāh'oh neh huh' hā yaat gah' ha yah'da deh ne
da'a yah do'wet hah; neh, kuh, ne da'a yah do'wet hah
hā yaat gah' ha yah'da deh ne sha go'ye naas; neh',
naeh, ā yah'ho dōh;

26 Do gās' oh go'yā as, Tāh'āh deh tah'gwis dāh, tōn'-
da ga ye'āh duk dōn'da sya gāht', he ni yō'oweh' hā'se-
gā'ā huh, na gwus' he yu'i wus'thoh.

27 Swai'wa o gāh, thā non'do ok no'nāh jih' thā noh'he-
nyok, Sā noh' dāh syah'duk:

28 Neh gwa', noh gwā'as, Neh neh so'dih gwa'nah ot
ā ha'gut gaat huh ne ye'oh, neh ā'ā noh do nyōoh na'o

di gāāh ea, o nēh', naeh, tho yāh hih qh, de o'yah dah'-
gwāh na'wān'nyah sa'go'.

29 Neh, kuh, ne dyā'gwah ne syān neh'goh se ga'at
ā sai'wa'neh aak'dāh, ānts dah'gwat: neh, kuh, neh sih'
hoh'sa'dih'; neh, sāh'āh, sas'hā nō nyys'hāh nīa, neh
skat on'de sa'dā gwus' neh syah dah'gēh, he'ni yōoh'
sis da'nōh; naeh he ni yuh'dā na'syah da'gwe go'on dytēh
ha nīs'he o'nāh gēh ha'wah sāh'do ok.

30 Neh, kuh, ne dyā'gwah ne syān neh'goh sis oh'-
dah ā sai'wa'neh aak'dāh, ijaħk' ne'neh; neh, kuh,
neh sih' hoh'sa'dih'; neh, sāh'āh, sas'hā nō nyys'hāh
nīa, neh skat on'de sa'dā gwus' neh syah dah'gēh, he'-
ni yōoh' sis da'nōh; naeh he ni yuh'dā na'syah da'gwe-
go'on dytēh ha nīs'he o'nāh gēh ha'wah sāh'do ok.

31 Neh ne wāh'seeh, Neh neh so'dih gwa'nah ot
āch ha'gut gah ne' yōh, ās ha'go ya'dos yōh heh sa sha'-
gut gah:

32 Neh gwa', nīh noh'gwā's, Neh neh so'dih gwa'-
nah ot' āch ha'gut gah ne' yōh, ā gā'ak neh deh tga'i-o-
nīh na'o wā'yah dōn dih, hā'o hwah' da sha'go nōh'do o-
na'o wā'yah dōn dih: neh, kuh, ne so'dih gwa'nah ot ā'-
sho di'nyaak' ne jōn da'dat gah'wāh, neh, naeh, not ha'-
yah duk.

33 O yah', kuh, neh neh swai'wā o gāh', thā nōn'do ok
no'nāh jih, sā nōh' dā chi'wa de nih nā sai'wih'sah o'ok
ne dā'sa no'oh gwa nyōok ha yah'da deh Na'wēn ni'yuh;
neh gwa', no i'wa gwe goh ā eh'si'wa ye'is da ni'aak.

34 Neh gwa', nīh noh'gwā's, Sā nōh' hah gwis'dāh
ā swai'wa ni'yāas duk', neh a gwa'nah'ot ā'swih'; tāh'-
āh, haeh'gwah, he gā'o ya deh; neh huh', sāh'āh, thāh-
dyōh' Na'wēn ni'yuh;

35 Tāh'āh, haeh'gwah, he'yo ān'ja deh; neh' gai o-
nīh, neh de os'hān dah'dōh; tāh'āh, haeh'gwah, ne Je-
ru sa lem; neh' gai'o nih he' neh hoh nōn'da yāh no'-
yah'da ne ā gwat go'wāh go waah.

36 Tāh'āh, haeh'gwah, ta'si wa'ni yāas duk ne sa nōh'-
āh'gēh; neh' gai'o nih heh tāh'āh deh' sa gwa'nyōo'

ju noh'geh aat na'wah dah'gah, do gaht jas dah'gah a'so nih.

37 Neh gwa', he na yuh'da ak ne da swat'ha o nyok', neh huh', neh huh'; tah'ah, tah'ah. Neh, sah'ah, a'-dih gwa'nah ot a ga'at na ga, ne ho'gwa dweh dah'gwah ha yuh'da deh naah'ni go'et'gah.

38 Swai'wa o gah, tha non'do ok no'nah jih, Neh no-ga'ah hah'daak neeh' no ga'ah: neh, kuh, no noh'jah hah'daak neeh' no noh'jah.

39 Neh gwa', niih noh gwa'as, Sa noh' niis neh da-ji swai'wah sa gwat ne'wa et'gah; neh gwa', ne so'dih-gwa'nah ot a a'nis oh'da gwa'h'da'ah a ya'go ek sya neh'-go'gwa sa da'nos gwah'geh, a sat'ga''a guh, neh ne'wah ne sga ga'a di'gwa a o'deh sa'ya thehs.

40 Neh, kuh, ne dyah'gwa no'ogweh a ya ye nah, ga ya'nes hah a ya'ye'ah dah'gwa, neh huh' na dwe'eh-duk, da yah'nyiuh seeh ne sa dyah'da wih shah, ha'ye-nah, sho, haeh'gwa, ne sah'gwaas thah.

41 Neh, kuh, ne so'dih gwa'nah ot ant ya'noh do'os, nae'sneeh skat he yut'gat hwa, is neeh', dekh na' hah de'yut gat'hwak.

42 He soh no'ogweh na yah'ne gah; neh, kuh, ne'ogweh na yat'hah do'ni neh, sa noh' da e'sa di'ha de'-nyahs'.

43 Neh neh swai'wa o gah, neh tha non'do ok, A e'-sno'oh gwaak ne ja da'oh, a eh'ses swa'ah sek, naeh, ne' yah'ni go'as swa'as.

44 Neh gwa', niih noh gwa'as, Eh'chi no'oh gwaak neh eh chih'ni go'as swa'as; neh, kuh, neh chi'ya do'e-syoh'gwa se'aak na'ya go'dah swi'yu aak, neh yon do'e-syoh'gwa nae'sa dah'swa et'gah't'; a she'ya da'ge hah no sus'swa as; neh, kuh, na she'ya da'na ya'ni ak no'sa-ga'ah syo niih, kuh no sa'noh gont hah.

45 Neh huh' non'da we'eh duk, neh o'sa ok'sah dah'-shoh ga'ak neh She swah'nih, ga'o yah'geh' thah dyoh'; neh, sah'ah, tho'i'wah, heh dya go'ah gwit'gah seh ne go'i'wa neh'agoh, kuh ne ya go'gweh di'yu: neh, kuh,

tho i'wah heh gos'də on dy'leh'seh neh go i'wa ye'is dōh, kuh neh deh a'go i'wa ye'is cōh'.

46 Neh, səh əh, ne dyə'gwah nə'she no'oh gwaak nō'sa no'oh gwah, a'nah ot', nōō', ə sat'ga nyah gəh' təh'əh, gəh, haeh'gwah, neh huh' de a'di yə'noh dəh neh [sha'go di gə'ə dōh] ha di'wis de'o es?

47 Neh, kuh, ne dyə'gwah neh'shō, də yeh'chi nō'ō-nyō'ok ne de swa'də nōn deeh, ga'ə o weh' nah'de yeh-chi'wa gə nyōoh' no yah'shōh oh'? təh'əh, gəh, haeh'gwah, neh huh' de a'di yə'noh dəh neh [sha'go di gə'ə dōh] ha di'wis de'o es?

48 Neh, dih, gai'ō nih, Swai'wa ye'is dō ok' nəh' iis, ənt chis'swa ye'ə ak he'nit ho i'wa ye'is dōh ne She swah'-nih ne gə o yah təh dyōh'.

O I'WAH VI.

SWADAH'NI GO'ĀĀK no nəh' də swa'yah do wet na-da'ni də'os həh, ə gə'ak neh huh' deh'swa ye'əh he'a-di gat nə' nō gweh, neh ae'swa nō nəh' nə'yeh chi'gə-nōoh: neh, səh əh, ne dyə'gwah neh huh' nə swa'yə-nə'wəh, təh əh taa'she swa'ga nyah'gəh ne She swah'nih, gə'ō yah gəh təh dyōh.

2 Neh dih gai'ō nih, no nəh' dəh syah'do wet na da'ni də'os həh, sə'nōh əh sə'ōh da at ne ga'wə niis' o'ān-dō gwa, naeh he'ni a di'ye həh ne daa'di'ni'gō əh'seeh, no yah' ho nōnt'gōh sōn'dah gōh, he'ō weh hə nōn'də nə'yən dah'gwah, neh, kuh, he de yu'nōn da'gwən de nyōh, neh ne da'ō wən'di əh'sə o nyōoh' nō'gweh. Do gəs oh-gwə'as, neh, naeh, no di'ye nə'ān dy'leh no'nōnt'ga-nyahk'dih.

3 Neh, dih, niis, no nəh' ə she'yōh ne də she'yah do'weh dəh, sə'nōh' ə yu'nōh dōk ne chət'gwa-di'gwa ses oh'do dah'gōh he'ni wa'dye həh' ne syə neh'-gōh.

4 Neh, gwa, niis, no nəh' də she'yah do'weh dəh, o-dah'seh dōh'gəh ə gə'ak; neh' kuh, ne Yah nih, na'-

a gēh neh o dah'seh dōh gēh; neh & sya'ga nyah gēh ne tēh'ēh deh jo'dah seh'dōh gēh.

5 Neh no nāh' ēh sa'dā nā'yāh', sē nōh' neh huh' nā'syā'nōh dā'ak he'ni a'di yā'nōh dāh da'a dih mī'gō ēh'-seeh no yah' ho nont'gōh son'dah gōh, neh sēh'ēh ha-di'nō'ehs nā'nān dā nā'yāh', neh huh' de a'di'dahs' he-yon'dā nā yān'dah gwa'nōh, neh, kuh, he'wat ha'ah syōh, he ga non'da yān dōh, neh nā'ō wān di gēh' nō gwēh. Do gās oh gwā'as, neh no di ye nā'an dyēh, naeh, nō'-nont'ga nyahk'dih.

6 Neh gwa' niis, no nāh' & sa'dā nā'yāh', hōh jōh no dah'seh dōh'gēh sa nōk'da yāh; neh, kuh, no nāh ānt che'ho dōh, & eh'sa dā nā'yā'os ne Yah nih, no dah'-seh dōh gēh hāh dyōh; neh, kuh, ne' Yah nih ha'a gēh neh o dah'seh dōh'gēh neh & sya'ga nyah'gēh neh tēh'-ēh deh jo'dah seh'dōh gēh.

7 Neh, dih, niis, no nāh' & swa'dā nā'yāh', sē nōh' neh & swa'dye āh'duk ne deh wa'dēs thaē de dyōh'nāh-ne'dah gwah, ne wah ēs'nyēt, he'ni a di'ye hāh' ne de-o'nōn dah'son da'i gōh; neh, sēh'ēh, nā'ē neeh, ānt sho'-gwat hōn daad, ne we suh' ha dis'nyēhs.

8 Sē nōh, dih, shāh dāh swa yā'nōh dā'ak naeh ne'neh; neh, sēh'ēh, ho nōh'dōh ji'wāh' ne She swah'nih, neh nah oh'dāh shōh de yu dō'ē jōh he swa yah'da deh ne ga oh' nah wān dih nah sōh deh she'swah ne'giih.

9 Nāh'hun da' dih' nā swa'ye haak nā swa'dā nā'yāh', Gwah nih, gā'ō yah gēh'shōh chih dyōh, Dā ye sē'ēh sē-ō'nyō ok he'ni sah'sē nān dō gēh'dih.

10 Idweh niis ne sai'wah gēh ne dwā nōh'dō ohs'hā-gwēn ni yuh: Neh, kuh niis he'ni di sah'ni go'oh dāh neh huh' ni ya'wāh ne yō ān'jah gēh, naeh he ni dyuh'-dāh ne gā'ō yah gēh.

11 Da gyōh' nā gā wā nīs'hā deh nah'de wā nīs'hā ge nō gwa'ah gwah.

12 Neh, kuh, neh dōn da gwai'wah sē gwus, nō gwai-wa'neh ak'shāh, naeh niih' he de jak'hi'wah sē'gwah seh nōk hi'wa'neh a gih.

13 Să nōh', kuh, neh huh' hă sgwa'ah hă dyō'gwah ni'-go'da guh; neh gwa' sho, da gwa'yah dōh'no'ok ha-yah'da deh naah'ni go'et găh. Iis' săh'ăh, sa wăh ne dwă nōh'do ohs'hă gwên ni'yuh, neh', kuh, ne gah'has'-des hăh, neh, kuh, ne de gă'ăh sa o'h', hă'yu i'wa da-dyîeh. Do găs' neh huh' na'ya wăh.

14 Neh, săh'ăh, ne dyă'gwah dă je chi'wah să gwus no'gweh no di'wa'neh ak'shăh, haeh'gwah ne She swah'-nih ne gă'o yah gēh thăh'dyoh dă che swai'wah să gwus.

15 Neh, gwa', nă gă'ăk dah'de je chi'wah'să gwah'seh no'gweh no di'wa'neh ak'shăh, tăh'ăh, kuh, ne She swah'-nih ne gă'o yah gēh thăh'dyoh tah'do'sa she swai'-wah să gwus.

16 O yah', kuh, neh no năh' dă swân'don dyet, să nōh' neh huh' nă'swa yeeh' he'ni a di'ye hah de'a dih'ni go'ăh'-seeh, no yah ho nont'goh sôn'dah gōh, ha dih'ni go'ă et-găhs' he'ni o'nont'goh'sa ye'ăh: neh, săh'ăh, de'ă'nont'-goh'sas da hăh, neh na'ă neh no'gweh nă'o wă nont'gat-huh', de o'nōn don'dyeh dōh. Do găs' oh gwă'as, Neh, naeh, no di'ye na'an dyîeh no'nont'ga nyahk'dih.

17 Neh gwa' niis, no năh dă săn'don dyet, ăh sa'duh-gaah ne sa'nōh'ăh'gēh; neh, kuh, nă sat'goh so'ae'h;

18 Neh na'gă'ăk deh o'yăn det he'de ye'sa ga neh' no'-gweh heh de săn'don dyeeh dōh; neh, sho, ne' Yah-nih, no dah'seh dōh gēh hăh'dyoh: neh, kuh, ne' Yah-nih, na'a găh no dah'seh dōh gēh, ă sya'ga nyah'găh neh tăh'ăh deh jo'dah seh'dōh gēh.

19 Să nōh' ă swa'da dyu'e găh nas'hă nō nyus'hăh ne yo'ăn'jah gēh, he'o weh da gee'shăh kuh nos găh'săh ga et'gănt hah; he'o weh', kuh, na'di nos gwa'oh dă'ă-nō gut'hah he'găh sa deh, neh, kuh, na'di nos gwus.

20 Neh' huh gwa, hoh'swa'yăh ne swas'hă nō nyus'hăh ne gă'o yah gēh, he'o weh ne da gee'shăh kuh nos găh'-săh tăh'ăh deh wa'di et'gănt hah; kuh he'o weh na di'-nos gwa'oh tăh'ăh dah dă'ă nih'so gut'hăh, tăh'ăh, kuh, de a'di nos gwus.

21 Neh, săh'ăh, he'o weh ga'yăh ne swas'hă nō nyus'-

hăh, neh huh', haeh'gwah, hă ga'yăn dahk ne swăn-hës'nyah'sah.

22 Neh de yuh'hat hës'dah gôh ne ye yah'dah gëh ne ye ga'ah: neh, dih, ne dyă gwah wi yu' neh se ga'ah-gëh, heh syah'da gwe gôh ă ga'nôh ho'ok ne de yuh'hat-hës hăh.

23 Neh gwa' ne dyă gwah o et'găh ôh ne se ga'ah-gëh, heh syah'da gwe gôh ă ga'nôh ho'ok ne de yu'dah-sôn da'igôh. Neh, dih, ne dyă gwah ne de yuh'hat hës'hăh, ni waat' heh syah'da deh de yu'dah sôn da'igôh ôh-wa dôh, ne gă' nōō, hah'de yu dôhk' de yu'dah sôn da'igôh!

24 Tăh'ăh deh'so gaah nō'gweh ne de i'vys heh' a'ô-wah hăh shăh'gă aak; neh săh'ăh, gi h shăh', nă'os swa'ăh sek ne sha yah'daat, neh, naeh, ne' sha yah'daat ă-o nō'ôh gwaak; ne gi h shăh ă o'dye nă wah dō'ok ne sha yah'daat; neh, naeh, ne deh tah'gwis dăh ho nōh'-dôh ne sha yah'daat. Tăh'ăh deh swa'gwe nyôôh ne da'she swa'di wah'nyă'ni ak Na'wën ni'yuh, kuh ne Mam-mon, [na'shă nō nyvs'hăh, i gă.]

25 Neh, dih, gai'ô nih ôh gwă'as, Să nōh' neh dă-swăh'ni gôh hăh'gwa nă'sthaak he'jôh heh, a'dih gwa'nah-ot' ae'swa dek'ho'ni h neh, gi h shăh, na'dih gwa nah ot' ae'swa ne'ge ah tăh'ăh haeh gwah ne swa yah'dah gëh, a dih gwa'nah ot nae'swa syô'nyah dah'gô ok. Tăh'ăh, găh, deh o'ăh da ni he'ya gô'heh, naeh he'ni gai'wah ne wa'-gôh; neh, kuh, ne ye yah'dah naeh nas syô'nyvs hăh?

26 Swat ga'ă ôh ne jih'dăh ăă'shōh ôh neet găh'shōh wa di'dyêhs; tăh'ăh, waeh, deh wa'di yănt hwes; tăh'ăh, kuh, deh wa'di yănt'hwagwus: tăh'ăh, kuh yet-gwah'es thah'gëh deh wa'di o'es: neh gwa', naeh, na'-nōn dăh ne She swah'nih, gă'ô yah gëh thăh dyôh. Tăh'ăh, găh, deh swa'ah da nih he ni swa'yah da nō'ôh, naeh he'ni wa'di yah'da nō'ôh?

27 Sô'nah ot' he'ni swa'di', neh ôn'da gai'ô nih ne na o'da dăh'ni'gôh hăh'gwa'ni aak hō'sa a gă'is he a'dô-gweh'di nehs, det ha'năk dôôh nō'sa yu gă'is?

28 A' nah ot' gai'o nih' neh de swa'da dāh ni'goh hāh'-
gwa nis'thaak' nas syo'nyus hāh'? De swa'yah do'weh dah'-
jih no noh'jah' ne ga'an da go'shoh' a wā'a yāh, he ni-
yuh dāh ho do'dyā an'dyēh'; tāh'āh deh wān'non dye'-
uh daas, tāh'āh, kuh, deh wa'dih si'nyeh;

29 Neh, dih, noh gwā'as, Haeh gwah', kuh. ne Sol-
o mon, he nah'de ga'āh sā oh ga gwe'goh he ni yoo'h'
ho'yān duk', kuh na'syo'nyah dah'gwak he ni yu'yās doh,
tāh'āh dah'de''sga yā'on daah', naeh he ni yuh dāh nā-
gā, ne ja wā'ont.

30 Neh', dih, ne dyā gwah neh huh' ni ōs'syo nyus'-
yuh dās'doh Na'wēn ni'yuh noh ē'oh dah'shoh oh, ne
ga'an da go'shoh' o yāh,—neh, naeh, ne tga ye'ih nā gā'
wā nis'hā deh; neh, gwa', nā'yo hāht yont hāh'gon dah'-
gwah gēh he wah'sāh doh,—tāh'āh, gāh, niis sah gwah',
naeh, ta'she swcs'syo ni'aak; iis, ne deh'gā' deh swai'-
wa gwēn ni'yus doh?

31 Neh, dih, gai'o nih, sā noh' neh' dā swāh'ni goh'-
hāh'gwa nis'thaak, nae'swa do'ok, A' nah ot' ā dwa'dek-
ho'ni aak'; neh, gih shāh', A' nah ot' ā dwa'ne ge haak';
do gaht', A' nah ot' ā dwcs'syo nyah'dah gwaak'?

32 Neh, sāh'āh, naeh, ne ga gwe'goh nā gā' hā nih'-
saas noh son'da go ho non'doh oh noh'dya ga'an joh'dāh-
shoh: ho noh'doh ji'wāh, sāh'āh, ne She swah'nih, gā'o-
yah gēh thāh'dyoh, heh de'yu do'ān jo'oh he swa yah'-
da deh ga gwe'goh' nā ga'.

33 Neh, dāh gwa''eh da swa'dye ānt da swa'da dēs'tt
swih'saak nae'swa dye'na want no i'wah gēh Na'wēn ni'-
yuh, ne dwā noh'do oh'shā gwēn ni'yuh, kuh no i'wi-
yus'dos hāh; da, o nāh', naeh, ga gwe'goh' nā gā'
haeh'gwah ā swa'yah do wāht.

34 Neh gai'o nih, sā noh' neh' ā yo'o ya'gāh do'ok ne
swah'ni go āh'gēh he nā ya'wāh syoo'h nā yo hāht'; neh,
sāh'āh, nā'yo hāht o yāh', naeh, neh dā yuh'ni goh'-
hāh'gwa nis'thaak he nā ya'wāh syo nyoo'h he ni wā'nis-
hes. Neh huh' hāh'de ga ye'ih ne wā nis'hā deh he ni-
yu'yāh' ne de yuh'ni goh'hāh' he ni wā'nis hes.

OI'WAH VII.

SĀ NŌH' dā ye'chi yah'do wet, neh' na'gā'ak nāh iis dah de'ye chi'yah do'weh dōoh.

2 Neh, sāh'āh, he'nā swa yeeh ne dā ye'chi yah'do wet, neh', kuh, nāh' iis dā je'chi yah'do weeh duk'; neh, kuh, ne' nāh ot ā ye'chi ya'dā nāh'ge āh'dah gwāh', neh, kuh, nāh' iis ā je'chi ya'dā nāh'ge āh'dah'gwāh.

3 A' dih, naeh, heh' se gāāh' ne ni wah'aah noch-hi'nvs gāh ho gah'dah gwāh ne de ja'dā nōn deeh, tāh āh, naeh, deh se gah'ā'yo'oh ne gā'on dah ni'yuh' niis' ne-se ga'āh gēh?

4 Neh, gih shāh', a'nā'ya wāh', na'eh sā'as ne de ja'dā nōn deeh, Do, nyiuh', sgo guh' noch hi'nvs gāh sa-gah'dah gwāh, neh, dih', naeh, ho! gā'on dah ni'yuh' niis ne se ga'āh gēh?

5 Iis, ne de sni'go āh'seeh o yah' sat goh'son dah'goh, neh da sa'dye ānt sa'so guh' ne gā'on dah ne sa gah'dah gwāh; o nāh' wa'eh ānt'sdo khaak' nāch'ho guh' noch hi'nvs gāh ni'yuh' na'ga'āh gēh ne de ja'dā nōn-deeh.

6 Sā nōh' ne ji yāh ā swa'nont' no'wā'ā gwah'seeh Na'wēn ni'yuh'; sā nōh' haeh'gwah neh huh' hā swus'huh ne swa'wāh ne gah nōh'sah he'wa di'gat ne gwis'gwis: dyā'gwah' dā'wā nā'ās gāh syok', sho; dā dwā'nān dih'sa-denih, kuh; iis, dā ji sā'āh ne gā'o guh'.

7 Swa do'e syok, neh, kuh, ā swa'yah do wāht; swih-saak', neh, kuh, nā swa'gāh'; swah ho'ah e'syōoh, neh, kuh, neh dā swa'de ho'on dyāhs.

8 Hah'de yo gweh'da ge, sāh'āh, ne yon do'e syoh'gwah, go yah'do wāhs; neh, kuh, ne yaih'saas, ye'gāh: neh, kuh, ne yeh'ho ah e'syoh, de ya'go deh'ho on'dyāh seh.

9 Neh, dih, soo nāh ot' he'ni swa di', jō'gweh, naeh' sho, ne dyā'gwah' no'a wak ā'o'do e'syoh'gwāh no'oh-nih o āh'gwah, neh, gāh, ne gah sgwa'āh ā'o'nont'?

10 Neh, gih shāh', ne dyā'gwah neeh' ā'o'do e'syoh-gwāh ne gān joh', neh, gāh, ā'o'nont' nos hais'dah?

11 Da neh', dih, niis, he'wa et gǎh he'swa yah'da deh, swa'yǎn de'ih, he'nǎn di'swa ye'ǎh duk ne wi yuhs a'ye-chi yoh' ne chi'a wak'shoh; do dih, naeh, ni we suh' ne si'gwa ne She swah'nih, gǎ o yah gǎh thǎh dyoh, a'sha-gǎ'oh ne wi yuhs, nǎ' o wǎn dō'e syoh'gwǎh?

12 Neh, dih, gai'o nih, ga gwe'goh a'dih gwa'nah òt neh huh' nah'de di swa'do ǎn jo nih' no'gweh he na'ya go-ye'ak he'swa yah'da deh, neh huh' nǎh' iis nah'swa ye'ak ha di'yah da deh: neh sǎh'ǎh nǎ gǎ, neh' gǎn dōh ne ga'ya dōh ne ga ya'nes hǎh, neh, kuh, no'di do gǎs-da ni'aak.

13 Hoh swa yoh' ni gah'ho ah'aah gah'ǎ'o ga'ǎnt; neh, sǎh'ǎh, ne wa da'gwǎnt hoh'ǎ'o ga'ǎnt, neh, kuh, neh wa'a gwǎnt ho'a deh, ne yu ah'di oh he'o weh de dyu'-doh ho ga'nyat'; gnt gah'deh', kuh, neh huh' wah'a'go-yo'on dyiēh.

14 Ne gǎh! ni gah'ho ah'aah hoh'ǎ'o ga'ǎnt; ni wah'-sǎ dyiēh'aah', kuh, ho'a deh, ne' neh huh' he yu aah'-di oh nǎ ya'go he dyiēh! duh gaah'ah, dih', kuh, nǎ'-ye'gǎh'.

15 De swa'da dus hǎāk ne deh gai'wa gwēn ni'yuh go-dye'ǎh dah'goh go do'gǎs da'ni'h'; e chi'yah do wǎhs' de-yu'di nah'gǎ on'doh oh ni yoh'goh dǎh, neh gwa', ne ye yah'da go'gwa, neh huh', naeh, ni ya'go nyah'do wis ne ta'yo nih.

16 O do'gǎh ooh' ǎ ye'chi yǎn deeh he'ni yuh dǎ ne wa da'yo nih ha di'yah da deh. Neh'huh, gǎh, no'gweh hǎ na''yon da'gwǎs' no nyo'gwih sǎh he dyo ik'dòt? Neh, gi'h shǎh, ne figs, he'o weh dyò'nyòt' no'ik'dah ne yu'-ik dah'aah?

17 Neh'huh, dih, ni yuh'dǎh, hah'de yo'on da'ge no'-on di yu', o'yi yu', kuh, ne wa'yont hah; neh gwa', no'on da et gǎh, o ya'et gǎh, kuh, naeh, ne wa'yont hah.

18 Tǎh'ǎh deh a'oh no'on di yu o ya'et gǎh a'wa yon-dǎh; tǎh'ǎh, haeh'gwah, no'on da et gǎh o'yi yu' na'-wa yon dǎh.

19 Neh nah'de yo'on da ge, ne tǎh'ǎh deh wa'yont hah

no'yi yu, ne gǎ'ón dyah gòh'; no jís'dah gèh', kuh, he-wa'dyoooh'.

20 Da neh'huh, dih', ni yuh'dǎǎh, do gǎs o do'gǎh-oooh ǎ ye'chi yǎǎn deeh, he ni yuh'dǎǎh ne wa da'yo nih ha di'yah da deh.

21 Tǎh'ǎh deh'ga gwe gòh nǎ yo'gǎ'ah se aak, Syah da-gwèn ni'yuh, Syah'da gwèn ni'yuh, ta'ye yoh he ni ga nok-da yǎh ne dwǎ nòh'do oh'shǎ gwèn ni'yuh ne gǎ'o yah-gèh: neh, gwa', nǎ'o hwaǎh na i'wa ye'is thaǎh he ni tho'h'-ni go'oh dǎǎh Naah'ni, gǎ'o yah gèh thǎh dyoh.

22 Gut gah'deh nǎ yo'gǎ'as ne neh' dwǎ nís'hǎ deh, Syah'da gwèn ni'yuh, Syah'da gwèn ni yuh, tǎh'ǎh gǎ'neh deh a'gwat hǎǎh'gwak ne sah'sǎ nah; neh, kuh, ne sah'sǎ nah o'gwa ye'ǎh dah gòh jak hi'yah dit'gǎ oh na di'nís he'o nah; neh, kuh, neh o gwa ye'ǎh dah gòh ne sah'sǎ nah, we suh' no i'wa nǎ'ǎ gwah'dòhs ni yo'gwa-dye'ǎ nòh;

23 O nǎh' ǎnt gi'wa gwai'ih siǎh ǎk he'yǎ os, De wǎn dòh niǎh deh gwa'yǎn deeh'oh': Swat'hǎ daat' he ni gyah'da-deh, iis, ne' wa et'gǎh swai'oh deh'gòh.

24 Neh, dih', gai'o nih, naah'de yo gweh'da ge, no'ot hòn deh nǎ gǎ, he'naǎ gwǎ'na geh'heht, wa'a ye'is', kuh, neh dǎ she'yǎ on dǎǎk' no'yah'do weh'dvs hi yu' no'gweh; neh huh' hoh nòh'so niǎh' gas dǎ'ǎh gèh;

25 O nǎh' dyus da'ǎh dòh, oh wǎ'no dooh, oh ge'o wa-nǎnt', kuh; neh huh' de ya'o yǎh'dòh he ga nòh'sòt: tǎh'ǎh, kuh, deh oh'hnye nǎh'oooh, neh, sǎh'ǎh, he gas-dǎ'ǎh gèh ga nòh'so niǎh.

26 Neh, kuh, naah'de yo gweh'da ge, no'ot hòn deh' nǎ gǎ' he'naǎ gwǎ'na geh'heht, tǎh'ǎh, kuh, neh huh' de'o ye'ǎh, neh dǎs he'yǎ on dǎǎk' ne de oh'ni gont' no'gweh, neh huh' hoh nòh'so niǎh' ne gah neh'sǎh gèh:

27 O nǎh' dyus da'ǎh dòh, oh wǎ'no dooh oh ge'o wa-nǎnt', kuh; neh ho'oh ga yǎnt' he ga nòh'sòt, neh, kuh nòh hnye'nǎh oh; neh, kuh, no i'o wa nǎh he ni ya'wǎh-oh shaǎh gah'hnye nǎnt.

28 Da, neh no nǎh' sha a'dwǎ'nohk dǎh' ne Je sus, ho-

di wa'nă ă'gwah oh ne găn dyuh'go wa'năh no'gweh he'na a yeeh ne wa'a go'i o nyăh.

29 Neh, săh'ăh, he'na a yeeh noh sha guh'ni'go o nih'ne' the'o yăh' non'da ăn'noh do'ok; tăh'ăh, naeh, neh-huh' de'o ye'ăh he'ni a di'ye hah' ne sha go'di ya'do nih.

OI'WAH VIII.

NEH no năh' sho'non'das năh'do on dyi'ăh ho non'da-deh, găn dyuh'go wa'năh ho wa'non dă dyi'ăh.

2 Neh, kuh, nă' năh a'wăh, neh huh' non da'eh no'yah'dat găs, wa a'dyah dye nănt he'a gat, ha wă, Syah'da gwên ni'yuh, neh ne dyă'gwah ae'sa ga'yăh, sa gwe'nyooh niis on'dah săn'noh dooh na'gă ak' deh swa'gyah-daat găs.

3 Neh ne Je sus he o'nis oh'da da doh, neh, kuh, not'ho'yă o'nyooh, ha wă, o'ge ga'yăh; neh, dih, neh-huh' ni yuh'dă ak he syah'da deh a'gă ak deh jòt gi. Neh, kuh, ni dyus'no weh sho jăh doh no yah'dat găs'gwah.

4 Neh, kuh, na'wă ăh seeh ne Je sus, de sa'da dus''ha-ăh, să noh' so gaah' ăs he'o wih; neh, gwa', sho, ne sah'dăn dih, o'yăn det' hoh'sa'da do nih ha yah'da deh na'yah'dont hwvs; neh, kuh, ne' sat gah' ne ga gă'yaat de ga'yah do'weh doh, ne Mo ses ho i'wih sah'oh, neh ă-gai'wa gwai'ih soh sek ha di'yah da deh.

5 Neh no năh' ne Je sus sha'a yoh' ne Ca per na um neh huh' tho yooh' ha yah'da deh no'wa go wa'năh ne sgat de wăh'nyah eeh ni ă'năn di, ho do'e syoh'gwa nih,

6 Ha wă, Syah'da gwên ni'yuh, neh na geh'hah shăh tha yvs'hăh he dwa gah'dăn dyooh ho no'ok da nih, ne deh swă'ni non'dok hah na'yah'dah gèh năh gah'hoh dăh, ho o'ya gă, de o'doh ho'ga nyăh.

7 Ha wă'ăh seeh ne Je sus, Neh huh' hă geet', ă she'jăht', kuh.

8 Neh no'wa go wa năh ne sgat' de wăh'nyah eeh ni-ăn'năn di det hos'nyi'ăh oh ha wă, Syah'da gwên ni'yuh,

suh' jih we suh' dwa ga'dohk' ne' neh huh' ha'syoh' he-dwak noh'sot; neh, gwa', sho, neh huh' hah'de ga ye'ih ne' sis nyiet ro wa'nos gah'ah, nas'ha doh' na geh'hah-shah.

9 Neh sah'ah, nihi, no yah' dyo gan'noh do nih, hogeh'has des'ha wii', sho, khe yan'noh do nih no dis'geh-ah'geh dah; neh, gas, ne wa e'ya as, hoh'seh', wa ah'dan-dih', gas: o yah', kuh, ga'jih', daah'dan dihi, naeh; neh, kuh, na geh'hah shah, nah ho' nah jeeh', neh'huh gas', na' a yeeh.

10 Neh no nah sha a'ok ne Jesus, neh neh wa o i'-wa'na ah'guh, neh, kuh, na'go'ya ah'seeh no wa'non daa-dyieh, Do gas' oh gwah'as, tah'ah deh a'ge gah'ah neh huh' na'we suh'gak na'ye yah da'ah sek, a'ye i'wa gwen ni-yus'thaak; tah'ah, haeh'gwah, ha'di'yah da deh ne Isra el.

11 Neh, dihi, noh gwah'as, gut gah'deh neh tgaah gwit-gah's'gwa, kuh ne ga'ah gwah's ant ha'neh da'nooh, ne do ga has ha'nan dyah' hah das'ha non'dont' ne Abraham, kuh ne Isaac, kuh ne Jacob, he'o weh tga yah ne dwa noh'do oh'sha gwen ni'yuh ne ga'o'yah geh,

12 Neh, gwa, ne dwa noh'do oh'sha gwen ni'yuh ga'-wa ji'yah', neh, naeh, na gwus' as de'gwa de dyo'dah-son da'igoh ah'o'wa non'do nyaht; neh huh', naeh, da-dyoh'sant hwah'so ok, da dyon'dyuh'ga nye'ak, kuh.

13 Neh, kuh, ne Jesus ha wah'ah seeh no'wa go wa'-nah ne sgat de wah'nyah eeh ni ah'nan di, Sa sah'dan-dih; neh, dihi, he ni sa i'wa gwen ni'yus doh neh huh' ni ya'wah he'syah'da deh. Neh, kuh, no'hah'shah sho-jah'doh ne' neh huh' ni dyu'is dah'e nah.

14 Neh, no nah' ne Jesus sha a'yo hoh'noh'sot ne Peter, sha go'gah'ah ne Peter yoh o noh'ah, ye yus'hah, go nook'da nih goh doh'go ah'oh.

15 O nah no'tha ya'o nyoo h ne yes oh'dah geh: neh, kuh, ne goh doh'go ah'oh ja go'yah dat'gah wah: de dya'-gut ga'oh, de sho'wan dis'nyeh oh', kuh.

16 Neh, dihi, no nah' oh ga'as ah o doh'o on dyieh,

ho nont'gah deh neh huh' ho wan'di yah'theeh ha'yah'da-deh, no'nan dyä'nih' na'di'nis he'o nōh: neh, kuh, ne cha go'yah dit'gä oh na di'nis he'o nah, o wä'nah', sho, ho ye'äh dah gōh; ga gwe'gōh', kuh, sha go'jäh dōh, no'-di nook'da nō'ni ak.

17 Neh neh huh' ni ya'wäh oh, o i'wa ye'ih oh no'-snieh'oh no do'gäs da'ni ak E sai as, ha wä, Hä'o hwäh', sho, de oh'gwäh' nō gwah'hä yän dōh'; neh, kuh, ho-dye'äh dah'gwa nihi nō gwa'nōh so dai'yiehs'.

18 Neh no nāh' ne Jesus sha ä'ni nan dok gän dyuh'-go wa nāh ho di'yah da yeih'oh he'o weh ni chs, ha go-i'wis ah'sech o sa ä'nont hä daat' si gwa'gwa nāh ga'nyu-dääh dih ho'sa ä neeh.

19 Da neh, dih, na yah'da do gä sha go'ya dō nih he-o'yos oh; neh, kuh, na wä'äh seeh, Sa di'o nya nih, ä-go'nōn dä'dyiehs sek ga'wän ni yuh', sho, he'o weh häh-se'nō on dyiehs.

20 Neh, dih, ne Jesus ha wä'äh seeh, Neh ne nāh'-gwa't gwaah o nōn'dya de nyoh', naeh; neh, kuh, ne jih däh'gah'soh o di'yäh he'o weh wä'nän'nō es'tah; neh, gwa', naeh, No wä'wak' nō'gweh täh'äh de o'yäh' he'o weh naat go'än dah'gwaak.

21 O yah, kuh, ne sha yah'daat, ne ha go'i o nya ni'-ak, ha wä'äh seeh, Syah'da gwän ni'yuh, dak nok'dot-hus, nä dwä'dye änt' ä sgah'dän dih; neh, kuh, nä eh'-sa dōoh na'äh nih.

22 Neh, dih, ne Jesus ha wä'äh seeh, Dak nōn'dä-dyiehs', sho; ho neh'o on dyiehs', no ni'e yooh ha dih'sa-dōoh no'na wäh ne guh wän'dah oh.

23 Neh, dih, no nāh' sha a'deh nōh'dääh ne ga'o wa-go, ho wä'nōn dä'ä dyiehs na go'i o nya ni'ak.

24 Neh, kuh, nä' nāh ä'wäh, a gwus' oh ge'o wa nānt' he ga'nyu daeh'; neh huh' he yök'dah oh neh wa dōh'da weh'sääs ne' ga'o wāh. Ho dah'oh ji'wäh, naeh, nä'o hwäh.

25 O nāh' neh sha go'i o nya ni'ak ho'wä'yah do'wäh-oh, ho wä'yeh dōh, ho nä', Syah da gwän ni'yuh, da gyo'-het', e dwah'wän daht!

26 Neh, dih, na go'yă ah'seeh, A', naeh', go waah' swah dyohs'? iis, ne ni wah'aah ne swai'wa gwên ni yus'dos hăh! O năh' thot gă'oh, ho is'da nii' ne gă'ă hah, kuh ne ga'nyiu daeh'; neh, kuh, neh we suh' tah'wa'dyeeh.

27 Da neh, dih, no'gweh wa'o di'wa nă'ă guh, hă-nan'doh, A' nah o'gweh doh dăh' nă gă'? neh', waeh, ne gă'ă hah, neh, kuh, ne ga'nyiu daeh' wa ot'hon daat.

28 Neh, dih, no năh' sha'a yoh ne sga'nyu dă'ă dih, he'dyo'ăn'ja deh he'tha di'na geh' ne Ga da renes, neh-huh' de'o non dăh'oh de i'yvs heh, na di nîs he'o non ho-nan'dyă niih; da i'ya găht he'yeh sa'do nyoh, hah'de'yu-dohk', sho, ho dis'ha nit: tăh'ăh, dih, deh so gaah de-o'gwe nyoh na'a'at ne' neh huh' he yut'ha i noh.

29 Nă', kuh, nah a'wăh, de o'nah sânt hwăh', ho nă', A' nah ot' niih o'gwa'di wa deh' he syah'da deh', Je sus, ne' Ya'a wak' Na'wên ni yuh? Neh, găh, oh syoh'duk nîk'huh, neh da'sgya doh'ho ga'nyat', ne ga oh' nah-wan dih he'ni yò'o weh' hă ga'eh'?

30 Neh, dih, ne we'ăh ni dwă'nehs' he'o weh ni a'-dih si'aah o nont'gah deh ne gwîs'gwîs, dyo non'dek ho'-ni a dyîehs.

31 O năh' na di'nîs he'o non'shoh ho wan'do e'syoh gwa-niih, ho nă, Neh neh dyă gwah ânt sgwa'yah dit găh, da gwa'noh do thus' ne' neh huh' ha'ya gwa yoh' he'wa-di'yah da deh' ne gwîs'gwîs.

32 O năh' ha'go'yă ah'seeh, Hoh'swa yoh'. Neh, dih, no năh' da'a di'ya găht', neh huh' hês ho'di yoh he'wa-di'yah da deh' ne' gwîs'gwîs; Nă', kuh, nah a'wăh, ga-gwe'goh he'ni wăn nan di' ne gwîs'gwîs de'yu năh'da-doh dyu non'deh haas doh, he yu'non dyah dăh'doh he-ga ne'jôt hah'de yo dih'sgoh oh he' ga'nyu daeh', neh, kuh, no ni'e yoh o ne'gah gëh.

33 Neh, dih, no'nos'de is'do non wa'ă non deh'guh; neh huh' hês'ho ne non he'ga non'da yăh: ho nont'yu o-wii', kuh, nah'de yu i'wa ge; neh, kuh, he na'o di yah'-da wăh no'nan'dyă ni'nah na di'nîs he'o nah'shoh.

34 Nă, kuh, năh a'wăh, ne'ga non'da gwe gôh tho di'-
ya găh'ôh, de o'wan dăh'dôh ne Je sus; neh, dih, no-
năh' wa'o wă găh, hō wăn'do e'syôh gwa niuh, nō'sa at'hă-
daat he'ô weh ho nō'ăn ja deh.

OI'WAH IX.

NEH' ne ga'ô wă go sho deh'nôh da hōh', dīs ho'nyu-
dae'yah'gôh', kuh; neh huh', kuh, hēs'ho yōôh
ha ga non'da yăh he'tha nă'geh'.

2 Neh, kuh, nă' năh a'wăh, wa o wă yah'theeh ha-
yah'da deh nō'gweh, ho nō'ok da nih, deh swă'ni non'do-
khah na'yah'dah gēh; ga nōk'dah gēh ha yvs'hăh. Neh,
no năh' ne Je sus, sha at'gat huh' he'nit ho năh'ni gō'ăs-
ah dôh hō wă'yah da ahs, ha wă'ah seeh no'nō'ok da nih
ne deh swă'ni non'do khah na yah'dah gēh, Gō'a wăk,
sgă nōh' sa săn'nôh dô nyōôh; dô'se sa di'wah să gwus',
naeh, ne sai'wa neh'ak shăh.

3 Neh, kuh, nă' năh a'wăh, ha di'yah'da dô gă ne
sha gō'di ya'dô nih', ho non'da dă'ah seeh na di'yah di,
neh nă gă' hō'gweh hoh'să'na et'gănt hah Na'wên ni-
yuh.

4 Neh, dih, ne Je sus ha'yăn de'ih ji wăh na dih ni'-
gō'ăh gēh; ha wă, A' nah ot' gai'ô nih' he' wa et'găh
swăn nōh'do nyōôh' ne swăn nyah'sa gô?

5 Neh, săh'ăh, ga'ă'ni gaah' wa dyc'sah gēh, na'ya găh,
De ji'sa di'wah să gwus ne sai'wa neh'ak shăh; neh, gih-
shăh', na'ya găh Dô saas'daht', sah'dăn dih, kuh?

6 Neh, dih, nae'swah ni'gō'ă yăn daht naah has'des'hăăt
Nô wă'wăk' nō'gweh ne yō'ăn'jah gēh, neh dă'chia go i'-
wah să gwus ne gai'wa neh'ak shăh,—o năb' ha wă'ah-
seeh no'nō'ok da nih, Dīs daht'; de sêk' ne sa'ngk dah;
neh hō'ô sa seeh he di sa'nôh sôt.

7 O năh' dēs ho'dah ôh, neh huh' hēs ha'we nōôh he-
tho nōh'sôt.

8 Neh, dih, no năh' ne găn dyuh'go wa năh sha'ă-
nont gat'huh', wa'o di'wa nă'ă guh; ot hō wă'ăh să o nyōôh,

kuh, Na'wën ni'yuh, ne sha go'wís nō'gweh nă gă' ni-gah has des'yuh dă.

9 Neh, dih, no năh' ne Je sus sha ah'dăn dih, ho gă' nō'gweh, Mat thew ha ya'soh, ha nyus'yòt he'tha di'ga-nyahk'thah na di'wís de'o es, neh', kuh, na'wă'ah seeh, Dak non'dă dyiëh. O năh' det ho'dah oh, ho'non dă-dyiës'oh.

10 Da neh huh' ni ya'wăh oh, nō năh' ne Je sus shah-de'o non don'doh, he tho nōh'sòt, nă' năh a'wăh, ho-nont'gah deh na di'wís de'o es, kuh no di'wa'neh a gōh tho di'yōoh, do gă ho non'dyăn dvs'oh ne Je sus, kuh neh sha go'i o nya ni'ahk.

11 Neh, dih, no năh' ne Pharisees sha'ă nont gaat-huh, ho wă'nă ah'seeh ne sha go'i o nya ni'ahk, A, naeh', he go waah' ne she swa'i o nya nih' de'ă nan doos' na di'wís de'o es, kuh no di wa'neh a gōh'?

12 Neh, dih, no năh' ne Je sus sha a'ok' nă gă', ha go'yă ah'seeh, Neh' neh sgă'ă nōh' ti'ă nōh heh nō'gweh, tăh'ăh, naeh, dah'de'o non'do'ăn jō nih na'de-jăhs; neh, gwa', no di nō'ok da nih.

13 Neh, dih, neh swah'dăn dih, jîh ni go'ă yăn daht', kuh, ne' nah ot' găn dōh' nă gă', Neh niîh dwak ni-go i yu' sah'gwah na da'ni dă'os hăh, tăh'ăh, naeh, ne ye yah'dont hwvs: tăh'ăh, săh'ăh, neh' deh a'gyōh dah'-gōh nō sa khe'nōk ne tho di'wa ye is dōh', neh, gwa', no di'wa'neh a gōh do'sa'ă năh'ni''go'ă de nih.

14 O năh' ho wă'yah do'wăh oh neh ha go'i o nya ni'ahk ne John: ho wă'ah seeh, A' nah ot' gai'o nih', ne niîh, kuh ne Pha ri sees, we suh' de ya'gwăn don'dyet hah; neh, naeh, niis neh she'i'o nya nih, tăh'ăh, naeh, dah-de'ă nan don'dyet hah?

15 Ha go'yă ah'seeh ne Je sus, O'gwe'nyo, găh, nō'non de'oh shōh nō'nyaak heh a'ă nan'dă nah'sek he'nă yō-nis heht nah'soh do gă' de'ă nan di'aak nō'nyaak heh? Neh, dih, ne dwă nîs'hă de'nyōh hă ga'eh no năh' nō'nyaak heh dăh ho'wăn di'yah dah'gwăh; da o năh' dă'ă năn don dyet.

16 Tăh ăh deh sô gaah ne ga'ăh dă seeh ne deh ga'-
yă năn'dah ôh a'ya go'ok' ne was syô'nyvs hă'ga yo''neh;
neh săh'ăh ne yo ôh'gôh ăn'gă'ăh ne gă'ăht nas syô'nyvs-
hăh'gêh, neh, kuh, neh we suh', sho, dă wan'dăh'ne-
gă'o guh.

17 Tăh ăh, haeh'gwah, deh'sô gaah no'ne ga seeh no-
nyô'gwiĥ săă gih, [ne wine,] neh huh' a'ye ăh' ne gas-
heh'da ga yoh' gah'syuh'sah': dyă gwah', sho, dă wan''-
dăh ne gaah' ne gas heh'dah; ă ga'ăht, kuh, no'ne gah;
ă gai'wah dōh, naeh, ne gas heh'dah; neh, gwa', neh-
huh' hă'non dăăs' no'ne ga seeh no nyô'gwiĥ săă gih ne
gas heh'da seeh gah'syuh'sah': neh, kuh, ne de ja'ôh ă-
wi'yu aak nă yo'da dă.

18 Ah sôh', sho, chi a'gont hă niĥ' nă gă năh o'i ôh'-
dăh, nă năh a'wăh, ha yah'da do gă ne thă nōh'dô ăh'
ho yos'ôh, ho'dyah'dye năh'dôh, kuh', he'a gat, wa o'-
dă nă'yă ăa, ha wă, neh ne khe'a wak o'năh ne'wah
ya i'ye yos; neh'huh, diĥ, nōn da'seeh', she'yă'nis ôh'da-
ăh; ă ya'go hek', diĥ, naeh.

19 O năh det ho'dah ôh ne Je sus, ho'nōn dă dyĭs'ôh;
haeh'gwah', kuh, na gô'i ô nya ni'ak.

20 Nă, kuh, năh a'wăh; ne ye'ôh, yet gwăh'chit găhs
wus'hă dek ni' sga'eh ni yus'hă ge năh o'nis heht neh-
huh' chi yuh'dă, has ho'neh ni dya'ga we nōoh, hăh'de-
ya'go yă'o nyôh' ne de yuh'ă on'da dyĭsĥ no dyah'da-
wih'dôh.

21 Neh, săh'ăh, ne wah a'go da'dă ăa, Neh neh theh-
o'gwe nyôoh a os'gwah ah' neh naah'daa gyă'o nyôoh
no'syu'nyah dōh naah'de ga gont' ăs'ga'dôh.

22 Neh, diĥ, ne Je sus dĭt ho'diĥ sa'de nyôoh', neh,
kuh, nō năh' ôh sha'gut gaat huh, ha'wă, Go'a wak, sğă-
nôh' sah'ni go i'yu aak; neh', săh'ăh, seh sa'jăht he ni-
di săh'ni go ăs ah dōh sai'wa gwên ni'yus dōh. Neh, kuh,
ne ye'ôh ja go'dôh ôh ne' neh huh' ni dyu'is dah'e-
nôh.

23 Neh, diĥ, nō năh' nō Je sus sha'a yôh' he'tho-
nôh'sôt nă'go wa năh, neh, kuh, neh sha gut'gat hwăh

nă'nă'oh daas hă'năn'dă naha, neh, kuh, nō'gweh no-di'yah'da yeih oh, ot gaih'ni de ă'nōh sânt hwus,

24 Neh na go'yă ăh'seeh, Swa nōk'do dăh, hō'sa swa'ya găht; neh, săh'ăh, ne yăk sah'da seeh'ah tăh'ăh deh-a'ga we'e yōoh; neh gwa'sho, ne go dah'oh. Neh, sho, ne wă'ō was gaat gwăh', wă'ō wă no'wănt', kuh.

25 Neh, dih, no năh' sho wăn'di yah'dit gă'oh nō'gweh, o năh he o'yos oh; neh, kuh, nōh sha'gus oh'daah, ne yăk sah'da seeh'ah, de'dya'gut gă'oh.

26 Da neh nă gă de yu'di o gwăh o i'wa nă'găh oh ne' ti ga gwe'goh he'ni yō'ăn jah ne' neh hō'ō weh.

27 Neh, dih, no năh' ne Jesus sha ah'dăn dih, de i'yus heh de i'gah gwe'goh hō wă'nōn dă'dy'ēs oh; de yah'sânt hwah'seh; hya dōh, Iis, ne' ya'a wak' ne Da vid, dak'ni' dăh'ăh'.

28 Neh, dih, no năh' wă'a yōh' he ga nōh'sôt, he o'wă yah'do wăh oh ne de i'gah gwe'goh'. O năh' ne Jesus ha go'yă ăh'seeh, Ji'wa gwën ni'yus thah', găh, ha'ge gwe'nyōoh ne' neh huh' nă gyeeh' nă gă? Neh nō-wă'ăh seeh, Neeh', Syah'da gwën ni'yuh.

29 O năh' hah'de'ō yă'ō nyos'oh ni'gaah'gēh; ha wă, Neh da gus'heh duk he ni ji'wa gwën ni'yus dōh, neh huh', sho, ni ya'wăh he ji yah'da deh.

30 O năh' sho di'dok hah'heh oh: neh, kuh' ne Jesus ha go ya is'da ni, ha wă, jat ga'ă ooh, să nōh' sō gaah' ă-ya'go nōh'dok.

31 Neh, dih, no năh' sa yah'dăn dih, oh tya'di o gwat he ni yu'i wa'nă ă gwat he'na'ō yă nă wăh ne' ti'ga gwe'goh he'ni yō'ăn jah ne' neh huh'.

32 Neh, dih, no năh' hō sa'i ya găht, nă' năh' a'wăh, neh huh' wă'ō wă yah'teeh ha yah'da deh nō'gweh, ne de a'wă nōnt; ho dyă'niih na nīs'he o nōh'.

33 Neh no năh' sa'ō wă yah'dit găh' na nīs'he o năh, sa as'ny'ēt ne de a'wă nōnt: neh, kuh, ne găn dyiuh'-go wa năh ho di'wa nă ă'gwăh oh; ho nă, de'wăn'dōh' de o'nōnt gaat hwăh ne' neh huh' na'ya wăh ne Is ra el nō'nō ăn'joh dăh.

34 Neh gwa' ne Pharisees honă, neh ho ye'ăh-dah'gwah no'wə go wa'năh na di'nis he'o nōh'shoh heh cha go'yah diit'gās' na di'nis he'o nōh.

35 Neh ne Jesus ne gagwegoh thon da'et ne ga-non'do wa'năs, neh, kuh, ne ni ga'non dah's'ah, oh sha'guh ni'gōo nih hă'nān'dă na'yān dah'gwa nōh; neh, kuh, nōh sha'gut ha has no i'wi yus'dos hăh Na wēn ni yuh ne gai wi yus'dok ne dwă nōh'do oh'shă gwēn ni'yuh: neh neh sa sha'go jăh'da nōoh gagwegoh nōh tga'h'hoh dăh'shoh ne'di nōok'da nō nih nō'gweh.

36 Neh, dih, no-năh' shah sha'gut gaat huh ne gān-dyuh'go wa'năs, da wa'do nya'nōoh na'yah'da go he'nah-sha'go dăh'h, neh gai o nih he de'o năh ni'goh hăh'gwa-nih naah'de yōoh he'ni dyu ye'ăh dōh; neh, kuh, neh de o'non do'gwă an dylēhs, he ni yuh'dăh'h ne de yu'di-nōh'gă on'dōh oh, neh tăh'ăh deh o'di yăh naas de'ts thah.

37 O năh ha go'yăh'seeh na go'i o nya ni'ak, Neh' ne ye yănt'hwa gwus' nah ot, do găs' we suh; neh gwa', naeh, ne yon di'oh daas dah gaah'ah.

38 She'swa'do e'syoh gwăh', dih, Na'yah'da gwēn ni'yuh ne ye yănt'hwa gwus' nah ot', neh non'da sha'go-haht ne yon di'oh daas he'o weh ha yănt'hwa gwus.

O'IWAH X.

NEH no năh chi a'go nō gōh' ne wus'hă dek ni' sga-eh ni'ă'nān di na go'i o nya ni'ak ha gōh'has des'hă wii nă sho'wan di'yah diit'găh sek no'non't wais'hăh gih' [na di'nis he'o nōh] neh, gwah huh, năs ha'go di'jăht haak ne gagwegoh ne go nō'ok da'nis thah, he'ga gwe'goh, gwah huh, no nōh'so dai yōoh.

2 O nă' neh he ni o'dih să'noh dăs ne wus'hă' dek ni' sga'eh ni'ă'nān di na go i'ont, năn'dah; dyu dye'ăh dōh Simon, neh, găs, nō'wə yaas Peter, neeh, kuh, ne de ya'dă non deeh, Andrew; James, no'a wak ne Zeb-dee, neeh, kuh ne de ya'dă non deeh, John.

3 Philip, kuh ne Bartholomew; Thomas, kuh ne

Mat thew, na wis'de'o es; James, no'a wak neh Al phe-us, kuh Leb be us, neh gye, gäs, no'wa yaas Thad-de us.

4 Si mon, no Zea lot, neh, kuh, ne' Ju das Is-ca ri ot, no'gwe'nyos oh hoh'ni'goh hah da nii hò'ot gah'-wäh.

5 Neh nă gă' dek ni' sga'eh. Je sus ha goh'hah oh, nă dah ni a'goh'ni go'oh däs dōh; ha wă, Să nōh' neh-huh' hă sweeh ha di'ng geh' no yah' hō nō'ăn je nōoh; kuh ne gă'ăn dih gwa'ō weh ni ga'nōn da yăh neh Sa-ma ri tans ha di'ng geh, să nōh' neh huh' hă swa yōh.

6 Neh, gwa', swah dăn dih, neh' sah'gwah neh hō'oh sweeh he ni yo di'yah'dah dōh'oh ne de yu'di nah'gă-ont dyo di'ya găh'oh ho nōh'sa go' ne Is ra el.

7 Neh, dih, hă'ă sweeh', de swa'di o gwat ă swa'do neh, Neh ne gă'ō yah gēh o i'wah gēh ne dwă nōh'do oh'shă-gwēn ni'yuh o năh' oh'ga'yōh'.

8 Sa yet'chi jăht ne go nō'ok da nih; sa yet'chi yah'da go'eeh ne go yah'dat gäs; sa yet'chi yah'da ges guh' ne ga we'e yōoh; ăn jet'chi yah'dit găh na di'nis he'o nōh: Să nōh niis swa ye'năh, să nōh, dih, kuh, et-chi'yōh'.

9 Să nōh ă swa'gă ya dăh ne jit gwăăh'ăăh no wis'dah, kuh no wis'da nō oh, hăh gwah', kuh, ne gwēn nis', nae'jon da'ah ne de swat hwah has'da nōh;

10 Kuh ne ye da'ah gwah na dăn'năh shăh hă swat'ha-i neh; tăh'ăh, kuh, ne dek ni' a dyah'da wihs'hăh; tăh'ăh, kuh, nah dah'gwah; tăh'ăh, hăh'gwah, na dah'-dis hăh; neh, săh'ăh, no'i'oh deh nō'gweh, neh'huh ne'huh hah'de ga ye'ih nă o'yah do wăht ni'aas, neh, kuh, na dye'ăh dah'gwah.

11 Da neh, dih, ga ă gwa'ō weh ni ga'nōn da'yăh, ne ga'nōn do wa'năh, ni ga'nōn dah'aah', gihs shăh, neh huh' ă swa'yōh', swa'da on dōoh', ă swah'ni go'ă yăn daht, kuh, sōn'dih gwa'nah ot neh huh' ha'ng geh, neh huh' hah'de-ga yéih na'she swa'yōhs', neh huh', sho, swăh'dyōn dahk-he ni yo'o weh' o naeh' hă'ă ji'swah dăn dih.

12 Ga'wën ni yuh' neh huh' & swa'yoh he'ò weh ni ga'-
nòh sòt, de swa'no ò nyòoh.

13 Da neh he ga nòh'sòt neh huh', gih sháh, hah'de-
ga ye'ih, neh ne swa'wáh' ne swa dáh'swi yus'háh
neh huh' ga yoh'; neh, gwa', ne dyə gwah, táh'áh,
gih sháh, tah'de ga ye'ih, neh neh swa dáh'swi yus'tah,
& ji'swa yah'do wáht', shò.

14 Son'dih gwa'nah ot & gá'ak deh et'chi yah'dah sán'-
nò nih, táh'áh, gwah'huh, ta'yont hön daat neh swa'wá-
nah, no náh' hán ji'swa ya'gáht he'ò weh ni ga'nòh sòt,
ga'nón da yáh, gih sháh', swah gá'ánt neh swa dah'gá'ò-
sá'oh neh swah sih'dah gèh.

15 Do gäs'ò weh oh gwä'as, neh nah'de ga gont' neh
tigä'oh', naeh, nə yu'di yah'da wáh he'dyo ən'ja de'nyoh'
ne Sod om kuh ne Gomor rah, no'náh' neh' dwə nís-
há deh neh däs swa'dyah do wet, naeh' hoigä' ga'nón-
da yáh.

16 Swat ga'ə'òoh, oh gwa'haht' & swah'dän dih, neh-
huh' ni yuh'dáh de yu'di nah'gá'ont', i gá, hah de'wah-
sə nòh' a'wə neh'sek he'wə neh's' ne ta'yo nih. Neh',
dih, gai'ò nih, neh huh' nah swah'ni gòh'dahk he ni yòh'-
ni gont' nos haes'dah; neh gwah huh' nə gá'ak hah'-
gwis'dáh deh swai'wa yáh, he ni yuh'də, i gá, ne jo áh'-
go waah ne ga wə'nas dáh.

17 Neh, gwa' ne' swas ha ek' nò gwe'neh; neh neh'-
huh nə yet'chi ye'naah: neh huh' há yet'chi ya'dwän dèt
ha di'as hán'dah gwa'nòh; neh, kuh, nə yet'chih soh'gwa-
we shòoh he'ò weh ni & nánt gën'nís ah'dah gwa'nòh.

18 Neh, gwah huh, neh huh' há yet'chi aah he'a di gat
neh thə nən'nòh do'áh, kuh ne go wáh'go waa shoh',
neh dyu'i wah niüh a gi'wah gèh; neh gai'wa gwai'ih-
sòs ha di'yah da deh, kuh no yah ho nò'ən je'nah shoh.

19 Neh, dih, no náh' neh huh' há yet'chi yaat gah', sá-
nòh' & swai waah'ò'gáak neh swah'ni'gò áh'gèh, he'ò weh
nón'de swa yeáh'dvk, kuh ne' nah ot & swus'nyíəht; neh,
sáh'áh, nah'de ga gont' əs he'joh' neh' shah gaat he'-
sgais'da es ne' nah ot & swus'nyíəht.

20 Tăh'ăh, săh'ăh, deh iis tae'swus nyiēht, neh'gwa' no'twais'hăh neh She swah'nih neh huh' gas nyiēh'dah-gwah he'swa yah'da deh.

21 Neh neh de ya'dă non deeh ă o'dwăn det ne de ya'dă non deeh nă'ô wă nyuh', neh, kuh, no'deeh dōh, no'a wak; kuh na dik'sah shōh' ôh dă'an di'daht' dă an'-di nyu dăh' no'wăn nan deeh dōh'; neh, kuh, ănt'ho di'-wah gă'ak ă'ô wăn di nyuh.

22 Neh, kuh, nă yet'chis swa'ăh sek ga gwe'goh no'-gweh, na geh'să nah dyu'i wah. Neh gwa' neh sôn digwa'nah ot ă oh'ni go'ă ni'yă do'ok, ă ai'i wa'a huh, neh nah'de ga gont ă'ô hek.

23 Neh no năh' ă yet'chi noh'gon dăh nă gă he'ga non'-da yăh, swa deh'guh, o yah' det ga'non da yăh' hoh'-swech', do găs'ô weh oh gwa'o wih, Neh nă gă'ak ah'-sōh' theh swa'a hwăh he'ga non'da yăn dōh ne Is ra el, he'ni yo'o weh' ă a'yōh' No'wă'wak' no'gweh.

24 Neh, săh'ăh, na'de'yăs thah tăh'ăh de o'ăh da niih na'dyăs'da nih; kuh na'a hah'shăh de o'ăh da niih no'-wăn ni'yuh.

25 Să'noh', sho, a'ă noh'do nyo'ok na'de'yăs thah neh shah da'o di'yah da'wăh sek na'dyăs'da nih; neh, kuh na'a hah'shăh no'wăn ni nyuh. Neh, gi h shăh' na noh'sa-gwăn ni'yuh, Be el ze bul ă'ô wa yaas thaak', sah'gwah noo', nach, neeh' a'ô'wăn di'yaas thaak' nă ni h'dyōh ho'noh'sôt.

26 Neh, dih, gai'ô nih, să no' neh ă swus'ha nih'sek: tăh'ăh, săh'ăh, deh thah'gwis dăh ne wa weh'să ôh na'-gă'ak, i gă, deh o'yăn det'heh ooh; kuh ne' wah seh'-dōh, na'gă'ak, i gă, o'yăn det' deh o'dōh ooh.

27 A gwa'nah ot ă gwa'o wih noh'son da go, neeh' sa-swus'nyiēh drk niis, neh de yuh'hat hes'găh: neh, kuh, na gwa'nah ot nă wă'ok heh swa oh'do ga'ănt, ga noh'sa-gă'ya shōh ne'neh niis don da'swa di'o gwat.

28 Să'noh, dih', neeh' ă yet'chis ha'ni h sek ne' ye-nyus' no yah'dah, tăh'ăh, nach, deh a'go gwe'nyōoh na'-ye nyuh no twais'hăh; neh, gwa', sah'gwah she'swus'ha-

nih'sek no'gwe nyoooh & ai'i wah'doht de ja'oh, not wais'häh, o yah'dah', kuh, na nls'he o'noh gëh.

29 Täh'äh, gäh, de ga'yus heeh ne ga noh'gäs häh'ge-aah ne jih däh'aah deh wa'dä ni noh sga gwën'nls hääd na'yu i'wah'heht? täh'äh deh o'gwe nyoo neh sga yah-daht, yo än'jah gëh a'ga yus'hän daht, na'gä äk neh deh-tho'noh do's'oooh ne She swah'nih.

30 Neh, waeh, haeh'gwah no geh'o dah'goh neh swa'-noh äh gëh ga gwe'goh wus'he däh.

31 Neh, dih, gai'o nih, sä noh' äh swah'dyok sek: we suh' neh'huh de swa'gä nyoooh he ni swa'yah da no'oh, naeh no nont'gah deh ne jih däh'aah, ne ga nah'gäs-häh'ge aah.

32 Neh, dih, gai'o nih, son'dih gwa'nah ot & ä'gi wa-wahs he'a digat' no'gweh, neh, kuh, näh' iih nä e'i-wa wahs' he'a gat Naah'nih ne gä'o yah gëh thäh'dyoh.

33. Neh, gwa', neh son'dih gwa'nah ot & gä'ak de ä'gi-wa'wah seh he'a digat' no'gweh, täh'äh, kuh, näh' iih ta e'i wa wahs' he'a gat Naah'nih ne gä'o yah gëh thäh'-dyoh.

34 Sä noh' & swe'hek', Neh, gäh, ho'o yoooh ha'a wih na'sgä noh'gä'ak' ne yo än'jah gëh. Neh' ha gyoooh' täh'äh neh'huh deh'kha wih na'sgä noh'gä'ak: neh, gwa', neh ah'sha ah.

35 Neh, säh'äh, ha gyoooh' dä kheh'ni go'ä khah'so guh no'gweh, dä i'nyu däh no'oh nih: ne' go'a wak dä gi'-nyu däh no noh'äh; neh kuh, ne go'sah dä gi'nyu däh non'da de'sah';

36 Neh no'gweh nä o wah'ui go'äs swa'äh, neh huh', sho, kuh', naeh, & wa'do nih he'o weh ha'o hwah' honoh'sot.

37 Neh no'no'oh gwah nooh nih, ho'noh'äh, gi'h shäh', de yu'gä nyoooh' naeh niih he'ni ak'no'oh gwah, täh'äh neh'huh tah da'a yeih no'sa ya'gi'h ni'go änt'gä'ak: neh', kuh, no'no'oh gwah no'a wak, sha'go'a wak, gi'h shäh', de yu'gä nyoooh' naeh niih he'ni ak'nó oh gwah, täh'äh tah da'a yeih no'sa ya'gi'h ni'go änt'gä'ak.

1. The first of these is the fact that the
2. second of these is the fact that the
3. third of these is the fact that the
4. fourth of these is the fact that the
5. fifth of these is the fact that the

— 10 —

[Illegible handwritten notes]

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)
 2. *Chlorophyll b* (Chl *b*)
 3. *Chlorophyll c* (Chl *c*)
 4. *Chlorophyll d* (Chl *d*)
 5. *Chlorophyll e* (Chl *e*)
 6. *Chlorophyll f* (Chl *f*)
 7. *Chlorophyll g* (Chl *g*)
 8. *Chlorophyll h* (Chl *h*)
 9. *Chlorophyll i* (Chl *i*)
 10. *Chlorophyll j* (Chl *j*)
 11. *Chlorophyll k* (Chl *k*)
 12. *Chlorophyll l* (Chl *l*)
 13. *Chlorophyll m* (Chl *m*)
 14. *Chlorophyll n* (Chl *n*)
 15. *Chlorophyll o* (Chl *o*)
 16. *Chlorophyll p* (Chl *p*)
 17. *Chlorophyll q* (Chl *q*)
 18. *Chlorophyll r* (Chl *r*)
 19. *Chlorophyll s* (Chl *s*)
 20. *Chlorophyll t* (Chl *t*)
 21. *Chlorophyll u* (Chl *u*)
 22. *Chlorophyll v* (Chl *v*)
 23. *Chlorophyll w* (Chl *w*)
 24. *Chlorophyll x* (Chl *x*)
 25. *Chlorophyll y* (Chl *y*)
 26. *Chlorophyll z* (Chl *z*)
 27. *Chlorophyll aa* (Chl *aa*)
 28. *Chlorophyll ab* (Chl *ab*)
 29. *Chlorophyll ac* (Chl *ac*)
 30. *Chlorophyll ad* (Chl *ad*)
 31. *Chlorophyll ae* (Chl *ae*)
 32. *Chlorophyll af* (Chl *af*)
 33. *Chlorophyll ag* (Chl *ag*)
 34. *Chlorophyll ah* (Chl *ah*)
 35. *Chlorophyll ai* (Chl *ai*)
 36. *Chlorophyll aj* (Chl *aj*)
 37. *Chlorophyll ak* (Chl *ak*)
 38. *Chlorophyll al* (Chl *al*)
 39. *Chlorophyll am* (Chl *am*)
 40. *Chlorophyll an* (Chl *an*)
 41. *Chlorophyll ao* (Chl *ao*)
 42. *Chlorophyll ap* (Chl *ap*)
 43. *Chlorophyll aq* (Chl *aq*)
 44. *Chlorophyll ar* (Chl *ar*)
 45. *Chlorophyll as* (Chl *as*)
 46. *Chlorophyll at* (Chl *at*)
 47. *Chlorophyll au* (Chl *au*)
 48. *Chlorophyll av* (Chl *av*)
 49. *Chlorophyll aw* (Chl *aw*)
 50. *Chlorophyll ax* (Chl *ax*)
 51. *Chlorophyll ay* (Chl *ay*)
 52. *Chlorophyll az* (Chl *az*)
 53. *Chlorophyll aza* (Chl *aza*)
 54. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 55. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 56. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 57. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 58. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 59. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 60. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 61. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 62. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 63. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 64. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 65. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 66. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 67. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 68. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 69. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 70. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 71. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 72. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 73. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 74. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 75. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 76. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 77. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 78. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 79. *Chlorophyll azz* (Chl *azz*)
 80. *Chlorophyll azaa* (Chl *aza*)
 81. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 82. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 83. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 84. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 85. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 86. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 87. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 88. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 89. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 90. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 91. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 92. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 93. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 94. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 95. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 96. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 97. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 98. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 99. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 100. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 101. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 102. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 103. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 104. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 105. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 106. *Chlorophyll azz* (Chl *azz*)
 107. *Chlorophyll azaa* (Chl *aza*)
 108. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 109. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 110. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 111. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 112. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 113. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 114. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 115. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 116. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 117. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 118. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 119. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 120. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 121. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 122. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 123. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 124. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 125. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 126. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 127. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 128. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 129. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 130. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 131. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 132. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 133.

—

100

doh, he'ni o'i oh'dus yuh'däh ne' Christ, he a'goh häh'-
oh de i'yus heh na'go'i o nya ni'ak.

3 Neh no'wä'äh seeh, Iis, gäh, ne gäh ne' da eh';
o gii', ah'soh' ä jo'gwus ha ek' no yah'?

4 Je sus des ha go'wä'näh sä gwäh, ha go'yä'äh seeh,
Sa jah'dän dih, o'yän det' she'sno'nyäh ne John he ni-
yu'i wage eji'wa'ok, kuh ne ji'gäh;

5 Ne de ye'gah gwe goh, je'gäh'; go'si'nan ji'yuh ah, i-
jähs', go yah'dat gäh, ja go'yah da'go e wäh; de yoh'-
swe goh, kuh, ja gut'hon deh; ga we'e yoh, gwah huh,
jon da'dyah da'ges gwäh; neh, kuh, neh wa o'ni däs-
het', gai'wi yus'duk ho wan'dit häh'gwa nii.

6 Neh no'dä'oh ne son'dih gwa'näh öt ä gä'ak de o'-
le yäh'hieh da nih he'gyah da deh.

7 Neh no näh' sha ä'noh dän dih, Je sus hoh'saah' ha-
go'yä'äh seeh ne gän dyuh'go wa näs, ne' ot yu o'wiih'
ne John, A'nah ot' sweh he'ahk ä ya'gwa gäh', deh-
lye'na ge nyoh he swak'doh'? O gii', neh ne gäh hah'
'on dah doh no aah'gän dah?

8 A' di'nah ot' swat gat'hwah so'noh, he' neh huh'
he swehs'gwah'? O gii', neh no'gweh o'oh'däoh ho syu'-
yah doh? Swat gaat'huh, neh, naeh, yon dye'äh dah'-
gwa' no'oh'däoh nas syu'nyus häh, ne' neh huh', igä,
yeh dyoh' go wäh'go waa shoh' ho di'noh so doh.

9 A', dih', nah ot' swat gat'hwah so'noh? No'do'gäs-
da nih? Neh', waeh, oh gwä'as, sha go'äh da niih neh'-
huh, naeh ne go do'gäs da nih.

10 Neh, säh'äh, nä gä' ho'doh', he'ni ga ye'äh he ga'-
ya doh, ne wa'doh, jat'gaat'huh, wa'c haht na geh'häh-
häh o'än doh' he se'goh sa deh, neh ä ä'as''yo nih he'se-
gat, häh se'no an dyääh.

11 Do gäs' gai'wa gwän ni'yuh oh gwä'as, Neh' ha di'-
yah da deh ne' neh huh', igä, go na'gä doh he ye yah'-
da deh ne ye'oh, täh'äh dah a'go dyaht'gwai'ih sooh so-
gaah ne da'owa gän'ni he'ni a'go wa näh, ne John, ne
Baptist; neh, gwa', naeh, na gwus' he ös'toh, igä,
he'oweh ni ga'yäh ne gä'o yah gäh o'i wah gäh ne

dwă nōh'do ōh'shă gwěn ni'yuh, neh, naeh, de'o'gă nyōōh he'ni a'go wa năh.

12 Shon da'wah sa wăh ne chi tha wă'nis'hă de nyōh' ne John, ne Baptist, he'ni yo'oweh năgă ne'wah, ne gă'o yah gēh o i'wah gēh ne dwă nōh'do ōh'shă gwěn ni'yuh gah has'des hăh o dye'ăh dah'gwa nih ne go des'hah-doh ne dya guh'ni go'ăs ah dōh; neh, kuh, ne dya guh'ni go'ăs ah'doh go des'hah dōh do găs' yon dye'ng-want hah, gah has'des hăh wa dye'ăh dah'gwah.

13 Neh, săh'ăh, ne gagwo gōh no di'do găs'da ni'ak, ha di'snylêh dah'gwak, kuh ne ga ya'nes hăh, gvs nylêh-dah gwak neh huh' ni yo'oweh he'yo dōhk no năh' shah'tha dah't ne John.

14 Da neh, dih, dyă gwah ă'swai'wa gwěn ni yus, neh' ne găh năgă' ne Elias, ne'swus ha'eh, găs, dănt heh.

15 Son'dih gwa'nah ot' ha ōh'do dōh, i gă, o gwe'nyōōh' nă a'ok, hot hon dek' neh'huh.

16 Neh, dih, a', nōō, nah ot' do'sa gyă'ōn da ak' nă-gă' ha di'wa ji'yă deh'? Neeh des sga'yă'ōn daah na-dik'sah shōh'oh, hă nih'dyoh he'oweh yont ge'ōn dah'gwah go yah'da ye'is dah'gwa nōh, he sha'go ni'nōs neh shah'gaat' hă nont'ga nyeh.

17 Neh nă'nan dōh, Gwa ah'găn da'wah seeh, tăh'ăh dah de'swat gwăăh; neh, kuh, ne gwa dă'nah seeh, tăh'ăh niis dah'de'swah sânt hwăh, na'yet chi'ha dăh.

18 Neh, săh'ăh, ne John, no năh' sha'a yōh, tăh'ăh neeh' de aas', a'a ne'ge haak', gi h shăh', [naeh ne' nah-ot' ha diis', ha di'ne ge hah, kuh, no yah'shōh:] neh, kuh, hă nan'doh, Neh ne'o aah na nîs'he o nōh.

19 Neh, Nō wă'wak' Nō gwēh, neh sha'a yōh' neeh' ha dek'ho nih, ha ne'ge hah', gwah'huh', [nă'nōn'dek ho-nih, ha di'ne ge hah', kuh, no yah'shōh:] neh nă'nan-doh, She swat'gāt huh' nō'gwēh, no nyah'do wîs, neh, kuh, ha ne'ge hah' no nyō'gwi h săh o ya'gi h; ho'nōn dă-oh na di'wîs de'o es, kuh no di'wa'neh a gōh: neh, gwa', ne gah ni'gōh dvs'hăh ok sah'dah shōh ho năn'nōh dōh heh tăh'ăh deh o'yăh his he'ni ga'ye hah.

20 Da o năh' hoh saah ha go'i wa'yăh dōh he'ō weh ga'nōn'da yăn dōh ne ga nōn'do wa năs, he'ō weh to hah' ga gwe'goh no i'oh dvs'yo wa năs ni o'dye ăs'oh, neh gai'ō nih heh tăh'ăh dah des'ho di de'nyooh na dih'ni go'ăh-gêh.

21 Ga no'oh niis, Cho razin: Ga no'oh niis, Beth sa i-da: neh, săh'ăh, ne gai'oh dvs'yo wa năs ni ya'wăh-syoh he'swa yah'da deh, neh huh' nōn'da ya'wăh syok ne Tyre, kuh ne Si don, o'năh jih'go waah do'sa o di de'nyooh na dih'ni go'ăh-gêh, ne ga ăh'dăă dăs ne ga ăh'dăăh ga syu'nyah dōh a'ō nōn dye ăh'do ak, oh găăh'gêh a'ă nih'dyon duk.

22 Neh, gwa', noh gwă'as, Neh sah'gwah ti'gă ăh he'nă ya wăh ne Tyre, kuh ne Si don ne dwă nis'hă-deh no năh dă swă'dyah do wet, naeh niis' he'nă swa'yah da wăh.

23 Neh niis, Ca per na um, sa yah'da nă'ă gwat'heh oh, neh huh' he'yo dōhk ne gă'ō yah gêh, hah'de ga gont'eh dah'gêh ăh sa'dōh', na nis'he o'năh gêh; neh, săh'ăh ne ga i'oh dvs'yo wa năs, neh huh' ni ya'wăh syoh he'ō-weh' syah'da deh, neh huh' nōn'da ya'wăh o'năh ne Sod-om, do gă', shō, ne'wah nă'yuh dă'năh nă'gă wă nis'hă deh.

24 Neh, dih, niuh noh gwă'as, Neh naah'de ga gont sah'gwah ti'gă ăh he'nă yu'yah da'wăh he'dyo ăn'ja deh' ne Sod om, no năh' dwă nis'hă deh ne' dă swă'dyah do wet, naeh niis' he'nă sa'yah da wăh.

25 Neh neh huh' ni yō'ō weh' he ga'a wihs, Je sus des ho'wă nah'să gwăh, wa'ăh, Ot go'no o nyooh', O Hah'nih, Syah'da gwên ni'yuh ne gă'ō yah gêh, kuh ne yo ăn'jăh gêh, neh gai'ō nih heh she yah'seh da niuh nă-gă' năh o'i oh'dăh ne' guh'ni gont', kuh ne go dyă'no-niuh, o'yă det' neh' she'yo nya niuh' no'nōn dō nih'aah.

26 Do găs' neh huh' ni yuh'dăăh, Hah'nih; neh huh', săh'ăh ni yuh'dăăh ne wi yu he'de se'ga nech.

27 Ga gwe'goh' he'ni yu'i wage ha gi'wage'ō niuh Na'-ah nih. Tăh'ăh deh'so gaah' nō'gweh do'ō yăn de'ih

No'a wak, ha oh'hwah ge ah' sho No'oh nih. Tăh'ăh, kuh, deh'so gaah' no'gweh de o'wa yăn de'ih No'oh nih, neh', sho, No'a wak, kuh, ne son'dih gwa'nah ot No'a wak o'yăndet', ăs'ha gă'o nyăh.

28 Ga oh' da'swet' he'gyah da deh, gagwe'goh nis neh swach hăh'do on dyiêh neh swai'oh deh, kuh neh swa e'nos da'nehs. lih ă gyoh nă swa'do is'hăh duk.

29 De swak' na ga'wăh ne dya go'noh do'nis thah, swa dye'ăh duk', gwah huh; neh, kuh, nih gwai'o nyăh swah ni'go ă yăn daht' he'gyah da deh; neh, săh'ăh, nih nak ni'go ă ni dăă, heh dah'gêh, kuh, o da'do nih na-gên'nyah sah: ă swa găh neh'huh nă'wan do is'hăh ne swat wais'hăh'soh;

30 Neh, săh'ăh, na gi'wah gêh ne dya go'noh do'nis thah tăh'ăh deh'ga no'oh; neh, kuh, nak he'năh tăh'ăh deh'os'deh.

• OI'WAH XII.

NEH' neh ho'o weh chiga'a wihs, Je sus hoh dăn'-dyo on dyiêh', na'wan da do'găh doh wă nis'hă deh, ga'ăn da go, ho di'ăh doh he'ga yănt hoh no nan'jah; neh na go'i o nya ni'ak ho non'dos sweh'da ni'neh; o-năh' wa'a di jih'ji yak'hooh no'nan jah'; ho di'goh', kuh.

2 Neh dih, no năh' sha'a di găh ne Pharisees he'ngan di yeeh', ho wă'ăh seeh, sat'gaat huh', neh neh she'i o nya nih neh huh' na'o di'yă nă wăh ne tăh'ăh deh ga'yanis'hăh gêh ne' neh huh' nă'ye yeeh na'wan da do'găh doh wă nis'hă deh.

3 Neh, gwa, na'go'yă ăh'seeh, Tăh'ăh, găh, deh swa'wă noh'saah he'ni o yăă'soh ne David, no năh' sha o'dos sweh'dăh, neh, kuh, ne de'ă non di'năh?

4 Nch', wach, ne o'yos oh he'o weh ni o'noh sôt Na'wên ni yuh; wa ak' no ăh'gwah ne neh huh' ga'oh; neh' neh tăh'ăh deh ga'ya nes'hăh gêh na'ă hwah na'a ak; tăh'ăh, kuh, haeh'gwah, no'no hăh ne'ă neeh; neh', sho, ho'noh'hăh ge'ah o'gwe'nyooh' ă'ăn diik na-di'yah dont hwvs'.

5 Q gii', neh' neh tǎh'ǎh deh swa'wǎ nōh'saah ne ga-ya'nes hǎh, he'ni ya'wǎs na'wǎn da do'gǎh dōh wǎ nǐs'hǎ-de'nyōh, neh na di'yah dont hwus', he'ō weh hǎ nan'dǎ-nǎ'yǎn dah'gwah, de a'di yāhs' na'wǎn da do'gǎh dōh, tǎh'ǎh, naeh, de o'di yǎh'his?

6 Neh, gwa', niih nōh gwǎ'as, Neh' nǐk ho'ō weh sha-yah'daat, neh si'gwa he'ni o'yah da'nǎ ǎ gwat, naeh he-ni yu'nōh sa'nǎǎ gwat ne yon'dǎ nǎ'yǎn'dah gwah.

7 Neh, gwa', ne theh swǎn'nōh dōh ne' nah ot' gǎn-dōh' nǎ gǎ, ne wa dōh, Neh niih sah gwah gǎ gwus' nǎ-ya'go da'ni dǎ'ō ok, tǎh'ǎh, naeh, na'ye yah'dont hwah'sek, a'gǎ nah' kuh', naeh, ne ya'gǎh oh e chi'wa'gǎh seh ne deh a'go yǎh'hih oh.

8 Neh, sǎh'ǎh, Nō wa'wak' nō'gweh, Ha yah'da gwēn-ni'yuh, hǎh'gwah, na'wǎn da do'gǎh dōh wǎ nǐs'hǎ deh.

9 Neh nō nǎh' chi oh'dǎn dyōh, neh huh' he'ō yōoh hǎ nont'gēn nǐs'at hah.

10 Da neh', dih, nǎ' nah a'wǎh, neh huh' ǎh dyōh' nō'gweh nōs oh'dat hǎh'oh; ho wa'on dōs oh [ne Je sus], ho nǎ, Ga ya'nes hǎh'gēh, gǎh, nō'sa ye jǎht' na'wǎn da-do'gǎh dōh'gēh wǎ nǐs'hǎ de nyōh'? Neh ho di'wih'sa gōh nǎ'ō wai'wa'yǎh duk.

11 Neh na'go'yǎ ǎh'seeh, Sōo' nah ot' he'ni swa di', ne jo'gweh', a'ō nōs'gwa yǎn dahk ne de yu'di nah'gǎ ont, sga-yah'daat o ya'da go ha'ga yah'dǎnt na'wǎn da do'gǎh dōh wǎ nǐs'hǎ deh, tǎh'ǎh, gǎh, deh a'oh a'a ye nǎh ho'sa-a'yah da'dah guh?

12 We suh', waeh, de yu'di ǎh nō'gweh he'ni ye'yah-da nō'oh, naeh he'ni ga'yah da nō'oh ne de yu'di nah'gǎ ont; neh', dih, gai'ō nih ga ya'nes hǎh'gēh ne wi yu he'nǎ yon dyeeh' a'wǎn da do'gǎh dōh wǎ nǐs'hǎ de nyōh'.

13 Da, o nǎh' ha wǎ'ǎh seeh nō'gweh, Da sǎn'nǐs oh'da-da: tho nǐs'oh'da da dōh': neh neh sa'wa'dōh', neh-huh' nō sa'ya wǎh' he ni yuh'dǎh ne' sǎt.

14 O nǎh', ne Pharisees he'ō di ya'gǎh oh, ho di'as-hǎn'dus oh, neh' ho di'wus'yō nya'nōh he nōn'da a di ye-ǎh duk na di'wah'dōht ha yah'da deh.

15 Neh, dih, no năh' ne Jesus sha oh'ni go'ă yăn daht, det ho'doh nooh, o'yah jih' he sha'we nooh; gă dyuh'go-wa năh ho wa'non dă dyiêh; ga gwe goh sha gon'jăh dōh.

16 Ha go'yă ah'seeh, Să noh' ă sgwa'yah do'dah sih.

17 Neh noh gai'wa ye'ih no'os nyiêh'oh Esa i as ho-do'găs da nih, ha wă,

18 Ho! a geh'hah shăh, neh' neh'huh niih he yah'dă-gwăh; he no'oh gwah; neh ha yah'da deh niih na gat'-wais'hăh we suh' oh ni'go i yuh. Neh neh huh' ă khăh' nagat'wais'hăh ha yah'da deh: ha'ô hwah' o'yăn det' ă-ă'go yo nyăh' no i'wi yus'dos hăh, ă o'di yah'do wăht nooh-tho'no ănjoh dăh'shoh.

19 Neh, ne tăh'ăh ta'a sge'hah sek, a'o ihs'do wa'nă ăk', gwah huh; tăh'ăh, kuh, so gaah' no'gweh ta'ô wa'wă nă'-ok haak' ne ga'non da'gwên ni yuh'gêh.

20 Neh noh'da gwă'ă soh no ah'găn dah tăh'ăh tah-da'a yahk; neh kuh, neh jô dyăh gwe ot' sho, ne ye-a'syon dah'gwah tăh'ăh ta'ah swat, he'ni yo'o weh' hah'-da'ăn di'ô gwat, neh, kuh, nă want'gwe nih, heh'tgăh' ă'-wan'thăk' ne gai'wi yus'duk;

21 Neh' he ni oh'să noh'dăh ănjə'yah dăh'ăh'sek noh'-dya ga'ô ănjoh dăh'shoh.

22 Da, o năh' neh huh' ho wa'yah theeh' ha yah'da-deh, sha yah'daat, no'dye nă wah'doh na nă'she o noh, de-a'gah gwe goh, tăh'ăh, kuh, de a'wă nont; sa'ô jăht; jo gwe'nyooh' ne de a'gah gwe goh, de a'wă nont', kuh, de ja'oh, sa as'nyiêt, sa'a găh, kuh.

23 Neh ne ga gwe'goh ne găn dynh'gwah gêh wah o'-ăh duk wa'o di wa nă'ă guh, hă nan'doh, Tăh'ăh, găh, deh neeh' nă gă' No'a wak' ne David?

24 Neh, dih, no năh' sha'a di'wa ok' ne Pharisees', ho nă', Neh năn da'igă, tăh'ăh de a'go yah'dit'găs na-di'nis he'o noh'shoh, neh, gwa', ha'ô hwah' ho ye'ăh dah'-gwah Be el ze bul, no'wa go wa'năh na di'nis he'o noh.

25 Je sus ho gă' na dih'ni go'ăh gêh, ha go'yă'ăh'seeh, Hah'de'yo ănjə'ge', noh dwa'dek hah'sih' a'ô hwah, sho,—neh huh' ă yu'yah theeh' ă gă'ăk deh swa'dis thah: neh,

kuh, naah'de ga non'da'ge', ga noh'sòt', gih shäh', oh-dwa'dek hah'sih a'o hwah',sho,—tähhäh neh'huh deh a'oh a'ga dahk.

26 Da neh', dih, na nīs'he o noh o'sa o'yañ dit gäh', gih shäh', na nīs'he o noh, neh, waeh, noh tha'dek hah'sih ha'o hwah', sho', kuh: ga'ä o weh' nänt'ga ye'äh-duk', a'ga dahk' no i'wah gëh?

27 Neh, dih, ne dyä'gwah niih Beel ze bul ä'e'ya-dye'äh duk näske'yañ dit gäh' na di'nīs he'o noh, soo' nah ot' sha go'nān dye'äh dah gwah' ne chi'a wak'shoh sho'wan'di yah'dit gäs? Neh, dih, gai'o nih, neeh' dä-yet'chi yah'do wet.

28 Neh, gwa', gih shäh', ne dyä'gwah neeh' ga dye'äh dah'gwah No'twais'häh Na'wën ni yuh, hes khe'yañ-di tğäs' na di'nīs he'o noh, o näh', waeh, ne dwä'noh'do-oh'shä gwën ni'yuh, neh ho i'wah gëh Na'wën ni'yuh, tähhäh dah'de'juh ni'go ä'ge, o näh' neh huh' oh ga'yoh heh swa yah'da deh.

29 Da', o näh' neh, gih shäh', ga'ä, noo, non'da'a ye'äh duk' so gaah, neh huh' ha a'yoh' ho'noh'sòt na deh'ji at'hah' no'gweh, ne de oh'gwa ni'neh na'ah de yooñ' na dye'äh dah'gwah no'o wäh? neh, waeh, noo, ä'yus'-gas thet, neh' änt ha'dye änt nä os'hä on däh na deh'ji at'hah' no'gweh, o näh' wa'eh de oh'gwa noos ho'noh'sòt.

30 Neh', waeh, ne tähhäh, igä, deh ja'gih ni'go änt, de yo'gi nyöt'; neh, kuh, ne tähhäh, igä, dah'de'ya-gi'o es, de a'do gwat'hah', waeh, naeh.

31 Neh, dih, gai'o nih, oh gwä'as, Gagwe'goh he'ni yooñ' ne ye i'wa neh'ak thah, ä'ye'gä'äs yo nih, igä, ä'ye'noh gon däh, kuh, dä ja'go di'wah sä gwus', naeh, no'gweh: neh, gwa, gih shäh, ä'ye'gä'ä syo nih', ä'ye'noh-gon däh No'twais'hi'yus häh, tähhäh, neh'huh', naeh, tah'do sa ya go di'wah sä gwus' no'gweh.

32 Neh, kuh, ne son'dih gwa'nah ot' ä'as'nyiet ä'o-dwä nä'gah däh, ä oi'wa yänt' No wa'wak' no'gweh, dä-sho'di wah'sä gwus; neh, gwa', ne son'dih gwa'nah ot' ä'as'nyiet, ä an'dwä nä'gah däh', ä ä'i wa yänt' No'twais-

hi yuh', tǎh'ǎh de'wǎn dōh' tah'do'sa'o di wah'sǎ gwos' nǎ'gǎ nǎk'huh yō ǎn'ja deh', tǎh'ǎh, kuh, haeh'gwah, ne' yō ǎn'ja deh' da'weh'.

33 Neh, gih shǎh', ne gǎ'on di yuh' ne gǎ'ih, wi yu', kuh, ne' wa'yont hah; o'nǎ' neh', gih shǎh', non'da et-gǎh oh; tǎh'ǎh, kuh, deh swi yu ne' wa'yont hah: neh, sǎh'ǎh, he'ni gǎ'on dōh'dǎh, o yǎn'deh dah'goh he'ni yō-yuh'dǎh ne' wa'yont hah.

34 O ga'wa ji'yǎ deh os hǎis'dah nòt'goh, ga'ǎh non'-de swa yō'ǎh duk', swai'wa neh'a gōh', wi yu' ae'swra-nylēt haak'? Neh, sǎh'ǎh, he'ni we suh' na wǎn'nyah sa-go' i'waat', neh huh' tga'ya gǎhs' ne' yes nylēt'hah he'yeh sa'ga ǎnt.

35 Neh no'gweh'di yu no'gweh, neh huh' tha'ya'gǎs' na'wǎn'nyah sa go' thoh sǎ'no niih ne wi yu' nah o'i oh-dǎh. Neh, kuh, no'gweh no i'wa neh'a gōh neh huh' tha'ya gǎs' na'wǎn'nyah sa go' thoh sǎ'no niih ne wa'et-gǎh nah o'i oh dǎh.

36 Neh, gwa', niih noh gwǎ'as, neh naah'de'yo-wǎ'ng ge ne' waet'gǎh nǎ yes'nylēt no'gweh, neh' nǎ-je'i wa'dǎh da'ǎh, no nǎ' neh dwǎ nǎs'hǎ deh dǎ swǎ'-dyah do wet.

37 Neh, sǎh'ǎh, he nih swǎ'noh dǎh, ǎ want'yu o wih heh' deh sa'yǎh his; neh, kuh, haeh'gwah he nih swǎ'-noh dǎh, o'yǎn det' ǎ yō'niih nǎ sai'wǎ'ǎh heh'dǎh, nǎ-sa'noh joh'gǎh, nǎ sa'e wah'duk.

38 Neh na di'ya da do'gǎ' na di'ya do'ǎh, kuh ne Pha ri sceas des ho'wǎ wǎ'nah sǎ gwǎh, ho nǎ', Sa di'o-nya nihi, a gweh' a'ya gwat'gaat huh' no'yǎn det' a-yō gyo'nyǎh, iis neh huh' nǎ'syeeh'; ne tǎh'ǎh, i-gǎ, deh a'go gwe nyōoh' no'gweh neh huh' nǎ'ye-yeeh.

39 Neh, dihi, neh de sha'go wǎ'nah sǎ gwǎh, wa'a go-yǎ'as, Ho di'wa'neh'a gōh, ho dihi'no weh'hǎat ga'wa ji'yǎ deh hǎ nih'saas no'yǎn det' a'o nan dōohs'; tǎh'ǎh, dihi, ta'ǎ nont'gat huh' no'yǎn det a'o nan dōohs', ne tǎh'ǎh, i gǎ, deh a'go gwe'nyōoh' no'gweh neh huh' nǎ-

ye yeeh; neh, sho, he'ni o'yān det' o dōh'oh ha yah'da-
deh no do'gās da'ni'ak Jo nas.

40 Neh, wach, he'ni ya'wāh oh ne Jo nas, säh ni-
wā'nīs hä ge, säh, kuh, ni wah'son da ge, neh huh' he-
a'yah daat' ne gat gwīs'da go' ne gān'jo go waah; neh-
huh', kuh, haeh'gwah, nā ya wāh Nō wa'wak' nō'gweh,
säh ni wā'nīs hä ge, säh', kuh, ni wah'son da ge' hä a'-
yah da dahk' ne yō ān'ja go.

41 Neh nā' nō'gweh, ne Nin e veh tha di'na gek,
shah gaat' dās ha'di daht nā gā' ga'wa ji'yā deh, no nāh'
dā swan'dyah do wet'; neh, kuh, ne gai'wah dūs'hāh ā-
sha'go di'nōh jahk'dāh; neh gai'o nih heh de sho'nāh-
ni'go ān de nyōoh', naeh, ne chi a'gont hä nih' ne Jo-
nas: swat gaat'huh, dih, si'gwa he'ni a'yah da no'oh,
naeh he'ni a'yah da no'ok ne Jo nas, nīk huh' i ehs.

42 Neh ne yego'wāh go waah nā dyeh'gwa, shah gaat'
dās ha'di daht nā gā' ga'wa ji'yā deh, no nāh' dā swan-
dyah do wet'; neh, kuh, ne gai'wah dūs'hāh ā ye'nōh-
jahk'dāh; neh, säh'āh, he'yo dō'ān johk dōh' ni dya'ga-
weh'dah gōh', neh nā'ya gut'hon dek nōh ni'gōh dūs'hāh
ne Sol o mon: swat gaat'huh, dih; si'gwa' he'ni o'yah-
da'nā ā gwat', naeh he'ni o'yah da'nā ā'gwah dō'nōh' ne
Sol o mon, nīk huh' i ehs.

43 Neh no nāh' no twais'hāāt gih [na nīs'he o nōh]
sho ya'gāh oh he'o weh ni a'yah da deh' no'o gweh, neh
huh' oh tha'da wā nyeeh', he'o weh deh o'ne go'nyōh';
hih'saas' na'a dō'is hāh; tāh āh, kuh, de o'gāh.

44 O nāh' ha dōh', Neh nās gah'get, neh huh' hās-
gyōh' he'dwak nōh'sōt, he'o weh dwa gya'gāh oh. Neh
no nāh' sa'a yōh, wa'a gāh deh tāh'gwīs dāh' deh swaat;
gās gā'waa goh, wa wi'yus dōh, kuh.

45 Da, o nāh' hoh dān'dyōoh'; de oh'gwāh, ja duk'
no yah' ni yut'wais'hā ge no'nont'wais'hāāt gih [na di'-
nīs'he'o nōh,] he a'yah daah, kuh, ne'ā hwah, de o'wa-
gā nyōoh' he'ni o'di'wa neh'a gōh, he'o di yōs'oh, neh-
huh' wa'ā nā nā'gāād'; neh ne' nāh'gāh wah'o ahk
nā gā' nō'gweh, dō sa'yu gā nih', naeh he ni yuh'dā nāh-

neh' shon'da wa'dye änt'. Neh'huh, dih, nə o'di yah'da-wäh, hach'gwah, nə gä' ho di wa'neh a goh ni ga'wa ji-yä deh.

46 Neh nah'soh hot haah' ne gän dyuh'gwah gëh, nə nah a wäh, neh no'noh'äh, kuh ne de'ä non dä non deeh, ha dih'si aah as de'gwa, de o'non do'än jo nih nə'o wa wä-nä'oh.

47 Da, o näh' sha yah'daat ha wä'äh seeh, Sat gaat'huh, sa noh'äh, de swa'dä non deeh', gwah huh, ha dih'si aah as de'gwa, de o'non do'än jo nih ne da'e swat-ha'äh.

48 Neh, dih, do sa'o wä'nah sä guh' no'gweh ne wa-o'o wiä, ha wä, So'o' ne gäh' nah ot' noh'yäh'; so'o', gwah huh', ne de ya'gwa dä non deeh'?

49 O näh he o'näs ha'da döh he'gwa ha dih'si aah na-go'i o nya ni'ak, wa'äh, Swat gaat huh', ne' noh'yäh, kuh ne de ya'gwa dä non deeh.

50 Neh, säh'äh, ne son'dih gwa'nah ot neh huh' nä-ye'yeeh' he'nit hoh'ni go'oh dääh Naah'nih ne gä'o yah-gëh thäh dyoh', neh' neh'huh shah ga'at ne de ya'gwa dä non deeh', kuh ne noh'yäh.

OI'WAH XIII.

NEH, sho shah wä'nis häät ho ya'gäh oh ne Je sus, he'ga noh'söt, ga nyu'dääk ah he o'dyän dws'oh;

2 Gän dyuh'go wa näs neh huh' wa o'di yah'da ye'ih: o näh' ne'a hwah ho deh'noh da hoh', ga'o wa go' tho-dyän'dws oh; neh, naeh, ne' gän'dyuh gwa gwe'goh ga-nyu'dääk ah', sho, ha dih'si aah.

3 O näh' hos nyiëh'oh, we suh' o i'wage ha gos'nyiëh-seeh, ne de o'yä on dääh'gwa noh; ha wä, Swat gaat'huh, na'yänt hwus' wa ah'dän dih, wa'o nan jon'dyëh sah.

4 Neh no näh' sha'o nan jon'dih, ne ga nä'o gwäh o-a'ak da dyiëh', gyeeh', oh ga'ge on'dah syooh'; jih däh-sah ho di'yooh; neh, naeh, wa a'dis aah.

5 Neh'huh, gyeeh, oh ga'ge on'dah syooh' noh'sgwääh-

gêh; os thooh', sho, ti yò'eh da'eeh; o năh', sho, kuh, oh gah'hwăh o dăh; neh dyu'i wah heh' suh jih ni yó'eh''da gă'ă'ăh.

6 Neh no năh' shon'da găăh'gwit găht, heh tgăh' noh-wa'dăh gwa'ăh, oh wa'dih sgon daht', sho, neh gai'o nih he'deh ok'de ot, oh ga'da ge'eh', sho.

7 Neh'huh, gyeesh, no ik'da go oh ga'ge on daht; oh-wa'do dyaak no ik'dah shoh; neh', naeh, oh dyò'di o-nyahk.

8 Neh, dih, no yah'shoh o eh'di yus'gêh, naeh, oh ga'-ge on daht': oh wa'do nih, kuh', naeh; agat de wăh'-nyah eeh', gyeesh, ni ga ye'ih no sa'yu gă'is; neh, gyeesh, ne ye ih' ni wus'hă; săh, gyeesh, ni wus'hă.

9 Son'dih gwa'nah ot' ha oh'dot no gwe'nyooh' ă ot'-hon dek', hot'hon'dek' neh'huh.

10 O năh' na go'i o nya ni'ak ho di'yoooh', ho wă'ăh-seeh, A, naeh, gai'o nih' de ga'yă on dăăh'gwa noh' sa-dye'ăh dah'goh heh shet hă'niih'?

11 De sha'go wă'nah să gwăh, ha go'yă ăh'seeh, Neh', gwa', gai'o nih, iis, naeh, e chi'wa'wiih nă swăn'noh dook he'ni yooh' nah'soh' o'yă det' deh'yo niih' ne gă'o yah-gêh o i'wah gêh, ne dwă noh'do oh'shă gwên ni'yuh; tăh'ăh, naeh, deh'neh' do'wă na'wiih' na'o năn'noh dook.

12 Neh, săh'ăh' ne son'dih gwa'nah ot' ho yăh, ă'o-wa yoh' ne'neh; we suh', dih', naeh, ă'o yă dahk. Neh, gwa', ne son'dih gwa'nah ot' tăh'ăh de o'yăh, dă o'wah-gwăh na gwa'nah oh'dăh ăh, gi hshăh' a'o yă dahk'.

13 Neh dyu'i wah neh khe ye'ăh dah'gwa nih ne de ga'yă on dăăh'gwa noh' heh khes nyi'êh'seh; neh gai'o nih, heh ha di'găh, neh huh', sho, ni yuh'dăăh na'gă'ăk', i-gă, de a'di găh; hă na'ok hah, kuh, neh huh', sho, ni-yuh'dăăh na'gă'ăk', i gă, de o'na'o găh; tăh'ăh, kuh, de o'dih ni'go ă yă dahs.

14 Neh huh' nă gă' ha di'yah da deh' o i'wa ye'ih oh no'-tyò o wiih' ho do'gă da'ni ahk E sai as, neh' ne wa doh, Neh ă wan dye'ăh duk he swa'ok has thaă, ă swat'hon-dek; tăh'ăh, naeh, tae'swah ni'go ă yă dah't': neh, kuh,

ă wan dye'ăh duk he swa dok'hvs dōh, ă swă găh; tăh'ăh, naeh, tah da'e swa ga'yăn daht.

15 Neh, săh'ăh, nă gă' ne găn dyuh'gwah gēh wa o-năn'nyah'sah săh'heht, deh sga'gah ă'yo ăh: neh, kuh, nă nă'oh dah, tăh'ăh deh swa'ok hah; de o'nont gah'gwegoh; neh ne dyă gwah', sho, a'ga găh' na di'ga'ah; a'yut'hon dek', gwah huh', no nă'oh dah; neh, gwah huh', a'yuh ni'go ă yăn daht no năn'nyah sah; do'sa a di de'nik na dih'ni go'ăh gēh: iih, gwah huh', o'sa khe jăht.

16 Neh, gwa', no dă'oh niis, ne swa dok'has dōh; neh, săh'ăh, ne ga'găh: kuh he swa'ok has thah; neh, săh'ăh, ne wa'ok hah.

17 Neh, săh'ăh, ne do găs'o weh niih oh gwă'as, Honont'gah deh no di do găs'da nih, kuh no di'wa ye is dōh' no'gweh, we suh de o'nōn do'ăn jo'ni ak na'a di găh ne' năh o'i oh'dăh shoh' niis ne swa găh; tăh'ăh, dih, de o'di găs'oh; neh, kuh, nă'ă nă'ok ne' năh o'i oh'dăh shoh, niis ne' swa'ok hah, tăh'ăh de o'nă'o gvs'oh.

18 Neh, dih, gai'o nih, o năh' jat hon daat ne de ga'yă on dăăh'goh na'a yănt hwvs'.

19 Neh, no năh' neh son'dih gwa'nah ot' ă ai'i wa'ok he ni ga'wă noh'dăăh ne gă'o yah gēh o'i'wah gēh, ne dwă noh'do oh'să gwēn ni yuh,—tăh'ăh theh o'yăn dah'oh na'oh ni'go ă yăn daht,—o năh' neh huh' wă'a yoh' na'is'he o nōh, wa a'dis gwat' ne ga'yănt'hwah dōh na'wăn'nyah sa'go. Neeh' ne găh' no ak'da dyiēh'gwa oh-ga'ge on daht..

20 Neh, gwa', ne wa o'yah do wăht ne ga nă'o gwăh noh sgwă'ăh gēh, neh sha a'yah daat, no năh' wa ai'i wa'ok no wă năh [ne gai'wi yus'duk,] o năh', sho', kuh, wa a'doh hă'ăh, wa a'ye năh.

21 Neh'hub, gwa', ni yuh'dăăh, neh tăh'ăh deh ok'de-ont ha yah'da deh: dah'ji ah', sho, ne' wa'a gwe'ni; neh, gwa', no năh' oh ga'dăh noh tho'yah do'ăak, neh, gih shăh' nă o'wa noh'gon'dăh, neh ă dyu'i wah'gă ak' ne gai'wi yus'duk, neh, sho, ne da wa'dye ănt ne da-oh'sih'do dăăh, o năh', gwah huh' wa a'yah dye nănt'.

22 Neh, kuh, neh wa o'yah do wăht' ne ga nă'ogwăh no'ik da go', ne' o dōh', no năh', i gă, wa ai'wa'ok no-wă'nah [ne ga i'wi yus'duk,] neh' suh jih' has de'is-thah nĭk'huh yō ăn'ja deh, kuh he'ni ya'go yah'dah-dōht'hah nvs'hă nō nyvs'hăh, neh' de ga'ō nyahs' no wă-nah; neh'huh ni ya'wăs neh tăh'ăh deh swa'yont hah ha'yah'da deh.

23 Neh, gwa', neh' wa o'yah do wăht ne ga nă'ogwăh ne wi yu no eh'dah, ne' o dōh', no năh' wa ai'wa'ok no wă'nah' [ne ga i'wi yus'duk,] wa oh'ni go'ă yăn'dah-jih; neh, gwah huh', ne wa'dō nih, neh, gyeeh, neh sġat de wăh'nyah eeh ni ga ye'ih nō sa'yu gă'is; ye ih' ni wvs'hă, gyeeh; săh, kuh, gyeeh, ni wvs'hă.

24 O yah, kuh, sha go'yu dah'sah seeh des ho'yă on-dăăh'goh, ha go yă ăh'seeh, Neh' ne gă'ō yah gēh o i'-wah gēh ne dwă nōh'dō oh'să gwēn ni'yuh, de sġa'yă on-daah' nō'gweh, wa o'nōh gwă'ăn dih o nōh'gwă i yu hoh'-ă'go.

25 Neh, dih, no năh' wa o'ni dah' nō'gweh, ho yos'oh no'oh ni go'ăs swa ăs, wa o'nōh gwă'ăn dih nōh e'oh da'et-găh o nōh'gwă ăăh he'ga yăănt hoh no'năn'jah: o năh hoh dăn dyōoh.

26 Neh no năh' oh dyo'ănjot gah', o dō'ni a dyĭēh no. nōh'gwă i yu, o năh' haeh'gwah oh wă năn do'dah sih no. nōh'gwă''et găh.

27 O năh' na'dih'hah shăh ho'wa'yah do'wăh oh na'-nōh'sa gwēn ni'yuh' ho wă'ăh seeh, Tăh'ăh, găăh', neeh' deh sa'yănt hoh no nōh'gwă i yu ne sah ă'go? Ga'ō weh, dih, ni dya'we nōoh', de wa'dyēs dōh neh'huh nōh e'oh da'et găh?

28 Ha go'yă ăh'seeh, Neeh neh'huh na'ak ni go'ăs swa-ăs neh huh' ni o ye'ăh. Dět ho'dis nyĭēh'oh na'dih'-hah shăh, ho'wă'ăh seeh, De sa'dō ăn jō nih, găh, neh-huh' ha'ya gweeh, [da'ya gyu'nyah sih,] a'ya gwe'o ek?

29 Dět hos'nyĭēh'oh, ha wă', Tăh'ăh; dyă gwah', sho, no năh' dă ju'nyah so'ōn dyĭēh'oh nōh e'oh da'et găh, ă dĭ'-swah hăănt'gwat haeh'gwah no'năn'jah.

30 Neh huh', sho, nə yuh'də ak, de ja'oh wa do'dyaak he ni yo'oweh, hə ga'nə ja'ih; neh no nəh' neh huh' ni yo'oweh, ə khe'yə as na'di'nə ji yəh's, Neh da swa'dye ənt ji o'ek noh e'oh da'et gəh; jah'gwais'yu' nya nooh, kuh; neh səh'əh, naeh, nə ga'əh da'ak: neh, gwa', naeh, neh huh' hə swa'yoht' he geh e'oh da'yən dah'gwah no'nə jah.

31 O yah', kuh, sha go'yu dah'sah seeh, des ho'yə on dāh'goh, ha wə, Neh no gə'o yah gəh o i'wah gəh ne dwə noh'do oh'shə gwən ni'yuh, des sgya dye'əh ju noh'gwə ənt neh o noh'gwə on ji'wa gəh', [ne Mustard,] de oh'gwəh no'gweh, neh huh', ho'ot ə'yəh ho noh'gwə on dyooh.

32 Neh, waeh, na gwəs' he yus'thoh no nəh'gwə oh'shoh oh; neh, dih, no nəh' o do'dyəh, neh si'gwa go wa'nəh' noh e'oh dah'shoh oh; gə'on dah', kuh, wa do'oh; neh huh' hah'de ga ye'ih ne jih dāh'əh'shoh oh, ne'eh tgh wa di'dyēhs, wə non'da thah heh oh hah'də' gwa oh.

33 O yah', kuh, dəs sho'yə on dāh'goh, ha go'yə əh seeh, Neh ne gə'o yah gəh o i'wah gəh, ne dwə noh'do oh'shə gwən ni'yuh, dəs sgya dye'əh ne yont hāh'gwəh gwat'hah; de ya'guh gwəh ne ya go'gweh, ot hes'hə go he ya'guh seh'doh, swa dā'nəh ge'əh dws'həət ni yoo, he ni yo'oweh ga gwe'goh wah ot'gəh.

34 Ga gwe'goh nə gə' ni yu i'wage ne Jesus ni a'go yāh'seeh ne gən dyuh'go wa nəh, dəs ho'yə on dāh'gwa noh: təh'əh, kuh, na'gə ak' deh gaah ne de ga'yə on dāh'goh, he ni yoo wa a'gos nyēhs.

35 Neh, dih, no i'wa ye'ih oh he'ni o ye'əh hos nyēh'oh no'do'gəs da'ni ak, ha wə, Neh ə geh'ho do gwat he geh sa'ga ənt, neh də gyə'on dāh'gwa'nooh: neh ə gya'gəh nəh o i'oh dāhs, he'ni yo'oweh dwa'dyə nok'dah oh he'yo ən'jə deh, chi wah'seh doh.

36 O nəh' ne Jesus sha go'yat gah'wəh ne gən dyuh'go wa'nəh; o gyeh', naeh, he o'yooh' he ga noh'sot; neh huh' he o'wə yah'do wəh'oh na'go'i o nya ni'ak, ho-

nă', Da gwah'ni go'ă yăn'dah dăh ne de sa'yă on dăăh'goh
noh e'oh da'et găh, de wa'dyēs do'noh ne ga yănt hoh.

37 Des sha'go wă'năh să gwăh, ha go'yă ah'seeh, Neh
neh'huh ho'noh'gwă on dyooh' no noh'gwă i yu, No wă'-
wak no gweh.

38 Neh ne gah'ă'yăh, naeh, he'yo ăn'ja deh. Neh
no noh'gwă i yu, neh huh' naeh, ne gă'o yah gēh o i'-
wah gēh, ne dwă noh'do oh'shă gwēn ni'yuh ok sah'dah-
shoh. Neh, gwa', no noh'gwă''et găh, neh huh', naeh,
no'ok sah'dah shoh na'ah ni go'et găh.

39 Neh no'oh ni go'ăs swa'ăs no'noh'gwă on dyooh no-
noh'gwă''et găh, neh neh huh', naeh, na nīs'he o noh:
neh nă ga'ăn da'ih, neh huh', naeh, no năh' ă wan'dok-
dăh he'yo ăn'ja deh'; neh na'di'nan ji'yahs', naeh, na di'-
o yah'ge o năh.

40 Neh, dih, gai'o nih, noh e'oh da'et găh, naeh, ă-
ge'o e'o ok, ă ga'ăh da'ak o jis'dah gēh, neh'huh, dih',
kuh, haeh'gwah, nă ya'wăh, no năh' ă wan'dok dăh nă-
gă' he'yo ăn'ja deh.

41 Neh No'wă'wak' no'gweh ănt'ha'go haht' no'o'yah-
ge'o noh'shăh shoh; neh, naeh, ă ăn di o'ek, ă ăn'di ya-
găh' he'ni a'ăn ja deh 'ga gwe'goh, he ni yoo neh guh-
ni go'on da gwat'ha; neh, kuh, ne' waet'găh go i'oh-
deh'goh.

42. Neh huh', naeh, he'o non dih' he'o weh' o deek'-
hah, no gă'is doh oh dai'yăh; dēs'sgya dye'ăh ha'di'-
nyuh'os hă no'wăh dah'gwa noh; neh huh', naeh, ănt hă'-
nos dă'o nyo'ok, dănt hă non dyuh'gă'nye aak', kuh.

43 Neh huh' ni yo'o weh', naeh, no'di'wa ye'is doh dă-
o'non dăăh'gon dăh, dă'sgya dye'ă ok ho dăăh'got ne
găăh'gwaah, no năh' neh huh' hă ă'nih dyon dahk heh-
thă noh'do oh'shă gwēn ni'yuh no'wăh'ni. Son dih gwa'-
nah ot ha oh'da ga'ăn doh, na'ot hon dek, hot hon'dek
ne' neh.

44 O yah', kuh; neh ne gă'o yah gēh o i'wah gēh,
ne dwă noh'do oh'shă gwēn ni'yuh des'sga yă'on daah'
nas'hă no nyvs'hăh, gah'ă'go wah seh'doh; neh no năh'

waas'hă wih nō'gweh, shoh'seh'doh', shō: da neh, he-ni o'doh hō'os oh, hoh'dăn dyōoh; ga gwe'goh wa'a-dă ni nōh, he'ni o'yăh'; neh wa'a'ni nōht he gach'da deh.

45 O yah', kuh; neh ne' gă'ō yah gēh o'i'wah gēh, ne dwă nōh'do oh'shă gwēn ni'yuh, neh des'sga yă'ōn daah na'dah'gwa nyat'ge o'oh, ha wih'sa go'ōn dyiēhs ne wi-yuhs' gah nōh'sah.

46 Neh no năh' he'ō găăh sgat, na gwus' o'io wa năh ne gah nōh'sah, hoh dăn'dyos oh; ga gwe'goh ho dă'ni-nōh, he'ni yōoh' ho yăn'duk; neeh ho ni'nōh dah'goh ne' neh.

47 O yah, kuh; neh ne gă'ō yah gēh o'i'wah gēh', ne dwă nōh'do oh'shă gwēn ni'yuh, des'sga yă'ōn daah ne wah'a'ah ye juh'yak thah, ga'nyu dăăh'gēh wah e'ō oh; oh yu'eek naah'de găn'ja ge.

48 Neh no năh' o nōh'heh'oh, det ho'nōn di'ănt hwăh ga ne'gak ah; o'năh' neh huh' ho nōn'dyăn dvs'oh, oh-thă'nō nyah'sih ne găn'ji yu; neh huh' ho nōn'dah hōh he'ō weh ga'yăh ne ye âh'gwah; ne găn'ja'et găh ho-nōn'dyōoh', naeh.

49 Neh'huh, dih', kuh, haeh'gwah, hă ya'wăh, no năh' â wan'do ăn'jok dăh; neh na di'ō yah'ge o nōh ânt'hă'neh', dăh ha'go no'nyah sih' no di'wa'neh a gōh he'ō weh ni a'di yah'da deh ne tho di'wa ye'is dōh;

50 Neh huh' hă o'wan di'yah dōh'yaak he'ō weh dyo'-deek hah, no gă'is dōh oh dai'yăh, des'gya dye'ăh ha-di'nyuh'os hă nō'wăh dah'gwa nōh; neh huh', naeh, dăn-dyōh'sănt hwah'so ok, dăn dyon'dyuh'gă'nye'aak, kuh.

51 Thos nyiēh'oh ne Je sus, ha go'yă ah'seeh, O'năh, găh, ga gwe'goh' e swah'ni go'ă yăn daht he ni yu i'wa ge! Hō wă'gh seeh, O năăh', Syah'da gwēn ni'yuh.

52 Sha go'yă ah'seeh, Neh, dih, gai'ō nih, hah do yō-gweh'da ge, neh sha go'di ya'do nih, ha ya'nes hă yăn de'-ih, hō wah'ni go'ă yăn dah'da niuh ne gă'ō yah gēh o'i'-wah gēh, ne dwă'nōh'do oh'shă gwēn ni'yuh năh o'i oh'-dăh, dēs sga'yă'ōn daah' neh nō'gweh, na nōh'sa gwēn-

ni'yuh, tha'ya gās, he'ō weh ni ga'yāh nos'hā nō nyus'-
hāh, ne wa seeh', kuh ne wa ga'yoh'.

53 Neh no nāh' neh huh' ni yō'ō weh he ya'wāh oh,
no nāh' sha a'dyā'nok dāh ne Je sus, nā gā' da'yā on-
dāh'gwa nō'ok, hot hā'da dōh' o nāh'.

54 Neh no nāh' neh huli' he o'yos oh, he'ō weh ha'ō-
hwah' ha ān'ja deh, wa'a go'i'ō nyāh' nō'gweh, he'ō weh
hā nont'gēn nīs'at hah: neh he'no di'wa nā'ā guh, ho nā',
Ga'ā o weh' ni tho'aah nā gā' gah ni'goh dūs'hāh', nō-
gweh'? kuh nā gā' ho i'oh dūs'yo wa'nās'?

55 Tāh'āh, gāh, deh neh nā gā', na'noh'so nīs de o'a-
wak? Tāh'āh, gāh, deh neh', ne Mary deh e'ya soh
no'noh'āh? kuh ne de'ā non dā'non deeh, James, Jo ses,
Si mon, kuh ne Ju das?

56 Kuh ne de ā'non dā'non deeh ne wā ni'os shoh'oh,
tāh'āh, gāh, gagwe'goh dah'de dwa di? Ga'ā o weh,
dih, nit ho'a wih'dah gōh, nā gā' nō'gweh', gagwe'goh
nā gā' he ni ya i'wa ge'?

57 Neh neh tāh'āh deh o'dih ni'go'i yuh ooh' ha yah'-
da deh. Neh, gwa, ne Je sus ha go'yā āh'seeh, Neh
no do'gās da nih hoh sā'ni yu; neh huh', sho, tāh'āh,
he'ō weh tha'ān ja deh, neh, kuh, ne'a hwah ho'noh'-
sa go.

58 Neh ne tāh'āh we suh' de o'dyuh'da dōoh no'i'oh-
dūs'hā nā'ā gwah'dōhs ne' neh huh'; neh ga'i'ō nih heh
de'ō wai'wa gwēn ni yus'dōoh.

OI'WAH XIV.

NEH ne neh huh' ni yō'ō weh, Her od ne tha go'-
yān noh'do nih wa a'i wa'ok he'ni ai'wa nā geh' ne
Je sus: .

2 Ha go'yā āh'seeh no'hah'shāh shoh, Neh āh' nā gā' ne
John, ne Bapt ist: det hut'gā oh non da'deh sa'dōh-
gwah'gēh: neh, dih, kuh, gai'ō nih, o i'oh dūs'hā nā'ā-
gwah'dōhs wa do'dah so'gwa oh ha yah'da deh.

3 Neh, sāh'āh, neh Her od ho ye'no noh' ne John,

hos'hă on duk', ho'ho'dok', kuh: neh dya goi'wah neh Herodias, ne' yoh ne de ya'dă non deeh', Philip ha ya'soh.

4 Neh, sho, gai'oni, ne John, he'a wă'ah seeh, Tăh'ăh deh ga'ya nes'hăh gēh neh ae'ji nyaak [ne' yoh ne de ja'dă non deh.]

5 Neh, dih, no năh' sha'eeh', Ā'e nyuh' ne John, neh sha gos'ha nih'oh ne găn dyuh'go wa năh; neh, săh'ăh, naeh, nă'ă neeh, Ho do'găs da nih.

6 Neh, gwa', no năh' ho sa'wă nis'hă eeh he ni'o nă gă-doh' ne Herod, oh dyo ont' neh huh' he'a di gaht, ne go'a wak neh Herodias; ho wah'ni go'i yus'doh' ne Herod.

7 Neh da yu'i wah'heht, wa a'iwis'aah agwus' de o'no'oh gwa nyoh, neh' năs'ha ga'oh na'dih gwa'nah ot' ă'o-wan do'e syoh'gwăh.

8 Neh no noh'ăh guh ni'go'da niuh' ne' nah ot' ă ya'găh, ga wă, Neh nă'sgoh no'noh'ăh ne John ne Baptist, nik'huh, ga jăh'gēh.

9 Neh ne go'wăh go waah a'gwus' wa oh'săs; neh, gwa', sho, he de o'no'oh gwa nyoh, neh kuh, gai'oni nă'ni'h'doh, de'o nan don doh', o năh' ho dăh'ha'oh, ă-dyon'da doh', sho, no'noh'ăh.

10 O năh' he'o dăh' hoh'oh he o'weh thah ho'doh' ne John he o'wa noh'onyah'goh.

11 Ga jăh'gēh sgă'dy'ăh' no'noh'ăh, sga'eh': neh dyon da'da wiuh ne yĕk sah'go waah: neeh, naeh, he ya'go wiuh' no noh'ăh.

12 O năh' neh huh' ho di'yos oh nago'i onya ni'ak; de o'dih gwăh no yah dah, ho dih'sa doh', kuh: o năh' ho noh'dăn dyooh, he o'wa o wiuh' ne Jesus.

13 Neh no năh' sha'i wa'ok ne Jesus, ga'o wa go ho-deh'noh da hoh, hoh dăn'dyos oh, tăh'ăh deh dye'nă gēh he'o we'gwa hot gon'dah goh, ha o hwăh ge'aah', sho. Neh no năh' sha a di'wa ok, ne găn dyuh'go wa năh, he-ga non'da yăn doh' ho di'ya găh'oh, ho was'yoh eh dăh'gēs'shoh he'o ne'noh.

14 Neh no năh' o yah'jîh sho sa'eeh, găn dyuh'go wa năh ha go'găs oh; da wa'do nya'nooh na'yah'da go he'-no gon dăăh; sa a'gon'jăht, kuh, no'no'gweh dah no'di'-nok'da nih.

15 Neh no năh' oh găs ah o doh'o on dyîeh, ho wă'-yah do'wăh oh na go'i o nya ni'ak, ho nă', Neh, waeh, ne tăh'ăh deh e'na geh nîk ho'o weh; o nă' ăh', kuh, o dă'nîs yuk'dah o'on dyîeh; sha she'yat gah ne găs dyuh'-go wa năs, neh huh, dih, naeh, ha'a di yoh he'ga non'da-yăn doh', a'ă non'dah ni'nohs' ni'yes'.

16 Neh, dih, na go'yă ăh'seeh ne Je sus, tăh'ăh dah-de'yu do'ăn jo'oh na'ă non'doh nek. Et chi'nont', dih, sho, nă'ă dik.

17 Neh neh sho wă'ăh seeh, Neh he'ni yo'gwa yăh nîk'huh, wîs, sho, ni yu'ăh gwa ge, de'găn'ja ge', kuh.

18 Neh ne'a wă, ga oh' da ji'aah nîk'huh, he'gyah da-deh.

19 O năh ha go'yă ăh'seeh ne găn dyuh'go wa năs, ja-dyăăh' o ge'oh jah'găh: o năh' de oh'gwăh ne wîs ni-yu'ăh gwa ge, kuh ne de găn'ja ge, găs o'yah'ge'gwa he-ot'gat hwăh, de o'no'nyos oh, de o'ăh gwi'yah khoh', kuh; det cha'go ăh'gwa wii na go'i o nya ni'ak; neh, naeh, na go'i o nya ni'ak [de o'non do'gwah doh hă nih'dyoh] ne găn dyuh'go wa năs.

20 Neh, naeh, ne ga gwe'goh wa ă'nan dek'hô nih, wa o'noh daht, kuh. Da neh he'ni yoooh des ho'dih-gwăh ne de yu'ăh gwai'ih oh, ne wah o'da dăăh, dek-ni' ska eh ni gah'ach hi.

21 Neh he'ni ă'nan di wa ă'nan dek'hô nih wîs, ngo, ni ă'năh nyah'es hăs'hă na'di ji noh; tăh'ăh, naeh, deh-go'wă nus'he dăăh ne wă ni'os shoh oh, kuh na dik'sah-shoh oh.

22 Neh ne wah o'gon da dyîeh' ha go'yă ăh'seeh ne Je sus na go'i o nya ni'ak, ga'o wă go ja deh'noh da'ah, swa ănt', sga nyu'dăă di'gwa loh sweeh'; neh, naeh, năch'ha'go yaat gah', ya'eh, ne găn dyuh'go wa năs.

23 Neh no năh' sa a'go yaat'gah' ne găn dyuh'go wa-

nă, neh huh', naeh, heeh tğăh he'a we'nooh' ho non'da-deh, neh huh' hă an'dă nă yăăh, hă o'hwah ge'ah. Neh no năh' oh găă's'ah oh wa doh, hă o'hwah ge'ah neh huh' he ăh'dyoh.

24 Neh ne' neh huh' ni yo'o weh, o năh' ga'nyu dă'ăh he ga'o yo dyiêh, o dăn'do nyah'do on dyiêhs no doh'dah; neh huh', kuh, dyu'ă gont' he wa o'ne no'on-dyiêh.

25 Neh no năh' da wăn'do dăh, Je sus neh huh' he a'-we nooh heh tha di'o yu dyiêhs, o ne'gah gës'shoh hwa-eeh'.

26 Neh no năh' wă'o wă găh na'go'i o nya ni'ak, o ne'gah gës'shoh i'eh', wa o'di yah'don daat, ho nă, o-twais'hăh, ăh', noo: de o'noh sânt'hwah oh, o năh, suh-jih wa o'noh dyok.

27 Neh neh wah'o'gon da dyiêh', thos nyiêh'oh ne Je sus, ha go'yă ăh'seeh, Swa dah'ni go'ă ni yăăt: iih' ne găh; să noh' ă swah'dyohk.

28 O năh' ne Pe ter do sa'a wă'nah săă guh, ha wă, Syah'da gwên ni yuh, do gă, gih shăh, iis ă gă'ak, da gă'os, ga oh' non da'seeh', o ne'gah gës'shoh.

29 Det hos'nyiêh'oh, ha wă, Ga'jih'. Neh né Pe ter, no năh' wa a'deh noh'dah guh ne ga'o wă go, o ne'gah-gës'shoh he'a we nooh, neh ho'gwa hot gon'dah goh heh da eh' ne Je sus.

30 Neh, gwa', no năh' wa a'gah ă'yoooh suh jih' dyu-dăăh'haas doh, hoh dyoh'oh; o năh', kuh, oh wah'sa-wăh o ne'ga go wa eeh'; de oh'sânt hwăh' o năh'; ha wă, Syah'da gwên ni yuh, da gyah'da ge hah.

31 Neh neh wah'o'gon da dyiêh' Je sus tho nă's'ha gwa'i-ihs'oh, wa o'ye năăh', kuh; ha wă'ăh seeh, O iis, neh ni sai'wa gwên ni'yus dos'hăh a'ah, a'nah oh'dăh ăh gai'o-nih' de sah'ni go'ă ge nooh'?

32 Neh no năh' hwa'i yoh' ne ga'o wă go, oh wăn'ni-hăăh ne gă'ă hah.

33 Da neh neh ga'o wă go ha dih'nont, neh huh' tho-nont'his doh, eh dah'gêh ho non'da do'nyus oh he'a gat,

ho nă', do găs' gai'wa gwěn ni yuh, iis'hya'a wak Na'-wěn ni'yuh!

34 Neh no năh' oh tha'di nyu da'i yahk neh huh' ho-di'yoš oh he'yo ăn'ja deh neh Gen nes'sa ret'.

35 Neh no năh' wă'o wai'wa ok na'di na geh ne' neh-huh', ho non'dăh hăh'syoh ga gwe goh tit'ho'neh doh he'ni o'no ăn'jah, neh huh' ga gwe goh tho wan'di aah no'di nook'da nih ha yah'da deh.

36 Neh no'wan do'e syoh'gwa nihi, ne' neh, sho, a'ă-năh'nyuh gut he de yu'geh ont no dyah'da wih'doh; neh-huh', kuh, he ni yo'gweh dage he ya'guh nyuh'gah doh ja go'doh oh'ji wăh.

OI'WAH XV.

O NĀH' ho wă'yah do'wăh oh ne Jesus neh sha go'-di ya'do ni'ak, kuh neh Pharisees, neh huh' ha-di'na geh he'ga non'da yăh ne Je ru sa lem, ho nă,

2 A, naeh', he'go waah' no she'i o'nya nih de a'di ya'-nes hă'it hăh he non'da'o di oh'dă on dyiôh na di'găh jih'-shoh gă'ăh? neh, wăch, neh tăh'ăh de'ă noh jo'acs, no năh' wă'ă non dek'ho nih no ăh'gwăh.

3 Dēs ha'go wă'năh să gwăh, ha wă' A', diih', năh iis' năh oh'dăh ăh gai'o nihi' de swa'ya nes'hă it hăh' he ni o'-i wih'sah hoh Na'wěn ni'yôh, swa ye'ăh'dah goh heh ni swai'yôh'dăh?

4 Neh, wăch, he'ni o'i wih'sah oh Na'wěn ni'yôh, ha-wă, De e'ses nyek ne' yah nih, kuh neh sa noh'ăh; neh, kuh, ne son'dih gwa'năh ot ănt hoh'syo nănt he'dă o'snyek [no'oh nih, neh, giš shăh, 'no'noh'ăh, neh nă'o wă nyôh.

5 Neh, wăch, niis ne swa'doh, son'dih gwa'năh ot ă-wă as no'oh nih, neh, giš shăh', no'noh'ăh, Neh săh'-ăh, ne de wă'gyah do'weh doh, neh ho'gwa a ge'gon-dah'goh o noh'sa do'găh dih'găh, na'wa gye'ăh dah'go năh a'gi yah'da geh'hah doh,

6 Neh ă dyu'i wăh'gă ăk ă o'da dwěn ni yuh'heht; Să-

nòh, dìh, dǎ os nyeeh no'oh nih; neh, gih shǎh, no' nòh'ǎh. Neh'huh, dih, niswaye'ǎh, ne swa nyu' he nit'ho'i wih'sah òh Na'wèn ni'yòh, swa ye'ǎh dah gòh he' non'di swai'yòh'dǎ'ǎn dylǎh.

7 Iis, no yah' swa da'de gòh'son dah'gòh, do gǎs' oi' wa ye ih'òh, he ni o ye'ǎh neh Esai'as, ho'do'gǎs da nii, he swa yah'da deh, ha wǎ,

8 Neh nǎ gǎ no'no ǎn'joh dǎh dòs gǎ'òh tho nont'his dòh he gyah'da deh, ho di ye'ǎh dah gòh ha a dih'sa gǎ'ǎnt; neh, kuh, nò geh'sǎ ni'yus dòh, ho di ye'ǎh dah gòh na di'sgwǎ ǎh'shòh, neh gwa', naeh, no nǎn'yah sah wé'ǎh nit ga'da dylǎh.

9 Tǎh ǎh, dih, deh wa'dis thah nò'ga'dǎ nǎ yǎ nih, neh sha go'di'ò nya nih, nò gweh', shò, go i'wih sah'ho'h', neh ya'geh òh Na'wèn ni'yòh a'o i'wih sah'ò ok.

10 O nǎh' he a'go nò gòh' ne gǎn dyuh'go wa'nǎh, ha go'yǎ ǎh'seeh, Jat'hon daat, swah ni'go ǎ yǎn daht, kuh.

11 Tǎh ǎh deh neh' nò'gweh na'ah sa go hǎ ga'yòh duk na'ga et gǎnt ha yah'da deh; neh gwa', nǎnt'ga ya gǎht haah sa'ga ǎnt, neh ǎ'ga'et gǎnt nò'gweh.

12 O nǎh' neh huh' ho di'yos òh na go'i'ò nya ni'ak, ho wǎ'ǎh seeh, Sǎ nòh'dòh, gǎh, he' wa'o di nǎh'kwat ne Pharisees, he'nǎh ǎ wǎh ne wa a di'wa ok?

13 Neh, gwa', ne do sa'a go'wǎ nǎh sǎ guh, ha wǎ, Neh naah'de yò e'oh da ge, ǎ gǎ'ǎk neeh de o'yǎnt-hwah'òh Naah nih, nǎ'ò yah ge'o nòh, ǎ gǎh'hǎnt gwǎ'ǎk ne' neh.

14 Nyò gwah', shò; ho neh'ò on dylǎh', shò; neh sǎh'ǎh, ne de a'di gah'gwe gòh, neh, kuh, neh sha go'di nǎch'hi neh ne de a'di gah'gwe gòh. Neh, kuh, ne dyǎ gwah ne de a'gah gwe gòh' neh ǎ o'nǎch hi neh no-yah' dǎ a'gah gwe'go ok haeh'gwah, de i'gwe gòh o ya-da go hah'dǎ'i yah'dǎht.

15 O nǎh' thos nyiǎh'òh ne Peter, ha wǎ ǎh seeh, Da gwah'ni go'ǎ yǎn'dah dǎh nǎ gǎ' do sah'syǎ on dǎǎk.

16 Jesus thos nyiǎh'òh, ha wǎ, Neh, gǎh, nǎǎh iia, nǎ gǎ he ni yo'o weh', ah'sòh deh swah'ni go'ǎ yǎn dahs!

17 Neh, gāh, nah'soh, deh swah'ni go'ā yān dah, na'-dih gwa'nah ot gah'sa gooh hā ga'yoh duk, gat gwis'da-go' he'wehs; neh, kuh, no'nāh sa ga'ya gāht, neh huh' he'wa'dyoo' he'ya go dyeh'dah gwah?

18 Neh gwa', naeh, ne' neh huh' tga ya'gāh dah'gwah he' gah sa'ga ānt, neh huh' ni dweh'dah gwah he dya-wān'nyah saat; neeh', naeh, nah oh'dāh āh ne ga et'-gānt hah, no'gweh.

19 Neh, waeh, na wān'nyah sa go dweh dah'gwah ne wā'noh'do nyoh'shā et gāh, ā wan'dyo o nyoo', wa dyah'-don dyos, oh no'weh ha'at, ga nos'gwa oh, o no'wā', guh-sā'ng et'gānt hah.

20 Neh' ne gāh' nā gā' ni yu'i wa ge neh ga et'gānt-hah no'gweh: neh, gwa', naeh, nā yon'dek ho nih, nā gā'ak deh a'goh jo'a eh, tāh āh, naeh, deh a'go'et'-gānt hah' no'gweh.

21 O nāh' hoh dān'dyos oh ne Jesus, neh. ho'gwa he a'we nooh, he o'yos oh dōs gā'oh he ga non'da yān-doh' ne Tyre, Sidon, kuh.

22 Nā, kuh, nah a'wāh, neh ne ya go'gweh, Ca na an-ite nah a ga'ān joh'dā, dya go'ya gāh'oh he'yo ān ja deh; ho wa'yah do'wāh oh; de ya'guh sānt'hwah oh; ho wā'-ah seeh, Da gi dāh, O Syah'da gwēn ni'yoh, iis, ya'a-wak ne David. Neh ne khe'a wak a gws' go o'ya gā, ha nīs'he o noh sha go'dye nā'wah dōh.

23 Tāh āh, gwa', dah dech'ha go'wā nah'sā gwāh: o-nāh' neh huh' ho di'yos oh na go'i o nya ni'ak, ho'wan-dō'e syoh gwa niih, ho nā', She ya'do wih', sho; suh jih', āh', da yos'dā ā'neh ne nah gāh'gwa.

24 Dech ha'go wān'nah sā gwāh, ha wā, Neh tha geh'-hah dah'goh, ne 'neh sho, ā khe'yah do wāht no di'yah-dah'doh oh ne de yu'di nah'gā ont dyō di'ya gāh oh he ga'wa ji'yā deh' ne Israel.

25 O nāh' neh huh' go yos'oh; beh dah'gēh go da'do-nyus'oh he'a gat; ho'wa'yah da gwēn ni'yus dōh, ga wā, Syah'da gwēn ni'yoh, da gye'nā wahs'.

26 Neh, dih, neh det hos'nyōh oh, ha'wā, Tāh āh

deh neh'huh jih, ne' neh don'da yeh'gwaak no'di'ah-gwah na dik'sah shoh'oh, neh huh' ha'ya go dih he'wa-di'yah da deh neh ni ga'ji'yahs aa'shoh oh.

27 Neh ne wah a'gah, Neeh', Syah'da gwën ni'yoh; neh gwa', nach, neh ni ga'ji'yahs aah'shoh oh neh wë-non'dek ho nih noh do'nyohs häh, dwah sähs ho'dek-hwaah'gwah syöt no'she'näh shoh.

28 Neh neh det hos'nyieh oh ne Jesus, sha ga'wäh'seeh, O iis, ne si'oh, gah haas deh', ääh, neh sai'wa-gwën ni yus'dos häh, neh'huh, dih, sho, ni ya'wäh heh'syah da deh, he'näh'de di sa'do ä jo nih. Neh no näh, sho', kuh, sa yon'doh ne go'a wak.

29 O näh ne Jesus he oh'dän dyöoh ne' neh huh'; neh huh' dös gäh'oh he o'yo's oh he ga'nyu daeh ne Galilee; neh' ho non'da deh ho ääh'thäh, neh huh', kuh, he o'dyän dus'oh.

30 O näh' neh huh' ho wa'yah do'wäh oh ne gän-dyuh'go wa näs, ho wan'di a wi'noon dyieh' neh', no'dih-sohk häh, de a'di gah'gwe goh, de a'di wä'nant, go yah'da yes'hah syoh, gut gah'deh', kuh, no yah'shoh oh, neh-huh' ho non'dat heh'dah is'doh heh de a'sih da'ge oh ne Jesus; ga gwe'goh sa a'gon jäht'.

31 Neh neh ho di'wa nä'ä gwäh' ne gän dyuh'go wa näs, no näh' wa'ä nant gaat huh', sa a'dis nyiët ne de a'di wä'non duk; ja go'yah da'gwek heh'oh ne go yah'da yes'hah oh; det ga ye'ih, kuh, i jähs' neh goh sohk'hähk; .je gäh', kuh, haeh gwah, ne de ye'gah gwe'go-noh; neh huh' ni dyu ye äh'dah goh neh de o'wä'äh sä-ö'nyos oh Na'go wën ni'yoh ne Is ra el.

32 O näh' ne Jesus he a'go no'gos oh na'go'i o nya ni-ak, ha go'yäh'seeh, Neh ne' we suh o yah' ni dyuh'dä ne gyah'da go, khe dä'äs ne gän dyuh'go wa näs; neh' gai'ö nih o näh' säh ni wä'näs hä ge shah'de ya-gwa dii, täh'äh, dih, deh sho'di yäh ni'yes': täh'äh, dih, neh huh' ta'gyeeh, neh o'sa khe'ynt gah neh da'o'nän-don dyö'ok, sho; dyä gwah', sho, ä o'dih'ni'go äh'doh hä'ä shä'nant hä'i neh.

33 O năh' na go'i o nya ni'ak ho wă'ah seeh, gă'ă o weh' non'da weeh' na'yo gwa'ah gwa yăn daht' nîk'huh he'o-weh deh e'na geh, neh na'o noh'daht he'ni găn'dyuh go-wa'năh?

34 O năh' ne Je sus ha go'yă'ăh'seeh, Do ni yô'ăh gwa-ge' swa'yăh'? Neh ne'o nă, Ja duk; duh gaah'ah', kuh, neh ni găn'jahs a'ah.

35 O năh' ha go'yă'ăh'seeh ne găn dyuh'go wa'năh, swa dyă'ăh' yo ăn'jah gôh.

36 O năh de oh'gwăh ne ja duk' ni yô'ăh gwa ge, kuh, ne găn joh'; o năh' ho dōh'es ho nyoh, de o'yah khoh', kuh; o năh' neh' he a'go ya wiîh 'neh ha go'i o nya ni'-ak; neh na go'i o nya ni'ak, naeh, o năh' he o'wăn na-wiîh ne găn dyuh'go wa năh.

37 O năh' ga gwe'goh wa'ă nan dek'ho niîh, wa o'noh-daht, kuh; neh, kuh, ne ja duk' năh gah'ach hiîh ne de yu'ih syoh o'da dă'o noh des ho'dih gwăh.

38 Neh he'ni ă nan di na'di ji'noh wa'ă non dek'ho niîh ge iîh' ni wăh'nyah eh'shăh hă, tăh'ăh de o'wă nos'he dăh ne wă ni'os shoh'oh, kuh na'dik'sah shoh'oh.

39 O năh' sha go'yat gah'wăh ne găn dyuh'go wa'năh; ga'o wă go' naeh, ho deh'noh da hoh, neh huh' he o'yo-shoh he'dyo ăn'ja deh ne Mag da la.

OI'WAH XVI.

ONĂH ne Pharisees, kuh ne Sad du cees ho wă'-yah do'wăh oh, ho wăh'ni go'ăk dōh, de o'wăn do'-ăn jo'nîs oh neh a'a go'yat gat'hwah dăh no i'wa nă'ă-gwat gă'o yah gēh on'da weeh duk'.

2 Neh ne thos nyîsh'oh, ha go'yă'ăh'seeh, Neh no-năh' oh gă'ăs ah swa dōh, ă wă'nîs hi yns; neh, waeh, ne gwăh'dăh'ăh ni yuh'dă ne gă'o yah gēh.

3 Neh, naeh, neh se deh'ji ah, ă wă'nîs hă'et gânt ne'-wah' wă'nîs'hă deh; neh', waeh, ne gwăh'dăh'ăh ni-yuh'dă no gă'o yah gēh; o dah'jiîh gyō ni a dyîsh's, kuh.

O iia, no yah' swat gōh'son dah'goh, swah ni'go ă yăn-

dahs', naeh, he ni ga'goh soh'dä he gä'o ya deh; neh', dih, gäh', nach, neh tä'h'äh deh swa'gwe nyöoh nae'-swah ni'gö'ä yän daht no i'wa nä'ä gwah'döhs o yäu'deh dah'goh he ni ya'wäh ö'on dyi'eh ne'wah wä nis'hä de-nyoh.

4 Neh no di'wa'neh a goh, neh, kuh, no dih'no weh' hää't ga'wa ji'yää deh hä lih'saas na'yui'wa nä'ä gwah'-dö'ok; neh gwa', naeh, re ta'o wä nch no i'wa nä'ä gwat, neh, sho, he'ni yui'wa'nä ä gwat he'ni ya'wäh ch ha'yah'da deh no'do'gäs da'ni ak Jo nas. O näh' ho dö'h'-nooh ha di'yah da deh, o yah'jih' he a'we nyöoh.

5 Neh na'go'i ö nya ni'ak, no näh' sga'nyu dää dih' hea ho'di yös'oh, ho dih'ni goh'häh öh non'da a'di aah no äh'-gwah.

6 O näh' ne Je sus ha go'yä äh'seeh, Swat ga'ä öoh, swa dah'ni gö'ä ääk', kuh, he'ni ga deh' neh hä nont'häh gwäh gwat hah ne Phar i sees, kuh ne Sad du ceeä.

7 O näh' de o'dit hä ö nyös'oh na di'yah di, ho nä', Neh, wach, äh' nyö, gai'ö nih, heh tä'h'äh deh dwa'-wiih no äh'gwah.

8 O näh' ho ni'nän do'gäs öh ne Je sus, [neh' nah ö' ho nont'yu ö wiih,] ha go'yä äh'seeh, O iis, neh ni swa'-wa gwän ni'yus dos'häh a'ah, a', naeh', he go'waah' de swat'hä ö nyö nyöoh' neh dyu i'wah heh deh swa'ah gwä'-ö wiih?

9 Neh', gäh, nah'soh deh swa'gah ä'yo öh; tä'h'äh, gäh, kuh, deh ji'swus ha'ahs he'ni ya'wäh öh ne wis ni-yö'äh gwa ge, kuh ne wis ni ä'näh nyah'es häs'hä; neh, kuh, he ni gah'ach hih' de ji'swah gwäh?

10 Neh, kuh, he ni ya'wäh öh ne ja duk' ni yö'äh gwa ge, kuh ne ge'ih ni ä'näh nyah'es häs'hä, neh, kuh, he'ni gah'ach hih' de ji'swah gwäh?

11 A. ni yuh'dä beh tä'h'äh deh swa'gah ä'yo'öh' tä'h'-äh, wach, neeh' deh gwrs'nyeh dah'gwa nii no äh'gwah, neeh öu'da gai'ö nih ae'swa dah'dya wä änt hah'da'e-swa yä'ö nyöoh nä nont'häh gwäh'gwat hah ne Phar i sees, kuh ne Sad du ceeä!

12. O năh wa o'dih'ni'go'ă yăn daht, tăh'ăh deh neh' de os'nyeh dah'goh na'o non'dah dya wă'ăs do ok he'ni ga'-yăh ne yoh dăh'gwat hah no ăh'gwah; neh, gwa', he' nit ha'di ye ăh'dah gwah hă non'di o'nya nih ne' Pharisees kuh ne Sad du cees.

13 Neh no năh' ne Je sus neh huh' he o'yos oh he'-dyo ăn'ja de nyoh ne Ce sa re a Phi lip pi, ha go'ya on-doh na go'i o'nya ni'ak, ha wă', Sgo' nah oh'dăh ăh', nq'-gweh hă nan'doh, nă gă' niih', nq wa'wak no gweh, gih'oh?

14 Neh ne' o nă, Neh' gyeeh. nă nan'doh, neh' gih'oh niis ne John, ne Bapt ist: neh' gyeeh, neh E li as; neh, kuh, gyeeh, ne Je re mi as; gat gaah', gih-shăh, no'di do găs'da nih.

15 Neh neh sha go'yă ăh'seeh, Sgo', dih, nah ot' niis iswech' niih'?

16 O năh' thos nyiêh'oh ne Simon Peter, ha wă', Neh, waeh, niis ne Christ, ne' Ya'a wak Na'wên ni'yoh, Nq heh'o weh.

17 Je sus det hos'nyiêh'oh ha wă'ăh seeh, sən dă'oh niis, Simon, ne ya'a wak' ne Jo nas; neh, waeh, ne tăh'ăh, neh' noh wa'ah', kuh not gwăh sah deh so'dah-sah'seeh niis: neh, gwa', Naah'nihi, ne gă'o yah gēh' thăh dyoh.

18 Neh, dih, năăh' iih noh go'yă as, Neh niis ne Peter, neh, kuh, nă gă gas dăăh'gēh neh huh' ăk noh'-so nyăh he'ni dwa gye ăh'dah goh; tăh'ăh, kuh, ta'ga-gwe'nihi no deh'ho ga'ăn doh na nă'he o'noh gēh, ton'da-gă'ă thet na gai'wah doht.

19 Neh, kuh, nănt'go yoh ne wa deh'ho do'gwah da'-noh ne gă'o yah gēh oi'wah gēh, ne dwă noh'do oh'shă-gwên ni'yoh; neh', kuh, na'dih gwa'nah ot ăh sēs'hă on-dăh ne yo ăn'jah gēh, ănt gvs'hă on dahk, haeh'gwah ne gă'o yah gēh: neh, kuh, na'dih gwa'nah oh'dăh'ăh ă sēs'hă on'da guh ne yo ăn'jah gēh, ănt gvs'hă on'da-gwă'ak, haeh'gwah, ne gă'o yah gēh.

20 O năh' ha goh'ni'go'ăn do'găs doh na go'i o'nya ni'ak,

na'gǎ ak deh'so gaah de o'wa o wih no'gweh, he dogǎs neh' ha'o hwah' ne Christ, [Cha ga'o he dvs.]

21 Neh huh' ni yo'o weh', o nǎh' hoh saah' ne Jesus, o'yǎn det' ha go'yo nya niih na go'i o nya ni'ak, he gai-wa yǎn'dah goh o nǎ' neh' ne Je ru sa lem ǎ ant'gon-dvk; we suh' dǎnt ha'doh ho gaih', ǎnt'ha di'o ni'h' na di'gǎh jih'shoh oh, kuh na di'h'sǎ no wa'nǎs ha di'yah-dont hwus; neh, kuh, neh sha go'di ya'do ni'h; ǎ'o wa-hyuh', kuh; neh' neh sǎh wa dǎh'thah wǎ nǎs'hǎ deh o nǎh' dǎnt haat'gǎh'.

22 O nǎh' ne Pe ter wa o'ye naah, wa ah'sa wǎh not-ho'i wai'ih dǎh, ha wǎ, We ǎh' nǎt ga'dek he'syah da deh, Syah'da gwǎn ni'yoh; tǎh'ǎh deh dǎs'gǎh neh huh' ta-e sa yah'da wǎh.

23 Dit ho'dih sa de'nyooh, ha wǎ'ǎh seeh ne Pe ter, ge-ho'ne'gwa niis da sa'dǎk, Satan, neh', ǎǎh, neh de-sga'dyah da'o wa nih niis: neh, wach, niis, neh tǎh'ǎh neh' deh sǎn'noh do'nyoh gwah Na'wǎn ni'yoh ge'khaah, neh, sho', he'we gǎh no'gwe'e khaah.

24 O nǎh ne Je sus ha go'yǎ ǎh'seeh na go'i o nya ni'ak, son'dih gwa'nah oh'dǎh ǎh i'eeh, A'e'non dǎh', niih, neh nǎ an'da dat'gǎh wah'jih; dǎ ak', kuh, no'o wǎh ne de ga'yah sont, shak'non dǎh.

25 Neh', wach, ne son'dih gwa'nah ot ǎ eh he aak, Dǎ wa'gǎh nya dook' he'go heh, hah'de ga gont' wa oh'dooh ne' neh: neh, kuh, neh son di'h gwa'nah ot ǎ eh'he aak, ǎ wa'gah dooh he'go heh', neh ǎ dyu'i wah'gǎ ak haak no'oh gwah, hah'de ga gont' ǎ'a'gǎh'.

26 A', dih, nah ot' a'o'dis dǎh' no'gweh', ne ga gwe goh neh' a'a yah da gwǎn ni'yoh heht' he ni-yo'ǎn jah, a' oh dooh', naeh, no'twais'hǎh? neh, gih shǎh', a' nah ot' da'a da'da wis'dvk no'gweh' no'twais'hǎh'?

27 Neh sǎh'ǎh, No'wa'wak' no'gweh hah'de ga gont' dǎnt heh', dǎnt ho'dyah da'don dyiǎh ne de a'ǎh sǎ'oh-goh No'oh ni'h; ǎnt ha'di yah'dǎǎ dyiǎh no'o yah ge'o-noh'shǎh shoh, neh huh' ni.yo'o weh' o nǎh' ǎ'a'go ga-

nyahk hoos hah'de yo gweh'da ge no'gweh, ant gus'heh-duk' he'ni o'i oh'dus yuh'da noh.

28 Do gas' neh noh gwā'as, neh'huh, gyeeh nek'huh ha'dit', ne tãh'ah ta'a dik dooh' ne gā'e yaht, he'ni yo'-o weh' ā o'want gaat huh' No wa'wak no'gweh, ant'heh, ant ho'dye ah'dah go'on dyieh no'o wāh ne thā noh'do-oh'shā gwēn ni'yōh.

OI'WAH XVII.

NEH no nāh' ye ih' chi yo'dā nīs'yo'guh'doh, neh' ne 1 Je sus he o'aah ne Pe ter, neh, kuh, ne James, neh, kuh, ne John, ne de ya'dā non deeh, neh huh' he-a'go aah ho non'da deh no'non'des, ho noh'ho hē'ge'ah.

2 Neh noh tha'go ya'dyah'da de nyāh he'a'di gat, neh noh'dwa dāh'gon dāh na goh'sah gēh, do'sa gya dyc'āh-beht nān'de khaah gāh'gwaa; neh, kuh, no'syo'nyu-hāh neh huh' ni ga gā'ant he nāh de'yuh haat beh'.

3 Nā, kuh, nāh ā'wāh, wā'o wa non'dyah do'dah sahs', ne Mo ses, kuh ne Eli as, de o'dit haah ne [Je sus.]

4 Neh huh' ni yo'o weh thos nyieh'oh ne Pe ter, ha-wā'ah seeh ne Je sus, Syah'da gwen ni'yōh, neh, āh, noh'ni go'i yus deeh ne nek'huh ae'dwāh dyon duk, neh, dih, ne dyā gwah a'e sa ga'yāh sāh ni dwts'go nih; skat niis ā gwts'yo nyāh; skat, kuh, haeh'gwah, ne Mo ses; skat, kuh, ne Eli as.

5 Neh nah soh' hot haah, nā' nāh ā'wāh, neh' noh-jih'gā gā'ant no di'yah da'weh sā'oh; neh, kuh, ne jat-gā'oh, o wā nāh' dyu ya'gāh oh noh jih'gā go; neh noh'gāh', Neh ne gāh nā gā, ne'no'oh gwah Ne'a wak; neh' ne we suh' dwak ni'go i yuh ha yah'da deh; neh', dih, kuh, she swat'hon daat.

6 Neh no nāh' wa ā'no ok na go'i o nya ni'ak, de o'di-yus'gwāh dāh'oh; neh, kuh, naah de yu doh'k'dah oh wa o'noh dyohk.

7 O nāh' neh huh' ho yos'oh ne Je sus, hah da'a go-yā'o nyos'oh, ha wā, De ji'daht'; Sā noh' ā swah'dyoh sek.

8 Neh no năh' do sa'ă nont'ga ah'gwaht, deh'so gaah de o'wa gǎ; neh', sho, ha yah'di ne Je sus.

9 Neh no năh' sho nă non dŭs'năh do'on dyi'ăh ha gôh' ni go'ăn da dôh ne Je sus, ha wă, Să nôh' so gaah' ă yeh'chi o wih' ne swat'gat huh, ne ga oh' nah wan dih he'ni yo'o weh' no năh' dănt haat'găh Nô wă'wak nô' gweh, non da'deh sa'dôh gwa'h'gêh.

10 O năh' neh hō wă'on dos'ôh na go'i o nya ni'ak, ho nă', A' nah ot' gai'o nih', naeh', hă'nan dôh ne sha go'di ya'do nih; he gai'wa yăn'dah gôh neh' ă dwan'dye ănt ănt heh ne' Eli as?

11 Thos nyi'ăh'ôh ne Je sus, ha go'yă ah'seeh, Gai'wa gwên ni'yôh', naeh, neh' ă dwan'dye ănt' ă'ă yôh neh Eli as, ănt hai'was'yo nya'neh ne yu i'wa gwe gôh.

12 Neh, dih, nôh gwă'as, O năh', naeh, ho yos'ôh neh Eli as; tăh'ăh, kuh, de o'wa yăn'deh ôh; neh dih, naeh, neh huh' ni o'di ye'ăh ha yah'da deh, he'nah det'ho non' do'ăn jo nih: neh'huh, dih, kuh, haeh'gwah, nă'o ya găh Nô wă'wak' nô'gweh, ă dwêh'duk ha di'yah da deh.

13 O năh' ho dih'ni go'ă yăn'dah ôh na'go'i o nya ni'ak, he' neh wa os'nych duk' ne John ne Bap tist.

14 Neh no năh' neh huh' sa'adi yôh he găn dyuh' gwa yăh ne găn'dyuh'go wa năh, neh huh' ho yos'ôh ha yah'da deh, ha yah'da do gă nô'gweh; de o'dos ho'dos ôh neh huh', ha wă,

15 Syah'da gwên ni'yôh, a'ehsi dăăh ne'a wak: neh, săh'ăh, nôh nô'echahs; neh, kuh, neh we suh' ho o' ya gă; neh, săh'ăh, no jis'dah gêh, gye, găa, hwa a'yah da'ăht; o ne'gah gêh, gye, găa.

16 Neh huh' he o'yah'tcoh ha di'yah da deh neh she' i o nya nih; tăh'ăh, dih, de o'di gwe'nyos oôh nô'sa o wan jăht.

17 O năh' thos nyi'ăh'ôh ne Je sus, ha wă, O [iis] deh swai'wa gwên ni'yus dos'hă yăh, swah'ni go'ăn chih' gwa dôh' swa'wa ji'yă deh! Ga'ăh nă yô'nis heht' dă dwa'di aak; ga'ăh, kuh, nă yô'nis heht' nă wuk'ni go'is

o'ok' he swayah'da deh'? Ga oh' da she'ji aah nek'huh he'gyah da deh'.

18 Onah' ne Jesus ho is'da nihi na nis'he o noh; onah' ho ya'gah oh ha yah'da deh; neh huh', sho, kuh, naeh, o weh, nah'det'ho doh'oh naak sah'aah he ni dyn'is dah'e nah.

19 Neh na go'io nya ni'ak onah' ho wa'yah do'wah oh ne Jesus, ho noh'ho ge'ah o doh'oh, ho na, A' nah-ot gai'onihi' nihi, deh o'gwa gwe'nyooh' na'sha gwa'yah diit gah'?

20 Neh na go'yah'ah'seeh ne Jesus, Neh gai'onihi dyo dohk' he ni swai'wa gwen ni'yus doh. Neh, sah'ah, ne do gas' oh gwah's, Neh huh', gihi shah', theh wah' ne swai'wa gwen ni'yus'dos hah, he'ni yo'noh gwah'ah ne Mustard, neh no gwen'yooh na'e swah's nah'ga' ga'e non-deh, Ho'o weh ni yo'o weh sat'gah's, ah'ga gwe nihi' ah-want'gah's: tah'ah, kuh, deh tah'gwis dah' nah'gah'ak deh-o'gwe nyooh he swa yah'da deh.

21 Neh, dihi, nah'ga' wa'ji'yuh dah, neh, sho, o'gwe'nyooh nah'yu'yah diit gah' na'da nah'yan'dak shah, kuh neh de wan'don don'dyes'hah'.

22 Neh he'nah weeh de o'non da'wah'nyeeh' ne Galilee, neh na go'yah'ah'seeh ne Jesus, Neh neh'huh No-wa'wak no'gweh ah'want'gah ha dis'oh dah'geh nah' no-gweh;

23 Neh, kuh, nah'o wa'nyuh; neh, dihi, neh sah' dwah-nis'hah deh dant haat gah: neh'huh ni ya'wah oh haah'-de yu dohk'dah oh ho dihi'ni go'ah'et'gah oh.

24 Neh no nah, neh huh' he'o di yos'oh ne Capernaum, ho wa'yah do'wah oh ne Peter na di'wis de'o es go wa'gah'ya'da nihi' no noh'sa do'gah' dihi di drach ma [ga-ya'soh,] ho na, Tah'ah, gah', naeh, ne she swai'io nya nihi de a'ga nya's ne di drach ma?

25 Hawah', Haganyah's. Neh no nah' ogyeh' hah-ho'yos oh, Jesus de o'dwah'nuh'hah'nyooh, hawah, Simon, a' ni sah'ni go'ah'yan dah's? So'nah ot' ne gah'ah, ne go'-wah go'wa shoh ne yo'ahn'jah'geh sha go'di'wis de'o es?

Neh, gǎh, no'no hǎh ho dik'sah dah? O gi', neh no'yah' ga o'gweh dah'shoh?

26 Neh ne Pe'ter ha wǎ'ah seeh, Neeh; no yah'shoh. Ha wǎ ne Jesus, Neh, dih, wach', naeh, nǎ'nan da dwën ni'yoh na dik'sah'shoh'oh.

27 Neh, dih, na'gǎ'ak dah de'yet hi'ya do dǎǎh'da niñ, neh neh sah'dǎn dih; neh hu' oh seeh heli' tga nyu'daeh' ǎh sēs'doh syuh: neh nǎ'chi jo guh nǎ dwan'dye ǎnt ǎnt'ga'ik'; neh no nǎh' dǎh sēs'gǎǎh ǎh'se gǎh' no wǎs'dah, sta ter [ga ya'soh,] ǎh se'hon da guh ne' neh, neh naah'de di gwe'goh ǎn di'ga nyahk'duk ǎnt che'yoh.

O I'WAH XVIII.

NEH ne' neh huh', sho', o weh', ho wǎ'yah do'wǎh'oh ne Jesus na go'i o nya ni'ak, ho nǎ, So' nah oh'dǎh ǎh gwus' ǎ'ǎ'go wa'nǎ'ak' he'ni ga'yǎh' ne gǎ'o yah gǎh o i'wah geh', ne dwǎ'noh'do oh'shǎ gwën ni'yuh!

2 O nǎh ne Jesus he o'no'goh na ak sah'aah, gǎn dyuh'gwa go hoh'dyoh'.

3 Neh ne' a wǎ, Do gǎs' oh gwǎ'as, Neh nǎ gǎ'ak dah'de ji swǎh'ni go'ǎn de nyoh, neh huh' no ya'wǎh he ni yuh'dǎ ne ni a'dik sah'dahs aah', tǎh'ǎh ta'ga gwe niñ na'e swa yoh he ni ga'yǎh ne gai wi yus'dos hǎh, ne dwǎ'noh'do oh'shǎ gwën ni'yoh ne gǎ'o yah gǎh o i'wah geh'.

4 Neh, sǎh'ǎh, neh son'dih gwa'nah ot eh dah'gǎh hǎ'on'dat haah he ni yuh'dǎ nǎ gǎ' ni'ak'sah dah'aah, neh sha a'yah daat a gwus' heh tgǎh ǎ'o'doh o'ok he'ni ga'yǎh ne gǎ'o yah gǎh o i'wah geh', ne dwǎ'noh'do oh'shǎ gwën ni'yoh.

5 Neh, kuh, neh son'dih gwa'nah ot' ǎ'o wǎ guh' sha yah'daat nǎ gǎ' ni'ak'sah dah'aah nǎ yuh'dǎ'ak, na geh'sǎ na go, wa a'ge guh' ne' neh.

6 Neh, gwa', neh son'dih gwa'nah ot sha yah'daat dǎ'o wan'do dǎǎh'dǎh' nǎ gǎ' na gwus' he o'dis thoh na'a gi'wa gwën ni'yus doh, neh sah'gwah ti gǎ'oh he na'o yah'da wǎh, ne gat heh'syo nyah'thah a'gah sgwǎ'ni yon

dahk' na'a nyah'sah gēh, neh huh' ha'ah sgo'ok he'o weh gwus' dyo'no des ne ga'nyu dāāh'gēh.

7 Oh'sānt he ni yuh'dā he'yo ān'ja deh, neh gai'o nih he ga'deh' neh de ya'go do dāāh'da nih; neh, sāh'āh, ne tga gont neh tuh' nā ya'wāh sek ā ga'yo ok ne de ya'go do dāāh'da nih; neh, dih, haeh'gwah, ne ga no'oh he'ni o'yah da wāh no'o gwēh, neh dā sha'go do dāāh'dāh.

8 Neh, dih, gai'o nih; neh, gih'shāh, dā sa'do dā'āh-dāh neh ses'oh'dah, neh, gih'shāh, neh sah'sih'dah, jahk hōh', sho; sih' hāh sa'dih': neh, sāh'āh sah'gwah sa yah'da geh'has hāh ne' neh huh' nā yuh'dā āndyēh hāh syōh' he'o weh nā ya i'wa da dyēh ā ya'gohek, ā sah'soh ga'neh, neh, gih'shāh', na'e sa dēs'oh di'yah go'ok, nach he ni yuh'dā ne de ja'oh hah daa'sesoh'don dōok, neh gih'shāh' ne de ja'oh hah'daa'sah'sih'don dōok, neh huh' ha'ye sa'yah doh'yaak he'o weh wah'o i'wa da dyēh dyu'de'kha.

9 Neh, dih, gih'shāh', dā sa'do dāāh'dāh neh se ga'ah, das dah'gwat; si, kuh', hāh sa'dih': neh, sāh'āh, sah'gwah sa yah'da geh'has hāh ne' neh huh' nā yuh'dā āndyēh hāh syōh' he'o weh wah'o i'wa da dyēh hā ya'gohek, nach he'ni yuh'dā ne de ja'oh hah daa'se ga'a dahk, he'dyu de'kha na nīs'he o'noh gēh ha'ye sa'yah doh'yaak.

10 Swa dah'ni go'ā āāk, dih, sā'noh eh dah'gēh ā yeh'chi yo'ni aak jo gwēh'daat nā gā' na gwus' he'o dīs thōh; neh', sāh'āh, noh gwā os, Neh no'di'o yah'ge o'noh shāh'shōh, naeh, ne gā'o ya go dynt'gont' de'o wā gōh'sa ga'neh Na'ah nih ne gā'o yah gēh thāh dyōh.

11 Neh, sāh'āh No wā'wak' no'gwēh ho yōh'dah gōh nānt'cha'go yah'da guh' ne go yah'dah dōh'oh.

12 A' niis' ni swah'ni go'ā yān dahs'? Neh, gih'shāh', neh skat de wāh'nyah eh ni wā'nān di ne de yu'di nāh'gā ont' ni o'nos gwa yāh no'gwēh, sga yah'daat a'wadyah'don da guh, tāh'āh, gāh, de ot'gah wāh', sho, neh dyuh'dōoh' ni wus'hā dyuh dōoh, kuh, sga'eh, a'ah dān-

dih, a'a yah'dih saak hah heh o non'da de nyoh, ne-dyah'don da gwah'?

13 Neh, dih, ne dyā'gwah saa'yah dts'hā wih, do gās' oh gwā'as, Neh ne si'gwa he na on'doh hā'āh he'sa'a-gāh' ne' neh, naeh he ni yuh'dā ne dyuh dooh ni wān'-nus hā'āh, dyuh doh, kuh', sga ch, ne tāh'āh deh o'non-dyah'don da gwah'.

14 Neh'huh, dih, kuh, haeh'gwah, ni yuh'dā- nā gā, tāh'āh neh'huh deh tho' ni go'oh dā ne' She swah'nih, ne gā'o yah gēh thāh dyoh, ne jo gwēh'daat nā gā' he-o'dis thoh agai'wah doh.

15 Neh, dih, gih shāh, kuh, ne de ja'dā non dech ā-o'yāh hihk' he'syah da deh, sah'dān dih, hwa e'sa'is dāh he na o'yāh hihk', de ji'yah do gā ne ji yah'di: neh, gih-shāh', nā yat'hon daat, neh', waeh, ne sa e'syah da guh' ne de ja'dā non dech.

16 Neh, gih shāh' nā gā'ak de'yat'hon da dooh, neh', waeh, neh sha yah'daat, de'i yus heeh, gih shāh, hant-che'aah; neh haa'dih'sa ga'ant ne de'i yus heeh, sāh, gih shāh, ni ā'nan di na di'wa gwai'ih sōs ā'ga gwe'ni' naah'de yo wā'na ge ā'gai'wa ni'yā do'ok.

17 Neh, dih, gih shāh', nā gā'ak tāh'āh da a'go yat'hon daa dooh, ā she'o wih' he gān dyuh'gwa yāh ne dāā non dā'non dech; neh, dih, gih shāh', aeh, noh tha-go wā'nyah khooh', sho, haeh'gwah, neh huh, dih, ni-yuh'dā ak he dā'e'se ga'nāhk, ne de o'dah son da i goh' no'gweh; neh, gih shāh, shah'gaat' na wis de'o es.

18 Do gās oh gwā'as, Neh na'dih gwa'nah oh'dāh āh ā swus'hā on dāh ne yo ān'jah gēh, ānt gvs'hā on dahk, haeh'gwah, ne gā'o yah gēh: neh, kuh, na'dih gwa'nah-ot ā swus'hā on'da guh' ne yo ān'jah gēh ānt gvs'hā on-da gwā'ak haeh'gwah ne gā'o yah gēh.

19 Ah'soh, aeh', sa gwā'as, Neh', gih shāh', ne de'i-yus heeh, tā gā' ni swa di, shai'wā nout ā wān'doh' ne yo ān'jah gēh, na'dih gwa'nah ot nāh o'i oh'dāh ā ya'do-e'syok, neh huh' nā ā'go ya'dya āhs' Naah'nih ne gā'o-yah gēh thāh dyoh.

20 Neh, sãh'ãh, neh ga'ân dih gwa'o weh dek ni', sãh, gih shãh, ni ã'nan di', a geh'sã nah ho di'yah'da ye'is dah-guh, neh huh' nãh' iih gih dyoh' hã nih'dyoh.

21 O nãh' ne Peter neh huh' nit ha'we nooh ha yah'-dadeh, ha wã', Syah'da gwën ni'yoh, do nã ga'at' dã-she'i wah'sã gwrs' ne de ya'gya dã non deeh', ã a'gi'wa'-neh a'gi aak'? Neh'huh, gãh, ne ja duk' nã ga'at'?

22 Neh' na'wã'ah sceh ne Jesus, Neh' neh tãh'ãh ta'go yã'os, ja duk', shõ; neh'huh, gwa', nã ga'at' ne ja duk' ni wrs'hã nã yo'ok ne ja duk.

23 Neh, dih, gai'o nih neh'huh ni yuh'dã ne gã'o-yah gẽh o i'wah gẽh ne dwã noh'do oh'shã gwën ni'yoh, de sga'yã'on dãah go' neh' na yah'da-do'gã ne go wãh'-go waah', ha weh'oh a'ak do gãs' he'ni khe ge'o da ni, no hah'shãh shõh.

24 Neh no nãh' wa ah'sa wãh da'as het, sha yah'daat neh huh' ho wã'yah theeh, neh wrs'hã' ni wãh nyah es-hã hã ne dyuh dooh' ni wrs'hã ni ga'gohs hã'hã andyieh' no wis'da no'oh ni ot ge ot.

25 Neh, dih, neh tãh'ãh de'o yãh na'aga'nyahk duk, ho i'wih sah'oh no'go wa'nãh nã'o wan dã'ni noh; kuh ne' yoh'; kuh nok'sah'dah shõh; ga gwe'goh, kuh, he'ni yooh' ho yãh; neh ã ga ga'nyahk'do ok.

26 Neh no'yah'dye nãh'oh naa'haah'hãh, ho do'e syoh'-gwa niih, ha wã', Syah'da gwën ni'yoh, da'gi dãh, dak-nok'do thrs; neh, sãh'ãh, naeh, ne ga gwe'goh ã go'-ga nyah'gãh.

27 Neh no yah' non'da ya wãh' na yah'da go' na yah'-da gwën ni'yuh; ho dã'ãs oh no'hah'shãh; shot'gah'wãh; do sa'o i'wah sã gwrs', kuh, he'ni ot'ge o duk.

28 Neh, dih, neh sha a'yah daat na'hah'shãh hes'ho'-ya gãh'oh, ho gãs'oh sha yah'daat nes'shah gaat hi hah'-shãh, neh no'ge'o da niih skat de wãh'nyah eh ni gah'si-yohs'hã ge: neh no'dyah'don dyooh, do'o nyah'goh, ha-wã, Da'ge ga nyah'gãh he'ni go'ge'o da niih'.

29 Neh no yah'dye nãh'oh neh shah gaat' hi hah'shãh he de a'sih da de nyoh, ho do'e syoh'gwa niih, ha wã, Da-

gi dāh, dak nok'do thus; ga gwe'goh, säh'äh, naeh, ä-
go'ga nyah'gäh.

30 Neh, dih, ne täh'äh de o'ga yäh'ooh; neh', sho,
he we'gäh non da'deh ho'doh gwah'gäh he o'yah doh'ya-
goh; neh huh' hä'äh'dyon dahk he ni yo'o weh ä'o'ga-
nyahk he ni ot'ge ot.

31 Neh no näh' wa ä'nont gaat huh na di'haäh shäh'-
shoh he' nah'ä'wäh, neh no dohk'dah gäh ho'äh'säh-
seh'oh: ho nöh'dän dyos'oh; o i'wa gwe'goh he o'wa o-
wiih na yah'da gwän ni'yöh, he'nah'ä'wäh.

32 Neh, dih, na yah'da gwän ni'yöh, no näh' ho sa'o-
nok', hä'wäh'seeh, Sai'wa neh'agoh seh haäh'säh; neh
niih neh de sgo'i.wah'sä gwah'seeh he'ni sat'ge o duk;
neh gai'o nih heh sga do'e syoh'gwa niih neh huh' nä-
ä'gyeeh.

33 Da neh, dih, gäh', noo, täh'äh näh' iis deh gai'-
wa yän dah'goh nä'e si dā'äs oh neh' shah'gaat' ji haäh'-
häh; neh huh' nä'esa ye'äh niih he'ni wa gye'äh, gon-
dä'äs oh?

34 O näh' nä'yah'da gwän ni'yöh de o'de nyäh'doh goh,
neh ha go'yat gah'wiih neh de sha'go non'doh ho'ga nyat'-
bah, dä'o'wa doh'ho ga'nyah do'ak, he ni yo'o weh o gwe'-
goh ä'o'ga nyah'gäh no'tga ot.

35 Neh'küh, dih, haeh'gwah nä sho'swa yeeh Naah'nih
nä'o'yah ge'o'noh, nä'gä'ak neh huh' deh dya'weh dah'-
gooh he di swän'nyah'sa da'nyoh do'sa yeh chi'wah sä'-
gwa'o nyooos ne de swa'dä non deeh he'ni o di yäh'hiih-
syoh.

OI'WAH XIX.

NEH, dih, no näh' neh huh' chi ya'wäh oh, sha'a-
dyä'nohk däh ne Jesus nä'gä' he ni grs'nyieh oh,
ho doh'nooh he'yo än ja deh ne Galileo; neh huh' he o'-
yos oh he dyo än'ja deh neh Ju de a, si'gwa ne Jor dan.

2 Neh neh gän dyuh'go wa näs neh huh' he'o ne nooh,
he o'wa yah'do wäh'oh; neh', kuh, ne sha gon'jäh da'noh
ne' neh huh'.

3 O năh', haph'gwah, ne Pharisees neh huh' nŭt ho-
ne'nooh, ho wa'yah do'wăh oh, ho wah'ni go'ăk doh, ho-
wă'ăh seeh, Neh, găh, ne ga ya'nes hăh'gêh no'sa sta'
got'gah ne' yoh' no'gwch, ga'wên ni yoh', sho, no'
nah ot' on'da gai'o nih?

4 Dech ha'go wă''nah săă'gwăh', ha go'ră'ăh'seeh, Neh,
găh, ne tăh'ăh deh swa'wă'noh'saah, Neh Na'go'yah-
dih'sah oh neh chi wa'eh shon da'wah dăn dih, neh na'-
ji'noh, ye oh', kuh, na go'yah dih'sah oh?

5 Neh, kuh, na'a wă, Neh, dih, gai'o nih' no'gweh
ă'ot'gah no'oh nih, neh, kuh, no'noh'ăh; neh dă ya'-
dăh ne găăh ne' yoh'; da, neh' hoigă' de'iyus heeh
joh wa at' ă wan'doh.

6 Neh huh', dih, ni yuh'dăăh, o năh' ne tăh'ăh dah'-
de'shiyus''heeh; neh, gwa', neh joh wa at', shô: neh,
dih, na'dih gwa'nah oh'dăh'ăh de o'noh sont Na'wên ni'-
yoh, să'noh' so gaah' no'gweh dă shak'hah sih.

7 Neh no wă'ăh seeh, A, naeh', nah ot' gai'o niuh',
neh huh' ni o'i wih'sah o'năh ne Mo ses, neh nă ga'ya-
dook neh de ja'guk hali'sat hah, neh' ă'cha ga'oh, o năh
ă'cha'gnt gah?

8 Neh neh sha go'yă'ăh'seeh, Neh, waeh, gai'o nih
ne Mo ses, he'suh'jih' swă nyăh'da ct găh, she swa'noh-
do'da niuh neh wak ah' ă'jeh'chiis'thaak' ne swa'nyaak-
hoh; neh, gwa', naeh, neh shon da'wah sa wăh, tăh'ăh
neh huh' deh oh'dă'noh.

9 Neh, kuh, noh gwă'as, Son dih gwa'nah ot' wak ah' ă-
cha'go yah da'is ne' yoh, nă gă'ăk. neh' deh dyu'i wah,
nă'owă'yah don'dih', o yah' o'sa o nyaak, ha o hwah'
wa'o'yăh hihk, oh sha'go yah don dih; neh, kuh, neh
so dih gwa'nah ot' ă o'di nyaak ne' wak ah' on dat'his-
doh, oh'tha'yah duk ne' neh.

10 O năh' na go'i o nya ni'ak ho wă'ăh seeh, Neh huh',
gih shăh', nă yuh'dă'ăk hi'yah'da deh ne' yoh', tăh'ăh,
waeh, deh ga'yah da'ge haas hăh na'ya go'nyak sek.

11 Neh, dih, neh sha go'yă'ăh'seeh, Tăh'ăh deh ga-
gwe'goh nă' no'gweh neh a'ă nan dye'ăh duk nă gă

nəh o'i oh'dəh; neh', sho, kuh, naeh, [ə'ə non dye'əh-duk] nə'wə nə'wih'.

12 Neh, səh'əh, gyech, ne təh'əh deh'tga ye'ih, neh' huh, gəs, ni yuh'də an dyiēh sha ə'nə gāəd. O yah, kuh, gyech, ne təh'əh deh'tga ye'ih, neh, naeh, nə' no'gweh neh'huh' ni'o wan'di ye'əh: Da', o nə' neh', kuh, gyech, nə'o hwah neh'huh' ni o'da dye'əh, neh'dyn iwah ne gə'o yah gēh o'i'wah gēh, ne dwə nəh'do oh'sha gwən ni'yōh. Neh no'gwe nyōoh ə'an dye'əh duk, ha dye'əh duk ne' neh.

13 Onəh' neh'huh' hō'wan di yah'theeh na'dik'sah-shoh'oh ha yah'da deh, neh na a go'yə nīs'oh da'əh, a' go'ya do'e syoh'gwahs. Onəh' neh'huh' na go'i o ya ni'ak do'o non dyah'da'oh, hō'wən'nə'is da ni'ih.

14 Neh, di, no Jesus ha wə, Sə nəh' ə'gyech'hi ya' is da'ni aak; neh, gwa', nech hi'nok do'da ni'aak na'dik'sah-shoh'oh ne' neh'huh', o'da o ne no'on dyiēh he' gyah da deh: neh'huh' səh'əh, ni yōh'dəh ne gə'o yah-gēh o'i'wah gēh, ne dwə nəh'do oh'shə gwən ni'yōh o' wəh.

15 Neh'huh' ni yo'o weh' o nəh' ha go'yə nīs'oh da'as'oh, o nəh' o yah'jih' he a we'nooh.

16 Da neh' neh jat'gaat huh', sha yah'daat neh'huh' nīt ha'we nooh, ha wə'əh seeh, so gweh'di yu sa di'o nya-nih, a nah ot' nə ga'dyech' ne wi yu', na'ga gwe ni'ih a' wa ga'wəs theht ne wah o'i'wa da dyiēh yoh hes'həh'?

17 Neh, di, neh ha wə'əh seeh, A', naeh, go waah' i sgyaas', So gweh'di yuh'? Neh', səh'əh, neh təh'əh deh'so gaah' deh'a'go gweh'di yuh, neh, sho, sha yah'daat, Na'wən ni'yōh. Neh, di, gi' shəh, neh də sa'-do'ən jo ni'aak na'a syoh hel'tga'yəh ne yoh hes'həh', sai'wa ye'is do'ok he'ni gai'wih səh'hoh.

18 Neh na wə'əh seeh, Ga'ə ni gaah? Ha wə no Jesus, Neh neh, Sə nəh' əh'sa dyu'oh: Sə nəh', kuh, əh'sa'dyah don di: Sə nəh', kuh, ə snos'guh: Neh, kuh, neh, Sə nəh' o no'wəh qoh ə sa dye'əh duk no nəh' ə-si'wa gwai'ih sih:

19 He sus'de is'do ok ne' yah nih, neh, kuh, ne sa-noh'ah: Neh huh', kuh, nə'c'sno'oh gwaak ne de jən'-nəh sa'ne gāh he'ni sa'dah no'oh gwah.

20 Neh na'ak sah'go waah ha wə'ah seeh, Ga gwe'goh, naeh, nə'gə' he ni yu'i wa ge, a gat'gaa oh he'nah weeh do ga'do dyə'an dyiēh. A' nah oh'dāh ah, dih, dwa ga'-dohk dah'goh, ah'soh'?

21 Neh ne Je sus ha wə'ah seeh, Neh, gih shāh', dā-sa'do ən jo ni'aak na gwus' ə'gə'ak deh jo i'wa eh, sah'-dān dih, sa dā'ni nəh he'ni sa'yāh'; neh' ə'she'yoh' ne go dās: o nəh' ən di'sa yān daht nas'hə'no nyus'hāh ne gə'o yah gēh; ənt chah'dān dih, kuh, ənt'skno'n'dāh'.

22 Neh, dih, naak sah'go waah, no nəh' wa a'ok he'-na o wə'na wəh, o yah'jil he sha'we nooh, hoh sāh'se neh; neh, sāh'ah, ne we suh' ho yān'do nyok.

23 O nəh' ne Je sus ha go'yə'ah'seeh na go'i o nya ni'-ak, Do gās' oh gwā'as, Neh no'ot ga'no nihi no'gweh, hah'de yo dohk sāh'gēh thə'a'yoh' he'ni ga'yāh ne gə'-o yah gēh o i'wah'gēh, ne dwā'noh'do oh'shā gwēn ni'yoh.

24 Neh, dih, aeh, neh sagwā'as, Neh sah'gwah deh'-ga no'oh no doh'ā gwa ont' da'wa do gut' ha o'ga'ənt ne de wa'dyo wə'o gut'hah, naeh, he ni yuh'də no'ot ga'no-nihi no'gweh ha a'yoh he ni ga'yāh ne gə'o yah gēh o i'wah'gēh, no dwā'noh'do oh'shā gwēn ni'yoh.

25 Neh no nəh' wa ə'no ok' na go'i o nya ni'ak, hoh-dwa'dohk dāh wa'o di'wa nā'ā guh; ho nə, so', dih, noo, nah ot' ə'ga gwe nih əs ho'wa yah'da guh'?

26 Neh, dih, ne Je sus wa a'go yat'ga a oh, ha go'yə'ah'seeh' Neh ha di'yah da deh' no'gweh, tāh'ah, naeh, deh o'gwe nyoo: neh, gwa', naeh, ha yah'da deh Na'-wēn ni'yoh, hah'de.yoo', naeh, he'yu'gwe nyoo.

27 O nəh' ne Pe ter thos nyiēh'oh, ha wə'ah seeh, Sat'-gaat'hub, ga gwe'goh nihi o gwat'guh wāh; iis, kuh, gwa'non dā dyiēhs; a nah oh'dāh ah', dih, nihi ə'yo'-gwa yān daht'?

28 Neh, dih, na go'yə'ah'seeh ne Je sus, Do gās' oh gwā'as, Neh niis nə'gə' ne' əgwa'no'u'dā dyiēhs, no-

năh' wa seeh' & sgvs'yo ni'aak, neh, kuh, no năh' neh-
huh' Nô wa'wak nô'gweh & hă'dahk heh tha dă'dah-
gwah tho'nok'da do'găh dih'gêh, neh huh' năh' iis &
di'swa dă'dăh' ne wus hă' dek ni' sga'eh ni yon'dă dah-
gwah, dă yech'hi yah'do weh'do ok' ne wus hă' dek ni'
sga'eh ni o'ni dyuh'gwa ge neh Is ra el, na o'no & n'joh-
dăh.

29 Neh naah'de yo gweh'dage ne gut gah'wăh ne go-
nôh'so doh: neh, gih shăh', ne de yon'dă non deeh; neh
kuh, no'oh nih; neh, gih shăh', no'noh'ăh; neh, gih-
shăh', ne' yôh; neh, gih shăh', ne gôksah'dah shoh;
neh, gih shăh', ne gah & n'do nyoh; neh & dyu'i wah'-
găk nageh'să nôh; neh ne skat de wăh'nyah celi, nah-
de wan dyah'săh năn'je ye naah; . neh, kuh, nă ja'go wă'-
găk neh tăh'ăh ta'wa dohk dăh ne yoh bes'hăh.

30 Neh, dih, ne gut gah'deh no'ăn dooh go & h'goh,
nah'găh & ja ga'o nih; neh, kuh, ne' nah'găh ga'o
nih, o'ăn dooh & ja ga'o nih.

O I'WAH XX.

NEH, săh'ăh, ne gă'o yah gêh o'i'wah gêh, ne dwă-
nôh'do ôh shă gwên ni'yôh, des ga'yă on daah ha'a-
yah'da deh' nô o'gweh, ha nôh'sa gwên ni'yôh, se deh'ji-
ah hoh dăn dyooh, hoh hah'chi sak'hô nooh, nă non-
dyioh'daat ho yănt hoh ne nyo'gwiăh săh.

2 Neh no năh' wa & non di'wis aah neh' ne sgah si'yoh-
shă shoh swă nîs'hă shoh & o'go ga'nyah khoos nă non-
dyioh'daat, neh'huh' ho'a go yoh'doh he ga yănt hoh no-
nyo'gwiăh săh.

3 Neh nô năh' săh wa dōh thah jo'is daah eeh, o năh'
sho ya'găh ôh, ha go'găh no yah'shoh deh thah'gwis dăh
de'o non-dye'ăh, ha dih'si aah heh yont go'on dah'gwah.

4 Neh. na'go yă & h'seeh, Jah'dăn dih', neh huh' hoh-
sweeh', năh' iis, he'ga yănthoh' ne nyo'gwiăh săh; neh
& n'gvs'heh duk' ne neh huh'jih, neh huh' nă'gyoh. O-
năh' ho-nôh dăn dyooh.

5 O naeh' sho ya'gāh oh, neh huh', nōō, ne ye ih',
dyih dōoh', kuh, nōh de dyu'is dah es'yoh, neh ne
shah gaat', sho, he nō sa'yceh.

6 Neh', nōō, ne wus hāā' sgaat, kuh, sga'eeh jo'is-
daah eeh', o naeh' sho ya'gāh oh; neh, aeh, ne sha'go-
gāā' no yah'shoh, ha di'h'si aah, deh thah'gwis dāh' de o'-
non dye'āh; ha go yā'āh seeh, A' nah ot' gai'o nih nōk-
huh swah.sis'āh, ā nīs'hā gwe goh' thi swa'dye āh'?

7 Neh nō wā'āh seeh, Neh gai'o nih he deh'so gaah'
nō'gweh, deh sho'gwah hah'oh. Neh na go'yā'āh seeh,
Jah'dān di'h', neh huh' nāāh' iis hoh sweeh', he'ga yān-
thoh' no nyo'gwi h sāh; neh ānt grs'heh duk ne neh-
luh'jih, neh huh', nach, tga gont' nā swa'ye nāāh.

8 Neh no nāh' oh wān da'jis yōoh, neh na yah'da gwēn-
ni'yoh he'ga yānt hoh nō nyo'gwi h sāh ha wā'āh seeh nō-
hah'shā gwēn ni'yuh, Hoh she'nok nā'nān dyōh'daas; ā-
che yoh', kuh, no non'da de'haā dah'goh, ā cha dye'āh-
duk ne nah'gāāh ho di'āh goh, āh soh'k'duk neeh ne'
tho non dye'āh deh.

9 Neh no nāh' wa'a di yoh' nō wān'dih hah'oh neh ne
wus'hā sgaat' sga'eh chi yō'is daah eeh ho nōh'saah, neh
naah'de yō'gweh'da ge sgaah si'yoh shā shoh' wa'a di'ye-
nāāh.

10 Neh, di'h', no nāh' wa'o di yah'do wāht ne tho non-
dye'āh dōh ho non dyiōh'da dōh, neh huh' ni'o di h ni-
gooh'dā nōh, nā ne'he ak, si'gwa, nōō ni h' he'nā ya'-
gwa ye'nāāh; neh huh, di h, sho, haeh'gwah, nōh'ā wāh,
sgah si'yoh shā shoh' wa'o'wān di ga nyāh khōōs.

11 Neh, no nāh' wa'di ye'nōoh, o nāh' wa'o wān dwā-
nōh'dih na nōh'sa gwēn ni'yoh,

12 Ho nāāh', Neh nā gā, ne nōh'gāāh he o'di āh'goh,
sgat', sho, o'is'daah eeh' ni o'non di'wa gwāh, neh huh',
dih', nōh syeeh neh shah sgwa'yah da dat', sho, nā gā'
neh' o gwe'goh wa a'gwā'o ya gāh, neh kuh' nōh dya'-
gwa dō gōt, he'ni yōh dai'yā nōh ho ni wā'nīs hea.

13 Neh, di h neh' sha yāh daat de sho wā'nōh sā gwāh',
ha wā' Gya dā'ōoh', tāh āh deh a'gyāh hih'ōoh heh'

syah da deh. Tāh āh, gāh, neh huh' deh' o gya di' wih sah' oh neh sagah si' yoh shāāt?

14 Je naah' niis he ni' sa wāh, o nāh' sah dān di; neh, sāh' āh, ne' tga gont' neh huh' nā' e yoh' nā gā', ne' nah' gāh he o' āh goh, nāh' iis he' noh go yoh'.

15 Neh', gāh, ne tāh' āh deh ga' ya nes' hāh gēh he' gya da deh, ne' ga wēn ni yoh' he' nā ga dye' āt na' ga wāh? Neh, gāh' gai' o nih he go' gweh di yu, oh' no shāh' ne se ga' āh gēh?

16 Neh' huh, di, haeh' gwah, nā ya wāh, ne nah' gāh ho di' āh goh, o' ān dooh' ā sho' no nyaht; neh, kuh, neh o' ān dooh' ho no' nyaht doh, nah' gāh ā sho' no nyaht; neh, sāh' āh, ne gōt gah' deh he' o wā ni' no goh; neh, gwa', naeh, ne' dōh gaah' ah, sho, ni o' wan di' yah dāh' gwāh.

17 O nāh' ne Je sus. hoh dān' dyo on dyi' ēh hwa a' wo no' on dyi' ēh het' ga non' da yāh' ne Je ru sa lem; neh, di, he' ni yo' o weh wak ah ha go' yah da' is doh ne wvs' hā dek ni' sga' ēh ni' a go' i o nya' ni ak, ho noh' hōh ge' ah o doh' oh, neh na go' yā āh' seeh,

18 Jat' gaat hōh, neh huh' ne gāh he dweeh het' ga non' da yāh' ne Je ru sa lem: neh No wa' wak' no' gweh neh huh' hā' o' wā yah' do dah' sih, ā' o want' gah', kuh, neh huh' ha di' yah da deh na' di go wa' nās ha di' yah dont' hwvs'; neh, kuh, neh sha go' di ya' do nih'; neh ānt hō' wā āh heh dāh nā ā' eeh.

19 Neh ne' neh huh' hā' o' want' gah' ha di' yah da deh ne de' o non dah' son da' i goh, neh ānt hō' wā noh' ge āh, ānt hō' wan dān do nyaht; ānt hō' wah soh' gwa we shooh, kuh; neh, kuh, ne' dānt hō' wā yah' son dāh: da neh neh' sāh dwā nīs' hā deh o nāh' dānt haat gāh.

20 O nāh' neh huh' ni dya' ga we nooh ha yah' da deh no' wan di' noh āh ne . Zeb e dee hok sah' dah' shooh, hō' wan' di a wih no' wan' di a wak, de ya' go dos' ho dos' oh, de- o' wan do ān jo' nīs oh', kuh, no i' wa do gā' nā' a go' ya- dye āhs.

21 Neh neh sha ga' wā āh' seeh, A' nah' ot' de sa' do ān-

jo niih? De dya'gos nyiēh'oh, ho wā'ah seeh, Neh na'-she i'wis us' nā gā' de i'yus heeh khe a'wak shoh, neh huh' da'a ya dyāh, sha yah'daat syā neh'go'gwa; sha yah'-daat', kuh, chet'gwa di'gwa; no nāh' neh huh' ho'ō weh chā nōh'do oh'shā gwēn ni'yōh.

22 Neh, dih, ne Jesus dech ha'go wā'nāh sā gwāh', ha wā, Tāh āh dech swān'nōh dōh ne' nah ot' e swa'do e-syok. Neh, gāh, ne swa'gwe nyōoh' neh' ā swa'ne ge'-āh duk ne' ga wis'dah, niih nā'kne ge'āh duk; neh, kuh, ā swa dyc'āh duk ne baptism, niih na ga'dye'āh dah-gwa niih ne baptism? Neh nō wā'ah seeh, O gwa'gwe'-nyōoh.

23 Neh ne' sha go'yā'ah'seeh, Do gās', naeh, neh ne gai'wa gwēn ni'yōh neh ā ji'ne ge'āh duk nak wis'dah; neh, kuh, ā ja'dye'āh duk ne baptism niih na'ga dye'-āh dah gwa niih' ne baptism; neh, dih, ne' neh huh' da'-e ja dyāh' ne gyān neh'go'gwa, kuh ne sget gwa di'-gwa, tāh'āh niih deh gai'wa yān dah'goh ne' neh huh' a'khe nok'do tās; neh, gwa', naeh, tga gont' ā'ō wā nōh na'go'ya dyā nōhk'dah seeh Naah'ni.

24 Neh, dih, no nāh' wā'ā nā'ok ne wus'hā ni ā'nān-dii, da'ō nōh dān dyāh ne ga nōh'kwās hāh hi'yah'da deh ne de i'yus heeh. dā'ā'nōn dā'ā'nōn deeh.

25 Neh, dih, ne Jesus o nāh' he a'go nō'goh, ha wā', swān nōh'dōh he'ni yōh'dāh ha'di'yah da deh' neh cha'-go nān nōh'do nih no'oh tho'nō'ān joh dāh'shoh', neh ho-di'ye'āh dah'goh he'eh tēh' sha go'nont hāh'gwa niih; neh, kuh, ne gai'wah shoh' nō'gweh gāh has'des hāh he-cha'go di'ye'āh dah gwa nih.

26 Neh, dih, ne tāh'āh niis neh huh' tha'yōh dā'ak he swa yah'da deh; neh, dih, sho, neh sōn dih gwa'nah-oh'dāh āh do gās' he'eh tēh' nā yōh'dā'ak he'ni swa di, gai'wa yān'dah'goh ne' neh dā she'swus nyeeh.

27 Neh, kuh, neh sōn dih gwa'nah oh'dāh āh ā ch'he-aak, Geh sōn'no wa nāh, he'ni swa dii, neh, waeh, swa-hah'shāh gā'ak ne' neh.

28 Neh', waeh, he'ni yōh'dāh ha yah'da deh Nō'wā'-

wak' nō gweh, tǎh'ǎh neh de o'yōh dah'gōh no yah' da'ō wan'di wah'nya has, neh, gwa', ne'a o hwah' dǎ'ar di'wah'nya ǎh; neh, kuh, nǎ'ont gah hō'heh, neh ǎ-want'ga nyahk duk ǎ ja'go nōh'jahk ne gōt gah'deh.

29 O nǎh' ho nont'hǎ da dōh' ne Jericho, neh ne gǎn dyōh'go wa nǎh he o'waa'non dǎ dyeh'doh.

30 Dǎ nǎ' nǎh ǎ'wǎh, de i'yus heeh de ni'gah gwe gōh de'ni'h'dyōh no a'ak ah, neh no nǎh wa ya'ook wa'a't gwah ne Je sus, de o'nōh sǎnt'hwah oh, ho nǎ', Dak ni dǎǎh, O Syah'da gwēn ni'yōh, iis' ne ya'a wak' ne Da vid!

31 Neh ne'non'dais'da niih ne gǎn dyōh go wa'nǎh, ho nǎ', Neh ne thah ja dyeeh, sho; sah'gwah, gwa' sho, hō sa'i gǎ'is dō sa'yah sǎnt hòh, ho nǎ', Dak'ni dǎǎh', O Syah'da gwēn ni'yōh, iis ne ya'a wak' ne Da vid!

32 O nǎh' de o'dah oh ne Je sus, he a'go nō gōh', neh' kuh, na'a wǎ', A nǎh ot' de ja'dō ǎn jo niih' nǎ gyeeh he ji yah'da deeh'?

33 Neh nō'wǎ'ǎh seeh, Syah'da gwēn ni'yōh, neh na'a-gah hō'dō gwǎ'ak he de yak'ni gah'gǎnt.

34 O nǎh' o yah' ni dya'wǎh oh na yah'da go ne Je sus, ha'gon dǎǎs'oh, hah de'o yǎ'ō nyōh ni'ga'ǎh gēh; neh nō' wah o'gon da'dylēh sa'i gǎh': O nǎh', kuh, naeh, wǎ'ō wǎ'non dǎh.

OI'WAH XXI.

NEH no nǎh' dōs gǎ'oh chi o'nont hīs'doh ne Je ru-sa lem, o nǎh', naeh, chi o'dī yōoh ne Beth pha-ge, kuh ho non'da deh ne Olives, ha gōh'hah oh ne Je sus de i'yus heeh na'go'i o nya nih,

2 Ha go'yǎ ǎh'seeh, Jah'dǎn dih, neh huh' ǎ sneeh het'-ga non'da yǎh de swa'do gǎh'doh, neh nǎ yō'gon da dylēh ǎ sni'gǎh ne de wa'oh does gus ha'ont, he yō'aah', kuh, no ga nōs'ah; ǎ snis'hǎ o da guh, nēk'huh ǎ di'sni aah he gyah'da deh.

3 Neh', gihs'ǎh', neh sō gaah' nō'gweh hah'gwis'dǎh

ǎ'ǎh he'ji yah'da deh, neh nǎ'snih, Neh Na yah'da gwën-
ni'yòh de o'do ǎn jo nih a'a dye'ǎh duk; neh nagwv'
o gon'da dyièh ǎnt ha'yah da nyeet.

4 Ga gwe'goh' neh huh' ni ya'wǎh oh nǎ gǎ', neh na-
gai'wa ye ih he ni ya'wǎh oh hosnyièh'oh no'do'gǎs da'nǎ-
ak, ha wǎ,

5 Ech hi'o wih neh ne' go'a wak' ne Sion, Nǎ ni-
yòh'dǎh, Neh ne go'wǎh go waah' ne sa wǎh' da ch'
o nǎh', da'a ya'yah do'wǎh sch, ch dah'gèh ho da'do ni'a-
dyièh; neh, kuh, ǎ oh'seh ne de wa'oh dees; a gwv'
haeh gwa' neh ne ganos'ah.

6 O nǎh' ho nòh'dǎn dyes'oh na'go'i o nya ni'ak' ho di-
wa ye'is dòh he ni'ǎgo ye'ǎh seeh ne Jesus.

7 Tho di'aah ne de wa'oh dees, kuh, ne ganos'ah,
neh huh' tho di eeh gi yah'dah gèh no nos'syo nyts'hǎh,
neh huk', kuh, da'o'wǎh dǎh.

8 Neh naah'de 7o dohk' gǎn dyòh'go wa nǎh' det ho'-
non dyah'da wih'shǎ gwai'ih da'nòh no'non dyah'da wih'-
shǎh, tho di'dǎh daah he yòt'ha i nooh: o yah', kuh,
gyeeh, neh' naeh, ne waa'dih'hah'dyah khooh' ne gǎ'i-
doh, neh de o'non do'gwah do'on dyièh he yòt'ha i nooh.

9 Neh, dih, ne gǎn dyòh'go wa nǎs no'ǎn dooh hwa'o-
ne no'on dyièh, neh, kuh, ne nǎh'gǎh da'ǎ neh, de o'-
nòh sǎnt'hwah oh, ho nǎ', Ho san na ha yah'da deh no'a-
wak ne Da vid! Ho dǎ'oh ha yah'da deh, neh huh' da-
a'weh dah'go on dyièh hoh sǎ'na'go Na yah'da gwën ni-
yòh! Ho san na neh si'gwa he'ni eh'tgǎh'!

10 Neh no nǎh' chi o'yos oh ne Je ru sa lem, neh ne'
ga'non da gwe'goh de o di'yah'da niih'oh, ho nǎ', Soq' ne
gǎh' nah ot'?

11 Neh ne' o nǎ ne gǎn dyòh'go wa nǎh, Neh', wae h,
ne gǎh' nǎ gǎ' ne' Jesus, no do'gǎs da nih, tho ya'gǎh-
oh ne Na za reth, dyo ǎn'ja deh ne Ga li lee.

12 O nǎh' ne Je sus neh huh' he o'yoo h' he ga nòh'-
sòt, Na wën ni'yòh ho nòh'sa do'gǎh dih, ga gwe'goh tha-
go'yah dit'gǎ oh nǎ non dǎ'ni nòh, kuh na di'ni nòh; neh,
kuh, no'o gah'hat hwah'soh no non'dek hwaah'gwah syo-

doh ne de'g non da'da wis' no wis'dah: 'neh, kuh, he-
g non dyän dah'gwäh nä'non'dä ni nöh' ne gvs'he näh jä-
äh'go waah;

13 Neh na go'yä ah'seeh, Neh huh' ni gaye'äh he ga-
ya doh, Neh non dä'ng yän'dah gwah na yöh'sä noh'dä äk
hak nöh'söt: neh'huh, dih, ni ji'swa nöh'sa ye'äh ne neh
a'g non'dah seh'dah gwaak ne sha go'noh set'hah.

14 Neh ne de'a di gah'gwe goh, kuh no'dih'sok hah,
neh huh' nit ho'ne nooh, he o'wa yah'do wäh'oh no gye'h
hön'dä ng yän'dah gwah; neh ne sa gon'jäh da nooh.

15 Neh, dih, na dih'sä no wa'näs ha di'yah dont hws',
kuh ne sha go'di ya'do nih, no näh' wa'g nont gat'höh'
he'ni yö'i wa nä'ä gwah dohs nä'an dyeeh, neh, kuh, na
dik'sah shoh'oh de o'noh sä thwäh' no gye'h, hä nan'doh',
Ho san na ha'yah'da deh no'a wak' ne Da vid! neh na
gwvs' dyö no'ok deeh he'nah det'ho non'de nyäh'doh'goh,

16. Ho wä'ah seeh, Sat hön'deh', gäh, nä'nan doh' nä-
gä? Neh na go'yä ah'seeh ne Jes sa, A gat'hön deeh'.
Neh, gäh, ne täh'äh de'wän doh' deh swa'wä nöh'saah,
Neh huh' änt ga'ya gäh'duk ha'dih'sa ga'änt na dik'sah
shoh'oh, kuh nah'soh ha di'nah ge hah, oh sa'dyä'nohk-
duk ne de sa'äh sä'oh goh?

17 O'näh' shot hä'da doh ha di'yah da deh, ho ya'gäh-
oh he ga'non da yäh, he o'yos'oh ne Beth any; neh-
huh', kuh, he o'no e doh'.

18 Neh no näh' se deh'ji ah, no näh' neh huh' sho sa-
at gon duk het ga'non da yäh, neh ne wa o'dos sweh'däh.

19 Neh, dih, no näh' wa'a gäh' ne gä ih, ne fig nah-
o'on doh'dä, neh huh' ho yos'oh, neh' gwah ne deh-
thah'gwis däh deh o'ni yont; neh, sho, he we'gäh' no-
näh'dah; neh ne wa ä'os, Sä'noh' niis hah'gwis'däh
g wan'do nih ni yees', g wah'sa wäh ne'wah, hä yö'i wa-
da dyäh' neh huh' nä yöh'dä äk. O'näh', sho', kuh,
naeh, oh ga'da gä'eh.

20 Neh no näh' wa'g nont ga thöh' na'go'i o nya ni'ak,
wa'o di'wa nä'ä gòh, ho ng', Ni gäh', sòh jih' dah ji'ah
oh ga'da gä'eeh ne fig nah o'on doh'dä.

21 Je sus thos nyiēh'oh, ha go'yā ah'seeh, Do gās oh' gwā'as, Neh', giē shāh', nā swā'yān dahk ne gai'wa-gwēn ni yōs'dōs hāh, ā gā'ak, kuh, dah'de'swah-ni'gō ā gē, tāh'āh ne' neh', sho, ae'swa gwe'nyo ok' nā gā' nōh go'-wa yech' ne fig nāh o'on doh dā, neh, gwa', kuh, gyeēh, neh, giē shāh', nā swā'as nā gā' ga'e non deh, Sat gā'is', neh, kuh, neh huh' he ga nyō'daēh he'wa dyo'ok tga-gont' neh huh' nā ya wāh.

22 Neh, kuh, naah'de yō'i wa ge a'diē gwa'nah ot ā swa'do e'syok na'dā nā'yān'dah gwah'shā go, ā'di swai'wa-gwēn ni yōs'dō ok', kuh, neh ne' tga gont' ā swa'yah do-wāht.

23 Neh no nāh' he sho'yos oh ho nōh'sa do'gāh diē, neh na diē'sā nō wa nās ha di'yah dōnt hwēs', kuh no-di'gāh jih'dah shōh na'di nā geh', hō wā'yah do'wāh oh he'nāh weēh' ha di'ō nya nih, ho nā', Nāh gāh'has des'-yōh dāhāh', ne gāh' sa dye'āh dah gōh' sa di'wah dān'-dych dōh' nā gā' nāh'o'i oh'dāhāh'? Soō' ne gāh' e sah'-has des'hā wiēh'?

24 Dēt hos'nyiēh'oh ne Je sus, ha go'yā ah'seeh, Jō'i-waat' nāh'iih ā gwa'ōn dōoh, neh', giē shāh', nā sgwa'o-wiēh, ā gwa'o'wiēh, kuh, nāh' iih, ne' nāh gāh'has des'-yōh dāh a ga dye'āh dah gōh' a ga'di wah'dān dych dōh nā gā' nōh o'i oh'dāh.

25 Neh ne baptism ha ye'āh dah'gwak ne John, ga'-āh o weēh' dya weh'dah gōh'? ne gāh' ne gā'ō yah gēh' o giēh', o gwe'neh?—O nāh' ne o'non dah'ni go'i saak hōh, na'di'yah di, ho nā', Neh giē shāh' nā dwiēh', Ga'ō yah-gēh, neh, wach, neh'huh nā sho'gwā'as, A' diē', nach, heh deē'she swai'wa gwēn ni yōs'dōoh?

26 Neh, diē, giē shāh', nac dwiēh', O gwe'neh, cēt-his'ha nis', naēh, ne gān dyōh'gwah gēh; neh, sāh'āh, ne ga gwe gōh' hā neēh', Do gās' ho do'gās da nih ne John.

27 O nāh' de sho'wā wā'nāh sā gwāh' ne Je sus, ho nā, Tāh'āh deē o'gwa gwe'nyōoh' na'ya gwih'. Neh na go'-yā ah'seeh, Tāh'āh, kuh, nāh' iih tā'gwa o'wiēh' he'ni-

dwa'geh has'des hă'g wih'dah gôh a ga'di wah'dăn dyeh dôh' nă gă' năh'o'i ôh'dăh.

28 Neh, dih, neh. a' ni swah'ni go'ôh dăăh'? Neh na'yah'da do'gă' nô'gwêh dek ni' de o'dêh dök, de i'ji-nôh; O năh' ho yah'do wăh'ôh ne tho dye'ăh dôh, ha-wă', Go'ă wak', sah'dăn dih, sa dyôh'daat hah ne'wah wă nă's'hă deh he' dwa gyănt hoh' nôh ôh'sah.

29 Det hos'nylêh ôh, ha wă, Deh dôs'gêh: năh'găh'gêh, dih, de sho'h'ni go'ăn de nyôôh; o năh', kuh, năch, hoh dăn'dyos ôh.

30 O năh', haeh'gwah, ho yah'do wăh'ôh ne dek ni' ha dôh'tah, neh', kuh, haeh'gwah, ha wă'ăh sech. Det-hos'nylêh ôh, ha wă, Ă gah'dăn dih, năch; neh ne tăh'ăh de ôh'dăn dyôôh.

31 Ga'ăh, nōô, ni gaah' ne de i'yr's heeh' năh huh' nă'ă yeeh he nit hoh'ni go'ôh dăăh' no'ôh niih'? Neh nô'wă'ăh seeh, Neh ne tho dye'ăh dôh. Je sus ha go'yă-gh'seeh, Do găs' ôh gwă'ăs, Neh na di'wis de'o es, neh, kuh, no nont'ge ôh de yeeh'hi shă'nyo on dylêh hwa'o di-yo'on dylêh he ni ga'yăh ne gă'o yah'gêh o i'wah'gêh, ne dwă ngh'do ôh'shă gwên ni'yôh.

32 Neh, wăch, ne John, he she'swa yah'do wăh'ôh, neh huh' nit ha'we nōôh he'ni dyôt'ha i nōôh ne gai'wi-yus'dek, tăh'ăh, gwa', deh'she swai'wa gwên ni yôs'dôh; neh, dih, sah'gwah, na'di'wis de'o es, kuh no nont'ge ôh hō wai'wa gwên ni'yôs dōh; neh, năch, niis, no năh'se swat'gat huh, dah'de'ji swăh'ni go'ăn de nyôôh ne' năh'găh'gêh, neh na'she swai'wa gwên ni'yôs năăh' iis.

33 Dôn da'jat hōn daat' o yah', kuh, ne de sga'yă on-dăăh gôh. Neh na yah'da do gă nô'gwêh, ha nōh'sa-gwên ni'yuh, ho'yănt hoh' no nyo'gwih săh ôh ôh'sah, de ôh'ă'ăn dōh, kuh: ho ya'do ni', kuh, he'o weh' dă-ga'ne go'ăk thaak; ho'syo niih', kuh, ne'eh tğăh tga nōh'sa deh; o năh' hō wănt'hah dō niuh na di'yănt hoh'go o-nôh; hoh'dăn'dyos ôh, năch; we'ăh dyo'ăn'ja deh' he-a'we nōôh.

34 Neh, dih, no năh' shah'ga'eh he'ni ye'yănt hwa-

gwus, he a'goh hah'oh ne' ho hah'shäh shoh heh thä-
nih'dyoh na'di'yänt hoh'ge o nöh, neh na'a di ye naah'
no do'niih he' ga yänt hoh.

35 Neh, dih, na'di'yänt hoh'ge o nöh wa'o waz di'ye-
naah no'hah'shäh shoh; sha yah'daat wa'o wah soh'gwa-
we shooh hoh dwa'dohk däh; o yah', kuh, hoh tha'di-
gon däh', naeh; neh, kuh, gyeeh, ne wa'o wah sgwe'-
oh yaak.

36 Neh, aeh, no yah' det ha'goh hah'oh no hah'shäh-
shoh; si'gwa ne'wah he'ni ä'nän di'a dyläh, naeh he'ni-
ä'nän di'a dyeeh ne dyö dye'äh döh; neh huh', sho'
kuh, aeh, no'wan di yeeh.

37 Neh, dih, na gwus' nah'gäh he yò'äh goh, neh
tho hah'oh ha di'yah da deh no'a wak; ha wä, Neh,
naeh, ne' tga gont' ä o wa yah'da no'ok' ne'a wak.

38 Neh, dih, na'di'yänt hoh'ge o nöh, no näh' wa'o wa-
gäh no'a wak, neh ne de o'dis nyäh syoh na di'yah di',
ho nä', Neh, wach, nä gä' na'i'wa gwën ni'yòh: nyòh;
she dwa'nyòh'; a e'dwa ye naah he ni a'i wa gwën ni-
yòh.

39 O näh' ho wa'ye naah, as deh' ho sa'o wa'yah doh'-
yaak he' de gah'ä'än döh; wa'o wa'nyòh, kuh, hoh tha'-
digon däh.

40 Neh, dih, no näh' dënt heh na'yah'da gwën ni'yòh
he' ga yänt hoh' no nyo'gwiñ säh oh oh'sah, a' noo, nä-
ä'go yeeh' ne'neh na di'yänt hoh'ge o nöh?

41 Neh no'wä'ah seeh, Neh, noo, ne dä ä'go ya'doh-
hoga nyat', ä ä'i wah'doh't ne' neh ho di'wa'neh a goh
nä' no'gweh; o yah' na'di'yänt hoh'ge o nöh ä sho'want-
hah'dooh ho'yänt hoh' no nyo'gwiñ säh oh oh'sah, neh
ne' tga gont', naeh, ä'o wä'gwah-se'aak ne wa do'nih',
no näh' hä sga'eh seek.

42 Neh na go'yä ah'seeh ne Jesus, Neh, gäh, ne
tä'h'äh de'wän döh' deh swa'wä nöh'saah he ga'ya döh',
Neh' ne gah'sgwa ah' na di'nöh so nis ho non'dyoooh,
neh ne'neh ha gwus' o nih'sa gwaat' o döh'oh: neh ne
gäh Na yah'da gwën ni'yòh neh huh' ni'o ye'äh; neh',

kuh, na gwus' o i'wa nă'ă gwat he'ni yòh'dă ne de dwa'-ga neeh?

43 Neh, dih, gai'ô nih, ôh gwă'as, Neh Na'wên ni'yòh ho i'wah gëh, ne dwă nòh'do ôh shă gwên ni'yòh dă je'-chi nyòh'seeh; o yah' gă'ăn je nòoh ă'ô wă nòh', neh-huh' ă dya'weh dah'go on dyiëh ă yò'do ni'a dyiëh.

44 Neh, dih, neh son'dih gwa'nah oh'dăh ăh neh huh' ă o'yah dye năht' nă gă' gah sgwă'ăh gëh, dă o'yah dyah'-khòoh ne' neh: neh, kuh, ne son'dih gwa'nah oh'dăh-ăh ha yah'dah gëh ănt ga'ăht, dă o'yah da'it, ôh gă'ăh ă wan'doh.

45 Neh, dih, no năh' na'dih'să no wa'năs ha di'yah'-dònt hwus, kuh ne Pharisees, wa ă'na ok he'na ă yeeh' ôh tha'yă on dăăh'gwa nòoh, wa o'dih ni'go ă yăn daht he-neeh no'no hòh wa a'gos nyeh'duk.

46 Neh, dih, no năh' sha'ă neeh', ă sha'gwa ye naah, ôh sha'go dis'ha nihk ne găn dyoh'go wa năh; neh gai'-ô nih he'ă neeh, naeh, Do găs' ho do'găs da nih.

O I' WAH XXII.

NEH ne Je sus de cha'go wă'nah să gwăh, sha gos'-nyiëh seeh', aeh, de ga'yă on dăăh'gwah shăh ho-ye'ăh dah goh'; ha wă,

2 Neh ne gă'ô yah gëh o i'wah gëh, ne dwă nòh'do ôh shă gwên ni'yòh de sga'yă on daah neh na yah'da do-gă ne go'wăh go waah, neh ne wa o'nyak dăh no'a-wak.

3 Neh na gòh'hañ ôh no hañ shăh shòh nă sha'go ni'-nòok non da'da ô gah'doh, ă ye'yah da'ak no năh' ă'ô-wan di nyak dăh; neh, dih, ne tăh'ăh de o'di ga'yăh-nòoh non da'ă neet.

4 Ah'soh, aeh, o yah' sha gòh'hañ ôh no'hañ shăh-shòh; ha wă, Ech hi'ô wih nò'wă nò o'gah dòh Jat'ga'-thòh', o năh', naeh, a ga'dyă nòhk'dah ôh a gëk'hwa eeh; neh na ges'he năh nòh'ga e sôs, kuh na gah'săs syô'ni nòh, o năh' go'wan di nyòoh; neh, kuh, naah de yò'i wa-

ge o năh' wa deh'sah oh: ga oh', dih, da sneet he'o-
weh ho wan'di nyak'da ni'neh.

5 Neh, dih, ne tăh'ăh de'o'nos de'is dooh wa'ă non-
dă'do nyaht', sho; ho nōh'dăn dyo'gwa oh', kuh; neh'-
huh, gyeeh, he'a we nōoh het ho eh'da de nyoh; neh-
huh', kuh, gyeeh, heh tho dă'ni nōh.

6 Neh he'na o'non da dăh wa'o wan di ye naah no'-
hah'săh shoh, neh nōh dwa'dohk dăh wa o'wan di'nōh-
gon dăh, hoh tho'wan di'gon dăh, kuh.

7 Neh, dih, ne go'wăh go waah', no năh' wa i'wa ok
he'nah a'wăh, neh ne de o'de nyăh'doh gōh: o năh, ha-
gōh'bah oh no'dyoh'gwah ho dis'geh'ă'geh dah, sha go'-
di wah'doh dōh no'non dyo'oh; neh, kuh, ne da'a di'
ăh daah ne ga'non da'yăh' ha'di na gek.

8 O năh' sha go'yă'ăh'seeh no'hah'săh shoh, O năh',
naeh, wa deh'sah oh nă o'wan di'nyak dăh; neh dih,
naeh, na gwus' ho wă'no o'gah do'nōh tăh'ăh tah da'a-
di ye ih.

9 Jah'dăn di, dih'; neh huh' hoh snech' he de yòt'ha-
o'găs syoh; neh, dih, he ni yo'gweh da ge ă yech'hi'-
găh, ă yech'hi ya'o gaht' neh huh' nă dyăh' he'o weh ho-
wan'di nyak'da ni'neh.

10 O năh' ho di'ya găh'oh na di'bah shăh; neh huh'
he o'ne nōoh he de yòt'ha o'găs syoh; sha go'di yah'de'o-
oh ne' ga gwe'goh he'ni sha'go di găh; de ja'oh, ne
ya go'gweh da'et găh, kuh nă no'gweh di yò: o năh' no-
wan'di nyak'da ni'neh ho ni'dyoh gwa yăn dah'oh.

11 Da neh no năh' da'a yoh' ne go'wăh go waah, ha-
go'yat gat'hwah soh no'di ye'ih oh, sha yah'daat wa'o găh',
ne tăh'ăh neeh' de o'dyah da'wih dōh non da'de nyak'-
dah gwah.

12 O năh' hă wă'ăh seeh, Gya dă'ooh, a' ni ya'wăh oh'
he di sa yōoh' no gye'h, tăh'ăh deh sa'dye ăh'dah gōh
non da'de nyak'dah gwah?—Neh huh' ni ya'wăh oh, ne
tăh'ăh de o'gwe nyos'oh non da'as nylēt.

13 O năh' ha go'yă'ăh'seeh ne go'wăh go waah no'hah'-
shăh shoh, She swus'hă on dăh, hah cih'dah gēh has oh'-

dah'gèh, kuh; dă'she'swa yah'duk, o'ya'h jîh hă'she'swa-ah', neh huh' hă'she'swa yah'doh yaak na'gwus' as de'-gwa he nah'de yô dah'son da'i'goh: neh huh', naeh, dăn-dyoh'sănt hwah'so ok; neh huh', kuh, dă'dyon'dyoh jah-es yo'ok.

14 Neh, săh'ăh, naeh, ne găn dyoh'go wa năh he o'-wă ni'no'goh, dōh gaah'ah, gwa', sho, ni o'wan di'yah-dăă gwăh'.

15 O năh' ne Pharisees ho nōh'dăn dyos'oh, ho di'as-hăn'dus oh he na'on di yeeh a'o wah'e o dăh he no'yă'ă-nōoh wa as'nyieh syooh.

16 Neh he o'wan di'hăh oh no wan'di o'nya ni'ak, he o'wa yah'do wăh'oh; neh, kuh, gyeeh, no'hăh'săh shoh' ne' Her od; ho nă', Sa di'o nya nih, o'gwăn'nōh dōh', naeh, heh tga'i'wa ye'ih niis; neh, kuh, sa di'o nya nih he'ya we nōoh' Na'wên ni'yoh ge'gwa, ne gai'wa gwên'ni-yoh; tăh'ăh, kuh, deh sat'ga'ă'oh he'ni oh'ni go'oh dă so gaah' no'gweh; neh, săh'ăh, ne tăh'ăh neh huh' deh sat'gat hws' na'a di'goh săh'gêh no'gweh.

17 Da gwa'o wih, di; A' ni yoh dăăh heh săn nōh'-dō nyooh'? Neh, găh, ne ga ya'nes hăh'gêh năn dya'-gwat gah'wah seek nă sho'gwa wis'de'o ek seek ne Că sar; o'gii', tăh'ăh?

18 Neh, di, ne Je sus ho găs'oh he'ni o di'wa neh'ak-syoh'dăăh, o năh' ha wă', A', naeh', go waah' sgwah'-ni go'ăk'do'oh', iis nă gă' no yah' swa'goh'son dah'goh'?

19 Da gyô dah săh', di, ne' năh'o'wis doh'dăh swa ga'-nya'k thăh.—O năh' neh huh' ho di'eeh ha yah'da deh ne sgah si'yoh shăăt.

20 Neh na go'yă'ăh'seeh, Sôo' nah ot' ne găh ha-yah'daah'; kuh nă gă ga ya'do nyoh, sôo' nah ot' ho dōoh'?

21 Neh no wă'ăh'seeh, Că sar. O năh' ha go'yă'ăh'seeh, Sha she joh', di, ne Că sar, na di'h gwa'nah oh'-dăh'ăh neh'ă'o wă'gă'ăk ne Că sar; neh, kuh, Na'wên ni'yoh, a di'h gwa'nah oh'dăh'ăh neh'ă'o wă'gă'ăk Na'wên ni'yoh.

22 Neh no năh' wa ă'na ok nă gă', ni yò wă'na ge', neh ne wa'o di'wa nă'ă gòh; o năh' ho nont'hă da dōh' ha yah'da deh, o'yah jih' he sho'ne nooh'.

23 Neh shah wă'nis hăăt, hō wă'yah do'weh oh ne Sad-du cees, (hă nan'doh', naeh, tăh'ăh dah'de'dyont gă'as non da'deh sa'doh gwah'gêh;) neh, dih, nō wă'on dos'oh.

24 Ho nă, Sa di'ō nya nih, neh na'a wă' ne Mo ses, Neh, gih shăh', nă ă'eh, nō'gweh, ă gă'ak de ok'sah da-yăn dah'oh, neh ne de ya'dă non deeh' ă sho'di nyaak ne' yòh gă'ah; neh dă ot'hwa'ji nyah'găh ne de ya'dă non dăk'.

25 Da neh', dih, he'ni ya'wăh oh, do gă', gyeeh, a-gwa'na gek' ne ja duk' nōh'dă non dă non dăk: Neh, dih, ne tho dyc'ăh dōh ho nyak'heh oh; ha we'e yōoh'; tăh'ăh de ok'sah da'yăn dah'oh: neh'huh, dih, oh gai'wa yăn dat'heht ha yah'da deh ne de ya'dă non deeh ne' yòh gă'ah.

26 Da neh', neh huh', sho, haeh'gwah na'o'yah da-wăh' ne dek ni' ha dōh'thah; kuh ne săh ha dōh'thah he'ni yo'o weh hoh tho'di ă hòh ne ja duk' ni ă'nan di'noh.

27 Neh, dih, na gwus' he yò'dohk dah'goh, o năh' he-ya'ga we'e yōoh ne ye'oh.

28 Neh, dih, no năh' dă dyont'gă oh'syoh no năh'wăn-dah'oh' soo' năh oh'dăh ăh' ne' neh ă yòh'gă ak' ne ja duk' ni ă'nan di'nooh?—Neh' săh'ăh, ne' a di gwe gōh' sha go'di yah'da wă'gă'ah.

29 Je sus det hos'nyăh oh, ha go'yă ăh'seeh, Neh ne swa yah'dah dōh'oh, neh gai'ō nih he tăh'ăh deh swa'yăn de'ih he'ni ga ye'ăh he ga'ya dōh, tăh'ăh, kuh, deh swa'yăn de'ih he'ni ah'has des'yo wa năh Na'wên ni'yòh.

30 Neh, săh'ăh, no năh' ă shă non dōh'he da'nooh, tăh'ăh tho'sa'o di nyaak'seek'; tăh'ăh, kuh, tho'sa o wăn di'nyak da'ni aak; neh huh', gwa', sho, nă yòh'dă ak he'ni yòh dă no'o'yah ge'o nōh'săh shōh Na'wên ni'yòh, ne gă'ō yah gēh.

31 Neh, dih, he'ni gai'wa gwên ni'yòs yòh'dăh nō'sa-

yon'doh he'da nooh ne ga we'e yoooh, tãh'ãh, gãh, deh-swa'wã noh'saah he'ni o'ye'ãh she swus'nyĩeh seeh Na'wën ni'yòh; ha wã,

32 Iih ne gãh He'wën ni'yòh ne A bra ham; neh, kuh, He'wën ni'yòh ne Isaac; neh, kuh, He'wën ni'yòh ne Jacob. Neh, sãh'ãh, Na'wën ni'yòh, tãh'ãh deh neeh' de a'go wën ni'yòh no noh'wã dah'oh; neh, gwa', nã'no heh.

33 Neh ne gãn dyòh'go wa nãh, no nãh' wa ã'na òk nã gã' wa'ò di'wa nã'ã guh he non'da a ye'ãh duk wa'a go'i'nyãh.

34 Neh ne Pharisees, no nãh' wa'a di'wa òk, neh' gwah ne wa'a go ihs dyahk ne Sad du cees, ho non'dyo os'oh neh dyò'i wah.

35 Da, neh, dih, ne sha yah'daat he'ni ã'nã di, ne ga ya'nes hãh sha guh'ni go'ã yãh'dah da nih' no'gweh, hoh ni'go ãk doh ho'on dos'oh jò'i waat; ha wã,

36 Sa di'ò nya nih, Ga ã' ne gãh' ni gaah' si'gwa' he'ni gai'wah gai'wih sah'oh ne ga ya'nes hãh'gõh?

37 Neh na wã'ãh seeh ne Je sus, Neh naah'de ga gont' ã e sno'oh gwaak Na yah'da gwën ni'yòh ne Ya'wën ni'yòh; sãn nyah'sa gwe'goh' ã sa ye'ãh dah go'òk; neh, kuh, ne sat hwaishã gwe'goh; neh, kuh, ne' ga gwe'goh he'ni sni'go ãh.

38 Neh ne gãh, nã gã dyò dye'ãh'doh, si gwa' he'ni gai'wah ne gai'wih sah'oh.

39 Neh, kuh, ne dek ni' wa doh'thah, neh, sho, to hah' shah'gaat; Neh huh', kuh, nã e'sno'oh gwaak ne de jãn'noh sa ne gã, heh ni sa'dah no'oh gwah.

40 Da neh' neh ho'ò weh nã gã' dek ni' de gai'wih' sah'oh ga'ni yont' ne ga ya'nes hã gwe'goh, kuh no'ò do gãs'da niih.

41 Da neh' he'nãh weeh ho di'yah'da ye'ih oh ne Pharisees, Je sus ha go'ya'on dos'oh;

42 Ha wã', A' ni'yòh'dã niis' he swã noh'do nyoh ha yah'da deh ne Christ? So' nah ot' ho'a wak'? Neh no wã'ãh seeh, Neh ho'a wak' ne David.

43 Neh ne sha go'yă'ăh'seeh' A', dih, ni yòh dă'ăh' ne Da vid, No twais'hă do găh'dih shă go ho yaas, Syah'-da gwën ni yòh; ha wă',

44 Neh Na yah'da gwën ni yòh ha wă'ăh seeh Na gyah'-da gwën ni yòh, Sa dyăh', jih'dyon dak gyă neh'go'gwa, he'ni yo'o weh deh să'ăh sih'da găh'săh gwah' ă go nih no-sah'ni go'ă swa ăs.

45 Neh, gih shăh', ne Da vid, Syah'da gwën ni yòh ho yaas', A' ni yòh dă' he neh', kuh, ho'a wak?

46 Neh o năh' deh'so gaah' no'gweh de o'gwe nyos'-ooh jò wă naant' ah do sa'o wă'nah să gòh; tăh'ăh, kuh, deh'so gaah' no'gweh de ot'gwe nyos'oh, neh wă nîs'hă-deh' oh saah', naah'gwîs dăh o'sa o'on dooh.

OI'WAH XXIII.

O NĀH' ne Je sus sha gos'nyîēh seeh ne găn dyòh'-go wa năh, kuh na go'i o nya ni'ak;

2 Ha wă', Neh ne sha go'di ya do nih, kuh ne Phar i-sees, neh huh' hă nih'dyoh ha dyăn'dah gwah ne Mo ses.

3 Ga gwe'goh, dih, na'dih gwa'nah oh'dăh ăh ă yech'-hîh ni'go ăn daat a'e swat'ga'ăh ooh, swat'ga'ăh ooh ne' neh: neh'huh', kuh, nah'swa yeeh: neh, dih, gwa', naeh, ne să noh' ă yech'hi yăn'nos heeh he ni o di'oh dws'yòh dă: neh', waeh, naeh, na dîs'nyîēhs; tăh'ăh, gwa', neh huh' de a'di ye'hah'.

4 Neh no e'nos deh ha di e'non năn'dak thah, de yos'ge-eyah't' na'ya go'geh deh'seek, neh huh' ha di'e hah ha-di'năh sah'gës shoh' no'gweh: neh, dih, naeh, no'no-hoh tăh'ăh de o'di gwe nyook' na'a di gă'is, a os'gwah-ah', gih shăh', neh a'a di ye'ăh dwk na dih'nyah.

5 Neh, dih, no di'oh dws'hă gwe goh, neh, sho, gai'o-nih neh huh' ni a di'ye hah, ne' ă neeh', ă yo khi'gă ăk no'gweh: neh na di'da gwënt'hah no na'wăh ne Phy-lacter ies; neh, kuh, ne sha'a di gă'is thah ne de yò-geh on'dah goh no'non'dyah da'wih shăh'shoh;

6 Neh, kuh, ha di'no'oh gwah na gwus' heh'tgăh' o-

nok'da yăn dōh no năh' wa'ă non dek'hwa ooh; neh, kuh, na gwus' si'gwa wi yōhs o nok'da yăn dōh ne yon dyăn'-dah gwa'noh non dă'na yăn'dah gwah,

7 Neh, kuh, ne de ă'non dăn'no o nyos' he-go ye'is dah'-gwa'noh; neh, kuh, nă'ō'wan'di'yas dah'gwaak nō gwe'-neh, Rab bi, Rab bi.

8 Neh, dih, niis, ne să'noh' neeh' ă yech'hi yas'dah-gwaak neh Rab bi; neh, săh'ăh, ne sha yah'daat', sho, niis she swai'ō nya nih; neh ne Christ: da neh niis, ne' swa gwe gōh, de swa'dă non deeh.

9 Sa'noh', kuh, sō gaah' nō gweh ă she'swa yaah seek', Sha gwah'nih; neh, săh'ăh ne sha yah'daat', sho, ne She swah'nih, neh ne gă'ō yah gēh thăh dyōh'.

10 Sa'noh', kuh, nă' iis swa di'ō nya nih ă yech'hi yaah seek': neh, săh'ăh, ne sha yah'daat', sho, she swai'ō nya nih, neh ne' Christ.

11 Neh, gwa', ne sōn dih gwa'mah ot she swa'go wa năh, neh ă swah'hah shăh'gă ak ne' neh.

12 Neh, dih, neh sōn'dih gwa'nah oh'dăh ăh heh tgăh' ă an'da dō nih, eh dah'gēh nō' neh ă shō'wă yō nih: neh, kuh, neh sōn'dih gwa'nah ot eh dah'gēh ă'ō da'do ni'ak, heh tgăh ne' neh ă'ō'wă yō nih.

13 Ga no'oh' he swa yah'da deh, Nech hi'ya'do nih, kuh ne Pharisees, de swat'gōh sa neet; neh, săh'ăh, nă ech hi'noh sah'sah'ō'ōn dyiēh no di'noh gwa'ge e'ya' syōh; neh huh', kuh, ni di'swa ye'ăh dah'gōh na'yăh he'nyō ok, dō găs' swa dă'na yăn'dah gwah'shis: neh huh' ni dyōi'-wah si'gwa he'ni ga'e wah'dvs syo wa'năh' năh swa'ya' dah'wăh'.

14 Ga no'oh, dih, he swa yah'da deh, nă', Nech hi'ya'do nih, nă, kuh, Pharisees, de swa'gōh sa neet! neh, săh'ăh niis nech hi'ho dō nih nō gweh, he'ni ga yăh ne gă'ō yah gēh o'i'wah gēh, ne dwă'noh'do oh'shă gwēn ni yōh; neh, săh'ăh, ne tăh'ăh', kuh, theh'swa yōoh nă iis; tăh'ăh', kuh, deh'swa'ga yăs' ne a'ye yōh' ne wah'-a'go yō'ōn dyiēh.

15 Ga no'oh he swa yah'da deh, ne swa ya'do oh, kuh

ne Pharisees, de swa'goh sa neet; neh, säh'äh, ne de swa'nyò dă''ä hvs kuh he'yo'ä ja deh, ne jo gweh'daat a'ye ch hi'wa gwën ni'yòs; neh no'näh' do gäs' neh huh' nă'oh'ni go'ä wăh, neh oh she'swvs syò nih ne dek ni' de-ga ye ih' ni gah'has deh' ok sah'dah na nıs'he o'nòh gëh wa'a dōh, niis he ni yòh'dă.

16 Ga no'oh he'swa yah'da deh, iis', ne de swa'gah-gwe gōh, swa dăn'năn chi neh'; ne swa'dōh, Neh neh son'dih gwa'nah ot' neh huh' năn tha'wih duk ho nōh'sa-do gäh'dih dă a no'oh gwa nyoooh, neh ne tăh'äh deh thah'gwis dăh; neh, gwa', neh son'dih gwa'nah ot' dă o no'oh'gwa nyoooh ä a'ye äh duk ne jih-tgwăäh'äh o wis'dah, o dye'äh dōh no nōh'sa do'gäh-dih, neh ne wa at'ge o dăh.

17 Iis ne deh swah'ni gont, de swa'gah gwe gōh! neh, säh'äh, ne ga'ä ni gaah' si'gwa', neh' gäh ne jih-tgwăäh'äh o wis'dah? 'o gi' neh no nōh'sa do'gäh'dih; he' neh tğai'o nih o yah da no'oh'heh oh ne jih tgwăäh'äh o wis'dah?

18 Neh', kuh, ne son'dih gwa'nah ot' neh ä a'ye äh'-duk na di'yah dont'hwat hah, dă a no'oh gwa nyoooh, tăh'äh, naeh, deh thah'gwis dăh; neh, gwa', neh son'dih-gwa'nah ot' neh ä a'ye äh'duk ne de go'wa yah'do weh'da-ni o dye'äh dōh dă a no'oh gwa nyoooh, neh ne wa at'ge o dăh.

19 Iis ne deh swah'ni gont, de swa'gah gwe gōh', kuh; neh, säh'äh, neh ga'ä ni gaah' si'gwa'? ne de ga'yah-do'weh dōh, o gi', neh na di'yah dăh'dat hah; he' neh', naeh, dyò i wah o yah'da no'oh heh'oh ne de ga'yah do'-weh dōh?

20 Neh, dih, gai'o nih, son dih gwa'nah oh'dăh äh neh ä an'dye äh'duk na di'yah dăh'dat hah dă o no'oh gwa-nyoooh; neh, waeh, wa'a ye'äh duk, heh ot ho no'oh-gwa nyoooh, ne' neh; ga gwe'goh', kuh, he'ni yoo o-dye'äh dōh.

21 Neh, kuh, neh son'dih gwa'nah ot' neh ä an dye'-äh duk no nōh'sa do'gäh dih dă o no'oh gwa nyoooh, neh

wa a ye'äh duk ot ho no'oh gwa nyökh, ne' neh; neh, kuh, ha'yah'da deh no'noh röt.

22 Neh, kuh, neh son'dih gwa'nah ot' neh dā o no'oh gwa nyök he gā'o ya deh, neh ot'ho no'oh gwa nyök haa'dyā'dah gwah Na'wēn ni yōh; neh, kuh, ha'yah'da deh ne' neh hah' hāh dyōh.

23 Ga no'oh he swa yah'da deh, ne Swa ya'do ah, kuh ne Pharisees, de swa'goh sa neet: neh, säh'äh, sa-yah'gos hāät swa ga'nyak thah ne wos'hä ni ga'yah'goh, neh swa do'nyanih, neh huh' he yuk'dah oh noh e'oh dah'shoh oh, ne yo'nya gäs', igä; swa dah'sänt hah', naeh, na gwas' o'owa nās ne ga ya'neeh hāh'gēh; neh, igä, ne' neh huh'jih, a da'ni dā'os hāh, gai'wa gwēn ni yōs'dos hāh', kuh: da neh' nā gā' ne gāh' neh huh' nae'swa ye'äh; a'gä'ak', kuh, haeh'gwah, deh swa'dah-säh'dooh ne' skat.

24 Iis, ne de swa'gah gwe'goh swa dän'nāch hi neh; de swān'no wan de nyos', net'ga gont' ä gä'ak deh sa-yah' doh' noh gā'hwant, neh gwa', naeh, ne' swa'yah-da'nānt hah', sho, no doh'ä gwa'ont.

25 Ga no'oh he swa yah'da deh, ne Swa ya'do ah, kuh ne Pharisees, de swa'goh sa neet; neh, säh'äh, neh swa'no aeh'ji wāh, naeh, gäs, nas de'gwa ne ga wis'dah, kuh ne ga jäh'; neh gwa', naeh, gäs, neh noh go'gwa ga no hoh' ne de gah'nyiuh syoos'hāh, kuh ne tāh'äh deh neh'huh'jih.

26 Iis, ne deh se'gah gwe'goh Pharisee, neh da sa'dye änt sno'a'eh ne' nah go'gwa ne ga wis'dah, kuh ne ga jäh; neh neh a'gä'ak', haeh'gwah, deh jöt gih' nas de'gwa.

27 Ga no'oh he swa yah'da deh, ne swa ya'do oh, kuh ne Pharisees, ne de swa'goh sa neet: neh, säh'äh, de-ji'swa ya'ōn daah' ne ga no'wah duh'gaoh ne yon da'deh-sa'doh gwa'neh; a'yäh, naeh, do gäs' wi yu nas de'gwa; neh, gwa', naeh, neh noh'goh ga no hoh' no'gwe'gä-säh'oh ü'yah, hah' de yöt'gis'hä ge', kuh.

28 Neh huh'w' dih, ne gāh'ä, nāh'ä Iis ni yōh dā na

swa'wi yòs dōh nas de'gwa, neh huh' ni yòh dā nō gwō'-
neh; neh gwa', naeh, ne nōh gō'g gwa, ga ne hōh' ne
gah ni'gōh hōh' dōs hāh, kuh ne gai'wa neh'ak shāh.

29. Gano'oh' he swa yah'da deh, neh Swa ya'do'oh, kuh
ne Pharisees, de swa'gōh'sa neet; neh gai'ō nih' heh
iis gās ji swa'wi yòs'da nōh hō wan'dih sa'dēh gwah na'-
di'do gās'da ni'ak; neh, kuh, neh swa wi'yus da'no, gās,
hō'wan'dih sa'dēh gwa'nōh, no di'wi'yus da'ngk.

30 Neh, kuh, ne swa dōh, Neh, gih shāh' neh teh-
a'gyōh he nyōh' neh chit hō'nā nīs'hā de nyōh nak hih'
nih shōh'gā'ah, a'gā nōh' niīh tēh'āh deh o'gwa dyah'
dās'ōh hō wan'dit gwāh'saih'syōh nō'di do gās'da ni'-
ak.

31 Nah huh, dih, ni yòh dā; iis, shō, kuh, swa da'di'-
wa gwaih'sah seh, neh niis hō dīk'sah dah'shōh'gā'ah ne
thō'wan di nyus'gwah no di'do gās'da ni'ak.

32 Da ji'no heht', dih, shō, nā nōn'dā nah'ge āh'dah-
gwah nech hih'ni shōh'gā'ah.

33 Iis, nos hais'dah'shōh: iis, ne da ga'wa ji yā da-
dyēh no des shais'dat gōh'shōh'ōh, a' nā swa'yēh',
swah'aya gāh' he ni gai'wah dōs yuh'dā na nā'he o'nōh-
gēh!

34 Da neh, dih, ne' jat gaat'huh', neh net'kheh hāh'
syōh, ā yēh'hi yah'do wāht, nō'di do gās'da nih; neh;
kuh, nō dih'ni gont nō'gweh; neh, kuh, na di'ya dō'ah;
neh'huh', dih, nā swa'yēh', nā yēh'hi nyuh' gyeēh; dā-
yēh'chi yah'sōn dāh', kuh, gyeēh; neh, kuh, gyeēh
nā yēh'hih sōh'gwa we'sōh' heh swat gān'nīs ah'da nōh;
neh, kuh, nā yēh'hi nōh'gōn da'dyēh sek he'ga nōn'da-
yān dōk;

35 Neh niis: a' swa yah'do wāht he'ni yōō' hō wan'dit
gwāh'sa'īōh nā nō'gweh di yu ne yō ān'jah gēh; dyōh-
saah' he nāh'ō nīs heht thō want'gwāh'sa'īōh nō gweh di
yō'ngā A bel, neh huh' o dōh'k'dah'ōh sha'ō want'gwāh-
sa'ih. ne Zach'arias, hō a'wah gā'ah ne Barachi ah;
neh; swah, niis sha'jōh'hi yah'gōh de'yō gē' nō nōh'da
dō'gāh dih, kuh haa di'yah dāh'dat hāh.

36 Do gās' oh gwā'as, Ga gwe goh' nā gā' he ni yō't wa ge e o'di yah'do wāht nā gā' ga wa'ji yā deh.

37 Je ru sa lem, Je ru sa lem, iis, ne' she nyōs no di'do gās'da nih; neh, kuh, ne sheh sgwe'oh yaas ne tho wan'di hah'oh ā o sa yah'do wāht; do gwa', noq, no'khe yah'de'oh ne sak sah'dah sho'h, neh huh' nā'wa gye'āh he ni ga'ye hah ne da gāh'āh noh'ga'yah de'o ek not was'sho'h oh ga nā'gos da go'o gwa; tāh'āh, gwa', nūa deh sa'ga yāh'oh.

38 Sat'gaat'huh', jō noh'sos sgah ah', sho, he ji swa'noh sōt.

39 Neh, sāh'āh, noh gwā'as, Neh neh to'sa sgwa gāh no'ān do'gwa, he'ni yo'o weh no nā' neh nā swi'h', Ho dā'oh ne' neh huh' da a'weh dah'go on dyi'āh hoh'sā nā go Na'yah'da gwēn ni'yōh.

OI'WAH XXIV.

O NĀH' ho ya'gāh oh ne Jesus, hot hā'da dōh, kuh, he'ni ga'noh sōt no noh'sa do gāh'dih: da neh', dih, na go'i o nya ni'ak neh huh' ni tho'ne nooh, hō wa'yah do'wāh oh neh na o want'gat hwah'dāh he ni yō'i wa nā'ā gwah dōhs ni yō dye'āh he'gus'yo nūh no noh'sa do'gāh dih.

2 Ha go'yā'āh'seeh, dih, ne Jesus, Tāh'āh, gāh, deh swa'gāh' ga gwe'goh' nā gā'? Do gās' oh gwā'as, Tāh'āh deh jōh'agwāāt'ah tāh'do'sa gya dyah'sāhk, nā gā'ak deh dwah'sāh dōh.

3 Neh neh huh' he o'dyān dū's'oh o non'da gā'yat ne Olives; o nāh' neh huh' hō wa'yah do'wāh oh na go'i o nya ni'ak, ha di'yah di, hō nā', Nā', da gwa'o wih, wān dōh ne gāh' neh huh' nā ya'wāh syōoh? neh kuh, ne' nah ot' ā yō'yān deh'dah go'ok no nāh' dāch heh'; kuh no nāh' ā wan dōhk dāh he yō ān'ja deh?

4 Dech ha'go wā'nāh'sā gwāh ne Jesus, ha go'yā'āh'seeh, Ja dah'ni go'ā'āk; sō noh sō gaah' nō'gweh ā she swah ni go'ā'gah haat hōh.

5 Neh sãh'ãh ne gòt gah'deh a geh'sã nago' ã dyãh'-
døk, ã non do'neh, lih ne gãh' ne' Christ: da, gãn-
dyòh'go wanãh ã sha'go dih'ni go'ã gah'hat bòh'.

6 Neh, kuh, nã swa'i wa'ok haak, neh huh', gyeeh,
dya'go di yò; neh, kuh, nã gai'wana gek' ã yon di'yòh';
ja dah'ni go'ã ãk, dih, sã nõh' ã swah'dyòhk; neh sãh'-
ãh. naah'de yo'i'wa ge hah'de ga gont' ã gai'wa ye'ih;
neh, dih, na gwus' o dohk'dah gòh, tãh'ãh, naeh, ah sòh,
ne' neh.

7 Neh, sãh'ãh ne dant ha'di daht no tho nõn jòh dãh'-
shòh dã an'di nyò dãh; kuh ne go'wãh'go waah ho ni'-
dyòh gwah'shòh, dã an'di nyò dãh: ã ya'go dos'sweh da'-
nòos, kuh; o nõh so dãã'tgih, kuh, ã ga'nòh so da'ih; ã-
ya'ãn jon'dah da'nòoh, kuh, ne' tãh ga wã ni'yòh.

8 Ga gwe'gòh' neh nã gã' dyòh sa'wah gòh, shò, nõh'-
ni go'ã et gant.

9 Neh huh' ni yo'o weh', o nãh' ã yech'hi ya tãh' dã-
yech'hi ya'do ã'òh dãh, ã yech'hi nyòh, kuh; neh,
kuh, nã yech'hi swa'ãh nah de ya ga'ãn ja'gee; neh ã dyò-
i wah'gã ãk na geh'sã nah.

10 Neh huh' ni yo'o weh, gòt gah'deh dã ya'go do-
dãh dãh, dã non da'dat gah hòh, kuh; dã ã non da'des-
swa'ãh syo'nyo'ok', kuh.

11 O nãh gòt gah'deh ne ya'gãh'òh ho di do gãs'da-
nih dãn tha'di daht; gòt gah'deh', kuh, ã sha go dih ni-
go'ã gah'haat hòh.

12 Neh huh', dih, nã ya'wãh, neh, ãnt gai o nih hã ga-
deck' ne de ye ya nes'hã it'hañ, ne gò nõ'òh gwah'shah
ne gòt gah'deh ã ga'nòh nos.

13 Da neh', dih, ha yah'da deh nã o'gwe nyo'ok ã o-
dah'gas døk' he'ni yo we'yo dohk, neh ne' neh ã shò wa-
yah'da gòh.

14 Neh, dih', nã gã' nõh gai wi'yòs dos'yòh dãh neh
o i'wah gẽh, ne dwã nõh'do òh'shã gwẽn ni yòh, ã o'wan-
dit'hãh gwãh ne yò ãn'ja gwe'gòh, gai'wa gwai'ih sòs ã-
o'no nyãh naah'de o nõ'ãn ja ge: neh huh' ni yo'o weh,
o nãh' ã ga yòh' no dohk'dah gòh.

15 Neh'huh, dih, ni yo'o weh, no năh' ăh swat'gat huh' not gih'ăh swa'ah't ne go i'wah doht hah, kuh ne de ya'go deh'gwa oh'gwah, hos nylăh'dah goh ne Daniel ho do'găś da'ni ak, neh huh' ă ga'dahk' o nok'da do'găh-dih gėh, (son'dih gwa'nah ot ă wă năh'sa haak hat ga ă ooh ne' neh,)

16 Neh'huh, dih, ni yo'o weh' ne'neh, neh huh' yon-deh'gwat he ga e'non de nyoh, ne'neh huh' ă ye'na gah' ne Jude a:

17 Neh, kuh, neh ga năh'sa gă'yaat ănt hăh'dahk, ă năh' neh ănt ha'dyah dăh'duk naah gwis'dăh hoo'sa a-guh' no gyăh:

18 Neh, kuh, ne gah ă'go ănt heh'sek, ă năh' ăś hah'-get na'eh he'aak, hăś ge'guh, no'syo'nyus hăh.

19 Neh, dih, năh'sănt he nă yô'di yah'da wăh neh de wa'di yah'da net; neh kuh, nă wă'non dă'nah ge'ăh-thaak ne neh' dwă nis'hă de nyoh.

20 Ja do'eh syoh'go ok', dih, na'gă'ak' gôś he'neh deh-swa'deh gwăh; neh, kuh, na gă'ak' haeh'gwah na'wănda do'găh doh'gėh:

21 Neh huh' ni'yo weh' do găś' ga no'oh he'nă ya'wăh'-syoooh; neh huh' nă ya'wăh ne tăh'ăh de wăn doh deh-dya'wăh oh heh năh o'nis heht obi-yo'ăn ja deh, ne'wah he'ni yo'o weh' he ga'wăh; do găś' tăh'ăh de'wăn doh', kuh, neh huh' tho'sa ya'wăh.

22 Neh, dih, nă gă'ak, gih shăh', deh wă'nă hă'gwah da'năh ne'neh huh' ni yo'o weh', deh o'gwe nyoooh neh so gaah' a'ya go hek'. Neh, gwa, sho, gai'o nih he yo-gweh'dă'gwa oh ă wă'nă hă'gwah da'nok no năh' hă ga'eh.

23 Da neh no'năh hă ga'eh, so gaah', gih shăh', ă shes'wă ga, Nă, ne găh', naeh, ne' Christ; ai dah', gih shăh; ă năh' ă swai'wa gwăn ni'yôś:

24 Neh, ăh'ăh, neh dă on'di dah'syoooh ne ya'găh oh neh' ne Christ; neh, kuh, ne ya'găh oh ho di'do găś-da'no nih, neh nă sha'go no'dah sah'syooos no i'wa nă ă gwah'dôh nă ya'wăh syo'nyoooh, neh huh' hăh'da ga ye'ih,

neh teh' o'gwe nyoh ne' tga gont' a' o wan'dih ni go' a-
gah baat'huh' na gwus' ho wan'di yah da' gwa oh.

25 Jat' ga' a' oh', dih: o nah', naeh, dyo ah'doh tgwa'-
o wih.

26 Neh, dih, gih shah' na'yech hi' ya as, Nă', neh huh'
neh'huh' thah dyoh he deh dyo'gweh da' na geh', sâ noh'
neh huh' a' swat'gon duk; Jat' ga' thoh, neh huh' neh'-
huh' thah' dyoh, ne eh' tga a' dah'seh deh' geh' dyo nok'-
da yan' doh; sâ noh' a' swai' wa gwên ni' yos.

27 Neh, sah' ah, he ni yoh' da' neh tgaah' gwit' gah
don da' wan' ni' huh' he gâh gwâh hoh ga' ah' nooh dyoh'-
hat heh'; neh' huh, dih, haeh' gwah, ne gah' ni ya' wâh-
seh, no nah' dent heh' No wa' wak' no' gweh.

28 Neh, sah' ah, ne ga' an' dih gwa' o' weh tga yus' swa-
yah, neh huh' hâ yô' non dyo' o' ok ne do' nyon dah.

29 A' yô' gon da' dyi' eh' no nah' a' ga' at ne' dwâ' nă' hă-
de nyoh ne ga' no' oh' nă' ya' wâh syo' nyoh', da' wan' dah-
son daik' he gâh' gwaah; neh, kuh, ne so' e' khaah
gâh' gwaah tah' do' sa yoh' hat heh: neh, kuh, nă' dwah'-
sâ syoh he ga' jih' soh' da' o' nyoh' ne gâ' o' yah' geh; neh,
kuh, he ni ga' h' has des' yoh' dâs he gâ' o' ya' de' nyoh' a' ya'-
on dah' da' noh.

30 Neh huh' ni yo' o' weh' a' wan' do dah' sih' no yan' deh-
dah' goh ha yah' da' deh' No wa' wak' no' gweh ne gâ' o'-
yah' geh; neh huh', kuh, ni yo' o' weh', ga' gwe' goh ne
ga' wa' ji' ya' de' nyoh' ne yô' an' jah' geh' da' o' nă' nyah' sa-
gwa' noh, a' o' wa' gah', kuh, No wa' wak' no' gweh, dent-
heh' oh' jih' gâ' go' shoh' ne gâ' o' yah' geh, ga' has des' hăh,
kuh, neh si' gwa he noh' de ga' ah' sâ oh' a' tho' dye' ah' dah-
go' on dyi' eh.

31 Neh nănt ha' goh hănt no' o' yah' ge' o' noh' shăh' shoh,
ănt ga' wă nă' an' dyi' eh neh si' gwa he' ni ga' wă năh' ne
yă oh' das' thah; neh, kuh, năch ha' go di' yah' de' o' ek na-
go' yah' dă' gwa' oh, neh huh' dăch ha' go di' a' wih' duk, he-
ni tga' a' gon' dah' gwah neh ne ge' ih' ni' yô: kuh he-
gwus' hah' de yô' dyo' yoh' k' doh.

32 O' nah, dih, jih' nă' go' a' yan' dah' he' ni yoh' da' da-

aga'yā on daah neh no nyo'gwiñ sãh'go waah nah'gã'on-
doh'dãh, neh no nãh' o nãh'don da dyiẽh no do'niñ aah"
de dyu'deh'hah'do dyãh, swa'yã de'ih heh o nãh' de ya-
gãh hon'dyo on dyiẽh.

33 Neh'huh, dih, ne gãh nã ya wãh nã gã, no nãh'
o i'wa gwe goh ã swat'gat huh, ã swã'n'noh dook', o nã'
neh' ne dõs gã'oh ni ga'deh, a gwus', gwa', neh huh'
o'nãh' ga deh' he'gah ho'ga ãn doh.

34 Do gãs' oh gwã'as, Neh ne tãh'ãh ta'gaat nã gã'
ga'wa ji'yã deh', he'ni yo'o weh' ah soh' ã gã'ak deh'o i'-
wa yeih'oh nã gã' ne yõ'i wa gwe'goh.

35 Neh he gã'o ya deh, kuh he'yo'ã ja deh ã ga'at,
naeh; neh, gwa', he'ni wa'gwãñ nã wãh syoh tãh'ãh,
naeh tha'ga at.

36 Neh, dih, ne dwã'nis hã deh, kuh he nãñ dyõ'i-
dah'e ak, deh so gaah' no'gweh de'o noh doh; tãh'ãh;
tãh'ãh, kuh, haeh'gwah de'o nãñ noh'doh na di'o yah'ge-
o noh; neh', sho, Naah'niñ ha'o hwañ ge'ah'.

37 Neh, dih, he ni dwã'nis syõh'dãs sgwah ne chi'o-
beh' ne No ah; neh huh', haeh'gwah, nã ya wãh' no-
nãh' ã an'dyah do'dah siñ No'wa wak no'gweh.

38 Neh huh' ni dwã'nis syõh'dãs gwah nah'soh deh a'o-
ãñ'joh o'noh, neh no non'dek ho nii, ha di'ne ge hah',
kuh; ho di'nyak ho nyoh', ho wãñ di nyak'da no niñ',
kuh; he'ni yo'o weh' hoh wã'nis hã'eh, o nãh', naeh,
ga'o wa goo he o'yos oh ne No ah,

39 Tãh'ãh de a'diñ ni'go ãh, ho non'dyã gwah'oh', sho,
o nãh' o no'don dyiẽh, wa'o di yah'dah gwiñ', kuh; neh-
huh' ne gãh' ni ya'wãh'seh no nãh' ã an'dyah do'dah siñ
No wa'wak' no'gweh'.

40 Neh no nãh' hã'ga'eh de i'yus heeh' ne gah ã'gõoh
ã neh'seek, sha yah'daat hã'o wã ãh; ã o'da dããh', naeh,
ne sha yah'daat.

41 De gi'yus heeh, kuh, ne dek ni'oh ã git'heh syõ'ni-
ak he ye theh'syo nyah'tah: je yah'daat hã yon'dat-
haah, ã ya'go da dããh', naeh, ne je yah'daat.

42 Neh, dih, gai'o ni'aak, swa dah'ni go'ã ãhk; neh,

sh'ah, ne tsh'ah deh swə'noh deh he nə dyò'is dah'e aak
o nəh' ə'a yoh' ne She swa'yah'da'gwən ni'yòh.

43 Neh, dih, swə'noh'dok nə gə', Neh, gih shah', ne
to'o'noh deh no'gweh, na'noh'sa gwən ni'yòh, he'ni dyont'-
ga'ə oh gwah o nəh' ə'a yoh' na nos'gwa oh, neh',
wach, na'ot ga'ə os oh; neh on'da yò'i wah'heh oh a'gə-
noh de-a'weh oh, A weh'o-on dyièh', sho, hak noh'-
sə jo.

44 Neh, dih, gai'o nih, swa deh'sah oh'ji wə'ok; neh,
sh'ah, ne ga'ə gwah' ni yo'o weh' nən dyò'is dah'e aak,
ə'gə'ak neh deh ji'swə'noh'do nyoh, wa'a'dyah do'dah sih
No.wə'wak' no'gweh.

45 So' nah oh'dəh'ah, dih', do gəs' ho i'wa ye'is deh,
ho hah'shah'ni gont', kuh, neh no'yah'da'gwən ni'yòh
tho'noh'dos oh, ha weh'oh', neh ə'tho'noh doon dyièh
he'ni knoh'sa gwən ni'yòh, neh ə'o'goh kwa'non də'ak'
no nəh' hə'aga'eh seek?

46 Ho də'oh ne neh na'hah'shah' no nəh' dənt heh
no'yah'da'gwən ni'yòh, ə'o dyə'gwah' neh huh', gwah',
ni o ye'an dyièh.

47 Do gəs' oh gwə'as, Neh ne' tga gont' neh huh'
nə'o yeeh, ne gagwe'goh neh ə'tho'noh do'on dyièh
he'nə ya wəh'o on dyièh no'shə no nyus'hə gwe goh.

48 Neh, dih', gih shah', no'gweh'da et gah, na'hah'shah',
a'gagwe nih na wən'nyah sa go' ənt hah', Onə'ah o ah'-
do on dyièh he nə'o yoh na gya'h'da'gwən ni'yòh;

49 Onəh', kuh, ə'ah'sa wəh' ə'o'go noh'gon dəh', ə'o'-
go yəs'da nooh' kuh, ne shah'gaat ha dih'hah shah', ə-
ga'dek ho nih, ə'a'ne ge ah, kuh, neh' shah'gaat' ə'o di-
no əh'doh o'ok no yah'shoh,

50 Neh no'yah'da'gwən ni'yòh na'hah'shah' ənt heh'
neh wə'nis'hə deh no nəh' ə'gə'ak de'ah'ni go'ah; neh,
kuh, he nə dyò'is dah'e aak ə'gə'ak de-o'noh deh.

51 Neh neh hah'də o'ya'h'dyahk duk, neh huh' ə'o'wa-
yah'don dycet' ha di'yah-da deh' ne də'a di goh'sa neet:
neh huh', nah, ə dyos də'o'nyo ok, də dyon'dyoh'gə'-
nye'aak', kuh.

OIWAH XXV.

O'NĀH, dih, ne gǎ'q yah gēh o i'wah gēh. ne dwi-
nōh'dō qh'shā gwēn nī'yōh neh dās ga'yǎ'ōn dāāh-
go'ok ne' wus'hā nī wǎ'nōn dii' ne wa'eh o nōn'do-
dyāh, ah'sōh o di'yah da'wa'dōh, de yo'dih gwāh' ne
wa di'jis do'dah gwah, o nōh'dān dyos'oh, de o'wan dāh'-
da nōoh no'nyaak'heh.

2 Da neh', dih, neh wīs' nī wǎ'nōn dii' no dih'ni-
gont', wīs, kuh, ne deh o'dih'ni gont.

3 Neh ne tǎh'āh deh o'dih'ni gont' de yo'dih gwa'oh
ne wa di'jis do'dah gwah; tǎh'āh', nach, theh o'di aah
no'nōh.

4 Neh, gwa', nach', no dih'ni gont he yo'di aah no'nōh
he'q weh wa di'āh gwah; hach'gwah, kuh, ne wa di'jis-
do'dah gwah.

5 Neh, dih, he'nōh weeh' ho yah'dus ha yās no'nyaak-
heh, ga gwe goh' oh wān'nōn dyah'da ge'ōoh, wah o'ni-
dah'hooh, kuh.

6 Neh'huh, dih, no nǎh' hah de'wah sōn thǎh, de wah'-
sān twah'oh; Jat ga'thōh, o nǎh' da eh' no'nyaak heh;
swa ya gǎht' des'he swa dāh'sāh;

7 O nǎh' wa di'gwe goh' ne wa dik'sah go waah de-
dyo'di dah'oh, jo dis'syo nya'nōh ne wa di'jis do'dah gwah.

8 Neh, dih, ne dyo dis'nyiēh'oh ne deh o'dih'ni gont',
go wǎ nǎ'ah seeh, no dih'ni gont, Da gyoh' neh' swa'-
nō yǎh', neh, sǎh'āh' ne tǎh'āh' deh'sgǎ'q nyoh niih'
na gwa'jis do'dah gwah.

9 Neh, dih, no dih'ni gont de dyo'dis nyiēh'oh, o nǎh',
Tǎh'āh; dyǎ gwah', sho, qn'da yo'gwa dohk'thus ne'
dwa gwe'goh; neh, nōoh, sah'gwah, ne neh huh' ha e-
sweeh' he thǎ nōn'dǎ ni nōh, a'e swa dah'ni nōh.

10 Neh, dih, he'nōh weeh' o nōh'dǎ dyo o di'no''nōoh,
ho yos'oh no'nyaak heh: neh, dih', kuh, nach, no nōn'-
deh sah'oh shah gaat hǎ neh he o'di yos'oh he'q weh
ǎnt'ho'wan di'nyak dāh'; neh huh' nī yo weh' tǎh ho'-
dōs oh.

11 Noh'găh găh o năh' haeh'gwah o di'yos oh ne' swa di'yah daat ne wă no'gweh da seeh' ah soh' o di'yah-da'wa dōh, o năh', Syah'da gwên ni'yòh, Syah da gwên-ni'yòh, da gwah'ho do gwus.

12 Neh, dih, ne det hos'nylêh oh, ha wă', Do găs oh-gwă'as, Tăh'ăh niuh deh gwa'yân de'ih.

13 Neh, dih, gai'o nih, swat ga'ă ooh; neh, săh'ăh, ne tăh'ăh deh swă'noh dōh he ni dwă'nis hă deh, kuh he-nă dyo'is dah'e aak o năh' No wă'wak' no'gweh ănt'-heh'.

14 Neh săh'ăh' shah'gaat' he ni yòh'dă no'gweh' ha-tha'ineh, we'ăh' dyo ăn'ja deh hwa eh', he'a'go nok hoh' no'ha'h'săh' shoh, nêh na go'yat gah'wi no'săh' no nyus'-hăh.

15 Neh ne sha yah'daat wîs ni ga'yé ih ne wîs' sga'eh noh de'wăh'nyah eeh ni ga'wîs da ge tho'wiih'; o-yah', kuh, dek ni', naeh, ni ga'yé ih; o yah', kuh, sga't, naeh; neh naah'de yo gweh'da ge neh da gus'heh-duk', găs, he'ni ot'gwe nyah'see; o năh' wah'o'gon da-dyiêh' de ot'haah'gwăh.

16 O năh' neh ne wîs' ni ga'yé ih ne wîs' sga'eh noh-de'wăh'nyah eeh ni ga'wîs da ge ho ye naah, hoh dăn'-dyos oh, de o'no wă'yăh dus'oh ne' neh; neh huh', kuh, no sa'wa do dyaak' he'ni o ye'naah.

17 Neh huh', kuh haeh'gwah ni ya'wăh oh ne dek ni' ni o'ye naah, dek ni' no sa'o do dyus'.

18 Neh, dih, ne sgaat', sho, ho ye'naah' hoh dăn'dyos-oh', ho noh'gwa dōh he'yo ăn'ja deh, hoh seh'dōh no'o-wîs'dah no'yah'da gwên ni'yòh.

19 Neh na'o nis'heh'oh na go'yah da gwên ni yòh na-di'ha'h'săh' sho yos'oh, ho nont'tgă'do găs'dōh.

20 Da neh' neh wîs ni yo' ne wîs' sga'eh noh de'-wăh'nyah'eeh ni ga'wîs da ge ho ye'naah', neh huh' nit-ha'we no', ha'a wih', kuh, no yah' ne wîs' ni ga'yé ih ne wîs' sga'eh noh de'wăh'nyah eeh ni ga'wîs da ge; ha-wă', Syah'da gwên ni'yòh', neh huh' nî't'sga wii ne wîs' ni ga'yé ih ne wîs' sga'eh noh de'wăh'nyah eeh ni ga'.

wis da ge; sat'ga thòh', neh huh' ne gǎh ni wa'go dyǎh
he'jo ye'is dòh', kuh, he'nít sga'wii'.

21 Neh no'wǎn ni'yòh ha wǎ'ah seeh, Neh huh'jih;
neh ne so gweh'di yòh, di sa'i wa ye'is dòh seh hah'shǎh;
neh noh si'wa ye'is he ni sa'di on duk dòh gaah'ah' ni yò-
i wa ge; neh'huh, dih, nǎ'go yeeh, no'i'wa we sòh' ne'-
wah ǎ chǎ'nòh do'ok; hoh joh' neh huh' he'o weh ni-
thoh'ni go i yòs'dah gòh ne ya yah'da gwǎn ni'yòh.

22 Haeh gwah, kuh, ne dek ni' de ga ye'ih ne wis-
sga'eh nòh de'wǎh nyah eeh ni ga'wis da ge ni o ye'naah'
ho yos'oh neh huh'; ha wǎ', Neh'huh niih nít'sga wiih'
ne dek ni' de ga ye'ih ne wis' sga'eh nòh de'wǎh nyah-
eeh ni ga'wis da ge; sat gaat'huh, neh huh', kuh, ni wa'-
ga do'dyah seeh he'nít sga'wiih'.

23 Neh no yah'da gwǎn ni'yòh ha wǎ'ah seeh, Neh huh'-
jih, so gweh'di yòh, tga'i'wa ye'ih, kuh, seh hah'shǎh,
neh noh si'wa ye'is he ni sa'di on duk dòh gaah'ah' ni yò-
i wa ge: neh'huh, dih, nǎ'go yeeh, ne we sòh' ne'wah
o i'wa ge ǎ chǎn'nòh do'ok. Hoh joh' neh huh' he'o weh
nít hoh'ni go i yòs'dah gòh ne ya yah'da gwǎn ni'yòh.

24 Onǎh' haeh'gwah ne wis' sga'eh nòh de'wǎh nyah-
eeh' ni ga'wis da ge ho ye'naah' neh huh' ho yos'oh, ha-
wǎ', A ge'gah ǎ yos'oh he neh naah'de yò dohk' seh-
nya'gas deh; sa yǎnt'hwagwǎ'an dyǎhs he'o weh deh sa'-
nòh gwǎ'on dyòoh: neh huh', kuh, sa nòh'gwǎ so'on-
dyǎhs, he'o weh deh'sa'dyòoh'.

25 Neh, dih, neh a gah'dyòh oh: a gah'dǎn dyos'oh;
yo ǎn'ja go a gah'seh dòh' ne sa wis'dah: nǎ' da', dih,
ne sa'wǎh: is haah', naeh.

26 Det hos'nyǎh oh no'yah'da gwǎn ni'yòh ha wǎ'ah-
seeh, Sai'wa neh'a gòh, sa nòh'seh, kuh, seh hah'shǎh,
sa gah'ǎ yos'oh, gǎh, he' neh huh' a gyǎnt'hwagwǎ'on-
dyǎhs' he'o weh deh ak'nòh gwǎ'on dyòoh; neh huh',
kuh, ak nòh'gwǎ so'on'dyǎhs he'o weh deh a'ga-
dyòoh?

27 Nǎh'bo, dih, sho, nae'sa ye'ǎh, neh huh' ae'sat-
gah'wǎh nak wis'dah he'o weh ga wis'da yǎnt'ho';

neh'huh, dih, no'ya wăh'oh, no năh' o'sa wa gyooh', o'-
sa wa'gye naah' na ga'wăh, kuh he ng'yò do'dyă nòh.

28 She swah'gwah, dih, he'ni a'aah' no wis'dah; neeh',
hoh she'joh' neh wus'hă ni ga ye'ih ne wis sga'eh nòh-
de'wăh nyah eeh ni ga'wis da ge ha'aah'.

29 Neh, săh'ăh, naah'de yo gweh'da ge nă ye'a wahk,
ă jon'da doh' ne' neh; ă ya'go gah'dăh', kuh: neh, dih,
he'ye yah'da deh nă gă'ak deh e'aah, ă yon'da deh'gwah',
ne' neh, tga gont', na'dih gwa'nah oh'dăh ăh go yăh.

30 Neh, dih, ne' neh huh' hoh she'swa yah'doh yaak
na'hah'shă et găh, na gwus' as de'gwa de dyu'dah son da'-
igoh; neh huh', naeh, dăn dyoh'sănt hwah'syo nyo'ok,
dă dyon dyoh gă'nye ak', kuh.

31 Neh no năh, No wa'wak' no'gweh dănt beh, ănt-
ho'dye ăh'dah go'on dyi'eh ne de a'ăh să'oh goh; ga gwe'-
goh', kuh, no di'yah da'do găh'dih na'di'o yah'ge o nòh
dănt ho'wan dyah'da doon dyi'eh; neh huh' ni yo'o weh'
neh huh' ănt ha'dyăăh he'o weh tha dă'dah gwah, neh
ă'gwa he nah'de ga'ăh să'oh;

32 Neh huh' he'a gat ă'o wăn na'ăn je'o ek naah'da o'-
no'ăn ja'ge; neh' neh dă ă'go khah'sih, neh huh' nă ă-
yeeh, găs he'ni a'ye hah ne de yò'di nòh'gă ont has de'-
is thah, nòh tha'gok hah'sih no'she'năh shoh de yò'di nah'-
gă ont he'ni wa'di yah'da deh ne ga yah'da găs.

33 Neh na yăn'neh go'gwa ă ă'goh dyooh ne de yò'di-
nah'gă ont; shat gwa di'gwa, naeh, ne ga yah'da-
găs.

34 Neh huh' ni yo'o weh ne Go'wăh go waah ă ă'go-
yă'as na'yăn'neh go'gwa, Ga oh da sweet', iis ne' she'-
swan dă'oh Naah'nih, swa yah'da gwên ni yòh'heht he ni-
ga nok da yăh eeh hi'ya'dyă nòh'k'dah' seeh oh wa'eh
shon da wah'dăn dih he'yo'ăn ja deh.

35 Neh, săh'ăh, no ga'dos weh'dăh, iis sgwa'non dăăh;
neh, kuh, nòh khah'dat hăh, iia, aeh, sgwa'ne ga'non-
dăăh; neh, kuh, ne' gat ha'ineh, iia, aeh, oh sgwa'-
yah dah'să no nih.

36 A geh'nos dah'găh, iia, aeh, sgwus'yo nih; ak-

nook'da'ni ak, iis, aeh, des sgwa'iwus'nyes oh; geh'ho'-dok', neh'huh, aeh', hes sgwa'yah do'wäh oh.

37 Neh huh' ni yo'o weh' däs ho'wa wä'näh sä gòh no-di'wi'yòs dòh, ä'ä nih', Syah'da gwën ni'yòh, wän'dòh ne gääh' gwa gääh' sa dos'sweh da'ni neh, gwak khwa'non-dä', kuh; shah dat'häh seh, gi'h shäh'; gwa'ne ga'no dä', aeh?

38 Wän'dòh ne gäh' gwa gääh' sat ha'i neh', gwa-yah'dah sä'no ni', kuh; sah'nos'dah gëh, gi'h shäh, gwus'syo ni' aeh?

39 Neh, gi'h shäh, ne wän'dòh' ne gäh' gwa gääh' sa-nook'da nih; seh'ho dòh', gi'h shäh'; neh'huh' ha'gwa-yah'do wäh'o ok'?

40 Neh ne dënt cha'go wän'näh sä guh' ne Go'wäh-go waah, ä'ä'go yä'as, Do gäs' oh gwä'as, Neh na gwus' neh huh' he swak'dah oh neh huh' ni yech'hi ye'äh jo-gweh'daad na gwus' he yòs'thòh nă gä' de ya'gwa-dä'-non deeh, neh huh' năäh iih ni sgwa ye'äh.

41 O näh', hach'gwah, ä'ä'go yä'as ne' shat gwa di'gwa; Jat'hä daat' he'ni gyah'da deh, iis, ne chi'wis'ah-seeh he'o weh wäh o'i'wa da dyéäh dyò dec khah, ho'wä-non dyä nok'dah sech na nīs'he o näh, kuh no'hah shäh-shòh.

42 Neh, säh'äh, no näh' o ga'dos sweh'däh, täh'äh de sgwak'hwa non däh', oh khah'da thäh', kuh; täh'äh, aeh, deh sgwa ne ga'non däh'.

43 Gat ha'ineeh, täh'äh, aeh, deh sgwa'yah dah'sän-no niih; a geh'nos dah'gëh, täh'äh, aeh, deh sgwus'syo-niuh; ok nook'däh, geh ho'dòh', kuh, täh'äh, aeh, deh sgwa'iwus'de is dòh;

44 O näh', hach'gwah, neh huh' ni yo'o weh' dä-sho'-wa wän'noh sä gòh, ä'ä nih', Syah'da gwën ni'yòh, wän'dòh' ne gäh' gwa gääh', sa dos'sweh da'ni neh; neh, gi'h shäh', neh' shah dat'häh seh; neh, gi'h shäh', neh' sat ha'i neh; neh, gi'h shäh', neh' sah nos'dah gëh; neh gi'h shäh', ne sa nook'da nih; neh gi'h shäh, neh' seh'-ho'dòh; da neh na'gä ak deh gwa'yah da'ge läh'?

45 Dă cha'go wă'nah sã gòh, ă'ăh', Do găs' oh gwă'aa, neh ha gwus' deh òs'thòh deh jo'gweh daat'ah' neh huh' deh'swa ye'ăh nă gă' na gwus' he o'dis thoh, tăh'ăh, kuh, năăh iih neh huh' deh sgwa'ye'ăh.

46 Dă neh' nă gă', neh huh', nach, hă'ă neeh' he'ò weh' wah o'i wa da dyiêh' iga'e wah dus'hă yăh; neh, gwa', nach, no di'wa ye'is dōh', he'ò weh wah o'i wa da dyiêh' hă ya'go he dyiêh'.

OI'WAH XXVI.

NEH no năh' neh huh' he ya'wăh oh, ho'dyă nok'dah-oh ne Je sus, nă gă' ne yò'i wa gwe gòh', ha go'yă ăh'seeh na go'i o nya ni'ak,

2 Swăn nòh'doh, neh no năh' ă ga'at ne de wă'nis hă-ge, wăch, he'ni ă'nòn dek hwe'ok thah ne Pass over; neh huh' ni yo'ò weh' ne'neh Nò wă'wăk' nò'gweh wă'ò wă yah'dat gah neh neh dă'ò wă yah'son dăh.

3 O năh' ho nòn'dyo os'oh na di'h'să no wa'năs ha di'yah dõt hwus'; kuh na di'ya dō'oh; kuh no di'găh jih'dah shoh ne găn dyòh'gwah gěh, he'ò weh tha dyăn'dah-gwah na gwus' hō'wă go wa'năh na di'yah dõt'hwus', Ca i a phas hō wă yas gwah.

4 Neh no di'ăh heh'doh he de'ò di yah'do weh'da nòh ne gah ni'goh hăh'dus hăă go nănt ha'di ye'ăh duk ă'ò wă ye năăh' ne Je sus, ă'ò wă nyòh', kuh.

5 Neh, dih, ne' o nă', Să nòh', nach, neh huh', no năh' hă ga'ch ă'nòn dek'hwe'ock: dyă gwah' sho, dă-găn'dyòh gwa'e syòh ă yò'İhs da gach', kuh, ne găn-dyòh'gwah gěh.

6 Neh, dih, ne Je sus, no năh' neh huh' ăh dyoh ne Beth a ny, ho nòh'sa go ne Si mon, no'yah'dat găs'gwah,

7 Neh huh' hō wă'yah dō'wăh oh ne ya go'gweh, ye'a-wih' ne gah'sgwă no'oh nah gas'heh dōh'dăh, gă'ă dyiêh' na gwus' o'ni yò, ho nòh'ăh'gěh dya go'ont hwăh', he'năh weeh hăh'dyoh' ho dek'hō niih'.

8 Neh, dih, no năh' wă'ă nont'ga thòh 'nă go'i o nya

nih do'non de'nyăh doh'goh, ho nă', A'nah ot', ne găh, naeh', hă ya'wăs duk nă gă' nōh ga'yēs haah'?

9 Neh, săh'ăh, nă gă' o'nōh, a'wa dă'ni nōk, o'i'o wa-năh, naeh, on da ya'weh dah'goh, neh a'o wău'no wiih' no'ni dăăa.

10 Neh no năh' wa oh'ni go'ă yăn daht ne Je sus, ha-go'yă'ăh'seeh, A', naeh', he go'wa' de yech hi'yăh'ni go-hăăh'gwa nih'? neh, săh'ăh, naeh', ne gai yōh dŭh'chi yō he'nōh o'ga dye'ăhs.

11 Neh, săh'ăh, ne dyòt gont, naeh, e chi'aah' no'ni dăăa; neh, gwa', niih tăh'ăh deh'dyòt gont' dah'de-dwa'dii.

12 Neh, săh'ăh, he'nōh a'wăh da yă'on thōh no'nōh ne gyah dah'gēh, neh gai'o nih neh huh' nōh e yeeh, hō geh'sa dō'neh.

13 Do găs oh gwă'os, Neh ne ga'ă dih gwa'oweh nă gă' gai'wi yōs'duk hă gat'hăăh'go ok ne yo'ăn ja gwe'goh', neh huh', haeh'gwah, nă gă' he'năh'o goi yōh dŭs'hă wăh nă gă' ya go'gweh a want'yo wi'aak, haeh'gwah; neh' a yon'da dăn'nōh dō'nyōh gwaak.

14 O năh' sha yah'daat ne wws hă' dek nii' sga'eh ni'ăn'nan dii', Ju das Is cari ot haya'soh', neh huh' he-a'we nōh' he thă ni'h'dyōh na dih'săn no'wa nă, ha di'yah dōnt hws'.

15 Ha go'yă'ăh'seeh, Do ni yō'i wăh a'gyooh', niis a'gwa yah'dat gah'wăăh'? Neh huh', dih, ni o'non'di'wih-sah'oh neh săh' ni'wvs'hă ni yo'wis dă ge, no wis'da-no'oh.

16 Neh huh', shō, kuh', naeh, ni yo'o weh' hoh saah' ne wa'ih saak na'yō nōk'do daht o năh' a'o yah'dat gah.

17 Neh, dih, ne da'wa dyē'ănt wă nīs'hă deh' wa'ă non dek'hō nya'nōh ne deh wat'hăh gwăh'gwah dōh', hō wa'yăh dō'wăh oh ne Je sus na go'i'o nya nih, hō wă'ăh'seeh, Ga'ă owēh', ne găh' nits nō'ehs, nănt gwus-syo nyăh nă'sa dek'hō nih ne Pass over?

18 Neh ne' a wăăh', Neh hu' oh sneeh het''ga'non'da-yăh, a'ă swa yăh dō wăht ha yah'da dō găă' nō'ogweh,

ǎ she'swǎ os, Neh ne' a wǎǎ Na di' o nya nih, O nǎh' dǎs gǎ'oh ni ga deh he nis wak' nok dot, Neh' huh, dih, he' sa nǎh' sǎt ǎ ya' gwa dek' hǎ nih ne Pass o ver ne khe' i o nya nih.

19 O nǎh, naeh, no' wan di' o' nya nih' ho di' wa ye' is- dǎh' neh huh' ni o' di ye' ǎh he ni a' gǎh ni gooh' dǎs dǎh' ne Je sus', waa' dis syǎ nih', naeh, oh wa' des aah ne Pass o ver.

20 Neh huh', ni yo' o weh' no nǎh' oh gǎǎs' aah oh wa- dǎh' o nǎh' do gǎ' ho non' dyǎn dus' oh ne wus hǎ' dek- ni' sga' eh, ni ǎ' nǎn dii.

21 Da neh' he nǎh weeh ho non' dek hǎ nih, ha wǎ', Do gǎs' oh gwǎ' os, neh ne sha yah' daat nǎ gǎ' he' ni- swa' di' ǎ o' gyah daat gah'.

22 Neh huh' ni ya' wǎh oh na gwus' dyo deh' has dǎs' oh ho dih' sǎh' seh' oh, ga gwe' gǎh' neh ne ye yah' di a dyǎh' hǎ wǎ' ah seeh, Syah' da gwǎn ni' yǎh, iih', gǎh?

23 Dech ha' go wǎ' nǎh sǎ gwǎh', ha wǎ', Neh ne shah- dǎ ya gyǎn' nis oh' do jǎnt, neeh sha a' yah daat ne' neh ǎ- o' ga dwǎn det'.

24 Neh No' wǎ' wak' no' gweh ho' oh dǎn' dyo' on dyǎh', o i' wa ye' i' h o' on dyǎh' he' ni ga ye' ǎh ha' a ya dǎh; ga- no' oh, dih, ha yah' dǎ deh no' o gweh he' o wǎh nǎ- dweh' duk No wǎ' wak' no' gweh ǎ o' yah daat gah! neh sah' gwah neh huh' ji gǎ' aah na' gǎ nǎh de o' no gǎ' dǎs oh.

25 Neh, dih, ne Ju das, no' yah' dat gah' wǎh, des ho' wǎ- nǎh' sǎ gwǎh, ha wǎ', Sa di' o nya nih, iih', gǎh, neh huh' nǎ gyeeh? Neh na' wǎ' ah seeh, Neh', waeh, sa' dǎh'.

26 Neh, dih, he' nǎh weeh ho non' dek hǎ nih, de oh' gwǎh no ǎh' gwah ne Je sus; de o' dǎ no' nyos' oh; de o' yah gǎh', kuh; o nǎh' he a' go ya wiih na go' i o nya ni- ak, ha wǎ', Swa ye naah'; i swaak: neh ne gǎh' nǎ gǎ', ne' gyah dah.

27 O nǎh, haeh' gwah, de oh' gwǎh' ne ga wis' dah: de- o' no' nyos' oh, haeh' gwah; o naeh' he a' go ya wiih, ha- wǎ, Swa gwe' gǎh' swa ne' ge ǎh:

28 Neh, sǎh' ǎh, neh' huh nǎ gǎ ne get gwǎh' aah no i'-

wa ni'yās dōh ne wa seeh' wa di'wih sah'oh, neh ne gōt-gah'deh dyon'da dā'ont hwah seeh' nō'sa gā'gō'e wat ne go i'wa neh'ak shāh.

29 Neh, dih, noh gwā'sas, tāj'hāh niih to'sak ne'ge āh nā'gā' ne wa dō nih neh'oh'sah, ne ga'oh' nōh'wan dih he'ni dwā'nīs hā deh, o nāh' dō gā' wa seeh' ā ji'dwa ne'ge āh he'ō weh' ni thoh'nok da yāh het'ha nā geh Naah-nih.

30 Neh no nāh' wā's nān ni hāhāh' no'non dā no'duk', ho di'ya gāh'oh, neh huh' he'o'ne nōh' he dyo non'da deh neh Olives. O nāh ha gō'yā āh'seeh ne Je sua,

31 Swa gwe'goh' ne gāh' dā swa'do dāhāh'dāh neh gai'ō nih he'gyah da deh' nā gā' wah son'da deh; neh sāj'hāh he'ni ga ye āh' he ga'ya dōh, Neh nā'e nyōh ne de-yō'di nōh'gā'ont' hos de'is dōh; da, neh' ne de yō'di nōh'gā'ōn'dōh'oh wā nān'ni dyōh'gwi nehs' dā wān'nān-do guh', shō.

32 Neh, dih, no nāh' dānt gaat'gāh, iih ā gwa'ān deh hā gyoh' ne Galilee.

33 Pe ter des ho'dwā nāh'sā gwāh' ha wā'āh seeh, neh' gi h shāh', he nā'ya wāh ne ga gwe'goh nō'gweh da'ya gō'do dā'āh dāh. on'da yō'i wah'heht he'syah'da deh', tāj'hāh, gwa', nāeh, niih, de'wān'dōh' tāj'da'wa ga'do dā'āh'dāh.

34 Neh nā'wā'āh seeh ne Je sus, Dō gā's' oh gō'yā sa, Neh nā'gā' wah son'da deh, ah soh' ā gā'ak deh oē-nyōh'oh ne da gāh'hāh, sāj' nāh sa'dōh'hiih, naah'gwā's dāh' a'e sa di'wa dek he'gyah da deh.

35 Det hōs'nyōh'oh ne Pe ter, ha wā'āh seeh, Neh huh', gi h shāh', nā'ya wāh ne dō gā' da eh'ni eeh', tāj'hāh deh dōs'gāh' ta'gō ya'dōh'hiih'. Ga gwe'goh' neh huh' nā'ō di wān'na wāh nā'gō'i o nya ni'ak.

36 O nāh ne Je sus det ho'yah dā'dyeh dōh de tho'di-yōs'oh ne Gethsemane ga ya'soh; neh huh' o nāh' ha gō'yā āh'seeh nā'gō'i o nya ni'ak, Nā, kuh, ja dyāh', he nā'yō nis heht ho'ō weh' ā geet', ā ga'dā nā'yā nōh.

37 Neh he a'gō āh ne Pe ter, kuh ne de i'ya seeh ne Zebe dee ha gō'g wā'āh'oh; oh wah'sa wāh' o nāh',

waah'ni go'et gäht, wah'ooos däh', kuh, naah'ni go'ä'h'gäh.
 38 O näh' ha go yä'gh'seeh, Hah'de yò dohk' gah'ni go'-
 et gähs na gat wais'häh; a gwus' neh huh' he'yò dohk'
 ne gä'e yaht gäh; nä', kuh, swa'gh'heht; neh, kuh,
 naah'de dwa'ye naah', dwa dah'ni go'ä'ähk.

39 O näh' os thooh' hes hot'gä'is'doh; neh, kuh, ne'-
 eh dah'gäh ho da'do nyus'oh, ho dä'na yän'dus'oh, ha wä',
 Hah'niih', neh, gih shäh', ne' theh o'gwe nyoooh', na-
 gä' ga wis'dah a'ga'at he'ni gyah'da deh. Neh huh',
 dih, naeh', sho; tä'h'äh, naeh, neh niih he'ni dwak'ni-
 go'oh däh; neh, gwa', niis he'ni di'sah'ni go'oh däh.

40 Neh ne sha go'yah do'wäh'oh na go'i o'nya ni'ak;
 ho ni'dah hoh', gwah, no näh' saa'go gäh; ha wä'gh seeh
 ne Peter, Gwe'l tä'h'äh, gäh, deh swa'gwe nyoooh, ne do-
 gä' a'e dwa dah'ni go'ä'ähk sgat a'ga'is dah'ek'!

41 Swah'ni go'ä'ähk, swa'dä'na yäh', kuh; neh, na'gä-
 äk deh di'swah'ni go'än'di ä'n'twäh'; neh not wa'i shäh
 hah'de yo dohk', naeh, o ga'yäs'; o da'ge e yoo', gwa'
 naeh', noh wa'ah.

42 O naeh' o'yah jih he sha'we nooh' ne deknii' wa-
 doh'thah, sho'dä'na yän'dus'oh, kuh; ha wä', Hah'niih',
 neh', gih shäh' nä gä' ga wis'dah ä'gä'ak deh o'äh dooh
 he ni gyah'da deh, neh', sho, näk ne'ge äh, neh huh' ni-
 ya'wäh' he ni di'sah'ni go'oh däh.

43 O naeh' neh huh' sho yos'oh, sho ni'dah hoh', aeh;
 no näh' saa'go gäh; neh, sä'h'äh, nos'deh na'di gaah'gäh

44 O naeh' shòt hä'da doh' o'yah jih' he sha'we nooh',
 neh, ne sä'h' wa doh'thah he sho'dä'na yän'dus'oh, shah'-
 o wä'ngs shoh', sho, ne' sa'äh.

45 O näh' sa'a go'yah do'wäht na go'i o'nya nih', ha go'-
 yä'gh'seeh, Swän dah'hoooh', sho, o näh': swa do'is shä',
 kuh; swat ga'thoh', o'näh' hoh ga'eeh he'ni yò'is daah-
 eeh', Nö'wä'wak' nö'gweh wa' o wa'yah'dat gah ha dis-
 oh dah'gäh no di wa'neh a goh.

46 De swa daht': neh nö gwah'dän dyo'on dyiäh; swat-
 gaat'hoh', o näh' wa'a yoh' na gyah'dat gah'heh.

47 Neh nah'agh hot ha'ah, jat ga'thoh', Judda, nes'-

sha yah'daat ne wus hăă' dek'ni' sga'eh ni ă'nān dī, wa'a yoh, hă dyoh'gwă o wih gă dyoh'go wa năh, ah'sha-ah', gah hnyah'shoh oh, kuh, ha di'a wi'no on dyiēh'; da-ă nōh dān'dih' he thă nih'dyoh na di'h'să no'wa năh' ha di-yah dont hwus; kuh no di'găh jih'dah shoh ne găn dyoh'gwah gēh.

48 Da neh' he o we'gwa da weh'duk' wa' o wa yah'dat-găh o yăn deet' ha go'yo nya ni', ha wăă', Neh ne son-dih gwa'nah ot dă'e ji'gwa yos', neh neh'huh, ne' neh; ă she'swa ye năh, să nōh' ă sha'doh seeh.

49 Wah o'gon daa dyiēh' o năh' hō yah'do wăh'oh ne Je sus, neh ne' wa ăh, Sgăă nōh'găăk, Sa di'o nya nih'; o năh' de o'ji gwa'yos dōh.

50 O năh' ne. Je sus ha wă'ăh seeh, Gya dă'oh', ă nah'ot' ne găh gai'o niib' he gă oh' nōn da'seeh'? O năh' neh huh' ho di'yos oh, hō wăn'nīs oh'da eeh ne' Je sus, wa' o wa ye'năh'.

51 Neh ne jat'gathōh', sha yah'daat ne Je sus hă neh'sgwa, tho nīs'oh'da gwa'ih sooh, thoh'shă ges sgwăh', hō yăh'doh no'hah'shăh nō'wa go wa năh' na di'yah dont hwus'; neh ne wa'oh dyahk'duk.

52 O năh ne Je sus ha wă'ăh seeh, Sa seh'să nō'nih' ne sah'sha ah' he' o weh ni ye'yăn dah'gwah; neh, săh'ăh, ne gagwe'goh' ne' neh dă yēk nah'sha ah', neh, kuh, ă ya go'i wah dōht nah'sha ah'.

53 Neh'huh, găh', ni yăh'dăă he să nōh'do nyoh' nih'-seeh, tăh'ăh deh'sho gwe nyoo' ne'wah nō'sa e ya'dă nă'yă'os Naah'nib, ne' neh huh' nō'ya wăh ne'wah, si'gwa nō' o gi'dyuh gōh ne wus'hăă' dek ni sga'eh ni ga ye'ih ne ye'ih ni wăh'nyah es'hăh hăă na di'o yah'ge o nōh'?

54 A, di'h', nă ya'wăh', ă gai'wa ye'ih he'ni ga ye'ăh' he ga'ya dōh', ne tga gont neh huh' nō'ya wăh'?

55 Neh ho' o weh', shō', kuh, he'ni dyo'is dah'e nōh, ne Je sus ha go'yă'ăh seeh ne găn dyoh'go wa năh', Neh huh', găh, ni swa'da dye'ă an dyiēh he na'e swa yeeh neh sha gōh'set hah' da'e swa do gânt swah sha'ă o wi'nōn-dyiēh, swa wăh'ga'ă o wi'nōn dyiēh', kuh, gwus' ne'wah

sgwa ye'no eh? Oh hăh'syo nyoh', naeh, do gă' dwăh'-
dyoh' ga di'ô nya nih no nōh'sa do'găh dih'gêh; da, tăh'-
ăh deh'sgwa'ye'naah.

56 Ga gwe'goh, dih', nă gă' neh huh' nōh a'wăh, ne'
tga gont' a'gai'wa ye'ih he'ni o'di ye'ăh ho di'ya dōh no'-
di do găs'da nih. O năh' ha'di gwe'goh' na'go'i o nya nih
ho wa'yah dat'gah wăh, wa'ă non deh'gōh', kuh.

57 Neh ne sha'a di yah'daat no'wa ye'naah' ne Je sus,
neh huh' o năh' wa'o wa gon'duk' he' thăh dyoh' ne
Ca i a phas, ho'wa go wa'năh' na di'yah dont hwus; neh-
huh', kuh, o'o weh tho di'yah'da ye ih'oh' na di'ya do'oh,
kuh, na di găh jih'shoh oh.

58 Neh, dih, ne Peter wa o'non dăh we'ăh non da'-
eh, he o'yos oh' haeh'gwah he tha dyăn'dah gwah no'-
wa'go wa năh' na di'yah dont hwus neh shah'gaat' ho-
non'dyăn dus'oh na dih'ha' shăh, neh ni'eh ă gat'gat-
hoh hă'ya wăh.

59 O năh' na dih'săn no wa năs' ha di'yah dont hwus',
kuh na di'găh jih'shoh oh, ga gwe'goh', kuh, na di'a shă'-
ăh, wa'ă nih saak no no'wăh ooh a'wa di'wa gwa'ih sih
ha'yah'da deh ne Je sus, neh huh' no'da ga ye'ăh duk a'-
o wa nyoh.

60 Tăh'ăh, dih, de'o di'găh; do găs', naeh, he sōh-
jih gôt gah'deh no'no'wăh ooh ye i'wa gwa'ih sos ho di'-
yos'oh, tăh'ăh, gwa', ah sōh' de'o di'găh. Neh', dih,
na gwus' he yo'dohk dah'goh, de i'yus heeh neh huh' ho-
di'yos oh, no no'wăh ooh ho di'wa gwa'ih sōoh',

61 Neh ne' o nă', Ha wă' nă gă' ho'gweh, A'ge'gwe-
nyooh' na'gi wah'dōht no nōh'sa do'găh dih Na'wên ni'-
yoh, neh', kuh, ne' săh ni wă'nis hă ge o năh' o'sa ga'-
nōh sih'sah o'ok.

62 Neh ne det'ho'dah oh no'wa go wa năh' na di'yah'-
dont hwus, ha wă'ăh seeh, Tăh'ăh, găh, deh thah'gwis-
dăh thah'do'sah swăn'nōh'să gōh? A' năh ot' ne găh
nă gă' wa ni'wa gwa'ih sih heh'syah'da deeh'?

63 Neh, dih, ne Je sus, ho dwă'nōh dōh'doh, sho.
O năh' no'wa go wa năh na di'yah dont hwus det hoe'-

nylêh'oh, ha wă'ah seeh, Oh go'yă as, da ses'nylêh, neh
 âh sa dye'âh duk ha yah'da deh noo'heh'ô weh Na'wên-
 ni'yôh, neh na'sgwa o wih', a'dih gwah do găs iis' ne
 Christ, No'a wak Na'wên ni yôh.

64 Det hos'nylêh'oh ne Jesus, ha wă'ah seeh, Neh',
 waeh', naeh, oh'sih: tâh'âh de'wân dōh' tōn'da yôh'.
 syo nânt noh go'yă os, Neh no'â do'gwa hah'de ga gont'
 wa'eh se gâh' No'wa'wak' no'gweh â thâh'dyon dahk ga-
 yân'neh go'gwa ne gah has'des hâh, kuh no nâh' dânt'-
 heh' oh jih'gâ go'shoh ne gâ'o ya go.

65 O nâh' no'wa go wa nâh' na di'yah'dont hwus de o'âh-
 ne gâ'oh no'dyah'da wih'shâh, ha wă', Neh nâ gâ', ho-
 gweh wa et'gâh ho dwân'noh diis: ah'soh, gâh, de yô-
 dō'ân jo oh ne ye i'wa gwa'ih sos? Swat'gat hòh', o nâh',
 naeh, e swa'ok he non'dwâ nâ'et gânt ha yah'da deh Na'-
 wên ni'yôh.

66 A' ni swah'ni go'oh dâh'? Det ho'dis nylêh'oh, ho-
 nâ', Neh', waeh, he nō o'yâh hiik, gâ'e yaht o di'wa deh.

67 O nâh' ho wân'nis gyon'dyos oh na'goh'sâh gêh, ho-
 wa'go ek hòh, kuh; o yah'shoh'oh', kuh, ho wân'nis oh'-
 da gwâh'dâ nih ho wa'go ees;

68 Hâ nan dōh', Da gwa'do găs'dâh, iis, ne Christ,
 aoo ne huh', wa ya'go eek'?

69 Neh ne Peter as de'gwa noh gah'sâ dih nît hâh'-
 dyoh nō gyêh. O nâh' neh huh' ho wa'yah do'wâh'oh
 ne yêksah'da seeh ah', ga wă', Iis, âh, gyeeh', sneh'-
 agwah' nē Jesus, ne Galilee tho ya'gâh'oh.

70 Ho dōh'hi yus'oh, dih, he'a di gat' ga gwe'goh, ha-
 wă', Tâh'âh deh gi'wa yân de'ih ne' nah'ot' sa dōh'.

71 Neh no nâh' hes ho'ya gâh'oh as'gwa gooh' hes ha'-
 da dyiêhs, o yah', kuh, nē ye'oh sho wa'găs'oh, neh
 nō'wân nâ'seeh, ne' neh huh', ha dih'si â dyiêhs, Neh,
 nâ gâ' ho'gweh, haeh'gwah de ya'di'a'dyiêhs gwah ne
 Jesus tho ya'gâh'oh ne Nazareth.

72 O naeh' sho dōh'hi yâh, agwus' neh noh'has'deh'
 o wân'na et gâh ho ye'âh dah'goh, Tâh'âh niuh deh os'-
 thooh de'e yân de'ih nō'gweh.

73 Neh ne deh ja' o nls' heh oh o naeh' sho' wa' yah do' wāh oh ne dōs gā' oh ni a' di' si' aah, ho wā' gh seeh ne Pe ter, Do gās' iis gyeek chyah' daat he' ni s' non diih, neh, sās' āh, ne sa yah' do dah' sōs he' nih swān' noh dāsāh.

74 O nāh' hoh saah' no' dwā' nā' et gāh' da' nōh, wa oh' sē- nā' et gāh' da' nōh', kuh, Na' wēn ni yōh: ha wā', Tāh' āh niih deh ōs' thooh dee' yān de' ih nō' o' gweh, Neh' ne' wah' o' gōn da dyiēh' da gvs' nyiēht ne da gāāh' āh.

75 O nāh' shos shāāh' oh ne Pe ter, he' ni o' wān noh' dāh' heh' oh ne Je sus, ha wā' gh seeh, Neh nah' sōh ā- gā' ak deh dyos' nyiēh' oh ne da gāāh' āh, sās' nās' sa- dōh' hiih he' gyah' da deh'; o nāh' he o' ya gāh' oh; neh' ne we suh' de o' gah sās' nls' hāh' syoh.

OI'WAH XXVII.

NEH no nāh' wah' o hāht', ga gwe' gōh' na di' sās' no- wa nās' ha di' yah dōnt hws', kuh no di' gāh' jih' dah- shōh ne gās' dyōh' gwāh' gēh, ho di' a shān' dws' oh, he nā- an di yeeh' a' o' wā' nyōh' ne Je sus.

2 Neh' huh, dii, no nāh' wa o' wās' hā' on dāh, o' yah' jih' he o' wān nōs' gwā' āh, he o' wānt gāh' wāh' neh' huh', het' hāh' dyōh' ne Pon ti us Pi late, thās' nōh' dō' oh.

3 O nāh' ne Ju das no' yah' dat gāh' wāh, no nāh' waat' gat' hōh, o' nāh, gwah', wā' o' wāi' wls' aah' ā' o' wā' nyōh, des hōh' ni gō' ān de nyōo, neh' huh' hes ho' aah' ne sās' ni wws' hā' ni yō' wls' da ge het' ha di' yah' da deh' na di' sās' no wa nās' ha di' yah' dōnt hws', kuh na di' gāh' jih' shōh' oh,

4 Ha wā', Neh' nōh' gi' wa neh' aak, he' nāh' gyeek, a gat' gāh' wāh' ne deh' thāh' gwls' dāh' deh' o' i' wa eh' not gwāh' saah. Neh' ne' o nā', A' nāh' ot', dii, naeh', ne' neh' niih o' gwa' di' wa deeh'? Iis, wāeh, naeh, ne' neh' gai' wa- yān' dah' gōh' sa di' wa deh.

5 O nāh' eh' dah' gēh' ho dyōoh' ne' wls' dah, o' gyēh' nō' nōh' sa do' gāh' dii' gēh; o' yah' jih' hes ha' we nōoh, wa- a' da dyah' thā' āh.

6 O nāh' na di' sās' no wa nās' ha di' yah' dōnt hws' des-

ho'dih gwăh no'wis'dah; ho nă', Tăh'ăh deh ga'ya nes' hăh gēh ne' neh huh' hae'dwah sânt he'wus de'is dōh no'wis'dah; neh gai'ō nih he' neh huh' ni yò'i wah'heh-ōh not gwăh'sah hoh dweeh'.

7 Ho di'as hăn'dus ōh o năh', neh ho di'eh daa'ni nōh' dōh he'ō weh hot'ă'ă yăh' na gahs'dă ō nis', neh huh' ă sha'go di'h'sa dōh'gwaak no'yah jih thă'neet thah'.

8 Neh huh', dih', ni dya'weh dah'gōh ne'wah ga ya'sōh he ga'eh da deh' nă gă' he ya'wă nis'hă eh, Neh' ga'eh da deh'gōh not gwăh'sah.

9 O năh' ōh gai'wa ye'ih he ni ya'wăh ōh hos nyi'ēh'ōh ne Je re my. ho do'găs da'ni ak, Neh ne de o'dih gwăh' neh săh' ni wus'hă ni yò'wis da gee' ne wis'da no'ōh, neh huh' ni'ō yah da no ōh'heh ōh' he ga gă do'găs dōh', ho nō hōh' na'a wa ji yăh' ne Is ra el, neh huh' ni o di no'ōh gōh.

10 Neh ho nōn'da wis'dah gōh' ho'eh'da deh', na gahs'dă ō nis, neh huh' ni a'gi wjs'ah seeh' Na yah'da gwēn ni'yōh.

11 Neh ne Je sus o năh' neh huh' i sāt he'a gat ne thăn nōh'do'ōh' ho ōn'dos ōh, ha wă', Iis, găh', ne Gō-wăh go waa' ho nō wăh' ne Jews? Det hos'nyi'ēh'ōh' ne Je sus, ha wă'ăh seeh, Neh', wach, sa'dōh.

12 Neh huh' no năh' wă'ō wăn dwăn'nōh dih' na dih'săn no wa năs ha di'yah dōn twwa, kuh na di'găh jis'hōh'ōh', tăh'ăh deh thah'gwis dăh' dah des'ho wăn'nōh să gwăh.

13 O năh' thos nyi'ēh'ōh ne Pi late ha wă'ăh see, Tăh'ăh, găh, deh sat'hōn deh', he'ni we sōh' ni yò'i wa gee, ha di'wa gwa'ih sos de yò do găh'dōh heh'syah da deh'?

14 Tăh'ăh, dih, deh'jo'wă nant ăh' dah des'ho wăn'nōh să gwăh; neh huh' hōh gaak dah' naah'de yò dōh'k' wa o'i wa nă'ă gōh, ne thăn nōh'do'ōh'.

15 O năh', no năh' shah ga'eeh he ni ă'nōn dek'hwe'ō-ee, neh huh' nōn da'ō i ōh dă'ōn dyi'ēh', ne thăn nōh'do'ōh' wa'a gō yat'gah wăh', găs', ne găn dyōh'gwah gēh' sha yah'daat na nōs'gwah, ga nyōōh, shō, nă'ă nih, neeh'.

16 Neh', dih, nò di yăn duk' ne' neh ho'ò weh no'oh-săn'no'ò gaht' ne wa'et gâh gêh' na nos'gwah, Ba rab-bas hō wā'yaas'.

17 Neh'huh, dih', no năh' shá o di yah'da ye'ih ha go-yăh seeh, né Pilate, Ga ģ ni gaah' de swa'do ăn jo năh' ģ gwat'gah wăăh', Ba rab bas, o giî', Je sus ne Christ hō wā'yaas'?

18 Neh' sâh'ăh no nōh'doh, neh', sho, gai'ō nih ne gah nos'hah ooh', heh hō wā'yah dat'gah wăh'.

19 Neh huh', dih', no năh' neh huh' da'a dyăăh' he det tha'yah do'weh dah'gwah, go di'wa nyeh'do ăn dyiêh' ne' yòoh', ga wăăh', Să nōh' hah gwis'dăh năh syeeh' ha yah'da deh' ho igăă' tğai'wa ye'ih hō'gweh; neh, sâh'ăh, ne we sôh' o i wa gee oh gyo'ya gâh nă gă' wă-nis'hă deh', o ga'dya nōhk', neh gâi'ō nih' ha yah'da-deh.

20 Neh', dih, na dih'săn no wa năs' ha di yah'dont hws', kuh na di'găh jis'hoh oh', oh sha'go dih'ni go'da gôh ne găn dyoh'go wa năs', ne tga gont', neh ģ'ō wăn do'e syok ne Ba rab bas, ģ o wă'i wah doht', naeh, ne' Je sus.

21 De cha go wăn'noh să gwăh ne thăn nōh'do oh', ha-go yăh seeh, ga ģ ni gaah' ne de i'yus heeh, di swah ni-go'i yòò' ģ gwat'gah wăăh'? Ho năăh', neh' ne Ba rab-bas.

22 Ha go'yăh'see, ne Pilate, A, dih, naeh', sho', năgyeeh' ha yah'da deh' ne Je sus ne Christ hō wā'yaas'? Neh' ne ga gwe'goh' hō wă'ăh seeh, De o wā'yah'son dăh', naeh.

23 O năh' neh thă nōh'do oh' wăăh, A nah ot', dih', ni o'dye'ăh' ne wa et gâh'? Neh, dih', nōh'ga gâ-is, sho, des ho'nōh sânt'hwah oh', ho năăh', De o wā'yah'son dăh', naeh.

24 Neh'huh, dih, no năh' wa a'gah ģ yōoh' ne' Pilate, heh tăh'ăh dah'a'wa des, neh', sho, sah'gwah ne da'-o nōn dihs'do wa'năh do'ăn dyiêh' o năh' de'oh gwăh nō-ne ga nòs, hoh'jo aes'oh he'a di gaht' ne găn dyoh'go wa-năh; ha wăăh, neh năh nă gă'ăk deh' o i wa eh' he-

gyah da deh nă o'want gwăh'saih' nă gă tgaí'wa ye ih
ho'gweh'; iia, naeh, gai'wa yăn'dah gôh swat ga'ă ôh.

25 O năh' des ho'di wă'năh să gwăh ne găn dyôh'gwa-
gwe'gôh', ho năh', Neh náat gwăh'sah iih ă gai'wa yăn-
dah'gô ok; kuh ha'di'yah da deh nă gwak'sah dah!

26 O năh' neh ha go'yah dat'ga wih ne Ba rab bas;
neh', kuh, no năh' shah ga'at neh' săh ni yô'joh dyôont
ho ye'ăh'dah gôh hoh soh'gwa wes'hos ôh ne Je sus, o năh'
ho yah'dat gah'wăh neh neh dă o'wă yah'son dăh o năh'.

27 O năh' no dis'geh ă'geh dah no'dyôh'gwah ne thă
nôh'dô ôh neh huh' he o'wă ăh' ne Je sus heh tho nôh'-
sôt ne' thă nôh'dô ôh; neh huh' o năh' wa'o wan dyah'-
de'o e găh ne găn dyôh'gwa gwe'gôh' ne găn dyôh'-
gwant, no dis'geh ă'geh dah.

28 O năh' ho wan'dyah da'wih sôoh, neh' ho wan'dyah-
da'wih dôh' ne gwăh dăăh'ăh' ni wa'dyah da'wih syôh'-
dăăh.

29 Neh kuh, no năh' waa'dih hi gwais'aah' na we'o-
ek' nah oh'dăh ăh, tho di'eeh' no'nôh ăh'gêh; neh,
kuh, ne da o'wan dah'dis yôh na yăn'neh gô'gwa; o năh'
de o'nôn dos'ho dos'ôh he'a găht, neh nă wan'dăh dô-
nyah dôh; ho năh', sôh' năh' săn năh'dô nyô'ok ne Gô-
wăh go waah ho nă wăh ne Jewa.

30 O năh' wă'o wă nă's'gyon dih'; shô wăh'gwăh, kuh,
na dah'dis hăh; ho'nôh ăh'gêh, kuh, tho di'yăh dôh.

31 Neh no năh' shah ga'at ne' wă'o wan dăh dô nyah',
shô wan'dyah da'wih sôoh ne gwăh'dăăh ăh' ni wa'dyah-
da'wih syôh'dă, neh na'o hwăh ho wăh shô wan'dyah da'-
wih dôh; o năh' o'yah jih he o'wă ăh, de o'wă yah'son-
dah'nôoh.

32 Neh no năh' wa a'di ya găht', ho'wă yah dăh'hă-
nyôoh no'gweh, Cy re ni an no'yah dôh'dăh, Si men ha-
ya'sôh'; neh da'o wan nôh'dô ôs' hot hăh'ôh. no'o wăh
ne de ga'yah sônt.

33 Neh no năh' neh huh' wa'di yôh' he'o weh' Gol-
go tha ga'ya'sôh', (neh găn dôh', he'o weh: ga'na gôh'
no'nôh ăh' ok dah'), neh neh tho'wă wii' ne de yô'ne-

ga'yòh jis' nă'ne ge'ăh, neh de ga'yes dōh' nos hah'-dah.

34 Neh, dih, no năh' wa'ak dōoh, tăh'ăh de o'ga yăh'-ooh na'a ne'ge'ăh.

35 O năh' de o'wa yah'son dws'oh; de o'dik hah'sooh no syò'nyws hăh; de o'nont gă'nyos oh de o'dih wws'dyah-goh, [oh gai'wa ye'ih, dih, he ni o ye'ăh hos nyiēh'oh no'do'gă's da'ni ak, Neh neh de o'dik hah'sooh na gvs'yò-nyws'hăh, da' o năh' neh heh tğăh' tkhăh'gwah', neh', naeh, ne de o'nont gă'nyos oh, de o'dih wws'dyah goh son-dih gwa'nah ot' ă ye'o gōh.]

36 O năh' ho non'dyăn dws'oh, ho want'ga'ă os oh ne' neh huh'.

37 Neh no di'ăh năn'dak dōh ni o'noh ă'gă'yaat neh' nah'ot' wa o'dă's dōos duk', ga'ya dōh', NEH NE GĂH' NĂ GĂ NE JESUS, NE GO'WĂH GO WAAH, HO NO'WĂH NE JEWS NO'NO ăN'JOH DĂH.

38 Da neh' ne dei'yus heeh ne sha go'noh set'hah shah gaat de'o wan di'yah sont; sha yah'daat ha yăn'neh-go'gwa, sha yah'daat', kuh, shat'gwa di'gwa.

39 Da neh' ne' neh huh' ha di'ăh da'noh, ho wă'noh-gon'do nyeh', ho non'dwă na'et găh'da noh ha yah'da deh; neh, kuh, neh de ă'noh noh'o ăn dōos'; hă năn'doh', kuh,

40 Iis neh si wah'dōht hah' no noh'sa do'găh dih, neh, kuh, neh ăh' ni wă'nis hă ge o'sa sa dyă'nohk'dăh, sa-da'dyah da'geh hah, sa sa'da deh'nya gânt; neh', gi-h-shăh', neh iis Ya'a wak Na'wăn ni'yòh', da sa'dyah dânt be' de ga'yah sont.

41 Haeh gwah', kuh, na dih'să no wa nă's' ha di'yah-dont hwus ho wă'noh gă nă's'oh, he'a di yah'daah na di'ya-dō'oh, kuh na di'găh jih'shooh oh, hă năn'doh,

42 Neh, naeh, neh cha go'yah da gwus' no yah'shooh; neh nă'o hwăh, tăh'ăh, naeh, de'o gwe nyooh' o'sa a da-dyah'da guh. Neh, gi-h-shăh, ne do'gă's neeh' Go'wăh-go waah' ne Is ra el no'no ăn'joh dăh, o năh' he' de ga-yah sont' det ha'dyah dânt; o năh' ne' neh ă's ha gwai-wa gwën ni'yòs'.

43 Neh, naeh, ho yah'dääh'sgwah Na'wën ni'yòh': o'-
näh, dih, ho yah'da ge hah, nânt hoh'ni go'i yò'aak, gih-
shäh', ha yah'da deh. Néh, säh'äh, ne' a.wäh', lih'
ne gäh Hak'ha wak', Na'wën ni yòh.

44 'Haeh gwah', kuh, neh sha go'noh set'hah neh
shah gaat' de'o wan di'yah sont, shah'o'i waat ho di yä'äh-
dah gòh ho wan'dwä noh'di oh.

45 Neh'huh, dih, ngh wah'sa wäh ne ye'ih chi yò'is-
da eh oh dwa'dah son daik, ti'ga gwe gòh he'yo än'ja deh,
neh huh' ni yo'o weh' hoh ga'ak daht, no näh' dyuh dooh'
chi jò'is da eeh.

46 Neh'huh, dih, noo, no näh' dyuh dooh' ni jò'is da-
eeh, o näh' tho deh'has dos'oh de oh'sänt hwah'oh ne
Jesus; ha wä, Eli', Eli', lama' sa bak tha'ni? neh'
gän dōh, neh Sgwën ni'yòh, Sgwën ni'yòh, a', naeh',
heh gwah' ti sgat'gah wäh'?

47 Neh, dih, neh de'ä non dyes'doh ne' neh huh' ha-
dih'si aah, no näh' wa ä'na ok, wa'ä nih, Neh neh, he-
o'noos ne' Eli as.

48 Neh' ne wah'o'gon da dyiëh de o'äh da'dos oh sha-
yah'daat' ho'ni än'nan di, de oh'gwäh ne de ga'ne gah'-
gwah, neh' ho noh'heh dōh ne de yò'ne ga'yòh jis, oh-
ä'na gä'yaat ha'o'aah, neh wa o'ne ga nont.

49 Neh, dih, naeh, no yah'shoh wa'ä nih', sä noh',
sho: neh' ne dwat gaat'huh a'diëh gwah änt heh' ne'
Eli as, änt ho'ya da'geh hä neh.

50 O naeh' no näh' des hoh'sänt hwah'oh ne Jesus,
tho deh'has dos'oh, neh huh' ni yo'o weh' o näh' ha we'e-
yos'oh.

51 Da'neh ne jat ga'ä oh, neh ne yò'sa ni'yont' oh-
seh'dah gòh he'o weh gwos dyò nok'da do'gäh dih de yu'-
do wäs'oh, heh tğäh' dyuh sa'wah gòh, a ok'dah gòh heh
de yuh'dyon dah'doh; neh', kuh, neh wah a'än jon daat
oh dwa'do wäs'yooh' kuh, he gas dään'de nyoh.

52 Neh, kuh, noh wa'deh ho'do gwa'oh he'yeh sa'do-
nyoh, neh no yah'da we sòh' neh tho di'wa ye'is dōh no-
ni'dah hok det ho'nont gä'oh,

53 Tho di'ya gāh'oh ha di'ha do'nyok, no nāh' shah-don'daat gāh; neh huh' he o'di yos'oh he'ga non'da yāh neh o non'da do'gāh dih, neh huh' he sha'go non'dyah-do'dah sah'seeh gòt gāh'deh [no gweh.]

54 Da neh' no nāh' no'wa go wa'nāh no'dis'geh ē'geh-dah ne skat de wāh'nyah eeh ni ā'nān dii, neh, kuh' neh, shah'gaat de ē'nān dii ho want'ga oh ne Je sus, wa ē'nont gaat huh' wah a'ān jon daat, kuh he'nāh ē'wāh-syoooh noyah o i'we nooh shoh, wa o'noh dyok hoh dwa-dok dāh; ho nāh, Gai'wa gwēn ni'yoh' do gās' nā gā neh Ho a'wah gā'gāh Na'wēn ni'yoh'.

55 Da neh no nont'gah deh ne wā ni'oh shoh'oh neh-huh' he wā'nehs gwah, we āh' de dwa'di ga'neeh, ho wā-non dā dyiēh' ne Je sus he ni yo'o weh' ne Galilee da ē'noh dān dih, de o'was nye'dyiēh', kuh.

56 Neh he'ni yo' ne wa di'yah dā dyiēh, neh gyeeh ne Mary Magdalene; neh, kuh, ne Mary no'wan di noh'āh ne James, Josea, kuh; neh, kuh, no'wan di noh'āh ne Ze be dee hok sah'dah shoh.

57 Neh' kuh, no nāh' oh gā'ās ah oh wa'doh', neh-huh' ho yos'oh no'ot ga'no nii no'ogweh, Ari ma the a da eet', Joseph ha ya'soh; neh, haeh'gwah, na'ohwah neh ho i'onyani'ak ne Je sus.

58 Neh huh' he a'we nooh' het'hāh dyoh' ne Pilate, ho do'e syoh'gwanii nayah'dah ne Je sus, O nāh' ne Pilate, ho i'wih sah'oh nā dwat'gah wā'ak.

59 Neh ne Joseph, no nāh' don da'ah sāt nayah'dah, neh na gwus' ga ni gā'o shi yò ho wa'da seeh.

60 O nāh' neh huh' he'o yas hāh he'o weh neh' ha'ohwah' ho da'des ah'seeh non da'deh sa'doh gwah; ha'ohwah', kuh, ho ya'do nyus'oh ne gas dā'gōo; thoh agwā-gah ha'de nyah'doh he' gah ho'ga ānt, ne gahs gwā'ās-dāh, hon da'deh sa'doh gwah; o nāh'. o'yah jih he sha-we nooh.

61 Da neh ne' neh huh' ik'nehs neh ne Mary Magdalene, neh, kuh, ne je yah'daat ne Mary; dek nih-dyoh, hek'ni gat' heh on da'deh sa'doh gwah.

62 Neh no năh' wah' o hăht', neh wă nĭs' hă deh jo' non' dă dyeh' neh chi' ă non des' yô nya' năh, neh na dih' să no wa năs ha di' yah đont hwus, kuh ne Phariseas, ho di' yah' da ye' i' h ôh neh huh', he ăh' dyôh ne Pi late;

63 Ho năăh, Syah' da gwên ni' yôh', Neh no gwus' hăăh na' a wă nă gă naăh ni' gôh hoh' thah, nah soh' chi' o heh, Neh no năh' ă ga' at ne săh ni wă nĭs hă ge, o năh' dănt' gaat găh'.

64 Neh, dih, ne ji wis' ah o do' găh ôôh nă' ya wăh' ă want' ga' ă ok hōn da' deh sa' dōh gwah' he' ni' yô' o weh' hă ga' eeh neh săh' dwă nĭs' hă deh; dyă gwa' sho, na go' i' o' nya nih neh huh' ă an' di' yôh' ne so' eh, ă o' wa yah' da nos' gôh; da o năh' ă sha' go nă' as no gwew', O năh' det hôt' gă ôh he' o weh ni' a' we e' yô năh. Da neh ne nah' găăh nă yô' yăh hi' hă ă' ga gă' is he' nă' ya wăh, nach he' ni' ya' wăh ôh ne dyô dye' ăh dōh.

65 Neh na go' yă ăh' seeh ne Pi late, Swa yăh', wăch, nach, nă' nont ga' ă ôh; swah' dăn' dih, swa ni' yăăt', kuh, he' nă swa gwe' ni' h'.

66 O năh' ho năh' dăn' dyos' ôh', o do' găh ôôh he' ni' o' di' ye' ăh' ha' ăh sa dōh, ho di' so wah' da năn' dak dōh', kuh, ne gah' sgwăăh' gēh; neh, kuh, no non' dăh' hăh' ôh ne wa' ă nont ga' ă ôh.

OI'WAH XXVIII.

NEH no năh' wa dă nĭs' yôăk' thah na wăn da do' găh dōh', he' ni' yô' o weh' no năh' da' ya wăn do da dyăh' ne dyô dye' ăh dōh' wă nĭs' hă deh' he' năh de wa' dă da' eh, o di' yos' ôh' ne Mary Mag' del ene, kuh ne je yah' daat ne Mary, gyat' gat' hwah se' hăh' sa dōh.

2 Neh, dih, neh', nă' năh' ă wăh, wah' a' ă jon dăăh' ne neh huh'; neh, săh' ăh, no' o yah' ge' o năh' Na yah' da gwên ni' yôh', tho dyah' dăh dōh' ne gă' o yah' gēh'; tho' h' sgwă' ôh năh he' gah' ho' ga' ănt, neh' huh', kuh, dăw' dyăh' gah' sgwăăh' gēh.

3 Neh des gya' dye' ăh' he' ni' a' gôh soh' dăăh' neh dwă' nĭh

hòh', i gǎ; neh', kuh, 'no sy'ò'nyah dòh neh huh' ni-ga gǎ'ǎnt, he'ni ga gǎ'ǎnt' no'ni-yah'.

4 Neh he nò'wys ha'nihk, wa o di yah'don daah't', shò', no'nont'ga a oh', neh huh', shò; na o di yah'da wǎh ne ga-we'e yòoh' nò'gweh.

5 O nǎh' thos nyièh'oh nǎ o yah ge'o nòh', ha go'yǎ ah'-seeh ne dek.ni'oh, Sǎ.nòh' ǎs nyah'dyohk; A gǎ'nòh-dòh', naeh, he neh' she ji'yah dih'saas ne' Jesus, ne de o wa yah'son duk.

6 Tǎh ǎh neh'huh, naeh', neh huh' de ǎh'dyoh nǎk-huh; neh sǎh'ǎh, naeh', neh o nǎh' det hòt'gǎ oh, o'i-wa ye'ih oh he'ni a'wǎh. Gas nih', jat gat hòh' ha yvs'-hǎn duk Na yah'da gwén ni yòh.

7 Neh', di, ne de jìh'sǎ i'yǎh jah'dǎn di, e chi'o wih na go'i o nya nih, heh o nǎh' det hòt'gǎ oh he'a we'e yò'-nòh; jat ga'ǎ oh, di, neh ǎ'o ǎ deh' hǎ swa yòh' ne' Galilee; neh huh', naeh, o nǎh' ǎ che'swa gǎh; da o nǎh', naeh, oh gi'o wih.

8 Neh nòh dyo'dih sǎ i'yǎh oh gyat'hǎ daat' haah'sa-dok o nòh'dyoh o'on dyièh; we sòh', kuh, o non'dòh-hò'oh dyièh, neh, kuh, neh, oh tgyǎ'ǎh'daat ne gòn da-dyeh' a'o ti do gǎs' na go'i o nya nih.

9 Neh he'nòh weeh' o nòh'dǎn dyo'on dyièh wa o wa di'-o nya'nòh na go'i o nya nih, nǎ' nòh a'wǎh', oh thǎ'nòh-dǎht' ne Jesus, ha wǎ, Sǎ nòh' jǎ nòh'do nyo'ook. Neh ne dyo nòh'dǎn dyos'oh, hah sih'dah gèh' hòh gi'ye-nòh', de o wa nò'nyos'oh, kuh.

10 O nǎh' ha go'yǎ ah'seeh ne Jesus, Sǎ nòh ǎn jah'-dyohk seek; jah'dǎn di, he yech'hi o wih' ne de ya'gwa-dǎ'nòh deeh, neh huh' hǎ'ǎ neeh' ne Galilee, neh huh', naeh, o nǎh' ǎ'o ge gǎh.

11 Nah no nǎh' o nòh'dǎn dyo'on dyièh, nǎ' nòh a'-wǎh, neh'huh, gyeeh, wa a'di yòh' he ga'nòh da yǎh' no'nont'ga a ok, neh neh, wa'o wan di'o wih na dih'sǎ no-wa nǎs' ha di'yah dont hwus', o i'wa gwe gòh' he'nah a'-wǎh syòoh.

12 Neh he'nah weeh' ho di'yah da ye'ih oh, kuh na-

di'găh jih'shoh oh, do'o non dah'ni go'ih saak hoh', ho di'ăh heh'doh', kuh, neh no'i'o wa năs no'wis'dah ho'wăn-nă wiih' no dis'geh'ă'geh dah.

13 Ho nă', Neh' nă swih' neh huh' ho di'yos oh nă go'i o nya nih neh so'eh: neh ne wă'o wă yah'da nos-goh he'năh weeh o gwăn'dah hoh.

14 Neh, dih, gi' shăh', no'i wa'ok neh' thă noh'do-oh', neh, naeh, nă sha'gwah ni'go'ă yăn dah'dăh; tăh'ăh naeh, niis tah'gwis dăh ta e'swa yah'da wăh'.

15 O năh', naeh, ho di'ye nos'oh no wis'dah; neh huh', kuh, nă'ăn di yeeh he'ni o'wăn dih'ni go'o niih; da neh' nă gă he'ni o'di wă'noh dăh'heh oh, ne wah' nă gă wă nă's-deh' ho di'wa nă geh' ne Jews.

16 O năh' neh' sga't' sga'eh ni'ă'năn di no'wăn di'o nya nih neh huh' he o'ne nooh ne Galilee, he o'di yos'oh ho'nôn'da deh' he'o weh he a'go yo'wăn da niih ne Je sus.

17 Neh no năh' wa'o wă găh', ho non'dyah dye'năh-doh he'a gaht, de o wă'ăh'să o'nyos oh; neh' gwa', gyeeh noh'tho dih'ni go'ă'geh heht'.

18 O năh' ne Je sus neh huh' ho yos'oh, ha gos'nyieh-seeh, ha wă'ăh', Gah has'des hă gwe goh' ne gă'o yah-gěh, kuh ne yo'ăn'jah gěh, lih ho ga'wiih.

19 Neh, dih, neh jah'dăn dih',ă yech'hi'ni'go'ă yăn-dah'da ni'a dyieh naah'de ya ga'ăn ja ge, neeh'ă swa ye'ăh dah'go'on dyieh ne bap tism'ă yech'hi ye'ăh dah'gwa-ni'a dyieh', no'oh să năh No'oh nih, kuh No'a wak, kuh, No-twais'hă do găh'dih;

20 Neh'ă yeh'chi'o nyăh'ă o'nont ga'ă'ook hah'de yo-i'wa ge he'ni yooh' oh gwa'wis'us: da neh dih', naeh, niih ne' dyot gont' ne wă nă's'hă de nyoh dă dwa'di a-dyieh seek', he'ni yo'o weh' hă wăn'dohk dăh' he'yo'ăn-ja deh. Do gă's' neh huh' nă'ya wăh.

NO I'WI YUS'DOS HĀH NE CHA GA'Q HE DUS

He'ni o ye'āh ho'ya dōh

NE MARK.

O I'WAH I.

SHON DA'WAH SA WĀH' no i'wa do'gāh di' shāh ne-
Je sus Christ Ho'a wak' Na'wēn ni'yōh';

2 He'ni ga ye'āh' ga'ya dōh' ha di'yāh da deh' ho di'do-
gās'da ni'ak, Sat ga thōh, hwa e'yāh da nyeet' hee se'gōh-
sagat', nā os'yō nya'nooh hāh sat'ha iih no'ā dōo'gwa
hee'se gat.

3 Neh na'wā noh' no gweh, dooh'sān twā' on dylāh he'o-
weh deh'e'na ge nyōh' ha dō'neh, Swa syō'nya noo he'-
nāt hat'ha iih' Na yah'da gwēn ni'yōh', swa do'gāh da'-
noo he ni'a'ah dah'gwa noh'.

4 Do gās' ne John, neh' ne baptism wa ye'āh duk
he'o weh' deh'e'na ge nyōh'; neh, kuh, bo i'wa no'da-
dylāhs' ne baptism ne de yāh'ni go'ā de'nyah thah, neh
ne wak ah' o'sa ga'is ne gai'wa neh'ak shāh.

5 O nāh' neh huh' he o wa yah'do wāh'oh, he o'no'ān-
ja gwe gōh' ne Jude a; kuh, ne Je ru sa lem; ga'gwe-
gōh' neh, ha go ye āh'dah gwa niih' ne baptism, he'gāh-
han deh' ne Jor dan, deh sho'non dōh'hi yāh' no di wa'-
neh ak'shāh shōh.

6 Da neh' ho syō'nyah dō'noh ne John; ne ga'nyah'-
sgwaat o āh'dāh; ga' syōh'sah, kuh', ga' heh'sah, de-
ot'wah hāh; neh', kuh, i'aas' no gwā'yōh dah, oh' noh'-
gont, kuh, o ā'nah;

7 Ho'dān thā'ni a dylāhs, kuh; ha dōh, Neh, ne' da-
eh' sha yah'daat hah has'des yō wa nāh', ne noh'gāh;
neh ne de a'noh sōn'dah gwah' nooh'dah'gwah', tāh'āh
thah'de ga ye ih' he ni gyah'da no oh' ne daa'gus hah'geet,
aak''kyōh dās.

8 Iih', naeh, do gäs' oh gwa ye äh'dah gwäh' ne bap-tism, o'ne ga nos' oh gye'äh duk; neh gwa', naeh, ä she'-swa ye'äh dah'gwäh' ne baptism, o'twai'shä do gäh'dih ä ä'ye'äh duk.

9 Neh', dih, no näh' neh huh' shah a'wäh', neh dwä-nis'ha de nyok, neh huh' da'ah dân dih ne Jesus, het'-ga non da yäh' neh Nazareth, dyo'än ja deh' ne Galilee; o näh' ne John, neh wa o'ye'äh dah'gwäh' ne baptism, het'gäh han deh' ne Jordan.

10 Neh' ne wah o'gon da dyäh' no näh' det ho'da wä-än dö, ho'ne göh', ho gäs'oh de dyo'nih ho'on dyooh' ne gä o'yah'gäh', dyo dah'säh dö, kuh, No'twai'-shäh, neh huh' ni yöh'dä on dyäh'. he ni ga'ye hah' ne jäh'go waah' gäs'he näh' ne da wa'dah sät; neh huh' o dä'vus oh ha yah'da deh.

11 Da neh ne dyo ya'gäh oh no wä näh' ne gä o'yah'-gäh; wa dö, Iis' ne gäh' go no'oh gwäh' Go'a wak', neh huh' tga ye ih' ak ni'go i yöö heh' syah'da deh'.

12 O näh' wah o'gon da dyäh' Not wai'shäh neh huh' wa'o do nyah't', he'q weh' deh dye'na ge nyoh'.

13 Neh huh' he'äh'dyoh he'q weh' deh dye'na ge nyoh', ha dân'noh'ge'ät hah, Na nıs'he o nöh', na'oh ni'go da göh', ge ih' ni wä nıs'häs'häs, näh'q nıs'heht; de'ä non di'noh, kuh, ne ga nyoh'söh oh; da neh ne de'q was nyes'oh na di o'yah'ge o'noh'.

14 O näh', shah ga'at ne'neh, sha o wa yah'dat gah' ne John, Galilee ni tha we'nooh' ne Jesus; neh hot-häh'goon'dyäh' ne gai'wi yös'dos häh' ne dwän noh'do-oh'shä gwän ni yöh' Na'wän ni'yöh'gäh' dya weh'dah'-goh,

15 Ha dö'neh; o näh' he'ni yö weh' he ga'wihä, oh gai'-wa ye ih'; oh ga yoh' o näh', ne dwän noh'do oh'shä gwän ni yöh' Na'wän ni'yöh'gäh' dya weh'dah'goh; dö-sä'wäh'ni'ge'än de nih, äh'; swa i'wa gwän ni yös', gwäh'-söh', ne gai'wi yös'dos häh.

16 Da neh he nöh'wech' ga nyö däak'da dyäh' i eh' ne Galilee, ho gäs'oh ne Simon, Andrew kuh, ne de-

ya'dă non deeh', hya dah'e'eah ne ga'nyô dăh'găh;
neh, sâh'ăh, ne nijôh'yaas, na'i'yaah doh'dăh.

17 Neh na'go yăh'seeh ne Je sus, Ga snih', dak hni'-
non dă dylăh; neh kuh', naeh, âk hnis'yo nih' ne'neh,
a jis'ni jôh'yak seek' no gweh'.

18 Da neh', ne' wah o'gon da dylăh' ho nont'gak wăh'
no noh'ăh'ahoh, ho wa'non dă dylăh'oh.

19 Neh nos tho'oh, sho, tho sa'at gâ is, he o weh' hwa'-
we no'oa dylăh, neh ne'wah wa o'găh' ne James, Ze be-
dee ho'a wak', neh kuh, ne da ya'dă non deeh' John,
ga' o wa'go' ha dih'nont shăh no' o nyoh no noh'ăh'ahoh.

20 Neh ne' wah o'gon da dylăh' he a'go no' gôh'; da
neh ne' ga' o wa'go' da' o want'gah' no wah'nih, neh
shah det'hă non diih' na dih'hah shăh; o năh', naeh, wa'-
o wa'non dăh'.

21 Neh huh' he'a na'nyoh ne Ca per na um: da neh
ne wah o'gon da dylăh na wă'nis hă do'găh'dih'găh neh-
huh' he o'yo'oh he yon'dă na yăh'dah'gwah, ho di' o-
nya'nis oh.

22 A gwă' wa' o di'wa nă'ă gôh, he'na yă'ă nyoh: neh,
sâh'ăh, he'wa'ago' i o nyăh nah huh' ni yôh'dăh' nooh'-
haa'des hă yăh', i gâ; tăh'ăh deh neh'kuh dah'a'wăh'goh
naeh he ni yôh'dăh' ne shă go'di ya' do nih.

23 Da neh no'gyeh' hă nont'găh nîs'at hah, ha yah'-
daah' no'gweh, naah ni go'et găh ho dyă'niih'; neh ne
da oh'sănt hwa'oh,

24 Ha wă', sâ ngă' dă agwăh'ni gôh hăh'gwăh: a wah-
ot' o gwa'di wa deeh' he'syah da deeh'; iis, ne Je sus, ne
Naz a reth di seh'dah'goh? Neh găh oh sŷoh'dak na-
agwai'wah'doht? Go'yăh deih', naeh; iis wah, ne Sa-
yah'da do'găh diih; Ha wăh ni'yôh'găh di seh'dah'goh.

25 O năh' ne Je sus ho lă'da nii; ha wă', Să ngă' âch-
hae'nyăht: da'ja'găht' ha yah'da deh.

26 Neh no năh' no twai'săh'gih' na nîs'he o'nyoh we-
sôh wa' o yă'ă' no'gweh, de oh'sănt wah'oh, kuh, tăh-
deh'haa'doh, o năh', tăh ya'găh'oh ha yah'da deh.

27 Neh' ne we sôh' ho di'wa năh'gwah'oh, ne'a di-

gwe gòh'; a gwaw' neh huh' hoh gaak daht' noh' thàn-
non da'da on do nyòoh'; ho nàh', a noh o'i wa'ses yòh'.
dàh' ne gòh' neh', wach, ne gah has'des hah ha'eh-
gwah ha go ye'ah dah gwa nih' no nont'wai shà tgi' ha-
di nis he'o noh'shoh'; da', do gəs' ho wənt'hon daas.

28 Neh ne' wah o'gon da dyi'eh', thi'ga gwe gòh' hoh-
dwa'di o gòh', he'ni wa de'ən jak ha'oh ne Galilee, ho-
wah'sən nà'o gəh.

29 Neh no nàh' sho'; kuh, no nàh' shah don'da di ya-
gəht' he'yont gən'nis ah'dah gwah', hā neh' ne James,
kuh ne John, neh huh' he'o di yos'oh ho di'noh sòot'
ne Simon, kuh ne' Andrew.

30 Neh', dih, ne Simon yòoh o noh'ah ye yws'hah,
go nook'da nih', goh dòh'go ə'oh; o nàh' sho', kuh, wa-
o wa o wih' he ni yòh'dəh, he'ye yah'da deh.

31 O nàh' neh huh' ni tha'we nooh', yes eh'dah gəh'
tho ye'nos oh, sha go'yah da'ges gwah'; wah o'gon da-
dyeh' ja go'yah dat'gah wəh' ne goh dòh'go ə'o noh, dea-
ho'wan dis'nyes oh', kuh.

32 Neh, dih, no nàh' oh gās'ah o dòh'o on dyi'eh',
o nàh', nach, chi yo'ah gwah'oh, neh huh' ga'gwe'goh'
ho'wan'di yah'theeh ha'yah'da deh, no di nook'da nih';
neh', kuh, na di'nis he'o noh ho non'dyə'niih'.

33 Da neh ne ga non'da gwe gòh' neh huh' tho non'-
dyo oh het'gah ho'ga ənt.

34 Neh no nont'gah deh' sha gon'jəh da'noh, nooh-
təh'hoh dāh'shoh ho di nook'da no'ni ak; ho nont'gah-
deh', kuh' cha'go'yah dīt'gə'oh na di'nis he'o noh; tēh'-
ah deh os'thoo, de a'go nok'do da niih' na di'nis he'o noh
na'a dis nyi'əht', neh gai'o nih' hoo'wa yān de'ih'.

35 Neh no nàh' se deh'ji a ne'gwa, ah soh', nach, ə-
yo'nis heht' hā yə hāht', o nàh' tho'gə'oh, ho ya'gəh'oh,
neh huh' he'a we nooh, he'o weh' deh dyo gweh da'ne-
geh', neh huh' he'o dān nā'yān dəs'oh.

36 Da neh ne Simon, kuh he'ni ən non diih' de'ə-
non di'noh, neh huh' he'o ne nooh' he'o weh' he'a'we-
nooh.

37 Neh no năh' he o'wă găs'oh, ho wă'ăh seeh, Ga-gwe gôh' nō gweh' ho sa'yah dih'saas.

38 Neh na go'yă'ăh'seeh, Dwah'dăn dih', neh huh' hē-dwa yôh' no yah' det ga'nôn da'yăn dōh'; neh naak he-i'ō nyăh' haeh'gwah, ne'' neh huh'; neh', săh'ăh, a ga-di wa deh', heh neh huh' a gyooh'.

39 Da neh na go'i'ō nya niuh' he'ō weh' ni'ă nont găn-nis ah'da nōh', thi yô'ă ja gwe'gôh' ne Galilee; sa'a go-yah'dit găs' sôoh', kuh, na di'nis he'ō nōh.

40 O năh' neh huh' ni tha we nōo' no yah'dat găs ha-yah'da deh'; neh' neh de o'dôh ho da niuh, ho dō'eh syôh'-gwa niuh; ha wă'ăh seeh, Neh' gi h săh' nō'de sa ga yăh', sa gwe'nyôoh', nō'sas gyah'da go'eeh.

41 O năh' ne Je sus, da wa'do nya'nôoh, na yah'da go, he'na o dăh, he o'nis oh'da da dōh' hoh tho'yă'ō nyôoh', kuh; ha wa'ăh seeh, o'ge ga yăh'; neh' neh, sa'sa dōh'.

42 O năh' sho, kuh, no năh' sha'dwăn nohk'dăh, wah'-o gon da dyăh' wa o'yah da tga h neh ot găs' nōh gah'-hoh dăh; do neh ne sho wă'yah da'go e wăh.

43 Neh no năh' sha'oh ni go'ō nih, o năh' shot gah'-wăh:

44 Ha wă'ăh seeh, Sat ga'ă'oh, să nōh' hah gwis'dăh ă she'yă'as sô gaah' nō gweh'; neh gwa', sho, ne' sah-dăn dih'; neh huh' hoh sa'da dyah'do dah'sih he'thăh-dyôh', na'yah'don twa; neh, kuh, ne' sat gah', nă yo'-yăn deh'dah go'ok heh jî sa'dyah da'go e wăh', ne nōh o'-i oh'dăh, ne Mo ses ho i'wih sah'oh, neh ă gai'wa gwa'-ih sôh seek', ha di'yah da deh.

45 Neh dih, ne'' sho'ya găs'oh, o năh', sho', kuh, hoh saah' we sôh' dō'đi'ō gwah dōh, a gwe' ho i'ō wa'-năh dō'on dyăh, he'nah ă wăh; neh'huh, gwa', hwa'-aak daht', ne tăh'ăh, deh sho'gwe nyô'ôoh ne Je sus ne de yôh'hat hes'gôh ga'nôn da gooh' hō'as a yôh'; as-de'gwa, gwa', sho, nōh ga'nôn da'dis hōh' he'ō weh' deh'e'na ge'nyôh', neh huh' ni'ehs; da neh ne' thi ga-gwe gôh', da ă neh da'nôoh, heh huh' he o'wă yah'do-wăh'oh.

OI'WAH II.

NEH no năh' dōh'gaah'ah' ni wă'nīs hă gae chi jo'di-
nīs yo gōh'doh, o naeh' hes ho'yos'oh' ne Ca per-
na'um; neh no di'wa'ō'găh' nō gwēh', heh o gyēh' hăh-
dyoh'.

2 Neh no năh' sho', kuh, gōt'gah'deh neh huh' go-
yah'da ye'ih'oh, neh huh' hoh'gaak'dakt', ne tăh'ăh
deh jo'nok doot nō gyēh', nō'da di.yoh'; tăh'ăh, ha'eh-
gwah, he'tgah ho'ga'ant dah'de'dyō'nook doot'; o năh'
neh, ha gos'nylēh seeh no wă'năh.

3 Neh nō wă'yah do'wăh'oh, ho wă'wih, sha'yah'dant
no nook'da nih, ne deh swān'ni non'dok hah' nah'oh'dăh-
ăh; ge ih', ni'ă'non dīi nō wă'wih.

4 Neh dih, no năh' tăh'ăh deh jo'gwe nyos'ōoh ne
dōs'gō'oh {ho sa'ăn non this he ni tha'yah'da deh', he ni-
găn'dyoh go wa năh', da'ă nō weh'să gōh' ne ga nōh'sah-
găh, o do'găh'oh' he'ō weh' ni'aat; neh no năh' dōn-
daa di'it, ne' neh huh' da'ă nōh'sant ne ga'nook'dah',
neh huh' ha yah'da a dyēh' no nook'da nih, ne deh swān'-
ni non'dok hah', nah'ot.

5 Neh no năh' ne Jesus shaat'gat bōh he nit ho'năh-
ni go'ās ah'oh', ha wă'ăh seeh', Go'ă wak', da ji'sa di'-
wah sa gwus' ne sa i'wa neh'ak shăh.

6 Neh, dih, na di'yah da do'gă ne sha'go'di'ya'do nih,
neh huh' hă niă'dyoh, det ha'di'yah'do weh'da nōh' nō-
năn'nyah sa goo.

7 A, naeh', he go'waah', nă'gă ho'gwēh' hoh să'ap-
et'gănt hah' Na'wēn ni'yōh'? Sô' nah'ot' no yah' go-
gwe'nyōoh' ne do'sa ye'i'wah să gwus' ne gai'wa neh'ak-
shăh, neh', sho, Na'wēn ni'yōh'?

8 Neh, dih, ne wah'ō'gan da dyēh', no năh' ne Je-
sus sha'a gah'ă yōoh' not wa is'hē gōoh, he det ha'di-
yah'do weh'da ngh' na di'yah da gōoh', ha go'yă'ăh'eeh,
A, naeh', he go'waah' de di'swa yah'do weh'da ngh' nă-
gă năh' o'i'oh'dăh shōh' se swān'nyah'sa gōoh'?

9 Ga'ă dih gwah' ni gaah' deh'ga nō'oh', na'yon da'de-

ga' ne go'nook'da nih, ne deh swän'ni non'dok hah' nah-
ot, Do'se sa di'wah sä gwus ne sai'wa neh'ak shäh; neh,
gih shäh' na'ya gäh', Des daht';] de sək ' ne sa'nook dah',
sah'dän dih'?

10 Neh gwa', sho, na'e swai'wa yän deeh', haah has'-
deah häät No wa'wak' no'gweh' nek'huh yo'än'jah gëh,
ne dë cha'go i'wah sä gwus' ne go i'wa neh'ak shäh,—ha-
wäh seeh no'nook'da nih ne deh swän'ni non'dok hah
nah ot,—

11 Neh neh go'yä ga, Des daht'; de sək' ne sa'nook-
dah; sah'dän dih; neh huh' ho sa'seeh', ho sa'joh' he'-
dis'noh söt.

12 Wah o'gön da dyiëh deh ho'dah oh; de oh'gwäh ne
ga'nook'dah; hoh'dän'dyos oh', ga'gwe'goh' de o'wa ga'-
neeh; neh huh' hoh'gaak daht, naah'de yo dohk' wa'o di'-
wan'ä gòh; de o'wäh'sä o'nyos oh', kuh, Na'wën-ni'-
yoh; ho nă, Tëh'äh de'wän döh' deh dyo'gwat gaat-
hwäh' neh huh' no'ya wäh'.

13 O naeh' hoh'dän'dyos oh', ga'nyò dääk ah' hea-
ha'we noh; da neh ne gän'dyoh gwa gwe goh'
neh huh' he o'di yah'da ye'ih oh, ha go'i o'nya nüs'oh',
kuh.

14 Neh, dih, mo'nah' sha'at, ho gäs'oh ne Le vi, ho'-
awak ne Al phe us; neh huh' ha nyòs'yòt he'tha di'ga-
nyak'tah na di'wis de'o es; neh, kuh, na wäh seeh,
Dak non'dä dyiëh: o'nah' det ho'dah oh, ho non'dä-
dyië'oh.

15 Da neh huh' ni ya'wäh oh, no'nah' ne Je sus shah-
de'o non don döh het'ho'noh'söt, ho nont'gah deh na di'-
wis de'o es, kuh no di'wa'neh a goh, haeh'gwah neh huh'
hë nih'dyoh, hë'äh dyoh' ne Je sus, kuh na go'i o'nya-
w'ak: neh, säh'äh, no'nont'gah deh; ho wa'non dää'-
dyië'oh, kuh.

16 Da neh no'nah' ne sha go'di ya'do nih, kuh ne
Pharisees sha o'wa gäh, neh'gwah de'o non don döh'
na di'wis de'o es, kuh no di'wa'neh a goh', ho'wäh nă'äh-
seeh na go'i o'nya ni'ak, A ni yöh'dääh, he' neh' de'ä-

nōn dōos'', neh, kuh, shah' gaat' ha di'ne go haah' na di'-
wis de'o ea, kuh no di'wa'neh a goh'!

17 Neh, dih, nōn' neh' ne Je sus sha a'ok' nā gā, ha-
go'yā ah'seeh, Neh' net'ga ye'ih, i gā, hā'no heh', tāh'-
āh, naeh, dah'de'yō dō'ān jo'oh ha di'yah da deh' na'de-
jāhs; neh gwa', naeh, de'yō dō'ān jo'oh ha di'yah da deh'
no'di nōok'da nih. Tāh'āh neeh' deh a'gyōh dah'goh nō-
sa khe'nok no di'wa ye'is dōh; neh, gwa', neh dō sa'ā nāh'-
ni''go ān de nih' no di wa'neh a goh.

18 Neh, kuh, na go'i o nya ni'ak ne John, kuh ne
Phar i sees, de'ā nōn dōn'dyet hak', naeh. Ho di'yōoh
haeh'gwah, hō wā'ah seeh, A, naeh, he go'waah' na go'-
i o nya nih' ne John, kuh ne Phar i sees de ān nōn dōn'-
dyet haah'; neh, dih, naeh, niis ne she i o nya nih,
tāh'āh', naeh, dah de'ān nōn dōn dyet hak'!

19 O nāh' ne Je sus, ha go'yā ah'seeh, Ho di'gwe nyōe,
gāh', nō dā'oh shōh, nō'nyak heh' ne da ān' nōn dōn dyet',
he nā yō'nis heht dā' nōn di'aak nō'nyak heh'! Neh, wāh,
he nā yō'nis heht, nō'nyak heh' dā' nōn di'aak, tāh'āh deh-
o'gwe nyōoh' da ān' nōn dōn dyet'.

20 Neh', dih, ne wā nīs'hā de nyōh' da weh, nō nāh'
nō'nyak heh' ā o wā yah'dōh neek he'ni a'di yah'da deh;
da o nāh', neh huh' ni yō weh' dā' nōn dōn dyet', neh
wā nīs'hā de nyōh'.

21 Tāh'āh, ha'eh gwah, deh'sō gaah' nō gweh', ne ga-
āh'dāā seeh ne' deh ga'yān nān'dah'oh, a'ya go ok' ne
wus syō'nyus hā ga yō'neh; dyā gwah', shō, ne ga āh'-
dā seeh' nō weh'sāh dōh' ānt gāāh ne gāāht' ne wa ga'-
yō neh; da', sah'gwah', shō, a'yo gā is' he nōh dwa'-
dāh ne gaah'.

22 Tāh'āh, kuh, ha'eh gwah, deh'sō gaah' nō'gweh',
gus heh'da ga'yō neh' a'a ne ga'āh nō'ne ga seeh' ne
(wine;) dyā gwah', shō, nō'ne ga seeh' dā gus'heh da ne-
gā o gwa'ōoh, ā ga'ne ga'ih, wāh, ne (wine,) ā wā dā-
jōoh', kuh', ne' gus heh'dah; neh gwa', gā, ne gus-
heh'da seeh' gēh' ga'ne gon da hōh' nō'ne ga seeh' ne
(wine.)

23 Da neh huh' ni ya'wăh oh, ga'ăa da go' shoh', no-
nan'jah', neh huh' hō'ăh'doh, na wăn da do'găh' doh' wă-
nīs'hă deh; o' năh' nă go' i o' nya nī'ak, he' nōh weeh' ho-
nōh'dăa dyoo, ho nōh'saah' wă di jih'ji yahk' nō nan'jah.

24 O năh' ne Pharisees hō'wă'ăh' seeh, a' năeh he-
go'waah', neh huh' nan di yeeh' ne tăh'ăh' deh ga ya nes'-
hăh'gêh' nă wăn da do'găh' doh'gêh'?

25 Neh nă go'yă'ăh' seeh', tăh'ăh', găh', deh swa'wăn-
nōh'saah', năeh he'ni o' dyă'ăh' ne Da vid, nō năh', shah-
tho'do'ă'joos; kuh nō năh' sha o'dos sweh'dăh, ne' a'-
o' kiwăh', kuh ne' shah' gaat' hă neh.

26 Neh huh', wăeh, he'o' yos oh' ho nōh'sòot Nă wăn-
ni'yòh', ne chi tha'wă nīs'hă de nyoh' ne A bi a thar,
hō'wă go wă năh' nă di'yah' don twus'; neh, kuh, neh hō-
ăh'gwa goh' ne yō' chih'wăăh'gwah, ne tăh'ăh' deh ga'-
ya nes'hăh'gêh' nă yeek'; neh', sho, ho nōh'hoh' ge'ah
nă di'yah' don twus'; tha go ya wī'oh, kuh, hă'eh' gwah'
ne'ă'meeh.

27 O năh' hă go'yă'ăh' seeh, neh, nō'gweh hō'wă dyă'-
nōhk' dah' seeh, nă wăn da do'găh' doh'; tăh'ăh' deh neeh'
nō'gweh' a go wă dyă' nōhk' dah'se aak' nă wăn da do'găh'-
doh.

28 Neh', dih, gai'o' nih' Nō wă'wak' nō'gweh', hă yah'-
da gwên ni'yòh', hă'eh' gwah, nă wăn da do'găh' doh.

OI'WAH. III.

O NAEH' neh huh' hēs hō'yos oh' he'o' weh hō di yah-
da ye'is dah gwah', yon dăn nă yăn'dah gwah'gêh,
neh huh' gyee, hăh' dyoh' nō'gweh hōs oh'dat hă's'oh.

2 Neh nō want ga'ă'os oh', a'dih gwah' o'sa o'jăht nă-
wăn da do'găh' doh'gêh' wă nīs'hă deh, neh nă o' wai'wa'-
yăh' duk.

3 O năh' hă wă'ăh' seeh', nō'gweh, noos oh'dat hă's'oh,
des daht', găn dyoh'gwa'ăh.

4 Neh' nă go'yă'ăh' seeh, ga ya nes'hăh'gêh, găh', ne
wī yòo' nă yoon'dyeeh', nă wăn da do'găh' doh'gêh' wă-

nă'hă' de nyoh'; o gii', neh, ne' wa et gâh' nă'yooh-
dyeeh'! ă ye'yah da'ge hah ne yoh bes'hăh, o gii', ă ye-
nyoh'! Neh gwa, neh' thi'o ngn dye ăh', sho.

5 Neh dih, no năh' de ot'gah doos'oh, ga năh kwăh hă-
goo' ha go'yat gat'hwah'oh, hoh'mi go et gâh'oh, kuh;
neh gai'o nih' he'sôh jih o ni yoh' no năh'nyah sah; ha
wă'ăh seeh' nō'gweh, Da sên'nis oh'da gwa'ih sih. O năh'
tho nă'oh da gwai'h'ăo: neh ne jo dōh'oh naas oh'dah;
neh huh', nōh de dyō ye'ih oh he ni yoh'dăă ne' agaat.

6 O năh', sho', kuh, ne Pharisees ho nōh'dăn dyos-
oh, neh' shah gaat' he o di as'hăn dvs'oh ne Her od ho
hah'shăh shoh; neh ho di'as hăn'dah gôh' ha yah'da deh,
he nōn'da di ye'ăh dek a'o wă'i wah'dôht.

7 Neh no dyah'dōh nōo, ne Jesus, kuh nago i'onye
ni'ak, neh huh' he'o ne nōo' he'tga nyē dá eh; da neh'
ne găn dyôh''go wa năh, ne Galilee, kuh ne Judea
tho'neh dōh', hō wă nōn dă'dylēs oh;

8 Kuh, ne da ă neet' ne Jerusalem; kuh, ne Idu-
mea; kuh, neh si'gwa ne Jordan; kuh, ne tho neh'-
da nōh' ne' wak da dyi'ăh' ha'di nă ge nyoh' ne Tyre,
Sidon, kuh, găn dyôh''go wa năh, neh no năh wa a di'-
wa ook he ni yô'i wa năă'gwah dōhs ni o dyă ă'noh, neh-
huh' ni tho ne nōo' hō wă'yah do'wăh oh.

9 O năh' ha gos'nyeh seeh nago i'onye ni'ak, neh na-
o wan'des ah'se aak' ne ni ga'o wah'ăh', neh gai'o nih'
he sôh jih' găn dyôh''go wa năh; dyă gwah', sho, sôh-
jih' ă o deh se'o ăh.

10 Neh sôh'ăh ne gôt gah'dēh sha gon'jăh da'nēh;
neh beh', gwa', heh gaak daht' ne da ă nōn dyah'da eek'
ha yah'da deh, neh naah da'o wă yă o nyooh', he ni yô-
gweh da geos' ne' gôh hă'yăn dōh.

11 Neh, kuh, no nōnt wais'hă tēih', no năh', wa'o wă
gâh', ho di'yah dye'năh syoh he'a gat, do'nōh sânt'wah-
oh, kuh; ho năh, Do găs' Iis' neeh, Ya'a wak' Nă-
wăn ni'yôh.

12 O năh', sho, kuh, ha gon'ni ge'o nii, neh nă'gô-
săk' de o'wă yah'de dah'ăooh.

12 Neh hah' o năh' heht găh' he a'we nooh beh' o-
non'da deh; he a'go no'gos oh, kuh, ga nyôôh hé ni tho-
ga'yă; da neh hah' ni tho'ne noo', ha yah'da deh.

14 O năh' ha go'yah dă gwăh', ha gôh'bah oh' wwa hăh'
dek ni'sga'oh; neh i găh', da'ă non'di aak; neh, kuh',
na'a go hăht' a'ă non'dănt hă ni'neh.

15 Neh, kuh, nă'o dih has'des hă yăh dahk no'sas ha-
go di'jăh thaak ne go nook'da nih; neh', kuh, no'sa o-
wan di'yah dit'găh seak na di'nis he'o neh.

16 Da neh, ne' Peter, Si mon, no sa'oh sən'noh-
dă.

17 Da o nă' neh, ne James, Zeb ede ho a wak';
neh, kuh', ne John, da ya'dă non deeh' ne James;
Bo an er gee, naeh, no'goh sən'noh dă; neh' găn doh'
neh, neh, o a'wak shoh ne ga wăh'no da dyăhs;

18 Neh, kuh, neh, Andrew; kuh, ne Philip; kuh,
ne Barthol o mew; kuh, ne Mat thew; kuh, ne
Thomas; kuh, ne James, Al phe us ho a wak'; kuh,
ne The d o us; kuh, ne Si mon, ne Ca naan ite;

19 Kuh, ne Ju das Is car i ot, neh ho yah'dat gah'-
wăh: o năh' o gyeh' he o di yos'oh, he ga ngh'sôôt.

20 O naeh ne găn dyôh'go wa năh', sho di'yah da ye iă-
gh', neh hah', he yôk'dah oh o năh', ne thăh'ăh deh jo-
gwe nyos'ôoh, neh o sa a di'ăh'gwaak.

21 Neh, dih', no năh' waadi'wa ook no dă'oh shoh,
ho di ya găh'oh' ho noh'dăn dyos'oh' wa'owa ye naah; neh
năh'ăh nă'nan doh, Tăh'ăh dah det'hah ni'go ō ye'ih.

22 Neh, dih, ne' sha go'di ya do nih' ne Je ru sa lem
da'ănoh dăn dih', wa'ă nih', Neh ho aah' ne Beel ze-
bal; neh, kuh, ho ye'ăh dah'gwaah no'wa go wa năh' na-
di'nis he'o neh, he sha go'yah diit'găh' na di'nis he'o neh.

23 O năh' he'a go no'gos oh; neh, kuh, ne' des ho'yă-
on dăh'goh', ha go'yăh'ăh'seek, A nă'a yeeh Na nis'ha-
o năh', e sa'o yah di tgăh' Na nis'he o năh'?

24 Neh, dih, waah, giă shăh, ne' go wăh'go waah,
he'a wăh' thă ngh do gh'shă gwên ni yôh' da wa dek'hah-
săh', a o hwaah, shô, kuh, do'sa gya do găt; neh, waah,

ne neh, he' o weh thă nōh dō oh' shă gwěn ni' yōh nè go-
wăh go waah tăh' sh deh a oh' a' ga gwe nih' a' ga dahk'.

25 Neh, kuh', gi h shăh', ne ga nōh' sôt da' wa dek' hah-
sih', a o hwăh', sho', kuh, dō' sa gya dō gânt, tăh' sh ne
neh ne ga nōh' sôt deh o' gwe nyōoh' na ga dahk', sho.

26 Neh, kuh', gi h shăh, ne' dō' da' a dahk' Na nă' he o-
neh, ha o hwăh', sho', kuh, a' a' da' dat gon dăh', da a da-
dek hah' sih, kuh; tăh' sh de' o gwe nyōo' na' a dahk',
sho; neh gwa', naeh, ne wa a' dōh k dăh'.

27 Tăh' sh', kuh, deh' so gaah', nō' gweh, a' a gwe nih
neh ha' a yōh ho' nōh' sôt na deh ji' at hah nō' gweh, da-
oh gwa' nōos, kuh, nō' shă nō nyus' hăh, neh, gwa', naeh,
ne tga gōnt' neh, yach', ă n' tha dye ănt' nă' os hă on dăh'
na deh ji' at hah nō' gweh, o năh' wa' eeh ă' a gwe nih' dē
oh' gwa nōos' nō' nōh' sôt.

28 Dō găs' neh' nōh gwă' os, Hah de gai' wa neh' ak shă-
gee', naeh, dăh hō' wān di wah' să gwus nō' wān di' a wak-
shōh' nō' gweh'; kuh neh' ă yon' dwă nă' et gânt, ne ga-
ă di h gwa' o weh nă' dye' a wih duk' ă yon' dwă nă' et gânt.

29 Neh, gwa', ha yah' da deh, ne' neh huh', i gă', nă-
a yeeh, ă an' dăn dō nyaht' No twă' i shă dō găh' di h, tăh'-
sh' de' wăh dōh' thah' dō sa' o wă' i wah să gwus'; neh,
gwa', naeh, hō ye nō wah' khōh ne wah' o' i wa da dych'
ga' e wah dus' hăh;

30 Neh, gai' o nih, he' wa ă nih', neh ha aah' nō twăi'-
hă tgi h.

31 O năh' neh huh' hō di' yos oh ne dă' non dă' non-
dech, kuh nō' nōh' sh, as dē' gwa tha di h' si aah, neh huh'
he' o non dăh' hah oh', he o' wa yas hōh'.

32 Neh, di h, ne găn dyōh' go wa năh ne neh huh' hă-
nih' dyōh, de o wān dyah' da dōh, neh' hō wă' sh seeh,
Sat ga' thōh', năă' ne sa nōh' sh, kuh ne de swă' dă non-
dech as deh' tha di h' si aah', iis hō sa' yah di h' saas.

33 Neh ne dech ha' go wă' nōh să gwăh', ha wăă. Sô'
ne găh' nōh yăh'', de ya gwa dă' non deeh', gi h shăh'?

34 O năh' de' ot gah dōs' oh he' o weh' ni ă' nih dyōh'
ne de' o wān dyah' da dōh'; neh', kuh, ne' a wăh, Ech hi'.

yat ga thoh' ne' noh' yäh', kuh ne de ya' gwa dä' non-deeh.

35 Neh, säh'äh, ne son'dih gwa'nah oh'däh'äh' do gäs' neh huh' nä'ye yeeh' he nit hoh'ni gö'oh däh' Na'wën-ni'yoh', neh' shah'gaat' ne' neh ne de ya' gya dä' non-deeh' na'ji noh, kuh ne ye'oh, noh'yäh', kuh.

OI'WAH IV.

O NAEH' shoh'saah ha di'o nya nih', ga'nyò dääk ah: da neh ne gän dyoh'go wa näh' neh huh' he o di-yah'da ye'ih oh ha yah'da deh; neh da ga'i o nih, o näh' ga'o wa go' ho deh'noh da hoh, ga nyò dääh'gëh da'a-dyäh': da neh, naeh, ne gän dyoh'go wa näh', ga nyò-däkah' ha di'h'si saah, he ni yò's ja da dyeh'.

2 Neh' ne weasoh' o'wagea ha go'i o nya nís'oh de-ga'yë on dääh'gwa shäh' ho ye'ah dah'goh, neh kuh he ne'da ye'äh dah'gwa nooh, ha go'yë ah'seeh,

3 Jat'hon daat'; Nä' noh a'wäh; neh neh ho ya'gäh'oh neh ha nan ja yä twus no' yah doh däh, ho nan'jon-dyieh'sooh.

4 Da neh', di'h, no näh' neh huh' shah'a'wäh', he-noh weeh' ho nan'jon dyon'dyehs', o a'ah'gës'hoh, gyeeh', oh ga'ge'on dah syooh'; o di yos'oh neh huh' ne jih däh'-oos hoh'oh, [neh heh tgh' wa'di dyehs';] neh, naeh', o di'h'sah oh.

5 Gas däh'gëh, gyeeh', oh ga'ge'on dah syooh, he'o-weh' os to'oh, sho, ti yò'eh da'eeh; o näh', sho, kuh', naeh, wah o'gon da dyeh', da wä'non do dyak'; neh gai'o nih he deh'oh da'no dees.

6 Neh huh, di'h, no näh' heht gäh' noh wa'däh gwa-äh', oh wa'dih sgon daht', naeh'; neh', kuh, gai'o nih' heh täh'äh deh ok'de ont; oh ga da gä'eeh, naeh', ne' neh.

7 O iihk'da go shoh', gyeeh, ne ni yò'ihk dah'sah, he'o-weh' noh ga'ge'on dah syooh'; da wän'non do dyaak', naeh', no iihk'dah; neh', naeh, oh tga'o nyaäh; täh'äh, kuh', naeh, deh o do nyus'ooh.

8 Da o năh neh', o yah'shoh, yo'ă ji yoh'găh, . naeh, oh ga'ge qon daht, oh wa do nih', kuh', naeh', he ni yoh' noh'wa di ya găh' oh wăn'noa do dyaak', kuh; da neh he'noh wa do nih' săh, gyee, ni wus'hăă ni ga ye ih' nă sa'yoh'gă is; ye ih', gyee, ni wus'hăă; agat, kuh, gyee', de wăh'nyah eeh.

9 Neh na go'yă gh'seeh, Son dih gwa'nah ot' ha'oh do-doh', no gwe nyoo' a o'thon deek', hot hon deek' ne' neh.

10 Neh huh, dih', ni yoh weh' no năh', chi a'oh hwah'-ge ah, neh' ne neh huh' ha dih'si aah de o wăn dyah'da-doh'; he a di yah'daah', kuh, ne wus'hăă' dek nii' aga-eh; ho wa'ân do's'oh, ne' nah ot' wa'ân doh'; beh', oh tha'yă on dăăk'.

11 O năh' ha go'yă gh'seeh, Lis ech hi'ya wii na e swin-noh'dook nah'soh o yăn deet' deh yoh' nii, he'oh weh' thă-ngh'oh'oh'să gwă ni yoh', Na'wă ni yăh: neh, gwa', ha di'yaah da deh' ne tăh'ăh' de a di yah'daah, ha yoh'i wa-gwe goh' nă găă' de ga'yă on dăăh'gwaah shă goq' ga ye'ăh dah'goh.

12 Neh ha di dăk'bah', naeh; dyă gwah', sho, ă a di-găh', tăh'ăh' gwa', ă naeh, thah da'a di'ga yăn daht.: hă-nô'ok'haah', gwah huh; dyă gwah', sho, ă'nô'ok'; tăh'ăh', kuh, ă gă'ak de o dih ni'go ă yăn dah'qoh; dyă gwah', sho, ne ga'ă gwah' nă yoh'nis heht, neh' ne wa a dii'wi yoh; neh, kuh, ne do sa'oh wăn dii'wah să gwos' no di wa'neh ak'săh shoh.

13 Neh na go'yă gh'seeh, Tăh'ăh, găh, deh swah'ni go'ă yăn dah's, nă gă' de ga'yă on dăăh'goh'. A, dih, nă ya wăh' a'ga gwe nih' o gwe goh' ă swah'ni go'ă yăn daht' ne de ga'yă on dăăh'gwa noh'.

14 Neh' no ngh'gwă on dyeha, ho dyehs' neeh' no wă-năh'.

15 Neh', dih, ne'nhuh, naeh, nă găă, neh, o aah'ge-hoh ne ai yoh'aah'aah', he o weh' wa dyoh'oh' no wă năh'; neh gwa', no năh' ho nă'oh'ăh', wah-o'gon da dyeh' nah-huh' ieh Na nis'he o năh'; neh', naeh, o'yah'jăh' hwa-a'aah no wă năh', wa dyo'noh no năh'nyah sa goh'.

16 Neh', nach, nă gă', haeh'gwah, ne neh huh' ga-noh'gwă on dyoooh' he'ô weh' os tho'oh, sho, thi yo'eh-da'eeh noh agwăh'gêh, neeh' no năh' ho nă'ô găh' ne-wă năh', wah'ô gon da dyeh'' wa a di ye năh'; wa ă non-doh'ha ăă, kuh;

17 Tăh'ăh deh os'tho'oh deh dyo'dek de ă niih na di-yah da goo; dah ji'ah, sho, neh huh' ne yôh dăh; noh'găh gêh, găs, no năh' oh ga dăh' ne de yô'doh hō-ganyat', kuh ne ga noh'gon dŭs'hăh, neh dyô'i'wah ne-wă năh, wah'ô gon da dyeh', găs', oh tho'non do dăh-dăh'.

18 Neh', nach, nă gă' neh', o ihk'da goo' ga noh'gwă-on dyoooh, neh' he'ni yoo' ne wa ă nă'ôk' no wă năh',

19 Neh', găs, ha ni yo'ô ya găh ne yeh ni go ăh'gêh na'ya go'yă dah' ne yo'ăn jah gêh o di'wa de nyoh', kuh he ni ya go yah'dah dōh''thăh ne' wa tga nă nă'hăh; neh, kuh, na wăn'det găs des'hăh ne yah' o i'we nooh-shoh' da yô di yoon'dyeh; neh', nach, oh tga'ô nyahk no wă năh'; da, tăh'ăh, găs, deh a'oh a'wa do nih'.

20 Da neh, nach, nă gă' ne' yo'ăn ji yô's'gêh ga noh'. gwă on dyoo; neh he ni yoo' ne wah o'ok no wă năh, wah'ye năh', kuh; oh wa do nih', nach', ne'neh; neh'huh, gyee, neh', săh ni wus'hăh ni ga ye ih' nă sa'-yô găs'; ye ih', gyee, ni wus'hăh; sgat', kuh, gyee, de wăh'nyah'eeh.

21 Neh na go'yă ăh'eeh, Neh', găh, gai'ô nih' ne ye-jis'do dah' gwah, neh huh' ga'eeh ne gah noh'gwa goo'-gwah' on'da ga'yă dahk, ne yon dă'noh ge'ăh dah'gwah, ganok'da go'ô gwa', gi h shăh' tăh'ăh', nach, ne' neh-huh', i găs', ô da ga'a nyô dahk, he'ô weh' ye nyô'dah-gwah'.

22 Neh, săh'ăh, ne deh thăh'gwă dăh' deh wah'seh-doh, na'gă'ăk i găs' deh o'yă det'heh ooh; tăh'ăh', kuh, de wăn dōh' he noh weeh, naah gwă dăh' a dah'eeh-dăh'găh ă ga'yă dahk'; na'gă'ăk, i găs', deh dyôh'dăh-dyoooh, gwah thas'ga aht'.

23 Neh, gi h shăh, neh sô gah' nă'gwah ha ôh'do dōh,

o gwe nyoo', igää', nä'ot hon deek'; hot hon deek' ne neh.

24 Neh na go'yä äh'seeh, Ja dah'ni go'ä ähk ne nah ot ä swa'ok'haak; neh ne yon dân'noh ge'äh dah'gwah ä swa ye'äh dah gwaak', ä yech'hi ya dä noh'ge äh'dah gwa-niaak; neh, kuh, nääh' iis ä jech'hi ya dä noh'ge äh'dah gwäh; neh', dih, he swa yah'da deh' ne' swa oök-hah, si'gwa, neh'huh, he'nän jech'hi yoh.

25 Neh, säh'äh, ha yah'da deh' ne' o yäh', igää', ä hq wä yoh' ne neh' tgagont: neh, kuh, ha yah'da deh' ne täh'äh, igää', de o yäh', ä o wah gwah' ne' neeh, na'dih gwa'nah ot', ha'eh gwah, ä'o yän dahk.

26 O näh' ha go'yä äh'seeh, Neh huh', ha'eh gwah, ne gäh ni yoh'dää he thän noh'do oh'shä gwën ni yoh' Na-wën ni'yoh', he no'ya wäh', giä shäh', no'gweh, yo ää ja-goo' ha o noh'gwä on dih;

27 Da neh' neh, a'o dah'wah seek, dön da at'gä oh'-seek, kuh, ne' wah son'da de nyoh', wä nls'hä de nyoh', gwah huh', on da gab'hwäh o däh', na'eh, o näh' no noh'gwä oh; a'wa do dyaak', gwah huh'; täh'äh deh' os'thoq de oh'ni go'ä yän dahä, he non'da ga ye'äh duk.

28 Neh, säh'äh, neh' a o hwah', sho, he'yo ää ja deh' dyo i'wah, heh, o do'ni a dyeh; da wa dye änt', neh. noh-gage'oh jo däh; da o nä' neh' noh ga'jih jo däh', oh ga-at ne' neh, o non jo döh' ne'wah no jih'jah gäh.

29 Neh huh, dih', ni yòò weh' no näh' oh wa ää wis-aah, wah'o gon da dyeh' neh huh' hwa o haht' na'non ji-yaha, wa'a non ji yahk; neh, gai'o nih, heh', o näh' heh ga'eeh he'no ga yah'go ok.

30 Da o näh' ha wääh', Ga o weh', dih, na'eh, nän-di'dwa ye'äh duk', dân ji dwa yä o da ak', heh, thä noh'do oh'shä gwën ni yoh' Na'wën ni'yoh' neh', giä shäh', neh, a nah oh'däh'äh' o gwe nyoo' da e dwääh ne gäh': no'aa yò gä is, igä, a'yoh'ni go'ä yän dat'heht ne' neh?

31 Neh shah gaat' des gya'dye'äh' ne' neh, no noh'gwä o ji waagäh', noh o'noh gwä'oh'däh; neh' no näh' yo ää ja goo' he ga'noh gwä on dyoo, neh a'oh'hwäh'äh'

he yò nòh gwǎ'os shòh no nòh gwǎ'oh shòh oh' he ni yoo' ne'yo ǎn jah gèh' ga yǎh':

32 Neh huh, dih', no nǎh' ga nòh'gwǎ on dyoo, oh wa-do dyaak', gǎs, ne' neh; neh', kuh, a'oh hwah ah go-wanǎh' he ni yoo' nòh e'oh dah'shòh oh, oh hah'do wa-nǎs', gwah huh', nòh gah'hah dǎ gwa'oooh; neh huh, gwa', hah de ga ye ih' ne jih dǎh o'shòh oh' neh, heh-tgǎh' wa di dyehs', ǎ wǎ'nòh dǎǎ dǎh, o dǎ o nos'hǎ goo ne' neh huh'.

33 Da, neh huh ni ya'wǎh oh, we sòh' neh ne de gǎ-yǎ on dǎǎh gòh' ho ye'ǎh dah'goh, he a gos'nyeh seeh no-wǎngǎh; neh heh' ho di'gwe'nyos'oh, na'eh, nǎ o'nòh-thon deek.

34 Tǎh ǎh', kuh, na'gǎ ak, i gǎǎ, deh gaah ne de ga-yǎ on dǎǎh'gwah shǎh ha gos'nyeh seeh: da neh', dih, no nǎh', sho nòh'ho hǎ ge'ah o i'wa gwe gòh' ha gòh'ni go-ǎ yǎn'dah da nii' na go'i o nya nih.

35 Neh, sho, shah wǎ'nǎs hǎǎt', no nǎh' oh gǎǎs'ah oh wa dòh', ha go yǎ ah'seeh, Si gwaa'gwa nòh ga'nyò-dǎǎ dih' he dweeh.

36 Neh huh, dih, no nǎh' sa'o wǎ nòh tgah' ne gǎn-dyòh'go wa nǎh', neh huh', sho, he yòh'dǎǎh he o'wǎ ǎh, gǎ'o wǎ go' he'o wǎh nòh'da hoh; o yah'shòh oh, kuh, gye'e', ne ni gǎ'o wǎhs aa'shòh oh, ne shah gaat hǎ-neh'.

37 Da neh huh' ni ya'wǎh oh, nah'de yò dohk' oh ge'-o wanǎt', ga o wǎh gèh he wa'doh da'yǎn thah; neh huh, gwa', hoh gaak daht', neh, o nǎh' oh ga'nòh heht.

38 Neh ne nòh gǎǎh'gwa he yòt'ho yòhk', naeh; ni-thah'nont; ga gòh'sǎh gèh' ho dah'oh: o nǎh' ho wǎ-yeh'doh, ho wǎ'ah seeh, Sa di'o nya nih', neh, gǎh, neh' deh thah'gwis dǎh' he sǎ nòh'doh nǎ dwai'wah'doh?

39 O nǎh' thot gǎ'oh; wa'is dǎh' ne gǎǎ hah'; neh, kuh, ne wǎ'ǎ os he ga nyò da eh', Thah'sa dyeeh: Sgǎ-nòh'gǎak. Da neh nòh wǎ'nih hǎǎh ne gǎǎ hak': neh huh' nòh a wǎh' naah'de yò dohk' thah wa dyeeh.

40 Ha go yǎ ah'seeh o nǎh', A naeh' he go waa' sòh-

jih' swah dyoh'nü'? A ni yòh dāā, heh, thāh'āh deh-
swa yāh ne gai'wa gwēn ni yòs'dos hāāh?

41 Da neh naah'de yo dohk'dah oh, ho nòh'dyoh oh;
do'non da'dāh'seēh, A' ne gāā nò'gweh doh dāh' nē-
gāā, heh o gwēnyoo ne gāā hah', kuh, he ga nyò daēh'
hot hōn daas'?

OI'WAH V.

O NĀH' don da'ā non da wā'ant neh sga nyò dā di-
gwa ho di'yoos oh he'ò weh' ho nò'ā ja deh ne
Ga da renes.

2 Neh, dih, no nāh' ho deh'nòh dah'gwāh ne' ga-
wa goo', wah'ò gon da dyeh' de'ò wan dāh'doh ne da-
ya gāht' he'ò weh' dyon da'deh sa'doh gwa'nòh' nò'gweh',
neh' ho'aah' no twai'shā tgih.

3 Neh huh' ni'a nò gā dyehs' he'ò weh' yon da'deh sa-
doh gwa'nòh; tāh'āh, kuh, deh so gaah' nò'gweh de o-
gwe nyoo na'os hā on dāh; tāh'āh deh o'gwe nyōoh',
hā'eh gwāh, ne' de gā o we'ò da hōh':

4 Neh ga i'ò nih', heh, o nāh' we sōh ni yò'āh dōh ne
dah ji'āh neh' o naeh' sha sha'ont, neh ga ye'āh dah'goh
ne de yò'da dah'sih da'nòh son'dah'gwāh', kuh, ne de gā-
o we'ò da hōh': da neh' ne de'a yāh' hō'oh, shō', nē
de gā o we'ò da hōh'; neh, kuh, ne de yon'da dah'sih da-
nòh son'dah'gwāh' de a'it hah', shō; tāh'āh, kuh, se-
gaah' nò'gweh de o'gwe nyōs'oh na oh ni'gō gā'ih sih:

5 Dyòt gont', gwāh huh', ne' wah son'da de nyōh', kuh
ne wā nē'hā de nyōh, neh huh' hah de'ò da wā nyee
he ga e'non de nyōh'; kuh he'ò weh' on da'deh sa'doh-
gwa'nòh, daah'sān twah'seēh, ha dat'he nò'nyoh, gwāh huh',
neh ha ye'āh dah'gwāh' ne gah sgwā āh shōh'oh.

6 Neh huh, dih', no nāh' wa'ogāh ne Jesus, we āh,
hah de'ò āh'da dōh', hah de'ò yāh'da nò'oh gwa'nòh',

7 De'oh sāt wāh'oh, kuh, tho deh'has dēs'oh; ha-
wāāh, A nah'ot' a ga'di wa deh niāh' heh syāh da deēh',
Jesus, iis ne' ya a wak' ne si gwa'di hah heh tgiāh'
Ha'wēn ni yòh'? Neh Na wēn ni yòh' hoh sēn'na go' dak

ha'wih dek' oh go ya do'eh syoh gwah', na'gə ak' dah' des'ga doh'ho ga'nyah dooh.

8 (Neh säh'äh na wə'ah seeh, Da ja gäht' ha yah'da deh' no'gweh, iis, ne sat hwa'is hä tgi.)

9 Onäh' ho'en dos oh', A nah oh'däh'äh' sya soh? Neh ne det hos'nyeh oh', ha wääh, Legion, neh'huh' gya soh'; neh, säh'äh, no gwat'gah deh'.

10 Neh ne we söh' wa o do'eh syoh gwah' na'gə ak' da go ya do wih' sa go'ya di tgi' he'yo ä ja deh' ne neh huh'.

11 Da neh', dih, ne' neh huh' dös gä'oh, ho non'da: denyoh', gän dyoh'go wa näh' ne gwis gwis' dyo non't dek ho'ni a dyehs.

12 Neh' ne' gag we goh' na di'nis he'o noh' wa o wan do'eh syoh'gwah', ho näh', neh huh' da'gwa gon dok' he wa di'ya da deh' ne' gwis gwis; neeh'', ha'yak hi' yä dyehs.

13 Onäh', sho, kuh', naeh, ne Jesus wa go nok'dot-w has'. Neh ne' wa di ya gäht' ne nont wa'is hä tgi, neh huh' he'o di yos'oh he wa di'ya da deh' ne' gwis gwis: da neh he ni gän'dyoh' gwah' de yo näh'da doh' } deh' swä non da dwän ni yò dyeh', e nän non dos'näh' doh' he'g weh gwis' ga ne jööt'; ga nyò dääh'gäh hah de yò diht' säh'oh'; (de wääh'nyah es'häs hääh', noo', ni wän'non di' neh;) neh huh'; naeh, da wän non do'is sweh'däh' ga'nyò da goo'.

14 Neh neh, ha di'non däh'ak ne gwis gwis wa ä non'ta deh'goh', naeh; neh huh' hwa'ä non tyò wih' he'tga non'ta däh'; kuh, he'yo ä ja deh' ne' neh huh'. Onäh' ho di'yo gäh'oh ho nont'gat-wah soo ne' nah'ot', ne gäh' non da'ya wääh'.

15 Neh neh' ho wa'ya do'wääh'oh' ne Jesus, ho wa' gäh', kuh, neh ha nis'he o noh' ho dyä'ni noh, neh, kuh, neh ho a wahk ne Legion; häh dyoh'; hös yo näs kuh; neh, kuh, ne' det ga ye'ih naah'ni go äh'gäh; dat neh neh ho noh'dyoh'oh.

16 Neh neh ho nont'gat wääh' wa o wan di'o wih', heh

na'o yah da wăh', neh ho dyă'ni noh' na nîs'he o noh';
neh, kuh, he noh'o di yah'da wăh ne gwîs gwîa.

17 O năh' ho noh'saah ho wan do eh'syoh gwa nii no'
sa ya găht' he ni o'no ăa ja deh.

18 Neh no năh' hes ho'deh noh'da hoh ne' ga o wa go',
neh ha yah'da deh' neh ha nîs'he o noh' ho dyă'ni noh',
ho do'e syoh'goh ne da'a ya di'aak', sho'.

19 Neh huh, gwa' ni ya'wăh oh, ne thăh'ăh de o ga-
yăh'oh' ne Je sus: neh, sho, na wă'ăh seeh, Sa sah'-
dăn dih, ho sas'he yah'do wăht ne' she'nook shoh'; neh,
kuh, năs he'o wih he ni yô'i wa năă'gwah dohs', noh o'i
oh'dăh Na yah'da gwên ni yôh' no'ya dye ăhs'; kuh he
ni găn dăă's'yô wa năh' wa yăn dăăh.

20 Neh no'yah jih hes'ha we noo, neh huh', sho', kuh,
o năh' hoh saah oh tha'di o gwat neh De cap o lis he ni-
yô'i wa năă'gwah dohs. noh o'i oh'dăh shoh ne Je sus ni-
o dye ăh'see: da neh ne ga gwe goh' no gweh' ho dji-
wa năă'gwah oh.

21 Neh huh, dih, ni yo weh' no naeh' ne Je sus ga o
wa goo ho ye ăh dah'goh des ho ya yah'goh', gôt gah'-
deh no gweh' neh huh, ho di ye'ih oh' ha yah'da deh: neh
ne ga nyô dăăk ah', sho', ni eha.

22 Neh neh, nă ni ya'wăh oh, dyă gwah', sho', da-
eh' sha'yah'daat he'ni ă ngn dii ne thă năn'noh do'oh,
hă nont'găn nîs'at ha'h', Jai rus ha ya'ăh; neh', kuh,
no năh' wa'o găh', neh huh' he'o yus hăn'dah oh he de
ăh'sih da'de nyoh.

23 Da neh' ne we sôh' ho do e syoh'gwa nii', ha wăh',
Neh ne ni ya'gah'a'ăh khe'a wak ye yus'hăh, neh huh'
o năh' he gaa deh' ne ya'e yos: Oh go ya do e syoh'-
gwăh, dih, ne neh huh' haah seeh, a'she yăn'nîs-
oh'da ăh, o'sa yon doh', i găh, a'ya go heek', dih'
naeh.

24 O năh' ne Je sus sho ne noo; da neh' ne găn-
dyôh'go wa năh' ho wa'non dă'dyes oh, do'wa yah'do ă-
go'on dyeh' ne gwus'.

25 Neh, dih, neh' ya yah'da do găă' ne ya goo gweh',

ne wus hăă' dek nii' sga'eh ni yòs'hă gee' noh o'nis heht,
chi yet'gwăh ji tgăhs',

26 Ho nont'gah deh', kuh, nă'non de jăhs' tho di'wah,
we sôh' o i'wa gee' de ya go dōh'ho ga'nyah oh; ga gwe-
goh', kuh, he ni yoo' go yăn duk, go dăh daah; tăh'ăh',
kuh, deh tha' gwis dăh deh a'go yah'da geh'has ooh; sah'-
gwah, gwa', sho, a yăăh, oh ga gă'is';

27 Neh no năh' ho wai'wa o găh' ne Je'sus neh huh'
sho dya'go'yo'oh he de a di yah'dah si'aah, has ho ne'gwa
ni dya'ga we nooh' hah de ya go'yă' o'nyos oh no dyah'da-
wă'shăh.

28 Neh, săh'ăh, ne ga wăăh, Neh, gi' shăh', sho,
neh huh' ni yò gwe nyoooh', ne neh', sho, hah dă gyă o-
nyoooh no'syo'nyus hăh, tga gont' ne' neh' ăs ga-
doh.

29 Da neh, na'gwus' o năh', sho'', kuh, wah ă ni-
gwăh'jăhk; neh, kuh, neh, da yăn'ni non dook' ne ye-
yah'da goo, do găs' sa yon dōh' he ni ya'go yah'da wă's-
gwah.

30 Neh' ne Je'sus, wah'o gon da dyeh' tho gah'ă yos'-
oh na yah'da'goo, heh, o ya'găh'oh, gwah, ha yah'da-
deh, ne gah has'des hă gwên ni yòh ja go'jăh dah'gwah,
de o'dih sa de nyoo' he noh da di'yah dah'si'aah, ha wăăh,
So ne găh' hoh dye'yă o nyoooh' na gus'yo nyus'hăăh'?

31 O năh' na go i'o nya nih' ho wă'ah seeh', She găh',
wach, nach, ne găn'dyoh go wa năh, kuh he'noh de ye sa'-
yah do'ă goh; da, a ni yòh'dăăh heh' sa dōh', So'
nah ot' hoh dyo'gyă o nyoooh'?

32 O năh' de ot'gah dōos'oh neh na'sha go găh' ne'
neh huh' noh'e yeeh nă găă'.

33 Neh, dih, ne ya goo gweh' goh dyoh'oh, go yah'-
don daah tha', gwah huh', ye i'wa yăn de ih' he ni ya'-
wăh'oh he ye hah'da deh; dya gòh'dăn dyos'oh, neh huh'
go yah'dye năh'oh he'a gat, o i'wa gwe goh' ne gai'wa-
gwên ni yòh' ho wă'o wii.

34 O năh' sha ga wă'ah seeh, Go'ă wak', nah ne sai'-
wă gwên ni yòs'dos hăh' se sa jăht; sga' noh' să noh'do-

nyo'neh, sah'dan dih; neh, kuh, ne ji sa'doh q'ok he ni sa'yah da was.

35 Neh, dih, he'neh weeh ah soh' ho thaah ha di'yah da do gah' ne neh huh' da s'neh dan dih he tho neh'set ne tho neh'do qh' hã nont'gã nis'at hah', ho nãh', O nãh' ga we'e yogh' ne' she a wak: a, naeh, he go waah' ah soh deeh'seh no'weh hã ni a dyeh' Na di'o nya nih'?

36 Neh, dih', he ni yos'no weh, no nãh' wa a'ok ne Jesus he no'di wã neh dãh'heht ne wa a'dia nyeh't, he wã'ah seeh ne thãn neh'do qh' hã nont'gã nis'at hah', Sã neh' sãh'dyohk; neh', sho, ne' ji wa gwãh ah yos'.

37 Da neh na thãh'ah de o ga yãh'ogh neh' so gaah ng'gweh a o waã'nõn dãh; neh, sho, ne Peter, kuh, ne James, kuh, ne John, ne de ya'dã nõn deeh ne James.

38 O nãh' neh huh' ho yos'oh ho neh'set ne thãn neh'do qh', hã nont'gã nis'at hah'; hot gat'wah qh' hah' neh de yò dyoh'gwa e'syoh; neh, kuh, nã nas'dã o nyah' hã nõn dã neh' he ni yò gwe nyog.

39 Neh huh', dih', ni yò weh', no nãh' tho yoo, ha ga yã'ah'seeh, A, naeh', he go waa', nã gã' ni swa dye'ah; swas'dã o nyoh', kuh! thãh'ah ne gãh', naeh, deh a ga we'e yoo ne yek sah'da seeh ah; neh', sho, ne go dah'oh.

40 Da neh no wã'gat gwãh'oh, ho wan dãn de'nyah-doh'. Neh huh, dih, ni yò weh', no nãh' ga gwe gah' ho sa a'go'yah di tãh', neh he a'go gah ne' sha go'nõn deeh dõh' ne yek sah'go waah, kuh ne' sha gnat hã neh', neh huh' he o di yos'oh he'g weh ni dye'ya hãh' ne yek sah'go waah.

41 Neh nõh sha'gos oh'da ye nãh' ne yek sah'go waah, neh', kuh, ne sha ga wã'ah seeh, Tali tha cu mi; neh gãn dõh ne de ga'wã nõn de nyoo', ßek sah'go waah, Neh nõh go'yã a, aat'gãh'.

42 Neh na gwus' o nãh', sho'', kuh, dãn da'yont gãh' ne yek sah'go waah, wah qh'dãn dih', kuh; neh, sãh'ah, ne wã hãh' ßek nii' sga'eh ni ya ga'os hã yãh'ogh. Da

heh' na gwos' a deh sho' dii ni gont', sho, he na o dii' wa-
nā' gōh.

43 Da neh na gōh' ni gō' o nii ha gō ya' is da nii na' gā-
gāk so gaah' nō' gweh de' o i wa yān deeh' ooh; wa a' i wis'-
aah, kuh, naah gwis' dāh o' da yon da doh' a' yon dek' ho-
nih.

OI'WAH VI.

O NĀH hoh dān' dyos oh, sho ya' gāh oh ne' neh huh';
neh huh, hes ho' yos oh he' o weh' ha o hwah' tha'-
ja ja deh; da neh nō wā' non dā' dyes oh na gō' i o nya nih.

2 Neh huh, dii', nō nāh' hoh wā' nīs hā' eeh na' wēn da-
do' gāh doh'; o nāh' hoh saah' ne wa a' di o nyāh' hā-
nont' gā' nīs' at hah: neh nō nont' gāh deh nō wān' di wat'-
hon deh, we sōh wa' o dii' wa nāā' gōh, ho nāā, Ga ā o-
weh ne gāh ni tho a wih' dah gōh', nā gāā' hō gweh',
nā gāā' nōh o i oh' dāh shoh'? neh, kuh, ne nōh gāh' ni-
gōh' dūs yōh' dāh' nā gāā', neh, ho wā wii'; he' sōh jih'
tāh' o i' oh dūs hā nāā gwah dōhs da ya weh do' on dyeh
ha yah' da deh?

3 Tāh' āh, gāh, deh neeh nā gāā' na nōh' sō nīs, hō wā-
wā' ne Mary; neh', kuh, de ya' dā non deeh' ne
James; kuh, ne Jos es; kuh, ne Ju da; Si mon
gwah' huh? Tāh' āh, gāh', kuh, ne de ā non dā' non deeh
ne wān' nīs hōh' oh nā, kuh, deh wān' nīs dyoh he' o-
weh' dwāh dyoh? Da neh nōh tho' non do dāāh dāh
ha yah' da deh.

4 Neh dii' ne Je sus ha gō' yāh' seeh, neh nō do' gā-
da nih', tāh' āh deh neeh' na' gāā' gāā' de oh' sōn' nī-
yō; neh, sho, tāh' āh, he' o weh ha o hwah' tha' ān ja-
deh; kuh, he' o weh ne a di yah' da deh ne sha ā nō-
gweh' daat; kuh ne a o hwah' hō nōh' sa gōo.

5 Da neh ne tāh' āh, ne' neh huh, de o gwe nyos' ooh
nō i' oh dūs hā nāā gwat nāān dyeeh; neh, sho, he we-
gāā' ne wa a' gō yān' nīs oh' da āh doh gaah' ah ni ā non dii'
nō di nōok' da nih; neh, kuh, ne' sa a' gōn jāht.

6 Neh ne wa' o i wa' nāā gōh, neh gai' o nih' heh, dah-

aa di'wa gwën ni yòs. Da neh ne de o da wën'nyes òh ne dos gās'ho'òh ga non'da yën dòh', ho di'ò nya'ni-dyeha.

7 Neh ne a'gò nò'gòs òh ha yah'da deh, ne wus hā' dek nii' sga'eh, hoh saah' o nāh ha gòh'hah syòh' ã'noh-dān di' de a di yus'hes hòh; ha gòh'has des'hā wii, gwah-huh', neh heht gēh' ã'ò wān nont'hāh gwa'ni aak no nont'hwais'hāt gi'h;

8 Neh, kuh, na gò i wīs'ah seeh', nā gē'ak hah gwā-dāh the o'di aah na wa'dye'āh duk hā'nont ha'i neh; neh, sho, he we gē' na dah'dis hāh; thāh āh ne yek hwa-dah gwah, thāh āh no āh'gwah, thāh āh no wīs'dah, the wa dahk' no nont'hwah has'hāh.

9 Neh gwa ne dā o nā' so'ook; thāh āh', kuh, seh, ne de wa dyah da'wih shā gee a'a dyah'da wiht.

10 Da neh na gò'yā āh seeh, Neh ne ga ān di'gwa't weh nā swa yoh' ne ga nōh'sòot', neh huh', sho, swā-dyò dahk', he ni yo weh' hā swat'hā daat' ne' neh huh'.

11 Neh, kuh, neh sò'di'gwa'nah ot ã gē'ak deh ech'hi gwā'āh', ã gē'aak, kuh, deh ech'hi yat'hon da dōh', neh huh' ni yò weh' no nāh' ã ji'swat hā daat' ne' neh huh', swah gē'wāak ne swah sīh'dah gēh', neh ã gai'wa gwai'soh seek, ha di'yah da deh'. Do gās' òh gwā'as, nā naah'de ga gont' ti gē'òh, naeh, he nā yò di yah'da nēh ne So dom, kuh ne Go mor rah, no nāh' neh' dwā nā-hā deh neh dā swā'dyah do wet', naeh hoigē' ga'noe da yāh.

12 O nāh' ho di'ya gāh'òh ho nōh'dān dyos'òh, neh ho di't'hāh gòh neh dō sa ã nāh' nī'gò ān de nih nò gwēh'.

13 Da neh ne we sòh' ne' sas ha'go di yah di't'gōh sōoh na di'nīs he'ò nōh; neh, kuh, ne wa ò wān nōh'gō òh ho nont'gah deh' no'di'nook'da nih, o nōh ho di'ye āh'dah gòh, sas ha'go dii jāht', kuh.

14 Neh ne go'wāh go waa Her od, no nāh' wa o'i'wā-ook, (neh, sēh'āh, ne de yò'di o gwāh' he ni oh'sān nōh'dā,) neh ne'a wā, Neh ne John ne Baptist; det hō'gē òh non da'deh sa'dōh gwah'gēh; neh, di'hi, kuh, gē

i'oh nih, o i'oh dus'hă năă'gwah'dohs, wa do'dah so'gwa oh ha yah'da deh.

15 O yah'shoh oh' hă nan dōh', E li as ne'huh: o yah', kuh, gyes', hă nan dōh', Ho do'gās da nih' ne'huh: neh-huh' ni yōh'dăă, he ni yōh'dăă no do'gās da nih.

16 Neh, dih, no năh' ne' He rod wai wa'ook, ha wăă, Neh ăăh nă gă ne John ne'nōh'ō nyah'goh: det hot'găoh non da'deh sa'dōh gwah'gēh.

17 Neh, săh'ăh, ne'a o hwa h ne' Her od he o'dăh-hăh'oh ho'wa ye năă' ne John, on da'deh ho'dōh gwah'gēh ho was'hă ont, neh dya go i'wah ne' Her o di as, ne de ya'dă non deeh Philip yōōh; neh săh'ăh ne'neh sho di nyak heh'oh.

18 Neh săh'ăh ne John hos nyeh'oh, ha wă'ăh seeh ne Her od, Tăh ăh ne'huh deh ga ya nes'hăh gēh hēh nyah da deh' ne'neh a'she gōh ne' yōōh ne de ja'dă non deeh.

19 Neh dyō i'wah heh'oh, ne' Her o di as wa o wăn-do'nyah dăh; neh, kuh, na'ō wă'nyos oh' o năh'; tăh-ăh, gwaa, deh a'go gwe nyōoh.

20 Neh, săh'ăh ne' Her od, hos'ha nă's ne John; ho-nōh'doh heh tga'i wa yeih ni o'gweh doh'dăă, ho yah'-da do'găh dih', kuh; de o snyeh', kuh; neh, kuh, no-năh' wa o di wat'hon daat', we sōh o i'wagee nă'ăn-dyeeh'; wa a'dōh hă'ăh, kuh, găs', he wa'ō di wat'hon daat.

21 Neh huh, dih', ni yō weh', no năh' hwa h o'nok do-daht' hoh wă'nă's hă'eeh, neh ne' Her od no năh' hō sa'-wă nă's hă'eeh he'ni o nō gă dōh', wa a'gok hwa'e has na-go'yah da wăh' ne thă nă'nōh do'oh, kuh neh, ho nă ni-dyōh'gwas de is da'nōh no dis'găh ă'geh dah', neh gwah-huh' na dih'ăh no wa nă's ho non do'ă jas de'is da'nōh ne Galilee:

22 Neh huh, dih', ni yō weh' ne' go a wak', ne găh' ne' Her o di as, da ye yoh, oh dyont, kuh, wa b wăh ni-gă'yōs ne' Her od, kuh ne do găă hă nih'dyoh, sha-gă wă'ăh-seeh ne yek săh'go waa', ne go'wăh go waa',

Da ga dō'eh syōh gwāh' ga nyōōh, sho, ne nah oh'dāh-
āh; da, tga gont ne'neh dā go'yah do'weh dāh.

23 Neh ne de o no oh'gwa nyōh sha ga wā'ah seeh,
Neh na dih gwa'nah oh'dāh āh ās ga dō é syōh gwāh, tga
gont ne'neh ā go yōh', neh'huh', gi h shāh, hā gaak daht
naah de'wah sā nōh' he'nit gā nōh dō'oh gyah'da gwēn-
ni yōh.

24 O nāh gōh dān'dyos oh, he ya ga wā'ah seeh no nōh-
āh, A nah oh'dāh āh' ā ga dō e syōok'? Da neh' ne ga
wāā', Neh no nōh'āh ne John ne Bapt ist.

25 O nāh wah'o'gon da dyeh' de dya'go yōs'oh de ya'-
gōh sāi'yāh'o on dyeh' sho wā'yah do'wāh oh ne go'wāh-
go waa, go dō e syōh'goh, ga wāā', Neh dwa ge'ga yā'
ne neh' ās gōh' ne ji gwus', sho', gājāh'gēh ā gāā dyeh,
no'nōh'āh, ne John ne Bapt ist.

26 Neh nooh dwa'dohk dāh wa oh'sās ne go'wāh go-
waa, neh gwa', sho, dyōi'wah, he de o nooh'gwa nyōh;
neh, kuh, dyōi'wah ne gāh' ne' shah'gaat hā nih dyōh,
tāh'āh de'o gwe nyōs'ōoh ne dōn'das ha ga'oh ne gāh.

27 O nāh' wah'o'gon daa dyeh' na go'wāh go waa he
oh'hah oh sha yah'daat ne da'o dyah da dōh, he'i'wih-
sah'oh, nānt ga'aak no'nōh'āh; o nāh hoh dān'dyos oh,
he o nōh o'nyah gōh on da'deh hō dōh gwah'gēh.

28 Neh, kuh, ne' tho aah no'nōh'āh gājāh'gēh gā-
dyeh'; neh hes ha'go wii' ne yek sah'go waa: da o nāh'
ne yek sah'go waa, neh, naeh, he ya go wii no nōh'āh.

29 Neh huh' ni yō weh no'nāh neh', ha go'i o nya nih
wa dii'wa oōk, neh huh' nit ho ne nōō', de o di h gwāh no-
yah'dah, neh huh', he o di yān'dys oh, he'o weh' on da-
deh sa'dōh gwah.

30 O nāh' nō wā'dih hah'oh neh huh'. ho nōn'dyah de-
o e gōh', ha yah da deh ne Jesus, hō wā'o wii, o'i'wa
gwe gōh', de ja oh' he'na ā non dyeēh, kuh, ne nah oh'
dāh āh hā non'di o nya ni'ak.

31 Neh na go yā'ah seeh, Ga swih', swa dyah'dōn da
gōh; neh huh' hōh swee' he'o weh' deh dya'na ga nyōh,
swa dō'i shāā, ya eh', sah nā yō nis heht; neh sāh'āh, ne

gòt'gah'dèh ha dii yoh, shà'noh'dân dyehs', kuh; neh ne' deh a oh a o di'nok do dahs', ha'eh'gwah na'non'-dek ho nih.

32 O'nh ho nont'hă da doh', neh huh' he o'ne noo he' o weh' deh dye'na ge nyoh', ga o wa goo' ho di ye ah'-dah'goh, ho non''dyah don'da gwăh.

33 Da neh ne găn dyoh gwah gēh' wa o wan di gāh' no nh' ho non'thă da'do on dyeh; got'gah deh', kuh, ne' wa o wa yăn deeh; o'nh eh dah'gēs hoh de o năh'-da doh, ga gwe goh ho di ya gāh'oh ne ga'non da yăn doh, neh huh' he o ne noo' he' o weh' hă'oh'di heht, neh noh'-tho wan dis'hă nih, neh huh' wa o di yah'da ye ih' ha yah'-da deh (no nh' wa a yoh.)

34 Neh ne Jesus no nh' da a'ya gāht, gòt'gah'dèh ne gweh' wa a'go gāh, neh' ne da wa do nya'nooh na-yah'da goo he'na o gon dăh; neh gai'o nih he neh huh', sho, ni yoh'dă ne de yo di noh'gā ont ne thăh'ăh, i-gă', deh o di yăh' nas de'is thah: o'nh' hoh saah ne wa a'go i'o nyăh, o i'wa we sôh'.

35 Neh huh, dii, ni yò weh' no nh' we'ăh' he wa'dă-nis hi nehs, ho wa yah'do'wăh'oh na go i'o nya nih, ho nă', Tăh'ăh deh e'na gēh' nek ho' o weh; o'nh, gwah-huh, we sôh' o'ăh'doh he ni yò nok dōot:

36 She'yast'gah, neh neh a'ă'noh'dân dii, da'non-da wă nyeeh' ne dōs gās'hoh'oh he'yo ăn ja deh; kuh, he' o weh ga'non da yăn doh, neh na'non'dah hni nohs' no'ăh'gwah: neh, săh'ăh, ne thăh'ăh de o di yăh' nă-yeas.

37 Dech ha go wă'noh să gwăh, ha go'yă'ăh'seeh, Da-yech'ni yoh na'a diik. O'nh hă wă'ăh'seeh, Neh gāh' ne gāh' niih' ă ya'gwah dān dii', ă ya'gwa ni noh' dek ni de wăh'nyah eeh ni gāh'si yoh'shă gee na yò i wah'-săk no'ăh'gwah, neh ă dyak hi'yoh na'non'dek ho nih?

38 Neh na go yă'ăh'seeh, Do ni yò'ăh'gwa gee' swa-yăh' swah dān dii', swat gat'hwah sah. Neh huh' ni yò weh no nh' wa' o di do gās', neh neh', ho nă', Wă: de gān ja gee', gwah huh.

39 O năh' ha gô i wîs'ah see, neh nă yôh'gôh so nyôqk', o gô'oh jah'gôh & a'wên nih'dyôqh.

40 O năh' wa'ă non dyăăh', wa'ă non da'deh gôh'so-nyôqk', de wăh nyah'es'yôn dyeh'; wîs, kuh, ni wus'hă-an dyeh.

41 Neh huh' ni yô'oh weh' no năh' de oh'gwăh' ne wîs ni yô'ăh gwa gee, kuh ne' de găn ja gee', gă o'yah gôh he ot'gat hwăh, de o dăn nô'nyôs'oh'; de o yahk hoh', gwah huh', he ni yô'ăh gwa gee; o nă'neh he a'gô ya wî na gô i'ô nya nih; neh', naeh, neh huh' & a di gô'ôh he'a di gat; neh, kuh, ne de găn'ja gee' wa a'gô yahk' hq os', haeh gwah, ne'a di gwe gôh.

42 Da neh ne ga gwe gôh' wa'ă non dek'hô nih, wa o-nôh daht', gwah huh.

43 Neh he ni yô'oh des ho'dih gwăh, wus hăă' dek nî aga'ăh ni gah'ach hii, ne da yô'ăh'gwa'ih ôh; ha'ă gwah', kuh, ne găn jôh.

44 Neh ha di'yah da deh' ne wa'ă non dek'hô nih' he ni yô'ăh gwa'ge nôh, neh huh', nôo, ne' wîs ni ăn năh-nyah'es hă's'hăă na'di ji nôh.

45 Neh no năh', shô', kuh, da'gô yăn nôh dô'os na gô-i'ô nya nih, ga'ô wa gôo' - wa'ă non deh'nôh da ah'; neh, kuh, năă'nôh dăn dih' si gwa'a'gwa nôh wan dih hq'sa-neeh, he o weh' tga'nôn da yăh' ne Beth'sa i da he'ni-yô o weh', nae, ya eh, ne' a o hwah', ăs ha'gô ya tga'h' nô gweh'.

46 Neh huh' ni yô o weh' no năh' sa a'gô ya tga'h', hot hă'da dôh', neh huh' ho dăn'nô yăă'nôo heh' o nôn'da deh'.

47 Neh huh' no năh' ôh găă's'ah ôh waa dôh', shah de-ga nyô dă'ăh, naeh, he ga'ô yô dyehs; da o năh' ne' a o hwah', ha ôh hwăh ge'ah, naeh, ah sôh' ga nyô dăăk-ah' i ehs.

48 Da neh' na'gô'găă ôh ho di'ô ya găă, ho'di ga wee; neh, săh'ăh, ne' neh huh dyô'ă gont' he wa o ne nô'ô-dyeh; neh huh', dih, nôo, ni yô weh' no năh da yôh'hăh o'ôn dyeh, neh huh' hôt gon'dah gôh het ha di'yah-

da deh, o ne'gah gēs'hoh he'a we nōō; gweh thah, s̄h̄h', kuh, na'o āh'doh', sho, ha di'yah da deh.

49 Neh, dih, no n̄h' wa'ō wa gāh' ga nyò dāh'geahoh' ieh, neh no'neeh oh ot hwaishāh, s̄h̄h, nōō; o n̄h' de o'nōh s̄ant'hwah oh.

50 (Neh s̄h̄h' neh ha di gwe gōh' wa'ō wa gāh wa o'nōh dyohk', gwah huh.) O n̄h' wah'o gon da dyeh' de o'dithāās'oh; neh, kuh, na go'yā s̄h̄h'seeh, Neh ne s̄gā-nōh' swā nōh'do nyō'ok, swān det'gāā deek. Iih ne gāh: S̄g nōh' s̄ swah'dyohk seek.

51 O n̄h' neh huh' hot gon'dah gōh, he a go yah'do-wāh'oh ne' ga'ō wa goo, neh nōh wēn'ni hāh̄h ne gāā-hak'; neh, kuh, ne dyō nōok'deh, sho, he ni'o nōn dā-yō gwāh, ho di wa'nāā gwus', gwah huh'.

52 Neh, s̄h̄h' s̄h̄h, net hāh' s̄h̄h deh sho'nān nōh'do nyōs'-qōh he ni yō i oh'dvs hā'nā ā gwat ni ya'wāh'oh he ni yō-āh gwa'ge nōh; neh s̄h̄h' s̄h̄h no ni'yōh heh'oh no nān'-nyah sah'shoh.

53 Neh huh' ni yō weh' no n̄h' do sa'a di nyò dai yahk', neh huh' ho di'yos oh he'yō ān ja deh ne Gen-ne a ret, neh huh' he o'nōn thīs'doh he ni yō'ān ja da-dyeh'.

54 Neh no n̄h tho di'ya gāh'oh ne' ga'ō wa goo, o-n̄h', sho', kuh, wa'ō wa yān'deeh;

55 Neh ne de o n̄h' da doh, thi yō'ān ja gwe gōh' thit ho'neh doh ne dos gās'hoh oh; o n̄h' wa s̄'ngōh sa-wāh'oh sha'go di a wih'sōqōh no di nōok'da nih, ga nōk'-dah gēh ha di'yah da'ou dyeha, neh huh' hes ha go di'aas, he'ō weh' ha di wa'ok hah nit hāh'dyoh.

56 Neh, kuh, ne ga s̄ dih gwa'ō weh nō'ō yōh' ne ga nōn'da yān doh; neh, gih shāh', he'ō weh deh ga'nōn-da yān doh; neh huh' sha gō nih dyō'oh de ga'nōn do'-gās'hoh no di nōok'da nih, ho wā do'e syoh gwa nih' ne neh', sho, he we'gāā' na s̄ nāh'nyōh gut; a gwus', ha'eh-gwah, neh, sho, ne de yō'geh ont no dyah'da wih'shāh: da neh', kuh, he ni yō gwēh da gee' nōoh'thō wā yā o-nyōqōh' ja go'doh oh.

O I'WAH VII.

O NĀH' neh huh' ho di'yah da ye'ih oh' ha yah'da deh ne Pharisees ha di'yah da do gā'noh, kuh, neh ha di'ya do'oh, Je ru sa lem da'ā noh dān dih.

2 Neh no nāh' wa'o wā di'gāh' ha di'yah da do gā' ma-go'i o nya nih', neh huh', sho, he o'dis oh'dat gi'h ha di'āh gwaas, (neh gān dōh' net hāh'āh de o'noh jo'aeh) neh' ho di'wā o gwāh', ho wā'i wa'yāh dah'goh.

3 (Neh, sāh'āh, ne Pharisees, ga gwe'goh', kuh', ne Jews, neh nā gā'ak i gā' deh shān'noh jo'aes, thāh'āh de ā non dek'ho nih, neh ha di'ye nō'wāh'k heh he non'da o di'oh'dā on dyeh' na di'gāh jis'hoh oh.

4 Neh, kuh, no nāh' neh huh' do da'ā neet he thān-nont'ge on'dah gwah', ā gā'ak i gā' de o'non dyah'do a-eh', thāh'āh, kuh, dah'ā ā non'dek'ho nih. We sōh, kuh, no yah' o i'we nooh shoh' ga ge'on da dyeh', na di'ye nō'wāh'k hoh; neh, i gā', nā ga no aeh'hook ne ga wīs'dah-shoh'oh ga noh'jah shoh'oh, kuh; o gwān'nīs hāh', kuh ne ga wīs'di yōhs; a dek hwaah'gwah shoh'oh, gwah huh').

5 O nāh' ne Pharisees, ga gwe'goh', kuh, ne shago-di ya do nih', ho wā'on dos'oh, A na'eh he go waa' ne she i'o nya nih, neh huh' dah'de o nont'hah'āh'gwā ā dyeh' he no da'o di'oh'dā on dyeh' na di'gāh jis'hoh oh? neh, gwa, gās', naeh, na di'āh gwaas nah'soh de o noh jo'aeh.

6 Dech ha go wā'nāh sā gwāh' ha go'yā āh'seeh, He i'wa ye'is dōh do'gās' ne E sai'as, ho do'gās da nii, he-swa yah'da deh, de swa'goh sa neet'; neh he'ni ga ye'āh ga ya dōh, Neh nā gā' noh ga'wā j'yōh dāh ho geh'ā ni'yōs thāh, neh ha di'ye āh'dah gwah' na dis gwāh' shoh; we āh', gwa', naeh, nī'ga deh' no nān'nyah sāh.

7 Neh huh', gwa', naeh, thāh'āh deh wa'des thāh heh', tho ga'dān ng'yā nih'; neh', gwah huh', hān non'di o nya nih' ne noh o'i'oh'dāh shoh nō gwēh' ho di'wāh' sāh oh.

8 Neh, sāh'āh, ne' wak ah' ā swais don'dyeh'seek no i'wih sāh'oh Na wēn nī'yōh', neh, wāch, swa ye nō wāh'k'.

hoh no gweh' ho di wih'sah oh; neh, i gāh, na ga ne a'-
eh hook, ne ga noh'jah shoh'oh, ga wis'dah shoh'oh,
gwah huh'; oi'wa we soh', gwah huh', no yah' oi'we-
nooh shoh', ni swa'dyeh hah.

9 Da neh' na go'yāh'seeh, Wi yòò', āh, he' wak-
ah' swais'do on dyehs noi'wih sah'hoh Na'wēn ni'yòh',
neh na'e swa ye no wahk'hook', sho', he ni swai'oh'dāh.

10 Neh, sāh'āh, neh ha wāh ne Moses, De e'sea-
nyeek ne' yah nih, kuh, ne sa noh'āh; neh, kuh, ne
son'dih gwa'nah ot ānt hoh'syo nānt' he dā'o snyeek' no'-
oh nih; neh, gi shāh, no'noh'āh, neh nā'o wa nyòh.

11 Neh, wach, niis' ne swa dōh', Neh, gi shāh, no'-
gweh ā'a'wās no'oh nih; neh, gi shāh', no'noh'āh;
Neh, sāh'āh, ne Cor ban; (neh gān dōh', neh, de wa'-
gyah do'weh dōh, neh ho'gwa a ge'gon dah'goh o ngh'-
sado'gāh dāh'gēh,) na wa gye'āh dah'go ngh a'gi yah'da-
geh'hah dōh; neh ān dyò i'wah'gāk ā'a da'dwēn ni'yòh'-
heht.

12 Neh, kuh, ne thāh'āh deh che'swa ga'yah seh
nah'gwis'dāh no sa'o dye āhs no'oh nih, neh gi shāh'
no'noh'āh;

13 Neh huh, dih, ni swa ye'āh ne swa nyòò' na'wā noh
Na'wēn ni'yòh, swa ye'āh dah'goh he non de swai'oh dā'an-
dyeh; neh huh' ni swai'oh'dāh he swa ya'gāh oh; we soh',
gwah huh', no yah' oi'we nooh shoh' nā'gāh des'gya-
dye āh', ni swa yā noh'dāh.

14 Neh no nāh' ga gwe'goh' no gweh' he a'go no'go-
oh ha yah'da deh, ha go'yāh'seeh, Da gwa'di wat'hon-
da dāh, hah de jo gweh'da gee; swah ni'go ā'yān dāht',
gwah huh.

15 Tāh'āh deh thāh'gwis dāh deh'ga deh' nas de gwa'a-
gwa' ngh wan dih' ha yah'da deh no'gweh, neh, ha yah'-
da go', gi shāh', ha'weeh, deh a'oh' a'ga gwe nih', na'-
o yah'dat git: neh, gwa, ne' noh'oi'oh'dāh shoh' tga-
ya gāhs' ha yah'da deh, neh ho yah'dat git'hah no'gweh,

16 Neh, gi shāh', neh, so'gāh', no'gweh ha'oh'do-
dōh no'gwe nyōph' ā'ot'hon deek', hot'hon deek' ne' neh,

17 Neh no năh' he ga'noh sòt [he o'yos oh, ' wakah' he'ò weh' ni ă'niĥ dyoh' nò gwēh', ho wă'an dos'oh na-go'io nya nih ne'nah ot' wa ăn dōh' hoh'tha yă 0 dăk.

18 Neh na'ge yă ah'seeh, Neh huh, ' găh, năăh'' iă, ah soh' neh'huh ni yoh'dăă, ne thăh'ăh deh swah'ni go-ă yăn dahs! Thăh'ăh, găh', deh swa'gah ă'yô oh na dii-gwa'nah oh'dăh ăh as de'gwa'a gwa năn dweeh duk', ha-yah'da goo nò'gwēh hă weeh', heh thăh'ăh deh a'oh' a'ga gwe nih' a'ô yah'dat git!

19 Neh gai 0 nih he thăh'ăh ha wăn'nyah sa goo' theh'we nos; hat gwis'da goo, gwa', găs; neh huh', kuh, hes'ga ya găhs' he'ò weh he ga'ya găh'dah gwah, de-dwvs'at hah' naah de'yoh' wa'gee.

20 Neh neh ha wăă, Neh nănt'ga ya găht' ha yah'da deh nò'gwēh, neh ne'neh, ho yah'dat git'hah nò'gwēh.

21 Neh, săh'ăh, ne noĥ'goo'gwa năn dwe'eh duk, he'ò weh' tho năn'nyah saat' nò'gwēh', neh huh' ne'huh tga ya'găh dah'gwah, ne wăn noĥ'do nyoh'să et găh', wa-dyah'don dyos, oh nò'weh ha at, wa dyo'0 nyoh,

22 Ga nos'gwa oh, oh nò'shăăh', gai'wa neh'ak shăh'-shoh oh, gah ni'goh hoh'dvs hăh, ge os'yos hăh, waet-găh' ne ye gaah'găh, gòh'săn nò et'gănt hah, wa dat'go-nyăs'dos hăh, deh oh'ni gont;

23 O i'wa gwe goh' nă găă neh huh' dwet hah', ne noĥ'goo'gwaa; neh' ho yah'dat git'hah nò'gwēh.

24 Da neh huh' o năh' det ho'dah oh, neh huh' he a'-we nooh', he o'yos oh' he'noĥ de yò do'ă johk'don dyeh ne' Tyre; Si don, kuh; he o'yos oh' he ga noĥ'sòt ne'neh huh: neh, kuh, de'ò do ăn jo ni'ak na'gă ak' so-gaah' nò'gwēh de o'gah ă'yos ooh: thăh ăh, gwa', de o'-gwe nyooĥ' na'ò dyah'dah seh'do ok', sho'.

25 Neh, săh'ăh, ne ye yah'da do găă ne ya go gwēh', neh ne' go a wak' go dyă niĥ' not hwa'is hă tgiĥ, hō wai'wa'0 găh; neh huh', kuh, ni dya'ga we nooh' go yah'-dye năh'oh, neh huh' he de ah'siĥ da de nyoh.

26 (Neh, ne ya go gwēh', Greek nah oh'dăh ăh, Sy ro-phe ni ci an, nach, noĥ 0 ga'ă joh'dăh.) Da neh' nò wa-

do e'syoh gwa nii', neh no sa'o yah doh'neek na nis'he o-noh, he'o weh ni ye'yah da deh ne' go'a wak.

27 Neh, dih, ne Je sus, sha ga'wă'ăh'seeh, Neh', ya-eh, dwa dye'ant' na dik'sah shoh'oh ho nōh'daht; neh, sâh'ăh, ne thăh'ăh deh neh'hoh jih ne' neh don da gah'-gwă'ăk no di'ăh gwah na dik'sah shoh'oh; neh huh' ha'wa dyo'ook he wa di'yah da deh ne ni ga ji yăhs'aa'-shoh'oh.

28 Des ho'wa wăn'nōh sâ gwăh', ho wă'ăh seeh, Neeh', Syah'da gwên ni yoh', neh gwa', naeh, găs, ne ni ga ji-yăhs'aa'shoh'oh, neh wă'non'dek ho nih noh do'nyoh-shăh, ne wa dek hwaah'gwah shă go'o'gwa, neh ho nōh'-sâh seeh' na dik'sah shoh'oh.

29 Neh ne' sha ga wă'ăh seeh, Neh gai'o nih nă gă'he ne sa wăn nă wăh', neh huh' ho sa seeh' he'o weh' hăch heeh; sho ya'găh'oh, naeh, o năh', na nis'he o nōh, he'o weh ye yah da deh ne' she a wak.

30 Neh no năh' neh huh' sa ye.yoh' he go nōh'sôot, sho ya'găh'oh, gwa', naeh, ha nis'he o nōh; ga nok dah-gêh', naeh, ye yvs'hăh ne' go a wak.

31 O naeh' shot hă'da doh' ne neh huh' he'nōh de yô-dô'ân johk'don dyeh ne' Tyre; Si don, kuh; neh huh' heh ho'yos'oh het'ga nyô da eh' ne Galilee dyo'ân ja-deh; neh huh' hah de'wah sâ'n'nōs hoh ho'ăh'doh he ni-yô do'ân'jôhk da dyeh' ne' De cap o lia.

32 Neh ne' o wă'yah theeh' neh huh' ha yah da deh, sha yah'daat ne de ah'swe goh, thăh'ăh', gwah huh', de'a wăn ni yôo; da neh no wă do eh'syoh gwa nii' na'o-nis'oh da'ăh.

33 O năh' ho yah'doh noo, he'ni a di yah da deh ne gân dyoh'go wa năh; neh huh' ni yô weh' o năh', wa'ăh'-nya yah da nōh' neh ha oh da go shoh; da sâ'nis gyo dih', gwah huh; hoh tha'yă o nyoo'h', kuh, nă'ăh'nōh sah'gêh;

34 O năh' ga o'yah ge'gwa he ot'gat hwăh, thos syô-dyăh'oh, kuh; neĭ, kuh, na wă'ăh seeh, Eph pha tha; neh gân doh, neh, Wa deh'ho do gôh.

35 Neh no năh', sho', kuh, oh wa deh ho do gwa'oo'h

beh, ha'gh'do dōh; neh, kuh, nos'hās deh nā āh'neh.
sah'gāh, oh wa'tyōh dās; da neh neh, sa yo'o gaht'heht,
ne wa as'nyeht.

36 O nāh' ha goh'ni go'o nii na'gā'ak so'gaah' no'gweh
de o'wā o wih: sah'gwah gwa', sho, gās, nō sa'agāh
sa a goh'ni go'o nih'; neh huh', kuh, gās, nō sa'a di gāh'
he ni we sōh' dō sa ā non'di o gwat:

37 Neh huh', kuh', nāh'g wāh, ne we sōh' sa yō'āh-
duk hé no'o dii wa nā'ā gōh, hā non dōh', Neh huh'juh
he'no o yeeh' ne yō'i wa gwe goh; de ja'oh', waeh, ho-
gwe nyoo ne de yōh'swe goh, ā jo'ok; kuh', ne' deh'e-
wā nōnt', ā jes'nyeht.

OI'WAH VIII.

NEH, ne' neh ho'o weh chi dwā'nīs hā de nyōh', neh
he'sōh jih gān dyōh'go wa nās; thāh āh', kuh,
deh sho'di yāh' ni yees'; ha a'go nō'gos oh ne Jesus, na-
go'i o nya nih, ha yah'da deh; neh', kuh, na go'yāh'-
seeh,

2 Neh ne' we sōh' o yah' ni dyōh'dā ne' gyah daga
khe dā ās' ne gān dyōh'go wa nās: neh gai'o nih, beh,
o nāh' sāh ni wās'nīs hā gee' shah'de ya gwa dii'; thāh āh,
kuh, deh thah'gwīs dāh' de o'di yāh' na'a diik'.

3 Da neh', gi h shāh', kuh, nō sa'khe'yat gah da'o non-
don dyo'on dyeh, neh huh' ho sa di yo'nooh he tho di-
nōh so dōh, ā o dih'ni go'āh'dōh, waeh, ne'huh, he'ni yō-
weh; ha di'yah dā o nyōh', sāh'āh, ne'huh, ne we āh'
tho neeh dōh.

4 Neh ne' des ho'wā wān'noh sā gwāh', ho nās, Gai-
o weh' ne gāh' nānt ga wih'dah go ok' nō āh'gwaah',
na'ga gwe nih' a'o dih'ni go i yōs' nā gāh' nō gweh', nek'-
huh he'o weh' deh e'ng ge nyōoh'?

5 O nāh' ha go ya on'dos oh, Do ni swa'ah gwa yāh'
Neh ne' o nās', Ja duk'.

6 Neh na go'i wīs'ah seeh nō gweh', ne yō ān'jah gāh'
ā non dyāh: o nāh' de oh'gwāh ne ja duk' ni yō'āh'

rwagee, de o'dän nō'nyos'oh, de o'yahk'hoh', gwah huh';
 nāh' neh, he a'go ya wii na go'i o nya nih; neh', naeh,
 neh huh' ā di yāh' he'a di gat; do gās, naeh, neh huh'
 bō di'ge oh he'a di gat nō'gweh.

7 Neh, kuh, ne dōh gaah'ah' ne ni gān'jahs a'ah ho-
 di yāh'; de o'dän nō'nyos'oh; wa i wis'aah, gwah huh,
 ne' neh huh', ha'eh gwah, ā ga'yān dahk, he'a di gat.

8 Neh huh', naeh, ni ya'wāh oh, ho nōn'dek hō'nyvs oh,
 wro nōh daht', gwah huh: da neh he ni yoo dō sa'a-
 dik, ne de yō āh gwa'ih syoh' wah o'da dāh', ja dvk' ni-
 gah'ach hii'.

9 Neh he ni yoo' ne' wa ā nōn dek'hō nih', ge ih', nōo',
 ni ā nāh nyah'es hās'hāā. O nāh' sha go'yat gah'wāh.

10 Da neh' no nāh', sho', kuh, ga o wa goo' ho deh'-
 nōh da hōh', kuh na go'i o nya nih, neh huh' ni tho'ne-
 yoo', ho di'yos oh he'yō'ān ja deh ne Dal ma nu tha.

11 O nāh' ne Pharisees da ā nōh dān dyo gwa'ooh;
 hō nōh'saah', kuh', wa'ō wān dō nyoooh, wā ā nih saak'
 ha yah'da deh neh o'i wa nāā'gwat he nō'ya wāh', gā o'-
 yah gēh o'da weeh dvk' hah'da wa dyā o nyoooh'; hō wah'-
 ni go āk'doh.

12 Da neh na gwus' ho twa'is hā'goh jih da weeh dvk'
 wa os'yō dyāh; ha wāā', kuh, A, naeh, he go waa' hā-
 nih'saas, nā gā' ga wa ji yā deh', neh, ā ā nōnt'gat hōh
 na yō'i wa nāā gwah'dō ok'? Do gās' neh, nōh gwā'as,
 Thāh'āh tha'ō wā nōh', na yō'i wa nāā gwah'dō ok nā gā'
 ga wa ji yā deh.

13 O nāh' ho thā da dōh' ha di'yāh da deh; ga o wa-
 goo', aeh, sho deh'nōh da hōh, des ho nyō dai yah'goh.

14 Da neh' he ni ya'wāh oh, wa o'dih ni'goh hāh na-
 go'i o nya nih, na'a di'aah no āh'gwah, thāh'āh, kuh,
 ha'eh gwah, ne' ga o wa goo de o di yāh', neh huh', sho,
 ne jo āh'gwat.

15 O nāh ne Jesus ha gōh'ni go'ō nii, ha wāā, Swat-
 ga'ā ooh, swa dah'ni go'ā āāk', kuh; he'ni ga deh neh
 hā nōnt'hāh gwāh'gwat hāh ne Pharisees; neh, kuh,
 nā thāh'gwāh gwat hāh neh Her od.

16 O năh' de o di yah'do weh'da nōh na di'yah dii, ho năă, Neh, găh, ne găh gai'o nih he deh o gwaah'gwa-yăh.

17 Neh, dii, ne Je sus, no năh' wa ă'ni nan dook, ha go'yă ah'seeh, A, naeh', he de swa'yah do'weh da nōh, neh, gai'o nih, he deh swa'ah gwa yăh? Tăh'ăh, găh, ah soh' deh swa găh; thăh ăh, găh', kuh, deh swah'ni-go'ă yăh dahs? Neh, găh, nah'soh o ni yoh' ne swi-nyah'sah?

18 Swa gaa'da nyoh', naeh, thăh ăh, găh', deh swa găh! Swa oh'do dōh', gwah huh', thăh ăh' găh' deh swa'ok-hah? Neh, găh', kuh, ne thăh'ăh deh ji'swas ha-ahs?

19 Neh, waeh, ne shah khe'ăh gwi'yahk ho'os ne wis ni ă'năh nyah'es hăh'hăă ne wis ni yô'ăh gwa gee, do ni-gah'ach hii' ne de yô'ăh gwa'ih oh' de ji swah gwăh? Neh nō wă'ăh seeh, Wws hăă dek ni' sga eh.

20 Haeh gwah', kuh, ne ja duk', no năh neh huh' de-wa do gwah'doh ha di'yah da deh' ne ge ih' ni ă'năh-nyah'es hăh'hăă, do ni-gah'ach hii' ne de yô'ih syoh' de-ji'swah gwăh? Neh ne' o năă, Ja'duk.

21 O năh' ha go'yă ah'seeh, A ni yoh dăă' he thăh'ăh deh a'oh a e swah ni'go'ă yăh daht'?

22 O năh' neh huh' ho yos'oh ne' Beth sai da; da neh, ne' neh huh' ho wă'yah theeh' ha yah'da deh, ne de a'-gah gwe goh' nō'gweh: neh', kuh, nō wă'do eh'syoh' gwa'nis oh naah da o'yă o nyoh.

23 O năh' wa os'oh daah ne de a'gah gwe goh' nō'gweh; wa'o năh hiih' wa o'yah diit găh' he'ga nōa da-yăh; neh huh, dii, no năh' ho nis'gyon dyos'oh na-gaah'găh, wa o nis oh'da ăh, gwah huh'; ho on'dos oh', a'-dih gwah hah gwis'dăh ha'găh'.

24 O năh' hot gaa thwăh' neh' heh'tgăh; neh, kuh, ne'a wăă, Khe găh' nō'gweh', neh' shah gaat he ni yoh'-dăă ne' găi dōh a'wă neh.

25 Oh ga'at ne' neh, o na'eh sho nis'oh daas'oh na-gaah'găh; don da o nōh'do os', gwah huh', heht găh' sa'.

atgat hòh: neh huh' ni yò weh' de dyò ye'ih oh, det'ga-ye ih', gwah huh, he'sa a'go yat'gat hòh' no'gweh'.

26 O năh' shot gah'wăh, neh ho'gwa sa'o go duk' he-tho nòh'sòòt; ha-wăă', Să nòh' neh huh' hăh seeh he'-ganon da yăh; să nòh', kuh, so gaah' ăh he'o wih ne' ganon'da goo.

27 O năh' ho ya'găh oh. ne Jesus, kuh nago i' o nya-nih; neh huh' he o'ne nōo het ga'non da yăn dōh' ne Cesare a Philip pi. Neh', dih, he'nòh weeh hă nont'-hai neh', ha go ya'on dōs oh' na'go i' o nya nih, ha go'yă-ăh'seeh, So năh oh dăh ăh giñ oh', ha nan dōh' no'gweh', ne găh Niih'?

28 Neh ne' des ho wă wă'noh să gwăh, ho năă, John ne Baptist; neh gwa', gye, nă'nān dōh, Elias; o yah'-shoh oh, kuh, gye, nă'nān dōh, Shayah'daat no'o di dō-gă's da nih.

29 O năh' ha go'yă ăh'seeh. So, dih, niis' năh oh'dăh-ăh swa dōh' ne găh niih'? Neh ne' Peter thos nyeh'-ăh, ha wă'ăh seeh', Neh', wăeh', niis ne Christ, [ne Chagă'oh he dya.]

30 O năh' ha gōh'ni go ăn dō'gă's dōh na'gă ăak' so-gaah' de o'wă o wih no'gweh, ha yah'da deh.

31 Neh huh' ni yò weh', o năh' hoh saah, ne wa a'go'-i' o nyăh, he neh' ne' tga gont we sòh' o i'wa gee, ă o'-ya găh Nō wă'wăk no'gweh'; neh', gwah huh', nă' o wă-dih na di'găh jis'hoñ oh; haah gwah', kuh, na dih'săn-no wa năă, ha di'yah dōn thwes; kuh ne sha go'di ya dō-nih; neh', gwah huh', nă' o wa nyòh'; da neh' no năh' ă ga't neh săh' ni wă'nis hă gee, o năh' dănt hat-găh.

32 Da neh' he'no o wăn nă wăh' he wa as'nyeht, a-gwus' neh', ne gwah' tha dwën nă'ăh. O năh' ne' Peter wa o ye ngăh', wa ah'sa wăh' ne wa o'is dăh.

33 Neh huh, dih', no năh' oh tha'dih sa de nih', wa a'-go yat'gat hòh', kuh, na go i' o nya nih, wa o'is dăh ne' Peter; ha wăă, Ges ho ne'gwa niis' da sa dăk' Se nis'-he o nòh: neh, wăeh, niis ne' thăh'ăh neh' deh sən'noh-

də'nyoh gwah Na wén ni'yòh gee khaah; neh, sho, he-we gāh nō gwe'e khaah.

34 Neh huh' ni yò weh', no nāh' he a'go nō'gos oh nō-gweh' ha yah'da deh; he a di yah'daah', kuh, na go'i-nya nih; ha go'yā āh'seeh, Sōn dih gwa'nah oh'dāh āh he-ga yās' na'ak nōn dā dyeh', neh nā ān da dat'gah wah'jih; neh, kuh', de ak ne'o wāh' ne de ga'yah sōnt; o nāh' hak'nōn dāh.

35 Neh', wach, ne sōn'dih gwa'nah ot ā eh'he aak, Dē-wā'gāh nya dōok' he'go heh, hah'de ga gont' wa oh'dōoh ne' neh: neh', kuh, neh sōn'dih gwa'nah ot ā eh'he aak, A wā'gah dōoh he'go heh, . neh ā dyō'i wah'gā āk haak-no'oh gwah, kuh, ne gai wi yōs'dek, neh ne'neh sha'a-yah daat, hah de ga gont' sa a da dyah'da gōh.

36 Neh, sāh āh, neh, a nah oh'dāh āh' a o des dāh' nō-gweh'', ne neh', gih shāh', ga gwe gōh' a a yah'da gwā: ni yòh'heht he'yo ān ja deeh', a'oh dōoh', nach, not hwa'is hāh'?

37 Neh', gih shāh, neh, a nah oh'dāh āh' ho gwe-nyōoh', nō'gweh, on'da at gaah', neh o'sa'a ni nōh'dek not hwais'hāh'?

38 Neh' neh sō'dih gwa'nah oh'dāh āh, ā ā de'āh'seeh he'gyah da deh, neh, kuh, he ni gwē'noh dāā, nā gā he'-a di gat ho dih'nō'weh hāāt, ho di wa'neh a gōh', kuh, ga'wa ji'yā deh; neh ne' neh ha yah'da deh, ha'eh-gwah, Nō wā'wak nō gweh, ā o'de aht, nō nāh' ānt heh' neh ānt ho dye āh'dah go'on dyeh ne de a'āh sō'oh gōh No'oh nih; ānt ha di yah'dā dyeh', gwah huh', nō o'yah-ge'o nōh'shah shōh', ho di'yah da de gāh'dih.

OI'WAH IX.

NEH na go'yā āh'seeh, Do gās' neh nōh gwē'as, Neh huh, gyeēh, nēk'huh ha'dit', he ni ā nōn di, ne thāh'āh ta'a dik dōoh' ne' gā e'yakt', ne ga oh' nōh-wān dih' he'ni yò weh' nāā' nōnt gaat hēh' ne thān nōh'.

do o'h'shā gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh, gah has'des hāh'
 & yō dye āh'dah go'on dyeh, & yōh'dān dyo'on dyeh.

2 Neh no nāh' shah ga'at ne ye ih' ni wā'nīs hā gee',
 neh ne' Pe ter hwa o'aah; James, kuh; John, gwah-
 huh; neh huh' wa'a go gon duk he'o weh gwus o non-
 dees, ho nōh'hōh ge'ah wa & non dyah'don da gōh; neh-
 huh' o nāh' o'h tha go ya'dyah da de nyāh' he'a di gat.

3 Da neh he'nōh a wāh no syo'nyus hāh, oh dyōs'dā-
 theh; oh ga gā'is, kuh, neh huh' nōh'ga gānt heht', he-
 niga gā'ant' no ni'yah; neh, gwa, he ni yō weh' hōh-
 gaak dah, ne thāh'āh de o gwe nyōoh' naa'ni gā'os yo-
 nis nek'huh yo ān jah gēh' neh huh' ni ga gā'ant' a'o-
 nih.

4 Da neh' ne' neh huh, wa ya'dyah do'dah sih he'a di-
 gat', neh, Eli as; neh', kuh, ne Mo ses: neh de o'dit-
 haah, ne Je sus.

5 O nāh; ne' Pe ter thos nyeh'oh, ha wā'gh seeh' ne
 Je sus, Sa di'o nya nih, neh', āh, nōh'ni go'i yōs deeh
 ne nek'huh a e'dwāh dyon dahk; neh', dih, neh, sāh'
 midwus'go nih; skat' niis & gwus'yo nyāh; skat, kuh,
 ha'eh gwah, ne Mo ses; skat, kuh, ne' Eli as.

6 Neh gai'o nih heh thāh'āh de o'nōh dōh' ne nah ot'
 gwus a'āh; neh, sāh'āh, naah'de yō dohk' ho nōh'dyoh-
 oh.

7 Da neh' nōh wah'jih gāāt ne' neh huh, neh wa o-
 diyah'da weh'sāh; neh', kuh, neh', o wā'nah' dyō ya-
 gāh'oh nōh jih'gā goo, neh nōh gāh, Neh' ne gāh' nā-
 gā' ne'no'oh gwah He-a wak: neh' she swat'hon daat.

8 Neh na gwus' da wā'nook, no nāh' o'h thān'non t gah'-
 dōh, thāh'āh deh os'thoo, deh so gaah' deh sho wā gāh'
 nō'gweh; neh', sho, ha oh'hwah ge'ah ne Je sus, kuh
 no'noo hōh.

9 Neh no nāh' sho nā'non dus'nāh do'on dyeh ha gōh'ni-
 go'ān do'gās dōh, na'gā ak, i gāā', so gaah nō'gweh, de-
 o'wā o wih, ne' nōh o'i oh'dāh shōh' wa & nont gat hōh,
 ne ga oh' nōh wā dih' he' ni yō weh' Nō wā'wak' nō-
 gweh' dānt hot'gā'o ok non da'deh sa'dōh gwah'gēh.

10 Neh' neh, ha di'yah dii', sho, ho dih'sa no nii h's-
no o wə na'wəh', de ă non da'da o do nyoh, gwah huh, ne
nah ot' găn dōh ne dănt hot'gă' o ook non da deh sa'deh
gwah'gēh.

11 Da neh no wə'an dōs'oh, ho năă, A, naeh', he ge
waa', hă nan dōh' ne sha go'di ya dō nih', neh', Tga
gont ă dwan dye ănt' ănt hēh' ne Eli as?

12 Des ha go wăn'nah să gwăh', ha go'o wii, Eli as de
gă's ă a yoh' năn dwan'dye ănt, neh' ăs hō heet' naah de
yō i'wagee: neh, kuh, he ni yōh'dăă ha'ya dōh, Ne
wə wak' no gweh', neh ne tga gont ă'a'ya găh' we sōh'
o i'wagee; neh, kuh, ne' deh gai'wah', sho, ă o'way ye
nih.

13 Neh, gwa', niih noh gwă'as. O năh', naeh, o de-
găh ooh ho yoo' ne' Eli as; o năh', kuh, neh huh' ni-
o di ye ăh' ha yah'da deh, he nah det'ho non dō ăn jo nih
o i'way ye'ih oh he'ni ga ye ăh' ha'a ya dōh.

14 Neh no năh' neh huh' sho yos'oh ha di'yah da deh
na go'i o nya nih, ha go'gă's oh găn dyōh'go wa năh de
wăn non'dyah da dōh, neh ne sha go'di ya dō nih, kah
na go'i o nya nih, de ăn non da'da on dō nyoh.

15 Neh no năh', sho', kuh, ne găn'dyōh gwa gwe gōh',
no năh' wa'o wə găh', neh nooh dwa'dōh'k dăh' wa o ă-
wa nă'ă gōh; neh huh ha' de o năh'da dōh ha yah'da
deh, de'o wə nō'nyos'oh.

16 O năh' ha go ya on'dōs'oh, ne. Sha go'di ya dō nih',
A nah ot' ne găh' swa dă'o dō nyoh' ha di'yah da deeh't.

17 Neh ne' sha'yah'daat he'ni ă non dii' ne găn dyōh-
go wa năh, thos nyeh'oh, ha wăă, Să di'o nya niih, neh
nee'yah'theeh heh', syah da'deh, ne'a'wak, neh' ho ye
nə wahk'hoh ne' deh ga wə nont' not hwai'săh.

18 Neh, săh'ăh, găs, ne ga ăn'dih gwa'o weh hwa o-
aah, oh tho'ăh ne gă o gōh', găs; da ga'wăha di tăh',
kuh, găs', haah sa'ga ănt, oh tha'dyōh gă nyeeh', kuh,
găs; neh huh, kuh, hwa o'yah dat'hă an dyeh. Da neh'
ne'khe wə năh'oh ne she'i o nya nih; neh, i găă, o'as
o wə yah'dit găh; thăh'ăh, dih, de o di gwe'nyos'oh.

19 Neh ne' das ho wāh nah'sā gwāh, ha wāh, O deh-swai'wa gwēn ni'yōs dōs'hā yāh swa'wa ji yā deh, ga's nā-yō'nis heht dān dwa'di sak! ga's ne gāh nā wak'ni goi-sō qk' he swa yah'da deh! Das he'ji sah nēk'huh he'gyah da deh.

20 O nāh' neh huh' ho wā'yah thesh ha yah'da deh. Neh, dih', no nāh' wa o gāh, o nāh', shō', kuh, a eh, da o'yah da'gwis yōgh not hwa'is hāh; neh' ne yō'ān'jah-gāh he yō's'hān dah'oh, waa'dyah da gā'nyeeh; da gawāhs da'ikt, gwah huh, haah sa'gō'ant.

21 O nāh, ho qn'dōs oh no'oh nih, Ga's' nāh o'nis heht' tho yah do wāh'oh nā gāh! Neh, ne' a wāh, chi-ak'sah a'ah, shō, dyōh saah.

22 Neh, sāh'hā, ne we sōh' o nāh ni yō'ah dōh, neh, o'jā'da gēo, gā, hwa o'yāh dōh'yaak, o ne'gah gāh, gya, gās; neh ni'ee, A e'i wah'doht. Neh, dih', gih shāh, nā sa gwe nyō'qk naah gwis'dāh nā syyeeh, da gwā'dāh, da gwa'yah da'geh hah', kuh.

23 Je sus det hos'nyeh oh ha wā'ah seeh, Neh', gih shāh, no gwes nyō'q' nā'a si wa gwēn ni yōs', hah de yō'i-wagee, naah, o gwes nyō'q' ha yah'da deh, neh, hai'wa gwēn ni yōs'thah.

24 Neh no nāh, shō', kuh, wah o gon da dyeh' nooh-nāh naah sah'sah, de oh'sānt hwa'h'oh, o gah'sā gōo, ha-wāh, Syah'da gwēn ni yōh', oh gi'wa gwēn ni yōs' niib, syah da'geh hah he ni dyōh'syo nānt'hah na gi'wa gwēn ni-yōs'dōs hāh.

25 Neh' no nāh' ne Je sus wa'a'go yat'gat hōh ne gān dyōh'gwah gāh', ga oh' da a di duk'he nō dyeh ho-ān dō'ē dyeh, wa'is dāh o nāh not hwa'is hā tgin; ha-wā'ah seeh, Iis ne' deh swā nōnt', deh sah'swe gōh', kuh, othma'is hāh, Iih oā gō'yās da ja gāht' ha yah'da deh; sē'gh', kuh, nah'sah, ne' neh huh' ho'sah syeh ha yah'da deh.

26 O nāh not hwa'is hāh de yōh'sānt hwa'h'oh, da o-yah da'gwis yōgh, gwah huh; o nāh' da'a ya gāht ha-yah'da deh; neh huh', shō, na'o yah da wāh' ne wa's-

ceh; neh huh, gwa', hoh gaak daht', ne'gòt gah'deh wa-
 3 non de'nooh, Ha we'e yoo.

27 Neh', dii, ne Je sus has oh'dah gèh da o'yee nah,
 wa o'yah da'ges gèh; o nàh' do sa'a daht.

28 Neh huh' ni yò weh', no nàh' o gyeh' ho sa'a yoh
 he ga nòh'sòòt, neh na go'i o nya nih' ho wa'an dos'oh ha-
 di'yah'dii he'o weh, A naeh he go waah', deh o gwa gwe-
 nyoo'h' niuh', no'sas ha gwa yah'dit gah'?

29 Neh na go'yà ah'seeh, deh os'thoo deh thah'gwa-
 dèh no yah' a'ga gwe nih' o'da wat'gè is nà gèh nah oh-
 dèh ah; neh, sho, na dèn ne yàn'dah gwah'shah, de-
 wàn'don dyeh'do ok', gwah huh.

30 O nàh' ho nòh'dàn dyos'oh, ho nont'hà da dòn' ne'
 neh huh'; neh huh' wa a'di'at ne Galilee; da, thah'ah,
 kuh, de o'ga yàh'ooh, neh', so gaah no'gweh a'ni'noa-
 dook.

31 Neh, sàh'ah, ne wa a go'i o nyah na go'i o nya nih,
 ha go'yà ah'seeh, Neh No wa'wak no gweh', ha dis'oh-
 dah'gèh no gweh, ho wa'yah dat'gah wàh; neh', kuh,
 neh, 3'o wa nyòh; neh nà ga'at ne' neh, o nàh' 3'o
 wa nyò'aak, dant ha tgh, neh, sàh wa doht'hah dw-
 nis'hà deh.

32 Neh, dii, neh, thah'ah de o dii ni'go 3 yàn dah'-
 ooh, he'na o wàn na wàh; wa o was ha'nèk', kuh, na-
 wa'an dooh.

33 O nàh' neh'huh; ho yos'oh ne' Capernaum: da
 neh', no nàh' o gyeh' hah dyoh', ha go ya on dos'oh, A
 nah oh dah'ah, de swa i'wa geh hah'dah go'on dyeeh', ne
 swa yah'dii', he ni yò weh no a'ah ges hoh'?

34 Neh, dii, neh', thí'o non dyè'ah sho; thah'ah
 deh tho'dis nyeh'ooh; neh, sàh'ah, he ni yò weh' no aah-
 ges'hoh, neh de o dii'wa geh'hah dah'go on dyeeh' na di-
 yah'dii, neh, so'dih gwa'nah ot 3 a'go wa'nà aak he'ni'3-
 non dii.

35 Neh' neh, ho dyàn'dys'oh, o nàh' he a'go no'gos'oh
 ne' wus hah dek nii' sga eh, ha go'yà ah'seeh, So'dih-
 gwa'nah ot de o do'àn jo ni'aak', neh, o'àn dooh ha'a daht,

neh, sha'yah daat ne' neh, noh'gāh əs ha'onyah ne.
 'di gwe goh; neh', kuh, əs ho'wah hah'shah gə'ak ne'
 'di gwe goh.

36 O năh', dō da'o yah'duk naak saah'sah, hah de'wah sâ-
năh. hă'ni'h'dyoh, neh huh' wa oh'dyoooh; neh, kuh, no-
năh', oh tho'yah duk, ha năh'hah gēh hwa o ă dăh', ha-
go'yă ah'seeh.

37 So dih gwa'nah oh'dāh šh, š o wa gòh' shayah'daat
nā gā' nā gāk'sah doh'dā ak, na geh'sā na goo, wa a'ge-
gòh' niith, ne' neh: neh, kuh neh, so'dih gwa'nah ot
do gās'. š a'ge gòh; thāh šh deh neeh, shq, neh, iih a'-
age gòh; neh, gwa, kuh, hayah'da deh, ne tha geh'-
hah oh.

38 O-ngh' ne' John de o'wăn nōh'să gwăh, ha wăh, Sa di' o nya nih, 'oh sha'gwa găh' sha yah'daat, sha go'yah-di'tgă na di nă he'o nōh, neh ho dye'ăh dah'goh, ne' mahă năh; da, thăh'ăh deh sho'gwa nōn dă dyehs'; O-ngh' 'oh sha gwa is'dăh, neh gai'o nih heh thăh'ăh deh sho'gwa nōn dă dyehs'.

39 Neh, dih, neh', ha wāā' ne Je sus, Sā nōh' ās he'-
swais'dāh: neh sāh'āh, ne' deh'so gaah, nō gwēh' neh,
o'oh dū'hā nā'ā gwat nā'ā dyēh' na geh'sān nā goe, nā'-
ogwe'nyo ok nā'yō gon'da dyēh' ne' wa et gāh, a'as nyēh'-
syōh, niīh. aa gat'yō wiīh.

40 Neh, sǎh'ǎh, ha yah'da deh ne thǎh'ǎh, i gǎh, dah-
de'yo gwa do gǎh'doh, iih ge'gwa, wǎh, tha yah'dǎh'-
goh.

41 Neh sàh'áh ne sò'dih gwa'nah ot ga wís diih no'ne-
ganos às he swa nont' na geh'sá na goo, neh gai'ò nih
be' neh she swa'yah da wáh ne' Christ, do gās' ne' neh,
ohgwá'as, tháh'áh tha'oh dooh', nà ot ga nyah'gáh.

42 Neh, kub, neh, so'dih gwa'nah ot dā'q wan do dāāh-
dāh sha yah'daat mā gāā', ni ān'nohs aah', neh, iih, i-
gā, ho gi'wa gwēn ni yōs'thah, neh sah'gwah ti gā'gh'
he na'o, yah'da wāh ne gat heh'syo nyah'thah' a'gahs sgwā/
ni yon dāāh', na'a nyah'sah gēh, ga nyō dāāh'gēh ha'ah-
so'q ok.

43 Neh gih shāh', kuh, neh ses oh'dah dā sa do dāh'-
dāh, i jahk' ne' neh; neh sah'gwah ti gā'oh he na'e sa-
yah'da wāh', na e sa des'oh dyah'go on dyeh', neh huh'
haah syoh he o weh' nit'ga yāh ne yoh heh'o weh, naeh
he ni yoh dāh ne de ja oh' haah daah'ses oh'don dook',
neh huh', haah syoh he o weh' dyo deek hah' na nis'he
o'noh gēh, ne thāh'āh de wān doh' tha'ga gwe nih', na'-
wah swah'do ok;

44 He o weh' no di'jih no wāh' tho'da gā'eeh; neh,
kuh, ho deek hah' thāh'āh tha'wah swah'do ok.

45 Neh, gih shāh', kuh, ne' sah sih'dah dā sa do dāh'-
dāh, i jahk' ne' neh; ne sah'gwah, ti gā'oh he na'e sa-
yah'da wāh na e'sah soh'ga neh, neh huh' haah syoh he
o weh' nit'ga yāh ne yoh heh'o weh, naeh he ni yoh
dāh, ne de ja'oh haah daah'sah sih'don dook', neh huh'
ha'wah sāh'do ok na nis'he o'noh gēh, o jis'da goo, he ni
yō dek hah' ne' de wān doh' tha'ga gwe nih' na'wah swah'-
do ok;

46 He o weh' no di'jih no wāh' tho'da gā'eeh; neh,
kuh, ho deek hah' thāh'āh de wān doh' tha'wah swah'-
do ok.

47 Neh, gih shāh', kuh, neh se ga'ah dā sa do dāh'-
dāh, das dah'gwah ne' neh; neh sah'gwah ti gā'oh he
na'e sa yah'da wāh ne sgat', sho, a ah'se ga'dahk, ha'ah-
syoh he thān noh'do oh'shā gwēn ni yoh' Na'wēn ni yoh,
naeh he ni yoh dāh, ne de ja oh' haah daah'se ga dahk,
he dyo deek hah' na nis'he o'noh gēh, ha'wah sāh'do ok.

48 He o weh' no di'jih no wāh' tho'da gā'eeh; neh, kuh,
ho deek hah' thāh'āh de wān doh' tha'wah swah'do ok.

49 Neh, sāh'āh, naah'de yo gweh'da gee neh ā ga'jik-
heh'doh gah'do ok no jis'dah'; ga gwe geh', kuh, he ni
yōō' nā ga'gā ya'dahk' nā ga'yāh dah daak, tga gōm'
neh' ā ga'jik heh'doh gah'do ok, ne jik'heh dah.

50 Wi yō' no jik'heh dah: neh gwa', gih shāh, si-
yoh'do ni'aak no jik'heh dah, ne de yō yoh jis'dah gōh,
ga'ā o weh' nah'dant gas'wih dah'go ok' nās ga'jik heh'da-
gāht! Neh' ne ga'yān dahk' no jik'heh dah ne swa-

yah'da goo; neh', kuh, swa yin dahk ne' agə nɔh' ti-
gai'wi yə', ne de swa'yah do'gə hɔh.

OI'WAH X.

O NĀH det ho'dah ɔh ne' neh huh; neh huh' nit ha'-
we'noo' he nɔh de yə do'ʔn johk'doh ne' Ju de a,
tho ʔh'doh, na gwus' si gwa'a gwa nɔh wən di' ne Jor-
dan: da neh huh', aɛh, sho di'yos ɔh nɔ gweh', ha yah'-
da deh; neh huh, kuh', naeh, he mi o'i ɔh dāʔ, o naeh'
sa go'i ɔ nyāh.

2 Neh ne Pharisees neh huh' nit ho'ne noo', ha yah'-
da deh, ho wa'an dos'oh, Neh' gəh, ne ga ya'nes hāh'-
gəh ha yah'da deh nɔ'gweh, ne' wak ah' ɔ sas ha go yah'-
da is ne' yōdɔh? neh ne wa ɔ'wah ni'go ʔk dooh.

3 Neh ne' des ha'go wən nɔh sə gwāh' ha go yə ʔh'-
seeh, A nah ot' she swai wɛs'ah seeh, ne Moses'!

4 Neh neh, ho nāʔ, Neh', naeh, ne Moses ha nɔk'-
dothak, nā ga'ya dook', ne de ja'gok hah'sah thah'; o nāh'
wak ah ʔeh ha'go is.

5 Neh ne' do sa a go wən nɔh sə gəh, ha go yə ʔh'seeh,
Neh, sho, gai'ɔ nih he swān nyah'sa ni yoh', neh huh'
ni she swa ye'ah seeh heh she swa'ya do niih.

6 Neh gwa', naeh, ne' sho da'wah sa wāh, shah wa'-
des yə nāh he'yo ʔn ja deh, neh ha go'yah des'yo nii Na'-
wən ni yoh', neh ha ji nɔh, ye ɔh', gwah huh.

7 Neh, dii, gai'ɔ nih nā gə', neh huh' nā a yeeh' nɔ'-
gweh', neh, ʔ ot gah' nɔ'oh nih, hae gwah nɔ nɔh'ʔh
ʔh ha'got gah; neh, da'ya'dyah daak hah' ne' yōdɔh;

8 Da neh ho i gə, de'i'ys heeh, joh wa'at ʔ wən doh,
neh huh, dii, nā gwāh', o nāh thah'ʔh da' des'hi yv'-
heeh, joh wa'at, gwa', sho.

9 Neh, dii, na gwa'nah ot', Na'wən ni yoh de o'ah'ne-
gāh', sə nɔh' sɔ gwāh' nɔ'gweh dəs hak'hah sih.

10 Da neh' nɔ gyēh' he ga nɔh'sōot, neh', aɛh, na go'-
i ɔ nya nih' sa'ɔ wa ɔ dooh'; neh', sho, shah o'i waat.

11 O nāh ha go'yə ʔh'seeh, 'Sɔ dii gwā'nah ɔh dāh ʔh

neh huh' nă a yeeh', wak ah' ă.s.ha'go is ne' yòòh, o-
yah' ă.s ho nyaak', wa o'yăh hihk' ne' neh, oh sha'go-
yah'don dih.

12 Neh, gih shăh, ne ye'oh, wak ah' ă o'wă is ne-
yòòh, neh', kuh, no yah' ă ja'go nyaak', wah a'go yăh-
hihk, wa o wa yah'don dih.

13 O năh' neh' neh huh', ho wăn di yah'theeh, ha yah'.
da deh, neh, ni a'dik sah'dahs a'ah, neh neh, hah da'a-
go yă o nyoooh; neh', dih, na go'i o nya nih, wa ă non da-
is dăh, neh wa o'wăn nă is dăh ne' neh huh sha go di-
yah'thees.

14 Neh, dih, no năh' ne Jesus, wa a'tgat hòh, we-
sòh' o yah' non da'oh ni'go ă wăh; neh, kuh, na go yă-
ăh'seeh, e chí'nok do da ni'aak ne ga oh' on da'o non-
gon'dah go'on dyeh he'gyah da deh, ne ni a'dik sah'dah-
a ah; neh', kuh', ne să năh' ă yech'hi ya'is da'ni aak:
neh, săh'ăh, o'wăh, he ni yòh dăh, he thăn năh'do oh'-
shă gwên ni yòh' Nă wên ni yòh.

15 Do găs' oh gwă'as, So dih gwa'nah oh'dăh ăh, ă gă-
ak de o gwăh he'thăn năh'do oh'shă gwên ni yòh Nă-
wên ni yòh, shah gaat' neh huh nă ya wăh' nă găs' niak'-
sah dah'aah, thăh'ăh tha'ga gwe nih' neh, ha a yoh ne'
neh huh.

16 O năh' oh tha'go yah'dok, ha năs'hah gēh' hwa a'go-
ă dăh, wa a go yă nă oh'dă ăh, oh tha dă nă o'nyoooh,
gwah huh, ha di'yah da deh.

17 Neh huh, dih', no năh' hoh dăn dyo he'o weh ni-
yò'a deh, sha yah'daat neh huh' năt ho'dak he nă, oh tho-
dos ho'do qos; neh', kuh, neh, ho gū'dă qh, So gweh'di-
yòò. Sa di'o nya nih, a nah ot' nă găs'dyeeh', nă'gyah-
da gwên ni'yòh heht', ne yoh heh'o weh'?

18 Thos nyeh'oh ne Jesus, ha wă'ăh seeh, A', năeh,
he go wa'ah, is gyaas' so gweh'di yòò? thăh'ăh ne' huh
deh so gaah' deh a go gweh'di yòò, sha yah'daat, gwa,
sho; neh Nă wên ni yòh.

19 Syăn de ih', năeh, he ni gai'wih'sah hoh, Să năh'
ăh'sa dyah'don dih; Să năh' ăh'sa dyo'oh, Să năh' ă-

no's'goh; Sə'noh' . əh sə'no wənt' nəh si'wa gwa'ih'sih;
Sə'noh' gah ni'geh hoh'dəv hə'gōō' nəch hye'əh dək hə-
m'yan daht' nas'hə'non nyus'həh; Dee'ses nyeek, ne'
yah nih, haeh gwah', kuh, ne sa noh'əh.

20 Neh ne' det hos'nyeh oh' ha wə'əh seeh, Sə di'ə nya-
nih, ga gwe goh', naeh, nə'gəə' a gat'ga a oh' he'noh-
weeh do ga do dyə'on dyeh.

21 Neh ne Jesus, ho no'oh gwah, da o'ga neeh, ha-
wə'əh seeh, Jo i'waat di sah'syo nant'hah; sa sah'dən dih,
sə dā'ni noh' a'dih gwa'nah ot ə'sa yən daht; neh', əs-
he yoh' ne' go dāəs; o'nəh' ə di sa yən daht' nas'hə'no-
nyus'həh, ne gə'ə'yah gəh: o'nəh' ga oh' noh' dā'cheeh;
dāh sek', ne' de ga'yah sont; iih, gwah huh', əch'knən'-
dā dyeh'.

22 Da neh' neh, daah'ni go'əht he'noh' ə wəh' wa'a-
ooh; neh ne' shot hə' dā dōh', o'yah jih hes'ha we nooh'
hah ni go'et gəh'seh; neh, səh'əh, neh, hos'hə'non nyus'-
yə wa'nəs gwah.

23 O'nəh de ot'gah dōos'oh ne Jesus; neh, kuh, na-
go'yə'əh'seeh, na go'i'ə nya nih, Ne gəh' sōh jih ga-
no'oh, səh gəh' thə'ga gwe nih', ha di'yah da deh' no-
nə't'ga no'nīs hə' yən dōh', hə'ə di yoh' het'hə'noh'do oh'-
shə gwən ni yoh' Na'wən ni yoh'.

24 Neh' ne do gəs' wa o dii'wa nəə'goh na go'i'ə nya-
nih' he'na o wən nə wəh. Det hos'nyeh oh, dih', a'eh,
ne Jesus, ha go'yə'əh'seeh, Gwa a'wak shoh, ni gəh'
sōh jih' ga no'oh ha di'yah da deh', ne' neh', i gə, ye-
yah'dāəhə, ne' wat ga'no'nīs'həh', ne' neh huh, ha'a di-
yoh' het'hə'noh'do oh'sha gwən ni yoh' Na'wən ni yoh'!

25 Səh gwah' neh ti gə'oh he'ni ga no'oh ne' ga nyah'-
əgwat da'wa do gōt' ho gah'gə'ənt, ne de wa'dyō wə'ə-
gōt'hah, naeh he ni yoh' dāə' noot'ga no'nii' no'gweh neh,
ha'yoh' he thə'noh'do oh'shə gwən ni yoh' Na'wən ni yoh'.

26 Neh na gwus' wa o nən da'wə'ə thvs' he na o dii'wa-
nəə'goh, do'nən da'də'əh'seeh no'no'oh, Sō' nah oh'-
dāh'əh', dih, ne gəh' ə ga gwe nih' əs ho'wa yah'da-
gōoh'?

27 O năh' ne Je sus wa go' yat gat' hōh, wa ăh', Năh ha di' yah da deh' nō gwēh', thăh ăh', năch', deh' o' gwē nyōoh; thăh ăh, gwa, năch, năh hăh' deh' o' dăh ha yah' da deh' Nă' wēn ni yōh; năh, săh ăh, ha yah' da deh' Nă' wēn ni yōh', hăh de yō i' wa ges', năch, he yo gwē nyōo.

28 O năh' ne' Pe ter hoh săh', ha wă ăh sēh, Năh', ga gwē gōh' niă o gwat' gah wăh; iă, gwah hăh', gwa nōn dă dyes' oh.;

29 Det hos' nyeh oh ne Je sus, ha wăă, Do găs' o' gwă ăh, thăh ăh deh' o' theoh deh' o' gaah' nō' gwēh nō' o' gah' wă ăk ne ga nōh' sōot; dă' dă nōn deeh, gih săh', ha di ji nōh', wă m' o' s hōh' oh, gih săh; hōh niă, gih săh; ho nōh ăh', gih săh; năh', gih săh, nă yōoh; ' hok săh' dah shōh', gih săh; hă ăn ja de nyōh', gih săh; niă o' dă wa' gi wah' gă ăk', kuh, năh, o' i' wa wăh ne gă i' wi yōs' duk,

30 Năh, gwa, năch, năh, sgat de wăh' nyah sēh' ni ga ye ih' nă' jo gă is, he' nă s' ha ye năh' nă gă ne' wăh, ga nōh' sō dōh, dă' dă nōn deeh ha di ji nōh' hōh' oh, wă ni' o' s hōh' oh, gwah hăh; ăh ho nōh' ăh hă yăh' dah' syōoh', kuh; ă ok' săh da yăh' dah' syōoh', kuh; yō ăn jah', kuh; hă gă dyet', kuh, năh, ga nōh' gōn dōh' hăh; năh', năch, nō yah de dyō ăn ja deh', năh, ăn dweh', ne wăh o' i' wa dă dyeh' yō hēh' o' wēh.

31 Năh, gwa, ne gōt gah' deh, năh, o ăn dōh' ge dōh' oh, tga gōnt' nōh' găh ă ja gă o' nyaht'; năh, kuh, ne nōh' găh ga o' nyah deh, o ăn dōo', năch.

32 Da năh năh, o năh' ho nōh' dăn dyō' on dyeh, o' ăh ges' hōh, năh hăh' hwa o ne nō' on dyeh ne Je ru lem, năh' ne Je sus ha ăn deh' he' ni ă năh; da năh nō di' wa nă ă gwah oh; năh', kuh, he nōh' wēh' ho wă nōn dă dyeh', he nōh' dyōh' o' on dyeh; o nă' o' h' wăk ăh' săh go' yah dă is dōh ne wă hăh' dek niă' nă găh, hōh săh' nă go' o' wii ne' năh ot nōh' o' i' ch' dăh shōh' nă ye wăh' ha yah' da deh,

33 Ha wăă, Năh, năh hăh' ne găh' he dweh' ne

Je ru sa lem; da neh huh' tga gont' No wa wak' no-
gweh' hā o wa yah' dat gah' ha di' yah da deh' na dih' sūn-
no wa nās' ha di' yah don twus', kuh neh, sha go' di ya do-
nih; da neh, kuh, ne' tga gont neh' ā a wai' wa' āh heh-
dāh neh, ā ā eeh; neh huh', kuh, hā o wa yah' dat gah'
ha di' yah da deh' ne' de o non dah' son da i goh;

34 Neh', kuh, neh, ā' o wa noh' ge āh; neh', kuh, neh,
ā o wah soh' gwa we shooh; neh', kuh, neh, ā a wā nis'-
gyon dih; neh', kuh, neh, ā' o wa nyoh; neh', kuh, neh,
āh wa doht hah dwā nis' hā deh, o nāh' dānt hat gāh'.

35 O nāh' ne James, kuh, ne John, ne Ze be dee ha-
go a wak' shoh', neh huh' nit ho ne noo'; ha yah' da deh,
ho nāh, Sa di' o nya nih, neh de yo' gya do' ān jo nih net'-
ga gont, neh huh' noos' gya dye āhs na dih' gwa' nah oh'-
dāh āh dā yo' gya do' ān jōōs.

36 Neh na' go yā āh' seeh, A nah oh' dāh āh' ne gāh
de ja do' ān jo nih' no gya dye āhs'?

37 Neh no wā' āh' seeh, Do da gi yah' do weeh dāh ne'
tga gont', i gāh', neh huh' da' ya gya dyāh', sgat, neh,
yān neh go' gwa, da o nāh ne' sgat, chet' gwa dii' gwa,
nach, he' o weh' tga yāh', neh, deh sāh' sā oh' goh.

38 Neh, dih, ne Je sus ha go yā' āh' seeh, Thāh' āh
deh jān' noh doh ne' nah ot ja do e syoh' gwah; neh,
gāh, ne ji gwe nyoh' neh ās ni' ne ge' āh duk ne' ga-
wis' dah, niih nā' kne ge' āh duk? neh, kuh, ne' neh ās-
nya dye' āh dah gwāh ne bap tism, niih na ga dye āh' dah-
gwa niih' ne bap tism?

39 Neh no wā' āh' seeh, o gi' gwe nyoh. Neh ne' sha-
go' yā' āh' seeh, ne Je sus, Do gās, na' eh, neh' ā ji' ne ge'-
āh duk ne ga wis' dah nā' kne ge' āh duk; neh', kuh, ne
bap tism, niih' na ga dye āh' dah gwa niih', tga gont nāh
iis, neeh ā yech' hi ye' āh dah' gwāh ne' neh.

40 Neh gwa', ne' neh huh' aa' yon dyāh' ne gyān-
neh' goo' gwa; neh kuh neh sget' gwa di' gwa, tāh' āh deh-
go' i wa yān dah' goh niih, ne' da' gyah do weet: neh gwa',
nach, tga gont' ā a wā noh' ha di' yah da deh, neh, ho-
wā non dyā noh' dah seeh.

41 Neh hui' ni yò wèh' no nàh' wà á'ng'òk ne' wu-
hàh, neh ne wà á'ng'òk wàh ne wè sòh' deh thò'dih-
ni gò'i yòh' qòh hi yàh'da deh ne James, kuh ne Jehn.

42 Neh', dih, ne Jesus he á'gò ng'gòh, neh hui'
ni tho ne ngò' ha yàh'da deh, ha gò'yà áh'seoh, swà ngò-
dòh, he'neeh' he o wèh' ni á di'yàh'da deh, ne á nee' thà-
nà'ngòh dò'òh cha go nàh' ngò'dòh' nooh thò ng'ò'joh-
dàh'shòh, neh hui' ni o di ye áh', neh, heh' tgh, sha go-
ngot hah'gwa nii; neh, kuh, neh, he'cha go di go wa-
nàh', neh hui', naeh, ni o di ye áh' ne' nah, dech ha'ge-
nà'ngòh dòh' nih.

43 Neh, gwa', ne neh hui' nà'yòh' dā'ak he swa yàh'-
da deh, thàh'áh', naeh, ne' neh: neh, gwa', neh, so-
dih gwa'nah' oh'dàh' áh' á'e'he'ak, á'ge go wa'nā'ak, he n-
swa dii', neh ne' neh á swa'bah shāh'gā'ak.

44 Neh', kuh, neh', so dih gwa'nah' ot á'e'he'ak, he n-
swa dii', á'geh'sá no wa'nā'ak, neh, naeh, gwa', onāh'
á o'di hah'shāh'gā'ak ne' á di gwe gòh.

45 Neh, sàh'áh, ha'eh gwah Nò wa wak' ng'gweh',
thàh'áh' nah' de o'yòh' dah'gòh ne da'ò wa anyeah', i-
gā; neh, gwa', ne dā'ò'gòs nyeeh'; neh, kuh, neh'
á'at'gah, heh, hò heh; neh á'ha di yàh'da gwa' ne
gòt gah'deh.

46 O nāh' neh hui' hò di'yòs'òh ne' Jericho: neh',
dih, he'ngòh weeh' hò ya'gāh' q'òh dyeh ne Jericho, kuh
nà gò'i nya nih, gāh dyòh'go wa nāh', gwah hui', ng'gweh',
neh ne de á'gah gwe gòh' Bartimeus, Tímeus he's-
wak, o aak'ah hāh' dyòh' hah'ne kha'h'.

47 Neh hui', dih', no nāh' wà i wa'gòk, neh' gwah ne
Jesus ne Nazareth thò ya'gāh' gh; wà á'á wàh' onāh'
ne de oh'sant hwa'h'gh, ha deh', Jesus, iis ne' ya a wak'
ne David da'gi dā.

48 Neh ne gòt gah'deh neh hui' ni o'wà ye'á'k seah
net ha'ò dy'e'á'k, shò; sàh' gwah, gwa', shò, wè sòh'
he sà'á gā is des hoh'sant hwa'h'gh, iis ne' ya a wak' ne
David, da'gi dā.

49 O nāh' wà o'áh' heht' ne Jesus, wà i wà'áah, gwah

huh, ne' neh huh' ant ho'wa sah. O năh' he o'wă no'-
gos oh ne de a'gah gwe gôh no'gweh, ho wă'ah seeh,
Sgă noh' să năh' dō nyo'ok, des dah'; thyă nos ne' ruh.

50 O năh' wak ah' ho dyoo' no dyah' da wih' shăh, det-
ho' dah' eŋ, neh huh' năt ha'we nyo' ha yah' da deh ne
Je sus.

51 O năh' ne Je sus, 'des ho'wă noh' să gwăh, ha wă'ah-
seeh, A nah oh' dăh' ah' ne găh de sa' dō an jo nih' nă-
gyeeh' hăh syah da deh' O năh' ne de a'gah gwe gôh
thos nyeh' oh ha wă'ah seeh, Syah da gwên ni yôh', neh'
na'yo gwe' nyo' ok o' sak de khaak.

52 Det hos' nyeh' oh ne Je sus, ha wă'ah seeh, Sah' dăn-
dih; neh', naeh, se sa jăht' he ni di' săh ni go' s'ah' dōh,
sai'wa gwên ni yôh' dōh. — Neh ne' wah o' gôn da dyeh,
de dyo' ye' lăh' o' s' a' găh; wa o' non dăh', gwăh huh, ne
Je sus, o aah' ges' hōh.

OI'WAH XL.

NEH HUH' ni yô weh' no năh' dōe gô' oh ni s' nehe,
ne Je ru salem, he' o' weh ne Beth phage kuh' ne
Beth any, he dyo' non' da deh' ne Olive, he a' gôh hăh'-
oh de' i' yus hee, na go' i' o' nys năh,

3 Neh na go' yô' ah' seeh, Jah' dăn dih, neh huh' hăn ji-
yôh' bet' ga' non da yăh' ne de swa dō găh' dōh: da neh
he ni yôe' no weh', no năh' hă ji' yô' ok ne' neh huh', s' ji-
găh' neh huh' gas ha ont' ne ga' nos' ah, ne thăh' ah de-
wăn dōh' ah sôh, de o' dă dus' oh no' gweh; s' jis' hă an da-
gôh, s' di' ni aah.

3 Neh', gi' shăh, neh sô gaah' sô hos' nă ga, A, naeh,
he' neh huh' ne ji' yeeh' neh nă' snih, Neh de o' dō an jo-
nih' Na yah' da gwên ni yôh' he ga' yah' da deh; da neh'
nă yo gon' das dyeh' ne' neh an thă' yăh' daa nyet.

4 O năh' he noh' dăn dyos' oh, ho di' găh', gwăh huh', ne
ga' nos' ah gas ha ont' as de gwa' a' gwa' neh wăn dih' he' o'-
weh' gah' s' o' ga' ant, o' a' ah: neh ne di' hă on da gwăh'.

5 Neh na di' yah' da dō găh' he' ni s' non dăh' ne' neh huh

ha di'h'si aah, ho wə'nə'āh'seeh, A nah'ot' ni ja dye'āh,
jis hā'on da gwus' ne ga'nos'ah'?

6 Neh ne' sho wə'nə'āh'seeh, ga nyòòh' neh huh' ni o'i-
wih'sah' qh ne' Je sus: o nāh' sho wə'nont' gah'wāh.

7 Da neh' ne' neh huh' ho di'yah' theeh ne' ga'nos'ah,
ha yah'da deh ne Je sus: neh huh', kuh, tho di eeh no-
nqnd'yah da'wih'sah' ne ga yah'dah' gēh; o nāh' neh huh'
da a'dā dāh.

8 Da neh', kuh, ne gòt' gah'dēh, neh huh', naeh, da-
nqnd'yah'da wih'sah' dāh'dā o nyòòh' he yòt'ha i nqo: o-
yah'shoh' qh, gwah huh', ho di'h'hah' dyah'khon' dyeh',
naeh, ne' gā'idoh, neh, de o nqnd' do'gwah do'on dyeh'
he yòt'ha i nqo.

9 Da neh' neh, o'ān dōoh' hwa'ā neh', neh, gwah huh',
ne nqh'gāh, de o nqh'sānt'lawah' qh, hā nan' dōh', Ho-
san na; Ho dā qh' ha yah'da deh' ne' neh huh' daa'weh-
dah'gō on dyeh' hoh'sā'na gō' Na yah'da gwēn ni yòh.

10 O dā qh' he thā nqh'dō qh'shā gwēn ni yòh' ne she-
dwah'nih, Da vid, ne' neh hò'gwa' ā dyāh' dūk' hoh'sān-
nq gōo' Na yah'da gwēn ni yòh'; Ho san na, neh si'gwa'
he'ni eh' tēh.

11 Neh neh, he'o yos' qh' ne Je sus, ne Je ru sa lem;
neh huh', gwah huh', heh, o nqh'sa do'gāh' dih; neh huh',
dih, ni yò weh', no nāh' de ot'gah' dōos' qh, he ot'gat-
hwāh' naah'de yò i'wa gee, o nāh', gwah huh', oh' gāas'ah
o dōh' q on dyeh, sho ya'gāh' qh, neh huh' he a we nqo,
ne' Beth any; ho ne nqo, gwah huh', ne wwa hāā' dek-
nii' sga'eh.

12 Neh no nāh' wah'o hāht', o nāh', naeh, sho di'ya-
gāh' qh ne Beth any, wa o'dos weh'dāh.

13 Neh no gās' qh we'āh' tēā ih' ne fig nqh' gā'on dōh'-
dāh, o nāh'dont; neh huh' gwa hot'gōn'dah' gōh; dyā-
gwah', sho, theh'wa dye'sāh' hāh' gwis'dāh' a'a gāh, a'yē-
ni yō dāh'k: neh no nāh' neh huh' wa a yōh', thāh'āh'
deh' thāh'gwis'dāh' de o'gās' qh; neh', sho, ha we gāh'
neh, o nāh'dont; neh, sāh'āh, he ni ga'a wiha, thāh'āh'
ah' qh' theh'o'eeh na ge'o qōk' ne figs.

14 Thos nyeh'oh ne Je sus, ha wă'ah seeh, Deh so-gaah' nō'gweh tho sa'a yaak, neh huh o da weh duk' heh' syah da deh, no ăn doo'gwa hwah o i'wa da dyeh. Neh ne wa ă'no ok na go'i o nya nih.

15 O năh' neh huh' ho di'yos oh ne' Je ru sa lem; da' neh', ne' neh huh' he o'yos oh ne' Je sus, heh, o nōh'-sa do'găh dih; o năh' wa ah'sa wăh ne saa'go yah' dit gă-sooh' nă non'dă ni nōh; neh kuh, neh, o gye'h' hă nih'-dyoh heh o nōh'sa do'găh dih ha di'ni nōh; wa a'gah hat'-hwah sooh', kuh, nă non'dek hwaah'gwah no wis'dah de-ă'non da da wis'; neh, kuh, hă'non dyăh dah'gwah ha di-yah da deh ne jăăh'go waah gys he năh hă non'dă ni nōh.

16 Thăh'ăh, gwah huh', neh, so gaah' nō'gweh de o'-nok do da niih' naah gwis'dăh a'a wih da ă nōh'so gôt' no nōh'sa do'găh dih.

17 Da neh' ne wa a'di o nyăh, ha go'yă ah'seeh, Thăh'-ăh, găh', neh huh' deh ga ye ăh' he'ga ya doh, Neh ă-di yaas thaak' naah de ya ga ăn ja gee hak nōh'sòot, neh ganōh'so dah'goh nă yon'dă nă yăh dah'gwak? neh gwa', na'eh, niis' jo niih, ne neh'huh ă non dah'seh dah'-gwak ne' sha go'noh set'hah.

18 Neh, ne' sha go'di ya do nih', kuh neh, ha dih'săn-no wa năs' ha di yah dont hwus', ho nont'hon deh, wa ă-nih saak', gwah huh', he non'da di ye'ăh duk a'o wa i wah'-doh; neh, săh'ăh, neh, wa o was ha'nihk', neh ga i'o-nih heh, wa o di'wa năă'goh ne' ga gwe goh' nō'gweh ne nōh o'i oh'dăh wa as'nyeh duk.

19 Neh', dih, no năh' oh găă's'ah oh wa doh', ho ya-găh oh he'ga non da yăh'.

20 Neh neh, se deh'ji ah, no năh' wa a'di ăt, ho di-găh oh ne fig nōh gă'on doh'dăh, oh hă's'oh, ok de'ăh-găh dyoh sa'wah goh.

21 Neh, dih, ne sho shăăh'oh ne' Pe ter, ha wă'ah-seeh, Sa di'o nya nih, sat gat hòh' ne fig nōh gă'on doh'-dăh, neh, sa e'wah doh, o năh' o da'ge e yoo.

22 Neh ne dech ha'go wă'noh să gwăh', ha go'yă ah'

seeh, Neh huh' gayā'dah go'ok ne swai'wa gwēn nī-
yōs'dōs hāh' ha yah'da deh Na'wēn ni yōh.

23 Neh, sēh'āh, ne dō gās' oh gwā'sa, Neh, so' dī-
gwa'nah oh'dāh āh ā'sa, nā gās' o non da deh', Sat-
gās'is; neh, kuh', neh huh' he ga nyo da'oh he wa'dyo-
ok; thāh āh', kuh, ā gās'ak dah det'hoh nī'go ā gee' na-
wēn'nyah sa go; neh, gwa, sho, neh, ā gā'wa gwēn nī-
yōs'thaak, ne' tga gont', i gās', neh huh' nā ya wāh', ā
gai'wa yeih', na dīh gwa'nah oht nōh o'i oh'dāh shōh' ā
āh; neh nā'o ye nā'an dyeh na dīh gwa'nah ot ā'āh.

24 Neh, dīh, gā'ō nīh' oh gwā'sa, Neh naah'de yōi-
wa gee na'dīh gwah nōh o'i oh'dāh dā swa'dō ān jōs',
neh, no nāh ā swa'dā nā yāh', swa i'wa gwēn ni yōs'thaak,
sweh he'ak, Wah a gwa ye naah'; da, dō gās', gās, ne
neh ā'swa ye naah.

25 Neh, gīh shāh', na gwa'nah ot sah nī go'et gāh dōh'
he ye yah'da deh' ep gaah', neh he nā yō'nis heht' ā-
dahk', ā sa'dā nā yān dahk', dō sa'ji wah'sā gōh, ne' neh;
neh na yō gwe'nyo ok, i gās', haah'gwah, ne' Yah nā,
ne gā'o'yah gēh' thāh dyeh ne dō sa ya'i wah'sā gwa
ne det'sa dī'wa e nih.

26 Neh, gwa', gīh shāh, nā gās'ak dah'dō ji swa i wah-
sā gwāh', thāh āh', kuh, haah'gwah, ne' She swah' nīh,
ne gā'o'yah gēh' thāh dyoh', thāh dō'sas he swa i'wah nī-
gwus ne de she swa ya'nes hā'ih daa nih.

27 Neh'. neh, o naah' neh huh' sho dī'yos oh ne Je-
ru salem: neh', dīh, he'oh weeh ē gyēs'hoh, neh, o-
nōh'sa dō'gāh dīh'gēh, i ē'oh huh' nī tho'ne nōō ha-
yah'da deh, na dīh'sā ne dō'sas ha dī'yan dōnt hwo'; kuh
ne sha go'di ya dō nih; kuh na dī'gāh jis'hoh oh;

28 Neh nō wā'gh seeh, Ga'ā'ō weh' ne gāh' nī dya'wah-
dah'goh' ne gāh has'dea hāh', nā gās' nōh o'i oh'dāh
sa dī'wah dān'dyeh dōh? So nah'ot' ne gāh' hō sah'ha-
dea'hā wīl' nā gās' nōh o'i oh'dāh āh sa'dī'wah'dā-
dyeet'!

29 Neh ne' det hos'nyeh oh' ne Je sus, ha go'yā'gh-
seeh, Neh nāh' iih ne jo'f'waat ā gwa'ō dōoh; dāh-

gwa'wə'noh'ah'goh; neh kuh' ni yə'wah', o'neh' ə'gwa'-
o'wih' he ni dya'weh dah'goh' ne' gah has'des hah' nə'gə'
noh'ə'i'oh'dəh' a ga'di wah'dən dycēh dōh.

30 Neh ne baptism ha ye'ah'dah'gwak' ne John, gə'
o'yah'gəh, gəh', dya weeh dōh; 0'gii', 0'gwe'neh? don-
da gwa wən'noh'ah'goh.

31 O'neh' de o di yah'do weh'da noh' na di'yah' dīi, ho-
nəh, Neh, gi'h shəh', na e dwih' Gə' o'yah'gəh, neh ne'-
huh nə'ah, A, di' nāch, he go waah', deh she swa i'wa-
gwən ni yə's dōh?

32 Neh, gwa', gi'h shəh' na e dwih', 0'gwe'neh; neh,
na'eh, neh, oh sha go di's ha ni'hk' nō'gweh': neh, səh'-
ah, ne ga'gwe'goh' nō'gweh' hə'neeh', nāch, ha yah'da-
deh ne John, do'gəs o'weh' ho do'gəs da nih.

33 Neh, ne det ho'dis nyeh'oh ho'wə'ah' seeh ne Je-
sus, Deh o'gwə'noh'dōh. O'neh' det hos'nyeh'oh ne
Jesus, ha go'yə'ah'seeh, Thəh'ah, gwa', kuh, nəh' iih,
thə'gwa o'wih' he ni dwa'gəh has'des hə'ə' wih'dah'goh' nə-
gə' noh'ə'i'oh'dəh' a ga'di wah'dən dycēh dōh.

OI'WAH XII.

NEH neh', o'neh' hoh saah' ha gos'nyeh' seeh, de ga-
yə'ə'dəh'gwah shəh' ho ye'ah'dah'goh. Neh nō'-
gweh, ho yə'n'twah'oh no nyo'gwih' səh' oh'oh'sah, de oh'-
ə'ə'dōh', kuh; ho ya dō'nii', kuh, he'ə'weh' də'ga'ne go-
ə'ə'k thāak; wa a'go'noh'ə'o'nyəh', kuh, neh, ə'o'noht ga'-
ə'ə'k, heht gəh' tga'noh'sa deh; o'neh' ho want'ha' dō-
nih', na di'yənt' hoh'ge o'noh; wə'ah' dyo'ən ja deh' he-
a we'noh.

2 Neh', di'h, no'neh', shah'ga'eeh he ni ye'yə'n twa-
gwəs', he o'hah'oh no hah'shəh' het hə'ni'h'dyoh' na di-
yənt' hoh'ge o'noh, neh wa'a ye' nāh' neh huh' o'da weeh-
doh' ha di'yah' da deh' na di'yənt' hoh'ge o'noh', neh, ə-
dō'niih, he'ga'yə'n thoh' no nyo'gwih' səh' oh'oh'sah.

3 Neh ne! wa'ə'wə'yee nāh'; neh', kuh, neh', wa'ə'-
wə'ə'wə'yee shəh', a gwəs' dwa deh'syoh' sa ne gə'-

āh thah he'a di yānt'hah; o nāh sho want'gah wāh, deh thah'gwis dāh de a wih.

4 O na'eh o yah' det ho'hah oh, na hah'shāh ha di' yah da deh; da neh', naeh, neh, wa o wah sgwe'oh yaak; ho nōh āh'gēh, naeh, wa o wa yā ās'; sho wat'gah wāh, sho wa do wih', kuh; a gwus' neh nōh ga'nōh go dah't' he'na o wa yeeh.

5 O naeh' o yah' det hoh'hah oh; wa o wa nyōh', naeh, ne' neh; ho nont'gah deh', gwah huh', no yah'shoh oh dēt ha'goh hoh oh; wa o wan dih soh gwa'wes hōoh gyee, ne' neh, a gwus dwa deh'syōh sa ne gā'āh thah he'a di yānt'hah; wa o wa di nyōh, kuh, gyee.

6 Neh, dih, nah'soh ho da dā oh' sha yah'daat no a wak, a gwus' ho no'oh gwah; neh a gwus' nōh'gāh he o'āh gōh he o'hah oh het ha di' yah da deh; ha wāh, Neh', na'eh, ne' tga gont' ā o wa yah'da no ok' ne'a wak.

7 Neh', dih, na di'yānt hōh'ge o nōh' de o nōn da dā āh'seeh, Neh', wāh, nā gā nai'wa gwēn ni yōh; nyōh', she dwa nyōh'; iih, dih', na'eh, ā yo gwa wās'theht he ni a'i wa gwēn ni yōh.

8 O nāh' wa o wa ye naah', wa o wa nyōh', gwah huh; as de gwa'a gwa', gwah huh, ho sa o wa' yah doh'yaak he ni ga'yān thoh' no nyō'gwih sāh oh oh'sah.

9 A nah oh'dāh āh', nōh', na yah'da gwēn ni yōh' he ga yānt hōh' no nyō'gwih sāh, oh oh'sah, nā o yeeh'? Neh naah'do ga gont' ānt heh, ā g'i wah'dōht ha di' yah da deh' na di'yānt hōh'ge o nōh, o yah', naeh, ās'ha gō yōh' he' ga yānt hōh' nōh oh'sah.

10 Neh, gāh, ne thāh'āh deh swa wēn nōh'saah nā gā ne' ga ya dōh, Neh ne' gah sgwa ah' na di'nōh so nā ho nōn dyōoh', neh ne' neh ha gwus' o nih'sa gwaat o dōh'oh;

11 Neh' ne gāh' Na yah'da gwēn ni yōh' neh huh' nā o ye āh, neh', kuh, na gwus' o i'wa nāā'gwat he ni yōh'dāh', he de dwa'ga neeh.

12 O nāh' hō nih'sa gōh he nō'da di ye'āh duk a'o wa ye naah; neh, gwa', oh sha go dis'ha nihk' ne gān dyōh'

gwa'h'gēh; neh, tsh'āh, neh wa o'dih ni'gō ē yān dah, he' neh' no'no hōh, wa a'gōs nyeh'duk, heh', oh tha'yā-
on dāak; o nāh' ho non'dōh'nooh', ha yah'da deh, ho-
noh'dān dyo'gwa oh.

13 Neh ne det ho non dāh'hōh oh, tho wan dih hāh'oh
ha di'yah da do gō'noh ne Pharisees, kuh neh', He ro-
dians, neh na'a dih'ā o dāh'. a'a di'wā o gōh he'nā o wā-
no wāh.

14 Neh no nāh', ho di yoo', ho wā'ah seeh, Sa di'ō nya-
nih o gwān'noh dōh', naeh, heh, tgrai'wa ye th' nia;
tāh'āh', kuh, deh sat'ga'ā'oh he ni oh'ni go'oh dāā sō-
gaah' nō'gweh; tāh'āh', kuh, neh huh' deh sat'gat hwes'
na di'gōh sah'gēh nō'gweh': [neh, gwa', sho, sa di'ō nya-
nih' he'ya we nooh' Na'wēn ni'yōh ge'gwa, ne ga i'wa-
gwēn ni'yōh: Neh', gāh, neh, ga ya'nes hāh'gēh nān-
dya'gwat gah'wah seek nā sho'gwa wis'de'ō ek seek ne Cae-
sar, o gi', tāh'āh'!

15 Neh', gāh, neh, ān dya'gwat gah; o gi', neh ne
tsh'āh tho da ya'gwat gah? Neh, gwa', het ho noh'dōh
ne Je sus he ni a'dih ni'gō hōh'thah, ha go'yā ah'seeh,
A, na'eh, he go waah' sgwah'ni go āk do oh! Da swa'ah
nāh'huh he'gyah da deh' ne' sgha si'yōh shāāt, neh na'-
gat gaat hōh.

16 O nāh' neh huh' ho di'eeh. Neh na go'yā ah'seeh,
Soo nāh ot' ne gāh ha yah'daah; kuh nā'gā' ga ya'do-
nyoh', soo' nāh ot' ho dōoh? Neh nō wā'ah seeh,
Caesar.

17 O nāh' det hos'nyeh oh ne Je sus, ha go'yā ah'seeh,
Soo he jōh' ne Caesar, na dih gwa'nah oh'dāh'āh neh' ā'-
o wā'gā'ak ne Caesar; neh, kuh, Na'wēn ni'yōh a'dih-
gwa'nah oh'dāh'āh neh' ā'o wā'gā'ak. Na'wēn ni'yōh.

18 O nāh' neh huh' ho di'yos oh ha yah'da deh ne
Sad du cees, hā nān dōh', i gāh, tsh'āh dāh de'dyont gō-
sō non da'deh ā'a dōh gwa'h'gēh; neh nō wan'dōh'oh, ho-
nāh,

19 Sa di'ō nya nih, Mo sas cho'gwa'ya do nii, Neh',
gih shāh, ne de a'dā non deeh' nō'gweh ā'ā'eeh, ā'ā-
SENECA.

gô yah'don di' ne' yòoh, ã g'g'ak de ok'sah da yân dah'-
gôh, neh', shô, ne' de ya'dâ non dâk' ãs'ho di nyak' ne'
yôh g'g'ah, neh' dâ ot'hwa jî'nyah gôh ne' de ya'dâ non-
dâk.

20 Neh', dih, he ni ya'wâh ôh, ha di'yah da dek' ja-
dek' nôh dâ non'dâ non dâk; neh' ne dyê dyê'âh dâ
he nyak'heh ôh; neh, kuh, neh, ha we e yos'ôh, thâh'-
âh de ok'sah da yân dah'ôoh.

21 Nêit ne'wâh ne' dek'wî ha dôt'h'hah sho di'nyak-
heh'ôh; thâh'âh, kuh, aeh, de ok'sah da yân dah'ôoh,
ha wee yos'ôh; neh' kuh', shô, kuh, a'eh, ni ya'wâh ôh,
neh, âh ha dôt'h'hah.

22 Da neh' naa'di gwa gôh: ne' ja dek' ni ã non dî he
ya go nyak'heh ôh, thâh'âh deo'dik'sah da yân dah'ôoh:
neh, dih, na gwa' he'yô dôt'h'dah'gôh nee' ga gwe gô,
e nâh', ha'eh gwah he ya ga wee yos'ôh ne' ye'ôh.

23 Da neh, dih, no nâh' ã swa'deh he dō gwa'ôoh, he-
yeh sa'do nyoh'; no nâh' dânt hâ'ngot gâh, sô sa'h'oh-
dâh'âh ne' neh' ã yôh'g'g'ak' he ni ãn g'ni diik'! ga gwe
gôh', sâh'âh, ne' ja dek' sha go di'yah da wâ'g'g'âh.

24 Neh' ne det hee'nyeh ôh' ne' Je sus, ha go yâh'-
sah, Thâh'âh, dih, gâh, sâh', nôh, deh swa'yâh he
neh, gai'ô nih, heh, thâh'âh deh swa'yân de ih' ne' gô-
ya dôt', kuh, haeh gwah, he nîrah'has des'ye wâh
Na'wên ni yôh?

25 Neh, sâh'âh, no nâh' dânt hâ'ngot gâh non da'ah
sa'doh gwah'gôh, thâh'âh tho'sa o di nyaak seek'; thâh'âh,
kuh, tho'sa o wâ di nyak da'ni seek: neh' kuh, gwah,
shô', naeh, o nâh' nân jôh'dâ gâk, he ni yôh dâh' na dî
yah'ge o noh' ne' gô'ôyah gâh' thâh'nik'dyoh.

26 Neh, dih, ha di'yah da dah', naeh, no ni'e yos, he
dânt hâ'ngot gâh; thâh'âh, gâh, deh swa wâ'ngot'sah ne'
e ya'dos hâh'gâh ne' Mo'ses, he ni ya'wâh ôh ne' gô-
gô no'ô dot; neh' kuh' tho' nyeh'seah, ha wâh, lii e
gâh' nâ gô Ne'e wên ni yôh', neh, A bra ham, neh, kuh,
He wên ni yôh; [neh,] Isaac, neh, kuh, He wên ni yôh,
neh, Jacob.

27 Thāh'āh', naeh, deh neeh' De a'gō wēn ni yōh', neh,
ho ni'e yoo; neh, gwa', naeh, Ha gō wēn ni yōh', neh',
hā'no'keh; neh, dih, ga i'ō nāh, hah de yō dehk' swa-
yah'dah dōh'eh.

28 Neh ne' sha yah'daat ne sha go'di ya dō nih', neh-
huh' ho yos'oh, wa'ō ok, gwa'huh, he de a di yah'de-
weh'da neh: na di' yah diih; wa a gāh', gwa'huh', he ni-
wi yōdh' he dō sa'gō wē nōh'sā gōh', ho'ōn'dōs oh, Ga ā:
ni gaah' nee' gā gwe gōh', ne ga i'wih sah'hoh, a gwa'
dye dye āh dōh'.

29 Deh hōn'nyeh'oh ne Jesus, des ho wē aoh'sā gwāh,
Neh ne'huh, na gwa' dye dye āh dōh' nee' ga gwe-
gōh' he ni gai wih sah'hoh, nā gā': Da sat'hon daat', O
Isra el, Neh Na yah'da gwēn ni yōh, ne' Sho gwa wēn-
ni yōh' sha yah'daat', sho, Na yah'da gwēn ni yōh.

30 Neh, kuh, neh', ā e'mō oh gwak' Na yah'da gwēn-
ni yōh, ne' Ya wēn ni yōh; ā sa ye'āh'dah go'ok ne aā-
nyah'sa gwe gōh, neh', kuh, ne' sat hwa'isā gwe gōh,
neh', kuh, ne' aānōh'de nyōh'sā gwe gōh, neh', kuh,
neh, sah has des hā gwe gōh; neh ne' gāh' nā gā, ne
dye dye āh dōh' ne gai wih sah'hoh.

31 Neh ne' dek'ni wa dōh'tah, naeh', des gya dyen
āh' nā gā': Neh huh' nā es'no oh gwak' ne de jō'noh'ne-
ne gāh' deh, nih'sā dah ne'oh gwah. Thāh'āh' nō yah'
he ni yoo' ne gai wih sah'hoh, theh jō'āh dōh' he ni yōh'
o wa nāh nā gā'.

32 Thos nyeh'oh ne sha go'ya dō nih', ha wē'āh seeh,
Neh huh'jāh, Sa di'ō nya nih; dō gā' gai'wa gwēn ni yōh'
ne' nah'ot' oh nāh; neh, sāh'āh, ne sha yah'daat', sho,
Nā'wēn ni yōh; thāh'āh', kuh, nō yah', gyea, ā'gā'ak;
neh', sho, ne's oh hwa'h'.

33 Neh', dih, nā'ō wa nō'oh gwak, ā yō dye āh dah go'-
ok' nee' wēn'nyah'sa gwe gōh; he yō gwe gōh', kuh, ne
gāh'ni'gāh dōh'āh; he yōt hwa'isā gwe gōh', kuh; he-
gāh'has des hā gwe gōh', kuh; neh, kuh, ne neh huh'
nā'ō nō'oh gwak' ne de yō'noh'sa nā gā', he ni'a dah nō'-
oh gwah; si gwa', naeh, nā gā' he ni yōh'dāh, naeh' he-

ni yòh'dǎh, na ga yah'dǎh da'ak, kuh, ne da'ga yah'do-
weh'do ok.

34 Neh ne Jesus no nǎh' wa at'gat hòh heh, gah ni-
goh dǎh'gò det hos'nyeh oh ha wǎ'ah seeh, Thǎh'ǎh'
deh we'ǎh' deh chyah'da deh, he ni ga deh' net hǎ nòh-
dò oh'shǎ gwèn ni yòh Na'wèn ni yòh. Thǎh'ǎh, kuh,
deh sò gaah' nò'gweh deh sho'gwe nyòs'òoh naah gwǎ-
dǎh' o'sa'o on dòh.

35 Neh' ne Jesus de thos'nyeh oh, ha wǎh, he'nòh-
weeh' ha di'ò nya nih no nòh'sa do'gǎh dih'gǎh, A ni-
yòh dǎh', heh, hǎ nòn dòh' ne Sha go'di ya dò nih,
Neh, ho a wak' ne Da vid ne Christ?

36 Neh, sǎh'ǎh, kuh, ne'a o hwañ ne Da vid, ot-
hwañ hǎ do gǎh'dih gǎh, dya weh'dah'goh, ha wǎh, Neh
Na yah'da gwèn ni yòh ha wǎ'ah seeh. Na gyah'da gwèn-
ni yòh, Sa dyǎh', jǎh dyon dahk' gyǎ neh'gò'gwa, he ni-
yò weh' deh sǎh'sǎh'da gǎh sǎh'gwañ' à gò nih' nò sǎh ni-
gò'ǎ swa ǎs.

37 Neh, dih, gai'ò nih ha o hwañ', sho', kuh, ne Da-
vid, ho yaas' Syah'da gwèn ni yòh, ga'ǎ o weh, dih', ni-
dya'weh dah'goh', he neh, sho', kuh, ho a wak'? Da
neh ne gǎn dyòh'go wa nǎh wa o'nòh ees hah' he nò yǎ-
ǎ'nòh, wa ǎ'nò ok.

38 Neh na gò'yǎ'ah'seeh, he wa a gò'i o nyǎh', Swadah'ni-
gò'ǎ ǎk' ha di'yah da deh' ne sha go'di ya dò nih, ne neh'
i gǎh' ha di nò'oh gwah' nǎ o'nòs yo'nyus he'sòok, he'dǎ o-
nòn da wǎ nye'aak; neh, kuh, ha di nò'oh gwah' ne' de-
ǎ nòn dǎ nò'nyò ok he'ò weh yont ge'òn dah'gwa nòh;

39 Neh, kuh, he'ò weh hǎ nòn dyǎn dah'gwañ na dih'-
sǎ no wa nǎs', he'yont gǎ'nǎs ah'dah gwa'nòh; neh', kuh,
na gwus' heht gǎh' o nòk'da yǎn dòh', no naah' wa ǎ nò-
dek hwe'o eek.

40 Neh, sǎh'ǎh, neh, sha go di nòh'sah sǎh'hòh ne di-
nòh gwa'yes hah'syoh; neh', kuh, ne ya'gǎh oh, i gǎh,
dò gǎs' oh yo'nis heht', gǎs, hǎ nòn dǎ na yǎh; neh, ne-
huh, nǎ gǎh', si gwa'dih'hah ga e'wah dǎs'yo wa nǎh, nǎ-
o di yah'do wǎht.

41 Neh ne hăh dyoh', ne Jesus, neh' de o do găh'-doh he' o weh wat hwis' dws de' is dōh, neh na go' yat gat'-hwah oh nō gweh', o wis' dah he' s' nōh sânt' hah he' o weh wat hwis' dws de' is dōh; neh ne' gôt gah' deh no nont' ga-nō nihs', we sōh, kuh', naeh, hwa' s' nōh sânt.

42 Da neh', ne ye yah' da do găh' ne' wah a' go dăa-theht' go nōh' gwa yes' hah oh neh huh' go yos' oh; da neh', naeh, ne' dek nii na gwus' ni yo wis' dahs' aah, ne' neh huh' he' ya go dyōoh, neh huh', nōo, ni yō' i wah ne' sga yah' khos hăăt, ne geih' ni ga' yah' gōh ne gwân-nia.

43 O năh, he a go nō' gōs oh na go' i o nya nih', ha go'-yăh' seeh, Do găs' oh gwă' os, Neh' nă găs' wah a' go dăa theht' go nōh' gwa yes' hah oh, neh', na' eh, si' gwa we sōh' hwah' oh sânt, naeh he ni yōoh' he o' nōh săh' dōh ne' a di gwe gōh', he o weh' wat hwis' dws de' is dōh.

44 Neh, săh' ah, na' di gwe gōh' do găs' hwa' s' nōh sânt, neh huh' da weeh duk' he' ni o di gah' de nyōh: neh, gwa'-ah, ho i găs', he ni dyō' dōh k', do găs', naeh, ga gwe-gōh' neh huh' hwah a go dih' he ni yōoh' go yău duk'; a-gwus', gwa'', ga gwe gōh' ne ya gōh' heh gōh.

OI'WAH XIII.

NEH he' nōh weeh. ho ya' găh' o' on dyeh no nōh sa do'-gah dih' gōh, sha yah' daat na go' i o nya nih ha wă'-ah seeh, Sa di' o nya nih, sat ga thōh' he' nōh gah' agwe oh'-dăh shōh; neh', kuh, he ni yōh' dăh, hōh dyōh' dăh shōh he' gwa yō' nya nōh năk ho' o weh.

2 Det hos' nyeh oh ne Jesus, ha wă' ah seeh, Se găh, găh', he ni yō' i wa năh' gwah dōh gwa yō' nya nōh' nă-găs' ga nōh' so wa năh' thăh' ah ne' huh, deh jōh' agwăăt-ah ne dă gya' dyah săhk na' gă ak, i găs', deh dwah' săh'-dōh.

3 Neh, dih, he' nōh weeh, o non da gă' yaat thăh' dyōh' ho non da deh' ne Olives, de o do găh' dōh no nōh' sa do'-găh dih, neh ne Peter, kuh ne James, kuh ne John,

neh, gwah huh', ne Andrew, ho wan'des'oh a dah'sch-doh'goh,

4 Da gwa'owih, wan doh ne gah' neh huh' nā ya wāh', nā gā' nōh o'ioh dāh' a nah ot', kuh', ē yo yān deh'dah-go ok', no nāh, he yo'i wagwa goh ē gai'wa ye ih?

5 Dech ha go wā'noh sē gwāh' ne Je sus, hoh saah' o. nāh' ne'a wāh', Swa dah'ni go ē hāh, dyā gwah', sho, so gaah no'gweh dāh he'swah ni'go ē hāh.

6 Neh, sēh'ēh, ne gōt gah'deh a geh'sē na goo' hāh'neh duk, ē non do'ok, lih' ne gāh ne' [Christ;] da neh ne gōt gah'deh, ē sha go dih'ni go ē gah'hat hōh.

7 Neh, kuh, nā swai wa'ok haak neh huh', gyeesh; dya-go di yō', neh', kuh, nā gai'wa na geek' ē yōn di yōh, sē-nōh ne' neh ē swah'dyohk; neh, sēh'ēh, nā gā' nōh o'ioh dāh, tga gont neh huh' nā ya wāh: neh, dih, na-gwus' o doh'dah goh', thāh'ēh, naeh, ah'ēh ne' neh thoh e'esh.

8 Neh, sēh'ēh, ne' dānt ha di daht' noeh tho'no ēm'joh-dāh'shoh, dā'non do'gāh da'noeh; go wāh go'was hōh, gwah huh', he ni thā nōh'do'oh, dā wan do'gāh da'noeh; ē ya ēn jon'dah da'noeh, gwah huh', ne' thi ga wēm m-yōh, ē ya go dos'sweh da'noos', kuh; ē'non di'yōs yōoh, kuh, na di'yah diih; neh', na gāh' nā gā' dyōh sa'wah-goh noh'ni go'et gānt.

9 Neh, dih, neh, swa dah'ni go ē ē nyook' ne' swa-yah'di a dyeh; neh, sēh'ēh, ne' neh huh' hā yech'hi-yat'gah hōeh' ha di'yah da'deh' ne ga ya'nos hāh ha di'-aah; ē yech'hi e wat', ē yech'hi yā ēs-da'nooh', gwah huh', he'o weh hā nont'gā nis'at hāh; neh huh', kuh, hā yech'-hih dyōoh' he'a di gā' ne thā nā nōh do'oh, go'wāh go'-was hōh, gwah huh; neh ē dyō'i wāh'hōht' na gi'wāh-gēh; neh ē gai'wa gwai'h'seh seek' dā yō de gāh'do ok' ha di'yah da deh.

10 Neh, gwa', naeh, tga gont' ē dwan'dye ānt' ne dā-wan di o'gwah do'ok ne gai'wi yōs'duk he'ni ye nā ge-nyoh' naah'de ya gā'ān ja gee.

11 Neh', dih, no nāh' neh huh' ni yō weh hā yech'hā-

sak, ă yech'hi yast'gah', gwah huh', sê nêh' nêh ă swă-
o ya'gah dah'go ok' ne' nah ot' ă swih'; sê nêh', kuh,
onêh' den de swa'yah do'weh dah'so ok'; nêh gwa' na-
gwa'nah ot' ă yech'hi yoh, ne' nêh nân dyô is dah'e sak,
nêh ne' nêh, swas'nyeht: nêh, sêh'êh, (ne thêh'êh
deh iis' nê swas'nyeht, nêh, gwa', Not hwa'is hê do gôh'-
dih.

12 O nêh' ne de a'dê nêh dech' ă o'yah daat'gah ne
de ya'dê nêh dech, nêh nêh'eeh; nêh', gwah huh', no'-
dech dgh, naeh, no'a wak: ha dik'sah shoh'oh, gwah-
huh', dânt ha di daht', nêh' dê nêh do gânt' no'wân nêh-
dech dgh; nêh', kuh, ănt hê dii'wah heht' ă o'wân di-
nyoh.

13 Da nêh', gwah huh', nê ga gwe'goh' no'gweh' ă-
yech'his swa'êh seek, nah ă dyô i wah'gê ak na geh'sê nêh:
nêh, gwa', ha yah da deh nê o'dah gaas dook', sho, he-
ni yô weh' hê wân dohk dgh, nêh ne' nêh sha a'yah-
daat, ăs hq wâ yah da gôh.

14 Nêh huh, dih', ni yô weh' no nêh' ă swat'gat hôh,
net gik'ah swa'ant ne goi'wah dgh hah, kuh, ne de ya-
go deh'gwa qh'gwah, hos nyeh'dah gôh ne o do'gê da-
nêh nê Daniel, nêh huh ă ga dahk' he o weh' deh o'i-
wah'gêh a'ga dahk', (nêh ha yah da deh, nê ă swă nêh'sa-
wâh hoh ni'go ă yân daht' ne' nêh;) nêh huh' ni yô weh'
onêh' ne Ju de a ye nê gêh' nêh huh' yon deh'gwat
he'ga e nêh de nyoh.

15 Nêh', kuh, ha yah da deh ne ga nêh'sa gô yaat
êt hê dahk', sê nêh' dânt ha dyah dânt; sê nêh', gwah-
huh, hê ha yeh', nê eh'he sak, i gêê', hah gwis'dêh hê-
ge gôh' no gyeh.

16 Nêh', kuh, ha yah da deh ne gah'ă gôh ănt'heh'-
sak, sê nêh' ne' nêh ă shah'geet na'ah do'eh ak no-
syô nyeh hêh.

17 Nêh', dih, ne ga nêh', naeh, he wa di'yah da deh'
ne de wa di'yah da neet; nêh', kuh, he wa di'yah da deh
ă wân nêh dê nêh gô'êh thaak: nêh' nêh dwê nêh'êh de-
nyoh.

18 Neh', dih, ne swa do'e syoh' go ok na'gã ak, igã, neh, ne' gòs he'neh, deh swa'deh gwãh.

19 Neh, sãh'ãh, ne ga no'oh de yò'doh ho ga nyat' he nã ya wãh' ne' neh dwã nã'hã de nyoh; neh huh' nã ya wãh' ne thãh'ãh de wãn doh' deh dya'wãh oh he nòh weeh dyoh saah' ne' gus yò niìh' he ni yò dyã'ã nòh, ne nah ot'shoh hos yò niìh' Na'wën ni yòh', nã gã ne'wah he yò'eoh; thãh'ãh', kuh, neh huh' tho'sa ya wãh.

20 Neh, dih, gih shãh', na'gã nòh Nã yah'da gwën ni yòh' de o'nã hã'gwah da'nòh ne' neh dwã nã'hã de nyoh', a'gã nòh so gaah' deh ja'go heh: neh, dih, sho, gai'o nih ha di'yah da deh' na go'yah dã gwãh', ha wë nã hã'gwah da'nòh.

21 Da neh', ne' neh huh' ni yò weh', so gaah', gih shãh', no'gweh ãs he'swã ãs, Nã, ne gãh', naeh, ne' Christ; neh', gih shãh, neh', sii; si dah', naeh, tha yah'da deh; sã nòh' ne' neh ã yech hii'wa gwën ni yò.

22 Neh, sãh'ãh, neh, dã on di dah'syoh ne ya'gãh oh neh', ne' Christ; neh, kuh, ne ya'gãh oh, ho di do gã'da nih; neh nã sha go no'dah sah'syoos naah'da wa dyã'o nyoh'; neh', gwah huh', no i'wa nã gwah'doh nã ya'wãh syo nyoh; nã sha go dih'ni go'ã gah'ha thoh', igã, ne' theh o gwe nyoh', na gwus' ho wã di yah'dã gwa oh.

23 Neh, dih, neh, ja dah'ni go'ã ãhk: Jat ga'ã oh; o nãh', naeh, oh gwah'ni go'ã daat, ne yò'i wa gwe goh.

24 Neh', dih, no nãh' neh dwã nã'hã de nyoh, no nãh' ã ga'at ne ga no'oh, dã wã'dah son da'ik nã deek haah' gãh'gwaa; neh, kuh, neh so'ek haah' gãh'gwaa thãh'ãh thãh do sa yòh'hat heh;

25 Neh', kuh, neh, ga jih'soh dã o nyoh' ne gã o'yah gëh ã dwah'sãh syoh; neh, kuh, ne gah has'des hãh' shoh ne gã o'yah gëh' tga yãh' ã ya o dah'da nòh.

26 Neh huh' ni yò weh' o nãh' ã o wã gãh' Nò wã'wã' no'gweh oh jih'gã go shoh' ãnt heh; ãnt ho dya'ãh dah go'on dya' ne gah has'des yò wa nãh', kuh' ne de a'ãh sã'oh goh.

27. Neh huh' ni yò weh', o năh' ănt ha'goh hoh' no q'-yah ge o nŏh'săh shoh, neh' naeh, ă ho wă di'yah de o' eek do gă ă gă'gak ne ha go yah dă'gwa oh; dănt hŏ-wan di'a wih'dah gwa'nŏh he'nit găă gon'dah gwah' ne ge ih' ni yŏŏ; kuh, he gwua' hah de yò dyŏ'yôhk-doh.

28. O năh' swah ni'go ă yăn daht', ne' des ga'yă o dăăh-goh' ne fig nŏh gă'on doh'dăh: neh', găă, nah'soh o do'nih a'ah nŏh hah'doot da yò'năh dŏn da dyeh', gwah-huh', swa yăn de ih' heh, o năh' dŏs gă'oh ga găh'ha-deh.

29. Neh huh, dih', ne găh', năh' iis nă ya wăh' no năh' ă swat'gat hoh' nă găă' nŏh o'i oh'dăh ă ga'i wa yeih, swă nŏh'dŏok heh, o năh' dŏs gă'oh ga deh; a-gwus', gwa', neh huh', he gah ho'ga ăn doh.

30. Do găă' oh gwă'ă, Thăh ăh thă'gaat nă gă' ga'wa-jă deh', he ni yò weh' hă ga'i wa ye ih' ne yò'i wa gwe-goh nă găă'.

31. Gă o'ya deh, yŏ'ă ja deh', gwah huh', tga gont', na'eh, ă ga'at; neh gwa' ne gwă nŏh thăh ăh', naeh, thă'ga at.

32. Neh' dih, ne' neh dwă nă'hă deh tăh'ăh deh'sŏ-gaah' nŏ'gweh de o'nŏh doh; thăh ăh, hă'eh gwah, na-diŏyah'ge o nŏh ne gă o'ya găh' thă nih'dyoh; hă'eh gwah thăh ăh No'a wak; neh', sho, Nooh'nih.

33. Swa dah'ni go ă ăk', dih; swat ga'ă ok, swa dă na-yăh', gwah huh'; neh, săh'ăh, ne thăh ăh deh swă nŏh-doh no năh' hă ga'eeh.

34. Neh, săh'ăh, shah gaat' he ni yòh'dăh, nŏ'gweh, ne waah'dăn dyŏ'eh, we ăh' hwa'eh; neh no năh' ha-yă'ăh săh' ho nŏh'sŏt, ha gŏh'has de hă wiuh ne hah'-shăh shoh, wa go'i oh dŏs hă wi'ŏh, gwah huh, hah de-yŏ gweh'da gee; neh', naeh, wa o i wă'as na deh he'as-de is thăh nŏ ot'ga a ok.

35. Swat ga'ă ok, dih; thăh ăh săh'ăh deh swăn'nŏh-doh no năh' dănt hoh' ne thăh nŏh'dŏ oh' he ga nŏh'sŏt; oh găă'sah; shah de'wah sŏn thăh', gi'h'săh; neh-

huh', gih shäh', he nit gus'nyehs ne da gääh'äh; neh-
huh' gih shäh, neh, se deh'ji ah.

36 Dyä gwah', sho, ä gä'äak deh di'swah ni'go ääh no-
nääh' äs ha yoh, swän dah'hoh, gwah, ne' sas he'swa gäh'.

37 Neh', dih, ne' nah ot. oh gwä'as, ga gwe goh' hoh-
khe'yä as; Swat ga'ä oh.

O I'WAH XIV.

NEH ne' shä ga'at ne de wä'nis hä gee, o näh' hä
ga'eeh he ni ä non dek'hwe'o ees ne de wa'da wä'oh-
gwah, kuh neh thäh äh deh wat'häh gwäh gwah doh:
o näh' na di'häen no wa näs ha di'yah don thwus', kuh ne
sha go'di ya do nih, ho nih'sa goh ne gah ni'goh hoh dwe-
hä goo' no da di ye'äh duk a'o waye nooh, a'o wa nyoh', kuh.

2 Neh', dih, ne' o näh', Thäh'äh', naeh, no näh'
neh wä'nis'hä deh ä non dek'hwe'o eek; dyä gwah', sho,
söh jih' ä yo'ihä da ga'eh ne gän dyoh'gwah gäh.

3 Neh ne Beth any mit häh'dyoh, he'o weh' ho noh-
sööt ne Simon no yah'dat gäs; neh', dih, he'noh weh
ho dek'hö nii, go yos oh' neh huh' ne ya go gweh', ya-
wih' ne' gah sgwä no oh' gas heh'dah, o noh' gä dyeh
na gwus' ga no'oh; o gä'is doh', kuh, ga sä no gah'oh;
neh' ne de ya go yah'goh ne gas heh'dah, ho noh' ääh'-
gäh ne' neh dya go'on thwäh.

4 Da neh gyee na di'yah daah', na di'yah da goo don-
da ä non de nyäh'dohk; ho näs, A, naeh, he go wa'ah,
gwah thah ga'yes haah' no noh', söh jih' deh ga'i wah
oh go wa yo nüih'?

5 Neh, säh'äh, naeh, na wa dä'ni nok, si gwa', noo,
neh, säh nah de'wäh nyaah eeh' ni gah'si yoh shä gee no-
yo'i wah heh'oh, neh' a'o wä no wih' no'ni däsa. O näh'
oh sha go non dwä noh'dih.

6 O näh' ha wä'ä ne Je sus', ga weh'o o dyeh'; ä
naeh, he go waah' ech hih'ni go et gant haah'? neh, säh'-
äh, naeh, ne ga'i'oh dwe'hi yöö noh' o'dyeeh', he'gyah-
da deh.

7 Neh, sãh'ãh, ne dyòt gont', naeh, ech hi'aah no'ni-dãss: da, ga nyòòh', naeh, he nã yò'nis heht & di swa-gayãh', wi yòò', waeh, he nò'yech hi ya dye'ãhs: neh, gwa', nihi, thãh'ãh' deh dyòt gont' dah'de dwa dii.

8 Neh', waeh, ne ga nyòòh' he nòh ont'gwe nihi he-nòh e yeeh': neh', waeh, ne de ya go nihi'shã nyò'on dyeh, ye nòh'ga eh ne' gyaah dah, neh' he go wah'sa do'neh.

9 Do gãs' oh gwã'sa, Neh ne ga ãn-dih gwa'ò weh' nã gã' gai'wi yòs'duk & gvs'nyeh do'ok, ha'eh gwah' nã gã' he'nòh o dyeeh', neh' & yò da dã'nòh do'nyoh gwaak.

10 O nãh', ne Judas Is cariot, sha yah'daat he'ni ã-nòndiuh' ne wus hãã' dek nihi' aga eh, hoh dãn'dyos oh, he a go yah'do wãh'oh na dihi'sã no wa nãs' ha di'yah dòn-thwus, ne' neh huh' haa di'yah da deh' a o yah'dat gah.

11 Neh no nãh' wa ã'nò ok, wa o'nòh ees hah, wa dii'-wis aah', kuh, no wis'dah ãnt hò'wa yoh. O nãh' wa ih'-saak he nòndã a ye'ãh duk, a yò deh'sã yãss theht' a o yah'dat gah.

12 Neh ne dyò dye'ãh dõh, wã nãs'hã deh'goh ne thãh'ãh' deh wat hãh gwãh'gwah'dõh, no nãh' sha'a di-nyòh' ne de wa da wã'oh gwah, hò wã'ah seeh na go'i o-nya nihi', Ga ã o weeh ne gãh' nits nò'ehs ha'ya gweeh', neh nò da ya'gwus yò nihi' he'ò weh' haah'sa dek hò nihi' ne de wa da wã'oh gwaah'?

13 O nãh' ha gòh'hòh oh de i'yus heeh na go'i o nya-nih; neh', kuh, na go'yã ah'seeh, Neh huh' hoh sni yoh' het'ga nòndã yãh; da neh' ne' neh huh' dã swa dãht nò'gweh ga wis'dah ha a wihi' o ne ga nos' gã dyeh: neh she ji'nòndãh.

14 Da neh', ne ga ãn-dih gwa'ò weh' hãs ha yoh', shee-nã's naa nòh'sa gwèn ni yòh', Neh Na di'ò nya nihi' ha-dõh, Ga ã o weh' ne gãh' dyo nòk'da neet' he go yah'da-ye'is dah gwaah', he o weh' ã dya gwa dek hò nihi', ne khe i'ò nya nihi' ne de wa'da wã'oh gwaah'?

15 Neh, neh, ãs hës'nò wã thus' dyo nòk'das dãh' neeh'tgãh, ga yãn do'nyoh'; wa dyã nòhk'dah oh', kuh; neh huh' ne' neh, da gwa'des as.

16 O năh' ho nōh'dăn dyos'oh na go'i o nya nih, tho di'-yos oh' he'ga non.da yăh': neh', kuh, nōh ga'i wa yeih' wa yat'gat hòh' he'ni a go ye'ăh seeh: neh huh', o năh, wa ya'des as ne de wa da wă'oh gwah.

17 Neh no năh' oh găās'ah, neh huh' ho yos'oh, kuh ne wws hăă' dek nii' sga eh.

18 Neh, dih, he'nōh weeh hă nih'dyoh, ho non'dek hō niih, kuh, ha wăă' ne Jesus, Dogăs oh gwă'as, Sha yah'daat he ni swa diih', de'yo gwa don dōh', hah'de ga gont' wa'a gyañ daa tgañ.

19 O năh' oh wah'sa wăh ne waa'dih ni go'et găht; neh', kuh, nō wă'ah seeh, jo gweh'das hōh' da wa dăăt, lih', găh? o yah', kuh, ne' a wăăh, lih', găh?

20 O năh dech hago wă'nōh să gwăh' ha go'yă ah'seeh, neh ne'huh, sha yah'daat ne' wws hăă' dek nii' sga eh, ne' shah'dă ya gi jănt' ne ga jăh'gēh.

21 Neh Nō'wă'wak nō gweh' ho'oh dăn'dyo o dyeh', do găs' o i wa ye'ih o'on dyeh he ni ga ye'ăh' ha'a ya dōh' ga no oh', dih, ha yah'da deñ nō'gweh, he'nă dweh dek' Nō wă'wak nō gweh' ă o wă yah'dat gah: neh sah'gwah neh huh'ji gă'asah ne' neh ha yah'da deñ na'gă nōh' de o nō gă'dos oh.

22 Neh he'nōh weeh ho non'dek hō niih, de oh'gwăh ne Jesus no ah'gwah, de'o dă nō nyos'oh; de'o yah'goh', kuh; o năh' he'ago ya wiuh', ha wăă', kuh, Swa ye-năh', iswaak': neh' ne găh ne' gyañ dah.

23 O năh' neh, de oh'gwăh ne' ga wă's'dah, neh huh' ni yō weh' no năh' de'o dă nō nyos'oh, o năh' he'a'go ya wii': da neh' ne ga gwe'goh' waa'di ne'ge ăh.

24 Neh na go'yă ah'seeh, Neh' ne găh nă găă' ne gə'gwăh'sah no i'wa ni'yăs dōh ne wa seeh' wa di'wih sah'oh, ne găh ne dyon da dă'ont hwah seeh' ne gôt gah'deh.

25 Do găs' neh nōh gwă'as, Thăh'ăh nih tho'sak ne'ge ăh ne wa dō nih' nōh oh'sah gēh, ne ga oh' nōh-wan dih' he ni yō weh' hă wă'năs hă'eeh, no năh' wa-seeh' ăs kne'ge ăh he o weh' thă nōh'do oh'shă gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh.

26 Neh huh' ni yò weh', no năh' wa di'ă nohk dăh no'-
nən dă no duk', ho di'ya găh'oh; neh huh' he'o ne nqoh'
he'dyo nən da deh', neh, Olives.

27 O năh' ha go'yă ah'seeh, ne Jesus, Neh' ne swa-
gwe goh' dă swa do dăh'h dăh neh ga'io nih. he'gyah-
daa deh', nă găă' wah'son da deh': neh, săh'ăh, he'ni ga-
ye'ăh' he'ga ya doh, Neh nă'e nyoh, ne de yò di noh'gă-
ont hos de'is doh; da neh', naeh, ne dă'wă nən do gôh'
ne de yò di noh'gă o'doh oh.

28 Neh' dih, nă ga'at ne' neh, no năh' dău dwă gat-
gă'oooh, lih ă gwa'ăn deh hă gyoh' ne Galilee.

29 Neh', dih, ne thos nyeh'oh ne' Peter ha wă'ăh-
seeh, Neh, gih săh'ăh, naeh, ne ga gwe goh' dă ya'go do-
dăh dăh', thăh'ăh, gwa', naeh, niih.

30 Thos nyeh'oh ne Jesus, ha wă'ăh seeh, Do găe'
oh go'yă as, Neh' nă nă găă' wă nă'hă deh, neh'
gwus' nă găă' wah'son da deh, ah soh' ă gă'ăk deh jô-
nyeh'oh ne da găh'ăh, ne dek nii' wa doh'thăh, săh,
nă ga'doh hiăh.

31 Neh', dih, no gă'is doh oh haas deh' he' det hos'-
nyeh'oh, Neh huh', gih săh'ăh, nă ya wăh', ne do găă'
dah'ni eeh', thăh'ăh deh dōs'găh deh gat'găh hōh thō-
da ga ye'ăh'ăk a'go ya'doh hiăh. Neh huh', ha'eh gwah,
nă'o di wă nă wăh' ne'a di gwe goh.

32 Da neh' neh huh' ho di'yooh he'o weh' Geth-
sem a ne go wă'yas thăh: o năh', ha go'yă ah'seeh na go'-
io nya nih', Năk'huh ja dyăh, he nă yo'nă heht niăh',
ya eh', ă ga dă nă yăh.

33 Da neh' he'a'go săh' ne Peter, kuh ne James,
kuh ne John; o năh' oh wah'sa wăh na gwus' ho yo-
we'ek ho nyoh' he ni'o'q ya găh, wah'os dăh', gwah-
huh', naah ni go'ăh'găh.

34 Neh' na go'yă ah'seeh, Neh' na gwus' gă e'yaht găh'
he yo dohk' he ni găh'ni go'eet găh' na gat hwa'is'hăh,
năk huh', shô, swa'ăh'heht, swa dăh'ni go'ăh'ăk', gwah'-
huh.

35 O năh' os thô'oh hes hot'gă is doh; neh huh', yo-

ăn'jah gēh ho yah'dye năh'oh ho dă nă yăn'dva oh', gwah'huh; neh ne' theh o gwe nyōoh', i găă, na'ga at', sho, ha yah'da deh he ni yô'is daah eeh.

36 O năh' ha wăă', Ab ba, Hah niih, hah de yô'i'wagee, naeh, he yo gwe nyōoh' heh' syah da deh; sôh-neek'' nă găă' ga wis'dah he'gyah da deh: neh huh', naeh, thăh'ăh, naeh', neeh, niih, he ni dwak'ni gooh'dăă; neh, gwa', niis he ni di'sah ni gooh'dăă.

37 O năh' neh huh' sho yos'oh, ho ni'dah hoh', gwah, ne' saa'go găh'; o năh' ha wă'ăh seeh, ne' Pe ter, Si-mon săn dah'oh, găh? thăh'ăh, găh, deh sa gwe nyos'ōoh naah'sa dah'ni go'ă'ăhk', agat' a ga is'dah eek?

38 Sa dah'ni go'ă'ăhk', sa da nă yăăh', gwah'huh; dyă gwah', sho ne'huh ă di'sah ni go'ăn'di ăn thoh. Neh, not hwa'is hăh do găs', na'eh, o ga yăs'; neh gwa', naeh, ne thăh'ăh deh sga'h'has deh noh wa'ah.

39 O naeh' shot hă'da dōh, sho dă nă yăn'dva oh, gwah'huh'; shah'o wă'noos hoh', sho, ne' sa ăh.

40 Neh no naeh' neh huh' sho yos'oh, sho ni'dah hoh', aeh, no năh' saa'go găh; (neh săh'ăh nos'deh na di gaah'gēh:) thăh'ăh', kuh, de o năh' nōh'dōh ne' nah'ot a'ă nih he do'sa o wă'wă'noh săă gōh.

41 O naeh' neh huh' sho yos'oh, ne săh wa dōh'i'hah; neh na go'yă'ăh'seeh, Ah sôh swăn dah'hoh', swa dō is-hăh', kuh? neh huh', sho, hah'de ga ye ih, o năh', săh'ăh naeh', hoh ga'eeh he ni yô'is da ah eeh: swat ga thoh, o năh' Nô wa'wak' nō gwēh' neh huh' wa o wă yah'dat gah ha di's'oh dah'gēh no di wa'neh a gōh.

42 De'swa daht; neh nō gwah'dăn dyō'on dyeh'; swat-gaat hoh, o năh da'eh na gyah'dat gah'heh.

43 Neh ne'wah o gon da dyeh', ah sôh', sho, hot haah' ho yos'oh ne Ju das, sha yah'daat ne' wws hăă dek ni' sga eh; hă neh', gwah huh', găn dyoh'go wa năh: ah sha-ah', gah hnyah'shoh'oh', kuh, ha di'a wi nōn dyeh'; neh huh' da ă neet' he thă nih'dyoh na di'h'să no wa nă' ha di'yah dōn thwvs', kuh ne sha go'di ya dō nih', neh, kuh, na di'găh jis'hoh'oh.

44 Neh ha yah'da deh he nō da'weh duk wa o wa yah'-
dat'gah, o yān deet' ha go yō nya niñh', ha wāh, Neh
neh, sō'dih gwa'nah ot dā e'ji gwa yōs', neh ne'huh ne'-
neh sha'yah daat'; neh ās he'swa ye naah, o'yah jih'
hās he'swa aah; sō nōh' ās ha'doh seeh.

45 Da neh' he ni yōs'no weh', no nāh' wa a yōh', neh-
huh', sho', kuh, hwa'a do gānt' het ha yah'da deh; neh,
kuh, ne'a wāh, Sa di'ō nya nih, Sa di'ō nya nih: o nāh
oh tho'ji gwa yōs.

46 O nāh', wa o wā nis'oh da'āh, wa'ō wa ye naah.

47 Neh neh, sha yah'daat ne dōs gā'oh ni aat', thoh-
shā'gees gwāh', ho yāh'doh, no'hah'shāh nō'wā go wa-
nāh na di'yah dont twus, neh ne wa'ō oh dyahk.

48 Neh ne'thos nyeh'oh ne Je sus ha go yā āh'seeh,
Neh huh', gāh, ni swa da dye'ā an dyeh he nā'e swa yeeh'
ne sha goh'set hah da e'swa'doo gānt, ah sha ah', gah-
hnyah'shoh oh, gwāh huh', swa'wi non dyeh, heh sgwa-
ye'nō eh!

49 Oh hāh'syo nyoh', naeh, do gāā' dwāh dyoh', ga-
di'ō nya nih' no nōh'sa do'gāh diñ'gēh'; da, thāh'āh deh-
sgwa'ye naah; neh, gwa, net'ga gōnt' ā gai'wa ye ih he-
ni ga ye āh' he'ga ya dōh.

50 Da neh' ne ga gwe goh' hō wa'yah dat'gah wāh
ho non'deh gwāh.

51 Da neh' ne wa o'nōn dāh, ha yah'da do gāā nō-
gweh'da seeh, ga ni gāā'os hāh de ot'hwah hāh; o nāh
na dik'sah go waa', wa'ō wa ye nōoh.

52 Neh ne' wa o diñ', sho, ne ga ni gā'os hāh, ho-
nāh'goh oh waa'deh gōh.

53 O nāh' ne Je sus neh huh' hwa o'wā āh' he'thāh-
dyoh nō'wā go wa nāh na di'yah dont hwus: neh, kuh,
shah gaat' hā niñ dyoh, neh huh' ho di'yah da ye ih oh'
ga gwe goh' na diñ'sā no wa nās', ha di'yah'dont hwus kuh
naa di'gāh jis'hoh oh, kuh ne sha go'di ya dō nih.

54 Da neh' neh, ho non dā dyes'oh ne' Pe ter; we-
hāh', gās', da eh; neh huh', gwa'a, ha'eh gwah, he'q-
yos oh het ha dyān'dah gwah' nō'wā go wa nāh' na di'yah-

dont hwas; da neh' shah' gaat' ho non'dyāa dū'oh na di'ha' shāh, wa' dōn theht' neh huh' ho' deek hah.

55 O'nāh, neh', ha di'ha' sūn no wa nās' ha di'ya' dōn hwas, ga gwe goh', kuh, no di'as hāh, wa s'ni' sāk na ye'i wa gwa'ih sih da wa do gūnt' ha yah'da deh ne' Jesus, neh huh' non da weeh duk' as'o wa nyōh; da, thāh' āh, di'ha', de'o di gāh:

56 Neh sāh' āh ne gōt gah'deh ne thāh' āh deh ga'i wa gwēn ni yōh' ne wa dii'wa gwa'ih sih ha yah'da deh; thāh' āh, gwaah', sha dii'waat theh o'dōh ooh na di'wa gwa'ih sos.

57 Da neh, di'ha', na di'ya' da do gāh' det ho di dah'oh o no'wāh ooh ho di'i wa gwa'ih sooh ha yah'da deh', ho nāh',

58 Neh nō gwat'hon deh', ha wāh', Neh nā gii'wah dōht' nā gāh' o nōh'sa do'gāh di'ha', os oh'dah shōh os'yo nāh: da neh he nā yo'nis heht, neh', sāh ni wā'nīs hā geeh' o yah' ās ges'yo nih; thāh' āh', naeh, os oh'dah shōh tha'gwa'yo nih.

59 Thāh' āh, di'ha', aeh, deh gaa tgaah nō wa dii'wa gwa'ih sah'seh ne sha dii'waat ha'wa dōh'.

60 O nāh nō'wa go wa nāh na di'ya' dōn hwas hah de' wah sū nōh de o'dah oh, ho on'dōs oh' ne Jesus; ha wāh, Thāh' āh gāh' deh thāh' gwis dāh thāh' dōo'sah swān'nōh sū gōh? A nāh oh'dāh āh ne gāh' nā gāh' ha dii'wa gwa'ih sos' de yō do gāh'dōh heh, syah da deh'?

61 Neh, di'ha', ne thi o dye āh', shō, deh thāh' gwis dāh dah des'ho wā'nōh sū gwāh. O naeh' nō'wa go wa nāh, na di'ya' dōn thwas' sho on'dōs oh, ha wāh' seeh, Ii'gāh ne' Christ, neh, Ho a wak, Na'ya'ha' no'oh go waah'?

62 Neh' neh, ha wāh' ne Jesus, Iih neh'huh: neh, kuh, ne' tga gont' ās he swa gāh' Nō wa'wak nō gwēh' ānt hāh'dyōn dahk' ga yā'neh goo'gwaah, ne gāh has'de hāh; neh', kuh, nānt'heh oh jih'gā go shōh' ne gāh' yāh gōh.

63 O nāh nō'wa go wa nāh' na di'ya' dōn thwas de o'āh-

ne gá'oh noo syo'ayus.háh, ha wááh, kuh, A nah'ot' ah-
soh de yò dè ãn jò oh' na dii'wa gwa ih so'?

64 O nãh', na'eh, e swa'ook he'no dwã no'et gãnt; a
miwah'ni gooh dãh'h? Da neh ne' a dii'gwegoh', neh
wa o wa'i wa'ãh heh dãh ne' gã e yaht' ã o dyc'ãh dah-
gwãh'.

65 O nãh', kuh, gyee, wa o wã nis'gyo dih, wa o wa-
goh'so week', gwah huh; neh, kuh, no wa'go ees; neh,
kuh, no wã'ãh seh, Sãn'ne yoooh: da neh', kuh, na dih'-
hah shãh ho wa'go ees hã nãn nis'oh'da gwãh'da.hah.

66 Da neh, na'eh, ne' Pe ter eh dah'gẽh nit hãh'dyoh
nẽ'gyeh', neh huh' go yos'oh je yah daat ne sha gòk'sah-
go'was hãh', no'wa go wa nãh' na di'yah don tawus:

67 Neh, dih, ne nãh' wa o wa gãh' ne Pe ter ho dont'-
heh dõh, ho want'gat kwah'oh; neh, kuh, ne ga wãáh',
Neh ãh nãh' iis do gãã' aneh sgwah' ne Jesus ne
Nazareth tho ya'gãh'oh.

68 Neh, dih, ne doh'hã yãh, ha wãáh, Thãh'ãh niuh',
deh a gã ngh'dõh; neh', kuh, ne thãh'ãh niuh deh ak'ni-
gã yãh dah's' ne nah'ot' sa.dgh. O nãh' he o ya gãh'oh
as gwa goo' hah de o dah'oh; o nãh' da gas'nyeht ne da-
gãh'ãh.

69 Da neh ne'sa o wa gãh' a eh, ne yek sah'go waah,
onãh gòh saah ho wã nã'oh'seeh ne' neh huh' ha dih'si-
sah, Neh, gyee, ne gãh' nã gãã' shayah'daat he'ni ã-
non dii.

70 Sa a'dõh hiuh', a eh. Dah ji ah', sho, o na eh' sho-
wã'ãh'seeh ne' Peter ne' neh huh' ha dih'si saah, Do-
gã' iis', gyee', eh yah daat' he'ni ã non diih: neh', sãh'-
ãh, ne Galile an ngh syah'dõh dãh; neh gã'wa gwa'ih-
soh heh' ses nyehs.

71 O nãh' hoh saah' ne dwã no'et gãh da'noh', he e'wah-
dwã hã gooh Na'wãn ni yòh hõh'tha da dee dus'; neh, kuh,
bwa o'yah da di ãnt hõh nã e'i wa gwa ãh sih, ha wãã,
Thãh'ãh niuh deh os'thooh de e'yã de ih' nã gãã no-
gweh, ne' she swat'hyõ wiuh.

72 O nãh' ne' dekh ni wa doh'thãh, don da gwa'nyeht

ne da gāāh'gāh. Neh, neh, o nāh' shos shāāh'oh ne Pe ter, he'ni o wā noh'dāh heh'oh ne Je sus, ha wā'oh-seeh, Neh nah soh ā gā'gāk deh jos' nyeh'oh ne da gāāh'gāh ne' dek nii wa dōh'thah, sāh nāh sa'dōh hūh naah gwīs'dāh a e sa di'wa deek he'gyah da deh. Neh no-nāh' neeh wa ā'noh do nyōoh', de o gah sā'nīs hāh'syoh.

OI'WAH XV.

NEH ne' wah o'gon da dyeh', no nāh' se deh'ji ah, ho di'as hān'dus'oh' na di'h'sā no wa nās' ha di'yah-dont hwus; kuh na di'gāh jis'hoh'oh; kuh ne sha go'di-ya dō nih; neh', kuh, ga gwe'goh' no di'as hāh; neh no-was'hā ont ne Je sus; o'yah jih he o'wā gāh; neh huh'-he'o wat gah'wāh het ha yah'da deh' ne Pi late,

2 O nāh' thos nyeh'oh ne Pi late, ho on'dos'oh, Ia gāh, ne Go'wāh go waa' ne Jewa ho nā wāh'? Neh ne' det hos'nyeh'oh, ha wā'ah seeh, Neh waeh', naeh, oh'sā.

3 O nāh' na di'h'sā no wa nās' ha di'yah dont hwus' ho-wā'i wa'yāh da'noh, we sōh o'i'wa gee; tāh āh, dih, deh-thah'gwīs dāh dah des'ho wā'noh sāā gwāāh.

4 O naeh' ne, Pi late sho on'dos'oh, ha wāāh', Thah'gwīs dāh' thah dō'sah swā'noh sā gōh' nāāh', ni yō'i'wa-we sōh' na dii'wa gwa'ih sos heh' syah daa deh.

5 Neh, dih, ne Je sus ah soh' dah des'ho wā'noh sā-gwāāh; neh huh' gwaa' hoh gaak daht' ne wa o i'wa'nāā-gōh ne' Pi late.

6 Da neh', dih, he'ni ā non dek'hwe o'ees, wa a go yat'-gah'wāh', gāā, sha yah'daat na nos'gwah, ga nyōōh', sho, ne' wa o wan dō'e syoh'gwāh wa ā neeh', neeh.

7 Neh ne' shayah'daat Ba rab bas ha ya soh', neh' shah'gaat' ha di's'hā ont, naa'di ya nes'hā gah'hat hwus, he a'yah daah', kuh, ne a'oh hwāh; neh', kuh, ne' wā ā non dyō o nyōoh' he'noh weeh ha di ya nes'hā gah'hat hwus.

8 O nāh', ne gān dyōh'go wa nāh tho non'deh has'dos-oh de o'noh sānt'hwah'oh, wa ā'noh sa wāh, noh'tho wā-

do'än jòòs' ne' neh huh', sho, na'a yeeh he non da'go-ye'än dyah.

9 Neh', dih, ne' Pi late dech hago wə'noh sə gwəh', ha wəh', Neh', gəh, de swa'do'än jə nih' ne' neh a'-gwat gah'wəh ne Go'wəh go waah, ho nə'wəh ne Jews?

10 (Neh, səh'əh, neh, hai'wa yən de ih' he neh', sho, ne gah nos'hah ooh gai o nih, heh, ho wə'yah dat'gah wəh nadih'sə no wa nəś ha di'yah dont hwus.)

11 Neh', dih, na dih'sən no wa nəś' ha di'yah dont hwus' das ha'go dih'ni go'o nih ne gən dyoh'gwah gəh, ne' neh', i gəh, sah'gwah a'ot gah ne Barab bas ha di'yah daa deh.

12 O nəh' ne Pi late det hos'nyeh oh, neh ne' sha go'yə'əh'seeh, Ga'än dih ni gaah', na'eh, di swa ga yəs', nəe yeeh' nə gəh ne' she swa yaas' Go'wəh go waah' ne Jews ho nə'wəh'?

13 O naeh' des ho'noh sənt'hwah oh, Des he swa yah'son dāh.

14 O nəh' ne Pi late ha go'yə'əh'seeh, A, na eh': a-nah ot' ni o dye'əh' ne' wa et gəh'! O nəh, we sòh ho saa'di gə is' he non da'ə non''deh haas dooh, de o'noh-sənt'hwah oh, Des he swa yah'son dāh.

15 Neh huh' ni yò weh' o nəh' ne' Pi late, tho gaa-yəs na'a goh'ni go'i yòs' ne gən dyoh'gwah gəh', neh wa o'yah daat gah' ne Barab bas, ha di'yah daa deh; neh huh' no nəh' wa oh'soh gwa'wes hooh ne Je sus, wao'yah daat gah' o nəh; neh, na'eh, ne' də'o wə yah'son dāh'.

16 O nəh', no dis'gəh ə'geh dah' neh huh' hwa o wə-əh he de yò'noh sa gwən deh', Pre to ri um ga ya sòh: o nəh hwa o wə ni'nook, wa o wən di'yah de'o eek he'ni-oni dyoh'gwah.

17 O nəh' wa o'was yo nih, gwəh dāh'əh ni yòh'dāh; o ihk'dāh', gwah huh, daa'dih hi gwə o nih' neeh oh tho-wə noh'əh hooh.

18 Neh neh, o nəh' wa ə'noh sa wəh' noh tho wə neo'-nyooh, Sgə noh' sə noh'do nyo'ok, iis ne Go'wəh go-waah, ne Jews ho nə wəh'!

19 A dah'dis hāh', gwah huh', daa dii yāt' no nōh-
 āh'gēh, wa o wā nis'gyo dih', gwah huh', de ā non dōs hē-
 dē'q̄h, gwah huh', de o wā yah'da no q̄h gwās'nōh.

20 Neh huh', dih, ni yō weh', no nāh' wā o wā nōh'ge-
 āh, sa a'di āā gōh' ha yah'da dāh ne gwāh dāāh'āh;
 neh' dō da a-di'āh ne' a q̄h hūh' hos yō'nyva hāh; o nāh
 hō wā'yah di'gā q̄h, de o wā yah'son dah'nōh.

21 Neh ne tho wā'nōh dō'nīs q̄h, ha yah'da dō gāh ne
 Simon, Cy re ni an nō'q̄yah dōh'dāh, neh wā a'at ne
 neh huh'; neh huh' da o'yoqn dyeh' he'ga non da yāh;
 ha gōō wak'shōh neh, neh, Alex an der, Ru fus, gwah-
 huh'; neh' āān thāh' ne de ga'yah sont ne'oo wāh.

22 O nāh' neh huh' hō wā'yah theeh ne Gol-go tha,
 neh gān dōh, nō nāh' de ga'wā non de nyōōh', He'ō weh
 ga nāā geh no nōh āh' ok dah.

23 O nāh' neh tho wāā wūh, nā āā ne ge'āh, ne wine,
 de ga'yes dōh ne myrrh: tāh āh, dih', de'oo gwāāh.

24 Neh huh' no nāh' oh tho wā yah'son dāh', de o'dik-
 bah'sq̄h nōō syō'nyva hāh, de o'nōnt gā'nyos q̄h' de o'-
 dih wūs dyah gōh, ha nū gaah naah'de yō gweh'da gōō ā-
 ā'ye nāāh'.

25 Da neh', neh huh' no nāh' sēh' ni jo'is daah eeh,
 o nāh' de o wā yah'son dōs q̄h.

26 Neh ne ga ya'nōh daa'nōh nō wā'i wā'yāh dah'gōh-
 neh huh' gāā yāā dōh' heht gāh', NE GO'WĀH'GO-
 WĀAH', HONQ WĀH' NE JEWS NO NQ AN-
 JOH DĀH.

27 Da neh ne de i'ys heeh ne sha go'nōh set'ha,
 shah gaat de o wāā di'yah sont; sha yah'daat ha yā'neh-
 gōō'gwāh, sha yah'daat', kuh, shat'gwāā di'gwāāh.

28 O nāh' oh gai'wa ye ih' he'ga ya dōh' ne wa dōh',
 Neh huh' ha yah'daah, he'wūs hē dāh', hāā di'yāh daā deh'
 ne de a di ya'nes hā'it hāh.

29 Da neh ne' neh huh' ha di'āh da'nōh hō wā'nōh
 gōō'dō nyōh', hā non'dwā ng'et gāh'da nōh ha yah'da deh;
 neh, ne de ā'nōh nōh'ō āā dōōs; ha nān dōh', kuh, Dō-
 gās; iis neh, si wah'dōht hāh no nōh'sa dō'gāh dih,

neh, kuh, neh, säh' ni wä'nis hä gee', o'sah sa dyä'nohik-däh,

30 Sa da'dyah da'geh hah, sa sa'da deh'nya gänt; do da-sa dyah'dänt, gwah huh, he de ga'yah sont.

31 Ha eh gwa', gwah'huh, na di'h'sä no wa näs' ha di'yah'dont hwos ho wa'noh gää-nih, de o'non da däh'seeh na di'yah diih', he a di'yah'daah, gwah huh, ne sha go'diya do nih, Cha go'yah da'gwos', nach, no yah'shoh; o'näh ne' a oh hwah' thäh'äh', nach, de o'gwe nyoo'h' no'saa da dyah'da gäh.

32 O näh, dih', ne' Christ ne Go'wäh go waa no'no-wäh-neh Is rael, det ha'dyah dänt' o näh' he de ga'yah-sont, neh na'ya gwat'gat huh', a ya gwa'wa gwën ni yös', gwah huh. Da neh' kuh, ne' shah gu'waat, sho, ne' shah gaat' de o wan di'yah sont, ho wan dwä no'yäh-daa'noh.

33 Neh huh, dih, no näh' shah ga'eeh' ne ye ih' eh-yo'is daah eeh, neh' de yò'dah son da'ges oh ne thi yò'-ja ja gwee goh, neh huh' neh o'nis heht ne' dyòh dooh cho sa ga'is: dah eek.

34 Da' neh huh' no näh' dyòh dooh' eh yò'is daah eeh, de eh'sänt hwah'oh tho deh'has dös'oh', ha wääh, Eloi, Eloi, lama Sa'bach thia ni! neh gääh doh', no näh' de-ga wän non de nyoo'h', Sgwën'ni yòh', Sgwën'ni yòh'; a-meh heh gwah' ti'gat'gah wääh!

35 Da neh', gyeesh, ne' dös'gä'oh ni a dih si'aah, no näh' wa än'no ook, ho näh', Elias he o'noos.

36 O näh' sha yah'daat de o'äh daa doh, de yò'ne gäs-yòh'ja ho neh'heh doh' ne de gäs'ne gah'gwah, oh ä no-gäs'yaat da o'äh, neh wa o'ne gaa nont, ha wääh, Sä-ngh' hah däs'he swa yä o nyoo'h'; neh neh, dwat gas thòh' a dih gwah do gäs' änt-heh', meh, Elias, ne neh', i-gääh, do da o'yah'dänt.

37 Da neh' ne de oh'sänt hwah'oh ne Jesus 'tho deh'-has dös'oh, o näh' ha we e yos'oh.

38 Da neh' ne yò'sa ni yònt' oh seh'dah goh', he o-weh gwos' dyò nok'da do'gäh dih', de yò de wäs'oh, heh-

tgăh', dyòh sa'wah gôh, a ohk dah gôh' he de yòh'dyòh dah'dôh.

39 Da neh'huh ni yò weh nò wə go wə năh ne agat de wăh'nyah eeh ni ăn nòn diih no dis găh ă'geh dah neh-huh' i aat de o nòn do'găh dôh het ha yah'da deh', hot-gat'hwah ôh he'nôh ă wăh', he de oh'sănt hwah'ôh, kuh, heh wa ă'eeh, ha wăăh', Gai'wa gwên ni yòh' do gă neeh', Ho a'wah gă'găh Na'wên ni yòh.

40 Wăn ni'os hòh'ôh', gwah huh' gyeeh', wee ăh' de dwa di gaa'neeh, neh neh huh' wa di'yah daah' ne Mary Mag da lene; kuh ne Mary, noo noh'ăh ne James', neh hos'thòh; Jo sea, kuh; Sa lo me, gwah huh;

41 Neh haeh'gwah ne Galilee chit hehs', ho wă nòn dă'dyehs gwah de o'wəs nye'dyehs gwah', gwah huh; o nont'găh deh', gwah huh', no yah'shòh ôh' ne wăn ni'os hòh'ôh ne' shah gaat' da ă neeh', tho di'yos ôh ne Je ru sa lem.

42 O'năh, diih', no năh' ôh găă's'ah o dôh'o on dyeh, (neh gai'o nih he'neh huh' ni ă nòn des'syò nya nooh', neh' găă dôh neh, neh wă nīs hă deh, o năh ă yòò băh', shò, ă ya'wăn da do gănt'heht,)

43 Jo seph Ari me the a tha weeh dôh', neh', nah ot nooh'să ni yòòh, ha as'hă ăh, neh, ha'eh gwah, hah ni'go ăăh nă gaa yôh' net hă'nôh dô ôh'shă gwên ni yòh' Na'wên ni yòh, neh huh' ho yos'ôh, tho h ni'gô ă gon dah'gôh neh huh' he'a we nooh' he'tha yah'da deh' ne' Pi late, ho dô e syôh'gwa niih naa yah'dah' ne' Je sus.

44 Da neh' neh, ho i'wa năă'gwah ôh ne Pi late, a' diih gwah o năh', kuh', ha we'e yôoh; o năh' he o'ne gos'ôh ne' agat' de wăh'nyah eeh' ni ă nòn diih' no dis găh ă'geh dah ha go'yas de'is dôh, ho on'dos ôh, a' diih gwah o năh' neh huh'jih he nòh o'nis heht chi a'wee yôoh.

45 Neh huh, diih, ni yò weh', no năh' wa o do gă, da weeh duk' ha yah'da deh' ne' agat' de wăh'nyah eeh no dis'găh ă'geh dah' ha go'yas de'is dôh, neh da os yôh' no yah'dah, ne Jo seph.

46 Da neh' na gwus' ga ni gää'os hi yòòh ho'ni nòh, o nãh' tho yah'dãh dõh, neh wa o'wa daa seh' ne ga ni gää'os hi yòòh, o nãh' neh huh' hwa o'yaş hãhãh hõn da'-deh sa'dõh gwah, neh ne gas dää'gõõ ga'ya dõõ niuh; hõh sgwã ga'ha de'nyah dõh, gwah huh', he gah ho ga äntt nõn da deh sa'dõh gwah.

47 Neh' ne Mary Mag dalene, kuh, ne Mary noo noh'ãh ne Joses, de gi'ga neeh' he'o weh' hwa o wa yas'hãhãh.

OI'WAH XVI.

NEH HUH, dih', ni yò weh' no nãh' chi yò'ãh dõh' na wën da do'gãh dõh, Ma ry Mag da lene, kuh ne Ma ry noo noh'ãh ne James, kuh ne Sa lo me, neh no-di'ni nòh ne ga'sã nõ gah'os hõh'oh; ne' neh huh' i-gãh' nõn'da wã neeh', a o wã'yah dõh'gaah.

2 Da neh' na gwus' se deh'ji ah, neh dyò dye'ãh dõh wã nã'hã deh he'nõh de wa dãn daeh, neeh', neh huh ni-dyõ ne nõõh', heh, õn da'deh sa'dõh gwah, no nãh' da-gãh'gwiit gãht:

3 Da neh neh, de yò'nõn da dãh'seeh, Sõ nah ot' ne-gãh' ã yok'hiih sgwã'õh ne gãh'ãh', heh, gah ho'ga änt nõn-da'deh sa dõh gwaah'?

4 (Da neh' no nãh' õh wã'nõnt gaat huh', õh wã'nõn-dyãh gwa', naeh, gah sgwã'õh nõõh,) neh, sãh'ãh, naah'-de yò dõhk' go wa nãh.

5 Da o nãh' hõh wa'di yõh ne nõh'gõõh, hõn da'deh-sa'dõh gwah, neh ne wa o wã gãh' nõõ gweh'da seeh' nõ'gweh, ga yã'neh gõõ'gwaa nõh wãn dih' hãh'dyõh; neh ni yõõs wus yõ'nyus hã gã änt' hos yõ'nyah dõh; da neh ne wah o'nõh dyõhk.

6 O nãh' ha gõ yã õh'seeh, Sã nõh' ã swa'dã yò gõh; neh she swa'yah dih'saas ne Je sus ne Naz a reth tha-weeh dõh', ne' de o wã yah'sõn duk: det hõt'gã õh neh'-huh; thãh'ãh ãeh shãh'dyõh nãk huh; swat'gaat huh' he'o weh' he o wã yas'hãn duk.

7 Neh gwa', sho, ne' swah dãn dih, ech hi'o wih neh

ha go i' o aya nih, kuh ne Peter, neh s' a' an deh' gon-
da dyeh hā o' yo o'ok, hā swa yoh ne Galilee; da neh-
huh', na'eh, s' he' swa gāh', a gai' wa ye ih' he' ni she swa-
ya' ah seeh.

8 O nāh' [de yò' diih sá' i yāh oh] jo di ya gāh' oh, jo-
non' deh gwāh' he' o weh' ni yon da deh' sa dōh' gwāh; neh,
sāh' āh, neh, wāh o di' yāh' dōn daah, wāh o dii' wa nāh' gōh',
gwāh huh; thāh' āh', kuh, neh, so gaah' nō' gwēh hāh-
gwīs' dāh a' o wā' as; neh, sāh' āh, neh', o nōh' dyoh o' dyeh.

9 Da neh', diih, no nāh' se deh' ji ah', shah det' hot gā-
oh Je sus, ne dyò dye' āh dōh wā nīs' hā deh' he' nōh de-
wa dān daeh', neh dyò dye' āh dōh cha go' dyah do' dah-
sah' seeh ne Mary Mag dalene; neh he' o weh' ni yō-
yah daa deh ja dūk ni s' non diih naa di' nīs he' o nōh' cha-
go' yah di' gā oh.

10 O nāh' gōh dān' dyos oh, he' o wan di' o wiik', neh'
shah gaat hā neh' gwāh, he' nōh weeh' hā non dāh' nōh'
hā nō' dā o nyoh', gwāh huh.

11 Da neh', neh, no nāh' wā s' nō o' k' heh, hōh heh'
gwa', naeh; neh', kuh, nōo' wā gāh' ne' wā o wā di' oo-
wiik, thāh' āh de o dii' wa gwēn ni yōs' dōh.

12 Nōh' gāh' gāh' nā gāh' shah a wāh, de i' yus heeh ne-
wah wā go ya' dyah do' dah sahs; o yah' ne' wāh nā ha-
yah dōh' dāh, neh he' nōh weeh hyat ha' i' neh, ho di ya-
gāh' o' dyeh' he ga' non da yāh.

13 O nāh' ho nōh' dān dyos' oh, he' o wan di' oo wiik' ha-
eh gwāh' he' ni sho non da dā oh: thāh' āh, ha' eh gwāh
deh os' thōh de o wan dii' wa gwēn ni yōs' dōh.

14 Nōh' gāh', o nāh' wā go ya' dyah do' dah sahs ne
wus hāh' agat' aga eh, he' nōh weeh ho non' dek hō nih,
wā gos nyeh' dah gwāh he' ni o di yāh' hi' oh he' sōh jūh'
dān dii' wa gwēn ni yōs' thāh; kuh, he' ni o nā nyah' sa ni-
yoh; neh gai' o nih het hāh' āh dō wan dii' wa gwēn ni-
yōs' dōh nōo' wā' gā nōh, no nāh' shah det' hot gā oh.

15 O nāh' ha go' yā' gh' seeh, Jah' dān diih, thā' ga gwee-
goh' thān dii' sweet' he ni yō' ān jah, neh ech hā' hāh-
gwāh ne gai' wi yōs' dōk naah' de yō gwēh' da gee,

16 Neh ha yah'da deh, neh, ă a'i wa gwên ni yòs, neh' kuh ă o dye'ăh dah gwăh' ne Baptism, tga gont' ne' neh, ăs hō wā yah'da gòh; neh, gwaah', haa yah'da deh nă gă'ak i găă' de o'i wa gwên ni' yòs dōoh, tga gont', naeh, neh' wa o wă' i wă' h hēh dăh ne ga no oh' he nă o'-yah da wăh.

17 Da neh ă ga'wa gwa'ih sōh seek' nă găă' nă ya'-wăh syo'nyo ok ă o'di nōn dă dye'h seek' nă ă dii'wa gwên-ni yòs: A geh'să nōo gōoh năn tha di a'wih dah'gwaak, ăch ha go'di'ya di'găh seek' na di'nis he'o nōh; neh', gwah huh', ă ă'dis nyeh'dah gwaak na wăh'nōh saa seeh;

18 ă o di gwe'nyo ok, gwah huh', he dă ă di yah'dah-gwaak' nos ha'is dah'shōh oh; neh', gi h shăh', kuh, ă ă'di ne'ge ăh nōh hne'gut gōh' go nyòs', thăh'ăh tha'o-di yă ăs; ăs ha go năn'nis oh'da e haak', gwah huh', nōo-di nōok'da nih, daah', ăs hă nōn dōh' ne' neh, găăs'.

19 Neh', di h, no năh' shah ga'at Na yah'da gwên ni-yòh chi a'gos nyeh'seeh, o năh' na'eh, gă o'yah gēh' shot gon'dah gōh, ha yăn'neh gōo'gwaa het'hăh dyōh Na'-wên ni yòh, hes ho dyăn dvs'oh.

20 O năh' ho nōh'dăn dyo'gwa oh, neh neh' thi'ga-gwe gōh' thōn da'ă neet' wa ă nōn dănt'hah has, da di ye-nō wăhk'hōh. Na yah'da gwên ni yòh' hoo dii oh'da dye'h, ho i'wa ni yă dōo'dyeh' gwah huh', no wăă nōh, nōh'găăh, naeh, i weh' ne gai'wa gwa'ih sōs. [Do găs neh huh' nō o'ya wăh.]

NO I'WI YUS'DOS HĀH' NE' CHA GA'Ō HE DUS,

He'ni e ye ģh' ho ya dōh'

NE LUKE.

O I'WAH I

NEH dyò i'wah he'gòt gah'deh he ya go i'wa di'at
hwĥh na ye'i wa dĥh'da ģh he ni ya'wĥh syoh ne
yo'i wa gwe goh, ne do'gĥs o weh', igĥĥ', o gwa'i wa
gwĥn ni'yĥs dōh,

2 He ni ya'wĥh oh ok hii wa'dĥh dĥ niih, ne neh', igĥĥ,
dya go'i wa'ga o weeh' nes'hon da'wah sa wĥh, neh, kuh,
ha di't'hĥĥ gwak' no'wĥĥ noh :

3 Neh, dih, he ni wak'ni go ģ wĥh'oh, a geeh'oh', neh-
huh'jih, heh, o'i wa gwe goh', naeh, ak hui'go ģ yĥn dah'-
oh he ni ya'wĥh syoh .chi wa'eĥh shon da'wah sa wĥh,
neh, a'ga dyĥ no nih' a'gi-wak'ha ooh, ha'go ya'do o, a-
di'ont go waa The ophi lus,

4 Neh naah'si wa yĥn de'i aak he ni ga'i wa gwĥn ni'yĥ-
yoh'dĥĥ ne noh o i oh'dĥh shoh he'o weh ni ye sa'i o-
nya niih.

5 Neh, neh, ho hek', ne chi tha'wĥ nis'hĥ de nyok', ne
Her'od chi go'wĥh go waa ne Ju de a, ha yah'da do gĥĥ'
naa yah'dont hwus' Zach a ri as ha ya'so noh, neh, sha-
ih'ni go'ĥnt neh A bi a; da' onĥh ne' yòoh neh huh',
naeh, dya go'dyah dĥ gwĥh ha'a wa ji yĥĥ deh' neh A-
ron, neh', naeh, neh Elis a beth ye ya'so noh.

6 Neh ne' de i gwe goh' ho di'yah da do gĥh'dih he'as-
gat Na'wĥn ni yòh; neh huh', gwah huh', de o'nont hah'-
ah gwĥ'a dyeh he ni o'i wih'sah hoh, ga gwe goh, kuh,
he ni o i oh'dĥĥ Na'yah'da gwĥn ni yòh, thĥh'ĥh de o di-
yĥh'his.

7 Da neh' ne thĥh'ĥh de o'dik sah'da yĥh, neh gai'-
o nih, heh, thĥh'ĥh deh o'deh do'ok neh, Elis a beth:

neh, kuh, ne' de igwe gòh' o nàh' we àh' bah de' nò-
gweh' da yàh.

8 Da neh huh' ni ya' wàh' òh, neh, he' nòh weeh ho-
dii' wah dòn' dyeh dòn' he ni ga' i wa yàn dah' gòh' na yah'-
dònt hwus he' aa gat' Na' wèn ni yòh, o na' eh sho yah' do-
wàh' òh he' nòh de' à nòh' de' nyò' gwa òh.

9 Neh he' nòn da o di oh' dā o dyeh', na di' yah dòn' hwus'
ho nòn di on' dah' gòh, neh o i' wa yàn dat hén' òh heh, oh-
thàn' nant gā nìh', ne' neh ne' wah à' àh' daah' ne ga sà-
nògah' òh, no nàh' neh huh' hā' a yòh' hoo nòh' sa do' gāh-
dih Na yah' da gwèn ni yòh.

10 Da neh ne gān dyòh' gwa gwe gòh' nò gwah' ho-
nòn' dā nò yàh nas dees' gwa, he' nòh weeh' o deek hah'
ne ga sà nò gah' òh.

11 Da neh' ne wa o' dyah de' dah' sahs' no qò' yah ge' o-
nòh' shāh Na yah' da gwèn ni yòh, ga yàn' neh gò' gwa
nòh wàn dih' i aat', he' ga nyòòt' ne ye àh' dat bah ne
ga sà nò gah' òh.

12 Neh no nàh' neh Zacharias wa' o gāh', wa o' dā-
yò gòh; neh', gwah huh, ne wa oh' dyòh.

13 Neh', dih, neh, thos nyeh' òh nā qò' yah ge' o nòh,
ha wā' àh' seeh', sà nòh' à' sah' dyòh, Zacharias; neh
nā' àh, naeh, ne wa o' gāh' ne sa dā nò yàn' dah' gwah'-
shāh; da neh', kuh, ne' des nìl, Elisabeth, à' ye sa-
deh' dō' os, ha' jii' nòh: neh', kuh, ne John à' eh' aya-
dèk.

14 Nah, kuh, ne' tga gont' à' sà' det gā' dāh, àh sa'-
dòh hā' àh, gwah huh'; gòt gah' deh, gwah huh', à' ya ga-
wā' det gā' dāh' ne nāh' à' nò gā' t.

15 Neh, sàh' àh, he nā yaa wāh' ha a yah' da deh, à' o'-
yah da nā' gwah dō' òk he' aa gat' Na yah' da gwèn ni yòh;
tā' àh', kuh', neh' tha' a ne' ge' àh ne wine, neh', gi-
shāh', ne' ga ne' gah' has deh; neh', kuh, he nā yòh' dā-
nèk haa yah' da deh, à' ga' nòh hō' òk mot hwa' is hā' do-
gāh' dih; a gwus', gwaa', neh huh' nā dwah' aa wāh' no-
nāh' à' nā gā' t.

16 Neh', gwah huh, ne gòt gah' deh nook sah' dah' shòh

neh, Is ra el, neh ho'gwaa šs'ha go gon duk' ha yah'da-
deh Na yah'da gwën ni yòh, Ha'go wën ni yòh.

17 Da neh' neh, š o'šā deh' dš o'yah'do'go aak' noo-
thwa'is hāh, neh kuh, š'o dye'āh'dah goo dyeh naah-
has'des hāh', neh, Eli as; nš o ye āh'duk ne dšs ha'dih-
sa de nih' no nān'nyah sah' na a di'gāh jih, ha di'yah da-
deh' no dīk'sah dah; neh', kuh, ne de š'ont hon daas',
he'ni gaa deh' 'ne' gah nī'goh dū's'hāh da ya'weh do'on-
dyeh haa di'yah daa deh' ne tga i'wa ye ih; nš o dyā-
nohk dāh haa di'yah daa deh' ne neh' i gāš š o wa der-
ah se'aak Na yah'da gwën ni yòh.

18 O nāh' neh, Zach a ri as thos nyeh'oh, ha wš'āh-
seeh, neh', hš o'yah ge o nōh, Ga'š o weeh', ne gāh'
nān dya'wās duk' š gš ni nō dook'! neh, sšh'āh, neh, o-
nāh' ge gāh'jih; ha'eñ gwah ne de yaak niih' o nāh
we āh' he ya go gwēh'da yāh.

19 O nāh' neh', hš o'yah ge'o nōh, des ho wš nōh'ā-
gwāh, ha wš'āh seeh', lih' ne gāh', ne Ga bri el ne'
neh huh' i geet' he'aa gat' Na'wën ni yòh; neh ne gāh',
ne dyo geh'hah oh nš gos'nyehs; neh' kuh neh š go'ya-
gat'hwah dāh' nš gāš' a oh'ee sat' nōh o i'oh'dāh.

20 Da neh', dih, ne' sat ga'š oh, neh' neh, āh swē-
nōh dōh, š gš aak deh jo gwe nyōoh' nōo'sah ses'nyehs,
ne gaa oh' nōh wān dih' he'ni yōō weh', dwāš nīs'hā deh
nš gāš' nōh o'i'oh'dāh neh huh' nš yaa wāh, neh ga'io-
nih' heh tāh'āh deh aa oh' aah'si wa gwën ni yòs' he-
neh gwā'nōh dāh'heht, ne' nōh o'i'oh'dāh tga gont š ga-
i wa ye ih' no nāh' hš ga eeh.

21 Neh ne gān dyōh'gwah gēh' ho wā nōh' ne Zach-
a ri as, ho dii wa'nāš gwus', gwah huh, o nāh' he'sōh jih'
he a gont', šo, no nōh'sa do'gāh dih'gēh.

22 Da neh', dih, no nāh' don daa'ya gāht', thāh āh'
de o gwe nyōoh' nōo'saa'gos nyehs; neh, neh, wān dī-
gah'šš yōoh, heh, hōh'tho dyā o nyōos, hāh gwīs'dāh
wa a gāh' no nōh'sa do'gāh dih'gēh; neh, sšh'āh, neh,
wa go ya dš nōh'ge āh'daa nōos', šo; tāh āh, naeh, deh-
aa oh' on da as'nyeht.

23 Neh, dih' no năh' neh huh' shah a wăh', he ni yòs'-
no weh' no năh, shah wa'dă nîs'hăas at' wa i'wa yee is' he'-
ni o di'qn dah gôh', o năh' neh huh' shot gon'dah gôh
hoo nôh'sòòk.

24 Neh no năh' oh ga'at ne' neh wă nîs'hă de nyoh',
wah e ne'oh heht ne' yòòh Elis a beth; wîs', kuh, nă-
wă'ni h daa gee' ne' wah on'dah set; ga wă'.

25. Neh huh' ni h' na' o yă nōō wăh' he'gyah da deh'
Na yah'da gwên ni yòh ne' neh wă nîs'hă de nyoh' no-
năh' shaa'gat gaat hòh', neh, o sa'oh neek, i gă'ă, nōō-
knôh'gô dah'gwah nō gwêh'.

26 Da neh', dih, no năh' ye ih' dwă nîh'da deh', neh
nă o'yah ge o nôh' Ga bri el, tho wah'hoh oh, Ha wên ni-
yoh' tho hah'oh, neh huh' š o o yoh' he ga non da yăh',
ne Gal i lee yô'ân ja deh, Naz a'reth ga ya'soh,

27 He ye yah'da deh' ne yek sah'go waa', ho non'dii-
wih'sah oh' nă o'di nyaak' nōō'gwêh, Jo seph ha'ya soh,
hō nōh'sa gōō ne Da vid ho dōō'ni h; da neh', naeh,
ne Mary ye yaa soh' ne' yek sah'da seeh ah.

28 O năh' neh', hă o'yah ge o nôh' neh huh' ho yos'oh
he ye yah'da deh, ha wă'ă, kuh, Sgô nôh' tiga'i wi'yô-
sak heh' syah daa deh, iis' nă gă'ă neh' si'gwaa hō sa'-
yah da no oh gôh; de yăh nya dōh neh'huh Na yah'da-
gwên ni yòh: Neh' dih, neh' iis' si'gwaa he ni sên dă-
oh', naeh he wa di'yah daa deh' no yah' ne wă ni'oh.

29 Neh', dih, no năh' wa' o wă găh', neh ne' wah a-
go dă'ă yô gôh he'na o wă nōō wăh; dya go'nôh dō'nyoa-
oh o năh' ne' nah ot' găn dōh he nōh o o wăh' oh'sha-
go wă nă'ânt.

30 O năh' neh, hă o'yah gee o nôh sha ga wă'ah seeh,
Sô nôh' š sah'dyohk, Mary: neh, sâh'ăh, neh', oh see-
găh' na da ni dă'os hăh ha'yah'da deh Na wên ni yòh.

31 Da neh, dih, ne' sat ga'ă oh, neh neh, š'dwan-
dô nîh neh', syah'daa gōō, š eh'sa deeh dōoh', gwah huh',
ha'jū nōh, neh ne JE SUS š eh'syas dōk.

32 Neh' Nă o'yah da nă'gwah dō'ok, neh', gwah huh,
š o wă yaas thaak neh, neh' Ho a wak' neh si'gwaa He'-

ni eeh' t'g'ah; da neh Na yah'da gwën ni yòh' Ha wën ni yòh' & oo yòh' neh, has dā'dah gwah' noeh' nih David. 36 Neh' ant ha go yā'nòh dō'ni sak 'na'aa wa ji yāh' ne Ja cob hā yo'i wa da dyeh; neh, kuh, he thā noh'do'oh-shā gwën ni yòh' t'g'ah ne'neh deh gat'gah hòh thay-dohk'daak.

34 O nēh neh', Mary hō wā'ah seeh neh' hā o'yah ge'o nōh. A ne gāh' nā yaa wā'ah', he t'g'ah' wāh, ne gāh' niuh, de e'yān dee ih' naa'ji nōh?

35 Neh, neh', shaga wā'ah seeh, neh, hā o'yah ge'o nōh, Neh & sa'yah do wāht' not hwa'is hi'yòs hāh; neh, gwah huh, naah has'des hāh neh si'gwaa He'ni eeh' t'g'ah, & sa'dā & nōs: neh, diā, gai'o nih ho i'gāh', o yāh'da do'gāh diā, neh', & wā nō gāat' hēh', syah daa deh', neh Ho aa wak' Na wën ni yòh', nā oh'ā noh'dā gāk.

36 Da sat ga'ā'oh, neh' neh, jāh'seēh E lis a beth, ha'eh gwah o nēh ye'nee oh' he ni ye'gāh jīh; da neh' nā gāā ne'wah o nēh' ye ih' ni ya'goo nih'da nyēoh, nā gāā neh', deh on'deh dō'ok:

37 Neh sāh'gā ha yah'da deh Na wën ni yòh, thāh'gā, nēh, deh thah'gwis dāh na'gā gāk i'gāā' de'o gwe nyōh.

38 O nēh' ne Mary ga wāā', She yat'gat hòh' ne shaga'gāh shāh' Na yah'da gwën ni yòh, neh huh diā', ni yaa wāh' he'gyah daa dāh, & ga'i wa ye ih' he'ne sa wā nōo wāh. O nēh' shōt hā da dōh' he ye yah'da deh, neh, hā o'yah ge'o nōh.

39 O nēh ne Mary de dya go dāh'oh ne' neh dwā nā'hā de nyōk, de ya'gōh sā i'yāh'oh neh huh' he ya go we nōoh' he'o weh' dyo nōn da de nyōh', go yōs'oh neh huh' he ga nōn da yāh' ne Ju da,

40 Neh huh' he ya go yōs'oh hoo nēh'sōt ne' Zacha ri as, neh huh' de ya go nōo'nyōs'oh, neh', E lis a beth:

41 Neh nō nēh' neh huh' shāh'aa wāh', nō nēh neh, E lis a beth wah'ō'ōk hēh', oh dyo dā nō'nyōoh ne Ma ry, neh' ne tho dō'nyaa nōs'oh naak sāh'sāh ne ye yāh'da goō: da neh' neh, o nōh'hēh'oh he ye yah'da deh neh, E lis a beth, Not hwa'is hā do gāh'diā.

42 O năh, dya gos'nyeh qh dya go'deh has'dos qh ga-wăh', lis si'gwaa sên dăh qh' naeh he ni yôh'dăh, no-yah' ne wên ni'qh, neh', gwah huh, neh', o dăh qh' no-dô niih', neh', syah daa gôg.

43 A dih nqô' naeh nûh' a ga'dii wa deeh, he go-waah' wah o'gyah do wăht' noo noh'ăh Na gyah'da gwên-ni yôh'?

44 Năh', neh' sâh'ăh he ni yôs'no weh no wăh năh neh, oh cha dă nqô'nyok, neh huh' hwa' ot'ga eh ne ga-qh'da gôg', daa do nyaa'nqôh naak sah'aah ne'gyah'da gôg' he nqô'doh hq'ăh.

45 Neh' dih, ne go dăh qh' he ye yah'da deh heh, wah-ei wa gwên ni yôs: neh sâh'ăh ne' tga gont a ga'i wa-ye ih ne' noh o i oh'dăh shoh' oh sha'goo wih, da weeh-duk' ha yah'da deh Na yah'da gwên ni yôh.

46 O năh ne Mary ga wăh, Do gôs' na gat hwa is'hăh o i o wa'năh dōh haa yah'da deh Na yah'da gwên ni yôh;

47 Neh kuh na gat hwa ih o dōh hq'os'qh ha yah'da deh Na'wên ni yôh na gaa wăh Cha ga o'he dvs.

48 Neh sâh'ăh neh, hot gat'hwah qh he ni dyô dohk' ne sha gok'hah shăh: neh sâh'ăh ne sat ga'ă qh, nă-gôh ne'wah a wah'sa wăh, he nă gaa'wa ji'yă nee dăh' nq-gweh', a yô'gyas heek', go'dăh qh.

49 Neh sâh'ăh ha yah'da deh naah has'des yo wa năh', o i wa năh gwat nqh o i oh dăh ni o yee'ăh' he'gyah daa-deh; neh' dih neh, hoh'să nan do'găh diik.

50 Neh' gwah huh' noo'da ni dă'as hăh ho di'yah dō-wăh' nqô wăh ni gô'as ha'nia, he ni yôh'dan dyô'ô dyeh ne' gaa wa ji yă de nyôh.

51 O yăn deet' ha'ô niih' he ni gah'has des'yôh dăh', naa'năh hah; de a gô ya'deh gwa'qh gôh' gwah huh, na-s'â nă yeeh' he ni a nă nqô'do nyôh'syôh dăh' dwet hah' he'ho năh nyah saat.

52 Eh dah'gêh, gwah huh, ha gô yô niih naa dih'haa-deh, tha gô'ya' dăh dōh hă'ă non dyăh dah'gwah; neh', hah'gêh' sha gô yô niih neh, eh dah'gêh ho non dōh qh.

53 Neh', gwah huh', ne wi yôh's naah oh'dăh shoh' ha-

gō'yah dah'da niih' no nōn'dōs weh'da nih, da o nāh neh, ho nōnt'ga nōō niih ha gō'yat gah'wāh, naeh, deh thah-gwis dāh' deh'sho di yān da dyeh.

54 Neh' neh ho ye nō wah'seh'ōh noo hah'shāh Israhel, neh shos hāāh'gwa'nīs dōh, noo'da ni dā as hāh;

55 Heh ni o ye āh' ha gōs'nyeh seeh neh' ok hih'ni-hōh'gāāh, neh' neh A bra ham neh' kuh ha'waj-yāā deh', hwaā o'i wa da dyeh.

56 Neh neh Mary neh huh' sho yeh dyōh, de gyadiih, sāh' nōōh ni wā'nih da geeli' nōh o'nīs heht, o nāh' neh huh he ja'ga wee nōōh' heh dya gō'nōh soot.

57 Neh' diih neh o nāh' neh Elis a beth hwaā a'gōe-wāh he nā yōn'deh dōōh; neh' neh ha jii nōh' hō wā-deh dōs'ōh.

58 Neh neh shah gaat' wā nā'nōh sa ne gās yōh, kuh neh wā nāāh'seēh'ōh wa dii'wa oōk heh' na o yā na wāh Na yah'da gwēn ni yōh, oh sha ga'o dah sahs wa da'ni dā-gōs yo wa nāh' oh sha'gōo dāāh, neh neh oh dwa'di'ye-naāh o nōn'dōh hō'ōs'ōh.

59 Da neh' diih he ni ya'wāh'ōh, no nāh' hōh'ga'eeh neh' de gyōh' nōh'o daāh, neh huh' nit hō'ne nōōh' neh nā'ō wā yaa nōht' naak sah'a'ah; da neh' neh Zacharias hō wā'yas dōh, neh shah tho'dihs sē nō wāh' nooh-nih.

60 Neh' neh dya gōs'nyeh'ōh no'noh āh, ga wāāh, tāh āh deh neh'huh; neh ne'huh ne John ā a'yas dah-gō ok.

61 Neh neh sha gō nā'āh seeh, Tāh āh deh'sōō gaāh' neh swa dā'nōk shōh ne neh' i gāāh a'a yas'dah gō'ok.

62 O nāh' wā o wān dā'nōh ge'āh da'nōōs nooh'nihs naeh he nit hā'nōh dō nyōh na'oh sā'nōh dā'ōōk.

63 Neh neh ho dō'e syōh'gōh neh' ye ya'dōh gwah a'ō wān dek hwaāh'gwah'syot has, neh neh was'ya dōōh wa dōh', Neh ne John ha ya'sōh. Neh neh ho dii wa nāā'gwah'ōh ga gwee'gōh.

64 O nāh' wah'o'gōn da dyeh sgah hō'dō gwāh haah-sa'ga ānt, sa wat'hyōh dās', gwah huh', nāā āh'nōh sah'.

gēh; da neh ne sho snyeh'oh, de o'āh sē o nyos'oh, kuh, Na'wēn ni yōh.

65 Da neh' ne ga'gwe goh' wa o'nōh dyōhk, ne dōa gās'boh'oh ni ā'nih dyōō dōh ne neh huh: ga'gwe goh', kuh, nā gāā' he ni ga'i oh'dāā hoh dwa'di o gōh', thi'ga-gwe goh' thōn da weet' ne' neh huh', he'ō weh' no nōn'-da de nyōh' yō ān'ja deh'goh ne Ju de a.

66 Da neh' ne ga'gwe goh' he ni yō'gweh dage ne wa ā'no ook', wa'a di'ā sē nō nih ho nān'nyah sa goōh, hō-nāā, A' nōō nā gāk'sah dōh'dā āak' ne gāāh? Da neh', kuh, no yah'da gee hāh', de oh'nya dōh', kuh, Na yah'da gwēn ni'yōh.

67 O nāh' nooh'nih Zacharias o nōh'heh'oh ha yah'-da deh Not hwaish'hā do gāh'dāh, neh noo do'gās dōh hā'-ya wāh nō'ān dōōh, ha wāā',

68 De ga'āh sa ok Ha yah'da deh Na yah'da gwēn ni'yōh, Hā'go wēn ni'yōh neh la ra el; neh sāh'āh, neh, ha go'yat gat'hwah'oh, cha go'yah da gwāh', kuh, naa o'-gweh dah,

69 Neh kuh noo'gees gwāh ne ga nōh'gāāh nā jō'-gyōh hees duk, ho nōh'sa goō noo hāh'shāh Da vid;

70 He ni ya'wāh'oh ho snyeh'oh haa di'ha ga'ānt noo-di'yah'da do gāh'dih ho di'do gās'da nih, ne chi ga'i wa-deh' sho, he nāh o'nis heht dyōh saah' he yō'ān ja deh;

71 Neh nōō sa yōk'hi yah'da gōh he'ni a di yah'da deh' nōk hih'ni go'ā swa'ās; neh kuh he ni a'dis oh'da deh' ha'di gwee goh nōk his'swa'ās;

72 A ga'go yat'gat hwah'dāh noo'da ni dā'os hāh nok-hih'nis boh, neh' kuh nā os hāāh'seek he ni o'i wih'sah-oh, o do'gāh di;

73 De o nō'oh gwa nyōh, neh huh' hos nyeh'oh ha yah'-da deh ne she dwah'nih A bra ham,

74 Ne da'shō gwa'yah do'weh dāh' i gāā, he dwa yah'-da deh, o nāh' naeh ā jōk'hi yah'da gwā'āak he ni a'dis-oh'da deh nōk hih'ni go'ā swa'ās; neh daa'shē dwa'dii-wah nyā ni āak, a'gā āak' deh tgaah' nōn da yō'gwah-dyōhk seek;

75 Neh na'yo gwa yah da do gāh'dih gē aak, neh' kuh, neh, a yo gwa'i wi yōs'do ook he'a gat, he ni yo'gwā nīs-hā gee he'dyoh heh.

76 Neh dih niis, sek sah'aah, neeh' āh sya'so ook, ho'do'gās da nih neh Si'gwa Heh tgāh; neh sāh'āh, he'aa gat Na yah'da gwēn ni yōh hāh'seeh', āh ses'yo nya-nōoh he' nōh daa'da wā nyah'dah gwah:

77 A she'i o nyāh he ni yōh'dāh ne ja go'yah da'gwat-hah, ha di yah da deh' neh ha o'gweh dah, neh ā ga'ye-āh'dah go'ok ne' dās ga'i wah sā gwā'aak no dii'wa'neh-aak shah;

78 Neh huh' dā wā'do gōt' he ni gaa deh no'da ni dā'os-hāh Ne'sho gwa'wēn ni yōh; de yōh hat he'a dyeh ne'-wah o nāh' heh tgāh' dya weh'dah gōh o gwa'yah do'-wāh oh,

79 Ne da'o dih'hat heh'dāh nōh sōn'da gōo' hā nih'-dyoh, kuh, he ni yō dā'ō'nos dōh he'ni gaa deh' ne' gā-ee yaht'; neh gwah huh' na'yo wā thvs' ne' dwah sih'-dah shōh he'ya wee nōoh ne' sgā nōh' thi ga'i wi yōoh.

80 Da' neh neh, ho do'dyas oh' naak sah aah; ho-has'dāh heh'oh, gwah huh', not hwa'is hā gōo; neh huh' shō ni ehs he'oo weh' deh e'nā gee nyoh he'nāh o'nis-heht hōh wā'nīs hā eeh o nāh' ha go'ya dyah'do dah'sah-seeh neh, Is ra el.

O I'WAH II.

NEH no nāh' neh huh' shah aa wāh, ne' neh dwā-nīs'hā de nyoh, no ya'gāh oh ha yah'ha deh Augustus Cesar ne ga ya'nes hāh, neh ne thi yo'ān ja gwe gōh [neh Ju de a] ā o wā nōos heet ā o wān dih'sā nā'ō nōoh.

2 (Neh ho'ō weh' ni dyōh saah, nā gāh' hō wān'dih sā'-nōh hōh, wā'ō wān di'wis de'o eek, ne Cyrenius chit hā'-nōhdo'oh ne Syria.)

3 O nāh' ga gwe gōh' neh huh' he o'neh da'nōh he'ō-weh' neh ha o hwa'h' ho nōn'da gōo'; neh huh' ānt hō'-wān dih'sā nā'ō nyōoh.

4 Da o nǎh' ha'eh gwah ne Joseph neh huh' he a'we-nqoh', hwa ah'dǎn dih ne Galilee, ho ya'gǎh oh he'ga-nqon da yǎh' ne Nazareth, he o'yos oh' ne' Judea, he' o'weh hoh'nqon da yǎh' ne David, Beth le hem gayasoh, neh, gai'o nih he'neh huh' [tha weh'dah goh' ha'-wa ji yǎǎ deh', neh' kuh' sha o'dih se ǎt ne David,

5 Neh shah gaat' a'o wan dih'sǎ ngǎh ne' yòoh Mary, o nǎh' ye go wa nǎh he'ni ya'go dyah da dye ǎh.

6 Da neh' dih he'nqoh ǎ wǎh, he'nqoh weeh neh huh' denih'dyoh, o nǎh' hoh wa'dǎǎ nis'hǎs at hoh ga'eeh, o nǎh', neh neh, ǎ yon' deh dōoh.

7 Da neh dya go'deh dōh gōh naa'ji nōh no nǎh' shah qn'deh dōoh, neh hō wa'yah da da seeh' ne ga'ǎh dǎǎh, neh huh'. hō wa'ywa hǎn'dvs oh he de wa'di dvs'tahǎ ne' gvs he nǎh; neh gai'o nih heh thǎh ǎh deh o'nok doot he' gvs wǎh'gǎ ni yont.

8 Da neh dih neh, shah yo'ǎ jaat' shō, neh huh' hǎ-nih'dyoh he'yō ǎn ja deh ne de yò'di nōh gǎ ont hǎ-ngs'de is thǎh, ho nont'gaa oh no dis'he nǎh'shōh neh sǎ'eh.

9 Da, jat ga'ǎ oh, neh no'o yah ge'o nōh'shǎh Na yah'-da gwǎn ni yòh ha go'yah do'wǎh oh; neh gwah huh' ne de oh'hat hes'hǎh Na yah'da gwǎn ni yóh oh dwa dǎ'ǎh-gwa dōoh haa di'yah da deh; da neh' neh, hoh dwa'-dohk dǎh wa o'nōh dyohk.

10 O nǎh' neh, hǎ o'yah ge'o nōh ha go'yǎh'seeh, Sǎ nōh' ǎ swah'dyohk; neh sǎh ǎh ne jat ga'ǎ oh, Neh ne gǎh' ne gwaa'wih da'nii neh' ne gai'wi yòò, neh si'-gwa he ni yò'dōh hōh'gweeh; ga gwe gōh' nōo gweh hǎ-ya'go yah'do wǎht.

11 Neh sǎh'ǎh, [he swa yah'da deh wa ǎ'ngǎ gǎǎt', ne'-wah wǎ nis'hǎ deh, 'heh' thoh nqon'da yǎh ne David, Cha ga'oh he dvs, neh ne' Christ, Na yah'da gwǎn-ni yòh.

12 Da neh' dih nǎ gǎǎ ǎ yo'yǎn deh'dah go'ook he swa yah'da deh; neh he nǎ'yòh'dǎ gǎk ǎs he'swa gǎh' naak'eeh aah, ho dyah'da da seeh' ne ga'ǎh'dǎǎh, neh-

huh', kuh, ha yvs'häh he' o weh' de wa di dvs'thah ne gws he näh.

13 Neh na gws' da wä' nook', sho, de ä'non diih', gwah', neh hä' o'yah ge' o noh', ne gä' o'yah gäh' tgan-dyoh' gwa yah, de o wa ä'h'sä' o nyoh' Na'wän ni'yoh, hä naa doh',

14 De ga'äh saa ok' haa yah'da deh' Na'wän ni'yoh', neh si'gwaa he'nieeh tgh, neh naeh ne yo ä'n'jah gäh' agä-noh' tä ga'i wi'yö aak, ä ga'h'ni go i'yö aak', kuh, haa di-yah da deh' no gweh.

15 Da neh' diih he ni ya'wäh oh, no näh' naeh chih'io' nont hä da doh' na di o yah'ge o noh' ha di' yah daa-deh', gä' o'yah gäh' hes ho nee nooh', do'non da däh'seeh ne' de yö di noh'gä' ont hä nos'de is thah', Nyöh, o näh sho' kuh, neh huh' he dweeh ne Beth le hem, a e'dwat-gaa thoh' nä gäh', he ni ya'wäh oh, ne' nah ot' oh sho-gwa o wih Na yah'da gwän ni'yoh.

16 O näh' neh huh' nit ho'ne nooh' de o'dih sä i'yäh'oh; neh ne' shago dii gäh' ne Mary, kuh ne Joseph, kuh naak sah'aah ha yvs'häh he' o weh' de wa di dvs'thah ne' gws hee näh.

17 Neh diih no näh' wa ä' nont gaat hoh', do'non di-ogwah'doh, he ni ga'wän noh'däh ho wan'di o wih', de yö do gäh'doh haa yah'da deh' naak sah'aah.

18 Da neh' ne gagwe goh' he ni yoh' ne wa ä'no-ook', ho dii'wa nää' gwah oh he ni gai oh'däh wa o'wan-di' o wih', da weeh duk ha di' yah daa deh' ne de yö di-noh'ge ont hä nos'de is thah.

19 Neh diih ne Mary ga gwe goh' wah eh'sä' no nih' nä gäh' ni gai oh'däh, de dya'go yah'do weh'da noh' kuh, ne ga wän nyah saa gooh.

20 O näh' neh', de yö di noh'gä' ont hä nos'de is thah sho noh'dän dyoh, ho wah'sä' ni yös daa'neh, de o wa'äh-sä' o'nyo neh' kuh Na'wän ni'yoh, neh dyö i'wah he ni-yö i'wa gee' wa ä'no ook, wa ä' nont gaat hoh', kuh; da-gus'heh duk he ni ya'wäh oh ho wan'di o wih.

21 Neh huh diih' ni yoe weh' no näh' de gyoh' noh co-

daah' hoh wa'dä nîs'häs at, o nêh' ä ga'ya noh'do ook' haa yah'da deh' naak sah'a ah, neh neh, Jesus ho wa'-yas doh, he neh huh', säh'äh, ni oh'sä na ye äh' neh, hä o'yah ge'o noh, nah'soh deh tho'do nii'noh he'o weh' dyon do'nyah thah no gweh.

22 Neh hah dih' ni yò weh' no nah' hoh wa'dä nîs'häs at sa ya'dyah da go eeh, oh gai'wa ye ih he ni o'ya-nes'yòh däh' ne Moses, neh huh' da o'wa aah ne Je-ru sa lem, ne neh huh' o nêh, däh'o wan dvs' he'aa gat Na-yah'da gwên ni yòh.

23 (He'ni ga ye äh' he'gaa'ya doh' no ya'nes häh Na-yah'da gwên ni yòh, Neh naa'di gwe goh' naa'di ji noh ne däh'oh'ho on dih, he'o weh' dwa do'nyah thah no gweh, neh ne' neh, Na yah'da gwên ni yòh ä o'yah da wä gäak.)

24 Neh kuh neh, däh'a'yah do weet nâ ga'yah däh'da-sak, ä gai'wa ye ih' ne' neh, ne waa doh' no'ya'nes häh Na yah'da gwên ni yòh, Ä gya'dat hyòh'gä aak ne ga-wä'nes däh' jäh'go waah, neh' gi shäh ne 'da gi'ys-heeh ne da yò'dät hwus'a ah ne jäh'go waah.

25 Da neh', ne' jat ga'ä oh, neh neh, häh dyo dvk' no'gweh ne Je ru sa lem, Si me on ha ya'so noh; da neh shaa'yah daat ne' neh ne' o'gweh' t'ai'wa ye ih, ho i'wi yòs'doh, häh ni'go äh' ne' säh'noh' tho'o'sa goh-ni'go ä yäh' neh, Is ra el: da neh' kuh neh, ot hwa'is-hä do gäh'dih ho ye'no wahk'hoh.

26 Neh neh, ot hwa'is hä do gäh'dih o yän deet' ha o'-nya niäh', he'neh ne täh'äh' ta'at ga thòh' ne gä e yaht ne ga oh' noh'wan dih he ni yò weh hä ot'gat hòh' Na-yah'da gwên ni yòh' Christ.

27 Da neh ho aa wi h Not hwa'is häh, tho yos'oh he ga-noh'sòt no noh'sa do'gäh dih: da neh' no nêh' ne de-i'gäh jäh da o'wa aah' naak sah'a ah Jesus, ne' neh huh' nâ'o wan dye äh' he'non da yò i'oh däh'an dyeh ne ga ya'-nes häh.

28 O nêh' de o'yah dah gwäh ha nâs'hah ges'hoh hwa'o-ä däh, de o noo'nyes oh' gwah huh' Na'wên ni yòh, ha-wä',

29 Syah'da gwën ni yòh, o năh' hes nòk'dot has' ne sah hah'shăh ne sğə nòh' ă ă'nòh dọ nyọ neh ha at' he yọ ăn ja deh, ă gai'wa ye ih' he ni sa wă nòh'dăh heh'oh.

30 Neh sğh'ăh naeh neh, o năh' oh wat'gat hòh ne ge gaah'shòh ne che yah'da gwat'hah.

31 Nă găă neh', oh sa dyă'nòhk dăh, he'aa di gat' gawe gòh' nọ gweh;

32 De yòh'hat heh, neh dă o'dih hat'heh dăh ne deo non dah'son da i gòh, neh kuh dă non dăh'să ok ne sọ gweh'dah Is ra el.

33 Neh ne Jo seph, neh kuh neh, ho nòh'ăh waodii'wa năă'gòh, ne nòh o i oh dăh shòh ne wa as'nyet ha yah'da deh.

34 O năh' ne Si me on de a go dă ă nòh, oh sha ga wă os, kuh, ne Ma ry, no'nòh'ăh, Sat ga'ă oh, neh nă găă hak sah'aah ho wă'yah da'găă ya'dah gòh ne' neh huh gyee năn dweeh dvk' ă ăn di yah'dye năht', dăh ha di dăh', gwah huh, gòt gah'deh neh, Is ra el: neh kuh neh ga nòh'gon dvs'hăh ă o'dòh o'ook, neh' kuh ă o'nón dwă'nòh di'q ook.

35 (Do găs' haeh'gwah ah shaah' tga gont' ă wah'gah dọ'ook, dă wăn dọ gòt' ne sat hwa'is hăh.) neh ne wă nòh'donyòh'shăh shòh' na wăn'nyah sa we sòh' a wa do'dah sîh.

36 Da neh' ne ye yah'da dek je yah'daat, Anna, go do'găs da nih, neh sha go'a wak ne Phan uel, tha weh'dah gòh ha'a wa ji yă deh' ne Aser; neh naah'deyòò dohk' o năh we sòh' ga os'hi yah'gòh; da neh shọ ne ja dvk' ni yòs'hă gee go nya gòh' he nah o'nis heet dya go'do dyăh;

37 Da neh neh, go nòh'gwa yes'hăh oh neh nòh de gyòh' ni wws'hăă ge ih' kuh' sga eh ni yòs'hă gee nòh o'nis heet; tăh'ăh, kuh, de wăn dọh deh dya'gòh syô'năh dọh naa ye yah'dăăk he wa dii'wah dăn dyehs' heh', o nòh'sa do'găh dih; dyòt gont gwaah' de o'wă'ăh să o'nyòh' Na wën ni yòh, go ye'ăh dah'gòh de wăn dón dón'dyes hăh, a dă nă yăn'dvks hăh kuh, ne wă nîs'hă deonyòh, wah sòn'da dee nyòh' kuh.

38 Neh' neh, dyago'yos oh ne' neh huh' ni yòò weh, de o'wa noo nyos'oh haeh'gwah Na yah da gwèn ni yòh; neh ne' wa o wan dit'hăăh gwăh' ga gwe gôh haa yah da-deh, ne neh huh i găăh yeh ni'gô găăh, he'ga non da yăh' ne Je ru sa lem, ă wan'da do nih nă ja go yah'daa nii noht.

39 Neh huh' dih' ni yò weh' no năh' sha dii'wa ye is' hah de yo i'wa gee, da gvs'heh duk' he ni o'ya nes'yòh dăăh' Na yah'da gwèn ni yòh, neh huh' sho nont gon dah'gôh ne Galilee, he'o weh det hi nă geh' tga non'da yăh ne Na zar eth.

40 Neh ne' waa do dyaak' naak sah'aah, wa ah'has-dăh', gwah huh, not hwa'is hă goo; ga noo hoh' haa yah'-da deh ne gah ni'gôh dvs'hăh; da neh' ne de o'yah doo-gòoh' no'da ni dă os hăh Na wèn ni yòh:

41 Neh he ni yòh'dăăh ne de i'găh jih, hah de yòs hă-gee' neh huh' he'neet hah' ne Je ru sa lem, no naeh' da ă non dek'hwe o eek ne da wa'da wă'oh gwah.

42 Neh huh dih' ni yò weh' no năh' was hăăh dek nii' sga eh chi a'ôs hi'yah gôh, neh huh' he o'nee nooh' ne Je ru sa lem, he non da yò i'oh dă'ă dyeh ne' wa ă non-dek'hwe'o eek.

43 Neh huh dih' ni yò weh' no năh' hoh wa'dă nîs'hăsat' wa dii'wa ye is', neh' no năh' sa ă'noh dân dih, chit-behs' naeh naak sah'aah, Je sus, ne Je ru sa lem; da, tăh'ăh de o năn ni'non doo găăh' ne Jo seph kuh no'-noh'ăh.

44 Neh gwaa', naeh, ni'neeh neh huh' noo ha yah'-dă dyeh heh', hă nă ni dyòh'gwi neh', ho noh'dân dyoo' sho, he'ni wăăh nîs hees; o năh' neh huh' wa o wă yah'-dih saak' haa di'yah daa deh' ne de ă non da'dyăn dee ih', hă non'dă nook shoh, gwah huh'.

45 Neh huh' ni yò weh' no năh' de o wă găăh, sho-nok'dooh, Je ru sa lem hes ho nee nooh' hō wă'yah dih'sa-go'o dyeh.

46 Da neh huh dih' he ya'wăh oh, no năh' sha h ga'eeh neh săh ni wă'nîs hă gée, neh huh' sa'o wă găh' o gyeh' heh, o noh'sa do'găh dih, hah de'wah să noh' hăh dyoh

hăă nih'dyoh neh, sha go dii'q nya nih, de jaa oh' sho
ha go ya dii'wat hon deh', ha go'ya on do nyoh' gwah huh

47 Da neh' ne gagwe goh' ne' wa o wan dii'wat hon
daat', wa o dii'wa năă'goh, he'soh jih' hoh nii gont, kuh
heh, des ha'go wă'noh săă gwua.

48 Neh huh' no năh' wa o wa găh', ho dii wa năă'gwah
oh: o năh' no'noh'ăh ho wă'ăh seeh, Ha gyăăh', a naeh'
he go waah' neh huh' noh sgii yeeh't Sat ga'ă oh, neh
ne' yah nih, iih' kuh, ak huih'ni go eet'găh sehs gi yah'-
dih sa go on dyeha.

49 Neh naa'go yă'ăh'seeh, A di naeh' he go waah'
agi yah'dih saas? Tăh'ăh găh de jă'noh doh he gai'wa-
yăn'dah goh he'gyah da deh ne' neh a'wa ga'dii wah'dă-
dyeh'do ok' no dii'wa deh Naah nih?

50 Da neh ne tăh'ăh de o'dih ni'go ă yăn dah'oooh ne'
nah ot waa wă nit'găh duk' he waa'gos nyeha.

51 O năh' naeh sa ăă neeh, neh huh' ho saa'dii yoh
ne Na za reth: neh kuh neh, ha go'yat hon deh dyot-
gont; Neh gwaah' ne ga wăn'nyah sa gooh' sho dy-
goh'să noo niih ga gwee goh nă găăh' he ni yô wă nae-
geeh', no'noh'ăh.

52 Da neh neh, ho gă'is da ni aa dyeh' ne găh ni'goh-
dvs hăh ne Je sus, kuh he'ni ăh; neh, gwah huh neh,
thoh ni go i yôoh Na wăn ni yôh ha yah'da deh, haeh-
gwah' kuh noo gweh' ho wă'i wa'nq eha.

OI'WAH III.

DA neh' no năh' was hăă' wă kuh aga eh ni yô-
hă gee wa doh'thah noh q'nis heht chi a go wă ni-
yôh ne Ti be ri us Ce sar, Pon ti us Pi la te, naeh' thă
noh'do oh' ne, Ju de a, He rod naeh thă noh'do ok Gal-
i lee, o năh neh, de ya'dăă ngo deeh' Phi lip, neh' naeh
thă noh'do ok' neh, Iturea, neh kuh, he'dyo ăn ja deh'
ne Tra cho ni tia, da' o năh neh, Ly sa ni us neh naeh
thă noh'do oh' ne Abiline,

2 An nae, kuh ne' Cai aphas, neh' naeh de i'go waa-

nəh' na di'yah dɔnt hɔwɔ, ho yah'do wəh'oh ne John
naa'wə nəh Na'wən ni yòh, nəh' ho aa wak' ne Za cha-
naa, he'ə weh' deh e nɔ gee nyoh.

3 Neh huh' ho yos oh, thi ga gwe goh' kuh, thit ha'-
weh dɔh', de jot'hwa da'se oh he'yo ən ja deh ne Jor dan;
neh'hot hāh gɔo'dyeh ne baptism, ne de ja'goh ni'go ən de-
nyaht'hah, ne' wak ah' əs ga'is dɔk ne gai'wa neh ak shāh.

4 He'ni ga yee əh' he'gaa yaa dɔh' ne' ga ya'dos hāh-
gɔo hos nyeh'oh neh, E sa ias ho do'gəs daa nih, ha-
wəh', Neh na'wəh nəh nɔ'ə gweh dooh'sənt hwə'o-
dyeh he'ə weh' deh e'naa ge nyoh, Sa jis'yo nya'nooh
hoot haa'deh. Na yah da gwən ni yòh, swah soh'gwa dɔo-
goh heh, haah'dah gwa'noh.

5 Ga gwe goh ne de yò'ə dee nyoh' ə ga'noh heh'syoh,
ga gwe goh' kuh, ne' ga'e non deh' o non'da deh', kuh,
eh dah'gəh ə ga'is dɔ'ook; neh' kuh not chih'gwa dɔh
ə ga'h'sòh gwa dɔ gwə'əak, neh' gwah hub,, no non'dyahk-
həh əs ga'h'so wi'yos dɔ'ook.

6 Neh' kuh ne ga gwe goh' noh wa'ah ə wənt'gat hòh
ne cha go'yah da'gwat hah Na'wən ni yòh.

7 O nəh ha go yə əh'seeh ne gən dyòh go wa nəh ne
neh huh' dya got'his dɔh, ne' neh aas'ha go ye əh'dah-
gwəh ne baptism; O iis ga'wa ji yə deh' no des ha'is-
dat goh, sɔo, ech hih'ni go ən da dɔh na e'swah nya gəh's'
ne ga noh kwəs hāh da weh'.

8 Neh dih neh, swai'oh dɔs hā yən'deh dɔ'ok heh,
do gəs de ji swāh ni go ən de nyoh; sə nəh dih' ə swah'-
sa wəh' nɔo de swih' ne swa yah'da gɔoh, Neh səh əh
nəh neh, A bra ham shə gwah nih, neh səh'əh neh'huh
noh gwə əs, ho gwe nyoh Na'wən ni yòh nə gəs ga-
gwə ge oh na'a go'yah da ges gòh, neh a'ok sah dah-
shəh'gə əak neh, A bra ham.

9 Neh dih, o nəh' ne'wah neh huh he ga'eeh na do-
gəh' nok de'əh gəh ne' gəidoh: neh dih gai'ə nih,
hah de gə ə da gee' ne təh əh deh waa yont hah' no'yi-
yòh ə gə ə dyah'gə ək; neh huh hā wənt'dyə ək no-
jis'dah gəh.

10 O nǎh' nō gwēh' ho wān dōs'oh, ho nǎh, A dīh' sho' nīih', nǎ ya gwa dyēeh'?

11 Des ha go wǎ nōh sǎ gwǎh, ha go yǎ ah'sēeh, Nēh, haa yah'da deh ne dek nīi de o'dyah da'wīh shǎ yǎh' nēh nēh, ho yoh' ne thǎh'ǎh de'o yǎh: nēh kuh haa yah'da deh nēh, noo dǎ'nōh shǎ yǎh nēh hūh' ha'ēh gwah nī aa yēeh.

12 O nǎh ha'ēh gwah ho di'yos oh na dīi'wīs de o'ees ha dīh'ni go ǎn dyēh' ne baptism ǎ o'nōn dye ǎh dah'gwǎh, nēh no wǎ'ǎh sēeh Sa di'o nya nīh', a nañ ot' dīh nīih', nǎ ya gwa dyēeh'?

13 Da nēh' na go yǎ ah'sēeh, Sǎ nōh hǎ swa'at hañ he nǎ swa ye nǎ sēek', naeh, he nī yēeh'hi gǎ'ya da nīih'.

14 O nǎh ha'ēh gwah noo dīs'gǎh ǎ'geh dah, oh tho wān dō ǎn jo'as, ho nǎh', A dīh, nīih' nǎ ya gwa yēeh! Da nēh na go yǎ ah'sēeh, Sa'nōh So gaah noo'gwah dās he'swa dō ǎ'oh gwah'dǎh', sǎ nōh ha'ēh gwah soo'gaah ǎs he'swa dwǎ'nōs haa'nīh dǎh, nēh gwah hūh ne' ǎgī-nōh' swǎ nōh'do nyo'ok he nī swat'ga nyañ'gīh.

15 Nēh dīh he'nōh weeh ho nos'ha'ēh nō gwēh, hañ de yo gwēh'da gee gwah hūh nō'gwēh' det ho di yah'de weeh dōh' no nǎn'nyah sa gooh' hā yah'da deh ne John, a dīh gwaa' nēh ne' Christ, thǎh'ǎh' gīh shǎh,

16 Dech ha go wǎ'nōh sǎ gwǎh' ne John ha go yǎ ah'sēeh, ga gwe goh', Iñ naeh, do gǎs' oh gwa ye ǎh'dah'gwǎh' ne baptism, o ne ga nos' oh gye'ǎh duk; nēh gwaah', ne' sha yah'daat ne' da eh', nēh, si'gwaah ho nī-ah'has dees hǎh' nīih' he nī geh'has dees hǎh: nēh he de ga'nōh sont nooh dah'gwah, [thǎh'ǎh thǎh'de ga ye iñ he nī gyah'da nō oh' naak'hyōh dās: nēh' naeh not hwa'is hǎ do gǎh'dīh o jīs'dah, gwah hūh, ǎs he'swa ye ǎh dah'gwǎh ne baptism ǎ swaa dōohs;

17 Nēh ha aah' na ga'eh da wak thǎh; nēh kuh, nēh, tga gont' ǎnt has'ah dah'jīh he'o weh' nī at gwah-es'dah gwah: nēh' kuh, no nǎn jah nēh hūh ǎ'e'ock he'o weh' ha ge'on dah'gwah; nēh gwa' naeh, no ga'ch-

dah ă ă'ăh daah naeh, neh ă ă ye ăh'duk' no jls'dah ne
thăh'ăh de wăh dōh' thaah'wah swah.

18 We aoh' gwah huh no yah' o i'we nōoh shōh' waa'-
go e'ă ă nyōoh' he waa'gont ha haas ne gai' wi yōs duk
nō gwēh'.

19 Neh gwa neh, hō want hă nis ōh, hō wa'is da niih'
gwah huh, ne tha gō yăh nōh dō nih Her od; neh dya-
go i'wah neh, He ro dias ne de ya'dă nōn deeh yōoh;
gagwe gōh' gwah huh, he ni yōoh ne wa eet găh ni o-
dye ăs'ōh ne Her od,

20 Sho yes'dōh, aeh, hō jo'ăh dōh ne' gagwe gōh,
wa oh'ho dōoh ne John ōn da'deh hō dōh gwah gēh.

21 Ōnăh dih' neh huh ni yō weh', nōnăh gagwe-
gōh' nō gwēh' neh' wah a gō dye'ăh dah'gwăh ne bap-
tism, neh huh he ya'wăh ōh nōnăh' ha eh gwah na
Jesus neh chi o dye'ăh dah gwaa niih ne baptism, he'-
nōh weeh hō dă na yăh tğah hō'dō gwăh' ne gă o'yah-
gēh.

22 Neh ne dyō dyah dăh dōh Not hwa'is hă do găh'dih,
o yah dōnt ni yōh'dăh, neh deegya dye ăh' ne gvs ha-
năh' jăh'go waah, o dă'dus ōh neh huh' ha yah' da deh,
owē nōh' gwah huh dyo dyah'dăh dōh ne gă o'yah-
gēh, neh nōh găh, lis ne găh ne gō nō'ōh gwah Gō a-
wak, neh he h'syah da deh ha h de yo dōhk' ak hni'gō i-
yōoh.

23 Ōnăh ha'eh gwah ne' a ōh hwah, ne Jesus, ōh-
wah'sa wăh neh, ăh ni wus'hă nōo, na os'hi yahk, neh
(he ni o dīh ni gō ōh'dă nōh) hō a wak ne Jo seph, neh,
hō a'wah gă'ăh neh, He li;

24 Neh, hō a'wah gă'ăh neh Mat that; neh, hō a'wah-
gă'ăh ne Levi; neh, hō a'wah gă'ăh ne' Mel chi;
neh, hō a'wah gă'ăh ne Jan na; neh, hō a'wah gă'ăh
ne Jo seph;

25 Neh, hō a'wah gă'ăh ne Mat thias; neh, hō a'wah-
gă'ăh ne Amos; neh, hō a'wah gă'ăh ne Na um; neh,
hō a'wah gă'ăh ne Es li; neh, hō a'wah gă'ăh ne Nag-
go,

26 Neh, ho a'wah gə'aah ne Maath; neh, ho a'wah gə'aah ne Mat thias; neh, ho a'wah gə'aah Se mei; neh, ho a'wah gə'aah ne Jo seph; neh, ho a'wah gə'aah ne Ju da;

27 Neh, ho a'wah gə'aah Jo an na; neh, ho a'wah gə'aah ne Rhe sa; neh, ho a'wah gə'aah ne Zo ro ba bel; neh, ho a'wah gə'aah ne Sa la thiel; neh, ho a'wah gə'aah ne Ne ri;

28 Neh, ho a'wah gə'aah ne Mel chi; neh, ho a'wah gə'aah ne Ad di; neh, ho a'wah gə'aah ne Co sam; neh, ho a'wah gə'aah ne El mo dam; neh, ho a'wah gə'aah ne Er;

29 Neh, ho a'wah gə'aah ne Jo se; neh, ho a'wah gə'aah ne Elie zer; neh, ho a'wah gə'aah ne Jo rim; neh, ho a'wah gə'aah ne Mat that; neh, ho a'wah gə'aah ne Le vi;

30 Neh, ho a'wah gə'aah ne Si me on; neh, ho a'wah gə'aah ne Ju da; neh, ho a'wah gə'aah ne Jo seph; neh, ho a'wah gə'aah ne Jo nan; neh, ho a'wah gə'aah ne Eli kim;

31 Neh, ho a'wah gə'aah ne Me lea; neh, ho a'wah gə'aah ne Men an; neh, ho a'wah gə'aah ne Mat ta tha; neh, ho a'wah gə'aah ne Na than; neh, ho a'wah gə'aah ne Da vid;

32 Neh, ho a'wah gə'aah ne Jes se; neh, ho a'wah gə'aah ne O bed; neh, ho a'wah gə'aah ne Booz; neh, ho a'wah gə'aah ne Sal mon; neh, ho a'wah gə'aah ne Na as son;

33 Neh, ho a'wah gə'aah ne A min a dab; neh, ho a'wah gə'aah ne A ram; neh, ho a'wah gə'aah ne Es rom; neh, ho a'wah gə'aah ne Pha rez; neh, ho a'wah gə'aah ne Ju da;

34 Neh, ho a'wah gə'aah ne Ja cob; neh, ho a'wah gə'aah ne Isa ac; neh, ho a'wah gə'aah ne A bra ham; neh, ho a'wah gə'aah ne Tha ra; neh, ho a'wah gə'aah ne Na chor;

35 Neh, ho a'wah gə'aah ne Sa ruch; neh, ho a'wah gə'aah ne Ra gau; neh, ho a'wah gə'aah ne Pha les;

neh, ho a'wah gǎ'aãh ne He ber; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Sa la;

36 Neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Cai nan; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Ar phax ad; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Sem; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Noe; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne La mech;

37 Neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Ma thu sa la; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Enoch; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Ja red; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Ma le el; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Cai nan;

38 Neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Enos; neh, ho a'wah gǎ'aãh ne Seth; neh, ho a'wah gǎ'aãh, ne A dam; neh, ho a'wah, gǎ'aãh Na'wen ni yòh.

OI'WAH IV.

ONǎH' ne Je sus ga nōo hōh' haa yah'da deh Not hwa'is hǎ do gǎh'dih, det hoh'dǎn dyōōh ne Jor dan, da neh' hwa o'aãh Not'hwaai hē'ō weh' deh dye'no gee nyōh,

2 Neh huh' ne gee ih' ni wǎǎ'nīs hǎs'hǎǎh na nīs he o nōh', hōh ni gō ǎk'dō ōh. Da neh' dih ne' neh dwǎ nīs'hǎ dee nyōh deh thah gwīs dǎh' de o'dek hōō nīih: neh huh' dih' ni yōō weh no nǎh' ōh wa'dōhk dǎh', ōh ga'at ne' neh o nǎh wa o'dōs weh dǎh.

3 O nǎh' na nīs'he o nōh' ha wǎ'ōh seeh', Neh gih shǎh neh, Iis' hya a wak Na'wēn ni yōh', ji wīs'as nǎ gǎǎ' gah sgwa ah', ō āh'gwah ǎ gas'yō ni'aak.

Det hos'nyeh ōh ne Je sus ha wǎ'ōh seeh', Neh ne' dōh', Tǎh ǎh neh' sho no āh'gos gah'ah a'ōh heh' no'gweh, neh gwaa' naah daa'wǎ nǎ gee Na wēn-

na nīs'he o nōh, neh huh' ~~da~~ a o'aãh o non-
gwus' o non dees, wa ot'gat-
hǎ nǎ nōh'dō ōh' o waashōh,
a gwus' da ga gwe gōh

6 O năh' na nîs'he o nōh ha wă'oh seeh', He gah has-des'hă gwe gōh' nă găă' ă goo yōh'; kuh, he'noh de ga-ăh'să ôh: neh săh'ăh naeh neh, iih, hō gyah'da gwên-ni yòs'doh; da neh' kuh, sōo'diĥ gwa'năh ot ă dwă ge-gaa yăh', neeh'' ă ee yōh.

7 Neh diĥ' giĥ shăh ne dyăă gwah' iih dăś ga'dōs ho'dō os ăś giĥ wa yă'as, gagwe gōh' Iis' ăh syah'da gwên ni yòh heht.

8 Je sus det hos'nyeh ôh' ha wă'oh seeh', Ges hōo'neh niis' da saa dăk Se nîs'he oo nōh; neh [săh'ăh] ne'ga-yaa dōh', Neh' tga gont' ă eh'si wa yă ni'aak Na yah'da gwên ni yòh', nee' Ya wên ni yòh, ha ôh'hwah ge'ah shō' neh, dă eh'sa dii'wah nyă ni'aak.

9 Neh huh nee'wah da o'aah he ga non-da yăh' ne Je-ru sa lem, neh huh ho nōh'sa do'găh diĥ ga nōh'sa găă-yaat da o'ăă dăh, ha wă'oh seeh, Neh' giĥ shăh' ne do-găś' neh' ă yaa'wah'gă aak' Na'wên ni yòh, hōh sa da-dyah'dant.

10 Neh săh'ăh ne' ga yaa dōh' Neh' naeh nă o'go i-onyăh' no o'yah ge o nōh'săh ă o'sat ga'ă aăh, dă ye săh'-nya dōoh gwah huh';

• 11 Neh' kuh naa dis'oh dăh dă ye sa yah'dah gwah'dek, dyăă gwah' săh'ăh shō ne ga ă gwah ni yòò weh' gah-sgwăăh'gēh hah dă'sah siĥ'doo yănt.

12 Neh ne' det hos'nyeh ôh ne Je sus ha wă'oh seeh', Neh neh, i wăăh', Să nōh' ăh sa dă nōh'ge ăt haak, naa'es ni-go da gōh' Na yah'da gwên ni yòh' nee' Ya wên ni yòh.

13 Da' neh huh ni yòò weh' no năh' sha ôăk dăh ga gwe gōh', haa dă'noh ge'ăt hak na nîs'he o nōh', na'a dăh-ni gōò'daa gōh', hot hă da dōh' haa yah'da deh săh' nōh-yo'nis heht.

14 O năh ne Je sus det hoh'dăn dyōoh' neh' jo dye-ăh dah'go on dyeh' Not'hwaa ih' gah has'des hăh, sho-yos'oh ne Galilee: da neh' neh, ôh ga ya găh't' ne' neh huh, he ni o'yah da'năă gwat heh dwa'di oo gōh' ga-gwe gōh he'yo ăn ja de nyōh ne' neh huh de jot'hwadāa seeh.

15 Neh ne' waa go i' o nyāh hāh nont gē nīs'ah dah'gwa-
nōh, ga gwe goh' hah de o wā'āh sē o nyōh.

16 O nāh' neh huh' nit ha wee nōoh' ne Na sa reth,
he' o weh' ni o wā yōō dyāh; neh huh' dih kuh' naeh,
he ni o i oh dāāh, neh huh' he o' yōs oh hāh nont' gē nīs'at-
hah, na wēm da do'gēh dōh wa nīs'hā deh, neh huh' de o'-
dah oh, waa'des aah nā o wā nōh'sa wāh.

17 Da neh' dih tho waa'ya dōs'hā wiīh, no' o ya' dōs-
hāh noo do'gās da'ni ak E sa i as. Neh huh' ni yō weh'
no nāh' oh thaa'ya dōs'hā gwaa it', wa a gāh', he' o weh'
ga yaa dōh,

18 Gyah dah'gēh ga eeh' Not hwa'is hāh, Na yah'da-
gwēn ni yōh, neh gai' o nih' heh, O nōh hak hnōh'gash,
ha gyah'da gē'yaat ne' neh āk het'hāāh gwāh'. no'nii dāās'
ne gai'wi yōs'duk; neh tha geh'hah dah'goh nāsk he-
jāht' ne de yō'dyah goh' ne ga wēm'nyah sah; neh kuh,
āk het'hāāh gwāh' nō'sa o wā nont gāh' naa di'nos gwāh;
neh' kuh nōo sa ye dok hah'heht ne de ye gah'gwe goh,
neh kuh nās khes'ha nyahk', ās hā nōn da dwēn ni yōh'-
heht neh, o de da gwāās'boh he ye yah'da deh;

19 Neh' kuh, ā get'hāāk, heh, o nāh hōh ga'eeh ne'-
yēs hāā deh tho ni go i yōōh' Na yah'da gwēn ni yōh, nā'
ye'ye nōoh' no i'wi yōs'des hāh.

20 O nāh des ho'ya dōs'hāh seeh neh kuh hō saa'o-
yōh nōs de'is dōh ne' ga ya'dōs hāh, o nāh sho dyān-
dōs oh. Da neh ne'aa di gwe goh' nō gych' hā nih-
dyōh hōn dā nō yēn'dah gwah' neh huh' sho ho nont gai'-
yōs dōh ha yah'da deh' de a di gas'neeh.

21 O nāh' hoh saah' na go yā āh'seeh, Neh nā gāā'
wā nīs'hā deh oh ga'i wa yee ih' he ni ga yee āh' ga yaa-
dōh e swa'ook.

22 Da neh' ne ga gwe goh' ha dii'wa gwa ih sōs' ha-
yah'da deh, wa o dii'wa nāā gōh' kuh, heh, sōh jih' o-
da ni dāā oh' ni ga wā nōh'dāāh da ga ya gāht' haah sa'-
ga ānt. O nāh' ho nāāh', Tāh āh gāā' neeh nā gāā ne
Jo seph', de o'a wak!

23 Neh na go yā āh'seeh, Tga gont' neh nās gwā as,

nā gāh ni ga wā noh'dāh, ha dis'nyeh dah'gwah, Sa dee-jāhs', sa'sa da dee jāht: neh na gwa'nah ot o gwa'oo gāh ni wa dye ās oh ne Ca per naum, neh huh ha'eh gwah' noh jeeh' nāk'huh he so'ān ja deh.

24 Da neh' neh, haa wāh, Do gās' oh gwā'oa, deh soō gaah' no do'gās daa nih' nqō'da o wā gwah'aek he'o web' ha oh hwah thaā'ān ja deh.

25 Neh gwaa niuh ne ga i'wa gwēn ni yōh oh gwa'oo-wih, o nont'gah dek' no di'noh gwa'yes hah'syok neh Israel, chit ha'wā nīs'hā dee nyok' neh, Elias; no nāh' shah wa'deh hoo dōoh he gā o'ya deh, sāh' ni yos'hā gee yee ih' kuh ni wāh'niuh daa gee' noh o'nīs heht, no nāh' do gās' shah ga gāh is' wah a go dōs'weh daa'nōos thi yō-ān ja gwe gōh' thōn daa weet, ne' neh huh dyō ān ja deh;

26 Neh dih ne tāh āh deh gaat gaah he ni wā nōn diuh ne' neh huh' ha o'wā hāht neh Elias, neh' sho neh, Sa reptā, ga nōn da yāh ne Si don a ān'jah gēh, hes ha'go-yah'do wāh oh ne ya goō gwēh', go noh gwa yes'hah oh.

27 Ho nont'gah dek' gwah huh' no di'yah dat'gās gwah ne Israel, nah'soh chi oō heh neh, Eli se us, hodo'gās-da'ni ak; da neh' ne' deh so gaah' deh sho wā yah do aach, neh sho ne Naa man, Sy ri an nōo'yah doh'dāh.

28 Da neh ne ga gwe gōh' no noh'sa do'gāh diuh'gēh hā nih dyōh, no nāh' wā'no oōk nā gāh noh oi oh'dāh, oh ga'noh heht haa di'yah daa deh' ne ga nohk hwās hāh,

29 Det ho di dah'oh gwah huh, as dee'gwaa noh ga-nōn daa dih' ho sa o wā'yah doh'yaak, neh huh' hee'yō-nōn dyah'gōh hwa o'wā āh, (he'oweh' ni gaa at hoo'di'-nōn da yāh,) neh ne' neh huh a'ah nō'wes ho da dyeh ha'o wā'yah dānt.

30 Neh gwaa' naah de'wah sē nōs hōh' sho, haa dih'si-aah' ho āh'dōh, de ot'haah'gwāh,

31 Neh huh' ho yōs'oh ne' Ca per naum, ga nōn da yāh' he'yō ān ja deh ne Ga li lee, neh huh' ha gōi o nya nīs'oh na wēn da do'gāh dōh' wā nīs'hā dee nyōh.

32 Da neh' ne' wa o di'wa nāā'gōh ne' nah ot ha gō i-

wa'dah daa niih; neh eah'ah ik neh' no wān'oh' ne' gah has'des hāh.

33 Da neh' kuh no gye'h, hāh nont gā nis at hah neh' huh gyee' hāh dyoh no'gweh, neh' ho aah' noot hwa'is hāh no yah'dat gih hā nis he o'noh; neh ne de oh'sant-hwah'oh tho deh'has dos'oh,

34 Haa wāh, 'Ah'hah'! a nah'ot' niilh' o gwa'dii waa-deeh heh, syah daa deeh, 'nis' Je sus ne Na za reth di sa-ya gāh'oh? neh' gāh oh syoh'duk nās gwa i wah'doht? Neeh' naeh ne go yān dei h, neh' wāh niis ne sa-yah'da do'gāh di h, Ha wān ni' yōh hya yah da wāh.

35 Onāh ne Je sus wa o'is dāh, ha wāh, thah sa dyā' aak, da jaa gāht' kuh, haa yah'da deh. Da' neh huh' ni yō-weh no nāh' na nis'he o'noh' gah sāa gooh' wa o'eh dah'-is no'gweh, daa ya gāht o nāh' haa yah'da deh, tāh āh' naeh de o'yāās dooh'.

36 Da neh' ne ga gwe goh' wa o dii wa ni' eek, de o-non da dā oh'seeh gwah huh' ho nāh', A ne gāh noh ga-wā noh'dāh' nā gāh'! neh' wa eh neh', da go yā'noh do'-os gah has'des hāh gwah huh' wa'ye āh'duk, wa go i'wis-as' no nont'hwa'is'hāt gih, do gās don daa'di ya gāht.

37 Da neh' ne wa i'wa no gāh, ga gwe goh' then da-weet' he'yo ān ja deh ne neh huh' shoh.

38 Onāh' det ho'dah oh sho ya'gāh oh hāh nont'gā nis at hah, neh huh' he o'yos oh' hoo noh'sōōt ne Simon. Da neh' di h ne Simon yōōh o noh'āh goh doh'go ā'oh o-deh'ji ah'doh, o'nāh ho wa do e'syoh'gwa ni h, oh sha ge-non'dyah don dak.

39 Da' o nāh' neh huh' de o'dah oh he ye yah'da deh, neh ne waa'is dāh', he'goh'doh go ā oh; neh ne' wah-a go yah'dat gah: o nāh' kuh' naeh, wah o gon daa dyeh' de dyā'gāt gā'oh, des ho wān di'snyes oh' kuh.

40 Da neh' di h, 'no nāh' shāh gāh gwāh'seh, ha dii gwa goh ne' got he'yo h daa yāh' i gāh gāh's, heh' tga h-hoh dāh shoh ho di nook'da nih, neh huh' da o wān di-ah haa yah'da deh; neh ne' waa go yā nis oh'da āh' hah-de yo gweh'da gee, saa go jāht' kuh:

41 Neh neh, ha di'nis he o nòh'shòh ha'eh gwah daa di yaa gáht' haa di'yah daa deh' ho nont gah deh, de' nòh sànt hwaa, hã nòn dòn' kuh, lã' do gäs', ne' Christ, ho aa wak' Na'wën ni yòh. O nãh' ha go ya is'da nii, tãh ãh deh sha go nõk do daa niih neh a'odit hãh go ok ho nã'nòh dòn, do gäs' neh, ne' Christ.

42 Da' neh huh' nõ nãh' aa wãh'nis hãh dãh, hoh dãh dyos oh, neh huh' he a wee nòh he'ò weh' deh dyo' gweh da nõ geh; o nãh' nõo gweh' ho wã'yah di'h'sa gòh, ho wã'yah do'wãh oh' gwah huh, ho wã'yah da'nos daa dòn', kuh, neh naa'gã gãk deh sho'dòn nòh haa di'yah daa deh.

43 Neh na'go yã oh'seeh, Tga gont' sãh'ãh neh' t get'hãk net hã nòh'do oh'shã gwën ni yòh' Na'wën ni yòh, nõ'yah jih ga nòn'da yã dòn'; neh sãh'ãh dyo i' wah heh tho geh'hãh oh.

44 Da' neh huh' he ot'hãh oh' hã nont gã nã's'ah dah' gwaa nòh', ne Galilee.

OPWAH V.

DA' neh huh' he ya'wãh oh, he'nòh weeh' nõ gweh' da o nòn dyah'da e' a dyeh' sho haa yah'da deh, na yò gwe'nyo ok a ã nõ'ok na'wãh nòh Na'wën ni yòh, neh huh' de o'dah oh ga nyò dãk ah', ne Gen ne sa ret,

2 Neh nõ gäs'oh de ga o waa gee' ga nyò dãk ah' gã' yò nòh: ho nòn'deh nòh'dah gwãh' gwaa' naeh, nãh ni'jòh yaas, neh' neh, ha di'no aa es nõ nòh ãh'shòh.

3 O nãh' sga o waat' ho deh'nòh daa hoh' ne' ga o wã'ge'oh, neh' ne Si mon ho wãh'; ho dõ e syoh'gwa ni'h' gwah huh' nõs to'oh sãh ni yò weh' nòn da ga'ò yòk he ni yò'ãn ja da dyeh'. O nãh' ho dyãh'dus oh, ha go' o nya nis'oh neh' gãn dyòh'go waa nãh, ga'ò wã go' daas'nyeh't.

4 Neh di'h, he ni yò weh nõ nãh' sha ã'ni'h hãh hot' haa ahk', ha wã'oh seeh' ne Si mon, o nõ'dea gãh', hoh.

sat'ho wan da daat, neh' gwah huh neh', ah jòò sooh ne' swah aah shoh, a ga yee nooh', ne' gan joh.

5 Neh ne' det hòs'nyeh oh ne Si mon, ha wə'oh seeh, sa di'onya nih, oh son da gwee goh o gwə'o yaa gəh, təh'ah dih, deh thah'gwis dāh' deh o gwa yee nooh; neh-huh gwaa na'eh he ne sa wə noo wəh, do gəs' ə gah'-e oh.

6 Neh huh ni yòò weh' no nəh' nə gəh' nō dii yeeh', o-nont'gah deh ne gan joh' oh thə ni dyoh'gwah haah: neh noh'dwa dyahk' no nōh aah.

7 O nəh' hwa'o wə non də nōh'ge ah'daa noos ne' shah-gaat' de a di ye'no wahk hoh, ne'sga o waat' ha di'h'ont, neh' ne gaa oh' on'da əh neet, a'o wan di ye noo wahs. Neh huh' ho di'yos oh, hah de ga o wan jə'oh gwah huh', wa'di noo het, neh huh gwaa' ho h'gaak daht o nəh' wah-di no wa yənt hwat.

8 Neh no nəh', ne Si mon Pe ter waat'gat hoh, neh-huh' he de os'ha dee nyoh' ne Je sus ho yah dye nəh'oh, ha wəh', Sat hā daat' he ni gyah'da deh; neh səh ah ni h nə gəh' go gweh', O' Syah da gwən ni yòh, a gii'wa neh'-agoh.

9 Neh səh'ah neh, wa o'i wa'nāh gòh, ga gwe goh' kuh, ne' shah gaat' hāh nehs, neh səh'ah naah'de yòò-dohk o nont'gah deh ne gan joh', ne' wa di yee-nooh.

10 Ha eh gwah' kuh, ne James, kuh ne John; ha-go'a wak'shoh ne Ze be dee, neh shah gaat' hah de'a di-ye no wahk hoh' ne Si mon. O nəh' ne Je sus ha wə'oh seeh ne Si mon Sə nōh' ə sah'dyohk; neh' nə gəh' ə wah'sa wəh, neh ne'wah əch he ye noo seek' nə'noo-gweh.

11 Neh huh dih', ni yò weh' no nəh' neh huh' sa ə-nont ho'wah gaa at' he ni yə ən ja da dyeh', ga gwee goh' wa ə'nont gah, neh wa o'waa non dāh.

12 Neh huh ni ya'wəh oh, no nəh' ga non da do gəh' he'o weh' hāh dyoh', Jat ga'ə oh, neh no'gweh, ga noo-hoh' no yah'dat gəs: neh no nəh, wa oo gəh' ne Je sus,

ho gòh'so dah'oh, ho de e syoh'gwa niuh', ha wăă, Syah-da gwên ni yòh', neh' giñ shăh' nòo'de sa ga yăh', a-gwe nyooñ' nòo'sas gyah'do aa eh.

13 O năh'tho nis'oh da gwa ih'sqoh, hòh tho yă o nyooñ' gwah huh, ha wăă, e'ge ga yăh; swa dđ'no aa eh heh syah da deh. Neh ne' wah o gôn daa dyeh' neh, ot-găś'gwah, oh wa'doh neek ha yah'daa'deh.

14 Neh ne wa oh'ni gô'ô nih', nă gă aak so gaah' nò-gweh de o'ô wiñh: neh gwaa', ne' sah dăn dih, neh hwa e sa dyah'do dah'sahs naa yah'dont hwus, neh huh' âh saat gah' ne' dăh syah'do west, heh ji sa'dyah do'a eh, âh sii'wa ye is' he ni o'i wiñh'sah oh ne Mo ses, neh' â ga-i-wa gwa ih'soh seek' haa di'yah da deh.

15 Neh' dih, he'nòh a wăh sah gwah' shô, oh dwa-di o gòh' wa i'wa nă găh: da neh', ne găn dyòh'go waa-năś', da â'nòh dăn dyo gwa'ooñ, wa o di yah'da yee ih neh na â nò'ook, o'sa o wan di'jăh daa'nòoh, kuh, nò'di-nòok da nih.

16 O năh neh huh' hot gôn'dah gòh' he'ô weh' deh-dye nòo gee nyoh, ho dă nayăn dws oh', kuh.

17 Da neh huh' he ya'wăh oh ne' wăă nis'hă doo găăh, he'nòh weeh' ha di o nyaa nih', neh huh gwah' dos gă'oh ni â nih dyoh' ne Pharisees, kuh neh', ha nòn'di o nys-nih ne ga ya'nes hăh, hăh de ga nòn da gee' he ni ga nòn-daa yăh' ne Galilee tho neh'daa nòh, kuh ne Ju dea, haeh'gwah' kuh, ne Je ru sa lem; da neh', ne' neh huh' gaa dek naah has'des hăh Na yah'da gwên ni yòh', nòo'-sao di jăh'doh.

18 Neh ne' jat ga'â oh, hă nòo gwèh' da di nòk'di-nyoh't' neh huh, ha yah'da aa dyeh' kuh, nò'gweh, neh neh', a we'ee yooñ na yah'dah gěh' nah oh'dăh âh: neh neh, ho nih'sa gòh' he nòo'da di ye âh dek ha'ô waa yoh't, neh huh' kuh, a'ô wa'yas hăh he'a gat.

19 Neh huh dih, ni yòò weh' ne năh' tăh'âh de'ô di-găh' he'ô weh' ha'ô wa'yoh dak, neh ga i'ô nih' heh, soh'jih' găn dyòh'go waa năh; ga nòh'sa găă yaat o năh' he'ô nee nòoh; neh huh' da o wa nêk'di nyoh'duk, de-

yòò gǎh' ne' tga nòh'sa weh'sǎh deh, gǎn dyòh'gwa-
gòò' wa o wat gah he'aa gat' ne Je sus.

20 Neh huh ro nǎh' waat gat hòh', he'nit ho'nǎh ni ge-
ǎs'ah deh', ha wǎ'oh seeh, Sò'gweh, dò se sa dii'wah sǎ-
gwus' naeh o nǎh' ne sa i'wa neh'ak shǎh.

21 O nǎh ne' sha go'di ya dò nih', kuh ne Pharisees,
wa ǎ'nòh saa wǎh' nòh'tha di yah'do weh'daa nòh, ho-
nǎh', Sò ne gǎh' nǎ gǎh' neh, o wǎn'nòs swa'ah't goh-
sǎ nò et gǎnt hah has'nyeh'dah gwaah'? Sò no yah' gò gwe-
nyòh' ne dò sa ye'i wah'sǎ gòh, ne gai'wa neh'ak shǎh,
neh' sho, ha oh'hwah ge'ah. Na'wén ni yòh'?

22 Neh' dih he ni yò weh' ne Jesus wa'aa gǎh nǎ-
nǎ'nòh do'nyòh shǎh, det hos'nyeh oh, ha go yǎ'oh'seeh,
A nah oot' de di swa yah'do weh'daa nòh' ne swǎ nyah'-
sa gòh'?

23 Ga ǎn'dih gwah ni gaah deh'ga neo oh, na wǎ'gah,
Dò se sa dii'wah sǎ gwus' ne sa i'wa neh'ak shǎh; neh'
gih shǎh' na'wǎ'gah, Des daht', sah'dǎn dih?

24 Neh' dih, na e swǎ nòh' dòok, heh, hah has des hǎst
Nò wa wǎk' nò gweh, ne yò ǎn'jah gǎh ne dǎs hai wah'-
sǎ gòh ne gai'wa neh'ak shǎh, (ha wǎ'oh seeh ne deh-
swǎ'ni nòh'dok hah ho nòk'da nih,) Oh gò'yǎ os, Des-
daht, dee sek' kuh neh, sa dyas'hǎn dah'gwah, neh-
huh' hò saa seeh' he di sa'nòh soot.

25 Da neh, ne' wah o gòn daa dyeh' det ho'dah oh
he'aa di gat, de oh'gwǎh kuh' he'ò weh' ni a'yas-
hǎn dvk, o nǎh' hoh dǎn'dyos oh neh huh' hes ha-
wee nòh' het ho nòh'soot, de o'ǎh sǎ o nyo'neh Na'wén ni
yòh.

26 Neh' ne ga gwe gòh' wa o dii'wa nǎh gòh, oh tho-
wa ǎh'sǎnyòh' kuh Na'wén ni yòh, oh ga'nòh heht'
gwah huh', ne da o'nòh'dyòh, ho nǎh, Neh' ne dwat'-
gat hoh no dyaa nòt' nòh o ioh'dǎhshoh nǎ gǎh' wǎ-
nǎh'hǎ deh.

27 Neh' no nǎh' shah ga'at nǎ gǎh' nòh o ioh'dǎh-
shoh', neh' nooh'dǎn dyòh, neh no gǎh'oh neh, ha-
wis'de o'ees, Levi ha yaa soh, neh huh' hǎh dyòh' he'ò

weh' ha di ga nyahk'thah no wis'dah: neh' neh, hawt-oh seeh, Dak'non dāh'.

28 Da neh' ne ga gwee geh' hot gah'wāh, det ho'-dah oh kuh, wa o'non dāh'.

29 Da neh' ne wa os'yo nyāh, ne gak hwa'eh go was heh, tho noh'soot; neh' ne gān dyoh'go waa nāh na dii'-wis de'o ees, o yah'shoh oh' gwah huh, ne' shah gaat', hwa'ā non dyāāh.

30 Neh' dih ne sha go'dii ya doo nih', kuh, ne Pharisees, wa ā non dwā no yānt' haa di'yah daa deh' na go i-o nya nih, ho nāā', A na eh' he go waah' neh shah gaat' he swa'dek hoo nih', shah gaat' kuh, he swa'ne gee haah', neh, ha dii'wis de'o ees, kuh neh, ho dii wa'neh aa gooh!

31 Neh ne' det hos'nyeh oh ne Jesus, ha go yā oh'-seeh, Neh ne' sgā noh' thi ā noh heh no gweh', thāh'āh dah de o non'do ān jo nih' naa'de jāhs, neh gwaa', no di nook'da nih.

32 Thāh'āh' neh, deh a'gyoh dah'goh ne' neh o sak-he'nook ne tga'i'wa ye ih, neh gwaa' noo'sa ā non dat'he-wat' no dii wa'neh aa goh.

33 O nāh' ho wā'oh seeh, A naeh' he go waa' na go i-o nya nih' ne John, dah ji'ah neh o na'eh des ho non don'-dyeh dooh, hā non dā no'yā oh' gwah huh, ha eh gwah' kuh ne Pharisees sha go dii o nya nih; neh gwaa' nīs ne she i'o nyaa nih, hā non'dek hoo nih, ha dii'ne gee ha' kuh.

34 O nāh' ha go yā oh'-seeh, Swa'gwee nyoo gāh neh', on da yech'hi yā'noh do'os, no dā'oh shoh no'nyaa'kheh, neh, da ā non don dyet' he nā yo'nīs heht dā non di'-aak'?

35 Neh gwaa' naeh ne'wāā nīs'hā dee nyoh daa weh', no nāh noo'nyaa'k heh' ā ā wā yah'doh neek he'ni a di yah'-da deh, da' neh huh' ni yōō weh' dāā non don dyet', ne' neh wā nīs'hā dee nyoh.

36 Neh' kuh ne de ga yā on dāāh goh' ha gos'nyeh-dah'gwa nīh, Deh soo gaah no'gweh ne ga āh'dāā seeh' ga āh'dāā ga yoo'neh haa āh nān daak; neh gi hshāh' no-

yah' noo ya wăh, o năh' wăh de jaa oh', ne waa seeh' oh tăăh' ne gaah, neh neh, găă no' wet hăă gwăh ne waa seeh' gēh', thăh' āh' deh aa oh' daa gya dah' no eht' ne ga āh' dăă ga yoh.

37 Neh kuh ne' deh soo gaah' no' gweh, no' ne ga seeh' ne wine ga sheh da ga' yoo neh' neh' gah syoh' sah' a' on-daa ah; dyăă gwah' săh' āh' sho, no' ne ga seeh' dă gvs'-heh da nee gaah, neh' gah syoh' sah, ā ga iht' kuh, ā ga i-wah' dōh gwah huh' ne' gvs' heh dah, neh' gah syoh' sah.

38 Neh gwaa', no' ne ga seeh' ne (wine) gas heh' da-seeh' gēh' ā yon' dah ho' ooh, da', de jaa oh' ne' neh, ā wi' yō aak.

39 Deh soo gaah' no' gweh, no năh' ā o' ne ge' ā aak no' ne ga ga yoh, ne (wine,) no năh' sho' kuh, da o do' ān-joos ne waa seeh', neh' săh' āh' ne' wa āh, Neh' wi yōō noo' ne ga ga yoh.

OI'WAH VI

DA neh he ni ya' wăh oh neh ne da wa dye ānt' a-wăn da do' găh dōh jo non dă dye ne dek nī wa-dōh' tah wă nīs' hă deh ne de wa' da wă' oh gwah, neeh' ne' neh huh, ho āh' dōh he ga yănt' hwah soh no noo jah; da neh' neh, waa di jih ji yah khooh na go' i o-nya nih, wa ā-non dek' hōō nih gwah huh, doo' năh' nya găă' nye aa dye, no noo jah.

2 Da neh' na' di' yah da doo găăh' ne Pharisees ho wă nă' oh seeh, A' nach he go waah', neh huh' ne swa yeeh', ne tăh' āh' deh ga ya nes' hăh' gēh' no ye yeeh' na wēn da-do' găh dōh wă nīs' hă dee nyoooh'?

3 Neh ne' dech ha go wă' nōh săă gwăh ne Jesus', ha-wă, Tăh' āh' găh deh swa wă' nōh' saah', năk huh' sho ni-yo' i wah, he' ni o dye ās oh ne David, no năh' sha o' dōa-weh' dăh ne' a oh hwah neh' kuh, ne' shah' gaat' hă-neh' gwah;

4 He ni ya' wăh oh he' neh huh he o' yos oh ho nōh' soot na wēn ni yōh, do găs' de oh' gwăh no āh gwah ne' yont-chih wăăh gwah, ho dek' hō nyas' oh gwah huh, ha go ya-

wiih' ha'eh gwah ne' shah gaat' hăh'neh', ne tăh'ăh deh'ga ya'nes' băh'gêh naa yeek', neh' sho na di'yah dot-hwus' ho nōh' hōh' ge'ah?

5 Neh' kuh na go yă'oh'seeh, Neh Nō wă'wak nō-gweh', Ha yah'da gwên ni yōh' ha'eh gwah na wên da dō-găh dōh.

6 Da' neh huh' he ya'wăh'oh, no naeh' o yah' ja wên da dō-găh dōh' neh huh' ne'wah' he o'yos'oh' hă' nont'gâ-nis'at hah, wa'di o nyăh' kuh: da neh' neh', hăh' dyoh' neh huh' nōo'gweh, hos oh'dat hăh'oh na yăn'neh'goh.

7 O năh' ne sha go'dii ya dō nih', kuh ne Pharisees hō wat'ga'ă'os'oh, a'dih'gwah'ăch ha go jăht' na wên da dō-găh dōh wă'nis'hă deh; neh' neh, a'a di was'hă wih' i găh' na'ō wă'i wa'yăh' duk.

8 Neh' dih' ne tho nōh'dōh' he'ni'ă năn nōh'do nyoh'syōh' dăh, neh na wă'oh' seeh nō'gweh nōs oh'da yes'hah'oh, Des daht', hah' de'wah' să' nōh' jih' des' daht. O năh' det ho'dah'oh' neh huh' kuh, ho'ăh' heh'oh.

9 O năh' ne Je sus ha go yă'oh'seeh, Jo i'waat'ă gwa'on dōh; Neh'găh' ne ga ya'nes' hăh'gêh na wên da dō-găh dōh wă'nis'hă dee nyoh, ne wi'yōh' nă yon dyeeh, o gii, neh' ne' wa eet găh' nă yon dyeeh; ă ja'go heet ne' gă ee yos, o gii', ă ye'i wah'doht?

10 Neh' neh, de ot'gah dōos'oh' he a go yat'gat hwah'oh' ga gwe'goh', ha wă'oh' seeh nō'gweh, Da să'nis'oh'da gwa'ih' sih. Neh huh' ni o ye'ăh: Neh' ne sa waa dōh' naa-oh'dah, shah' dō sa yaa wăh' naeh' he ni yōh'dăh' ne' sgat.

11 Neh' neh, da ga'nōh' heht ha di'yah' dăa deh' ne ga nōh'kwăh' hăh: neh' kuh, ne de o'dit hăh's'oh, he na'ō wă yeeh' ne Je sus.

12 Neh' neh, nă ni ya'wăh'oh' ne' neh' dwă'nis'hă de nyok, hoh dăn'dyos'oh' neh huh' he a wee nōoh' he'dyo-nōn da deh' wa dă nō'yă' nōh; neh' neh, oh' sōn da gwee'goh' hō dă nō'yăh' nīh' Na wên ni yōh.

13 Neh huh' dih', no năh' sa wă'nis' hăh' dăh' he a'go nō'gos'oh' na'go' i o nya nih' ha yah'da deh: neh' he ni

ē non diih' wus hāā' dek nii' sga eh ne' wa go yah'dāā-
gōh; da neh ne' neh he nōō'gōh sē'nōh dās, hō wān'dih-
hah oh :

14 Si mon, (neh' naeh ne' Pe ter na oh'sē noh dās;)
And rew naeh, ne' de ya'dāā non deeh; James kuh,
neh' kuh, John; Phi lip, Bar tho lo mew gwah huh;

15 Mat thew, Tho mas kuh; James gwah huh, ho aa-
wak' ne' Al phe us, Si mon kuh, ne Ze lo tes hō wā'-
yas thah;

16 Neh' kuh ne Ju das, ne' de ya'dāā non deeh' ne
James, kuh ne Ju das Is ca riot, neh, ho dyah'dat gah'-
wāh.

17 Neh huh' sha yah'dāā dyeh' det ho non dyah'dāh-
doh, neh huh' sho di'āh heh'oh he'ō weh' shah de'yō ān-
ja deh; neh ni o dyōh gwah na go'i o nya nih', gān-
dyōh'go waa nāh' gwah huh nōō gweh', tho di ya gāh'oh
thi yo ān ja gwe gōh', ne Ju dea, Je ru sa lem kuh, ga-
nyō dāāk'da dyeh', gwah huh', he nōh'de yō dō'ān johk'-
doh ne Tyre, Si don kuh, neh nō wān'di wat'hon daat-
heh, neh' kuh nō'sa o wān dii jāht' no dih'hā yān doh;

18 Neh' kuh haa di'yah daa deh' not hwa'is hāāt gihs'
igāā' dyo i'wah, go wēn nō i'nehs; neh' ne' sho wān di-
jāh'doh.

19 Da neh' ne gān dyōh'gwa gwe gōh' wa ā'nihsaak'
na ya-go'nok do dahs' igāā, naah da'ō wā yā o nyōoh, neh-
sāh āh nōh'ga ya gāht' haa yah'da deh, ne ja go'jāh-
thah, gah bas des hāāt, ga gwee gōh' kuh, sa'ō di jāht.

20 Neh ne' de ot'gaah'gwah dōh' ha go yat gat'hwah-
oh' na go i o nya nih, ha wāā', Swān dāā oh niis' ne
swān dāās, neh sāh āh niis' swaa wāh' heh, thā nōh'dō-
oh'shā gwēn ni yōh Na'wēn ni yōh.

21 Swān dāā oh' niis' ne swa dōs'weh daa nih nā gāā
ne'wah, neh sāh āh ne'tgaagont' āh swah'daht. Swān-
dāā oh' neh' swa dāā nōhs de swa'gah sā'nis hāh'syoh
nā gāā ne'wah, neh sāh āh ne' tga gont' ā'awa yon dih.

22 Swān dāā oh' niis, no nāh nōō gwah' ā yech'hi-
swa'āh, kuh no nāh' wak ah' ā yech'hi yah'da is he'ni o-

ni dyòh'gwa deh, & yech'hi nòh'gon dāh' gwah'huh; neh' kuh ne deh gai'wa gwèn ni yòh & an'dih daah es'da nòh gwah huh & yech'hih sà nò gāāt, neh' & dyò'i wah'gāāk haa yah'da deh No wā'wāk no gweh'.

23 Swa dōh'ho ok' dih ne' neh dwā nīs'hā deh, neh' neh, dāh swā'nòh sgwah'gwa nòh he'nā swa dōh'ho'ā: neh sāh'āh ne' swat ga'ā oh, o i'ō waa nāh' ne'huh, & di'swat ga'nyah'gāh ne gā'ō'yah gēh: neh huh' sāh'āh shō ha'eh'gwah nò wān'dih nīs'hōh gā āh, nit hō wān di'yeh hak nò'di do gās'da ni'ak.

24 Neh' dih ne ga noo oh' he swa yah'da deh ne' swat ga nōo niih? neh sāh'āh naeh niis' neh, o nāh swah ni gō i'yòh oh.

25 Ga noo oh' he swa yah'da deh, ne' swah dah'oh, neh sāh'āh ne' tga gont' & swa'dos weh'dāh. Ga noo oh' he swa yah'da deh ne' swas gaat gwās nā gāā ne'wah, neh sāh'āh ne' tga gont' & swah'ni gō e tgāht, dā swah'sānt hoh.

26 Ga noo oh' [he swa yah'da deh,] no nāh', [ga gwēs-goh'] nōo gweh' wi yòòh' & yes'nyeh duk' heh' swa yah'da deh! neh huh' sāh'āh shō ha'eh'gwah nit hō wān di'yeh hak nò wān dih nīs'hōh gā āh ha di'yah daa deh' ne ya'gāh oh ho di do gās'da ni'ak tāh'āh' naeh deh doo gās.

27 Neh gwaa' niih, nòh gwā'ā, nā gāā ne' swa ok'hah, Ech hi nò'oh gwaak nech hi h'ni gō ās swa'ās; wi yòòh' ni yech'hi ya dye āh'se āāk nech his'swa ās.

28 Ech hi'ya dō e syoh'gwah se'aak na dāh swi yòs hāh ha di'yah daa deh ne dyòt gont' ho nōn dō'e syoh'gōh na dāh swa et'gās hāh he swa yah'da deh.

29 Neh' kuh, haa yah'da deh neh, sa dah'hos gwah'gēh & ya'gō eek hes daa dāh' ha'eh'gwah ne agāt: neh' kuh haa yah'da deh, nāā yah'gwah neh, sah gwaa-thah', sāā nòh' ha'eh'gwah & es'nos daa dāh' nāā yah'gwah ne sa dyah'da wih'sāh.

30 Hah de yō gweh'da gee' she yoh, nā ye sa dō e syoh'gwāh; neh' kuh ha yah'da deh ne dāā yah nyòh seeh

ne' sas hă nō nyas'hăh, sâ nōh ne' neh, âch ha'do ee-
syok.

31 Neh' kuh, he'nōh de di swa'do an jo nih' na'o di ye'-
aak nōo gwēh' heh swa yah'da deh, neh huh' kuh năh' h'
iis nōh swa ye'aak haa di'yah daa deh.

32 Neh sâh'âh gih shâh năs'he no oh gwaak', ha di'-
yah daa deh, nōo'sa no oh gwah, a nah ot' naeh ne' neh
de ye sa nōo'nyoh'gwah? neh huh' sâh'âh sho ha'eh-
gwah ni yoh'dăh' no dii wa'neh aa gōh, sha go di no'oh-
gwah, nō'wan di no'oh gwah.

33 Neh gih shâh' kuh, nă yech'hi yah'da geh hă aak,
năh' iis nech hi'yah da'geh hăh, a nah ot' ne' neh de-
yech'hi nō nyoh'gwah? neh huh' sâh'âh sho ha'eh gwah'
ni a di yee hah' no dii wa'neh aa gōh.

34 Neh gih shâh' kuh nă yech'hi ya dwă deh'da ni'aak,
dă ji swa dă nōn dahk' kuh ha di'yah daa deh' nō se swa-
ye nōh, a nah ot' ne' neh de yech'hi nōo'nyoh'gwah?
ha eh gwah sâh'âh ho di wa'neh aa gōh, sha go nōn dwăn'-
deh daa nih', no dii wa'neh aa gōh sha dih'ni gō'âh' kuh
ne' neh huh' năs ha di ye năh.

35 Neh gwaa' nech'hi no oh gwaak' nech hih ni gō'â swa'-
âs, ech hi'yah da ge hă'aak, ech hi'yat hah'do ni'aak kuh,
sâ nōh' dă swa dă nōn dahk' naah gwis'dăh' o'o se swa ye-
nōh; neh huh' nănt ga ye âh'duk o i o wa năh â swat'-
ganyah gâh, neh' kuh, âs hok'sah dah'shoh gâ'aak neh
si'gwaa He'ni eeh tgâh: neh sâh'âh ne' sha go dă âs'
ne' dah de ya go dă nō'oh, kuh neh, ya gō'gwēh da-
et gâh.

36 Neh' dih, dyo i'wah gâ'aak swa da ni dă'o aak, hoo'-
da ni dăh' oh' ha'eh gwah ne' She swah'nih.

37 Sâ nōh' dă yech'hi yah do weet; tăh'âh kuh, năh' h'
iis, tah daa'yech hi'yah do weet: sâ nōh' neeh, â yech hi-
wa âh'heh dăh na yon dat'he wat, tăh'âh kuh năh' h' iis
ta yech hii wa âh'heh dăh na yech hi e wat: de ji swa i'-
wah sâ'gwah seek, dă jech hii'wah sâ'gwah se'aak kuh
năh' h' iis.

38 Swa da'wih seek, â jech hi ya'wih seek kuh năh' h'

iis ne' huh; & ga'noh ho'ook, ne yon dā'noh ge āh dah'-
gwah, eh dah'gēh kuh hā gaa wih'do ook, & yon'dah do'-
ook & wan dān do'eek, dā wan da wānt'ho'nyo ook kuh,
ne' swa nyas'da goo hās hā'noh sāt nō gweh'. Neh sāh'-
āh shah gaat' nā yech'hi ya dā noh'ge āh'dah gwāh, kuh
nāāh' iis & jech hi ya dā noh ge āh'dah gwāh.

39 O nāh' neeh, ne de ga yā on dāāh'gwah shāh ha-
gos'nyeh dah'gwa nii; Ho gwee nyoo gāh' ne de a'gah-
gwe gōh, & o'nāch hiih ne de a'gah gwe gōh? tāh'āh
gāh de i gwe gōh' o ya da gooh' thah da'i yah'dāht?

40 Tāh'āh waeh na de'yās thah de o'āh daa niih' na-
dyās'da nih; neh gwaa' naah'de yō gweh'da gee, nān-
dyōs ah do'ook & o'yāh heh o ook', shah dā'i yah'da dāh'
wa eh' o nāh' naa dyās'da nih.

41 A dih na'eh, heh' see gāh' ne ni wah'aah noch-
hi'nos gāh ho gah'dah gwāh ne de ja'dā non deeh', tāh-
āh' naeh, deh se gah & yō ōh niis, ne de gā on da'ōh
neh se gaah'gēh?

42 Neh gi h shāh, neh, a nōo ya wāh' aah'se gwe nih
a'eh sās ne de ja'dā non deeh, De dya'dā non deeh, do
nyōh' ago gōh noch hi'nos gāh ni yōh neh se gaah'gēh,
he nā yō'nis heht, niis & gā'gāk deh se'gah & yō ōh heh,
de gā on da'ōh neh se gaah'gēh? Iis ne' des ni go āh'-
seeh, o yah' sat gōh son dah'gōh, neh' da sa dyee ānt'
ne sa soo gōh' ne' det gā on da'ōh neh se ga'gooh, o-
nāh wa'eeh āchs dok'hah heht tis gāā noh tāh see gāh'
nāch'ho gōh noch hi'nos gāh ho gah'dah gwāh' ne de
ja'dā non deeh.

43 Neh waeh ne tāh'āh deh gā'on di yōōh' neh o ya-
et gāh wa'yōn tah; neh gwa huh' neh tāh'āh deh gā-
on da'et gāh no'yi yōōh wa yōn tah.

44 Neh huh sāh'āh ni yō yān des'dah gōh' he ni gā on-
doh'dāh naah'de gā on da gee, he wa daa'yō nih; neh
waeh ne tāh'āh nō gweh', neh huh' de a di ni on da-
gwus ne figs, heh o ihk dōōt neh a we'o eek, neh gi-
shāh no nyō'gwi h sāh, a'a di ni on da gwah'seek he'o weh'
o ihk'du yāh' not gāās'hāh.

45 Neh nō gweh'di yòòh nō'gweh, neh huh, heh tha-wén'nyah saat he'ō weh' thòh sǎ nō nīh ne wi yòòh, tha ya'gǎh dah'gwah ne wi yòòh; da o nǎh' neh, hō-gweh'da eet gǎh nō'gweh, he'ō weh' thoh sǎ nō nīh' ne-wa'eet gǎh heh tha wén'nyah saat, kuh' naeh tha ya'gǎh dah'gwah ne' wa eet gǎh; neh sǎh'ǎh he ni dyò-dòh'hon dòh' gǎs he tha wén'nyah saat, neh huh' o wǎǎ-nòh he wa'do òh he thah sa'ga ǎnt.

46 ¶ Neh' kuh neh, a naeh' heh sgwa wǎ nǎǎhs', swa dòh, Syah da gwén ni yòh', Syah da gwén ni yòh, tǎh-ǎh' na eh' neh deh swa'dii wah dǎn dyah'dòh ne nòh o-iòh'dǎh shòh' ne' gaa dòh.

47 Neh neh, sǒ'dih gwa'nah ot ǎ a'gyah do wǎht, ǎ ot'-hon deek' kuh nǎ ga'doo nòh, neh huh' kuh nǎ aa yeeh, ǎ gyo'wat has' ne' neh, ne' des hya dye ǎh.

48 Neh' des hya dye ǎh' nōo'gweh nooh nòh'so nyas'òh, neh no ya'des dòh, gas dǎǎh gǎh' kuh thoh sa'wah gòh heh waa'nòhsa gǎh sǎh: da neh no nǎh' da wǎǎ'-no-dòh, neh nòh hne'gah dǎn'dyo ǒn dyeh òh haas deh neh huh' de ya o yǎh'dòh, heh ga nòh'soot, tǎh ǎh' deh-o gwe nyos'òoh ne daa ga nòh'sa nīh eek, neh gai'ò nīh heh os dǎǎh gǎh tga gǎh'seeh.

49 Neh gwaa' ha yah'da deh ne waa'ook tǎh ǎh' naeh neh huh' de o ye ǎh, neh' naeh des hya dye ǎh' nō'gweh, tǎh ǎh' naeh deh thah'gwis dǎh deht ga'gǎh-seeh, yo ǎn jah gǎh' ho nòh'so dws'òh, dyo deh'has dws'òh neh huh' o ne ga yǎh'dòh no nǎh' oh hne'gah dǎn'dyo ǒn-dyeh, neh ne' wah o gòn daa dyeh' òh gah'hnye nǎht, neh kuh no gǎ'is dòh do gǎs o i'ō waa nǎh he'nòh ǒo-wǎh' shah ga'nòh sah'dòh.

OI'WAH VII.

NEH' he ni yòò weh no nǎh' ga gwee gòh' sha dwǎ-nòhk'dǎh, ha gò'yat'hon'das dah'gwa nī nòh nō-gweh', Ca per na um hes ho'yos òh.

2 Neh na yahda doo gǎh' no hah'sǎh nō'wa go waa-

năh' ne' sɡat' de wăh'nyah eeh no dis'găh ă'geh dah, a-
ɡwas' ho no'oh gwah, neh' no nook'da nih, o năh' gwah-
huh' hă'e yos.

3 Neh' no năh' sha o'i wa ook ne Jesus, neh neh,
he a'goh hoh oh no di'găh jih dah shoh' ne .Jews he tha-
yah'da deh, neh no wan do e'syoh gwa niih ne gaa oh'
on'da eet, o'sa-o jăht' no hah'shăh.

4 Neh no năh' wa o wa yah'do wăht' ne Jesus, o năh'
sho' kuh ho wan do e'syoh gwa'nis oh, ho năh', Neh huh'
hah de ga ye ih' he ni gai wah ho gweh ne do găs neh-
huh' na'eh sa dye ăhs.

5 Neh săh'ăh na no'oh gwah ne noh o gyo ăn'joh dah,
neh' kuh neh, sho gwa'noh so nya niih' ne yont gă'nie-
at hah.

6 O năh' ne Jesus sho'ne nooh. Neh huh' dih' no-
năh' deh swee ăh' he nit ga'noh soot' non da'eh, o năh'
no'wa go waa năh' ne sɡat' de wăh'nyah eeh' ho dis'găh.
ă'geh dah, he a'goh hoh'oh no dă'oh shoh, he a wă'oh-
seeh, Syah'da gwên ni yoh, Să noh' ăh sa da dyo'ya găs-
dok: neh săh'ăh neh' soh jih niih' dwa gaa dōhk', na-
gwus' neh huh' on'dah syoh heh ak hnoh'soot;

7 Neh' dih' kuh dyo i'wah neh huh' ni ya'wăh oh ha-
gă'noh do'nyos oh, niih' he ni dyo dōhk', tăh ăh' thah de-
ga yee ih' neh' ha'go yah'do wăht; neh gwaa' sho ne
ses nyeht, da', ăs haa dōh' na eh' tga gont' na geh hah-
shăh.

8 Neh săh'ăh niih' no yah sho, ha'eh gwah dyo gă-
noh dōo nih, ho geh'has des'hă wii' sho khe yă'noh dōo-
nih' no dis'găh ă'geh dah; neh găs ne sha yah'dast
wa e yă os, Sah'dăn dih, waah'dăn dih' găs: o yah'
kuh, Gaa jih', daah'dăn dih naeh; neh kuh, na geh-
hah shăh Năh hoh' noh jeeh', neh huh' găs' na'a yeeh.

9 Neh no năh' ne Jesus shaa'ook nă găs' noh o i oh-
dăh, wa o i wa năh' gôh he ni o gweh dōh'dăh, det ho-
dih sa de nyooh, neh na go yă ăh'seeh no gweh' no wă-
non dăh dyeh, Neh noh gwă'os Tăh ăh' deh a gee găh'
neh huh' non da yô da des'ah do'ook a ye'i wa gwên ni-

de'gās daa nih! Neh' waeh noh gwā'ōs, sha go'āh daa-nih ne'huh ne go do'gās daa nih.

27 Neh' ne gāh' nā gā' ho dōh', he'ga ya dōh, Sat-gā'ōh, hwa ee haht na geh'hañ shāh o ān dōh' heeh'-se gat, neh' ā ās'yo nih heeh'se gat, hāā se nō on dyeh.

28 Neh sāh'āh noh gwā'ōs, Neh ha di'yah daa deh ne' neh huh i gāā' go nō gā dōh' he ye yah'da deh' ne ye-ōh, tāh'āh' deh a go dyah'da gwa'ih sōoh sō gaah, nō'ōh, sō no wa'nāā noh no do'gās daa nih, naeh' he ni yōh dāāh ne John ne Baptist neh gwaa' naeh na gwus' he oā-thōh he'ō weh' thā noh'dō qā'shā gwēn ni yōh Na'wēn ni yōh, ne Ga'i'wi yōs'duk i gāā, neh naeh si'gwa ho yah'-da nāā'gwat.

29 Neh, he ni yōoh' nō gwēh' ne' wa q wan di'wat-hon daat', kuh na'di wis de'ō ees, thāi'wa yee ih Na'wēn-ni yōh' he'wa ā nā noh'dō nyōoh, he neh huh naeh dya-weh'dah gōh' ne baptism ho nōn'dōh seeh qh haa yah'-da deh ne John.

30 Neh gwaa' ne Pharisees, kuh ne' de a di ya'nes-hāh'nyaah, deh ga'i'wah' shō' wa ā nōō nih', he'no go-yee āhs Na'wēn ni yōh ha di'yah daa deh, heh, tāh'āh' naeh nōō nōō hōh neh huh deh dya'weh dah'gōh ne-bap tism ho nōn'dōh seeh haa yah'da deh.

31 [O nāh' ha wāā' Na yah'da gwēn ni yōh,] Ga ā q weh dih' nōoh, nōh dōō'sak he yā q dāāk' nō gwēh' nā-gāā' ga wa ji yāā deh'? neh' neh, a āāh nōō gwus des-ha di yā on dāāh'gōoh?

32 Neh' des ha di yā on daah' he ni yōh'dāāh na dik'-sāh shōh qh hā nih'dyōh hāā nōnt ge on'dah gwah, neh ne' de ā nōn da'dyas hōō nyōh, hā nōn dōh' kuh, Neh' ne gwā'ōh da wa diih, tāh'āh' dih dah de'swat gwāāh; neh ne gwa dā noh se'ak, tāh'āh' dih dah de swa gah'sā-nis hāh syōh.

33 Neh' waeh ne' sha'a yōh' ne John ne Baptist tāh'āh' neh de o'gō on dyeh' no āh'gwah, neh' gih shāh aa'one ge ān dyeh ne wine; da neh' nīs ne swaa dōh', Neh' ho aah na nis he oō nōh.

34 Neh' naeh Noo wa'wak noo gweh', heb ho'o yoo'h, ho dek'ho ni'a dyeh, haa ne'ge hah gwah huh, da neh' ne swaa doh' She swat'gat hoh' no'gweh, no nyah'doo-wis, ha ne ga gah'was thah' kuh ne wine, neh ho non dāā oh na di'wis de'o ees, kuh no di wa'neh a-goh.

35 Neh gwaa' ne Gah ni'goh dus'hāh ga gwe goh nok-sah'dah shoh ho nān'noh doh heh tāh'āh deh o'yāh hi he ni ga'ye hah.

36 Da neh'neh, sha yah'daat ne Pharisees oh to'de-ān joos ne da'a ya dont. O nāh' neh huh' he o'yo's oh hoo noh'soot ne Pharisee, neh huh' ho dyah'da dāh-daah oh that'hyoh soo dāh wa dek hwaah'gwah sāāk ah neh na'a dek'ho nih ne, gak hwa'eeh.

37 Neh ne Sat ga'ā oh, neh' ne ya goo gweh', ye noo-geh' he ga non da yāh', neh' ne go i'wa neh'a goh, neh no nāh wah'ā'ni non dook', neh huh gwah' hāh dyoh' ne Jesus hoo noh'soot ne Pharisee, ha yah'da dāh'daah de-ot'hyoh sot wa dek'hwaah'gwah sāāk ah, dya'go'os hāh neh huh' no'noh ne ga sā no gah'oh,

38 Neh huh de ya go dāh'oh he de āh'sih da de nyoh has ho'neh, yos daa hah, o nāh' goh saah' ne wa o'wah-sih'do aa eh, o gah'sāh go ye āh dah'goh, neh' kuh sho-wah'sih da go e'wah doh ne go geh'āh, oh dye ji gwaa yoo'h gwah huh', naa sih'dah gēh, neh' kuh da ya'goh gaah' no'noh.

39 Neh' dih, no nāh ne Pharisee, no do e syoh'gwa-nih' het'hoo yoo'h, shaat'gat hoh', neh' ne' waa da dā'ga, Neh' nā gāā ho gweh, te o do gās'da nih' gi shāh, aag-hago yān deeh oh', nooh, kuh, he ni ya go gweh'doh dāh nā gāā ya goo gweh', nooh'to wa'yā o nyoo'h; neh sāh'āh ne go i'wa neh'a goh.

40 O nāh' ne Jesus tos nyeh'oh ha wā'oh seeh', Si-mon, Neh' ne gāh' na gi'wa yāh ā go'o wihi, Neh' ne aa wāh, Sa di'o nyaa nih, sat'hyoō wihi.

41 Neh' naa yah'da doo gāh' no'ge o dok, de'i'yo-heeh' naa'go go o da nihi: neh' ne' sha yah'daat wi'

nəh de wāh'nyah eeh' ni gah'si yoh'sha geeh, ni ot'ge ot da onəh neh' sha yah'daat wis' naeh ni wus'həh.

42 Neh huh dih no nəh' təh əh' deh'sho dii yəh' na'i-ganyahk duk, do'gəs o weh' de igwee goh', do'saa go i-wah'sə gwus, Dak'hyòò wih, dih, ga ə nòò ni gaah' we-soh', ə'o no oh gwaak'?

43 Det hos'nyeh oh ne Si mon, ha wəh', neh' ni wiih, neh nòò' kuh' naeh, ne weesoh' do sa'o wa'i wah'sə-gwus. Neh ne waa'wə ga, dah'syee is' hoh chyah'do-weet.

44 Onəh' neh huh, ho saat gah'dəh he'yeh dyoh, ne ye'oh, neh' ne waa'wə as ne Si mon, Shee gəh nə gəh ye'oh? Neh huh dwa gyoo' he sa nəh'soot, təh əh' deh-òs tooh deh sgaa wiih' no'ne ga nos naa gəh'sih do'əht: neh gwa' naeh nə gəh ne go gah'səh wah o'gah sih'do-saht, neh kuh o'gah'sih da go e wah dōh no geh'oot ne go nəh əh'gəh.

45 Neh' kuh ne təh əh' niis dah des'ge ji gwa yos-doo; neh gwaa' nə gəh ya goo gweh təh əh' ah soh' deh a go nii həh he' de ye ji gwa'yos daa'nəh ne gah sih'dah gəh.

46 Təh əh' kuh deh soh'gaah no'nəh nak nəh əh'gəh; neh gwaa' nə gəh ya goo gweh o nəh gah sə nò gah'oh wah o'gah sih'doh gaah.

47 Neh' dih ga i o nih' oh go'yə os, Ne go i'wa neh'-ak shəh, naeh he ni wee soh', des ga i wah'sə gwəh; neh səh'əh ne wesoh' ok no oh gwah: neh səh'əh he-ye yah'da deh ne ni yò i wah'aah' sho do sa'yon da dii-wah'sə gwus, os to'oh sho, kuh' naeh ti ye no oh-gwah.

48 Onəh' sha ga wə oh'seeh, do se sa di'wah səə gwus ne sa i'wa neh'ak shəh.

49 Da neh he ni ə non diih' ne shah gaat' de o non-dondoh', wa ə nòh saa wəh' tho nəh' na di'yah daa gooh', So'nah ot' ne gəh' nə gəh' ne ga i'wa neh'ak shəh' ha-eh gwah' des ha'i wah'sə gwus?

50 Onəh' sha ga wə oh'seeh ne ya goo gweh', neh' e-

soo heet', ne sa'i'wa gwën ni yòs'dos häh; Sga noh' a-
noh'do nyo'ook sah dân diih.

OI'WAH VIII.

NEH no năh' neh huh' shah aa wăh' ne noh'găh'găh,
hoh dân'dyos oh ga gwe goh' tit ha'weh doh ne ga
non da yăn doh, ho dân't hăă ni a dyeh, neh kuh hae'-
dah so'qn dyeh he ni yò'doh hoh'gweeh he ni gai'oh'-
dăăh he ni gai wi yôhs he tă noh'do oh'shă gwën ni yôh'
Na'wën ni yôh; da neh' neh, hăă neh' ne' was hăă'
dek nii' sga eh,

2 Neh' ne wa di'yah da do găăh' ne wă no'gweh, at
ago wa di jăh doh not hwa'is hă'et găh, (o di ye no'wah'-
hok) o noh'so da i yôoh' kuh, Mary, on'daa da dyaa,
Mag da le ne ja dek' ni ă non diih' na di'nis he o noh' he
wan di yah'dit gă'ah he ye yah'da deh,

3 Neh' kuh ne Jo an na, ne' yôoh ne Chu za, Herod
de o'di wah'nyă niih, neh' kuh ne Su san na, o non't'găh-
deh gwah huh' no yah'shoh, noh'to wa yah'do weeh dăh,
da wa di ă gôh' he ni yò dii yăh.

4 ¶ Neh' no năh' got găh'deh sha o di yah'da yeeh
ga gwe goh' kuh da ă'neh daa nooh ne ga non da yăn-
doh, wa o wa yah doo wăht, de ga yă on dăăh goh' ho ye'-
ăh dah'goh he tos nyeh'oh.

5 Ho ya'găh oh no noh'gwă gn dyehs', ho noh'gwă ga'-
dyeh sooh: neh' diih he'noh weeh' wa o'noh gwă ga-
diih, o aah'ges'hoh' gyee oh ga ge on daht, don da go wă
năă'găh syok' naeh, neh' kuh ne jik dăh oos'hoh'oh
neeh'tgăh wa dii dyehs' oh wa'dis aah.

6 Os dăăh'geh gyee oh ga'ge on daht; neh' shô' kuh
naeh, no năh' oh wa dii yaagăht, oh ga da gă'eeh, neh
gai'ô niih he dyo dohk' he ni yô'eh das'ha dăh'oh.

7 Neh huh gyee' no ihk'da gôo' oh ga'ge on daht, shah-
gaat da wën non doo dyaak' no ihk'dah, neh' naeh
oh dyô'di oo nyahk.

8 Neh huh gyee ne' yo ăn ji yô's'găh oh ga'ge on daht,

da wén non doo dyak' naeh, egat' kuh de wáh'nyah-
eeh ni ga yee ih' no sa yo gáá is. Neh huh ni yòò weh
no nǎh' o i'wagwe goh' sha áh' na gáá oh to'e et', So'-
dih gwa'nah ot ha oh'do dōh' no gwenyōoh' á ot'hon-
deek', hot hon deek' ne' neeh.

9 O nǎh neh, ha go'i o nya nih' ho wán'des'oh, ho-
nǎh', A nah ot' ne gǎh' gǎn dōoh'', nǎ gáá de wa dǎ-
nōh'ge áh'dah gooh'?

10 Neh ne' aa wǎh, lis' ech hi ya wiuh' nǎ swǎ'nōh-
dook nah'soh o yǎn deet' deh yoo niuh, he tǎ nōh'do oh'-
shǎ gwén ni yòh, Na'wén ni yòh: neh gwa' naeh haa-
di'yah daa deh', no yah'shoh, de ga yǎ an dǎáh goh' wa-
dye'áh dah gwah; neh haa di'dok hah naeh, tǎh áh
gwa' naeh ta'a di gǎh; há nōok hah' gwah huh, tǎh áh
gwa' ta o dih'ni go'á yǎn daht.

11 Nǎh ne gǎh' ni yòh dǎáh ne de'ga yǎ an dǎáh goh;
Neh' no nōh'gwǎ oh neh'huh, na'a wǎh nōh' Na'wén-
ni yòh.

12 Neh' no a'ah ges'hoñ oh ga'ge'ōn daht, neh'huh ne
wa á'no ook; o nǎh gǎás' neh huh' wa'a yoh' na nís'he o-
nōh, waa'dis gwat no wǎh nōh no nǎn'nyah saa gooh' he-
ya on dah'heh o'nōh, neh' ne dyǎá gwah' sho á an dii'-
wa gwén ni yòs', áh he di yah'da gòh' kuh.

13 Neh' naeh nos dǎáh'gēh o ge'ōn dah oh, ne huh'
naeh no nǎh' wa á'no ook' wa o'nōh ees hah' gǎás, wa di-
yee nōoh', kuh no wǎh nōh; da neh' nǎ gǎá tǎh'áh
dah ok'de ont, wah e'i wa gwén ni yòs' na eh gǎás' dah-
j'ah, ga nyòoh gwaa', gǎás, oh gaa yoh' ne goh ni'goo-
da gwus', sa di yah'dyee nǎht.

14 Neh' kuh no ih'k'da gooh' oh ga'ge'ōn daht', ne huh'
naeh, no nǎh' ho no'ō gǎh, wa á'nōh dǎn dih, neh naeh
oh to'dih si'ááh dǎh no no dii'wa dee nyoh, neh kuh ne'
wat ga no nís'háh, kuh' he ni ya wén det'gǎá'des yòh'-
dǎh he dyoh heh, tǎh áh' deh aa oh' a wa da'wis aah',
naeh, ne neh no nōh'gwǎ oh.

15 Neh gwaa' ne' yo á ji yòs'gēh, ne'huh naeh, oh-
wa dye'áh dok he nit ga'i wa yee ih', kuh he ni o nǎn-

nyah'si yòòh, no nǎh' naeh wa ǎ'no'ok, waa'dih sanq-nih, oh wa doo nih' kuh, da wén'nǎh ni'go iis.

16 Deh soo gaah' no'gweh, no nǎh gǎs' waa'jis doo-dǎh, ga noh'jah a'a weh'sǎat, ga nok da gooh' gih shǎh ha'a yǎh; neh huh gwaa' kuh gǎs wa'a nyòò dǎh' he ye nyo'dah gwah, neh naa ga gwee nih' nǎnt'ha dii yoh nǎ'an dii gǎh he de yòh'hat heh.

17 Neh sǎh ǎh no gwee goh' nǎ yò'dah seh'do ok, gwah' tǎ'ga i wa'ah hah gwis'dǎh gih shǎh ǎ wah'seh de-ook tga gont' sho wah o yǎn deet heht, dǎ wan'di o gòh' kuh.

18 Swa dah'ni go'ǎ ǎhk' dih he nǎ swa yeeh' no nǎh' ǎ swa'ook: neh sǎh ǎh neh so'dih gwa'nah ot ho yǎh, ǎ o wa yoh' ne'huh; neh kuh neh, so'dih gwa'nah ot ǎ gǎ'aak de o yǎh, dǎ o'wah nyoh'seeh ne'huh ha'eh gwah nǎ eh'he aak' a gyǎh.

19 O nǎh' neh huh' ho di yos oh haa yah'da deh, ne noh'ǎh, kuh ne' dǎ non dǎǎ non deeh, tǎh'ǎh dih deh o gwe nyos ooh, na o wa'yah doo wǎht, neh dyo'i'wah he'de a di yah'dah si aah.

20 Neh' dih na di'yah da do gǎh' no wa'o wiuh, ho nǎh', Neh' ne sa noh'ǎh, kuh ne de swa'dǎ non deeh' as deh' ta dih'si aah, de o non do'ǎn jo nih' naa'o saa gǎh.

21 Neh' ne don daas'nyeht ha go yǎ oh'seeh, Neh ne'huh noh yǎh', neh' kuh de ya gwa dǎǎ non deeh nǎ gǎh ne ye i'wa oos na'wǎǎ noh' Na wén ni yòh, neh huh' kuh nǎ ye yeeh.

22 ¶ Neh huh ni ya'wǎh oh ne wǎ nis'hǎ doo gǎh', ga o wa gooh' ho deh'noh daa hoh, kuh na go i o nya nih: neh na go ya oh'seeh, Sga nyò dǎǎ dii'gwaa he'dweeh. O nǎh' wa ǎ'noht ho'wah gǎǎ gòh.

23 Neh dih he'noh weeh' ha di ga we'eh, ho yas'hǎ dah'oh wa oo dah' naeh: neh no yos'oh ne ge o wa nǎ on dyeh ne ga nyò dǎǎh'gǎh; neh ne' wa o di no het' no'ne ga nòs', oh ga'yah ga hǎ os'hǎ ǎh' kuh haa di'yah daa deh.

24 O nǎh' neh huh' nit ho nee nooh' ha yah'da deh'

wa'ō wa yet' kuh, ho nāh', Sa di'ō nya nih, Sa di'ō nya-
nih, edwai wah'doh. Det ho'dah oh o-nāh', waa'is dāh'
he gāh hah, kuh' he ni yò'des haa'nih dōh' he'ga nyò da-
eh: da neh' noh gyā'nih hāh, neh' kuh ne' tah waa-
dyeh' sho.

25 O nāh' ha go yā oh seeh, Ga ā o weeh' ni gaa yāh
ne swa i'wa gwēn ni yòs'dos hāh? Neh ne wa o'noh-
dyohk, wa o dii'wa nāā'gōh' kuh, de o nōn da dā oh'seeh,
A nōo nō'ō gweh doh'dāh nā gāh! neh sāh'āh' wae
ne wa i'wis'as ne gāh hah' kuh no'ne ga nōs', neh ne
wa ot'hon daat.

26 Da'neh huh' hwa dii yoh haa'di ga we'eh he'to nō ā-
ja deh' ne Ga da renes, neh' de yò nōn do'gāh dōh'
Galilee.

27 Neh huh dih no nāh' ha deh'noh dah'gwah, ha-
yah'da doo gāh' nō'gweh' neh huh' oh too dāt' daa ya-
gāh' he ga nōn da yāh, neh' nō'nāh jih' chi a'go āh na-
di'nis he o nōh, tāh āh' kuh de o'dye āh'doh nas yō'nyas-
hāh; tāh āh' kuh, gat gah'hōh ne ga nōh'so dōh a'o-
yah da'āh heh o'ok, neh gwaa' neh huh hōn da'deh sa-
doh gwaa'noh.

28 Neh no nāh wa o gāh' ne Jesus, de oh'sānt hwah'-
oh, neh huh' waa'yah dye nāht' he'aa gat, neh ne' to-
deh'has dos'oh ha wāh' A nah ot' niīh' a ga'dii waa deh'
neh' syah daa deeh, Jesus Iis ne' Ya a wak' Na wēn-
ni yōh' neh si'gwaa he'ni eeh tēh? Neh noh'go ya dō-
e syoh'gwāh sās nōh' dās ga'doh hō ga nyat.

29 (Neh sāh āh neh o nāh' chi a go i'wis ah seeh no-
nōt'hwa is'hāt gih nānt ha di ya gāht haa yah'da deh'
nō'gweh. Neh sāh āh neh' dos gā'oh gās oo oh nō'-
yēe nōos: neh' sho gās ne de gā o we o daa hōh', has'-
hā on dah'gōh "neh kuh ne de yōn da dah'sih da'noh sōn'-
dah gwah'; neh gās noh ta'yah khooh' sho naas'hā on-
dah'gōh, neh huh' gās' wa o do nyaht' na nis'he o nōh'
he'ō weh' deh'dye nō gee nyoh.)

30 O nāh ne Jesus ho on'dos oh, ha wāh' A nah ot'
sya soh'! neh ne' a wāh', Gān dyōh'go waa nāh: neh

ga i' o nih, he găn dyòh' go waa năh' na di' nis he' o nòh' hē wā yah' dyòh seeh.

31 Neh nò wān dō e' syòh gwaa niuh', na' gō aak' neh huh' de' a gō ya do nyah' dōoh he' dyò no dees.

32 Da neh, ne' neh huh' o nōn' dyò oh găn dyòh' go waa năh' ne' gwis gwis, o nōn' dek hō ni a dyehs hō nō da deh: o năh' wa o wān dō e' syòh' gwāh na' a gō nok do tva' ne' neh huh' shō ha' a di yoh' he wa di' yah daa deh. O năh' wa gō nok' dot hwa.

33 O năh' waa di yaa gāht' na di' nis he o nòh'. haa yah' da deh' nōo' gweh, neh huh' hō saa' di yoh' he wa di' yah daa deh' ne' gwis gwis: o năh' ne wā nă ni dyòh' gwinehs dyò nōn' deh has' dos oh, deh swā' nōn da' dwā ni yoh, oh dwā năh' daat, o nōs' năh' dōh' he o weh gwus' ga nō jōòt, hōh dwa' di h sgòht' ga nyò dāh' gēh; neh' nah wah o nōn dō' is weh' duk.

34 Neh na' di nōn dā' ok no năh' wa ā' nōnt gaat hōh' he' nōh o wāh', wa ā' nōn deh' gōh, neh huh' hwa ā' neeh het' ga nōn da yāh', wa ā' nōnt hyò wih' ga nōn da gōh, neh huh' kuh haa' di nō geh' na di' yānt hōh' ge o nòh.

35 O năh' waa di ya' gāh syooh wa ā' nōnt gat' hwaah nah' he nō da ya wāh; neh ne' wa o wā yah' do wāht' ne Je sus, wa o wā gāh' kuh nō' gweh he' o weh' nit ho di ya' gāh oh na di nis he o nòh, neh huh' hāh dyoh' he de ah' sih da de nyoh' ne Je sus, hōs' yōo niuh', det hah' ni gō ē yee ih' kuh: neh' ne wa o' nòh dyohk.

36 Neh' kuh haa di' yah daa deh', ne wa ā' nōnt gaat hōh' wa o wān di' o wih', he nōn da ga ye' āh duk ne gāh na di' nis he' o nòh' ho wān dye nō wāh dō' nòh, sa' a dōh.

37 O năh' nee găn' dyòh gwa gwe gōh' ne' to neeh dōh' he' to nō' ān jaa deh' ne Ga de renes kuh ne de jōt' hwa daa seeh ne' neh huh, wa o wān dō e' syòh' gwāh nō m' dōh neek he' ni a di yah' da deh, neh sāh' āh naah' de yē dōhk' ho nòh' dyoh oh. O năh' ga o wā gōoh' shō deh' nòh daa' hōh', neh huh' hes' ha we nōoh heh toh' dā dyoh.

38 Neh' di h nōo' gweh he' o weh' ha yah' da deh to dō

ya'gāh oh na di'nīs he'o nōh', wa o dō e'syoh gwāh' ne
da'a ya di'aak sho. Neh' dih ne Je sus, o'yah jih' sho
wa o gon duk', ha wāh' kuh,

39 Neh huh' hō saa seeh' he di sa'nōh sòot; neh kuh
no yān deet' āh sō nih' he ni yò'i o wa nāh' nōh o'i oh'-
dāhs nō ya dye āhs' Na wēn ni yòh. O nāh' hoh dān'-
dyos oh, neh kuh ne' tīga nōn da gwe gōh' oh ta'di oo-
gwat he ni yò'i o wa nāh' nōh o'i oh dāh shōh ne Je sus'
nō o yeeh' haa yah'da deh.

40 Da neh huh' he ya'wāh oh, no nāh' ne Je sus' chis-
ho'yos oh, wa ā nōn dōh'es hōoh he'sa gō yah'do wāht,
neh sāh'āh ne ga gwe gōh' hō wā'nō nōhk.

41 Neh ne' jat ga'ā oh, ha yah'da dōo gāh' nōo'gweh,
Jairus ha yaa sōh, neh ne'tā nōh'do ok he'yont gā'nīs at'-
hah: neh huh' ho yah'dye nāh'oh he de ah'sih da de-
nyoh' ne Je sus, neh no dō e'syoh gwa niīh' ne' neh huh'
on'da a yoh' hoo nōh'sòot:

42 Neh sāh'āh ne je yah'daat sho ho wi'yā yāh ne
ye oh, wus hāā' nōoh dek nii' aga eh' ni ya ga os'hi yah'-
goh, da neh' ne ye yas'hāh ya i'ee yos. Neh' dih,
he'nōh weeh' hoh dān'dyo on dyeh', hō wā'yah do'es dōn'-
dyeh nōo'gweh.

43 Neh' ne ya gōo gweh, wus hāā' dek nii' aga eh'
ni yōs'hā gee nōh o'nīs heht chi yet'gwāh jīt gāhs; ga-
gwee gōh' kuh neh'huh go dāh'daah ne ya gōh'heh gōh'
haa di'yah daa deh nāā'nōn de jāhs, tāh'āh' kuh deh gaat-
gaah' nō'sas ha go jāht,

44 Has hō nee'gwaa nōn da yāh', hoh dye yā o nyōoh'
he ni yò'dōhk daa dyeh' no dyah'da wih'doh; da neh' ne'
wah o gon da dyeh' oh wā ni gwāh'jahk ne yet'gwāh'jit-
gāhs gwah.

45 Ha wāā ne Je sus', Sōo' nāh ot' hoh dyo gyā o-
nyōoh' Neh' no nāh' ga gwee gōh' wa ā nōn dō hiīh',
Peter kuh ne' shah gaat' de ā nōn diīh' ho nāā', Sa di-
g nyanīh, hō sa'yah do'es dōn'dyeh' gān dyōh'go waa nāh,
dō sa yah'do āā gōh' gwah huh, neh' dih neh' saa dōh',
Sōo' nāh ot' hah de yō gyā o nyōoh'.

46 Neh ne' aa wāh ne Jesus', Soogaah' ne gāh' hah'de yo gyā o nyoh: neh sāh'āh ne gegah'ā yo'oh o-ya'gāh oh he'gyah daa deh' ne ja go'jāh dah'gwah.

47 Neh' dih no nāh' wah e'gah'ā yooh' ne ya googweh', he tāh'āh' naeh' deh' a go dyah'dah seh'doh, go-yah'don dah'daa neh' dya goh'dān dyos'oh, neh kuh wah e'yah dyee nāht' he'aa gat, wa o wā'i wa gwa'ih saha, kuh nee' gagwe goh noogweh', ne' nah'ot' gā'i'o nih hoh' to wā yā o nyooh, kuh he'nī yōs'no weh' sa'yondoh.

48 Neh ne' shaga wā oh'seeh, Go'o wak, sgā noh' sē-noh'do nyo'ook: neh' se saa jāht' ne sa i'wa gwēn nī yōs'dos hāh; gā i'wī yōs'hā gooh' sēh'dān dih.

49 Neh he'nōh weeh' ah soh' hot haah, ho yos'oh shayah'daat, da eet' he'to nōh'sōōt, ne' tā nōh'do oh' he'yont gā'nīs at'hāh, wa'wā os, O nāh' wah a'ī eeh ne' she a wak: sē nōh' dā es'no weh'hā āh Na dī'o nya nīh.

50 Neh' dih no nāh' wa'ok ne Jesus' des ho wā nōh'-sa gwāh, ha wāh, Sā nōh' ā sah'dyohk, ji wa gwēn nī yōs'sho, neh sāh'āh naeh nā'jōn dōh.

51 Neh huh no nāh' hwa'a yoh' he ga nōh'sōōt, tāh'āh deh soogaah' noogweh' de o ga yah seeh, neh, ha'a yoh, neh' sho ne Peter, kuh ne James, John, neh' kuh nōōh'nīh kuh no nōh'āh ne yek sēh'da seeh āh.

52 Neh' ne gagwee goh' wā'nos dā o nyooh, wāh' dih nī go'et gāht' kuh, neh' dya go'i wah; neh' gwa's ne' a wāh, Sā nōh' ā swas'da āh; tāh'āh neh' hāh' naeh' deh' a ga we'e yooh, neh' sho ne go dah'oh.

53 Neh ne wa o'wās gaat gwāh' wa o wān dān do nyaht, neh' ho nān'nōh dōh' he ga we'e yooh.

54 Neh' ne gagwee goh' sa go yah'dit gāh, oā shā-gos oh'da yee nōoh' o nāh, shago'yas hōh' kuh, ha wāh, So gweh'da seeh' des'daht.

55 Neh ne sa gaa yoh' aeh ne' got hwa'is hāh; o-no weh', kuh', dōn da'yont gāh: o nāh' wa'i wīs'āh nās'hā go dīk'hwa nōnt.

56 Da neh' ne' wa o dī'wa nāh'goh' ne' shago nōh-

deah dōh: neh' dih' ne waa'goh ni'go o nih' nā gā'ak
 a gaah' nā'gweh de o'wa o wih, hē'noh oō wāh.

OI'WAH IX.

O NĀH' he a'go noo'goh, ne wus hāh' dek nii' sga-
 eh, do gāh' waa'go yoo' nih, neh' ne' gah has'des-
 hāh' ha go ya wih, neh' nant' hō wā nā'noh do'ni aak ga-
 gwee'goh' naa di'nis he'o noh, neh' kuh nās'ha di'jāh'-
 taak nooh tga'h'ho h dāh'shoh.

2 Neh' naa go' yah dān' dyeh dōh, ā o' dit hāh' gon' dyeh
 neh' Na wēn ni yōh' tā'noh' dō' qh' shā gwēn ni yōh, neh'
 kuh nāch' ha go di'jāh' taak' ne go nook' daa nih.

-3 Neh' naa go' yā' oh' seeh, Sā'noh' hah' gwis' dāh' hā swa'-
 aah ne da e' swat haah' gwah' dyk, tāh' āh' kuh ha' eh-
 gwah' na dah' dis hāh, kuh ne yē daah' gwah' na dā'noh-
 shāh, tāh' āh' no āh' gwah, kuh no wīs' dah; sā'noh'
 kuh ha' eh gwah' ne da e' swa dyah' da wih' shā' ge' a dyeh.

4 Neh' kuh ne ga ā' dih' gwa' o' weh' ni ga'noh soot' hā'-
 swaa yōh, neh' huh' swāh' dyon' dahk, neh' huh' kuh hā-
 ji' swah dān' dih.

5 Neh' kuh neh, son' dih' gwa' nah' ot ā gā'ak deh-
 ech' hi gwāh, neh' no nāh ā' ji swa yaa' gāh' he ga' non-
 da' yāh', swāh' gāh' wāak' jih' ne' swah' sih' dah' gēh' neh' ā-
 gā' i wa gwa' ih' soh' seek' dā' yō' dō' gāh' dō' ook' haa di' yāh-
 daa deh.

6 O nāh' hō'noh' dān' dyo gwāh, de o' non dō' gōh' dōn'-
 dyeh' he ga' non da' yān' dōh, neh' hō' dit' hāh' go' on' dyeh'
 ne gā' i wi yōōh, neh' kuh neh' cha go di'jāh' dō' on' dyeh',
 ne' ti ga gwagoh.

7 ¶ O nāh' ne Herod ne tā'noh' dō' qh, ga gwee'goh'
 bwa' i wa' ook' he' ngo dye' ā' nooh: neh' dih' noh' toh' ni-
 gō' an' dōh, neh' gā' i o' nih' hā' non' dōh' gyeeh', Det hot'-
 gō' qh' ne John non' da' deh' sa' dōh' gwah' gēh.

8 O yah' shoh' qh' kuh, neh' naeh' neh, Elias hō' da'-
 dyah' dō' dah' sooh; o' yah' kuh gyeē, sha yah' daat' no-
 dō' gās' daa' nih' det hot' gō' qh.

9 O năh' ha wăă neh' Herod, He nōh o nyah'goh pae'h' ne John: neh gwaa' neh, Soq' nōq' naeh' nah ot' nă găă ne' nōh o i oh'dăh shoh' gi wa'ok-hah haa yah'da deeh? O năh' oh to'do ăn jōds na'o găh.

10 O năh nō wan'dih hah'syoh no năh' saa di yo'nooh, hō wa'o nya'nōh he nō ă nō dyeeh. Neh ne' wak ah o năh he a'go oh a dah'seh dōh gēh he'o weh' deh dye nō-geen yoh, neh' a'ă jah he ga non da yăh, ne' Beth saida ga ya soh.

11 Da neh' ne găn dyoh go wa năs' no năh' wa ă nă-nii'non dook', hō wăă non dă'dyes oh: neh ne' wa go-goh, neh kuh ne waa gos nyeh'dah gwăh Na wên ni yoh' tă nōh'do oh'shă gwên ni yoh; neh kuh neh sa'go jăht ne de yō dō ăn jo oh oq'sa yon da dee jăht.

12 Neh huh no năh' o dăă nă syōhk dah on'dyeh, o năh ho di'yos oh ne' wvs hăă dek nii' sga eh, neh nō wă-oh seeh', O'yah jih' she'gon duk' ne găn dyoh'go wa năh, neh ne' neh huh' i găă ha'ă neeh, he'ga non da-yăn dōh', kuh he'o weh' ha di nō geh' na di'yănt hoh'ge-o nōh, ne' neh huh de jot'hwa da seeh, neh huh a'ă nă-nō eet hōoh, kuh he'o weh' ne' gak hwah a'a dū găh; neh săh ăh, neh tăh'ăh deh'e'nageh he'o weh ni-dweh.

13 Neh dih nago yă oh'seeh, Dayech'hū yoh' na'a-diik. Neh ne'oo năăh', Tăh'ăh neh, si'gwaa he ni ya-gwa yăh', neh huh' shō ne' wīs ni yō'ăh gwaa geeh, de-găn ja geeh' gwah huh; neh gwaa' naeh ne gat gah-hoh ha ya gweeh a yak hii'ni nōh'see nōh nee'ga gwee-goh' nă găă hă nō'gweh.

14 (Neh săh'ăh neh, wīs' nōq ni ă năh nyah'es hăă-hăăh naa'di ji nōh.) O năh' ha go yă oh'seeh na go'i-nya nih, Neh' nech hih'dyōoh wīs' ni wvs'hăă nă non-di aa dyeh' ne' sgan dyoh'gwas hoh.

15 O năh' neh huh' non di yeeh, neh' ne ga gwee gōh' wa o wă nih'dyōoh.

16 O năh' de oh'gwăh ne wīs' ni yō'ăh gwaa gee, kuh ne de găn ja gee, neh' ne gă o'yah'gēh he ot'gat hwăh,

waa'doh es ho nyooñ, waa dāñ swi'yòs dāñ, de o'yañ khoñ' kuh, o nāñ' neh he a go'ya wiñh' na go'i o nya niñ, neh' naeh neh huh' a on dii yāñh' he'aa di gat' ne gāñ-dyoh'go waa nāñ.

17 Da' neh ne wa ã non dek'hoo niñ, wa o'noh dañt' gwah huh: neh' he'na o non da dā ãñs' ne de yò'ih syoh do saa'dik, wus hāñ' dek niñ' sga eh ni gah ach hiih.

18 ¶ Da neh huh' he ya'wāñ oh, he noh weeh ha oh'-hwāñ ge'ah ho dā no yāñ, de ã non diih, kuh, na go'i o-nya niñ; neh na go'ya on doñ, ha wāñ', So'nah ot' ha non dooh' no gweh', ne gāñ' niñh'?

19 Neh' ne do sa o wa wā noh'sā gòñ, wa ã niñ, John neh Baptist; neh gwaa' gyee nā non doñ' Elias; o-yañ'shoñ oh' kuh gyee hā non doñ', Sha yah'daat naa-di'gāñ jis'hoñ oh' no'di do gās'da ni'ak det hot'gā oh.

20 Ha go'yā oh'seeh, So di niis' swa doñ ne gāñ' niñh' Peter det hos'nyeh oh, ha wāñ', Neh ne' Christ Naa'-wēñ ni'yoh' hya yah'da wāñ.

21 O nāñ' waa go'i wa ni yā dāñ' waa'go'i wis as, nā-gā'ak soo gaah' no'gweh de o wa o wiñh, ne' neh, noh-o'oh'dāñ,

22 Ha wāñ', Neh No'wā'wāñ no'gweh' wee sòh' o i'-wagee ã a'ya'gāñ duk, neh kuh nā'o wan dah'sānt naa-di'gāñ jis'hoñ oh, kuh naa diñ'sā no wa nās' ha di'yah-dont wus, kuh ne sha go'dii ya do niñ, ã o wā nyoh' gwah huh, neh' kuh neh, sāñ' dwā nī's'hā deh' o nāñ' dānt'haat gāñ.

23 ¶ Neh' naa'go'yā oh'seeh ga gwe gòh', Soo gaah', giñ shāñ, no'gweh ānt ho ga yāñ'seek nā'ak non dā dyeh', neh na da'dat gāñ'wah jih, neh kuh' de ak no'o wāñ ne de ga'yah sōnt, ãs hak'non dāñ', gwah huh.

24 Neh sāñ'hāñ neh', son'diñ gwa'nah ot' ã eh'he aak' dā wā'gāñ nya dook' ho'heh, ã oh'dooh ne'huh; neh gwaa' neh, son'diñ gwa'nah ot' ã oh'dooh ho'heh neh' ã-dyò'i wah'heht niñ na gi'wah gēh, ã shus'hā wiñ naeh.

25 Neh sāñ'hāñ neh, ga ã nā yò gāñ is' ã o'des dāñ' no'gweeh', ne ga gwee gòh' giñ shāñ, he ni yo'āñ jah a'-

e wā's teht, a'o da'dyah dah'dogh naeh, a wa dyo'ook gh-shāh?

26 Neh sgh'sh neh, son'dih gwa'nah ot neh s o deah'-dah gwak he'gyah daa deh, kuh' ne gwā's nōh', s o de-gh' kuh ha eh gwah. Nō wa'wak nōo gwēh', haa yah'da-deh, nō nāh' dānt heh, ant ho dye āh'dah gon'dyeh ne-oh hwah de a'gh s'gh gōh, kuh Nooh'ni, haeh gwāh, kuh, no di'yah da do gāh'dih ha dā'o yah'ge o nōh.

27 Neh' dih nōh gwā'a'wih ne gai'wa gwēn ni yōh, neh huh gyee nek'huh ha di'h'iaah ne tāh āh ta'a diik-dogh' ne' gā ee yaht he ni yōo weh' hā on dii gāh' Na-wēn ni yōh tā nōh'do gh'shā gwēn ni yōh.

28 Da neh huh he ni ya'wāh gh de gyoh', nōoh, nōh o daah, shah ga'at nā gā. ni ga'wā nōh'dāa, he o'ah ne Pe ter, kuh ne John, kuh ne James, neh huh' he a wee nōh' he dyo' nōn da deh' ho dā na yā's nōoh.

29 Neh'dih he nōh weh' ho da nō yāh' nōh dwah'dee-nih' naeh he gwus nit ha'goh soh'dā nōh, neh kuh nō-yō nyā'hāh, neh' ne nō'wāh dah'āāh nōh'ōō wāh oh-dyō'dāat heh'heht' gwah'huh.

30 Neh ne' jat gā's gh; neh' ne de o'dit haah' de'i-yus heeh ne' de nō gwēh', neh ne Mo ses, kuh neh, Eli as:

31 Neh ne de gā'sh sāa gh' he ni yōh'dāāh he'wāya do dah'sih, neh wa is'nyeh duk heh ni o'yah da'wāh seh hā e'yoh seh, neh huh' gwah huh' hā a'i wā ye is neh Je ru sa lem.

32 Neh' dih ne' Pe ter kuh ne' shah gaat' de s nōa-dih', he'ni yō gwē nyōoh he ni'dah wā; neh dih nō-nāh' shō dii yēh', wā di gāh' he' nōh de a'gh s'gh gh, kuh ne de i'yus heeh' de nōo gwēh' ne' neh huh' de iit he'g weh' ni aat.

33 Neh' he ni ya'wāh gh nō nāh' sa yat'hā daat ha-yah'da deh, neh ne' Pe ter ha wā'gh seeh ne Je sus', Sa-di'o nya nih, neh ne' neh huh' jih he'neh huh' i dwēeh'; neh' dih ne, sgh nā yō'ook s dwus'gwa daat; agat Lu s gwus'gō nyāh, agat kuh ne Mo ses, agat kuh ha'eh-

gwah neh Elias; tãh'ãh de o'noh doh ne' nah et wa'ãh.

34 Ah soh' sho hot haah', neh huh' wah jih gyon dyeh, neh' wa o'non dã o'nos'dok: neh ne wa o'noh dyohk no nãh' wa o'noh jih gã weh sãh.

35 O nãh' da ga wã nit gãht' noh jih'ga gooh waa doh', Neh' ne gãh' nã gãh' ne'no'oh gwah' He'aa wak: neh' she swat'hon daat.

36 Neh' no nãh' shah ga wã nan daht' sha oh'hwah ge'-ah sho ne Jesus. Neh wa dii'wah'sã ne niih' sho; tãh'ãh' deh soo gaah' no'gweh de o'wa o'wih, ne' neh dwã nis'hã dee-nyoh, ne ngh o'i oh'dãh shoh' wa'ã'ont-gaat hòh.

37 Neh huh ni ya'wãh oh, no nãh' o yah' sa wã'nis hã-dãh', o nãh' shah det'ho non'dyah dãh'doh ho non da-deh', got gah'deh noo'gweh' oh'to wan daat.

38 Neh ne jat ga'ã oh, neh ne' sha yah'dat noo'gweh he ni gãn'dyoh gwah de oh'sant hwa'oh, ha wãh', Sa di'o-nya nih, Oh go ya dõ'e syoh'gwãh he sat'gat hòh' ne'aa wak: neh sãh'ãh sho' sga't' a gek'sah daa yah.

39 Da neh' gãã, not hwa'is hãh wa'o yee nooh, da-wãh nook' gããs oh tah'sãt tòh; neh' kuh gããs ne da-o'yah da gwis yoooh, da gaa'wãh's drit gãht', kuh gããs (haah sa'ga ant,) wa o'yah da gwããs hoooh' kuh gããs; o-ãh gããs' sãh gẽh' sho to'sa o yah'dat gah.

40 Neh' kuh neh' ke ya dõ'e syoh gwaa niih' ne she-i'q nya nih', noo'sa o wã yah dit gãh, tãh'ãh de o dõ gwã-nyos ooh.

41 Neh ne' tos nyeh'oh ne Jesus, ha wãh', O iis ne' deh swa'i wa gwẽn ni'yos doh swa'ãh'gwã no oh' noh swa'-wa ji yoh dãh, gãh nã yo'nis heht' dã dwa'di aak', d dwa'-gãh ni go'is dõ ok' kuh he swa yah da deh? Da ees haah' nees'ha wak.

42 Neh' dih nah'soh sho da eh, wa o'eh dah'is nã-nis'he o noh, da o'yah da gwis yoooh' kuh. O nãh ne Je-sus' waa'is dãh not hwa'is hããt gih, sa o jãht' kuh naak-sah'ah, neh' kuh ho sa o yah'doh nõoh'nih.

43 ¶ Neh' ne ga gwee gòh' wa o dii''wa nă'gòh he ni ah'has des'yo wa năh' Na wên ni yòh. Neh' dih he-ngh wêeh' ho dii wa'nă ă gwus' hah de yò gweh'da gee', naah de yò i'wa gee' he nò on dyeeh' ne Je sus', ha gò-yă oh'seeh na gò'i o nya nih,

44 Neh huh' he wah'săht nă găă' he ni yò wă nòo geeh, he swa oh'do ga'ăn dōh: neh săh'ăh Nò-wă'wăk nòo-gweh' neh huh' hă o wă yah'dat gah' ha dis'oh dah'gêh nòo gweh'.

45 Neh' dih neh', tăh'ăh de o'dih ni'gò ă yăn dah'ôoh nă găă' he ni ga'wă noh'dăă, neh săh'ăh, no nòn da wăh'-da dii ga'i o nih, de o'dih ni'gò ă yăn dah'ôoh: da neh' kuh ne wa o was ha'nihk na'ò wă'ăn dōoh he'na o wă-nòo wăh.

46 ¶ O năh' eh ta dii''wa geh ha nòoh na di'yah diih, ne ga'ăn diih gwa ni gaah' he'ni ă nòn diih si'gwaah ă oh-să no wa nă găk.

47 Da neh' no găs'oh ne Je sus' he'ni dwă'noh dō-nyoh syòh dăăh he to năn'nyah saat, de o'yah dah'gwăh naak sah'aah, ha yah'dak ah' hōh'dyoh,

48 Neh na gò yă oh'seeh, Sòn'diuh gwa'nah ot' ă o wă-gòh' nă găă' hak sah'a ah na geh'să nò gòo', waa'ge gòh ne' neh; neh kuh neh, sòn'diuh gwa'nah ot' ă o gee gòh', wa o wă gòh' ha'eh gwah ne ta geh'hah'oh: neh săh'ăh haa yah'da deh' na gwus' he cə'toh ne' swa gwee gòh', neh' sha'yah daat ne' neh, ha gò wa năh.

49 ¶ O năh' tos nyeh'oh ne John, ha wăă', Sa di-nya nih, oh sha gwa găh sha yah'daat sah săă nòh' ha-dye'ăh dah'gwah sha gò yah'diit găă' Na di'nis he o nòh; o năh' oh sha gwa'is dăh, neh gai'ò nih' heh, tăh'ăh shah gaat' deh aa gweh', he'gwa nòn dă dyeh.

50 Ha wă oh'seeh ne Je sus, Săă'noh' ăs he swa is'dăh: neh săh'ăh ne tăh'ăh i găă' dah de yò gwa do găh'doh, iih ne'huh she dwah'ni gò'ănt.

51 ¶ Da neh huh' he ya'wăh oh, no năh' shah ga'eeh, neh', heh tgăh' hăs hō'wă aăh, neh' ne wa ăh'ni gò'a-aa ne Je ru sa lem ă ănt'gòn duk.

52 O năh' ho dăh'hoh syoh' nă an'di ănt, neh' no nōh'-
dăn dyos'oh he o di yos'oh kuh ho di non daa gəoh' ne
Sama rita, neh huh' ă o was yò'nya nqos he'q weh' ă-
ah'spn dii yahk.

53 Neh ne tăh'ăh deh tə wagwăh', neh gai'q nih',
ăh he ni a'goh soh dăh, Je ru sa lem sho ha'eeh.

54 Neh' dih na go'i q nya nih, James kuh ne John
wayat'gat hoh' nă găă, neh ne'o năh', Syah da gwên ni-
yoh', neh' găh' ne sa gaa yăś' neh, a edwa'iwis as' no-
jă'dah ne gă o'yah gēh on'da weet', a'o dii wah'doht,
neh huh' nqo ya wăh' naeh' he'ni o ye ăh' neh, Eli as'.

55 Neh' dih ne' det ho'dih sa de nyooh', wa go ya ă-
dăh' kuh, neh' neh ha wăă, Tăh'ăh deh jă'noh doh' a-
dih gwah' sho nq. ot'hwa is'yoh dăh' niis, i waat he ji-
yah'da deh.

56 Neh săh'ăh Nə wa'wak' nə gwēh' tăh'ăh' neh de-
o'yoh dah'goh neh, as'ha go'i wah'doht nqo gwēh, neh
gwaa' nqo'sa go yah'da gōh. O yah' det ga'non daa yăh'
onăh' he'q weh' hes ho ne nqoh.

57 ¶ Da neh huh' ni ya'wăh qh he'noh weeh' hă nont'-
haineh', ha yah'da do găăh' nə gwēh ha wă qh seeh,
Syah da gwên ni yoh', Neh nă gqo'non dă'dyeh seek' ga-
nyòoh sho he'q weh' hă se'no qn dyeh.

58 O năh ne Je sus ha wă'qh seeh, Neh', no non dya-
dee nyoh' naeh neh nqh'gwat gwaah, kuh ne' jîh dăh-
qos'hoh qh' o non'deh să doh, naeh; neh gwaa' naeh,
Nə wa'wak' nə gwēh', tăh'ăh de o yăh' he'q weh' nq-
ont go'ăn dah'gwaak.

59 Neh' kuh ne waa'wă qə no yah', Dak non dă dyeh.
Neh' gwaa ne'a wăăh', Syah da gwên ni yoh', neh' yaa-
eh' dak nqk'dòt has' nă eh'sa do'noh naah'nih.

60 Ha wă qh seeh ne Je sus', Neh sho' she yat'gah-
wăh no ni'ee yqoh' sha go'dih saa dogh' no ni'ee yqoh:
neh' dih, niis ne' săh dăn dih', neh' set hăăh'gwaa'noh
Na wên ni yoh' tă'noh'do qh'să gwên ni yoh.

61 Neh' kuh no yah' gyee, ha wăă, Syah da gwên ni-
yoh, neh' niîh nă go'non dă'dyeh seek; neh gwaa niîh'

yaa eh' neh dās ke noo'nyo noh, neh' tē nih'dyoh he'-dwak noh'sòt.

62 Neh naa wā'oh seeh ne Je sus Deh soo gaah nō'-gweh no nāh' wa ye nooh ne yeeh'da gah'hat hwat'hah, noh'gāh kuh he ni dyo dye āh' hah doo sa'ga nāhk, tēh-āh tah de ga yee ih' naeh ne neh neh huh' ha'a yoh het'-hā noh'do oh'shā gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh.

OI'WAH X.

NEH no nāh' shah ga'at nē gāh noh o'i oh'dāh, ja doh' ni ā'nos hāh' no yah' ne' waa go yah'da gāh ya dāh Na yah'da gwēn ni yōh, neh ne' de a di yus'hes hoh' ne waa'go hoh't' he a'goh saa gat hā an di yoh' naah'de-ga non da gee, kuh hō di'noh sa'gwā o nyoh he o weh nāt-heeh ne'a o hwaah.

2 Neh' dih naa go yā'oh seeh, Ga i'wa gwēn ni yōh' go waa nāh' hā ga'yānt hwa'gwā aak, neh gwaa' ne' dōh gaah ah' na di'yānt hwaagwus: neh dih ga i'oh nih she swa'do esyoh gwāh' Na yah'da gwēn ni yōh' hā ga'yānt hwa'gwā aak, neh' na'a goh'hoh syooh nāh'non dyōōh'daas a'a di'yānt hwa gōh ho'yān thoh.

3 Swah'dān dyo gōh: jat ga'ā oh, neh shah gaat' ne de yō di'noh'gā ont o dit'hwus hoh oh hah da wā non dyes' ne taa'yō nih heh, oh gwa haht.

4 Sā noh' hā swaah'sooh ne' gat gwāh'dah, kuh ne' yek hwa'dah gwah, kuh nah dah'gwah; sā noh' soo gaah' dā yech'hi nō'nyooh no aah'gēs hoh.

5 Neh' kuh ne ga ā gwa'o weh ni ga'noh'sòt' hā swaa yoh; neh' ā di swa dye ānt nā swih', Sgā noh' gā aak' nā gāh ga noh'sòt.

6 Neh' gih shāh neh huh' āh'dyon dahk' ne' sgā noh' ti ga'i wi yōōh ni oh ni'go'oh dāh, neh huh' ā wan do hāh' nāh iis ne' swah ni go'i yōs dōh: tēh āh' gih-shāh', chā di'swa a wahk' sho neh' swah ni go'i yōs dōh.

7 Neh' sho shah ga'noh saat neh huh' ā swa'āh heh'o-

ook, neh & swa'dek ho'ni aak, neh' kuh & swaa'ne gee-
haak' na gwa'nah oh'dah shoh' & dye'chi ya'wi a dyeh;
neh sah'ah neh' ha dyi'oh daas neh huh' hah de ga-
yee ih', he ni a'yah da no oh na'ot ga'nyah gi'aak. Sa-
nogh' & swa non dih'don'dyeh seek' he ga nogh'so doh.

8 Neh ne ga & gwa'o weh ga non da yah' & swa yoh',
& yech'hii goh' kuh, i swaak' na gwa'nah ot & on dii yeh
he swaa gat.

9 & jech'hi jacht kuh no di nook'da nih', ne' neh huh'
hah nih'dyoh; neh kuh nah yech'hi yeh'os, Neh ne' ta-
nogh'dogh'ah gwën ni yoh' Na'wën ni yoh', dos gë'oh o-
nah ni gaa deh' he swa yah da deh.

10 Neh gwa' ne ga & gwa'oo weh' ni ga non daa yah'
& swaa yoh', & gë'gak deh ech'hi yah'dah sã noo niis, swah'-
dän'dih' sho neh huh' hoh sweeh' he de yo'non da'gwën-
dee nyoh' ne' neh, & swih' kuh,

11 Neh naah de yoh' gë'gee he swa naa geh ga non da-
yah, nöh gë'nän dak heh'oh ha gwa'yah da deh, neh' neh
sa ya gwa'go eeh, neh huh' sa ya gwa gon dvk heh swa-
yah'da deh: neh'huh gwa' naeh, neh gwaa' sho o do-
gë'oh swa nöh'dok nã gë', neh' neh, ta nöh'do oh'-
shã gwën ni yoh' Na'wën ni yoh', dos gë'oh ni gaa deh'
he swa yah'da deh.

12 Neh gwaa nöh gwë'os neh neh, sah gwah naeh
ti gë'oh heh nã yo'yah daa wãh' ne Sodom ne' neh
dwã nis'hã deh, naeh ho'i gë' ga non da yah.

13 Ga no oh' heh', syah da deh' Cho ra zin! ga no oh'
heh, syah da deh' Bethsaida! neh huh' gih shãh teh-
dya'wãh syoh ne Tyre, kuh ne Sidon, he ni ga'i oh'daa-
yo wa nãs' ni ya'wãh oh niis' he swa yah'da deh, o nah-
jih' naeh don da o nah ni'go an de nyoh, ga sh'dãh-
gëh nöh'ni yoo waa nãs', oh gë'h'gëh' gwah huh' oo sa &
niis dyon dvk.

14 Neh gwaa', neh sah gwa' naeh ti gë'oh, he nã yaa-
wãh' ne' Tyre, kuh Sidon, ne nah' dã swan'dyah doo-
weet, niis ah' he swa yah'da deh.

15 Da o nah niis', Capernaum, iis ne gë'o'yah gëh'

he yòò dōhk he'noh de ye sa'gh saa oh, ha nīs'he o'noh-gēh' naeh' hā wah'sāh dō'ok.

16 Neh' haa yah'da deh nās he'swat hon daat', waa'gat hon daat' nāgh' iih: neh kuh haa yah'da deh' nās he'swa-gāh'syo nih wa ge gāh'syo nih nāgh' iih; neh kuh haa yah'da deh' nā a'ge gāh'syo'ni h wa o gāh'syo nih kuh ha'eh gwah ne tageh hah oh.

17 Neh' neh, o na'eh sho di'yos oh' ne jaa duk' nī-nos hāā, neh ne' sgh'noh' ti o nān det'gāā da dyeh, ho-nāā, Syah'da gwēn ni yōh, ha'eh gwah na di nīs he'o noh dyak hi yān noh'do nih', wa dye āh dah'gwah he ni sah'sā-nōh'dāāh.

18 Neh na go yā'oh seeh, Neh' ne'yat'gat hwah'oh Na-nīs'he o'noh' shah gaat nōh dwā'ni h hōh he'noh o'wāh' da na'dyah dāt' ne gā o yah gēh.

19 Jat ga ā oh, neh nōh gwah'has dees yoh ne dā swāā-gāh'syok nōs ha'is dah'shoh oh kuh noch hih'eh daat gēh, neh kuh neh' heht gāh' ā she swat hāh'go ook he ni ah'-has dees shāh ne she swah'ni go ā swā'ās na nīs'he o'noh: neh kuh neh' deh tah gwā dāh tōn da ga ye'āh duk hāh-gwā dāh a'ē swa yā ās.

20 Neh huh' na eh nā gāā sē noh gwa'a ā swa'doh-ho'ohk, heh' o gwe nyōoh' ā dyech'hi yā'noh dō'os na-di nīs he'o noh; neh gwaa', sah'gwah swa'doh'ho'oh'go-ook' he gā o'yah gēh na eh he swah'sā nā o nyoh.

21 Neh he ni dyō'is dah'ee noh, ne' neh ho'o weh, he dōh'ho'os'oh ne Je sus, not hwa'is hāā gooh, ha wāā kuh, Oht go'no o nyōoh, O Hah nih, Syah da gwēn ni-yōh' ne gā o'yah gēh, kuh ne yōān'jah gēh, heh, she-yah'seh daa ni h' nā gāā noh o i oh'dāh shoh' no di h'nū-gont', kuh' ne go dyā'noo'ni h, o yā deet neh she yō-nya ni h' no'non dō nih'a'ah: dō gās' neh huh' ni yōh'-dāāh, Hah ni'ih'; neh huh' sāh'āh, ni yōh'dāāh, ne wi-yōoh' he deh se'gaa neeh.

22 Ga gwee gōh' he ni yō'i waa gee' ha gi'wa ge'o ni h' Naah'ni h: tāh āh kuh deh sōo gaah' noo'gweh de'o-yān dee ih' sō gwas'sho. Ne'aa wak, neh' sho Nōoh'ni h;

neh kuh ne', so gwas'sho Nooh'nih, neh sho No'aa-wak, neh' kuh haa yah'da deh son'dih gwa'nah ot No'-aa wak' 'tho ga yah' o yan deet' 's'ha ga'o nyah.

23 ¶ O nah neh huh' hwaat'gah dāh' haa di'yañ daa-deh na go'i o nya nih', a dah'seh doh'gēh kuh ha wā, O dā oh' no gaah shoh ne 'gaa gāh' ne noh o'i oh'dāh-shoh' niis' ne swaa gāh,

24 Neh sāh'āh nōh gwa'oo wih, Neh no nont'gah deh, no'di do gās'da nih, go wāh'go waa shoh' kuh, ne' de o-non do'ān jō'nis oh na'a di gāh ne noh o i oh'dāh shoh' niis ne de swa'gaa neeh, tāh āh' naeh de o'nont'gaa-twāh; neh' kuh na'ā no'ook, ne noh o i oh'dāh shoh' niis ne' swa ook hañ, tāh āh' naeh de o'no o gāh.

25 ¶ Neh ne' jat ga'ā oh, ha yah'da doo gāh' ne ga-ya'nes hāh' hañ ni'go'ā yān dat hañ, de o'dāh oh, neh' ne wa'oh'ni go'āk dooh, ha wā, Sa di'o nyaa nih, a' nā-gyeeh' nā ga gwe nih' ā wa ga wās'teht ne wah o'i wa da-dyah' yoh heh'oo weeh'?

26 Ha wā oh seeh, A nah ot' gayaa doh' ne gayanes-hāh gooh? a ni yōh'dāh', swā noh'sah haah'?

27 Neh ne' det hos'nyeh oh, ha wā, Neh nā es'no oh-gwaak Na yah'da gwēn ni yōh', Hya'wēn ni yōh, āh sye'-āh duk nee sā'nyah sa gwee goh, kuh nee sat'hwa is'hā-gwee goh, kuh nee seh'has des'hā gwee goh, kuh nee ani'go'ā gwee goh; neh kuh' neh huh' nā es'no oh gwaak ne de jā'noh sa nee gāh' niis he'nih sa'dah no'oh gwah.

28 Neh naa wā oh seeh, Neh noh'syee is he do dah' ses-nyeht: neh huh' noh jeeh', neh' ā ga gwee nih' āh'soo heek.

29 Neh' dih no'gaa yās', ne' neh huh' da'o da dee dās' ne 'ga i'wa yee ih' i gā, ha wā, So di ne gāh' ne de ya gyā noh'sa nee gāh'?

30 Neh ne' det hos'nyeh oh ne Je sus, ha wā, Neh na yah'da doo gāh' to'gweh, Je ru sa lem' hwañ'dān dih, Jericho hwa eet, neh ne' sha go'noh set'hañ wa'o wa-yee nooh, wa o'was yo'nyah sih, wa o'wa yās'daa'nooh, kuh; o nah' sho nont'hā daa doh' haa yah'da deh, hañ-de'wah sāh noh' ni'a'we e yooñ, he ni yōh dāh'.

31 Neh dih ne' wah o do gant heht he'noh a'wah neh-
hoo'gwaa non da'eeh, ha yah'da doo gāh' naa yah'dout-
hwus; neh' no nāh' wa oo gāh' si gwa'a gwaa', ah,
noh wan dih' ho āh'dah gōh.

32 Ha eh gwah' kuh ne Levite no nāh' neh huh' ieh'
he'oo weh, neh huh' nit ha wee nooh hot gat'hwah oh, si-
gwaa' kuh a eh' noh wan dih' ho āh'dah gōh.

33 Neh gwaa' naa yah'da doo gāh' ne Sa maritan, he-
noh weh' hat ha'i neh, neh huh' ho yos'oh he'o weh' ha-
yas'hāh: neh' no nāh' wa oo gāh', neh noo dās'oh,

34 Neh ne' wa o'yah doo wāht, neh ne wa o'yah sō-
nyōh', he'o weh' ho wa yās'da noh; o noh', wine
gwah huh', hwa g'ont hwah'sōh, neh' kuh ne'a o hwah'
hos hee nāh' neh huh' da o'āh dāh', neh huh' kuh hwa-
oo yōht' he' gus wāh'gāh' ni yont, oh toos nyeeh' kuh.

35 Neh no nāh' wah oo hāht', no nāh' waah'dān dā,
de gah'si yōh'shā gee' to dah'gwāh, neh' too wii' na noh-
sa gwēn ni yōh, ha wā'oh seeh' kuh, He sas'de is'do ooh:
neh kuh ne doo'dih gwah' nāch hat'gō o nih' neh, si-
gwaa, neh' no na'eh dānt geh, o nāh' ās go ganyah-
gāh.

36 Ga ā ni gaah' nā gāh' neh, sāh' ni ā non diih', heh
sā noh'do nyōh', de yān'noh sa nee gāh', nā gāh' ne gāh'
ne' neh huh' waa'yah dyc nāht' haa di'yah daa deh ne a-
go'noh set haah?

37 Neh ne ha'wāh', Neh kuh' naeh ne' wa'oo dāh'
O nāh' ha wā'oh seeh ne Je sus, Sah'dān dih, neh huh'-
nāh' iis noh jeeh'.

38 ¶ O nāh' neh huh' he ya'wāh oh he'noh weeh ho
noh'dān dyōh, ga non da doo gāh' he'o weh' he o'yos'oh:
neh ne ye yah'da doo gāh', Martha ye yaa sōh, oh tō'wā
nyeeh neh huh' he'o'wā yōh'doh he go noh'sōt.

39 Neh' ne de yon'dāh non deeh', Mary ye yaa sōh,
neh huh' ha'eh gwah da'yōn dyāh' ha daah'sih'da de-
nyōh' ne Je sus, neh ha'eh gwah ne wah e i wā'oh
na'wā noh.

40 Neh gwaa' ne Martha, wee sōh de ya'gōh nyōdā-

gəh'oh' he' də ɔ wən dii'wah nyāā niih; neh huh go-
 vos'oh haa yah'da deh; neh ne ga wāā, Syah'da gwən-
 ni yòh, təh'əh gəh, deh tah'gwis dāh he sə nòh'dòh, heh
 ɔ gyah'dat gah'wəh ne de ya gya dāā nòn deeh, a gòh'hòh-
 ge ah' sho də gii wah nyaa ahk! neh dih neh' she i'-
 wis as' nə'yo gye nò waha.

41 Neh ne' det hos'nyeh ɔh ne Je sus, sha ga'wə ɔh'-
 seeh, Martha, Martha, neh ne sa de'yə ɔos dòh wee-
 sòh' kuh o i'wa geeh, ne de sa'de yəh'hiih da nih,

42 Neh gwaa', ne jo i'waat de yo dɔ ən'jo ɔh; neh'
 naeh ne Mary go da də gwah'seeh, ne' wi yòò ne'gwa,
 neh kuh ne təh'əh' naeh' tɔɔ sa yon da deh'gwah.

OI'WAH XI.

NEH ne' neh huh' ni ya'wəh ɔh, he'nòh weeh' ho də-
 nò yəh ga doo gāāh' he'ɔ weh, neh no nəh' wa ā'-
 nih hāāh', sha yah'daat na gɔ'i ɔ nya nih ha wə'ɔh seeh,
 Syah da gwən ni yòh, da gwa'i ɔ nyəh' he'nə ya gwa yee-
 haak' nə ya gwa'də nò yāāh, naeh' he'ni ɔ yee əh ne
 John ha gɔ i ɔ nya niih' na gɔ i ɔ nya nih.

2 O nəh' ha gɔ yə ɔh seeh, Neh' no nəh' ə swa də nɔɔ-
 yāāh', ə swih'. Gwah nih' ne gə ɔ'yah gəh' chih dyòh,
 Səh sə nòn dɔ'gəh dih'gə ɔok. Gaa yòh' nech hə nòh'dò-
 ɔh'shə gwən ni yòh. Neh kuh he ni di'sah ni gòòh'dāāh
 neh huh ni yaa wəh', naeh' he ni dyòh'dāāh ne gə ɔ'-
 yah gəh, neh huh' kuh ha'eh gwah nə yòh'də aak ne
 yò ən'jah gəh.

3 Da gyòh' he ni wa'dāā nīs'hāh hɔn dyòh', ne' swə-
 ɔs'hās hɔh nò gwaah'gwah.

4 Neh kuh neh, dɔn da gwa i'wah sāā gwus' nò gwa-i-
 wa'neh aak shāh naeh niih be de jak'hii'wah sā'gwah seh
 nòk hii wa'neh aa gi. Sə nòh' kuh neh huh' hās gwa'-
 aah hə dyò'gwah ni'goo da gòh; neh gwaa', sho, ne
 da gwa'yah dɔh'nò ɔok' ha yah'da deh naah'ni gɔ'et gəh.

5 Neh na gɔ yə ɔh'seeh, Ga ən'dih gwah ni a'yah daah'
 be ni swa diih' ə ɔ de ɔh'shə yən dahk', neh na'eh syah dɔ-

wāht' naah de'wah sgn tāh, a'eh sē'os, kuh, Gya dāh'oh, sēh ni yō'āh gwaa geeh' gō yat'hah dōgh:

6 Neh sēh āh, nō gya dāh'oh hat ha'i neh' ha gyah'do wāh'oh, tāh'āh dih deh tah'gwis dāh. deh aa gyāh' naa gyāh' he'aa gat?

7 Neh ne' dānt has'nyeht nō gyeh, ānt hāh, Sā nōh' dās gāh'ni gōh'hāh'gwāh: o nāh' gah hoo dōh' he'gah ho'ga ānt, neh' kuh ne ke a'wak shōh o nāh' do gāh' o gwāh'tōh ga nōk'dah gēh; tāh'āh deh aa ph' dōn da gaat gāh' nōn'da gōo yōh.

8 Neh nōh gwā'as, Hēh tāh'āh' naeh' de'o gwe nyōh' nōn'da at gāh, nōn'da oo yōh', neh' shō qn da ga'i o nih ho'nōn dāh'oh, neh' gwaa', ānt ga'i o nih he'soh jih ānt ho'i wa gē nyah'do ooh', ānt'haat gāh, ānt haa oh' kuh, ga nyōōh' shō he'nōh de'o dō'ān joo nih.

9 Da neh' nōh gwā'os, Sa dō'e syok, ē ye sōh' ne neh' tga'gont'; jih'saak, āh see gāh' ne'huh tga'gont'; jāh daa'nōoh, neh' ne'huh ne' tga'gont' dā ye'sah ho'ān dyāhs.

10 Neh sēh'āh naah'de yō gwēh'da gee ne yōn dō'e syōh'gwah, ye yēe nōos' ne'huh; neh' kuh haa yah'da deh niij'saas, has hāh'nyehs' ne'huh; neh' kuh haa yah'da deh naa yāh'daa nōh' dā o'deh ho'ōn dyāhs, ne'huh tga'gont'.

11 Neh' gi h'shāh naak sah'aah ē o dō'e syōh'gwāh nō āh'gwah sō gaah' nō gāh' he'ni swa diih, neh' kuh' nook sah'da yāh' i gāh, neh' gāh ne' gah'gwaa ah' ānt haa oh'? gān joh' gi h'shāh, ē on'dō ee syok, neh' gāh naa weet' gān joh, os ha'is.dah qn'da a oh'?

12 Neh gi h'shāh, ne dyā gwah' oh' hōh'sah a'a dō'ee syok, neh' gāh ē o da dāh' nō chih'eh daat gōh'?

13 Neh dih gi h'shāh niis, he ni wā'et gāh he swa yah'da deh, swa'yān dee ih' naeh, he nān di swa ye'āh dōk ne wi yōhs' a'yech hi yōh' nech hi'a wak'shōh, do nōp' na'eh' neh' si gwaa he ni wee sōh', ne She swah'nih ne gē o'yah'gēh' tāh' dyōh' aas'ha gaa oh' Not hwa'is hā dō gāh'dih, nō o wān dō e syōh'gwāh?

14 ¶ Da neh neh, ho yah'dit gās gwah' na nīs he o-
noh' neh ne tsh'āh deh ga wā nont, Neh huh' he ya'-
wāh oh, no nāh' na nīs he o noh' chi o ya gāh'oh, saas'-
nyeht ne' de a'wā nont; neh ne' wa o dii'wa nā'gōh ne
gān dyōh' gwah gēh.

15 Neh' dih gyee ne' wa ā nih', Neh sho' kuh ho-
ye āh dah' gwah ne Beel ze bul, nō wa go waa nāh' na di'-
nīs he o noh, heh, sha go' yah diit gās na di' nīs he o noh.

16 Neh kuh no yah' sho' ho wah' ni go' āk do' oh, he-
nīh' sa gōh ha yah' da deh no i' wa nā' gwat he na' ya wāh,
gā' o' yah gēh on' da weeh dyk.

17 Neh gwaa', heh, tō noh' dōh he' ni ā nā noh' dō-
noh' syōh dāh', ha go' yā oh' seeh, Ga gwee gōh' he ni wah',
gās, tā noh' dō oh' ne go' wāh go waa, da' wa dek' hah-
sīh, gīh shāh, dō' sa gya' dōo gānt', sho', kuh, neh wāch ne
tsh'āh deh je nō gāh' oh wāa dōh; neh' kuh ne ga-
noh' soot daa' wa dyahk', dō' sa gya' dō gānt', kuh, ne ga-
noh' soot, oh gāh' hnye nāht, ne' hnh.

18 Neh' gīh shāh naa nīs he o noh', da' a dyahk ha o-
hwa' sho' kuh o' sa da dat' gon dāh', a nōo' ya' wāh'
na' ga dahk' sho, he tā noh' dō oh' shā gwān ni yōh? neh
ga' i' nih' he swaa dōh' wāch neh he ye' āh dah' gwah ne
Beel ze bul, he ske yah' dit gās na di' nīs he o noh.

19 Da neh' gīh shāh, ne Beel ze bul nūh' he ye' āh-
dah' gwah he ske yah' dit gās' na di' nīs he o noh, sō' na-
seh' nech hi' a wak' shōh ho wa ye' āh dah' gwaah', he sho-
wan di yah' dit gās? Neh' dih ga' i' o nih', neeh' dā-
jech' hi yah' do weet haak.

20 Neh gwaa', ne dyā gwah' neh' gye āh dah' gwah
naah' nyah Na' wān ni yōh, he ske yah' dit gās' na di' nīs
he o noh, neh wāch' ne dah' de' jōh ni' ge āā geeh, o nāh'-
wa yah' dō wāh' oh ne tā noh' dō oh' shā gwān ni yōh Na'-
wān ni yōh.

21 Neh ne' sōā noh' tī ga' ge oh, nōos' hā nē nyw' hāh
a deh' i' at' hāh nōo' gwēh, ga nyōōh' he dyē' āh dah' gōh
on di' yōh dah' gwah, he' aa noh' ho noh' soot;

22 Neh gwaa' no nāh' si' gwaa, he ni āh' has deh' nā o'-

yah doo wāht', heh tēh' kuh ŋot'hāh gwāh, wa oh'-
gwah' wa eh' ga gwee gōh' naa di'yōh dah' gwah he'ō-
weh' ha yah dāāh' sgwah, oh tak'hāh sō gōh' kuh no'yān-
do nyok.

23 Neh' haa yah'da deh' nā gā'gāk shah gaat' he nō-
yok nih ni gooh dā'ok de yō gya do'gāh dōh' waeh; neh
kuh ne tēh' shah gaat' deh a gi o'ees de a do gwat'-
hah' waeh, ne'neh.

24 Neh' no nāh' not hwa is hāāt gīh' o ya'gāh oh haa-
yah'da deh nō'gweh, neh huh' wa eh'sōoh, he'ō weh'
deh o'ne goo nyoh, hih saas' na'a dō'is hāāh: neh ne'
de o gāāh; o nāh' wa āh, Neh nās gah'geet, hās gyo'h'
he'ōō weh' dwak nōh'soot, he'ōō weh' dwa gya gāh-
oh.

25 Neh no nāh' sa'a yōh', neh' naeh', ne' gās gāā-
waa gōh, ga nōk'di yōs dōh ga'yān do nyoh, kuh.

26 Da o nāh gāās' waah'dān dih, jaa duk' kuh ni yot'-
hwa is'hā gee noo yah' ne waa'gō ooh; neh kuh neh,
si'gwaa'' naeh he'nōh de o''wa gā nyōoh he ni o dī''wa-
neh'a gōh; neh' neh huh' hō saa'di yōh neh huh' sa-
nā nōō gāād: da neh ne nōh'gāāh hwaāh oō āk' haa-
yah'da deh nōō'gweh, si'gwaa'' he'ni wa'eet gāh, naeh'
he ni dyōh'dāā nōh' ne' chi wa'eeh.

27 Da neh huh' ni ya'wāh oh, he'nōh weeh neh' hos-
nyeh'dah goon'dyeh nā gāā nōh o'i oh'dāh, ye yah'da-
doo gāāh' ne ya gōō gweh' he ni gān'dyōh gwah dya gō'-
deh has'dōs oh gōs nyeh oh, neh nō wā'oh seeh, O dāā oh'
ne yōn deh'nōh dāāt hah he'ō weh' ni'sa dōō nihi, neh kuh
he ga nōh'goo dōh' he'ō weh' snōh'gee hak.

28 Neh gwaa' ne'aa wāāh, Do gāā' naeh, neh saāh'-
gwah ho'ni dāā oh' ne' gōt hōn deh' na'wāā nōh Na'-
wēn ni yōh', yeh sā nō nih' kuh.

29 Neh dih no nāh nōō gweh de a di yah'dah si'aāh'
shō he'nōh o gōt gah'dāh wa'o di yee ih, hoh saāh' o nāh
ne'aa wāāh', Neh' ne' ga wa ji yā'et gāh nā gāā: neh
waeh' hā nih saas no i'wa nāā'gwat he'nā'ya wāh neh ne
tāh'āh ta'ō wāā nōh' no yān'deh dah'gōh, neh shō kuh

neh o yān'deh'dah gōh haa yah'da deh' ne Jo nas' ho do'-
gās daa nih.

30 Neh säh'äh he' neh na eh ne Jo nas' o yān deet'
ho non'doh see oh' ne Nin e vites, neh huh dih ha'eh gwah
nā yaa wāh', neh na eh' o yān deet' ā o non doohs nā-
gās' ga wa ji yāā deh', ha yah'da deh' Nō waa'wak nō'-
gweh.

31 Neh ne ye'oh go'wāh goo waah' nān dyeh'gwaa,
shah gaat' dās'ha dii daht' nō'gweh' nā gās' ga wa ji yāā-
deh, nō nāh' dā swan'dyah doo weet, neh kuh ne ga e'-
wah dws'hāh ā o wan di'noh jahk'dāh: neh säh'äh he-
gwaa neh huh' haah'de yō dō ān jōhk'doh ni dya ga weh'-
dah gōh neh na'yo oōk nooh ni'gōh dws'hāh ne So lo-
mon; da, jat ga'ā oh, sigwaa' naeh he ni o'yah da'nā-
ā gwat' nēk huh' i ehs' naeh' he ni yōh'dāā noh ne So-
lo mon.

32 Neh nā'noo gweh ne Nin e veh' ta'di nō gek, shah-
gaat' dā'on di daht' nā gās' ga wa ji yāā deh, nō nāh' dā-
swan'dyah do weet, neh ne ga e'wah dws'hāh ā o wan-
di'noh jahk'dāh: neh säh'äh ne des ho'nāh ni'gō ān de-
nyōoh' naeh, ne chi a'gont hāā nih' ne Jo nas; swat-
gaat hōh dih, sigwa' he ni a'yah da noo oh' nēk huh' i-
ehs', na eh' he ni a'yah da noo oōk' ne Jo nas.

33 Deh soo gaah' nō'gweh nō nāh' ho jiis doot' a dah'-
seh dōh'gēh o nōk'da yāh neh huh' ha'a yāāh, neh gi-
shāh ne yon dā'noh ge'āh dah'gwah' a'a weh'sāāt, neh huh
gwaa' kuh he'ō weh' ye nyō'dah gwah, neh' dih nā-
yee gāh' he de yōh'hat heh nān dyee yōh' i gās.

34 Neh ne gajis'do dah gōh' nō yah'dah, neh' na eh
nō ga'ah; neh dih gai'ō nih dyā gwah' wi yōōh' neh,
se gaah'gēh, heh syah'da gwee gōh' wa eh' ā ga'noh'ho'-
oōk, ne de yōh'hat hes'hāh; neh gwaa' ne dyā gwah'
wa eet gāh' neh, se gaah'gēh heh syah'da gwee gōh' neh'
ga nōo hōh' ne de yō'dah sōn da'i gos hāh.

35 Ja dah'ni go'ā āhk' dih, he'noh de'swah haat heh ne'-
wah, a'gā oōk' neh ne de yō'dah sōn da'i gos hāh.

36 Neh dih', gi shāh' nee syah'da gwee gōh' ga nōo-

hoh' ne de yoh'hat hes'hah heh syah daa deh', tah'ah ne daa yoh'dah'son daigo'ook gyee, neh' wa ih ne gaweegoh' & ga noh ho'ook ne de yoh'hat hes'hah; shah-gaat' he nā yaa wāh' ne de yoh'daat' heh' igāā gāā gajis doot', de sah'hat heh da nīi.

37 Neh' he'noh weeh' hot haah', ha yah'da do gāā ne Pharisee wa o do'e syoh gwāh', ne da'a ya dont: & nāh' he'e' yoh'oh, ho dyān'dus oh' kuh, waa'dek hoo nih.

38 Da neh hui nō nāh' ne Pharisee waat' gat hōh, neh' ne wa o'i wa'nāā gōh he tah'ah de oh'jo aa eh' yaa eh' o nāh' waa'dek hō nih.

39 Onāh' Na yah'da gwēn ni yoh' ha wā'oh seeh, Neh' nīis he ni swa'ye hah ne Pharisees neh' gāās swa no'a es nas de'gwa, ne gaa wis'dah kuh ne ga jāh; neh' gwaa', naeh, ne swa yah'da gōō shōh' neh' ga noo hōh' ne ga nyah'do wis'hāh, kuh ne gai'wa neh'ak shāh.

40 Iis' ne deh swah'ni gōnt, tah'ah gāā neh, na-dee'gwaa hos yoo nīih, ha'eh gwah' neeh de os' yoo nīih nee noh go'o gwaa?

41 Neh' gwaa' sah'gwah swa da'wih seek', he ni yoh'dāā ne swaā yāh, ni gāah' ne gā wis'dah kuh ne ga jāh', da, jat ga'ā oh, hah de yoh'i wa gee' na eh' & ga'ā deh' oot' gih' he swa yah'da deh.

42 Neh' dii ne ga noo oh' he swa yah'da deh, Pharisees! neh' sāh'ah ne sga yalik' hos hāat swa ga'nyāh'tah' ne' wos'hāā ni ga'yah' gōh ne' yo hya gāā, kuh ne rōe, hah de yoh'e'oh daa gee' kuh, wakah' shō' na eh' swa is thah' ne' neh' hui' jih shōh', kuh' nō nō'oh gwah'shāh. Na wēn ni yoh': neeh' nā gāā gai'wa yāh'dah' gōh ha'eh gwah' neh' hui' nā e swa yee āh', aa'gā nōh' gwā ha'eh gwah' ne sga deh' di swah' syo'nānt hah' he'neh' hui' nā e swa yeeh.

43 Ga noo oh' he swa yah'da deh', Pharisees! neh' wa eh' swa no'oh gwah' neeh' tēh' dyō' nōk' da yāh' dāh' he'o weh' hā nōnt'gā nīis'ah dah'gwaa nōh, neh' kuh' ne de swa dā nōe'nyoh' he'o weh' hā nōnt'ge on'dah gwah.

44 Ga noo oh' he swa yah'da deh', neeh' hi'ya dōō nīih

kuh ne Pharisees', de swa'goh saa neet! neh sah'ah
niis' shah'gaat' he ni yoh'dah, he yon da'deh sa'doh-
gwah, tah'ah igah' deh jo yan deet, neh' kuh no'gweh'
ne' neh' huh' ha di'ah daa'noh tah'ah de anan ni'not-
doo kah', he' neh' huh' ni yoh'dah.

45 O nah' tos nyeh'oh, sha yah'daat ne ga ya'nes hah'
ha di'ni go'ah yan'dat hah', neh' naa wa'oh seeh, Sa di'o-
nyaa nih, neh' neh' he ni sa wa'noo wah' neh' noh' sgwa-
tah' gon dah' nah' iih.

46 O nah' ha wa', Ga noo'oh' he swa yah'da deh ne
ga ya'nes hah' swah ni'go'ah yan'dat hah'! neh' wa'ih'
wa'gwos' o nook'deh' sho' ne' da ya'goh'gwah do'ok he-
ni yo'ee noos'dehs ech hi'geh daas' noo'gweh'; da neh'
na eh nns' ne tah'ah deh swa gwe nyoo'h' ne' joh' nyaat'
aog'wah ah' a e swa ye'ah duk' hah'da e swa ya' o nyoo'h.

47 Ga noo'oh' he swa yah'da deh! neh' sah'ah niis'
swas yoo' nih' ho wan'dih sa'doh gwaa'noh no'di do'gas'da-
heo' nih, iis' kuh ech hih'nis hoh' noo'wan di nyoo'h.

48 Neh' huh' ni dyo ye'ah dah'goh iis' swa i'wa gwa'ih-
so, heh, ech hii'wa ni yaa di' he ni ta di ya'noh dah'noh
heh hii'nis hoh' ga'ah: neh' sah'ah ne' do'gas'oo weh'
neh' to wan di nyoo'h, neh' na eh neh', iis' swas yoo' nih
ho wan'dih sa'do nyoh.

49 Neh' di'ni ga i'o nih ha'eh gwah waa'doh' nooh' ni-
goh dos'hah Na wen'ni yoh, Neh' no'di do'gas'da nih,
hik hee haht', ha di'yah daa deh, kuh neh, ha'non'di o-
nya nih; da neh' gyee na' o'wah di'noh gon dah', a'g wan-
di nyoh' kuh, gyee.

50 Neh' na di't'gwah sah' ne'aa di'gwee'goh' no'di do-
gas'da nih, he ni yoo'h' gat'gwah'sa'oh he'noh o'nis heht',
dwa dyo'noh'kah'oh he yo'ah ja deh', neh' na'gah' ga wa-
ji yaa deh' a'ga'i wa yan'dat heht;

51 A dwah'dan di' sha o'want gwah'sa'ih' neh, Abel,
neh' a'wan'dohk dak' ne' sha o'want gwah'sa'ih' neh,
Zacharias de yoo'gah' he ni gas'nyoot, ne' ye'ah dat-
hah, kuh no'noh'sa do'gah di': do'gas' neh' noh'gwah-
os, neh' a'ga'i wa yan'dat heht na'gah' ga'wa ji yaa deh'.

52 Ga noo qh' he swa yah'da deh ne ga ya'nes hah swah ni'go & yān dat'hah! neh sāl'āh nē jōh noqh', ne yeh ho dō gwat hah he ni gaa yāh', ne' gah ni'goh dwā-hāh: tāh'āh' kuh' nāh' iis teh swa yoqh, neh kuh neh, hwa o di yon'dyeeh, wah ech'hi ya de yāh'hih dāh' nāh.

53 Da neh' he'noh weeh' ha gos'nyeh seh' nā gā' noh o'i oh dāh shōh', neh ne' sha go'di ya dōo nih', kuh ne Pharisees neh ne wa & noh saa wāh a gwus, wa o di noh kwāh, neh' kuh non'da o wan do wih, nā'gāk gwus dah des'ho yah'do weeh'doh' heh & os nyeh' q' dyeh; we sōh' kuh o i wa gee a'as nyeh syōh;

54 Neh no wah'ni go'āh, neh kuh neh, ho nont'ga qh', ho nih'sa gōh naah gwis'dāh a'a di'wā o gōh nān' ga ya gāht' haah sa'ga'ant, a'q wa'i wa'yāh duk' i'gā.

OIWAH XII

NEH' he'noh weeh, no nāh' 'chī o di yah'da ye'ih qh' tāh'āh' deh o gwe nyōqh' nā'yoq heet' he ni ya'got-gah'deh noq'gweh, neh huh gwaa' hōh gaak dah't' ne de & non da'das hān'dah syōh, o nāh' hōh saah' nā go yō qh'seeh nā go i o nya nih, neh ne dyō dyē'āh dōh nee'ga gwee gōh, Ja dah'ni go & āhk' he ni gaa yāh' nā dis'heh & gāh dah'gwah ne' Pharisees, neh' gā dōh' ne de yon'gōh sa'net hah.

2 Neh sāl'āh ne deh tāh'gwis dāh nā wa weh'sā o'ōk, nā'gā'ak' i'gā' deh yō'dah syōh; & wah'seh dō'ōk gih shāh, nā'gā'ak' i'gā' deh o yān det'heh qōh.

3 Neh' dih ga i o nih, a gwa'nah ot oh sōn da goqh' & swas'nyeh o'ōk, de yōh'hat hes'gēh & wa gā'ak; neh kuh nā swas'nyeh o'ōk ne wa qh'da gōo, neh gih shāh ne 'ni yō'ngok dah a'a neh, ga noh sa gā' yas hōh ne' nā dān dwat'hyō wī'aak.

4 Neh' kuh nōh gwā'os, nō gwa dā oh'shōh, Sā nā' & yech'his haa'nih seek, no yah'dah ha'dii nyōō nyōs, nā no nāh oh gā'at, tāh'āh' de o di gwee nyōqh' neh, a' gwaa hō'sa di yeeh.

5 Neh' dih noh gwah'ni go'an daat he ni a'jah daa deh' nās he'swas haa'nih seek: Neh' she swas'haa nih'seek, neh no nāh' ho nyòòh', hoh has'des hāā yāh' naa nis he o'noh-gēh, hā oh'sānt; do gās' neh noh gwā'os, Neeh'' she swas'haa nih'seek.

6 Tāh'āh gāh, ne wīs' ni wā non diih ne ga noh gās-hāh'ge aah ne jih dāh'ōoh deh wa'dāā ni noh' hah de ga-gwēn nīs hā'āh nōō yò'i wah heht, tāh'āh' kuh deh sga'yah daat ah' na go wā yah dah'ni goō hāh' he'aa gat' Na-wēn ni yòh?

7 Neh' dih ha'eh gwah' kuh ne'huh no geh'oo dōh' ne swa noh'āāh'gēh ga gwee goh' was hee dāh. Neh' dih gai'o nih', sāā noh' ā swah'dyohk'seek: sigwaa ne'huh nīs, he ni swa'yah da noo oh, na eh ne ga ā gwah' nōō yò nont'gah deek' ne ga noh'gās hāh'ge aah jih dāh'ōoh.

8 Neh' kuh noh gwā'os, Son'diuh gwa'nah ot ā o'gi wa-wahs' he'a di gat no gweh', neh' kuh' Nō wā'wak' nō-gweh' ha'eh gwah' ā o'i wa wahs' he'a dii gat no o'yah-ge o noh shāh Na'wēn ni yòh,

9 Neh' gwaa' ha yah'da deh, nā gā'gāk de a'gi wa'wah-seeh, he'a di gat' nō gweh', tāh'āh' kuh ha'eh gwah tā'o wā'i wa wahs' he'a dii gat no o'yah ge o noh' shāh Na'wēn ni yòh.

10 Neh' kuh neh, son'diuh gwa'nah ot heh ā os'nyeht, neh wa o dwā nōō yānt' Nō wā'wak' nō gweh', dās ho-wāi wah sāā gwus' ne'neh; Neh' gwaa', haa yah'da deh ne' neh ā an dwā nō'et gāh'daa nōos' Not hwa'is hā do-gāh'diuh, tāh'āh' naeh ne' neh tāh dō'sa o wā'i'wah sāā-gwus.

11 Neh' kuh no nāh' neh huh' hā yechi hī yōht' hā-nont'gā nīs'at hāh, kuh, he'aa dii gat ne' tā nā noh dō oh, kuh nō gweh' no dih'has des'hā yāh, neh' kuh ne' de-shā'go di'yah dō'wet hāh, sā noh' ā swā'noh dōō nyōoh, he nōō ya wāh, a'e swa da'dyah da'geh hāh neh' gāh shāh ne' nah ot' ae swih.

12 Neh' sāh'āh naeh, he nā dyo'is dah'e aak neh' Not-

hwa'is hā do gāh'dih ā swa'io nyāh ne' nah'ot' ga'wa-
yān'dah gōh ā swih.

13 ¶ O nāh' shāyah'daat he ni gān'dyōh gwāh ha wā-
oh seeh, Sa di'ō nyāa nih, he ses'nyehs ne de ya gya dā-
non deeh, neh' ne dā ya'gik hah'sih he ni ya gi yah'da
gwēn ni yōh.

14 Neh naa wā'oh seeh, Sō'gweh, sō'nah'ot' ne gāh'
de a'yah do'wet hah hō ges'yōō niuh; neh', gih shāh, na
dāa'gok hah'sahs'?

15 Neh' na go yā'oh seeh, Swas'haa ek, neh' kuh ne
swa dah'ni go ā āh' he ni gāa deh' ne' gāh nōs'hah gōh:
tāh āh sāh'āh neh hūh deh dweh'dah gwāh he ni o yā-
dōō nyōh' nōō'gweh, hōō'hēh, ā weh'ō on dyeh' hō gāh-
deh gih shāh' naeh.

16 O nāh' neh waa'gos nyeh'dah gwāh ne de ga'yā on-
dāāh'gōh, ha wāā; Neh ha'ā jaa deh' noot'ga nōō hāh
nōō gweh, o deh'hon deh' nōh'wa dōō nih.

17 Neh ne' to nōh'dō nyōs'oh na yah'da gōōh' ne'ā g-
hwāh, ha wāā, A nā gyeēh; tāh āh' wāeh' deh' o'ng-
doot' he'ō weh' aa ge ge'ōōh na ga'dō nyāa niuh?

18 Neh ne'aa wāāh, nāk'hoh nā gyeēh: neh' nās kōoh-
sa gāh cho gōh' he'ō weh' ga dā'nōh shā ge on'dah gwā-
nōh, si'gwāa he nā swāh'syōōk nās ges'yōō nih; neh' hō-
ō weh' ā geh'sā nōō nih' ga gwe gōh na ga dā'nōh'āhāh,
kuh, na gas'hā nō'nyvā hāh.

19 O nāh' ā gā'ōs na gat'hwa'is'hāh, Agat'hwa'ih, neh'
ne wee sōh' yōs hāā geēh' sa da'deh sā nō nyāh' seeh nās-
hā nō nyvā hāh; neh' ne sa dō'is hāāh, sa dek'hōō nih,
sne ge'āh, sa dān det gāā dōeh' kuh.

20 Neh gwāa' Na'wēn ni yōh' ha wā'ah seeh, Iis' deh-
sah'ni gent; neh' nā gāā' wāh sōa da deh' dānt go'wā-
nōōk' ne' sāt hwa'is'hāh: da neh' neh, sōō' nah'ot'
ā ja go wā'gā gōk' hō i gāāh' ne' sah sā nō niuh'?

21 Neh hūh' i ni yōh'dāāh ha yah'da deh' nās hā nō
nyvā hāh ha dā'dyō ēē gih, tāh āh naeh' de ot'ga nōō-
niuh' Na'wēn ni yōh' geē gwāa.

22 ¶ Neh na go yā'oh seeh na go'io nya nih, Neh

dih dyò'i'wah oh gwá'os, Sà' nòh' neh á swá' nòh dò-
nyeh gwáak' ne' jòh heh'gòh, a dih gwa'nah ot á swa'-
dak hoo nih; tãh' ãh' kuh ha'eh gwah no yah'dah a' dih-
gwah naeh nah ot' á swas'yo nyaht.

23 Neh sãh' ãh' ne yòh heh'gòh si'gwaa he niga'i'wah,
naeh he niga'i'wah ne gak kwah; kuh no yah'dah si'-
gwaa he niga'i'wah, na eh' he niga'i'wah nas'yo'nyva-
hãh.

24 De swa'yah do'wet haak ne gah'gago waah: neh'
wach ne' tãh' ãh' deh wa di nòh'gwá' on dyehs; tãh' ãh'
kuh, deh wa' di nò jii yãh: tãh' ãh' kuh deh o di nòh'soo-
doh' ne yon dã' nòh shã ge on'dah gwah; neh' naeh Na'-
wën ni yòh' ha gò nòo dãh. Ga á' nòoh nã' ni yò gã is-
doh', he ni ga'i'wah' na eh' he yòh'dãh' ne jih dãh' oos-
hoh' oh'.

25 Neh' kuh neh, sò' nah ot' he ni swá diih' neh' on-
da'gá'io nih' ne da'o da'dãh' ni'gòh hãh'gwa'ni aak, det-
ha'nãk doph' nòo'sa gã is' he ni yòò weh' he a dò gwèh'-
dii neha.

26 Da neh dih wach' gih shãh, nã swa no o'ook ne'
aeh kuh na e swa yeeh' na gwus' he yò'i wus'toh, a ni yo-
dyo ãh' he de swa da dãh'ni gòh'hãh'gwa nia taah', neh',
hò'gwaa o gòn'dah'gòoh'.

27 De swa'yah do'wet haak no nòh'jah ne' ga ãa da-
gòo shoh' a wã'ã yãh; he ni yòh'dãh' ho do'dyã on dyeh;
tãh' ãh' deh wã nòh dyo'oh daas; tãh' ãh' kuh deh wa'dih-
si'nyeh; neh dih nòh gwá'os, neh ne So lo mon he'-
nòh de ga ãh'sã oh ga gwee gòh' he ni yòoh' ho yã duk,
kuh na syo'nyah dah'gwah he ni yò'yã doh, tãh' ãh' dah-
des'ga yã on daah' naeh' he ni yòh'dãh' nã gã ja wã'-
ont.

28 Neh dih ne dyã gwah' neh huh' ni os'yo nyus'-
yòh dã'sdoh Na wën ni yòh nòh e'oh dah'shoh' oh, ne'
gã ãa da gòo shoh' o yãh', nã gã' wã nã'hã deh; nah'
nã yòò hãh' yont hãh'gòn dah'gwah gèh' hã wãh'sãh dò-
ook; tãh' ãh' gãh nã' sah'gwah' naeh' taas'he swus'yo-
m'aak, O iis ne' deã gãh' de swa'i wa gwën ni'yòs doph'.

29 Da neh' dih ne sãh'noh' & swih'sa go'ook ne' nah'ot' gwus a e'swak seek, kuh ne' nah'ot' a e'swa ne' geh haak, sãh'noh' kuh don de swa dã non dahk', on'de swah'dyohk seek, gih shãh, he nã ya'wãh o'on dyeh hã swa'da dyah'da geh'hã gãk.

30 'Neh' sãh'ãh ne ga gwee goh' nã gãh'noh' o i oh' dãh' shoh, hã nih'saas nooh to ne & joh dãh' shoh ne ye ãn'jah gẽh: neh' naeh' ho noh'doh ne' She swah'ni heh de yò do ãn'jo oh' he swa yah'da deh' ga gwee goh' nã gãh, noh' o i oh' dãh' shoh.

31 ¶ Neh' dãh' gwa'eh swih saak' sah'gwah no i'wah gẽh Na'wẽn ni yoh, ne dwã noh'do oh'shã gwẽn ni yoh, da' o nãh' na eh' ga gwee goh' nã gãh' ha'eh gwah & swa'yah do wãht.

32 Sãh'noh' & swah'dyohk' seek, nãh' ni swa'wa ji'yãh a'ah; neh' sãh'ãh & oh'ni go'i yòs'dah go'ook ne She swah'ni, ne' neh' & hee joh' no i'wah gẽh ne dwã noh'do oh'shã gwẽn ni yoh.

33 Swa dãh'ni noh' ne' swa yãh, de swa'yah doo west' kuh; neh' kuh neh, swa da'des yò nya noos ne' ga ya'ah ye wãs'da daah gwah, ne tãh'ãh deh' wa ga yos'tãh, neh' kuh nas'hã nõ nyus'hãh ne gã o'yah gẽh ne tãh'ãh toò da yoh'syo nãnt, he' o weh na nos'gwa oh' de o'gwe-nyooh' neh', dòs gã'oh a'wa doh, neh' gwah huh' nõ jih nõ wah' ton da ga'et gãnt.

34 Neh' sãh'ãh he' o weh' ãnt ga'yãn dahk' ne' swa hã nõ nyus'hãh, neh' huh' kuh ha'eh gwah ne sã nyah'sah, ãnt ga'yãn dahk'.

35 Neh' neh' ga wah'has yook' ne swa yah'dah gẽh, kuh ne' swat chis'do dah'gwah o dek'ha'nyook.

36 Neh' do sa gya dye & ook he swa yah'da deh' mia, haa di'yah daa deh' nõ gweh', ho wãh'noh' naa go'yah-da gwẽn ni yoh, nõ nãh' neh' huh' don da'eet he' o weh' da o wãn di'nyak dãh; neh' nõ nãh' & haa yoh', dãnt-hah'ho ah'es yoooh' kuh, neh' nã yò gon daa dyeh' a g-wah ho doo gwus.

37 Ho ni dã oh' ne' neh' na dih'haã shãh, nõ nãh' na

yah'da gwën ni yòh ãs haa yòh', ã an dyã gwah' ho nont'-
ga a oh' gwah: do gës' oh' gwã os, neh naah'de ga-
gent' dã an'dyah daa haah, neh' nã o'goh dyooh ã non-
dek' hõ nih, neh huh' kuh ãnt hat gon duk' dã a go yãh'-
nya ãh.

38 Da neh' gih shãh' neh huh' nãs haa yòh' nè
dyoh dõoh ni jo'is daah eeh, shah de'wah sònt hãh' gih-
shãh, neh' gwah, no nont'ga a oh' ne' saa'go gãh', ho'ni-
dã oh' ne' neh na dih'haah shãh.

39 Da neh' gwah huh' swã nõh'dooh' nã'gãã, neh'
gih shãh ne tã nõh'dõ oh' he ga nõh'soot teh tha yãn dee-
ih he nõn dyò'is dah'e aak' ã o' yòh' na nõs'gwa oh, neh'
wa eh' na'ot ga'ã os'oh, a'gãã nõh' de a'weh oh' de ã'no-
gõt' sho heh ga nõh'soot.

40 Neh' dih' nãh'iis' ga i'o ni'aak swa deh'sah o'ok:
neh shãh' Nõ wa'wak nõ gweh' ãnt heh' neh huh'
nõn dyò'is dah'e aak' no nãh' ã gë'aak deh swas'ha eh.

41 ¶ O nãh' ne' Pe ter ha wã'oh seeh, Syah'da gwën-
ni yòh, iih' gãh ne gãh' oh' sgwv'snyehs nã'gãã de ga-
yõn dãah gõh'; o'gii', neh' nee'ga gwee gõh'?

42 O nãh' Na yah'da gwën ni yòh', ha wãã, Sõn dũh'
ne gãh' ho i'wa ye'is dõoh', ho hãh'shãh ni gont' kuh,
heos de'm dõh he ga nõh'soot, ne gãh' no yah'da gwën-
ni yòh ã o'yah da gwën ni yòs ãnt hã'nõh dõ'ok ho nõh'-
soot, neh' ãnt ha go ya'wih seek' he ni wa dã nõh ge ãh-
dõ yòh dããh neh gak hwah no nãh' hã ga'eh seek' he'-
ni a di ye nõos'?

43 Ho dãã oh' ne' neh na hãh'shãh, no yah'da gwën-
ni yòh no nãh dãnt heh' ã an dyãã gwah' neh huh' gwah'
ni o ye'an dyeh.

44 Da neh ne ga i'wa gwën ni yòh' oh' gwã os, Neh
ne' tga gont' neh ã o'yah da'gãã yaa dãh' ãnt hã'nõh dõ-
ooh ga gwe gõh' he'ni o yãh.

45 Neh gwaã, gih shãh, ne' neh na hãh'shãh ãnt-
hãh' na wën nyah saa gooh, Sho i'wa gã'is dõh he ni yò-
weh' dãnt heh' Na gyah'da gwën ni yòh; O nãh' ã oh'sa-
wãh' nã o'go yããs da'nõoh naa'di ji nõh' ha dih'haah shãh

kuh ne wə ni'os hoh'oh, neh kuh nū ga'dek hoo'nūh, ē
e'ne ge'āh kuh, neh kuh nū o nō'āh dōh;

46 Da neh' no'yah'da gwēn ni yōh' ne' neh naa hah'-
shāh, ūt heh neh' wə nū hā deh no nūh' ē gā'ak de-
oh'ni go'āh, neh huh' kuh nūn dyō'is dah'e aak' no nūh'
ē gā'ak deh thōs'ha eh, neh' neh hah dā'o yah'dyahk-
dek' neh huh' kuh ē o wa yah'den dyet' ha'di yah dā-
deh' ne' de a dii'wa gwēn ni yōs'tah.

47 Da neh' kuh ha yah'da deh naa hah'shāh, ne' ta yā-
dee ih' he ni oh'ni gooh dāh na yah'da gwēn ni yōh', neh'
dih ne tāh'āh de o'deh sah'oh, tāh'āh' kuh de o'i wa ye-
is dooh he'ni hoh'ni gooh dāh, neh' ne' wee sōh' hā-
ga'yāh dō'ook ha yah'da deh ne ga joh'dyah.

48 [Neh gwaas' ha yah'da deh ne tāh'āh deh se'noh-
doh, neh' kuh ne' nōh o i oh'dāh shoh' naah' he'no e-
dyeeh wee sōh' a'o wa yāh duk, dōh gaah'ah' shō' nō-
wa joh'dya yāt. Neh sāh'āh he ye yah'da deh sōn'dāh
gwa'nah ot wee sōh' ē yōn da da'wi aak, wee sōh' kuh
naah hā swan di ūt'hwā aak, he ye yah'da deh; nah'
kuh haa yah'da deh, he'o weh' ng gweh wee sōh' ē o di-
gon'dah go'ook, wee sōh' kuh ne' neh ē o'noh haa ek' ne
dān dweet' haa yah'da deh.

49 ¶ Neh a gyoh'dah-goh' ne jō'dah ē wə'ga dih ne
yō ūn jah gāh, neh' kuh neh', a'nah ot nūh da wa ga'de-
ē jo ni'aak o nūh' gūh shāh nā gāh ne'wah tēh ga'jā o naat!

50 Neh' gwaas' ne'huh na gyāh' ne baptiam nā wə-
ga dye'āh dah'gwāh; neh' dih' na eh naah'de yōh dōh'
ē dyō nō qk'dek nek'ni go'āh gāh he nā yō'nis heht hā-
gai'wa ye ih.

51 Neh' gāh ni sweeh' neh' a gyoh'dah-goh' ne'
agāh nōh' tē ga'i wi yōh' ē gaat gāh ne yō ūn jah gāh!
Neh nōh gwa'oō wih, Tāh'āh; neh gwaas' sah'gwah ne
dā wan'dek hah'sih.

52 Neh sāh'āh nā gāh ne'wah ē wāh'sa wāh, neh ne'
dāh nōn dyahk' nee' wis nā nōn di'aak ne aga nōh'saat,
neh neh' sāh dā wan dōo gāt' ne' dek nū, neh' kuh
ne' dek nū dā wan dōo gāt' neh' sāh.

53 Neh naa gäh'jih dā ya'dek hah'sih, dā ya doo gānt' no'aa wak; neh' kuh naak sah'go waa' dā ya do gānt' nooh'nih; neh' kuh' dyā gya do gānt' ne ye gäh'jih ne go'aa wak, neh' kuh ne yek sah'go waa' dyā gya do gānt' no noh'āh; kuh ne gya da deesah' i gāā, neh she' kuh nash dā gya do gānt.

54 Neh ha'eh gwah naa'go yā qh seeh nō gwah, Neh gāā no nāh' e swaa gāh' da wa'dah jih'gā wā'ant nee-gāāh'gwāhs gwaa, wah o gon daa dyeh' gāā e swāh', Da-yō'dā an'dyeh seh, neh gāā' ne doo gāā' neh hah' nāh'ō wāh.

55 Neh' kuh no nāh' gāā e swaa gāh' an dyeh'gwaa da gāā gon dak' e swāh' gāā, Neh' nā wāh'da i'yaht; neh gāā' ne doo gāā' neh hah' hwah'aa wāh.

56 Iis ne da swa'goh saaneet swa gwee nyōoh' naeh' swah ni'go ā yān dahs' he ni ga'goh aoh'dāāh' he gā'ō ya-deh, kuh', he yō an ja deh; a'naeh ni yōh'dāāh', heh tāh'āh deh swah' ni go'ā yān dahs' he ni yōh'dān dyōn' dyeh nee waa'h'!

57 Da neh' kuh, a naeh' nā gāā niis he swa yah'da-deh' neh dah de swa yah'do weet hah' ne' neh hah'jih?

58 Neh' no nāh' neeh' ās neeh' ne'yaht ni go'ās wa ās' he'ō weh' tāh' dyōh ne sha i'was yōō nih', neh' diih hah', āh sat'hai neh'; no aah'ges'hoē, sa dyē'oh daat da-a'deh haa dōoh' nō'sa yat gah; dyā gwah' she' ne'hah neh hah' ā ya gon duk' he'ta yah da deh' ne de a'yaht do'-wet hah; da' e nāh' ne de a'yaht do'wet hah', neh hah' hā yaat gah' haa yah'da deh' ne' sha go yee nōōs; da oāh neh', sha go yee nōōs' neh' naeh' neh hah' hāā-ya'yaht dii nyōht he'ō weh' on da'deh ho'dōh gwah.

59 Neh' nōh go'ō wih, tāh'āh tōō'sah sat'hā daat ne' neh hah, he ni yōō wāh' hāh se ga nyahk' na gwus' he yō- i'wōt'ōh.

OI'WAH XIII.

NEH' na di'yaht dā o nyōk' ne' neh ho o weh', de wa', dyes dōh, neh wa o'wā o wih he'ni o di'yaht da wāh'-

oh neh Galileans neh' na dit'gwāh sah, ne' Pilate de-
o'yes doh gāās' haa di'yah dāh'daaa.

2 O nāh' ne Jesus det hos'nyeh oh ha go yā oh'seeh, I-
swee digāh nā gāās' Galileans neh si'gwaa ho di'wa-
neh a'goō noh', na eh' nee a di'gwee goh' ne Galileans,
neh' sho on da ga'i o nih' he'neh huh noh de'o non'doh'-
ho ga'nyas'oh nā gāās' he ni ya'wāh oh?

3 Neh' noh gwā'os, Tāh'āh: neh' gwaa' nā gāās' sak
dah de ji swāh'ni go'ān dee nyōoh', ga gwee goh' ne'huh
e swa i wah'doh.

4 Neh' gi shāh' kuh ne de gyoh' sga eh' i gāās' ni-
ā non diih, ne' de o di yah'da ih doh shah'gah'hnye nāh'
ne Silo am tgas dā'oo duk, neh' kuh ne' wa o di nyoh,
neh' gāh ni sweeh' neh' si'gwaa aeh' he'ni o dii'wa-
neh'a go'noh na eh' he ni yoh'dāh' nee'a di'gwee goh' ne-
gweh' ne Je ru sa lem ha'di no gek?

5 Neh' noh gwā'oo wih, Tāh'āh ne'huh, neh' gwaa'
nā gāās' sak deh ji swa dat'he wah'dooh, dah de ji swāh'ni
go'ān de nyōoh', ga gwee goh' ne'huh neh huh' nā ya-
wāh e swa i wah'doh.

6 ¶ Neh' gwah huh' waas'nyeh duk nā gāās' de'ga'yā-
on dāh'goh: Neh' naa yah'da doo gāh' ne'o gweh hot-
hon'doōt ne fig noh gā'on doh'dāh ga yān'twah oh he-
o weh' ho yānt'toh no nyo'gwi shāh; da neh huh' ho-
yos'oh, heh gā ih neh naa wih'sa goh a'dih gwah' o-
doo niih: neh ne tāh'āh de o gāh.

7 O nāh' ha wā oh seeh ne' de oos nyeh he ga yān'toh'
noo nyo'gwi shāh, Sat ga'ā oh, neh' nā gāās' o nāh' sak
ni yōs hā gee i gyoh' neh huh' tgi shāh hehs na yo de-
ni aak nā gāās' gā ih fig noh gā'on doh'dāh, tāh'āh dii
deh gee'hā nyehs, i jahk dii; a'nah' ot' gai'o nih' heh
neh huh' haeh gwah ti yo'do ān ja di'yoh goh?

8 Neh' ne' det hos'nyeh oh, ha wā oh seeh, Syah da-
gwēn ni yōh', sā noh' sho hah dāh'ayā o nyōoh' ha'eh-
gwah nā gāās' yōs hāā deh, he ni yōō weh' dāk heh'da-
noh'gwat hōoh ho'on doot, neh' kuh nā gi'h'da yānt'ho.

9 Neh' gi shāh' nā wan do aih', [neh huh'jih wa'eh']

tâh'âh' gih shâh, â ga'at ne' neh, o nâh' wâeh âh'-
syahk sho.

10 Neh he' o weh sha go' i o nya ni ak sga nâh' saat hâ-
nont'gâ nîs'at hah', na wên da do'gâh dâh'gêh :

11 Neh' ne' jat ga'â oh, ye yah' da do'gâh nâh' ne ya-
goo gweh', neh' go dyâ ni nâh' not hwa'is hâh no yah' da-
jii yôh' deh gah' has dees hâât, de gyoh' sga eh' ni yôs'-
hâ gee nâh' o'nis heht, neh' ne de ya go dyah' dak do-
nâh, a gwus' neh ne tâh'âh' deh je gwe nyos gwah nâ-
sa yot' ges gôh.

12 Neh' no nâh ne Jesus' oh sha goo gâh', neh ne
sha'go nâh' gôh, sha ga wâ oh' seeh kuh, Iis' neh si' oh,
o nâh' na eh' sah sa' des hâ an daa gôh', he ni sa' yah daa-
wâs' sa ye nâh' wâh kôh.

13 O nâh' oh sha go nîs' oh da'âh : neh ne' wah o' gon-
daa dyeh' sa yon' dyah da gwa ih sih', oh tō wâ âh' sâ o-
ayoh, gwah huh', Na' wên ni yôh.

14 O nâh ne' tâh' nâh' dâh' oh' hâ nont'gâ nîs'at hah, ga-
nâh' kwâs hââ gooh' des ho wâ nâh' sâ gwâh, neh ga' i o-
nîh ne Jesus, sas ha go jâht' na wên da do'gâh dâh'gêh,
neh' kuh na go yâ' oh seeh nâh' gweh', Neh' ne yee ih'
ni wâ nîs hââ geeh ni ga' i wa yân dah'gôh nâh' gweh' nâ-
yon dye oh' daat : neh huh' dih' ne' neh he ni wâ nîs hâ-
gee ga oh' da swat' gon duk, sa yech' hi jâht' ne swa-
nâh' da nih; sâ nâh' naeh' na wên da do'gâh dâh'gêh.

15 Nâh Na yah' da gwên ni yôh' o nâh' des ho wâ nâh'-
sâ gwâh, ha wââ', Iis' ne de sat'gôh saa neet! tâh'âh'
gâh nâh' gâh' ne ji swa' yah daas hâh na wên da do'gâh-
dâh'gêh deh as' hâ an da gwus' noos' hee nâh' o nâh' ga es,
neh gih shâh ne gâ an da nâh' gwih de wa' oh dees, he'-
o weh' de ga' das tah, a' as haa ih' a a ne ge âh' da nîi' nâh' !

16 Da tâh'âh' gâh' kuh ha eh' gwah deh ga' i wa yân-
dah'gôh nâh' gâh' ya goo gweh, neh naeh sha go' a wak
neh' A bra ham, neh' sha gôh' hâ ont Na nîs' he o nâh,
nâh' gâh' o nâh' de gyoh' sga eh' ni yôs' hâ gee nâh' o' nis-
heht, nâh' sa yon da des' hâ an da gôh na' wên da do'gâh-
dâh'gêh ?

17 Neh huh no năh' neh' sha'ăh' nă găh' nōh o'i oă'.
dăh shōh', ha di gwee gōh' nō wă'i was'wa ăs wa ă nōn-
de'ăh: da neh' ne ga gwee gōh' nō gweh' wa ă nōn-
dōh' hō'ăh', neh dyo i'wah he de gă'ăh' ssa oă' he' nō gă-
dyeeh' ne yō'i wa gwee gōh'.

18 ¶ O năh' ha wă'ă', A ăăh' nōq' nah ot' ne tă-
nōh'dō qh'shă gwên ni yōh Na'wên ni yōh', des gya dye-
ăh? neh' kuh neh, a'nah ot' ăăh' nōq' gwus' dō' a-
gyă'ō da ak'!

19 Neh ne' huh des gya dyee ăh' no nōh'gwă'ō ji wa-
găh' jo nōh'gwă'ōnt, de oă'gwăh nōq'gweh, neh huh'
he o dyōq' hoo'yănt hōh' ne ni gă'ăh' dah' a'ăh; neh
nōh'wa do dyaak, gă'ōn'das dăăh' kuh o dōh'ōh; neh
ne' jîh dăh oos hōh' qh' neeh'tgăh' wa dii dyehs' neh huh'
wă nōn'dăt hah' wă nă' nō ees tah' kuh, heh, oă hah'dăă'-
gwa oă.

20 Da neh' aeh' ne' ssa ăh, Ga'ă'ō week' nōh dăe'gyă-
ōn dăăk' heh', tă nōh'dō qh'shă gwên ni yōh Na'wên
ni yōh'?

21 Neh' des gya dyee ăh' ne' yee beh'ăt găh'dah gwah,
neh' ne de ya'gòh'gwăh ne ya gōō gweh, ot beh'shă-
gōōh' wah qh'set, săh' ni gă'nōh' hōh' ne yōn dă'nōh' gă-
ăh dah'gwah, he ni yōō weh' ga gwee gōh' kwah'oot găh.

22 O năh' hōh dăn dyōq' de ah'nōn dō'gōh dăa'nōq-
neh' ne ga nōn'dō wa năs' kuh ne ni gă'nōn dăhs as'hōh-
ōh ho di o nya'ni aa dyeh, neh huh'gwa heh, tga nōn dă-
yăh' ne Je ru sa lem hwa we nōq'dyeh.

23 O năh' sha yah'daat ha wă'ōh seeh, Syah da gwên-
ni yōh, neh' găh' ne' dōh' gah'ah' ă shō wan di'yah dă-
gōh? Neh' na gō yă qh'seeh,

24 Ja deh'has dōq' ne' neh huh' i găă' ha e swa yōh'
heh, tga hō'ga ănt' ne ni gah'ho ah' aah: neh săh'ăh
nōh'gwă'ō, Got gah'deh, ne' huh' ă yōn dă'nōh' gae ă'
na' a ye yōh, neh' gwa' ne tăh'ăh deh'aa qh' a'ye gwee-
nik,

25 No năh' ă yō'ăh dō'qōk na nōh'sa gwên ni yōh'
dănt hō'dah'ō'qōk, ăs hōh'ho dōq' gwah huh. Neh' na'-

onəh' ʔ wəh'sa wəh' nas'deh dən di swa dah'syoh, neh neh
 ʔn di'awah ho ah es yə'ook', ʔ swa'do ook', Syah da gwən-
 ni yoh', Syah da gwən ni yoh', da gwah'ho doo gwus; neh'ne
 dəch he swa wə' nəh sǎə gəh, neh' neh ʔs he swə ʔs tǎh ʔh
 nih' deh'gwa yǎn'dee ih, he'ə weh' non de swe'no'ok.

26 O nəh' ʔ swah'sa wəh' nə swih', Neh huh na eh' ə-
 gwa'dek ho'nyas əh, ə gwaa'ne ge'əh kuh hee'se gat, neh-
 kuh' gwah huh' sa di'ə nya'nis əh, he'de yə gwa non da-
 gwən dee nyoh.

27 Neh gwaa' ne' dǎnt hǎh, neh' noh gwaa'əə wih,
 tǎh'əh nih' deh'gwa yǎn'dee ih' he'ə weh' non de swe'-
 no'ook; swat hǎə daat nih' he ni gyah'da deh, ga gwee-
 gəh' ne' wa eet gǎh' swa i'əh deh'gəh.

28 Neh huh ne' neh dǎ yoh'sǎnt hwah'sə ook dǎnt hǎ-
 non dyoh'gǎə'nye aak' kuh, no nəh' ʔs he swa gǎh' neh,
 Abraham, kuh neh, Isaac, kuh' ne Jacob, ga gwee-
 gəh' gwah huh' no'di do gǎs'da ni'ak, he'ə weh' tǎ nəh'-
 do əh'shǎ gwən ni yoh' Na'wən ni yoh, neh' naeh, nias'
 nas'deh hǎ jech'chi yah'doh ya'go ook.

29 Neh' nənt tǎ'neh daa'noəh, ne tgǎəh'gwit gǎhs, he-
 gǎəh gwǎhs' kuh, neh' kuh not ho'weh gəh, kuh, nən-
 dyek, neh huh' ʔə non dyǎh' he'ə weh' tǎ nəh'do əh-
 shǎ gwən ni yoh' Na'wən ni yoh.

30 Da neh' ne' jat ga'əh, neh' gyee ne'huh nee
 nəh'gǎəh go əh'gəh neh, ə ʔn'doəh' ʔ ʔon doəh, neh'
 kuh gyee no'ənt doəh' go doəh'ə ʔn'dyeh, neh' naeh' nee
 nəh'gǎəh ʔ ja ga ə nyaht.

31 Neh shah wǎə'nis hǎə, ha di'yah da doo gǎəh' ne
 Pharisees neh huh' ho di'yə əh, ho wǎə'əh seəh, Ho'sa-
 ja gǎh, sa sat'hǎ daat nek ho'əə weh; neh' sǎh'əh ne'
 de'o'do ʔ jo nih' nəə'yaa nyoh' neh, Herod.

32 Neh' na go yǎ əh'seəh, Swah'dən diə, she swa'əə-
 wih' neh ho i gǎə' nəh'gwat gwaa, Sat ga'əh, neh' ne'
 ske yat'dit gǎə' na di'nis he'ə nəh, neh' kuh neh' ske-
 jǎh'daa nəh' nə gǎə' wǎə'nis hǎ deh, ʔ yəə hǎht', kuh;
 da' neh' neh, sǎh' dwǎ nis'hǎ deh, ə nəh' ʔ ga dyǎ-
 nəh' dǎh he ni ga'i wa yǎn dah'gəh nek'huh.

33 Neh' huh' gwaas' nach, neh' weeh' ne' tga'gont. & geh'saek nā gāā' wā nīs'hā deh, kuh' nā yōō hāh, kuh' ne' wā nīs'hā deh ne' neh' & jo'non dāā dyeh : neh' tēh'āh ne' tēh'āh nach' deh' o'gwee nyogh' ne' yāh jē non da's eeh' no do'gāā daa nih' he nā gānā daa yāh' ne Je ru sa lem.

34 O Je ru sa lem, Je ru sa lem, iis ne she nyda' : ne' di do'gāā da nih, sheh' agwa'oh yaas' kuh' gāā' ne sa wan'dih hahs' heh' syah daa deh, do gwah' noo : o'ah' noo ke yāh' de o'oh ne sah' tēh' dāā shoh, neh' huh' ne' wā gyee āh' he mī ga'yeh' hah' ne' da' gāā' āh' noh' gāā' yāh' de o' eek' no dī' hwas hōh' gh' gāā' gōā daa go' o' gwaas' tēh' āh' gwaas' niis' deh' sa ga yāh' āh.

35 Sat ga āh, neh' nā jo'non hāh' gāā' a' gā' o'oh' she' he sa neh' soot; neh' ne do'gāā' āh' gwa' ga Neh' ne' tēh' āh' to'ō' sas gwa' gāh' he mī yōō weh' hā' gā' i' wa' eeh, ne' nāh' & swih', Ho dāā' gh' ne' neh' huh' daa' weh' dāā' go' o' dyah' hōh' sē' nō' gooh' Nā yāh' da' gwēn' nī yōh.

OTWAH XIV.

DA neh' he nī ya' wā āh' he' neh' weeh' neh' huh' hwa'a yōh' ho' nōh' soot' she' yāh' daat' ne' tēh' neh' de' o'oh ne' Pharisees, na' ah' gwaas' na' wēn' da' do'gāā' dāā' gāh' neh' na' gwaas' hō' want' gā' ā' o' o'oh.

2 Da' jat' gā' āh, neh' na' yāh' da' do'gāā' hāh' ne' gwaas' neh' huh' hāh' dyoh' he' a' gat, neh' 'no' det' gwis' dāā' gwaas' o' nee' gaat' dyo' i' wah.

3 O' nāh' ne' Je sus' to' nyeh' o'oh, hā' gōā' yāh' weeh' na' gā' ya' nes' hāh' hā' nōn' dī' o' nyā' nih, kuh' ne' Pharisees, hā' wāā', Neh' gāh' ne' gā' ya' nes' hāh' gāh' nā' jo' da' dāā' jāh' na' wēn' da' do'gāā' dāā' wā nīs'hā deh'.

4 Neh' ne' ta' & nōn' dyeh' she' O' nāh' wa' o' yōō' nōh' sa' o' jāh' kuh, shōt' gāh' wāh' kuh :

5 O' nāh' dū' sas' go' wā' nōh' o' nāh' hā' wāā', So' o' nāh' o' hē' tū' swāā' dīh', o' yā' da' gooh' gāh' shāh' hā' gā' yāh' dāā' noos' he' nāh' o' nōh' gā' o' o', neh' gāh' shāh' ne' gā' o' nāh' dā' nāh'.

gwiā 'de-wa'oh-dees; da-neh' gāh' ne tūh'āh' no-nāh'
shō' kuh na wēn da do'gāh' dōh'gāh' tōo'sah syah da dah'
gāh'.

6 Da-neh' ne tūh'āh' neh' de-o-di gwe'nyes gāh' ne
de'sa o-wa wā'neh' sūh'gōh' nā'gās' mōh'oi oh'dāh'shōh'.

7 Onāh' des ho yā' on dāh'gāh' he'a di gat; nō wā-
nōo'gāh' dōh' no nāh' shaya nōht' he neh' gās' hadi'.
nōk dā'gwus' ne ga-nōk'da no e nyoh'; ha go yā' oh'-
seh.

8 Neh' no nāh' so-gaah' ne'gweh' oh she'swa o-gāh'
neh' hūh' hā'ewesh' he'p-wah' ūnt-ho wā di'nyak dāh', sū-
nōh' neh' hūh' hā'swa dyāh' na gwus' heht gāh' dya-
nōk'da yāh', dyā'gwah' shō' nigwaa'. he'ni a o-gweh'da-
nā'gwat nīs' he ne'yoh'dāh' neh' hūh' ū o-wa nek'dā-
gwus'.

9 Da-neh' ha yāh'da dōh' ne yāh' nōo'gāh' kuh' ne
shaya' dāt, neh' hūh' ū o-yoh', ū yā'os, Hes nōk'dot-
has' nā'gās' ho'gweh'; o-nāh' ne' neh' āh'sa'de'āh' no-
nāh' neh' hāch ha'dah' nōk'dā'gwus' na gwus' eh dah'-
gāh'.

10 Neh' gwaa'; no nāh' ū dya'āh' nōk' neh' hūh' āh'sa-
dyāh' na gwus' eh dah'gāh' dya' nōk'da yāh'; neh' hūh'
dāh' no nāh' ūnt-hēh' ne yāh' nōo'gāh' o-gwe'nyoh' nā-
yā'os; Gya dā'ōoh', heht gāh' sūt hia; de ye sa yāh'da-
no'oh' gwaa' nōoh', dih', nāh' nīs' he'a dii gat ne' shah-
gāt' dā'swa dōnt.

11 Neh' sūh'āh' neh', sūe' dūh' gwa'nah' ot heht gāh' ū o-
da'de'ni'ak, eh dah'gāh' ās ho'wa yōo' nīh'; neh' kuh'
neh', eh dah'gāh' ū o-da'de'ni'ak heht gāh' ū o'wā'ia.

12 ū gāh' ha'eh' gwah' ha wā'oh seeh' nō da ni' nō'gāh',
Neh' gās' no nāh' ū hāek hwa āh' naah' de wā nīs' hā'āh'
neh' gih'sāh' nōh' gās'āh', sū-nōh' neh' hās' he'nōk' hōoh'
nēwa dā'oh' shōh', kuh' ne da'wa'dā' nōn deeh', kuh' ne
she'nōk' sheh', kuh' no mōnt'ga nōo'nihs' de'wā' nōh' sa-
nē'gās'yeh'; dyā'gwah' sūh'āh' she' āje' sāk dāh' nāh'
ia neh' dā'swan'di wāh'sa gwat' heh' syah daa dah'.

13 Neh' gwaa'; no nāh' āh'sek'hwa āh', neh' hōh' she-

nook no'ni dāā, ho di'yah da ji yòh, ho di'h'soek hah' kuh ne de a di gah'gwee goh.

14 Da neh' ā sa'dāh swi'yòh heht; neh säh äh nash, ne täh äh de o'di gwee nyòoh' ne do'sa dii'wah säh gäh heh' syah daa deh: neh säh äh nash neh buh hah dē-ji sa'dii wah säh gwus' no nēh' dānt hā'nont gā'oh sooh' neh' ta di'wa yee ih.

15 Da neh' no nēh' sha yah'daat ha'ni ā non diih ne shah gaat de o non don dōh wa'ook nā gāā' nōh o'ieh dāh, ha wā'oh seeh, Ho dāā'oh' ne' neh, ne' neh hah' hās haah'gwaak he'g weh' tā nōh'do'oh shā gwēn mi yōh' Na'wēn ni yòh.

16 O nēh' ha wā'oh seeh, Neh' naa yah'da doo gāāh' nōo'gweh, waak'hwa äh, a gwus' hoē dwa'dohk dāh, got gah'deh kuh hwa'go nook hooh:

17 Neh' kuh no hah'oh no nēh' shah ga'eeh he ni jon-dek hō nih nōh gāās'ah, neh' nā'gō yā'os nō wā nōo'gah dōh', Gaa oh' da sweet', o nēh' säh äh hah de ye-i-wa geeh' ga'yā nān dah'oh.

18 Neh' o nēh' ne ga gwee goh' shah ta'diē ni'gō ān dāh' wa ā'nōh sa wāh wa ā'nōn dō'e syok nō sa q wā nōot gah' sho hō wā nōo'gah dōh. Neh' ne' to dye'äh dōh ha wā'oh seeh, Neh' niih nak heh'da nii nōh, gai'wa yān'dah' gōh diē nā gat'gat hwah'sah: oh gō ya dō'e syoh'gwāh diē, hō gyah'dōh da ah' sho niih.

19 O yah' kuh ne' wa äh, Neh' ne wis' ni yō'wāh' gā'geeh' no nōh'ga es ak'ni nōh; neh' diē, ne' neh hah' hā geet', ā ga dā nōh'gee ät, āk nōs gwak dōoh, neh diē nōh'gō ya dō'e syoh' gwāh hō gyah'dōh da ah' sho niih.

20 O yah' kuh ne' wa äh, Neh' niih nage'nyak heh'oh: neh' diē gai'ō nih' deh sa ph' qn'da geh.

21 O nēh' sho yōs'oh naa hah'shāh neh' ne' wa ē-o wiē no wēn ni yòh' nā gāā' nōh o'ieh dāh' shōh. O nēh' na nōh'sa gwēn ni yòh' oh ta de nyāh'dohk, wā wā'os nōo' hah'shāh, Deh sah sā i'yāh' sah'dān diē neh buh' hāh-seeh' he'de yo nōn da gwēn dee nyoh, kuh' he'de yòh' ā gwēn dee nyoh, neh' das hee yōht' no'ni dāā, kuh no-

dīyah da jii yòh, kuh no dih' sòhk' hah, neh' kuh ne' de a di gah' gwee gòh.

22 Neh ne' aa wàh' naa hah' sháh, Syah da gwén ni yòh, nah' naeh neh, o nàh' neh' huh nòh oò wàh' he ni sa' i, wih' sah' qh, neh' dih neh, ah sòh', o' nòok doot.

23 O nàh' Na yah' da gwén ni yòh' ha wà' qh seeh naa- hah' sháh, Neh huh hoh seeh' ho' a de nyòh no a' as dàh' shòh, gah' sà' gòos hòh' gwah' huh, ha di' ah dah' gwa nòh ne gweh, neh' nàs' he ya di' wa yà oos dàh, sà' he' ya dè' e- syeh' gwah' ne' tga' gont' on' da di yòh', neh' naga nòh' sàh' hak nòh' sòòt.

24 Neh sàh' sh' nòh gwà' os neh ne' deh jò' gweh daat ah' he' ni sà' nòh diih' not' ga nò nyah' qh ho wà' nò' gah' dèh ts' ak dòoh na gek' hwa eeh.

25 ¶ Neh no nòh' dān dyòoh' gān dyòh' go waa nàh' no' nee nòoh: neh ne' det ho dih' sa' dee nyòoh' ha gò- yà qh' seeh' kuh,

26 Son' dih' gwa' nah' ot' nò' gweh' neh huh' ant' hat' gon duk he' gya' daa deh, sà' gā' aak naeh' de os' wa sà' nòòh nih, kuh no nòh' sh, kuh nee' yòòh, kuh nook- sah' dah' shòh, kuh ne de a dà' sà' nòh' deeh' ha di' ji nòh' wà' ni' os hòh' qh kuh, ha' eh' gwah' kuh hò' heh' ne' a o- hwa, tsh' sh' deh o' gwe nyòoh neh, iih' a' ei o' nya' ni- aak.

27 Neh kuh neh, son' dih' gwa' nah' ot' sà' gā' aak de a' wih' no' o wàh' ne de ga' yah' sont, tsh' sh' deh o' gwe- nyòoh neh, iih' a' ei o' nya' ni aak.

28 Neh' waeh, neh, So' nah' ot' he ni swa diih' nà' eh- he aak sà' gah' nòh' sò' niih' sà' gas' dà' o dahk, ne neh' yaa- eh' on' da dye sàt' na' a dyà' sh on' da as heet' kuh ha nà- ga gā' sh' heht, a' diih' gwah' neh huh' hah' de ga yee ih' he- ni o' yàh' nà' an dyà' nòhk' dàh'?

29 Dyà' gwah' sàh' sh' shò' no nàh' dānt' hos' dà' sà' dè' ok he' o' weh' sà' wan dà' dàh, tsh' sh' gwa' naeh' deh o' gwe- nyòoh' na' a dyà' nòhk' dàh, ga gwee gòh he ni yò' nà- yont' gat hòh' sà' o' waa dān do nyaht,

30 A' sà' nih, Neh' nà' gā' hò' gweh, toh saah' ne wa-

ah'noh so nih, tãh sh' 'de o gwe nyoon' na'a dyã nãh' dãh.

31 Neh' gih shãh neh, soo ne go'wãh go waah' waadi yos'neh, dã idoo gãh' no yah' ne go'wãh go waah, as neh' yaa eh' on da wa dyẽ ant' na'a dyãh, da'a yah' do weh' daa nooh, a' dii gwah ho gwee nyoon' ne' wus hãh' ni wãh' nyah es' hãh' hãh' dã an di do gãh' no nãh' dã yã dãht, ne de wus hãh' ni wãh' nyah es' hãh' hãh' ni gã dyoh gwah' da an dyoh gwã' o wiã!

32 Neh' gih shãh nah' soh wee sh' da eh' ne' yah' daat, neh ne waa' dãh haht, oh to' do an joos' na' dii gwah non da ga ye' ah' dak ne' sãh' noh' sho e' sa yaa doh.

33 Neh' huh dii ha' eh' gwah ni yoh' dãh, son' dii gwah nah' ot' nã gãh' he ni swa diih, nã gãh' ga gwee goh' de ot' gah' wãh' he' ni oo yãh, tãh sh' deh o gwe nyoon' neh, iih a e i o nya' ni aak.

34 Wi yoh' neh, o jik' heh dah: neh gwaa' gih shãh nã yoh' do ni' aak no jik' heh dah ne de yoh' yoh' jis' dah goh, ga o weeh' noh dãnt gaa' wih dah' go ooh' nãh' ga' jik' heh' da gãh' dak'!

35 Tãh sh' deh gaat gaah' deh jo' yah' da' geh haas hãh' he' yo an' ja deh' neh' gih shãh hoh' dah' so joot; ne' gwaa' no gweh' as deh' he o non dyehs. Neh' haa yãh' da deh' neh' ha oh' doo doh' he' o weh' ha ok' has doh', hot hon deek ne' neh.

O I' WAH XV.

O Nãh' dos gãh' he o' nent his' dõh' haa yah' da dãh' ga gwee goh' na dii' wis' da' o' ees, kuh ne dã' wa' neh' aa goh, neh' na' o' wan' di wat' hon' daa dãh.

2 O nãh' neh', Pharisees, kuh ne' sha go' dii' ya dõh' nih' wa o' wan' dõh' noh' dii, ho nãh', Neh' nã gãh' ga gweh' ha goe gwee' no dii' wa' neh' aa goh, neh' kuh shah gaat' de' s' non doos.

3 O nãh' neh' waa' gos nyeh' dah gwah' nã gãh' des ga' yã ou' dãh goh, ha wãh',

4. So' nah ot' no'gweh he ni swa diih', agat' de wāh'-
nyah eeh ni o'nos gwaa yāh' ne de yò di noh'gā ont, aga-
yah' daat gih shāh aa'o nos'gwah dooh, tāh'āh gāh ta'at-
gāh ne' dyōh dooh ni wā'nos hāh dyōh dooh' kuh
aga'eh he'o weh' deh'e no'gee nyōh, neh' a'a yah'dih-
saak hah' no yah'dah dōh'oh, he ni yōō weh' hās haa gāh?

5. Da neh' kuh no nāh' sa'a gāh, haa nāh'sah gēh da'-
ā dāh sho dōh'ho on dyeh.

6. Neh kuh' no nāh' sa'a yōh, hwa'gō nook hooh', wa-
go yah' de o'eek no dā'oh shōh kuh neh' shah gaat' hā-
nā'nyōh sa ne gās'yōh ha'gō yā'oh seeh shah gaat' he dwa'-
dōh ho'āh; neh sāh'āh, ne swa gee gāh' nak nos'-
gwah dō ni noh' ne de yò di noh'gā ont.

7. Neh' noh'gwā'ōa, neh' ne sig waa' naeh ni dya-
wēn det gāā dās ne gā'ō'yah gēh ne jo gweh' daat dō sa'-
yāh ni'gō ān dee nih ne go i'wa neh' agōh, naeh' he ni-
yōh' dāh ne' dyōh dōo ni wā'hāh dyōh dōo kuh aga-
eh ni ā non diih no gweh, ne tga i'wa yee ih, tāh'āh i-
gā' dāh de yō dō ān jo oh ne dōo sa'ā nāh ni'gō ān-
dee nih.

8. Neh' gih shāh, so' nah ot' ne ya'gōo gweeh',
wā hāh ni yò'wīs daa geeh' no wīs'da noo oh' ni'ya goo-
yāh, agat' gih shāh ā ya'gōh dooh, tāh'āh gāh neh, o-
nāh' shō kuh a ye jīs' dōo dāh, a'yes gāā waak ne ga-
nōh'sōot, neh' kuh na'gwus' ā ya'ih saak jih' he ni yōō-
weh hā jee gāh?

9. Neh' kuh no nāh' sa'yee gāh, wa'ō'wā di'yāh de'ō eek
ne go dā'oh shōh, kuh neh', dā nā'nyōh'sa ne'gās yōh,
ga'āh, Shah gaat' he dwa'dōh ho'āh; neh sāh'āh ne
swa gee gāh' na gah' dō ni noh.

10. Neh' ha'eh gwah noh'gwā'ōa, Neh' ha'eh gwah nān-
dya wēn det gāā dāh' he tā nih dyōh no'ō'yah ge o'noh'-
shāh Na'wēn ni yōh ne jo gweh' daat dā jāh ni'gō ān de-
nih ne go i'wa neh' agōh.

11. Neh' ne'aa wāh', Neh' naa yah'da doo gāh' no'-
gweh, dok' nī de o'dēh dok' de'ijī noh:

12. Da' o'nāh noos'tōh ha wā'oh seeh nōōh' nih, Hah-

ni'ih', da goh ni'ih' nas'hā nō nyos'hāh he ni yō'i wah
ni'ih' ā wa'ga dyah'gāh. O nāh' wa go yahk'hō os he'e
weh' ni oh'heh goh.

13 Neh' ne' dōh gaah ah' sho nō sa yōō daah' o nāh'
noos'tōh', ga gwee goh' wa e'o eek, neh' ne de ot'haah'
gwāh, wee āh' dyō ān ja deh' he a wee nōoh, neh' hūh'
he o'dāh daah' he'ni o yān dōk, neh' da ga'i oō nih, heh
oh daāh eeh' sho ni o dye'o dyēh's hō'he dye'h's.

14 Neh' huh' di' no nāh' ga gwee goh' shaa'dāh daah',
neh' ne da wa'deh haas dōoh' wah a go dōs'weh da'noh
hē'yō ān ja deh' ne' neh' huh'; o nāh' oh'wah'sa wāh'
noh dwa'dō ān joh' ha yah'da deh.

15 O nāh' hoh dān dyōoh' neh' hah doo'non'dih heh'oh
na nō'geh o weh' ne' neh' huh' dyō ān ja deh'; neh' hūh'
hwa'o haht hot ā'yān dōh, gwis gwis' ā o non dā'ook.

16 Neh' to gaa yās' sho ne' neh' a'a det'gwis di'is
nōt tgo'wah sa ah' ne waa diis' ne gwis gwis. Neh' wā
deh' sōo gaah' nō gweh' a'o waa yōh.

17 Da neh' no nāh' saa'dah wāā dook, ha wāā', De
gwah' nōo' naeh ni oh'haah shāā yāh' naah'nih, ne neh'
huh' naeh hah de ga yee ih' he ni o di āh'gwa yāh, o gwā
nyōoh' kuh na ā non dwān det, da neh' ni'ih' nān dā
a'gli yōs!

18 Neh' di' ne' dāk daht, hah ni'neh' ās gat'gon dā
neh' neh', ā e'yā os, Hah ni'ih', neh' noh gi'wa neeh
aak ne gā o'yah gee'gwaa, kuh hee'see gat,

19 Tāh'āh di' he ni dwa'ga dohk', tah des'ga yee
na yō gyaas heek' neh' ho'aa wak; neh' di' sho
sgaat' a ga'dōh taak', ha di'yah daa deh' ne sa hah'āh
shōh.

20 O nāh' det ho'dah oh, neh' huh' hes ha'we nōoh' hā
tāh dyōh nooh'nih. Ah sōh di' sho, wee āh' dā
neh' ne' wa oō gāh' nooh'nih; neh' no dāā's'oh, o nāh'
de o'āh daa dōh, ha nyah'sah gēh hwa a yee nōoh, oh
gwa yōoh' gwah huh.

21 O nāh' naak sah'go waah' ha wā'oh seeh, Hah ni'
neh' noh gi'wa neeh aak ne gā o'yah gee'gwaa, neh' hā

hee'see gat, tsh'gh dih tah des'ga yee ih' he ni dwa ga-
dohk' na yo gya heek neh' ho aa wak.

22 Neh' dih nooh'nih ha go ysh'seeh no hah'shah-
shoh', Da ji'aah neh, si'gwaa he'ni wi yòoh' was yo'-
nyas hah, neh sh he'swas yoo nyaht; neh kuh nās he-
swah nyaa haah, dās he'swah so week' kuh:

23 Neeh' gwah huh' an di'swa aah', ne' wah sās yoo-
niih' ne dyòh'hos gwa ont' ot hwas'aah, sh swaa nyòh'
kuh; neh' sh dwa'dek hoo nih', sh dwa dān det'gāā dooh'
kuh,

24 Neh ssh'gh nā gāā' he aa wak' ha wee yoo'noh,
neh dih neh, sho doh'hee doh, ho yah'dah doh'o noh,
neh ne' sho wā gāāh. O nāh' wa sh'noh saa wāh', ne' wa-
sh non dān det'gāā dooh'.

25 Da neh', ne' ta go wa nāh' no'aa wak, gah sh'gooh
naeh' it hehs: neh' no nāh' don daah'dān dih', o nāh'
dòs gāāh nis hehs he ni ga'noh soot, neh' ne' wa sh'no-
gok de waat gwāh' kuh.

26 Neh ne' wa o'nook sha yah'daat naa hah'shah,
ho da'gn dōs'oh ne' nah ot' gān doh' nā gāā' he ni yò-
dyē sh.

27 Neh' na wsh'seeh', Neh ne' sho yoo' ne de ja'-
dāā non deeh; neh' neh, ho nyòoh pee' yah nih, ne'
wah sās'yo ni'noh ne dyòh'hos gwa ont' ot hwas'aah, neh
ga'io nih, heh, sgā'noh' ti oh'hi yòoh', sgā'noh' kuh
to saa'yoh.

28 O nāh' wa o'noh kwāh, tsh'gh kuh deh o gwee-
nyooh' neh, sh'a'yoh; neh' dyò'wah o nāh' to ya-
gāāh oh nòoh nih neh ne wa o dō e'syoh gwāh.

29 Neh ne det hos'nyah oh, ha wsh'seeh nooh'nih,
Sat ga'gh, neh nā gāā wee sōh' yòs hāā geeh o'nāh,
iis' go yat'haa deh, neh kuh' ne de wān dōh' ah'soh,
deh a'gi wāā joh' he ni aa i wih'sah hoh; neh dih ne
tsh'gh de wān dōh' ah'soh deh agaa wih ne ga yah da-
gāā' ot hwas'aah, neh na yò gwe'nyo gok' nāāh' iih a-
ya gwa dān det'gāā dooh' nō gwa dō oh'soh:

30 Neh gwaa', he ni yòs'noo weh' no nāh' sho saa'yoh

nə gǎǎ' hes'haa wak, nə gǎǎ' neh, ho i'wah dōh'dōh neh, so heh'goh, neh dyò di'wah nò nont'ge òh, wa eh'si yòs', ne' wah sǎs yoo nii dyòh'hos gwa ont' ot hwas'aah.

31 Neh' na wǎ'òh seeh, Go'ǎ wak, dyòt gont' niis' de-dya diih, ga gwee goh' kuh, he ni yò'òh' a gyǎh' m' saa'wǎh.

32 Neh huh'jih diih na e dwa dǎn'det gǎǎ dooh, a'yo-gyoh'es hah' kuh: neh sǎh'ǎh nə gǎǎ de ja'dǎǎ non deeh' ha wee yoo'nòh, sho heh' o nǎh, ho yah'dah dōh'ò nòh, o nǎh nee'wah sho'waa gǎǎh.

O'WAH XVI.

NEH' na go yǎ òh seeh na go'ì ò nya nih', Neh na yah'da do'gǎǎ nòh hot ga nòò mi'nòh nò gweh, ho hah'shǎ yǎn dǎk nas'hǎ nò nyvs'hǎh hot ga'ǎ òk; da neh' shaa'yah daat' ne' neh, wa ò wǎ'ì wa yǎnt' heh, wa ò wǎ òo wih, neh ne waa'dǎh daah' noos'hǎ nò nyv'hǎh.

2 O nǎh he o'nòò goh, ha wǎ'òh seeh, A ni yòh dǎǎh' he'gi wa'òos nə gǎǎ heh, syah daa deeh? ji'wa gwa'ih sǎ he ni yò'di wah'dǎn dyò'dyeh he'ò weh' ni sa'di on'dah-goh; neh sǎh'ǎh niis neh, o nǎh neh huh' sho he'ò weh ni sa di on'dah go'nòh.

3 O nǎh neh', as hǎ nò nyas'hǎh hos de'is dōh, ho dǎ-dǎ òh seeh, A nə gyeeh'? neh' wach ne dò saa geh nyòh-seeh, na gyah'da gwèn ni yòh he'ò weh' ni wa ga di'or dah'gòò nòh; tǎh'ǎh deh a'geh has'des hǎ yǎh' naak'ng-gwaat; kuh naa'geh neek ga de'ǎs' naeh.

4 Oh gǎh'ni go'is aah he nə gyeeh, neh' no nǎh' dǎ jǎ-geh nyòh'seeh he'ò weh ni wa'ga di, on dah'goh, a'yo-gyah dah'sǎ nò ni a'dyeh seek sho, ho di'nòh soo dōh.

5 O nǎh' hwa'a'gò nòòk hoo'h' hah de yò gweh'da gosh, na go ge o da niih' no yah'da gwèn ni yòh, neh' naa wǎ-gh'seeh ne dyò dye'ǎh dōh, Do' ní ya ge o da niih' a-gyah'da gwèn ni yòh'?

6 Neh ne'aa wǎh' sǎt de wǎh'nyah eeh ni gah'neh.

gwiih no'noh. Neh' na wə'oh seeh deh sah'sä i'yäh sa'-
dyäh, dee sek' neh, sas he'dah tah, wis' ni was'häh,
äs'hya dooh.

7 O yah' kuh sha wə'oh seeh, Do niis' ni sat'ge oot'
Neh ne'aa wäh, Sgat de wəh'nyah eeh ni wa'də noh'ge-
äh'das hä geeh no'non jah. Neh naa wə'oh seeh, Dee-
sek' neh, sas he'dah tah, de gyoh' ni was'häh sya dooh.

8 O näh' na yah'da gwën ni yòh' oh to'äh sə o nyoo'h',
ne' deh ta'i wa yee ih ha hah'shäh as hä nō nyas'häh hos-
de'is dōh, neh ga i'ō nih', heh, oh ni'goh das yo oh' he'-
nō o yeeh: neh säh'gh naa dik'sah shoh'oh ne yo än'-
jah gee kaah, he ni'a di'wa ji yä deh', si'gwaa he ni o'dih-
ni gont', na eh he ni yoh'däh na dik'sah shoh'oh ne de-
yoh'hat hes'gëh hä nih'dyoh.

9 Neh' dih noh gwə'os, swa də oh'syo nya'noos nas'-
hä nō nyas'häh ne' deh ga'i wi'yòs doos häh; neh dih
no näh än di'swah syo nänt, neh huh' än dye chi yah'dah-
sä nō nih' he'ō weh' hä yò'i wa da dyeh än'dye nō gee-
nyook.

10 Neh haa yah'da deh nänt ho'i wa ye'is dō ook' na-
gwas' he yò'i was'toh, änt ho'i wa ye'is dō ook' ha'eh-
gwah neh o'io wa näh; neh kuh haa yah'da deh nä-
äh ni gōō hoht na gwus' he yò'i was'toh, ha'eh gwah shō-
äh ni gōō hoht na gwus' o'io wa näh.

11 Neh dih ne dyə gwah' ä gə'gak deh di swai'wa-
ye'is dōh, he ni gaa yäh nas'hä nō nyas'häh ne deh ga'i-
wi'yòs doos häh, so' na eh nah ot' ä ye sa dah'gwa yə os,
äh sat'hah aah ne do'gäs o weh' as hä nō nyas'häh?

12 Neh dih gih shäh nä gə'gak deh di sai'wa ye'is-
dōh, he ni gaa yäh ne' säs de'is dōh ne ti o'gweh daa-
dah' ho'wäh, so nach' nah ot' ä dyee soh', ä ye sa yah-
da gwën ni yòs kuh, niis' ne saa wäh?

13 Täh'gh deh soō gaah' naa hah'shäh, de o gwe nyoo'h'
ne de i'yas heeh' da'a gō'ya di'wah nyä ni'aak; neh
äh'gh gih shäh ne tē gont' ä os'wa äh'seek sha yah'-
daat, ä a no'oh gwaak' naeh, ne' sha yah'daat; neh'
gih shäh nä'o dye nō'wah dō'ook sha yah'daat; ä oh'-

dāh'eh se aak sho' naeh ne' sha yah'daat. Tāh āh' deh swa gwe nyōōh' ne' daas'he swa'di wah nyā'ni aak Na'wēn ni yōh', neh' kuh nas'hā nō nyas'hāh.

14 Neh' ne Phatisees ha'eh gwah, he ni o'dih noos-hāh', he yō'i wa gwee gōh' ho nont'hon deh' nē'gāh, neh he na'o dih dāh'eh oh to'want gōh nyo gwi'as.

15 Neh na gō yō'oh'seeh, Iis waeh neh', swa da dō gweh'di yōs'tah he'aa di gat' nōō'gweh; neh gwaa ne'-huh naa'yān dee ih he ni swā'nyah sōh dāh' Na'wēn ni yōh: neh sāh'āh ne' sōh jih' si'gwaa i gāh' ho di'wa no'oh gōh nō gweh' neh' naeh si'gwaa he ni os waah'da nih he de a'gaan neeh' Na'wēn ni yōh.

16 Neh' ne gaya'nes hāh, kuh, no'di dō gā'da ni'ak, neh huh' sho' naeh he yo'dohk dah'oh' ne' yoh hek nō nāh'-sha a yoh' ne John: dyōh saah' neh huh, gaa oh' dyo gon'-dah gōh, neh ne'wah sgat hāh'gōh ne tā'noh'do oh'-shā gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh, hāh de yō gweh'da geek-kuh nō gweh' neh huh' hwa'ō nōn dyah'da e'a dyeh neh-tga gont ha'a di yoh.

17 Neh' kuh sah'gwah tigā'oh he ni ga nōō oh' he nō'ya wāh', he gā'ō'ya deh kuh he'yo ān ja deh' na'ga at, na eh' he nō'ya wāh' na gwas' he yō'i was'toh ne gaya'-nes hāh' nōn da yōh' syo nāt.

18 Son'dih gwa'nah ot wak ah' ās ha got gah ne' yōōh, o yah' kuh ās heo nyaak, waa'dyah dōn dih' ne' neh; neh kuh, neh, son'dih gwa'nah ot āō di nyaak', ne' wak ah' on da'dyah da'is dōh he ni a'yah daa deh' ne' yōōh, neh' nōh ta'yah duk ne' neh.

19 ¶ Neh naa'yah'da dō'gāh nōh' hot ga nō ni'noh nō'gweh, neh' hos yō'nyah dah'gōh na gwas' si'gwa he ni yot'gwāh'da i yōōh, kuh na gwas' ga ni gā'os hi-yōōh', neh kuh, si'gwa he ni yō'i wa'nā ā gwat' he ni yōh'dāh hō'neh ho dā'det gā dōh hāh de'wā nā'hā geoh;

20 Neh kuh na yah'da dō'gāh nōh' nō'gweh wa o'dā-theht' hāh'neek hak, Laz ar us ha yaa sōh, neh huh'. hō-wā'yas hāh' hoot āō gā'nt, neh ne' ho yah'da wihs, tā'-a'yah da gwe gōh: de wa'dāh ne gā'ō gwa gh.

21 De o do ɔn jo nih' neh' a o wa non dɔ'ok. ne' dwah-
do nyoh shɔhs ho dek'hwah'gwah syòt, noot'ga nɔ niih
no'gweh: neh' huh ha'eh gwah naeh ne ji yàh' ni dyo-
nee nooh' o di ga nɔn'das oh' hoo yah'da wihs de yo'dah-
ne gɔ'gwa oh.

22 Neh dih he ni ya'wàh oh, ha wee yos'oh naah'nee kak,
neh' naeh naa di o yah'ge o nɔh. hes ho'wa agh, ha nya-
da gooh' neh, A bra ham, hes ho'wàh dyoh. Neh ha-
eh gwah neh', ha wee yos'oh noot'ga nɔ ni'noh, no'-
gweh; ho wàh'sa doh' kuh:

23 Neh' naa nis'he o'noh gèh' det hot'gat hwàh, de o'-
doh ho ga nyàh, neh' no gɔs'oh neh, A bra ham wees'gh
təh dyoh, Lazar us gwah huh' det bya dii, haà doh'sàh-
gèh ta yah'dah-di'oh.

24 O nàh' de oh'sant'hwah'oh, ha wàh', Hah ni'ih A-
bra ham, da'gii dɔh, neh' da e'se haht ne Lazar us, neh
neh, os to'oh shɔ haa'gh nyoh o ne ga nos'gèh, neh' a'-
ga nɔh'nos duk ne' gəh'noh'sah gèh; neh' sàh'gh neh,
de wa ga doh'ho gaa nyàh' nèk'huh, oh doh'gwa-
gooh.

25 Neh dih ne'aa wàh' neh, A bra ham Go'o wak,
sas hàh'seek, neh' niis ne' chih'sop heh sye nɔos gwah
he ni sa'dyah giuh' ne wi yòò, nɔh o'i oh'dah shoh; da
neh naeh ha ye'nos gwah ne Lazar us ne' wa eet gəh
nɔh o'i oh'dah shoh: o-nàh' gwaa' naeh' ne' a o hwah
shoh ni'go i yòò, neh niis ne de sa'doh ho ga nyàh.

26 O yah' kuh, ne det ga'yes doh ne' ga gwe goh nɔ-
gəh, neh ne de yo gəh' he'noh de dwa deh nɔ gəh'
niih' nèk'huh agwàh'dyoh, kuh niis' he'q weh nich-
hih'dyoh, neh' neh go wa nàh', o ya dees' kuh, de yò'ə-
deh, o ni'yoh q weh gus'yo niih: neh' dih neh so-
gaah' i gəh na'yeh he'aak ək hət', ha'yoh dən dih nèk'-
huh', ha'yes yoh' he'nich hih'dyoh, təh əh ta'ye gwe nih:
təh əh kuh ha'eh gwah de o'di gwe nyoh' na'a di ət, a'-
yok hi'yah do wəht na'ə neh'he'aak ə dya'gwah dən dih
ne' neh huh'.

27 O nàh' ha wàh', Neh dih' shɔ oh gə'ya dɔ e syoh'-

gwäh, hah ni'ih, non de sa ga yäh' ne' neh huh ho sa'eh-se haht he to nöh'soot naah'nih :

28 Neh säh'äh nee' wis nöh de ga dää'non deeh; neh' neh ha'ago'i wa gwa ih sahs, dyä gwah' sho neh huh ha'eh gwah ä on dii yöh nēk'huh he'ō weh' de yō'doh he-ga nyat.

29 Ha wä'oh seeh neh, A bra ham, Neh waeh' nach' to dii yäh' ne' Mo ses, kuh neh, ho di do gäs'da nih; neh' sho sha go'nont hon daat.

30 Neh ne'aa waah, Täh'äh, hah ni'ih A bra ham: neh säh'äh ne sha yah'daat', gih shäh', ¶ on da deh sa'doh gwah'gēh don'da eet' ho'sa go yah'do wäht', däs hä'näh-ni'go än dee nih' ne'huh.

31 Neh ne sha wä'oh seeh, Neh' gih shäh nē gä'ak de o wä nont'hon deh' ne Mo ses, kuh, no'di do gäs'da-nih, täh'äh sho ha'eh gwah ta'ä nont'hon daat' na'ō wä non do e'syoh gwäh, ne sha yah'daat gih shäh' don'da-at gäh' non da'deh sa'doh gwah'gēh.

OI'WAH XVII.

O NÄH' ha go'yä oh'seeh na go'i o nya nih, Neh ne täh'äh na'gä'ak' igäā deh o gwe nyōoh', tga gont' sho ä ga'yō ook ne de yō do dääh'deeh: neh gwaa' ne ga noo oh' haa yah'da deh' he'ō weh' nän dweh'dah-gwaak.

2 Neh sah'gwah ti gä'oh he naa'o yah'da wä'h'oh, ne' gat heh'syō nyah tah' gah'agwa ah on'da ga'ni yon dahk' na'a nyah'sah gēh, o näh' ga nyō dääh'gēh ha'ō wa yah-doh'yaak, na eh' he naa'o yah'da wä'h' ne jo gweh'daat nē gäā' ni ä'nōhs a'ah daas'ha go do dääh'dä'h.

3 ¶ Swa dah'ni go'ä ähk ne swa yah'di aa dyeh: Neh' gih shäh ne wa o'yäh'hihk heh' syah da deh ne de ja-dää non deeh he sa'is däh; neh' gih shäh, ne do sa'ä-ni'go än dee nih, do sa e ji'wah sää gwus.

4 Da neh' gih shäh ne jaa duk' nē ga'at, neh ä o'yäh'hihk heh' syah da deh ne' swä nīs'häät, neh' kuh ne

ja duk' nă ga'at ne swă nîs'hăăt, neh huh' dănt hat'gah-dăh heh syah'daa deh', ă yă'os dō sa'găh nî'gō ăn dee-nih; neh ne' tga gont ne neh dăch heh'sii wah'să-gwus.

5 O năh neh, nō wān'dih hah'syoh hō wă'oh seeh Na-yah'da gwên ni yòh, Să se găă is' he ni yō gwai'wa gwên-ni yòs'doh.

6 Neh ne'aa wăăh' Na yah'da gwên ni yòh, Neh' gih-shăh neh huh' teh wah' ne swa i'wa gwên ni yòs'dos hăh', he ni wah' jo nōh'gwă ont' no nōh'gwă on ji waa găh', o-gwee nyōoh' na e'swă os' nă găă' gă iit, sycamine, neh', ne tgaawih duk' nok de'ăh, wa deh'hănt gōh ga nyò dăă-ăh hes ga'yănt hō'ōok; da neh' no gwe nyōoh' ă e-swat'hon daat.

7 Neh gwaa' ne sōō' năh ot' he ni swa diih', hoh hah'-shă yăh' ha eh'da gah'hat twus, dyòh'hos gwaa ont' gih-shăh ha'nōn dăh, o-gwee nyōoh' na'eh să'os no năh ăsho'yō ōok', ne' gah'ă'gōoh dănt heet, O năh' sho kuh hōh'seh, sa dyăăh sa dek'hōo nih?

8 Neh' dih neh sah'gwah gă nōoh neh ne ta'a wă'-os, Ses'yō nyaa'nōoh, he'ō weh' nă ga'dek hōo nih, neh' kuh ne de sat'hwah haah, iih ya eh dōn da'găh nyaa ăh, he ni yòō weh hă gek'hwên daht ăk ne'gak hwên daht'gwah huh; ă ga'at ne' neh, iis ne' wah ăh sa'dek hōo-nih, ăs ne'ge ăh' gwah huh.

9 Neh' găh no'ō yăh ne ga nōo nyō ōk'shăh, neh da'ō nōō'nyōk na hah'shăh neh' on da ga'i ō nih heh' neh huh' nō ō yeeh neh nōh ō ioh'dăh shōh wa ō wă'i-wis as? Neh' ni wiih', tăh ăh nōoh.

10 Neh huh' dih năăh' iis ni yòh'dăăh, no năh' ga-gwee gōh' neh huh' nă swa yeeh ne' nōh ō ioh'dăh shōh nech hi wis'ah seeh, ă swih, Tăh'ăh deh'ō'yah da'geh-hăh' he ni dwah'hăh syòh dăă's, neh' shō neh huh' ne-dwa yeeh' he ni ga'i wa yăn dah'gōh na'e dwa yeeh.

11 Da neh huh' ni ya'wăh ōh he nōh weeh Je ru sa tem kwa'we nōn'dyeh, shăh de'wah să' nōs hōh' neh huh' hō-ăh'doh he'yō ăn ja de nyōh ne Sa ma ri a, kuh ne Gal ilô.

12 Neh dih non n̄h ga non da de gāh' he' q weh' he' o-
yos oh, wus hāh' ni ā non diih' nā' n̄ gweh' oh to wan-
dāt, ho di' yah daat gās' nah ot, wee āh' shoq don da' di-
daht.

13 Neh' neh, de to' dāh gwah' dōh naa' di wāh' nōh, ho-
nāh', Je sus, Sa di' o nyaa nih, da' gwā dāh.

14 Neh' dih, no n̄h' waa goō gāh', ha go yā oh' seeh,
Swah' dān dih, neh huh' he tē nih' dyōh na di' yah don-
twus hoh swa do dah' sih. Neh huh' ni ya' wāh' oh, he-
nōh weeh ho nōh dān dyo' en dyah neh ne' sa o wan di'-
yah da' go eeh.

15 O n̄h' sha yah' daat he' ni ā non diih', no n̄h' waa'
gāh' ā yōoh he' sho dōh' oh gwah, shok' dōoh, neh' kuh
ho ye' āh dah' gōh not ga' eh nih no wā nōh de o' āh sē-
nyos' oh Na' wēn ni yōh.

16 Neh' no yah' dye n̄h' oh, neh huh' he o' gōh so' dah-
gh he de ah' sih da de nyōh, de o n̄' nyos oh: neh' ne
Sa mar i tan nō' yah dōh dāh.

17 O n̄h' ne Je sus' det hōs' nyeh' oh, ha wāh' Tāh' ā
gāh' wus hāh' de ā non dii' nōh ne' sa o wan di' yah da' go-
eeh? Ga ān dih' na eh', ne' dyōh dōoh'?

18 Tāh' āh deh soō gāh' de o' wa gāh' ne' don daah'-
geet, do sa' o n̄' o nyōoh Na' wēn ni yōh', neh sho n̄
gāh' ha yah' dee nōh, o yah' jī o nōh.

19 O n̄h' ha wā' oh seeh, Des' daht, sah' dān dih: neh'
ne sa i' wa gwēn ni yōs' dōs hāh', se sa' yah da gōh.

20 Neh huh' no n̄h' sha o' wa an dōoh, ne Phar i soa,
he nā' yō' nis heht' ā gaa' yōh' ne' tē nōh' dō oh' shā gwēn
ni yōh Na' wēn ni yōh, neh' ne do' saa' go wā nōh' ā gāh,
ha wāh' Neh' ne tēh' āh neh huh' taa' yōh dā' en dyah,
noch hih' wāh' gwah' no n̄h' ā gaa' yōh' ne' tē nōh' dō
oh' shā gwēn ni yōh' Na' wēn ni yōh.

21 Neh kuh ne tēh' āh ta' ā non' dō oek, Siih', swa
gaa' tōh nek ho' o weh! neh' giñ shēh' neh, Siih', swa
gaa' tōh liō weh! neh sāl' āh ne' jat ga' ā oh, swa yah'-
da goō ne' huh' i waat' ne' tē nōh' dō oh' shā gwēn ni yōh
Na' wēn ni yōh.

22 Neh' na go yā'oh'seeh na go i o nya nih, dwā'ni hā'dee nyōh' ā'dweh, no nāh' dā'swa'do ān joos' na e'-swā'nīs'hā'gāh' swā'nīs'hāāt, na wā'nīs'hā de nyōh' Nō-wā'wak nō gwēh, da tāh'āh gwāa' ta e swa'gāh.

23 Neh' nā yech'hi yā'os, Swat gaa tōh' nēk huh! neh' gih shāh, ne swat gaa tōh' si gāā, sā'noh' neh'huh hā'-sweeh, sā'noh' kuh ā yech'hi nōn dāh.

24 Neh' sāh'āh neh huh' ha'eh gwah nā ya wāh noh-dwā'ni hōh, i gāā, da ga'ya gāht' ne de yōh'hat heh, ga-doo gāh' he'ō weh, eh dah'gāh, nōh'gā'ō yaa dih, ho'-gwaa det gā'ō yaa deh' hōh wa dā'āh gwah'dih; neh huh dih ha'eh gwah ne gāh' nā yaa wāh' haa yah'da deh Nō-wā'wak nō gwēh' no nāh' hā'a'wā'nīs'hā ee wāh.

25 Neh' gwaa' ān dwa dye ānt' ne wee sōh oi'wageeh ā'ō ya'gās duk, neh' kuh neh wak ah' ā'ō wā yah'da is nā-gāā' ga wa ji yāā deh.

26 Neh' kuh, naeh' he ni dya'wāh'oh ne ta wā'nīs'hā de nyōk ne Noah, neh huh' ha'eh gwah nā yaa wāh' ne ta wā'nīs'hā de nyōh' Nō-wā'wak nō gwēh.

27 Neh' nā nōn dek hō'ni ak, ha di'ne gee hak' kuh, ho-di'nyak hō'nyō'ok, hō wan'di nyak'daa nō'ni ak, he ni yō-weh' hōh wā'nīs'hā'eeh no nāh' naeh' sha'a yōh' ne ga'ō-wa gooh ne Noah, o nāh' o yōs'oh no'no dōn dyeh, ga gwee gōh' oi'wah dōh'dōh haa di'yah daa deh.

28 Neh huh' kuh ha'eh gwah ni ya'wāh'oh ne ta wā'nīs'hā de nyōk' ne Lot; hā' nōn'dek hō'ni ak ha di'ne-gee hak' kuh, ha di'ni nō'ok, hā' nōn'dā'ni nō'ok, ha di'-yānt twah'sō'ok, hā' nōh'nōh sō'nya nō'ok;

29 Neh' gwaa' shah wā'nīs'hāāt no nāh' sha'ya gāht ne Lot ne Sod om, neh' Na wēn ni yōh' wa as'dā dyet de-yōh'dōh gwah'gwah ni yōh'dōh gōh'dāh, gā'ō'yah'gāh da weeh duk, neh' ne ga gwe gōh' wa o dii'wah'dōht.

30 Neh' huh' ne gāh' ha eh gwah nā yaa wāh, ne' dwā-nīs'hā deh no nāh' Nō-wā'wak nō gwēh', ā'ō wā yah'do-dāh'sih.

31 Neh' ne' neh' dwā'nīs'hā deh, neh' haa yah'da deh ne ga nōh'sa gāā'yaat ānt hāā dahk, o gyeh' naeh' gaa-

yāh' no wās'hoh oh, sã nōh' dānt ha'dyah dānt nō sa qh'-
neek: neh kuh haa yah'da deh, ne gah ăă'gōoh' hă eh'-
seek, sã nōh' ha'eh gwah ne' neh ăh hah'geet.

32 Ech hi' yas hăăh seek ne Lot yōoh.

33 Sōn'dih gwa'nah ot ă ih'saak he nōn'da ye'ăh dek
daa'ăh nya dōoh' hōo'heh, wa oh'dōoh' ne'huh; neh
kuh sōn'dih gwa'nah ot ă oh'dōoh' hōo'heh, oh tăh'nya
dōoh' ne'neh.

34 Oh gwa'o wiĥ, neh' no năh' neh' dwah sōn da deh,
dee ni' yas heeh ne dee nōo gwēh ga nōk'dah gēh dă ni'-
yas hăn dahk; sha yah'daat ă o wă yah'doh neek, ă o da
dăăh' naeh ne' sha yah'daat.

35 De gi' yas heeh ne dek ni'oh ă git'heh syo'ni aak;
je yah'daat ă yōn da dyah'doh neek, ă ya'go daa dăăh'
naeh ne je yah'daat.

36 De i' yas heeh ne dee'nō gwēh gah ăă'gōoh' ănt neh'-
seek; sha yah'daat ă o wă yah'doh neek, ă o da dăăh' sha
yah'daat.

37 O năh' des hō wă wă'nōh săă gwăh, hō wă'oh seek,
Ga ă o weeh', Syah'da gwēn ni yōh! Neh na'go yă qh'-
seeh, Ga ă gwa'o weh nănt ga' yas wa yăn dahk neh huh'
hă yō'di ye'ih o'ook ne do'nyon dah.

O I'WAH XVIII.

O NĀH' neh ha gos'nyeh dah'gwa niĥ' ne de ga'yĥ-
on dăăh'goh', năk'huh he yō'i wă'qoh, neh' ne ga
i wa yăn'dah gōh nō gwēh ne' dyōt gōnt a'ya go dă nō'-
yăn dahk, a'gă aak' deh a go yah'da ge'e yōoh;

2 Ha wăă', Neh naa'nō gek' ga nōn da gōoh ne daa'-
yah do'wet hak, tăh'ăh' de os'haa nis'gwah Na wēn ni
yōh, tăh'ăh'kuh deh tah'gwă dăh hō nōh'dok' nō'gwēh.

3. Da neh' ne yeh'dyon dak ne neh hō'o weh ga
nōn da gōoh, neh, go nōh'gwa yes'hah oh, neh huh' ni
dya ga wee nōoh', hō wă'yah do'wăh oh, ga wăă, daa-
găh nya dōoh, neh na'sa dyă nō niĥ, aas'gye nō wăh
kuh, he ni a'yah daa deh' neh, da'ga dōh hō ga'nyah dōh.

4 Neh ne tǎh'ǎh yaa eh' de o ga yǎh'oo; neh gwa' no ǎh'doh gǎh, ho da dǎ oh'seeh, Neh naeh he tǎh'ǎh dees'haa nis Na wǎn ni yòh, tǎh'ǎh' kuh deh ga'i wǎh ha gǎ'noh doh ha di'yah daa deh no'gweh';

5 Neh dis'hoo, ga i'o nih, heh sòh jih de yo'gǎh ni'go-hǎh'gwaa nii nǎ gǎǎ go noh'gwa yes'hah oh, do gǎs' sho ǎ ga dyǎ'no nih he ye yah'da deh, ǎk he ye no wǎhs, dyǎ-gwah' sho ǎ gaa chǎnt, ne dya'wǎh oh neh huh ǎn-dyǎn'taak.

6 O nǎh' ha wǎǎ' Na yah'da gwǎn ni yòh, Jat hǎn daat' ne' nah ot' ha wǎǎ, ne deh tga'i wa ye ih' ha i wa'ǎh het-tak.

7 Tǎh'ǎh gǎh noo ha'eh gwah Na'wǎn ni yòh' ta'sha-go dyǎ'no nih ne'a o hwǎh sha ga'o gweh'dǎǎ gwǎh, hah-de'wǎ nis'hǎ geeh naah de'wah sǎn da geeh kuh, neh huh' hah de ya goh'sǎnt hwǎh' he ta yah'da deh, neh huh' naeh' heh ga i'wiis' hah des'ha go wǎ noh'sǎ gwus?

8 Neh' nòh gwa'o wiǎ, gǎn da dyeh' ne'huh ǎ o go ya-dyǎ'no nih, ǎ o go yah'da gee hah. Neh huh' naeh, no-nǎh' ǎnt heh' No wa'wǎk' no gweh', ǎ as hǎǎ wiǎ' ne'-huh ne ga i'wa gwǎn ni yòs'dos hǎh ne yo ǎn'jah gǎh?

9 O nǎh' neh' nǎ gǎǎ' des ga yǎ ǎn dǎǎh goh', waa'-gos nyeh'dah gwǎh', ha di'yah da do gǎǎh, ho noo hoh' i-gǎǎ' hǎ non da dyah'dǎahs, hǎ neeh' o gwa'i wi'yòs doh, no yah'shoh, naeh, deh tah'gwǎs dǎh ho nǎ'noh doh.

10 De i'yas heeh ne de'noo gweh' neh huh' ho nont'-gǎn dah'goh he dyo noh'sa do'gǎh diǎ, ho non dǎ no'yǎǎ-nooh; sha yah'daat neh' ne Pharisee, ha wǎs'de o'ees naeh ne sha yah'daat.

11 Neh ne Pharisee iaat' wa'dǎ nǎ yǎǎh kuh, ha-yah'dii' sho hot hǎn deh, nǎk huh no'dwǎ no yeeh. Swǎn ni yòh', oh tgo'no o nyooǎh', he tǎh'ǎh niǎh' neh-huh' deh oh'dǎǎh, naeh' he ni yòh'dǎǎh no yah'shoh no gweh', de ǎ non dǎh'nyoh syos, ha diǎ'ni goh'hoh tah, hǎ non'dyah dǎn dyos, neh' giǎ shǎh ha'eh gwah he ni-yòh'dǎǎh nǎ gǎǎh' ha wǎs'de o'ees.

12 Dek nii' kuh de gaat'hah he'noh de wa dǎn da'eh

ne de gën dön dyest hah, tgaat gah'was kuh ne sga yah'-
kps hää't ne' was hää' ni ga'yah goh ne wa'gas hä ne-
nyas'hä gwee goh.

13 O näh neh, ha wä de'o ses wee äh' det ho'dah öh,
tä äh gwee goh' naeh de o gwee nyos'ööh ne gä'ö'ya-
gäh ha'at gaat höh; neh' sho noo da'deh doh'sä go'ee-
goh, ha wää', Swen ni yöh' dagii dääh' iih' na gi'wa-
neh'a goh.

14 Neh noh gwa'oo wih, neh nä gää' ne da oh'ni go'-
yöh [Na wän ni yöh] ha yah'da deh no gweh, neh huh'
shot gon'dah goh he to noh'soot, naeh' he'noh o wä ne
sha yah'daat: neh säh'äh naah de yo gweh'da geeh, neh,
hah tääh' ä o da döo nih eh dah'gäh äs ho'wa is; neh
kuh haa yah'da deh' neh, eh dah'gäh ä o da dö'ni aak,
hah tääh' naeh ä o wa yoo nih.

15 O näh' ha'eh gwah neh huh' ho wän di yah'teah haa-
yah'da deh, no'non do nih'a ah, neh' naah da'a go yä'ö
nyööh: neh huh' dii no näh' na go'i o nya nih' wa'-
nont gaa töh, wa o wä no'is däh.

16 Neh gwaa' ne Je sus' he a'go noo goh' neh huh'
näh't hää neeh' haa yah'da deh, ha wää' kuh' Ech hi'nek
do da ni'aak ne ni a'dik sah'dahs a'ah ne' neh huh' non-
da o ne non'dyeh heh' gyaah daa deh; sä noh' kuh' ä
yech'hi ya'is da ni aak: neh säh'äh o wä' he tä noh'do
oh'shä gwän ni yöh Na'wän ni yöh' nä gää' he ni yöh'-
dääh.

17 Do gäs' oh gwä'os, Son'dih gwa'nah ot, ä gä'aak deh-
a go gwääh' he tä noh'do oh'shä gwän ni yöh' Na'wän ni-
yöh', neh huh' noo ya wä' ne' yök sah'a ah, tä äh'
deh o gwe nyööh' ne' neh huh' haa'ye yöh.

18 O näh' ha yah'da döo gääh' ne tä noh'do öh', ho-
on'dos öh, ha wää', So gweh'dii yööh' Sa di'ö nya nih, ä
nä gyeeh', ä wa ga wä's'teht ne' yoh heh'ö weeh'?

19 O näh' ne Je sus' ha wä'oh seeh, A'na eh' heh, ä
gyaas' so gweh'di yööh? Tä äh' deh so gaah' de a-
go gweh'di yööh, sha yah'daat' sho, neh Na'wän ni yöh.

20 Syän dee ih' naeh, he ni ga i wih'sah hoh, Sä noh'

dah syah'dak, Să nōh' ăh'sa dyoo'oh, Să nōh' ăs nēs'gòh, Să nōh' . ăh să no wănt năh sii'wa gwa'ih sih, She yah da-no'oh go'ok nee yah nih, kuh, ne sa nōh'ăh.

21. Neh neh, ha wăă', Ga gwee'goh' naeh' neh huh' ni wa gye ăh nă găă' he'nōh weeh' dō ga do dyă'qn dyeh.

22 Neh huh dih', no năh' ne Je sus' wa'ook' nă găă' nōh o'i oh'dăh, ha wă'oh seeh, Jo i'waat ah soh' di sah'-syō nănt'hah: sa dă'ni nōh ga gwee'goh' he'ni saa yăh, neh' dăh he ya do'gwah dăh' no'ni dăăh; o năh' ă di sa-yăh daht' nas'hă nō nyas'hăh ne gă o'yah gěh; o năh' gaa oh' năch heeh, iih' ăch knon dă dyeh.

23 Neh huh no năh' wa'ook' nă găă, neh nooh dwa'-dohk dăh' wa oh'săh, neh săh ăh naah'de yo dohk' shō hot ga nōo niih.

24 Neh' no năh ne Je sus' waat'gat hòh' hee neeh' gwah naah'de yoo dohk' wa oh''săh, ha wăă', Neh naah''-de yoo dohk' săh gěh, hă an di yoh' he tă nōh'do oh'shă-gwěn ni yòh Na'wěn ni yòh, noo nont'ga nō'nis hă yăn-doh!

25 Neh sah''gwah tăh'ăh deh'ga nōo oh no doh'ă-gwaa out da wa dōo gôt' ha o'ga ănt' ne de wa dyo-wă o gôt'hah, na eh' he ni yoh'dăăh noot'ga nōo nii nōo''-gweh ha'a yoh' he'o weh' tă nōh'do oh'shă gwěn ni yoh' Na'wěn ni yòh.

26 Da neh' ne wa ă'nō ook' i găă, ho năă', So di'-nōo nah ot' ne găh', ăs hō wă yah'da gòoh'?

27 Neh ne'aa wăăh, Neh ne' nōh o'i'oh'dăh shoh' ne tăh'ăh i găă deh'a'go gwee nyoooh nō gweh', ho gwee-nyoo' na eh, Na'wěn ni yòh.

28 O năh' ha wăă ne' Pe ter, Sat ga'ă oh, ga gwee'goh' niih o gwat'gah wăh, iis' sgwa non dă dyeh'.

29 Neh' na'go yă'oh seeh, Do găh oh gwă'os', tăh ăh' deh so gaah' nō gweh', naa'ot gah'wă ook' he-ga nōh'soot', neh' gi hshăh no wăn'deh dōh, neh' gi hshăh ne de a'-dă nōa deeh, neh gi hshăh ne' yoooh, neh gi hshăh nook sah'dah shoh' neh' on da yo i wah'heht he tă nōh'-do oh'shă gwěn ni yòh' Na'wěn ni yòh,

30 Na'gă aak igăă do'dih gwah ni ga ye ih si'gwa
he no'sa ye ye nooh' nă găă ne'wah; kuh noo yah' de-
dyo'ăn jaa deh năn dweh, wah o'i wa da dyeh yô heh'-
oô weh.

31 O năh' he a'go noô goh' 'haa yah'da deh' ne' wwa-
hăă dek nii' sga'eh, neh kuh na go yă'oh seeh, Jat ga'-
ă oh, Je ru sa lem' ne găh' he dweeh, neh no i'wa gwee-
goh' he ni o'di yaa doh' no'di do găs'da nih, de yô do găh'-
doh haa yah'da deh' Nô wă wak nô gweh neh huh' hă-
ga'i wa yee ih.

32 Neh săh'ăh, ne' neh huh hă o wă yah'dat gah' haa-
di'yah daa deh' no yah' ho no'ăn je'noh shoh: neh' neh,
ă o wă noh'gee ăh, neh' nah'dă wan dohk' dăh, ă o wă
noh'gon dăh, ă o wă nis'gyon dih gwah huh:

33 Neh' gwah huh nă o'wah soh'gwa wee shooh, jat-
ho wă nyoh' gwah huh: da neh' neh săh wa doh'tah
dwă nis'hă deh', o năh' dănt haat găh.

34 Neh ne tăh'ăh de o'dih ni'go ă yăn dah'ooh, gat-
gaah' nă găă he ni yô'i wa geeh: neh' nă găă he ni ga-
wă noh'dăăh, hō wă noh seh'da ni'noh, neh kuh ne tăh'-
ăh de'a di yăn dee ih' ne' noh o i oh'dăh'shoh, ne' ga-
nyeh'oh.

35 Neh' he ni ya'wăh oh, no năh' dos gă'oh ni eh' ne
Jericho, ha yah'da doo găăh' ne de a'gah gwee goh, o-
ak'ah hăh dyoh, hah neek hah;

36 Neh noot'hon deh' ne găn dyoh'go waa năh ho-
di'ăh don'dyeh, ho da'on dos'oh ne' nah ot' găn-
doh.

37 Neh no wă'o wiih, neh ne Jesus ne Nazareth'
ta weeh doh' ho ăh'do on dyeh.

38 O năh' de oh'sănt hwah'oh, ha wăă, Je'sus', iis'
ne'ya a wak' ne Da vid, da'gi dăă.

39 Neh neh, o ăn dooh' hwa ă neh, hō wă'is da niuh,
neh ne ta'o dye'ă ok: neh gwaa' ne sa ga găă is' shô,
he'noh do saah'sănt hòh, iis' Ne'ya a wak ne Da vid,
da gi'dăăh.

40 O năh' de o'dah oh ne Jesus, wa i wis'aah' kuh,

neh huh' ǎnt'hq wǎ gǎh' haa yah'da deh: neh huh' no-
nǎh' dos gǎ'oh ni eh', ho ǒn'dos ǒh,

41 Ha wǎǎ, A'nah ot de sa'do ǎn jo nih' nǎ gyeeh' heh
syah daa deeh'? Neh ne'a wǎǎh', neh nǒ'sak dok'hah-
heht;

42 Neh na wǎ'oh seeh, ne Jesus, Sas dok'hah heht;
neh' se sa'yah daa gòh' ne sai'wa gwén ni yòs'dos hǎh.

43 Neh ne' wah o'gon daa dyeh' saa'dok hah heht;
wa o'nǒn dǎh' kuh, de o'ǎh sǎ ǒ nyo'neh Na'wén ni'yòh:
neh' ne ga gwee gòh nǒo gweh' no nǎh' wa ǎ'nont gaa-
tòh', de ǒ wǎ ǎh'sǎ ǒ nyos ǒh' Na'wén ni'yòh.

OI'WAH XIX.

NEH ne' neh huh' he o'yos ǒh, ho ǎh'dòh kuh ne
Jesus ne Jericho.

2 Neh ne' jat ga'ǎ ǒh, neh na yah'da doo gǎǎ' nǒ-
gweh, Zach eus ha'yaa sǒh, neh' na di'wís de'ò ees, neh
kuh noot'ga nǒo niih.

3 Neh' naa wih'sa gòh he nǒn da ye'ǎh dak a'o gǎh' ne
Jesus, sǒn'dih gwa'nah ot; tǎh'ǎh dih de o gwee nyos'-
ǒh, sòh jih' de a di yah'dah si'aah, neh ga i ǒ nih' kuh
he ni a'nǎ yak'a ah naeh.

4 O nǎh' o ǎn dòh' he o'dak he nǒoh, neh ne' gǎ-
nǎh's' nǒh gǎ ǎn dòh'dǎh no ǎh'tǎh, neh ne' tga gont
shǒ a'o gǎh; neh sǎh'ǎh ne' neh hoo'gwaa hǎ ǎ'at.

5 Neh no nǎh' ne Jesus' neh huh' ho yos'ǒh
he'ǒ weh' haa at' hot gat'hwah ǒh' neeh'tgǎh, neh ne'
wao o gǎh, neh kuh na wǎ'oh seeh, Zach eus, deh sah'-
sai'yǎh da sa'dyah dǎnt: neh sǎh'ǎh nǎ gǎǎ' wǎ nís'hǎ-
deh, neh huh' hǎ wak'hǎh heht he di sa'nòh soot.

6 Neh' ne de ǒh'sǎ i'yǎh ǒh, tho dyah'dǎh dòh, neh
na ǒh es hah'ǒh he wa o'yah dah'sǎ nǒo niih.

7 Neh' no nǎh' wa ǎ'nont gaa tòh, neh naa'di gwee
gòh' waa di'was hǎ nyo gòh, ho nǎǎ, 'Neh nooh dǎn-
dyoo', neh ho nǒ'e da'ni nǒoh nǒo'gweh, no i'wa neh'a-
gòh.

8 Neh' ne de o'dah'oh ne Zach'eus, ha wə'oh'seeh Na yah'da gwən ni yòh; Sat ga'ə'oh, Syah'da gwən ni yòh, neh naah de'wah sə'noh' he ni waa gyəh' nas'hə'nyas'həh, dek he'yah do'weh daa nih' no'ni dāəs; neh' gih shəh' kuh neh' so gaah' noo'gweh, hah gwə's'dəh ə'eh'gwə'sək, o no'wəh oo'gəh nən dya we no'ook, geih' gəəs' ni ga yee ih' ne sa ee yoh.

9 Neh ne Je'sus ha wə'oh'seeh, Neh' nə'gə's' wə'nis-hə'deh, o yoo'h ne ja go'yah da'gwat hah nə'gə's' ga'noh'soot; neh səh'əh ha'eh gwah, ho aa wak' neh' Ab-ra ham.

10 Neh səh'əh No'wə'wak no'gweh, ho yoh'dah'oh ha ih'sak heh, ə'ch ha'go yah'da'goh, kuh, ne go yah'dah dōh'oh.

11 Neh no'nəh chi o'nont' hon da dyeh, hes hoh'hot, neh neh de ga'yə'oh dāəh'goh' waas'nyeh dak, neh ga'i'oh'ni' o'nəh' dos'gə'oh ni ehs' ne Je ru sa lem; neh kuh gai'oh'ni' he'ə'neeh gon da dyeh', noo, ə'wan do-dah'sih Na'wən ni yòh' tə'noh'do'oh'shə gwən ni yòh.

12 Neh' dih dyo'i'wah ha wə's, Neh' naa yah'da doo'gəh', no yah'da nəə'gwat, wee'əh' dyo'an ja deh', he'a-wee noo, neh' no'da dyo'gwah'see nooh', he ni wah' tə'noh'do'oh'shə gwən ni yòh' ne go'wəh go waa, o'nəh' dānt hah'dān dih.

13 Neh ne a'go nook' hoh, ne' was hə's' ni oh'hah shə'gee' was hə's' ni ga'goh shə'gee' no wis dah', [ə'rat' de-wəh'nyah eeh wis kuh ni wus'hə'sh ni ga'wis da'geeh] ta go ya wi'h; neh kuh naa go yə'oh'seeh, Swa dyə'əh-duk, de'swa no wə'yənt, he ni yòə'weh' dānt geh.

14 Neh dih naa'go yə'gweh'dah' naa'di no'geh ho wə'wa's, ho nən'dāh hoh'oh ho was'yoo'h, ho nə's', Tə'h'ə ta yə'gwa ga'yəh' neh, on'das ho gwə'noh'do'ni'aak nə'gə's' ho'gweh.

15 Da neh hah he ya'wəh'oh no'nəh' sho sa'yoh, o'nəh' kuh ho ye nooh' he'oh'weh' nit hə'noh do'oh ne go'wəh goo waa', o'nəh' ho i'wih sah'oh nə'oh'wə'ni'noh' hoh' na dih'hah shəh, haa yah'da deh, ne' ta go ya wi'h,

no wis'dah, neh' na'o,noh'dook' i gää', he ni o'nont-gwee nyo gwa'oh ne sha di'yah daas hoh, he'de a di no-wa yänt'hak.

16 O näh'ho yos'oh ne to dye'gh döb, 'ha wää', Syah-da gwën ni yöh', neh ne saa wäh' sga goh'shää't, was-hää ni ga'goh shä gee' ni yot gwe nyöoh.

17 Neh na wä'oh seeh, Neh huh'jih, se hah'chi yööh : neh ga i'o nih he'dah si'wa ye is', na gwus' he yo'i was'toh, neh' dih ne' was hää nä ga non da'ge aak gh seh'hae-des'hä gwën ni yöök, äch hā'nöh dö'ok.

18 O näh' ha'eh gwah ho yoo' ne dek nii ha döb tah, ha wää', Syah'da gwën ni yöh', neh' ne saa wäh' no-goh'shäh, wis' ni ga goh shä gee ni yot'gwee nyöoh.

19 Neh' kuh ha'eh gwah, ha wä'oh seeh, Neh näh' iis ne' wis nä ga non da'ge aak äch hā'nöh dö'ok.

20 O yah', kuh neh huh' sho yoo, ha wää' Syah da gwën-ni yöh', sat ga'ä'oh, näh da' naeh, ne sa goh'shäh, neh' ne' gää' nöh' de wa'geh ho dyä yo'nöh, ä geh'sä no'ni nöh :

21 Neh säh'gh ne gos haas'ni'oh, neh ga i'o nih heh, seh nya'gas deh : neh' de sah'gwä'an dyeh' ne täh'gh iis neh huh' deh saa yäh, neh kuh syänt hwa gwas', ne täh'gh' naeh iis deh sa dyöoh.

22 O näh' ha wä'oh seeh, Neh' sho kuh niis' seh sa-ga änt dyo ya'gäh'oh dä go yah do weet, iis neh sai'wa-neh'a goh seh hah shäh. Syän dee ih naeh, he'geh'-nya'gas deh, de wa'geh gwä'an dyeh kuh ne täh'gh iih' neh huh' deh'aa gyäh, neh huh' kuh gyänt hwa gwas' he'o weh' deh a ga dyöoh.

23 A di' naeh go waa' neh huh' teh sat'gah wääh' he' ga wis'da yänt hoh' nak hwis dah', neh' dih no näh' o-sa wa gyoo, neh'huh hah dö sa wa'geh gwäh', na gaa wäh', kuh' he'ni yö do dyäh !

24 O näh' ha go yä'oh'seeh ne' dösgä'oh ni a'dih sa-ash, she wah'gwah ne sga goh'shää't, neh' hoh shee-joh' neh' was hää' ne ga'goh shää'geeh' ho'yäh'.

(25 Neh' no wä'oh seeh, Syah'da gwën ni yöh, was-hää' naeh' ni ga'goh shä gee o näh' naeh ho yäh.)

26 Neh shh shh noh gwá'ga, Neh' naah'de yo gweh'da-
gee ne go yah' igáá, á jo da dōh' ne' huh; neh' kuh
haa yah'da deh nā gā'ak igáá' de oo yah', ha eh gwa-
naeh nē yān dabk, gih shh, á o'wah gwah' ne' neeh.

27 Neh gwaa' hoi gāá nōok ni go'as wa'as, ne tsh sh
igáá' de o di gaa yās' ni h' on'dak he yā nōh'do ni'ak,
gaa oh' da yech'hiaah, neh huh' ech hi'yah wān tōh he-
gee gat.

28 ¶ Neh' no nāh' neh huh' sha o wā nōo wāh nē-
gāá, neh' o ān'dōh', oh ta'ak', o nō da gāá yaat ho-
ngnt'gon dah'goh he'tga nōn da yāh' ne Je ru sa lea.

29 Neh no nāh' neh huh' shah aa'wāh', no nāh' dōa-
gā'oh chi ehs' ne Beth phage kuh ne Beth any, he
dyo nōn da deh' neh o nōn'da deh'goh neh Ot i vea, ga-
yaa soh, he a'goh'hoh oh de i'ya seeh na go'i o nyan h,

30 Ha wāsh', Jah'dān dih, neh huh' hā ji yoh' he'tga-
nōn da yāh' ne de swa do gāh'doh; da neh' no nāh'
hā ji nōn da aht', neh' nā ji gāh' ne ga nōs'ah, gas'ha-
oat; neh ne tsh sh de wān dōh' de oo dāāt' nōp-
gweh: á jis'hā an da gōh', gaa oh' á dis'ni aah.

31 Neh' gih shh neh' so gāah' á yech'hi ya'ōn dōh,
A naeh go waa' e jis'hā an da gōh? neh' nās hes'nā ga,
Neh' gai o nih' ha de o'dō á jo nih' Na yah'da gwēn ni-
yōh' he ga yah'da deh.

32 Neh' no wān di hah'oh, o nāh' hō nōh'dān dyos'ah
hō di gāá' gwah huh, dyo ye'is dōh he'ni a go ye'āh seeh.

33 Neh' dih he'nōh weeh his hā an daa gwōs' ne ga-
nōs'ah, neh' no dis'hee nāh' hō wā nā oh' seeh, A'naeh'
e jis'hā an da gōh ne ga nōs'ah?

34 Neh ne'o nāh, Neh Na yah'da gwēn ni yōh' de o-
dō á jo nih' he ga yah'da deh.

35 Neh huh' hō di'yah teeh ha yah'da deh, ne Je sus:
neh' ne ga yah'dah gēh, ne ga nōs'ah tō nōs'wāh ne-
nōs'yo nyaa hāh; o nāh' neh huh' da o wāā dāh' ne
Je sus.

36 Neh' dih he'nōh weeh hat ha'i neh, daa di dāh'da-
sh hō a deh, no nōs'yo nyaa hāh.

37 Neh diñ no nãh' dõs gã'oh chi ehs', neh huh gwaa' o nãh' he jo non'das nãh'dah goh' ho non da deh' neh, Olives, neh' ne ga gwee goh'', he ni gãn dyoh gwah no wan di'õ nya nih, ho nõh'saah no nõh'es hañ oh, de õ-wa ãh'sã õ'nyos õh' kuh Na'wën ni yõh, ot ga'eh niñh nõ-wã nõh he di ye'ah dah goh, neh dyo i'wah heñ sõi-fih' o i'oh dwe'hã nã'gwah'dõhs nee' ga gwee goh he ni yõoh' ho nõnt gat hwäh.

38 Ho nãã', Ho dãã'oh' ha yah'da deh, ne Gõ'wäh-goo waa ne' neh huh' daz'weh dah'go on dyeh' hoh'sã-no gooh' Na yah'da gwën ni yõh: Sgã nõh' tiga'i wi-yõh' ne gã õ'yah gẽh, neh' kuh ne' dõt ga'ãh saa õk' neh si'gwaa heñ'tgãh.

39 Neh ne' de ã non dyes'dõh ne Pharisees naa di-yah dãã dyeh' ne gãn dyoh'gwah gẽh, ho wã õh seeh, Sa-di'õ nya nih, she ya'is dãh ne she i'õ nya nih.

40 Neh ne' dõt hos'nyeh õh, ha go yã õh'seeh, neh' nõh gwa'oo wih, neh gih shãh ne ta'ã non dyeeh' nã-gãã, neh' da wã nõh'sãt hõh' ne gah sgwa ah.

41 Da neh' no nãh' dõs gã'oh chi ehs, hot gaat hwäh' he'ga non da yãh, neh' nõh ta'gãh sã'nis hãh'syõoh neñ dyo i'wah,

42 Ha wãã', Neh' gih shãh ne' teh chyñ'dee ih', ha-eh gwah nagwus' iis, a õ'gwah ah neh' nã gãã ne sã-nis'hã-deh, ne nõh o'ioh'dãh shõh, neh' o wãh niis' a-e'sah ni gõ i yos dah'goh! neh' gwaa' neh, o nãh' gõ-wah'seh daa niñh' neh' se gaah'shõh.

43 Neh sãh'ãh nãñ dweh' ne' wã nis'hã-dee nyõh, ã-sa'yah doo wãht, no nãh' nõñ sañ'ni gõ'ãs wa'ãs dã ye'sat heh da dõoh, dã ye sãn dyoh'gwah haah kuh, ti' ga gwee-goh' nõh syah'da diñ' ã õ'dih si'ã õoh ã ye'sa ho'dõ õs.

44 Neh' kuh ne' shah dãs'ha dii daat he'yo ãñ ja deh' heh' syah daa deh, neh' kuh niis, kuh ne' saksah'dãh-shõh', hã ãñ di yah'da dahk' heh' syah daa deh: neh' kuh ne' deh gat'gah hõh' he'niñ syah'da deh ne dõõ sa-gya'deh sgwãh sãhk; neh' dyo i'wah, he tãh ãh deh-chyñ de'f nõh he ni yoo weh', chah e sa yah'do wãht.

45 O n̄h' neh huh' he o'yo qh ho n̄h'sa do'gāh dii, waah'sa wāh' o n̄h' ne' sa go yah'dit gāh sooh n̄gyēh' h̄ n̄n dāh ni'no qk, neh' kuh, haa di'yah daa deh', naa di'ni n̄o'qk,

46 Ha go yā qh seeh, gwah huh' Neh ne' gaa ya dōh, Neh hak n̄h'soot, ne'huh ga n̄h'so dah'gōh, n̄n dā n̄yān'dah gwah; neh' dii shō niis' jō n̄i, ne' neh huh h̄ n̄n dyān dah'gwaah na di'n̄os gwa'qh.

47 Neh' naah de'wāh n̄s h̄ gee, neh huh' ha di'o nya-nih' ho n̄h'sa do'gāh dii. Neh gwa' naa dii'sā no wa-n̄s ha di'yah d̄n tws, kuh ne' sha go'di ya dōo nih', neh' kuh ne' sha go'di go wa n̄h' ne gān dyōh'gwah-gōh', ho nih'sa gōh' he n̄n'da di ye āh duk na q wāi'wah-dōht,

48 Tāh'āh dii de o di gāh'qōh he n̄o'das di ye'āh dak: neh s̄h'āh, ne ga gwee gōh' n̄o gweh' to n̄n da des'ah-dōh' ho n̄nt'ga a qh' na'q wān'di wat'hon daat.

O I'WAH XX.

DA neh he ni ya'wāh qh, ne swā n̄s'hāāt ne' neh ho'q weh' dwā n̄s'hā dee nyōk', he n̄h weeh' ha go i o nya nih' n̄o gweh', no n̄h'sa do'gāh dii'gēh, neh' kuh hot hāāh'gōh ne ga i'wi yēōh, neh na dii'sā no wa-n̄s ha di'yah d̄n tws', kuh ne sha go'di ya dōo nih, h̄ wā-yah de'wah qh, neh h̄ neh' na di'gāh jis'hōh qh,

2 Neh n̄o was'nyeh seeh, ho n̄s', Da gwa'o wih, Ga t̄ g weeh' ni di'sah has'des h̄ qōh', he neh huh' ni sa ye't̄ an dyeh n̄s gāh' n̄h o'i ch'dāh shōh? neh giā shāh neh, n̄o ne gāh' hyah'has des h̄ wih'?

3 Neh ne' det hos'nyeh qh, ha go'yā qh'seeh, jo i'was n̄s iih ā gwa'an dōh; neh ne' dāch gwa wā n̄h's-gōh:

4 Neh ne' baptism ne John ha ye'āh dah'gwaah, neh gāh ne gā o'yah gōh dya'weeh dōh, o giū, o gwee'neh!

5 O n̄h des ho'dit t̄ q n̄yōh' de o di yah'do weh'da n̄h' naa di'yah dii, ho n̄s', Neh' giā shāh n̄n dwih', gā t̄

yah gēh dya weeh dōh, ǎǎh' ne'huh, A di' naeh go-
waah' deh she swa'i wa gwēn ni yōs'dōoh?

6 Neh gwaa gih shǎh nǎn dwih, O gwe'neh; gagwee-
goh' naeh nō gwēh' ǎ yōk'hīh sgwe'oh yaak; neh sǎh-
ǎh' naeh no di'wa gwēn ni'yōs dōh heh, ho do'gās da'ni-
ak na John.

7 Neh ne' det ho'dis nyeh'oh, Neh ne tǎh'ǎh deh o-
gwǎnōh'dōh he'ō weh ni dya wee nōoh.

8 O nǎh ne Jesus ha gō yǎ oh seeh, Tǎh ǎh' kuh
nǎh' iih taa'gwa o wih, he ni dwa'geh has'des hǎ'ōoh, he
neh huh ni wa gye ǎn dyeh' nǎ gǎǎ' nōh o'i oh'dǎh shōh.

9 O nǎh' hoh saah' ne waa'gōs nyehs' ne gǎn dyōh'-
gwah gēh' nǎ gǎǎ' des ga'yǎ ǎn dǎǎh gōh: Neh na yah'-
da doo gǎǎh' nō'gwēh, ho yǎnt wah'oh no nyo'gwih sǎh',
oh'oh'sah, neh' na di'yǎnt hōh'ge o nōh' ho want'hah dōo-
niih, neh' nach, ne wee ǎh' dyō ǎn ja deh' he'a wee-
nōoh, hǎ g'niis heht' gwah huh'.

10 Neh diih no nǎh' hōh ga'eeh, he ni wa'dyǎnt hwa-
gwōs', he o'hah'oh no hah'shǎh he tǎ nih'dyōh na di'-
yǎnt hōh'ge o nōh, neh nō'da o wǎ yōh' no dō niih' he-
ga yǎnt hōh' nōh'oh'sah: neh' diih na di'yǎnt hōh'ge o
nōh, da o wǎ yah'da gwǎǎ'shōoh, shō, shō'wan dō wih'
kuh, deh tah'gwis dǎh' de a'wih.

11 Da neh' aeh no yah' det hōh'hah'oh naa hah shǎh:
neh' kuh aeh ne' wa o wǎ yah'da gwǎǎ'shōoh, ga nōh'-
gōn das'yo waa nǎh', kuh, he'nōo wǎ yeeh; shō wan dō
wih' kuh, deh tah'gwis dǎh' de a'wih.

12 Neh' aeh ne' det hōh'hah'oh neh, sǎh, ha dōh'-
tah: neh' ha'eh gwah, ne' wa o wǎ yǎǎ ǎs, as dee'gwan
kuh hes hō wǎ yah'dōh yaa gōh.

13 O nǎh ha wǎǎ na yah'da gwēn ni yōh' he'ge yǎnt-
hōh' nōh'oh'sah, A nǎ gyeeh'? Neh hǎ ee haht' ne' nō'-
oh gwah' he'aa wak: dyǎ gwah' shō ne'huh naeh ǎ o-
wǎ yah'da noo'ok', no nǎh' ǎ o wǎ gǎh.

14 Neh diih no nǎh' na di'yǎnt hōh'ge o nōh' wa o wǎ-
gǎh', de o'dit hǎ o nyōh' naa di'yah diih, ho nǎǎ', Neh
nǎ gǎǎ neh, ha i'wa gwēn ni yōh: Nyōh', She'dwaa-

nyòh; iih di naeh ã yo gwa wás teht he ni o'na ja gwén ni yòh.

15 O nãh' as deh' ho sa'ò wa' yah doh' yaak he ni ga yánt hoh' noh' oh' sah, wa o wa nyòh' kuh. A noo' e nãh' nã o go yeeh' Na yah' da gwen ni yòh'?

16 Neh' waeh nãnt' heh' ã o go' i wah doht' nã gãh' hã di' yánt hoh' ge o noh; neh' no yah' shoh' ãs ha gó yoh' he ga yánt hoh' noh' oh' sah. Neh' no nãh' wa ã' no ook, ho nã, Sã noh' ne' neh' huh' hã ya wãh; nã gãh' noh' o' i oh' dãh' shoh.

17 Neh' naa go' yat gãt' hwaì oh' ha wãh', A di' naeh' shò' nã gãh' ne' ga yaa dooh', Neh' ne' gah' sgwaa ah' no dis' wa' ãh' oh' naa di' noh' sò nis, ho neeh' oh' deh' a' oh' hã gwis' dãh' a' wa des he ni yòh' dãh', neh' shah' gaat' ne' neh' gah' sgwã gwén ni yòh' o doh' oh' hoh' nih' sa gwaat.

18 Sòn' dih' gwa' nah' ot neh' huh' gah' sgwãh' gẽh' ã ye' 'yah' dyee nãht', neh' neh' dã gas' heh' ã it ni yo' is dah' a' ah' ã wa doh' he ye yah' da deh': neh' gwaa' neh, sòn' dih' gwa' nah' ot, dã o' yah' da' it, 'neh' noh' gãh' shò' ã wan doh' nã gat' heh' syo nih' ha yah' da deh', neh' nãnt' gãh' neh' naeh' dã wa do gwat.

19 ¶ O nãh' naa dih' sã no wa nãs' hã di' yah' don' twa', kuh ne sha go' di ya doo' nih', ne' neh' he ni dyò' is dah' ee noh' ho nih' sa goh' na' o wã' nis oh' da ãh; neh' dih' oh' sha go' dis' ha nihk' ne gãn dyòh' gwah' gẽh': neh' sãh' ãh' ne' wa di gah' ãh' yoo', he' o noo' hoh' oh' to non' doo' gant' he no' o yeeh' waas' nyeht' oh' ta yãh' dãk.

20 Neh' no nont' ga ã' os' oh, oh' sha go' dih' hãh' syoo' kuh. nã o' nont' ga ã' an' dyeh' seek, neh' huh' nã o' non' dyeh' ãn' dyeh' seek ne tga' i' wa yeeh' i gãh' noo' gwẽh, nã na yò' gwe' nyo ook i gãh' na' ã non' dye noo' wat' na wã noh, neh' huh' i gãh' no da ga ye ãh' dak, neh' huh' hã' o wã tga' hãh' hã' des hãh' goo' ne tã non' do' oh.

21 Neh' no wan dos' oh, ho nãh', Sa di' o' nya nih, o gwã' noh' doh' naeh' he' neh' huh' jib' shoh' ne' nah' ot' sã doh' kuh ne' nah' ot' sa di' o' nyaa nih; tãh' ãh' kuh deh' she gwus' sò gaah' noo' gwẽh, neh' gwaa' he yò' di' wi-

ngoh ne gai'wa gwën ni yoh' Na wën ni yoh ge kaah
neh sa di o nya nih.

22 Ga ya'nes häh gäh gäh naas'ha gwaa wis de o e'gi-
aak, ne Cesar, o gii', tãh'äh?

23 Neh gwaa' ne wa'ä'ni non dook' ho non'do wääs-
doh' shö, neh na go yä qh'seeh, A naeh go waa' sgwah-
ni'go da gwas'?

24 Da gyò'dah sahs' ne' sgah si'yoh shäät. So nah-
ot' ne gäh' ha yah'daah', kuh ne' gaa'ya do nyoh', so'
nah ot'? Det ho dis nyeh'oh ho nää', Cesar's.

25 Neh na go yä qh'seeh, Neh huh gwaa' sa'swa gon-
dak' ha yah'da deh ne Cesar. ne nöh o i oh'däh shoh'
ho wäh' ne' Cesar; neh kuh haa yah'da deh' Na'wën-
ni yoh', ne' nöh o i oh'däh shoh' ho wäh Na'wën ni
yoh.

26 Neh ne tãh'äh de o di gwe'nyes ooh', na'a di ye-
ngoh' na'wä nöh he'aa di gat' ne' gän dyoh' gwah gäh:
neh ne' wa o di'wa pää'goh he'no o yeeh' don daas'nyeht,
neh kuh ne' ta'ä non dyeeh' shö.

27 ¶ O nãh' ho di'yoa qh ha yah'da deh, ha di'yah da-
deo gäh' ne Sad du cee, (ne' tãh'äh de a di'wa gwën-
ni yoh'tah, ne do da'ä non gäh' no ni'e yeeh' no da'deh-
sa doh' gwah gäh,) neh no wan'dos'oh,

28 Ho nää', Sa di o nya nih, Mo ses' cho gwa'ya do pii,
Neh' gih shäh neh, so gaah' no'gweh de ya'dä non deeh'
a'ä eeh, ho'nyaa goh, neh' kuh nã gä'ak de ok'sah daa-
yäh' a'ä eeh, neh ne' de ya'dä non dāk' äs ho di'nyaa',
ne' yoh gä'qoh, neh' dā ot'hwa ji'nyah gäh ne de ya'dä-
non dāk.

29 Neh' dih gyee ne jaa dak' nöh dā non'dä non dāk:
neh no nyak'heh qh ne to dye'äh doh, ha wee yos'qh
kuh, tãh'äh de ok'sah da yän dah'qoh.

30 Neh ne'wah ne' dek nij ha doh'tah sho di'nyak-
heh qh, tãh'äh a eh' de ok'sah da yän dah'qh ha wee-
yos'qh.

31 Neh, ne'wah neh, säh ha doh'tah sho di'nyak'heh'-
qh; da'neh huh' he ya'wäh qh hah de'o nos'ah doh' ne

jaa dak; neh ne tǎh'ǎh deh so gaah de ok'sah da yǎn-dah ǒǒh ho ni'ee yǒǒh.

32 He yò'dohk dah'goh ne' ga gwee goh, o nǎh' ha'eh gwah ga wee yos'oh ne ye'oh.

33 Neh'dih ga i'ǒ nih, no nǎh' dǎnt hǎ'nont gǎ'oh soǒh, so' nah'ot' ǎ yoh'gǎ'aak' ne ye'oh'! neh sǎh'ǎh ne jaa dak' ni ǎ non di'noh sha go di yah'da wǎǎ'gǎ ǒǒh.

34 Neh ne Je sus' det hos'nyeh ǒh, ha go'yǎ ǒh'seeh, neh no dek'sah do ni' he'yo ǎn ja deh, ho'dii nyaas, neh' kuh no'wa di nyak'da nih.

35 Neh gwaa', ne' neh huh i gǎǎ' ǎ ya go yah'da ǎh nǎ ga gwee nih' he'ni a di yah'da ǒǒ ǒh' nǎ non da'di wa-gwee nyǎh no yah' de dyo'ǎn ja deh' neh' kuh neh dǎnt hǎ'nont gǎh' non da'deh sa'doh gwah'gǎh tǎh'ǎh' naeh too'sa o di nyaak seek; tǎh'ǎh gwah huh too'sa o-wan di'nyak da'ni aak;

36 Tǎh'ǎh' kuh' wǎǎ' dǒh' to sa'ǎ ni eeh: neh gwaas' dǎs gya dye ǎ ǒǒk he ni yòh dǎǎh na di ǒ yah'ge o nǒh; neh' kuh hok sah'dah shoh' Na'wǎn ni yòh', he neh' ok-sah'dah shoh' neh' de dyont gǎ'oh dah gwah.

37 Neh' dih heh dǎnt ho'wan di'yah da'ges'gòh no ni-ee yǒǒ, waeh' ha'eh gwah ne Mo ses' o yǎn deet' ha-ǒ-ni'ih' he'dyòs go e ot, no nǎh neh' sha o'yas dak Na yah-da gwǎn ni yòh', neh Ha wǎn ni yòh' ha yah'da deh neh, A bra ham, neh kuh Ha wǎn ni yòh' haa yah'da deh neh', Isaac, neh kuh Ha wǎn ni yòh' haa yah'da deh ne' Ja ǒǒh.

38 Neh sǎh'ǎh na eh ne tǎh'ǎh neh de a'go wǎn nǎ-yòh' no ni'ee yǒǒh, neh gwaa' ne ya goǒ heh: ga gwee-goh' sǎh'ǎh neh huh' ya goh'heh goh' he'at gat.

39 ¶ O nǎh' ha di'yah da doo gǎǎh ne sha go'di ya dǎ-nih', to dis'nyeh ǒh', ho nǎǎ', Sa di'ǒ nya nih, ǒh' syee' hoh ses'nyeht.

40 Neh no nǎh' ǒh ga'at ne' neh, tǎh'ǎh' deh sho'di-gwe'nyos ǒǒh naah gwis'dǎh ǒ sa'ǒ wa ǎn doǒh.

41 Neh na'go yǎ'ǒh seeh, A ni dyò ye'ǎh dah goǒh', he'ǎ non dǒh' ha yah'da deh ne' Christ, Neh' ho aa wak ne Da vid!

42 Neh kuh ne'a oh hwañ ne David', ha dōh' ne' ga ya'dga hāā goō ne Ga ã nōh', neh Na yah'da gwēn ni yōh' ha wā'oh seeh Na gyah'da gwēn ni yōh', Sa dyāāh gyā neh'go'gwaa,

43 He ni yōō weh deh sāāh'sih'da gāh'sāh gwañ', ãk he-yō nih nō sañ ni go'ās wa'ās.

44 Syah da gwēn ni yōh' wach ha dōh ne David' ho-yas'hō nyōh, a' di ni yōh'dāāh' he neh' kuh', ho a'-waak'?

45 O nāh' gān dyōh'gwa gwe gōh ho nōnt'hon deh ha-go'yā oh'seeh na go'i o nya nih,

46 Ech bih'ni go'ã ãhk' ne sha go'di ya dō nih; ne' de-onon dō'ān jo nih' i gāā', ne' was yō'nyas hees' dā'nont-haah'gwañ'taak; kuh naa'di nō'oh gwañ ne dā o nōn dā'-nō ãk, he'o weh' yōnt ge'ōn dah'gwañ, kuh na gwus' heh tēāh' dyo nōk da yān dōh' he'yōnt gā nīs at'hah, kuh, he gwus' ga nōk'da nō o nyōh no na'eh wa ã nōn dek'hwe-o'ek;

47 Neh, sha go di nōh'sah sañ'hōh no di'nōh gwa'-yes hah syōh, neh kuh naa'yōch bih wāāh'gwaak' sho, yō nīs hehs gāās' ho'nōn dā nō yāā: neh' shah gaat ne'-neh si'gwaa ga e'wah das'yo waa nāh' ã o di yah'do wāht.

OI'WAH XXI.

Tot gees gwañ' o nāh, neh' naa go'gās oh no nōnt'ga-neo nihs' nōo'gweh, neh huh' hwa o'nōh sāh'dō on-dyeh', nā'nōn da wis' heh was de'is dōh no wīs'dah o-nōh'sa dō'gāh diñ'gēh.

1 Da neh' kuh gye sha go'gās oh, ne' wah a'go dāās-teht' go-nōh'gwa yes'hah oh, neh huh' hwañ a'go diñ', bah de ga gwēn'nīs hā'āh.

2 Neh ne'aa wāāh' Do gās' gai'wa gwēn ni yōh' oh-gwāā Neh' nā gāā wah a'go dāās teht' go-nōh'gwa yes'hah oh, si'gwaa he ni yōō' hwañ oh'sant naeh' he ni-yōō' hwa ã nōh'sant ne'a di gwe gōh.

4 Neh sāāh'ñ ne gagwee gōh' naeh nā gāā' ho di-

gah dee nyoh, he' o weh' dwa dāā gwaa' neh huh' hwa' nōh sāt' ho we' o ee gi. Na' wēn ni yōh: neh gwa naeh he' nōh o go dāā teht', ga gwee goh' naeh neh huh' hwa' a goo dii he' ni ya go yāh' ne ya goh' heh goh.

5 ¶ Neh dii gye waa' dia nyeh' duk no nōh' sa dō' gāh dii, ga nōh' sa yās dah goh he ni gah sgwa i yōh' o dye' āh dōh, kuh ne wa da wi oh, ha wāā,

6 Neh' nā gāā' he ni yō dye' ā' nōh, ne' wah de swa' ga neeh, daa weh' ne dwā nīs' hā dee nyoh, neh no nā' hā ga eeh, tāh āh' deh joh' sgwāāt ah tah dō sa gya dyah- sāk nā gā' aak deh dwah' sāk dōh.

7 O nāh' ho wan' dōs' oh, ho nāā, Sa di' o nya nih, neh dii, ne wān dōh ne gāh' neh huh' nā ya wāāh' A nah- ot' kuh ā yo yān deh' dah go oōk' no nāh' hā ga' eeh neh- huh' nā ya' wāh syo nyōoh nā gāā' nōh o i oh' dāh shōh'!

8 Neh ne' aa wāā, Swa dah' ni go ā āhk' sē nōh' dā- yech' hi' ni go āh' sāk: neh sāk' āh ne' got gah' deh na- geh' sē nō goo ān dyāāh duk, ā nō dō' neh, iih' ne gāh' ne Christ; neh kuh ne' dōs gā' oh da yōt' hia dōn' dyah: neh' dii gai' o nih' sē nōh' neh, ā ye' chis heeh.

9 Neh dii, no nāh' ā swa' i wa' ok haak neh huh' gye dyago di yōō' de yo' dyōh gwa es yoh kuh, sē nōh' ā swah' dyōhk: neh sāk' āh nā gāā' nōh o i oh' dāh shōh' ā dwā dyee ānt' neh huh' nā' yaa wāh; neh gwaa' nā wan' dōhk dak' tāh āh' naeh, ta' yo gon da dyeh'.

10 O nāh' ha go yā oh' seeh, Dānt ha dii dāht' shōnō- ān jaat, dā nōn dō gānt' no yah' ho nō' ān jee nōoh; gō- wāh go' was hōh' kuh he nit hā nā nōh' dō oh' dā wan dō- gāh' da nōoh:

11 Neh kuh nā dwān' deh haas dōoh', ā ya' ān jōn dā- da' nōoh, ne' ti ga wēn ni yōh shō he' o weh; ā ya go dōs' weh da' nōoh kuh; o nōh' so dāāt' gi' kuh, ā ga' nōh' so dāih; de yō dā nō' ya nih' dōh, neh kuh no i' wa nāā- gwah' dōh ā wan dō dah' sō gōh ā dweeh duk' he gā' o- ya deh.

12 Neh gwaa' ne gaa oh' nōh wan dii nee' ga gwee- goh nā gāā', neh nā yech' hi yā' nis oh' da āh, dā yech' hi

ya'doh ho ga nyat' kuh; neh huh' kuh hă yech'hi yaat-gah', hă nont'gă nîs'at hah, neh kuh ho wan'dih ho'doh-gwaa'noh; neh huh' he'aa dii gat' ne go'wăh go'was hoh hă yech'hih dyooh; kuh haa di'yah daa deh ne tă nă'noh-doh; neh hă dyo'i wah'gă aak' na geh'să noh.

13 Da neh' niis hă swa'dea dăh ne ga i'wa gwa'ih sos' hă wan doh.

14 Neh dih dyo i'wah gă aak, swa hă het ne swă nyah'sah gôh, neh na'gă aak' neh on da yo dye hă'do ok ne don de swa'yah do weh dah'so ok ne' nah ot hă swih, heh dăn di'swas nyeht.

15 Neh săh hă' naeh năh hă gyoh' nă swah'sa ga'ăn-dah'go ok, kuh ne' gah ni'goh das'hăh, neh dih ne', gagwee gôh nech hih'ni go'as wa'as tăh hă ta'a di gwee-nih' na'ă non dăn doo nyaht daa'di'wa'ge hăh' kuh.

16 Neh' gwah huh' nă yech'hi yah'dat gah, de jaa oh' nōo sa'deh doh, kuh ne' de swa'dăh non deeh, kuh ne swa dă nok shoh, kuh ne swa dă'oh shoh; da neh' kuh gyee, nă găh' he ni swaa diih, hă yech'hi nyoh neh' ănt-hă nă nōh'dooh.

17 Neh kuh ne gagwee gôh' nō gwēh' hă ye'chis swa-hă neh hă dyo'i wah heht na geh'să noh.

18 Neh gwaa' naeh ne tăh hă deh jo'nōh geh'ăt ah nō geh'oot ne swa nōh'ăh'gôh ta ga'i wah doh.

19 Neh he năn di swăh ni go is'do ok' swa a wahk' ne swat hwa is hăh shoh.

20 Neh dih no năh' dă swa gaa năhk' ne Je ru sa lem, ho di'găh hă'geh dah' de o di non'dah hăh, swah ni'go hă yăh dah seek o năh' dōs gă'oh ni gaa deh' nă gă'ak deh-jo'ă ge nyoh.

21 O năh ne' neh, ne Ju dea hă ye'nō geek, neh huh' yon deh'gwat he dyo non'da dee'nyoh; neh kuh naah-da wah săh nōh' hă dya go doh'o ok, he ga non da yăh ye-yaa găht' ne' neh; să nōh' kuh nas dee'gwaa, ha di'yăh hoh ge'o nōh gôh, hă ye nō geek neh huh' hă dyee-yoh.

22 Neh săh hă nă găh' wă nă'hă dee nyoh ga nōh'.

kwās hāh' ga'aah, neh ne yò'i wa gwes gōh, he ni yoo
ne' ga yaa dōh' a ga'i wa yee ih, neh huh' nā ya wāh.

23 Neh gwaas' ne ga noo oh' he wa di'yah daa deh, ne
de wa di yah'da neet, neh kuh he wa di'yah daa deh' nā-
wā non dā'noh ge āh taak ne' neh dwā nīs'hā de nyeh;
neh sāh āh ne ga noo oh' oh ni gō'et gānt he nā yaa wāh'
nā gāā he yo ān ja deh, ga noh'kwās hāh' kuh ā o di yah'-
do wāht nā gāā' noo'gweh'.

24 Da neh' naeh ā o di yah'dye nānt' he o wee'gwa
o ya'gah hi yet nah'shaah, kuh ha di nō ge nyeh' ga gwe-
gōh noh to nō ā'joh dāh'shoh neh huh' hā o wān di'noe-
sgwā o sooh: neh' naeh ne de o non dah'son dai gōh
dā nāās'gāh syok ne Je ru sa lem, he ni yòò weh' hā o di-
wa e wāh ne de o non dah'son dai gōh he'ni o di nook-
dōt ā gai'wa ye ih.

25 ¶ Neh kuh naah'dā wān dyā o nyoooh he gāāh'-
gwaah' nān deek haah, kuh neh, so'e kaah gāāh'gwaah,
kuh he ga jih'soh dā o nyoh; o nāh neh, yo ān jah gāh',
dā non dōh'ho gaa'ih' naeh. nooh'to nō ān joh dāh'shoh',
ā gā'gāk sho deh sha'di yān de ih' he nō o di yeeh; neh
he ga nyo'da e nyoh kuh no dōh'dah shoh dān jot'ga aak,
sho.

26 Neh nā nān'nyah sa ge'eh sho nō'gweh', he nā yò-
noh dyoh seek; neh kuh ne' dyōt gōnt' ān'dih ni'go-
ā āhk' ne noh o'i oh'dāh shoh' nā ga yoh ne yo ān'jah-
gōh: neh sāh'āh ne gā o'yah gēh tgaah has'des hā ge oh
ā ya'ga dah'daa nooh.

27 O nāh' neh huh' ni yòò weh' ā o wa gāh' Ne wa-
wak nō gweh' oh jih'gā goo shoh' ānt heh, gāh has'des-
hāh ānt ho dye āh'dah gōn'dyeh, kuh neh, si'gwaah he-
noh de ga'āh sē oh.

28 Neh huh dih ni yòò weh' no nāh ā yò'i wa ye'ih e-
en dyeh' nā gāā' noh o'i oh'dāh shoh, o nāh' heht gāh'
swat'gat'hōh, neh kuh neh swah noh'ā gees gōh: neh
sāh āh neh o nāh' dos gā oh ān dyōt'his dōn'dyeh nā j-
swa yah'da gwat.

29 Neh na gos'nyeh seeh, des ga yā on dāh gōh: Jat-

ga tòh' ne fig nòh gə̀ on dōh'dāh, ga gwee gōh' kuh ne' gā i dōh;

30 Neh' no nāh' da wa'des gweh yo dyaak, e swa gāh' gās, swa yān dee ih kuh, ne swa yah'di aa dyeh heh, o nāh de yō'gāh hōn'dyō on dyeh.

31 Neh huh dih nā ya wāh' nāh' iia, no nāh. ā swa gāh nā gās' nōh o'i oh'dāh shōh ā ga'i wa yee ih, swah-ni'gō ā yān dah seek, o nāh ne'huh doa gā'oh gaa deh' ne tē nōh'do oh'shā gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh.

32 Do gās' oh gwā'os, Neh ne tāh'āh taa'ga at' nā gās' ga wa ji yāā deh, he ni yōō weh' ga gwee gōh' hā ga'i wa yee ih.

33 Neh he gā o ya deh, kuh he yō ān ja deh' ā ga'at naeh; neh gwaa' ne gwā nōh' tāh'āh' naeh taa'ga at.

34 Da neh' dih ne swa dah'ni gō ā āh'k' ne swa yah'di aa dyeh, dyā gwah shō ne'huh, ā swān'nyah saas dāh kuh ne da yō deh'sā is āe swa dah'dah da'ni aak kuh ne go nō āh'dos hāh kuh ne daa gas nyēek no di'wa deē nyōh' ne'kuh ya gōh'heh gōh, neh huh' naeh ā gā'gāk deh di'swah ni'gō āh ā swa'yah doo wāht' ne' wā nā'hā deh,

35 Neh huh āh'āh nā yōh'dā ān dyeh', ne' gāh ā'oot i gās ga gwee gōh' ā ya go yah'do wāht' nā ye nō geek' ne ti yō'ān ja gwe gōh.

36 Neh' dih ga'i o ni'aak, de swat'gah gwa'ih sō'ok heh ā swat'gaa ok; dyōt gont' kuh swa dā nō yān dahk, neh hō'gwaa dih a yech hi'dā āh neh huh' i gās hāh'de ga ye ih' he ni swa'yah da nō oh nā'ga gwee nih' i gās oō se swah'nyā gāhā, nā gās' nōh o'i oh'dāh shōh' ni ya-wāh seh, neh huh' kuh dō'se swaa dāht, he'agat Nō wā'wāk nōō'gweh.

37 Da neh' nān deh' neh huh' hā di'ō nya'ni ak hō-nōh'sa dō'gāh dih; neh no nāh' wāh oh'gāh ho ya'gāh-gh, neh huh' hwah'sōn di yāh'k' he dyō nōn da deh', neh neh, Olives gō wā'yas tah', hō'nōn da deh.

38 Neh neh se deh'ji ah ga gwee gōh' nō gweh' neh-

huh' ho wə'yah do'wəh ɔh ho nɔh'sa do'gah dih, neh' nɔ-
wən'di wat'hon da'ni neh.

OI'WAH XXII.

DA neh neh, o nəh' too hah' he gaa'wihs ne yon-
dek hwe'o ek tah ne deh wat'həh gwəh'gwah doh,
neh' neh, ne de wa'da wə'ɔh gwah ha'di yaas.

2 O nəh' neh, ha dih'sə no wa nəs', kuh ne sha go di-
ya doo nih' ho nih'sa gɔh he nɔo'da di ye'əh dak a'o wə-
nyoh': neh səh'əh ne sha go'dis haa'nis ne gən dyoh'-
gwah gəh.

3 ¶ O nəh' ho yah'dyoh seeh, Na nīs'he ɔ nɔh' ne
Ju das, Is car i ot' des gya'deh sə'nɔh hont; neh' neh-
huh' ha-yah'daah ne' was həh' dekh nii' sga eh.

4 Neh' neh, o nəh' hoh dən'dyos ɔh, neh hah doo'dit'-
həh ɔh na dih'sə no wa nəs' ha di yah don twus, kuh no-
dis'gəh ə'geh da go waa shoh, he nɔo'da ye'əh duk neh-
huh' a'o yah'dat gah haa di'yah daa deh.

5 Neh' ne wa o'nɔh ees hah, wa'ə nɔn di'wis aah' kuh
no wis'dah ənt'ho wə yoh.

6 Neh ne wa'i wis aah, o nəh' kuh ha wih'sa gɔh na'
o nɔk'do dahs neh huh a'o yah'dat gah, haa di'yah daa-
deh, no nəh' ə'gə'gək dah des'ha di'gaa neeh ne gən-
dyoh'go waa nəh.

7 O nəh' dih' hwah a'wə nīs' hə ee wəh ne deh wat'həh-
gwəh'gwah doh, no nəh'neh nə'an di nyoh' ne de wa'da-
wə'ɔh gwah.

8 Neh na gɔh'hoh'ɔh ne Peter kuh ne John, ha-
wəh, Jah dən dih neh' nəh gwus'yo nya'ni aak ne de
wa'da wə'ɔh gwah, neh' na e dwa dekh'ho nih.

9 O nəh' ho wə'ɔh seeh, Ga'ɔ weeh' ne gəh' di sa ga-
yəs' ə' dya gis yo nih?

10 Neh' na'go yə'ɔh seeh, Jat ga'ə ɔoh, neh' no nəh',
hə'ji'yo ook' he'ga nɔn'da yəh, des he ja dāt' neh huh
nɔo'gweh, ə'ga'wis di'a dyeh no'ne ga nòs' ə'g'wih;
neh' əs he'ji nɔn dəh, neh huh' hə'ji yoh' het'ga nɔh'soot
he'ɔ weh' həs'haa yoh.

11 Da neh' nās he's nās' na' nōh'sa gwēn ni yōh, Neh' Na di' o nya nih'' tyā' qh'seh, Ga'ā' o weh' ne gāh dyo-nōk'da neet' he go yah'da ye'is dah'gwaah, he' o weh' ā-ga'dek hoo nih' ne de wa'da wā'oh gwah', kuh ne ke'i- o nya niih'?

12 Neh' nās he' nō wān tas' o nōk das dāh' heh tgh' dyo nōk'da yāh, hah dee yōoh' kuh gaa yāh: da' neh-huh' ān dis'nis yōo nih, ā di'ja deh'sah o'ok.

13 O nāh' ho nōh'dān dyos'oh, neh huh' ni ya'wāh oh ho dis'hā nyōoh, he'ni a go ye'āh seeh: neh neh huh' wa-ya'des yō'nya nōos ne de wa'da wā'oh gwah.

14 Neh' di' no nāh' o yos'oh he ni yō'is daah eeh, ho-dyān'das oh, neh kuh ne' was hāā' dek ni' sga eh', nō wān'dih hah'oh he a di yah'daah.

15 Neh' na go yā'oh seeh, Neh' ne we sōh' de wa'ga-do'ā'jo'nis oh ne doo gāā' a'e dwa dek'hō nih' nā gāā' ne de wa'da wā'oh gwah ne gaa oh' nōh wān di' he ni yōō-weh' hah dā ga dōh'hō gaa ih.

16 Neh' sāh'āh nōh gwā'os, neh ne tāh'āh tōo sa ga'-dek hōo nih nah sōh, ne gaa oh' nōh wān di' he'ni yōō-weh' hā gai'wa ye ih ne [de wa'da wā'oh gwah] he tē-nōh dō qh'shā gwēn ni yōh Na'wēn ni yōh'.

17 O nāh' de oh'gwāh ne gaa wis'dah, de o dā nōo-nyos'oh kuh, ha wāā' kuh, Dee jik' nā gāā, swa da'-dek hah'sō gwus' kuh.

18 Neh' sāh'āh nōh gwā'os, Tāh'āh' tōo sak ne'ge āh no dō nii nōh qh'sah gēh; ne gaa oh' nōh wān di' he ni-yōō weh' ā gaa yōh ne tē nōh'dō qh'shā gwēn ni yōh Na'-wēn ni yōh.

19 Neh' kuh de oh'gwāh no āh'gwah de o dā nō nyos'-oh kuh, de o'yah kōh' kuh, neh ne' ta go yaa wii, ha-wāā, Neh' ne gāh' nā gāā' ne' gyah dah, neh, iis de-yech'hi yah'dō weh'da niih: neh huh' nōh swa'yeh haak' nā gāā, neh' ā ji'swas hāāh gwa'nis taak he'gyah daa deh.

20 Neh' huh' kuh, ha'eh gwah no nāh' sha'dik hwēn-daht ni ya'wāh oh ne ga wis'dah; ha wāā, Neh' nā-gāā' ga wis'dah ne gāh' ne waa seeh' wa di'wis ah'dōh,

o dye'äh dah'goh ne' get gwäh'säh, neh, iis e chit'gwäh-säh seeh, dwä'ö twäh iis de yeeh'hi yah'do weh'da nih.

21 ¶ Neh gwaa ne' jat ga'ä oh, neh' nas oh'dah naa gyah'dat gah'heh, de ya gya dii neh a dek hwaah'gwah shäh geh.

22 Neh ne ga i'wa gwën ni yöh neh huh' ni oh'dän-dyon' dyeh. Nö wa'wak nö gwëh' he nit ga i wih'sah oh; neh gwaa' ne ga nö oh' haa yah'da deh' nö gwëh, he nä dweeh duk' ä o'yah daat gah.

23 O näh' wa ä'noh sa wäh' noh'tä non da'da on do-nyöoh, son'dih gwah' he'ni ä non dii, neh huh' nä ö yeeh nä gää noh o'i oh'däh.

24 O näh' oh ta dii'wa geh'haa nöeh hä nih'dyoh, son'dih gwah he'ni ä non diih' neh huh' ä o'yah'da äh, neh ai'gwa ho di'yah da'nä ä gwat.

25 Neh naa'go'yä oh seeh, Neh' ne go'wäh go'was hoh cha go nä noh'do nih' ne de o non dah'son da i goh: da neh' haa di yah daa deh ne' cha go nä noh'do nih', Sha-go di yah'da gee has' ho'wan di yaas.

26 Neh gwaa' niis, ne täh'äh neh huh' taa'yöh dä-äak: neh dih haa yah'da deh nä'ö go wa'nä öök he ni-swa diih', neh huh' ni yöh'dä äak ha yah'da deh ne gös toh; da neh' kuh haa yah'da deh nä oh'sä no wa-nä'äak, neh huh' naeh ni yöh'dä äak haa yah'da deh, ne do gäs' i gää ye hah'säh.

27 Neh waeh, neh, ga ä ni gaah' ha go wa nääh', neh gäh haa yah'da deh näh dyoh ho dek ho nii, ö gii neh ne sha go ye nö'wah seh? täh'äh gäh neeh' haa yah'da deh näh dyoh ho dek'hoö nii? neh' gwaa' naeh nih' neh huh' gyah daah' nä gää he' swäh dyoh, neh huh' ni yöh'däh na'dye nö'wah seh i gää.

28 Iis' waeh nä gää he swa yah'da deh, ne' dyöt gwa de dwa'di aa dyehs, ha gyo'ya gä'on dyehs;

29 Da neh' dih, noh gwa'gä yaa tas, he'ö weh ä swa-nök da gwën ni yöök, änt ga yee ih' he nä yaa wäh, näh' iih ha ge gä'ya da nil, Naah'nih;

30 Neh' na yö gwe'nyö öök i gää' neh huh' ho se swa-

dek hoo nih, ho se swa'ne ge'ah kuh he'o weh' dwa ga'-
dek hwaah'gwah syòòt heh tgə nòh'do oh'shəgwən ni yòh;
neh huh' kuh ə swəh'dyon dook' he yon dā'dah gwah,
də yech'hi yah'do weh'do on dyeh', ne' was hää dek ni'
sga eh' ni ga'waji yä gee neh', Is ra el.

31 ¶ O năh' ha wăă, Na yah da gwən ni yòh', Si mon',
Si mon', sat ga'ə oh, neh ne'huh Na nîs'he o nòh' de o'-
do ə jo nis'oh niis' ə ya'yah də o gòh, neh' na'a'ga eh-
da waak heh syah da deh shah gaat' he nò ya wăh no-
non jah :

32 Neh gwaa' naeh ne go ya də nò yăă niuh, neh na'-
găak' deh dyòh'syo năh'dooh ne sa'i wa gwən ni yòs'-
doh hăh : neh huh dih no năh' də chăh'ni go'an dee nih',
sheh has'des yoo nyăh' ne de swa'dă non deeh.

33 Neh na wə'oh seeh, Syah'da gwən ni yòh, a ga'deh-
sah'oh năh'neeh, de jaa oh, non da'deh ho'doh gwah'gəh
kuh ne gă e'yaht gəh.

34 Neh ne'aa wăăh, oh go'o wih, Pe ter, tăh'ăh' ton-
da gas'nyeht ne da găăh'ăh, nă găă' wə nîs'hă deh, ne
gas oh' nòh wan dih, he ni yoo weh' săh' năh sa'doh hiuh,
naas'gyən de i aak.

35 ¶ Neh na go yə'oh seeh, Neh ne chi gwah'hăh'oh,
tăh'ăh' deh swaa'wih ne' gat gwăh'dah, kuh ne yek-
hwa'dah gwah, kuh nah dah'gwah, de swa'dohk tas' găh
hah gwis'dăh? Neh ne'o năăh', Deh tah'gwis dăh.

36 O năh' hago yə'oh seeh, Neh gwaa ne'wah, nă'o-
yăn,dahk ne' gat gwăh'dah, he a'aah ne'neh; ha eh-
gwak huh, nak hwa'dah gwah: neh kuh haa yah'da deh'
nă gă'ăk de oh'shă yăh, ha dă'ni nòh' nòò dyah'da wih-
shăh, neh ha ni'nòh dăk.

37 Neh săh'ăh nòh gwă'os, neh nă găă, ne găh' ne'
ga'ya dōh', ah soh neh nă ga'i wa yee ih' he'gyah daa-
deh, Da neh' neh huh' ho wə'yah daas oh haa di'ya-
daa deh ne' de a di ya'nes hă it bah: neh săh'ăh ne'
nòh o'i'oh'dăh shoh de yò do găh'doh he'gyah daa deh
wa dohk'dah neh.

38 O năh' ho năă, sat ga'ə oh, nă' gyee ga'gə'oh de-

wah'shā gee. Neh na'go yā'oh'seeh, neh huh' hah de-
ga yee ih.

39 ¶ O nāh' to ya'gāh'oh hoh dān'dyos'oh' kuh, he-
no daa yā'nōh dā'an dyeh, neh huh' he a'wee nōoh' he
dyo nōn'da deh' neh, Olives; ho waa'nōn dā'dyes'oh
kuh na go'i o nya nih.

40 Neh huh' dih no nāh' neh huh' he o'yos'oh he'ō
weh', ha go'yā'oh'seeh, Ja dā nō yāāh, neh naa'gā'ah
neh huh' teh swa'yah dāh'ōoh he ni gaa yāh' ne' gōh ni-
goo da gwus.

41 Neh no da'dyah dōh'nōo o nāh, he'ō weh' ni a di-
yah'da deh, neh huh' nōo ni yo weh na a'gāh sgwe'oh-
ya'go oōk, neh huh' de o'dos ho'dos'oh, ho dā nō yān-
das'oh kuh,

42 Ha wāā', Hah' nih', neh ne dyā gwah, ā sa ga yāh,
sōh neek' nā gāā' ga wls dah he ni gyah'da deh: neh-
huh' di'naeh shō, tāh'āh' naeh niih he ni dwak'ni gōoh'-
dāā, neh gwaa' niis, [he ni di sah ni gooh dāāh] neh huh'
nī yaa wāh.

43 Da neh huh' waa do dah'sih haa yah'da deh nā-
yah ge'o nōh'ne gā o'yah'gēh' da eet, wa oh'has des'yōā-
da as.

44 Da neh'dih he ni o'ō yaa gāāh, ah sōh dōn daa deh'-
has dōoh' he'sa dā nōo yāāh: neh he nōh toh'dok hwa-
āh, neh shah gaat' neh huh' nōh oō wāh' ne ga ā gwah'
nō'yos dāāh'syōok not gwāh'sah yō ān jah gēh, he ga'ge-
on dahs.

45 Neh huh' no nāh' dō sa'daht ho'dā nō yān dāā,
neh huh' kuh sho yos'oh hā nih'dyoh' na go'i o nya nih,
ho ni'dah hōh' gwa' naeh, he ni a'dih ni go'et gāhs,

46 Neh na go yā'oh'seeh, A naeh go waa swān dah'-
hōoh' swat'gāh', swa dā nō yāāh' kuh, dyā gwah' shō
ne'huh' neh huh' hā swaa yōh' he ni gaa yāh' ne' gōh ni-
goo'da gwat'hah.

47 ¶ Neh nah'sōh' shō hot haah', jat ga'ā'oh gāā-
dyoh'go waa'nāh, neh kuh haa yah'da deh ne Ja dā
hō wā yaaā aha yah'daat ne was hāā dek nii' gāā'oh

neh' ha ãn deh he'ni ã neh, dõs gã oh tot his'doh ha-
yah'da deh ne Je sus, neh', ne da'o ji gwa yos.

48 Neh dih ne Je sus' ha wã'oh seeh, Ju das, neh'
gãh ã eh sye ãh dah gwãh. Nõ wã'wãk nõ gwew heh, ã-
eh syah daat gãh, ne dã eh'se ji gwa yos'?

49 Neh' dih nõ nõh' wa ã nont gaa tõh ne de o wan-
dyah da dõh' ããh nõoh he'ã yaa wãh', hõ wã'oh seeh,
Syah da gwën ni yõh, neh' gãh ã yak hi nyõh'dak nah'-
sha ah'?

50 O nõh' sha yah'daat he'ni ã nõn diih neh wa o yãnt'
no nah'shãh nõ wã go waa nõh na di'yah dõn tws, neh
neh wa o'oh dyahk' na yãn'neh go'gwaah.

51 Tos nyeh'oh ne Je sus, ha wãã' neh huh' sho hãh-
de'sek daht. O nõh' hoh'ta yã o nyõoh na oh'dah gãh,
sa'o jãht' kuh.

52 O nõh' ha go'yã'oh'seeh, ne Je sus na dih'sã no wa-
nãs' ha di'yah dõn tws, kuh no dis'gãh ã geh'da go waa-
shõh ho nõh'sa do'gãh dih, neh kuh na di'gãh jis'hõh õh,
ne' neh huh. ho di yos oh ho wã'yah do'wãh oh, Neh huh
gãh gwas' ni swa da dye ã ãn dyeh', neh sha goh'set hãh
igãã de e'swa doo gãh, ah'shaa ah' gãh hnyah'shõh oh
kuh swa'wi nõn dyeh'?

53 Neh dih' na eh naah de wã nã's'hã geeh shah'de dwa-
dih' no nõh'sa do'gãh dih'gẽh, tãh ãh' deh'os'tõõ deh-
di swën nã's'oh da gwa ih'sõoh, ne daa'wa do gãnt' he'-
grah daa deh: neh gwaa' nã gãã ne'wah o nõh' he'swa'-
ee wãh' he ni yõ'is daah eeh, neh kuh ne' gãh has'des-
hãh' ne de yõ'dah sõn da igõh.

54 O nõh' hõ wã ye nõs'oh, wa o'was haa ih' kuh, neh-
huh' he o wã yah'tes oh' hõ to nõh'soot nõ'wã go waa-
nãh' na di'yah dõn tws. Neh ne' Pe ter waa o'nõn-
dãh, wee ãh gããs' da eh.

55 Neh huh dih' nõ nõh' wa ã nõn dee gaht, ga nõos-
hãh' heh de yõ'nõh sa gwãã deh, nõ gye, chi o nõn-
dyãh' kuh o nõh, neh huh' ha'eh gwah ho dyãn'das oh
ne' Pe ter hã nih'dyõh.

56 Neh' dih ne ye yah'da doo gããh' ne yẽk sah'da-

seeh ah ho wa'gās oh, he'noh weeh' o jis'dak ah' hāh-dyoh, neh no want'ga'ās oh, ga wās' kuh, Neh' nā-gās' ho gwēh, ha'eh gwah, de ya'dii noh.

57 Neh no doh'hi yas oh, ha yah'da deh ha wās', Si'oh, tāh'gh niih' dee'yan dee ih.

58 Neh ne' dah'ji'ah sho, o yah' ne'wah sa'o wa'gāh, ha wās' kuh, lis āāh' gyee neh huh' syah daah' haa-di'yah daa deh. Neh ne'a wās' ne Peter, So'gwēh, tāh'gh ne'huh niih.

59 Neh huh di'noo no naeh' sgat sa ga'at ne sa ga'a-daah eek, o yah' ne'wah a gwus' ho i'wa ni yā doh', haa-wās', Do gās' gai'wa gwēn ni yōh, nā gās' ho gwēh, ha'eh gwah gyee' neh' de ya'dii noh, neh' waeh neh Gal ile an no'yah doh'dāh.

60 Neh ne'aa wās' ne Peter, So'gwēh, tāh'gh' deh-gyān dee ih' ne'nah ot' saa doh. Neh ne' wah o gon'daa-dyeh', ah soh' sho hot haah', da gas'nyeht ne da gāāh'āāh.

61 O nāh' det ho'dih sa de nyōoh' Na yah'da gwēn ni-yōh, wa ot'gat hōh ne Peter. Neh ne' shos hāāh'oh ne Peter, he'ni o wā no'wāh oh Na yah'da gwēn ni yōh, he ni ya'wāh oh haa wā'oh seeh, Neh nā gā'gāak ah soh' deh dyos'nyeh oh ne da gāāh'āāh, sāh' nāh sa'doh huh naas'gyān de'i aak.

62 Neh no ya'gāh oh ne'Peter, neh he ni yo'no ok-deh waah'ni go et gāht de o'gah sā nīs hāh'syoh.

63 ¶ O nāh nāā' no gwēh, no wa ye no'wah koh' ne Je sus, wa o wa noh'gee āh, ho wa'go eek hōh' kuh.

64 Neh huh no nāh', shah to wa'gah'gweek wa o wa-goh'so week', wa o wa go'eek' naa goh'sah gēh, ho wan-dos'oh kuh, ho nās', Sā nee'yoō, so'nah ot' ne' waa ya-go eek'?

65 Neh kuh ne wee sōh' no yah' oi'we nooh' shōh ne' wa eet gāh' waa'dis nyeh'dak haa yah'da deh.

66 ¶ Neh' dih he ni yos'no'weh' no nāh' sa wās' nā-hāā dāh', neh' no di'gāh jih'dah shōh' ne gān dyōh'gwah-gēh, kuh na dih'sā no wa nās' ha di yah don twus', kuh

ne sha go'dii ya do nih', wa o di yah'da yee ih', neh huh' kuh he o was ha i nooh' het gaas'häh;

67 Ho nää', Iis gäh ne gäh ne Christ? Da gwa'o wi. Neh naa'go yä oh'seeh, Neh' gih shäh naa'gwa o wi, ha eh gwa' naeh deh aa oh' a e swa'i wa gwën ni yòs.

68 Da neh' gih shäh' kuh, ha'eh gwaa nääh' iih neh a'gwa on dooh, täh äh' deh aa oh' do'sas gwa wä noh'sä-gòh, täh äh' kuh ha'eh gwah, deh aa oh' o'sas gwaat-gah.

69 Neh' no näh' ä yo'äh'doh ge gäh'ak nää gäh ne'wah, neh huh' häs haa dyäh' No wa'wak no gweh', ga yän'-neh goo'gwaa, ne' gah has'des häh Na'wën ni'yòh gëh.

70 O näh' ga gwee goh' ho nää', Iis' di gäh hya'a-wak' Na'wën ni'yòh? Neh na'go yä oh'seeh, Swaa doh' wach, neeh' niih.

71 O näh' ho nää', A näh' ot' de yo gwa do'än jo nih' nah'soh na ye'i wa gwa'ih siih? neh wach' naeh na-gwas' o näh' iih o gwa't'hon deh haah sa'ga änt.

OI'WAH XXIII.

GAGWEGOH he'ni äñ non di o näh' det ho di dah'oh, neh huh' hwa o was haa ih' he'täh dyoh' ne Pi-late.

2 O näh' wa ä'noh saa wäh' ne wa o wa'i was hä nyo-gòh, ho nää', Neh' ne wah a'gwas hä wi. haa yah'da-deh' nää gäh ho gweh, ha goh'ni go'ä gah'hat wä an dyeh, ne noh o gyo äñ'joh däh, neh' kuh ne' sho gwa'i wah'-gwi seh' naas'ha gwa'wis de'o e'gi aak, ne Ce sar; ha-doh' kuh, Ha o hwaäh' gih oh ne' Christ ne Go'wäh-go waa.

3 O näh' ne Pi late ho on'dos oh, ha wää', Iis' gäh ne Go wäh go waa ne Jews ho noo wäh? Neh ne' des ho wä noh'sä gwäh, ha wää', Neh wach' oh sih.

4 O näh' ne' Pi late ha go yä oh'seeh na di'h'sä no wa-näs' ha di'yah don twas, kuh ne gän dyoh'gwah gëh, Täh äh' deh tah'gwis däh deh a'gi was'lä nyooh' haa yah'-da deh nää gäh' ho gweh na'o yäh'hiih o'ok.

5 O năh' sah'gwah ho'sa ga gă is' ho dis'ha nit' o-doh'oh, ho năă', Neh săh'ăh ne de a'goh ni go ăn doh' ne găn dyoh'gwah gëh, ho di o nya'ni aa dyehs kuh ti-gagwee goh' ne Ju dea, Galilee toh saah' nêk'huh hok dah'oh, [Je ru sa lem.]

6 Neh' no năh' shaa'ook ne Pilate ne Galilee, ho-da'on dos'oh a'dih gwah Galile an no'yah doh'dăh noo'-gweh.

7 Neh he ni yos'noo weh no năh' sha ă ni non dook' neh huh gwah ta noo geh' he'o weh' nit hă'noh do'oh neh, Her od, neh huh' hwa o'yah da nyeet' he' tăh-dyoh' ne Her od, he' neh huh' ha'eh gwah hăh dyon-dak ne'aoh hwah', ne' Je ru sa lem, ne' neh ho'o weh.

8 Neh huh dih no năh ne' Her od sha o găh' ne Je-sus, neh naah'de yò dohk waa'oh ees ha: neh săh'ăh no'năh jih shah de'o do'ăn joo nih' na'oo găh; neh ga'i-o nih' he' sòh jih o'i'wa wee sòh' ho'i'wa oo găh' haa-yah'da deh; neh ne' de o'dă non dak' ha'eh gwah, na'-ot gaa twăh no i'oh das hă năă'gwat na'o dyee ăh.

9 O năh' wa o'on do nyoo' wee sòh' o wă no geeh; neh' dih ne' deh tah'gwis dăh' dah des'ho wă'noh săh'-gwăh.

10 O năh' naa'di go wa năs' ha di yah don twa, kuh ne sha go'di ya doo nih', de o di dah'oh, ho non'deh has-dos oh, ho di was'hă nyô'gwa oh haa yah'da deh.

11 O năh ne' Her od kuh noo dis'găh ă'geh dah nă'-no di yòs wa o'wa găăhs'yo nih, wa o wa noh'gee ăh' kuh; da o was yoo nih kuh ne de yòs'dăăt heh, o năh' neh huh' hes ho'wa yah'da nyeeh doh' he' tăh dyoh' ne Pilate.

12 Neh shah wăă'nis hăăt', ne Pilate kuh ne Her od, sho non dă'oh heh oh; neh săh'ăh neh, si gwaa' noh-wan dih de ya da des'wa ăs'gwah.

13 Neh ne Pilate no năh' sha'go yah'de o'eek na'di-go wa năs' ha di' yah don twa, kuh ne sha go'di ya do-nih', kuh ne găn dyoh'gwah gëh,

14 Ha go yă oh'seeh, Neh huh' she swa'yah teeh nă-găă' ho gweh' he'gyah daa deh, he ni yòh'dăh igă'

neh, a'a'goh'ni go'gah'hat twah'seek ne gän dyòh'gwah-gèh: da jat ga'goh, Neh neh dee'yah do'weh dòh hee'-swa gat, tãh'gãh' deh a'gii was'hã nyòoh naa'o yãh'hih-seek nã gãh' hò gwèh, he'ò weh' nis he swa'i wa yãh'-dah gwah;

15 Tãh'gãh; tãh'gãh kuh ha'eh gwah ne' Her od: neh' wach ne' neh huh' he gwah hah'ò'noh, he ta yah'da-deh; da swat ga'goh dih, deh tah'gwis dãh' deh o'di-waa deh' ne' gã ee yaht' a ga'i wa yãh'dah go'òok haa-yah'da deh.

16 Neh dih sho nã eh soh'gwa wes hòoh, o nãh' gã-he'yat gah.

17 (Neh sãh'gãh ne gai'wa yãh'dah gòh ne' shayah-daot g'ot gah ha di'yah da deh no nãh' g'non dek'hwe-o'eeek.)

18 Neh ne' shah da'a di wã non deh de o'noh sãnt hwah-gh, ho nãh', She swa'yah dòh neek nã gãh, hò gwèh; neh' da gwat'gah wãh ne Barab baas.

19 (Neh' ne ga doo gãh' ne' nah ot ho yãh'hih oh, oh ta ya nes'hã it, oh tã dyòh gwa'e syòoh, neh kuh ho'-dyo oh, on da' deh ho' dòh gwah'gèh he'ò wa yòh' dòh.)

20 Neh' dih dyò i'wah ne Pilate, he to gaa yãh' neh' a'ot gah' ne Jesus, o na'eh sha gos'nyeh seeh.

21 Neh' dih sho ne de o'noh sãn twãh, hã non dòh', Des he swa yah'son dãh, des he swa yah'son dãh.

22 O na'eh sha go yã oh'seek, neh', sãh wa dòh'tah, Anaeh', a nah ot' ne' wa eet gãh' ni o dyee g'h? Tãh'-gãh' niñh', deh a gee gãh' neh' on da yò i'wah'heht, gã-ee yaht' a'o dyee'ãh dah'gwãh: neh' dih' sho he wee-gãh' neh', nã eh soh'gwa wes hòoh o nãh' gã he'yat gah.

23 O nãh' sho' kuh he'ni a'di wã'noh haas deh neh'-huh' ga ni on daa dyeh, hã non dò e syòh gwah' neh, ne da'ò wa'yah son dãh' naeh: da neh he'ni a di wã'noh-dãh' ne'neh, kuh naa'di go waa nãh' ha di'yah don twas, neh' oh wat'gwee niñ.

24 O nãh' neh, Pilate ho i'wih sah'oh ne' neh huh' sho o nãh' nã yaa wãh' he'ni ho dih ni gooh dãh'.

25 Da o nā' neh ha go'yat gah wii ha di'yah daa deh, haa yah'da deh ne de o wan do'ān jo nih, neh dyò'i'wah ho wah'hoo dōh hoo yāh'hīh oh oh ta'ya nes hā it, ho'dyòò oh kuh; neh gwaa naeh no yah'dat gah'wāh ne Je sus, ga nyòòh sho he'nit ho'dih ni gòòh'dāh neh huh' nā o wā yeeh.

26 Neh' no nāh' o'yah jih sha o'wā āh, Si mon' wa' o wā yee nyoh, Cy re nian no'yah dōh'dāh, ha di'yānt-hōh'ge o'noh gēh he yò ā'ja da dyeh da o ya gāh'o'on dyeh, neh' wa o'wā ee has' ne de ga'yah sont neh' ā ot'hā-dyeh' ā'o non dāā dyeh' ne Je sus.

27 Neh ne wa o wā non dāh' gān dyoh'go wāā nāh noo'gweh, wā ni'os hōh oh gwah huh, neh ha'eh gwah ne wa di'h'ni go eet gāh ho wan dā noh'seh kuh.

28 Neh' dih ne det ho'dih sa de nyoo, ha wāā, swā-ōs'hōh oh iis ne neh huh' swa dō niīh ne Je ru sa lem, āā noh niīh dās gwās'da has, neh gwāā' niis de swa da-das dā ni aak, neh kuh ne swak sah'dāh shōh.

29 Neh sāh'āh ne' swat ga'ā oh, neh' ne daa weh' ne wā hīs'hā dee nyoh, no nāā'neh nā swīh, O'ni dāā oh' ne deh wā non deh'do oh; neh kuh ne yon deh'noh dāā-hah de wān dōh' deh o dōo niīh, neh' kuh no noh'gōo-dōh' de wān dōh' deh o dā noh'ge āh'dōh.

30 Neh huh' ni yòò weh' ā'nā os' he ga e non dee nyoh, Dōn da gwa yah'da it; kuh' ho non da dee nyoh, Da-gwa'yah da'weh sāh.

31 Neh sāh'āh gih shāh ne' neh huh' nā ān dī yeeh nā gāā' noh o'i oh'dāh shōh ne gā on da seeh gēh ā' naeh nā yaa wāh no on'dat hāāh he ni gā'ih?

32 Neh kuh gyeē ne de i'ya s hee, no'yah', ne de i'ya nes'hā it'hah, neh' shah gaat' hwa o wan di'āāh, ā-āā' ā'o wan di nyoh.

33 Neh huh' dih' no nāh' neh huh' ho di'yos oh, hē' weh ne Cal va ry ga yaa'soh, neh huh' de o wā yah'sa-das'oh, kuh ne' de i'ya nes'hā it'hah; sha yah'daat hā-yā'neh gōo' gwāā, shat gwa dī' gwāā naah' ne sha yah-daāt.

34 ¶ O năh' ha wăă ne Je sus', Hah nüh', do sas'he-
i'wah săă gwas: tăh'ăh săh'ăh de a'di yăn dee ih ho'non-
di yeeh. O năh' oh ta'dik bah'sih noo syo'nyas hăh, de-
o'dih was'dyah gôh' kuh.

35 Da neh huh' ha di'hi aah' nō gwēh', de a di gaa'-
neeh. Neh' kuh ne tă nă'noh do'ôh neh huh' ha di'-
yah daah, haa di'yah daa deh nō was'gat gwăs', ho wan-
dă do'nyah dōh, hă non dōh', Cha go'yah daa gwăs' na eh'
no yah'shōh; neh' dih, ne sha da'dyah daa gôh, ne
dyă gwah do găs ha o hwah' ne' Christ, no yah'dăă-
gwăh' Na'wën ni yōh.

36 Ha eh gwah' kuh, no di's'găh ggeh dah ho wă'noh-
găă nis ôh, neh huh' ho di'yos ôh haa yah'da deh, de yô-
nega'yôh jis' kuh ho wan da diih;

37 Neh ne'o năh, Dyă gwah' gih shăh' iis' ne Go'-
wăh goo waa' ne Jews' ho nōo wăh', sasa da dyah'da gôh.

38 Da neh kuh ne waa'di ya do nyôôh neeh tăă'-
gwaă noh wan diih' haa yah'da deh, neh' ne Greek' ni-
ga ya nōh'doh dăăh' ne' gaa ya'doh gwaa'noh, neh kuh
ne Latin, kuh neh He brew, NEH' NE GĂH NĀ-
GĂĂ NE GO'WĂH GO WAA' NE JEWS' HO-
NŌO WĂH.

39 O năh' sha yah'daat ne de i ya nes'hă it'hah nō-
wan di yah'taah, waa'dwă noh'dih haa yah'da deh, ha-
wăă, iis' gih shăh ggeh'ăk ne Christ, neh' ne sasa'-
da dyah'da gôh, kuh năăh' iih.

40 Neh' dih ne sha yah'daat tos nyeh'ôh, ho is'da nii,
ha wăă, Neh' găh ne tăh'ăh deeh'ses haa'nis Na wën-
ni yōh, he neh' naeh năăh' iis shah ga e wah'das hăăt'
na dyă'ăh dah'gwa nii!

41 Da neh' nüh he di'yah'da deh, do găs' neh huh'jih;
neh săh'ăh neh, o năh' e di'yee nōôh', nō gi'ge ot' he-
nădya'dyeh hak: neh gwaa' naeh nă găă' ho gwēh'
deh tăh'gwăs dăh' de o'yăh hih'ôh.

42 O năh' ha wă'ôh see ne Je sus', Syah'da gwën ni-
yôh, da gas'hăăt no năh' neh huh' hăch'wah' he'ô wah'
chă noh'do ôh.

43 Neh na wə'oh seeh, ne Jesus', Do gās' neh noh go'yə'os, Neh' nə'gās' wə'nīs'hā deh, hah dā'ji dya'di-aak he'ō weh', dyōh ni go'ī'yōs deeh.

44 ¶ Neh huh di'noo no nəh' yee ih' chi jo'is daah-eeh, neh noh dwa'dah sōn da'ik ne ti yo'ān ja gwee goh, neh huh' noh yō'nīs heht no nəh' dyōh doo' cho sa'ga'is-dah eek.

45 Neh noh dwa'dah sōn da'ik' nən dee kaah' gāh'gwaah, neh' kuh ne yo sa ni yont' noh seh'dah goh' ho-nok'da do'gāh dih, hah de'wah sə'nos hōh' de yō do wə's'oh.

46 Neh huh no nəh ne Je sus de oh'sant hwah'oh to-deh'has dōs'oh, ha wə'ā', Hah ni'ih, ses oh'dah gēh' oh-ge gon dak' na gat'hwa'is'hāh: neh huh no nəh' neh' wa'āh, o nəh' ha wee yōs'oh.

47 Da neh' no nəh' neh' agat' de wāh'nyah eeh' ni'non diih' ha go'yas de'is dōh waat'gat hòh' he'noh o-wāh', oh to'āh sə' o nyōoh' Na'wēn ni yōh, ha wə'ā', O-do'gāh ooh, neh' no i'wa ye'is dō'noh nə'gās' ho gweh.

48 Da neh' ne ga gwee goh no gweh' ne neh huh go yah'da ye'ih'oh yont'gat'hwah seh', ho nont'ga'ā'os oh he'noh o'wāh syo nyōoh, ho non da deh'dōh sə' go eek heh sho nont'hā da dōh.

49 Da neh' kuh' he'noh daa'da dyān de'inoh, kuh ne wə'ni'os hōh'oh to wə'non dā'dyes oh ne Galilee, we-āh' ni dwa'dih si'aah, de a'di ga'neeh he'noh o'wāh syo-nyōoh.

50 ¶ Da, neh' neh swat ga'ā'oh, neh no'gweh Jo-seph ha yaā'oh, ha di'ō nya nih ne ga ya'nes hāh; neh no gweh'di yōō'noh, tga i'wa yee ih.

51 (Neh' shaa'yah daat' tāh'āh de o'i waa'ni yaā' dōoh' he'ni o dii'wa yee āh, heh wa'ā'nah ni'goo dāh kuh ha-no'ā non dyeeh,) neh neh, Ari ma the a ta weeh dōh, ga non'da yāh' he ta di no geh ne Jews; neh ha'ah-gwah ne'aa'noh na ga yoh' ne tā'noh'do oh'shā gwēn ni-yōh' Na'wēn ni yōh.

52 Neh nə'gās' ho gweh' he o'yah do'wāh oh ne Fi-late, wa o'yah dah'nee gāh' na yah'dah ne Je sus.

53 O nêh' toh sâh'doh, neh' ho wa da seeh' ne ga ni-gâ'os hi yòò; o nêh' neh huh' he o yâh he'ô weh' on-da'deh sa'doh gwah, neh ne' gas dâ'nyah gôh' he'ô weh'; tâh'âh' kuh ah soh de wan doh' nò'gweh neh huh' the'-o wa yas'hâh.

54 Da neh' shah wâ'nîs hâât ne'neh Nâ non'des yò-nya nòh'gwah; neh kuh na wên da do'gâh doh dôs gâ-oh da-yòt'his don'dyeh.

55 Neh kuh ne wâ'ni'oh ne'sshah gaat' to nee nòoh' ne Galilee, nòh'gâh ni'wâ neh, neh' no nont'gat wâh' non da'deh sa'doh gwah, kuh, he'ni ga ye âh he'wa o wa-yas hâh.

56 O nêh' jo nòk dooh he jo'dis yò'nya nòh ne gas sâ'-nò gâh'os hòh'oh, kuh nòò nòh'shoh oh; neh kuh no-non do is'hân das'oh na'wên da do'gâh doh gêh, oh gâ'i-wa yee ih' he ni ga i wih'sâh oh.

OI'WAH XXIV.

DA neh' na gwus' se deh'ji ah ne dyò dye'âh doh wâ'nîs'hâ deh he nòh'de wa dâh da eh', neh huh' ni-dyò ne nòò' hõn da'deh sa'doh gwah, wa di'a wih kuh ne gas sâ'nò gâh'os hòh'oh no dis'yò nîih, wa di'yah da de gâh'-nòh kuh no yah'shoh ne' wâh neh.

2 Neh ne' gâh sgwâ'oh nòoh gwa' naeh hòh wâ'nont-gaa tòh', hõn da'deh sa'doh gwah.

3 O nêh' he yò di yos'oh ne nòh'gòò, tâh'âh dih deh-o dii gâh' na yah'dâh Na yah'da gwên ni yòh Je sus.

4 ¶ Da neh' he ni ya'wâh oh he'nòh weeh' neh huh' o di wa'nââ gwas', jat ga'â oh, de i'yas hee dee nòò gweh' neh huh' dee it' wa di'yah daak ah, de yò dâh'gont no-nos'yò nyah'doh.

5 Neh' dih, he'nòh weeh' o nòh'dyoh oh, yò ân'jah gêh' kuh hwah o di gôh'sa nân'dak hòh', sha go nâ oh'seeh, A'na eh' heh she swa'yah dih'saas ne' neh huh' hòh-heh', he o weh' ni a di yah'da deh no ni ee yòoh'?

6 Tâh'âh ne'huh naeh nèk'huh de âh'dyoh, neh

gwas ne det hot'gě oh: jiswas'hăăht he ni ya'wăh oh she swăs'nyeh seeh nah'soh Galilee chith hehs;

7 Ha wăă', Neh Nə wă'wak nə gweh tga gont' ha di's-oh dah'gěh no dii wa'neh aa goh hă e wă yah'dat gah, neh dă e wă yah'son dăh, da neh' neh, săh wa doh'tah dwă nls'hă deh o năh' dănt haat găh.

8 O năh' jo nos'hăăh'oh he'ni o wă nòh'dăh'heh oh:

9 ¶ Neh' ne jo nont'hă da doh hon da'deh sa'doh gwah; o i'wa gwee goh' ne' was hăă' sga' sga eh he wan'di o wii, ga gwee goh' kuh neh, o yah'shoh.

10 Da neh' ne Mary Magdalene neh kuh neh Joanna, kuh ne Mary no nòh'ăh ne James, o yah'shoh kuh ne wă ni'oh ne shah gaat wă neeh', ho wan'di o wii nə wă'dih'hah oh, nă găă nòh o'i oh dăh.

11 Da neh he nòh wă di wă'nòh dăh'heht, neh shah gaat he no'dih ni'go e wăh no di'wa ga yăăh' i găăh, tăh'ăh dih' kuh deh sha go dii'wa gwên ni yòs'dooh.

12 ¶ O năh' det ho'dah oh ne Peter, neh huh' he o dak he nòo he dyo da'deh sa'doh gwah; neh huh' de os'hăk dōs'oh neh no găs'oh ne ga ni gă os hăh a o'gah ah' sho sga yăh;= o năh' shok dōo, ho i'wa nă'gwă'eh ha yah dii he'nòh e wăh.

13 ¶ Da jat ga'ă oh de i'yas hee he ni s nōn dii', neh shah wă nls hăăt neh huh' he o ne nòoh he tga nōn da yăh' ne Emmaus ha'di yas, neh ne ja dak' nōo he yot'gat hwăh he ni ga'nōn da yăh ne Jerusa'lem.

14 Da neh ho dit hăăh'go on dyeh heh de o'dit hă dyeh ga gwe goh nă găă nòh o'i oh dăh shoh he nòh e wăh.

15 Da neh he ni ya'wăh oh, neh' he nòh weeh neh' ho nont'hyò wi'a dyeh de i'yah'do weh'daa nòh', hă e hwah' ne Jesus' dōs gă'oh tot his'doh, neh' kuh shah gaat' ho nee nōo.

16 Neh' dih ne wa dye nə wah'doh ni gaah'gěh, ne tăh'ăh i găă ta' o wa yău deeh.

17 Neh na go yă oh'seeh, A nah ot' ne găh nòh o'i oh dăh ne' jat hyò'wi aa dyeeh' he jat ha'i neeh', jeh ni go'et găhs', kuh?

18 Neh ne sha yah'daat, Cle o pas' ha yaa soh, to-
nyeh'oh ha wā'oh seeh, Neh' gāh ne' soh hoh'ge ah ne
gwah' tih sehs' ne Je ru sa lem, ne tāh'āh deh si'wa-
yān dee ih' ne'wah he ni ya'wāh oh ne' neh huh' nā gāā'
wā nīs'hā dee nyoh'f

19 Da neh' na go yā oh'seeh, Noh o'i oh'dāh shooh'f
Neh nō wā'oh seeh, Neh de yō do gāh'doh haa yah'da-
deh ne Je sus', ne Naz a reth' to ya'gāh oh, neh no do-
gā da ni'ak hah has'des yō wa nāh' ne ga i'oh das'hāh-
gāh, kuh no wā'nōh gāh he'a gat Na'wēn ni yōh, ga-
gwee goh' kuh nōo gweh';

20 Neh he'ni o di ye āh na dih'sā no wa'nās' ha di'yah-
don twos', kuh nō gwaa wāh' tā nā'nōh'do'oh; hō wā'-
yah dat'gāh wāh, neh' kuh hō wā'i wā'āh heh'da nii ne
gāe yaht, da neh kuh neh de o wā yah'son das'oh.

21 Neh gwaa' he ni yō'gwah ni gooh'dā nōh na gweh'-
he ak neh' nōo ha yah'da deh, neh, Is ra el o'sa go yah'-
da gwāh: o yah' gwah huh', nā gāā' wā nīs'hā deh o-
nāh' sēh' wa dōh'tāh, he nōh o'nīs heht' neh huh' m-
dya'wāh syoh nā gāā' nōh o'i oh'dāh sho.

22 Do gās, neh ne wa di'yah da doo gāā' ne wā ni'oh,
nō gwān'dyōh gwah'gāh ha eh gwah wa di'yah daah,
wāh ok hii'wa nāā gwah'dāh, ne' ohih se'deh jih neh huh'
he wā'neh sgwah he dyon da'deh sa'dōh gwah.

23 Da neh' no nāh' tāh'āh deh o di gāāh naa yah'dah,
jo di'yos oh, o nāā, neh nooh dyo gwa dyā o nōos', ha-
di'o yah'ge o nōh' wa'ō wān di gāh, neh ne'o nāā, hoh-
heh' ne huh' naeh.

24 Neh naa di'yah da doo gāā' ne de ya'gwa di'nōh,
neh huh' he o nee nōoh' he dyon da'deh sa'dōh gwah,
do gās' gwah neh huh' ni yōh'dāh he ni yō di wā'nōh-
dāh'heh oh ne wā ni'oh; neh gwaa' ne'a oh hwāh
tāh'āh' naeh de o wā gāāh.

25 O nāh' ha go yā oh'seeh, O deh swah'ni gont, os-
haa yāā' kuh he di swā'nyah saat na'wa di'wa gwēn ni-
yā, ga gwee goh' he ni o'dis nyeh'oh no'di do gās'da-
ni'ak!

26 Tāh'āh gāh deh ga'i wa yān dah'goh ne' Christ neh' a s'ō ya gāh'dak nā gāh' nōh o'i oh'dāh shōh, o-nāh' neh huh' hō sa o yōō he'nit gaa yāh' ne' de a'āh-sā oh gōh?

27 Neh huh' nōn daah'sa wāh chit hōō hek ne Mo sa, ga gwee gōh' kuh no'di do gās'da ni'ak, waa'goh ni'go t-yān dah'dāh, no ya'dōs hā do gāh dih, ne' nōh o'i oh'dāh-shōh' neh huh' de yō do gāh'dōh haa yah'da deh.

28 O nāh' dōs gā'oh ni gāh' neh' he ni ga'nōn daa yāh' he'ō weh' hwa o nee'nōn dyeh: neh' dih he' nō o yēh' a gwas' gāh' neh, na ah'dak shō naeh.

29 Neh' dih no nōn deh has'dōs oh hō wan dō e'syoh-gwaa niuh, ho nāh, De dwa'di aak' shō sā'uo eet; neh sāh'āh neh', o nāh' oh gāās'ah hwa h'o'dōh on'dyeh, wee ah' kuh o nāh' he wa'dā nā hi neha. O nāh' he o-yōs oh, dā nōn di'aak' shō.

30 Da neh' dih he ni ya'wāh oh, he'nōh weeh neh-huh' hāh dyōh' shah gaat' de o nōn dōn dōh, de oh'gwāh nōh'gwāh, de o'dā nōō nyōs'oh, de o'yah gōh kuh, o-nāh' he'a gō yaa wiuh.

31 O nāh' de gah'ho on dyōōh ni gaah'shōh, wa o wā-yān deeh' kuh; o nāh' neh huh' gwah' shō tō sa'wah-dōh he'de o wā gaa'nāhk.

32 O nāh' de o nōn da dā'oh'seeh, Tāh'āh gā'āh deh-dyō de gāh' nō gyā'nyah sāh gēh he'nōh weeh' shō gi'hā'ni aa dyeh' he nōn dee gweeh', kuh he'nōh weeh oh-chō'gih hōō'dyāhs no ya'dōs hā do gāh'dih?

33 Neh ne det ho'di dah'oh neh shah gaat' he ni dyō'is-dah'ee nōh, Je ru sa lem sho nōnt'gōn dah'gōh, neh ne shō wan di gāh' ne' was hāh' sga't' sga eh ho nōn dyō-oh, kuh haa di'yah daa deh' ne' shah gaat' de g nōn dā,

34 Ho nāh, Do gās' o do'gāh oōh det hot'gā'oh Na-yah'da gwēn ni yōh, neh kuh he o do dah'sāh seeh ne Si mon.

35 O nāh' ho nōnt'hyō wii ne' nōh o'i oh'dāh shōh' nōh-o'wāh syōōh' he'o ne nōō, kuh he ni ya'wāh oh hōō'wā-yān dees oh' no nāh' sha'ah gwi'yah kōōh.

36 ¶ Neh' dih he'nōh weeh ah soh' ho dii taah, ha-
oh hwa'h' ne Je sus' neh huh' i aat' ha'h de'wah sã nōh-
jih, neh naa'go yã oh'seeh, Sgã nōh' ti ga'i wi'yò'aak he-
swa yah'da deh.

37 Neh dih he'nōh o wãh' oh to di yah'da niih eek,
wa o'nōh dyohk' kuh, neh kuh he nō o'dih ni'go ã wãh
ne wa'ã neeh ot hwa'is hãh' wah a gwa gãh.

38 O nãh' ha go yã oh'seeh, A'na eh go waa' swah-
dyoohs'? neh kuh a'naeh go waa dwa dòh'gãh gwaah'
nã nōh'do nyoh'shãh ne swã nyah'sa goo'?

39 Jat ga'ã oh ne' ges oh'dah gës'hoh, kuh ne' gah-
sih'dah gëh, neh waeh ne'huh neh, iih' gyah dii: da-
gwak'do nyoo, swat gaa tòh' kuh; neh sãh'ãh naeh
ne tãh'ãh de oh'wa ah' oh nãh yah' kuh, not'hwa ih,
niih' he ni yòh'dãh, des gwa'gaa neeh.

40 Neh' dih he ni yò weh' no nãh' waa dwã nohk dãh,
ha go yò dah'sah seeh, naas òh dah shoh, kuh naah sih'-
dah,

41 Neh' dih he'nōh weeh ah soh' de a di'wa gwën ni-
yòs'tah he'ni o nōh es'hah oh ho di wa'nã ã gwas' kuh,
ha go yã oh'seeh, Swa yãh' gãh nèk'huh ne gak hwa'h?

42 Da neh' ne ni wah'a ah ne gãn joh' wah deh'sgon-
duk to wa wiuh, neh' gwah huh no'wãã nōh no goh'sah.

43 Neh no ye'nos oh, waa dek hoo nih' kuh he'a di-
gat.

44 O nãh' ha go yã oh'seeh, Neh' ne gãh nã gãã no-
wãã nōh, ne' gwas nyeh seeh, nah'soh do gãã' dweh-
agwah, neh ne' yò'i wa gwee goh' ã ga'i wa yee ih' he-
ni yoo' ga'ya dōh' no ya'nes hãã goo ne Moses, kuh,
haa di'yah daa deh' no'di do gãs'da ni'ak, kuh he'ga ya-
doh ne ga ã nōh, iih' de wa'gyah da do gãh'doh.

45 O nãh' hoh ho do gwãh' naa dih'ni go'ãh gëh, neh
na o'dih'ni go ã yãh daht' i gãã' no ya'dos hã do gãh'dih.

46 Neh na go yã oh'seeh, Neh' he ni ga yee ãh' ga'ya-
doh, neh' ne' o'i wa yãh'dat heh oh ne' Christ, nã'o'ya-
gãh, neh' kuh ne' dãnt haat gãh' non da'deh sa'doh-
gwah'gëh, ne sãh dwã nãh'hã deh;

47 Neh' gwah huh ne dō sa yāh'ni gō'ān deenih', kuh ne dā ja go di'wah sās gwus' ne go i'wa neh'ak shāh, ā gat'hāh'gō oōk hoh'sā nō goōh, he ye'nō ge nyōh' naah'de ya ga'ān ja gee, ān dwah'sa wak' ne Je ru sa lem.

48 Da neh' niis swa i'wa gwa'ih sōs nā gās' nōh'ōi-oh'dāh.

49 Da jat ga'āh, da ge nyeet' ā swa'yah do wāht' he-ni'ōi wih'sah'ōh' Naah'nih; neh'gwaa' ne swa āh'heh-q'ōok' shō he ga nōn da yāh' ne Je ru sa lem, he ni yō-weh' nō nāh' o gwe gōh' ā ga'i wa ye ih ān dyech'hi yōh ne gah has'des hāh, neeh'tgāh ā'dweeh dak.

50 Neh' na gō'yah dit'gāh, he ni yōō weh' ne Beth-a ny; o nāh' de o'nis ōh'dah gwah'dōh, waa gō ya'dāh-swi'yōs dāh.

51 Neh' dih he ni ya'wāh'ōh he'nōh weeh', ha gō ya-dāh'swi yōs'tah neh nō wā'yah dōh nōōh haa di'yah da-deh, neh' ne gā o yah gēh' hō sa o wā'gāh.

52 Da neh' nō wā'yah da nō'ōh gōh, hō wan'dā nō yē-niuh; Je ru sa lem kuh sho nōnt gon dah'gōh hō nōh es-hah'ō on'dyeh;

53 Neh' ne dya'wāh'ōh shō o nōh'sa do'gāh dih gēh hā nih'dyōh de o wā'āh sō o nyōh, hō wā'dāh swi'yōs da-nih, kuh Na wēn ni yōh. Do gās neh hnh' ni ya wāh.

NEH HE NI O I'WI'YÒS DOS'YÒH DĀĀH NE CHA-
GA'O HE DUS,

Neh

NE JOHN HOYADQH.

O I'WAH I.

NEH ne chi o heh sho No wāh nōh ne shon da'wah-
saa wāh; neh kuh ne de ya'di nōh' Na wēn ni yōh
No wāh nōh; neh gwah huh No wāh nōh neh ne'huh
Na wēn ni yōh.

2 Neh' ne sha'yah daat' sho ne chi wa'eeh shon da'-
wah saa wāh de ya'di nōh Na wēn ni yōh.

3 He yō'i wa gwe goh' ha o hwah' ho dyā nohk'dah oh;
neh kuh na'gāh nōh' neh huh' de o'ye āh', deh tah'gwis-
dah deh o'des yo niuh', he ni yoo ne' gas yo nii.

4 Neh huh' kuh haa yah da deh i waat' ne' yōh heh;
neh' kuh ne' yōh heh de o dih hat'hes dah' goh noo'-
gweh.

5 Neh ne de yōh hat heh oh son'da gooh dyōt gont'
he yo dā'gh goot, neh gwaa' ne de yō'dah son da i goh
tāh āh deh o ye noos'ōoh ne de yōh'hat heh.

6 ¶ Da neh' ne toh hah oh Na wēn ni yōh noo'gweh,
neh' ne John ha'yaa soh.

7 Neh shah gaat' na i'wa gwa'ih sos no yos'oh, neh
ā'i wa gwa'ih sahs' ne De yōh hat heh; ne ga gwee goh'
igāh no gweh a ye'i wa gwēn ni yōs', on'da weeh dak'
haa yah'da deh.

8 Tāh āh naeh neh na'o hwah ne De yōh'hat heh;
neh gwaa' sho ne to wah'hah oh ne'neh ā'i wa gwa'-
ih sahs' ne De yōh'hat heh.

9 Neh naeh do gās' ne'neh, ne De yōh'hat heh, neh

de ya'gòh hat'heh dah'gwa nih ga gwe gòh nò gweh' ne
da ya go yò'òn dyeh he'yò òn ja deh.

10 Neh yò òn'jah gèh heh'sgwah; neh kuh ho dyi-
nohk'dah òh he'yò òn ja deh; da neh' ne tǎh'ǎh de-
wa yǎn deeh òòh ne yò òn ja deh ha'di nò geh.

11 Neh huh' kuh ho yos'òh he ni gaa yǎh' no'o wǎh,
neh' dih ne tǎh'ǎh de-ò'wa yah dah'sǎ nòò niih' no'o-
wǎh, ha ò hwah' ha ò'gweh dah.

12 Neh gwaa' he ni yòò ne' wa ò wa yah'dah sǎ nòò-
nih, ha gòh'has des'hǎ wii ne'neh ǎs hok'sah dah'shòh-
gǎ'gǎk Na wén ni yòh, ha eh gwah' kuh haa di'yah daa-
deh nǎ òn di'wa gwén ni yòs' he ni oh'sǎ noh'dǎǎ;

13 Neh ho'nǎ nò gǎǎ dòh tǎh'ǎh neh huh' deh dya'we-
nòòh ha dit'gwǎh sa deh [na di'gǎh jis hòh gǎ'gǎh;] tǎh-
ǎh kuh ha'eh gwah ne'neh gi'h shǎh' ò da'yò nòh dǎ-
òk hǎ nòn'deh dǎ òh nò gweh; tǎh'ǎh kuh ha'eh gwah
ne'neh gi'h shǎh' ò da'yò nòh dǎ-ò'òk naeh he nit ho'-
dih ni gooh'dǎǎh nò gweh; neh gwaah', tho nòh dǎ-
òh Na'wén ni yòh [ho nǎ nò gǎǎ dòh.]

14 Da neh nò gweh òh wa'ah ò dòh'òh No wǎǎ nah
shah gaat' kuh de dwa'di nòh hò gwaa'gwa de nyòh; neh
kuh ne de dwa'ga neeh he nah de ga'ǎh sǎ'os yòh dǎh'
no'o wǎh ne neh' shò sgat ho wi'yǎ yǎh Nooh'nih, ga-
nòò hòh' na da'ni dǎ'os hǎh kuh ne gai'wa gwén ni'yòh.

15 Neh ne John ha i'wa gwa'ih sòs, ha yah'da deh, neh
ne de oh'sǎnt hwah'òh, ha wǎǎ, Neh ne gǎh' nǎ gǎǎ' haa-
nyeh'dah gòh, na gǎǎh, Neh haa yah'da deh ne nòh gǎ-
da eh sii'gwaa he nòh daa geh'sǎ nò gǎ nyòò, neh sǎh'ǎh
neh, ò òn dòoh' shò chi a'yah daa deh niih he ni yòh-
dǎǎh.

16 Neh gwah huh' nò gwa'ye nòò' he ni'ga'noh hòh
haa yah'da deh, neh gwah huh' neh' da yò'ǎh òn'dyeh
shò na da'ni dǎ'os hǎh.

17 Neh sǎh'ǎh naeh ne Moses hot gǎh'wǎh ne gaa-
neǎ hǎh, neh gwaa' na da ni dǎ'os hǎh, kuh ne gai'wa-
gwén ni yòh', neh huh' naeh ni dya'wee nòò' haa yah'da-
deh' ne Je sus Christ.

18 Deh soq gaah' noq'gweh ne wə'do gwah' a'ogās'q-
ok' Na'wən ni yòh; neh na oh'hwah ge'ah ho wi yə'āh',
naah doh'sāh gēh Nooh'ni ha yah'dah ga'eh neeh' ho-
yah'do dah'soo.

19 Neh' ne gāh' nə gāh' ne John' ho i'wagwa'ih-
sooh, no nāh ne Jews' shon da'q wan'di haht na di'yah-
don twus', kuh ne Levites, Je ru sa lem da'ā'noh dān-
dih' he o wa yah'do wāh oh ho wə'on dos'oh, So ne gāh'
niis?

20 Neh' no i'wagwa'ih soq, tēh āh' de o'doh hi yāh';
neh gwaa', ne to i'wagwa'ih soq, Tēh āh' deh iih' ne'
Christ.

21 Neh' ne' shə wan'dos'oh, A'di shə'? Iis' gē neh,
Elias? Neh' ne'a wāh' tēh āh' niis. Iis' di gāh', no do-
gās daa nih? ha wāh', Tēh āh'.

22 O na'eh shə wə'oh seeh, So di ne gāh' niis? neh'
aayə gwe'nyo oqk' i gāh' do sa yak'hi wə'noh sāā gōh, ne
dyok bih'hah'oh. A nah'ot āh' sih' heh syah daa deeh?

23 Ha wāh', lih waih ne tga dwə'no yān doos' he'q-
weh' deh dye'no gee nyoh', Swa da gwa'ih sih' he'ot'ha i-
noo Na yah'da gwən ni yòh, shah'gaat' he'ni o yee āh' no-
do gās da'ni ak Esai as.

24 Da neh', ha di'yah daa deh' ne' to wan'dih hah'oh,
nah' ne Pharisees.

25 Neh' no wə'on dos'oh ho wə'oh seeh, A di' na eh
go waa', baptism sa dye'āh dah'gwaah; dyə gwah' tēh-
āh' deh iis ne' Christ, kuh neh, Elias, tēh āh' kuh ha-
eh gwah' deh neeh no do'gās daa nih?

26 Det hos'nyeh'oh ne John, ha wāh', o ne ga nōs niis
gye āh'dah gwah' ne baptism; neh gwaa' ne'huh ne
she yah'daat neh huh' iaat' he swa yah'da deh, ne tēh-
āh' deh she swa yān dee ih:

27 Neh' ne'neh haa yah'da deh, nee noh'gāh' da eh',
neh si'gwaah he noh' da geh'sā no gē nyoo'h: neh ne de-
a'noh son'dah gwah' nooh dah'gwaah dyə dohk' niis he-
nigai wah' naak'hyoh dās.

28 Neh' ne Be tha bara, [Be tha ny,] ni dya'wāh syoh

nə gəə nōh o'i oh'dəh shōh, si'gwaa ne Jor dan, he'oweh ne John, bap tism ta go'ye əh'dah gwa'ni ak.

29 Neh nō sa'yōh həht', wa o gəh' ne Jesus ne John, neh huh' nōn daa we'no ɔn dyeh' haa yah'da deh, neh ne'aa wəə, Jat'gaa tōh' not hwas'aah ne de yo di nōh'gə ɔnt, neh ho yah'da wəh Na wən ni yōh, neh go wa'dwə-deh'doh neh ə ɔnt'he nō'geh daat neh o i'wa neh'ak shəh he'yo ən ja deh.

30 Neh' ne gəh' nə gəə' haa yah'da deh na ges'nyeh-dah'goh, a gəə, Neh nōh'gəəh' da eh' nōo'gweh, neh si gwaa' he'nōh daa geh'sə nō gə nyoo; neh səh əh neh', o ən dooh shō chi a'yah da deh ni hē ni gyah da deh.

31 Da təh'əh dee yən de'i nōh: neh gwaa' shō, ne' neh huh' i gəə' a'ō wa'yah do'dah sih', haa di'yah daa deh neh Is rael, neh dyō i'wah a gyoo', o ne ga nōs' ke ye' əh dah'gwa nih ne bap tism.

32 Da neh' ne John ho i'wagwa'ih soo, ha wəə, Neh nōh'gee gəh' Not'hwaah ih' da yō dah səh'do ɔn dyeh' ne gə o'yah gəh, shah gaat' he ni yōh'də ɔn dyeh' ne jəh' go waah' gus he nəh, neh huh' o dā'das oh haa yah da deh.

33 Da neh ne təh'əh dee yən de'i nōh: neh gwaa' ne ta geh'hañ oh, nō'ne ga nos' ək he ye əh'dah gwa'ni ak ne bap tism, neh' Shaa'yah daat ha gə'oh seeh, Neh he'oweh' ni a'yah daa deh ə gə'dahk' Not'hwaah ih', nə nəh' əh see gəh' ə dyō'dah səh'do ɔn dyeh, neh' Shaa'yah daat' ne' neh, Not hwa'is hā do gəh'dih, ə o ye'əh dah gwaak' ne bap tism.

34 Da neh' na gat'gat hwəh', neh kuh ne' gi wagwa' ihsos he neh' nə gəə, No'a wak' Na'wən ni yōh.

35 O yah' kuh, hō sa'yōh həht, iaat' ne John, de' yas hee' kuh, na go'io nya nih;

36 Da neh' ne de o'gaa neeh ne Jesus' hòoh'də dyo ɔn dyeh, ha wəə, Śwa gaa tōh' not hwas'aah de yō di nōh'gə ɔnt, neh ho yah'da wəh Na wən ni yōh.

37 Neh nō nont'hon deh ne de i' yas hee na go'io nya nəh he waas'nyeht, neh' kuh ne wa o'wa nōn dāh' ne Je saa

38 O năh ne Je sus' det ho' dih sa de nyoo, ha go' gâh' oh' kuh ho wan' non dăă dyeh, neh na go yă oh' seeh, A nah' ot' snih saas' ho wă' oh' seeh, Rab bi, (neh' na ya gâh' no năh de ga' wan' non de nyoo, Sa di' o nya nih,) ga' gâh' weh' chih dyoooh'?

39 Ha go yă oh' seeh, gaa oh' non daas neeh', jat' gaa' toh. Neh huh' nit ho nee noo', ho nont' gat hwah' oh' he' o weh' ni o' gâh' heh' oh; neh huh', kuh ho di' gâh' heh' oh' he' o weh' ni o' gâh' heh' oh' neeh' wă nîs' hă deh; neh sâh' gâh' neh', o năh' noo, gee ih' chi yô is daah' eeh, nee' gâh' gwah' a neh.

40 Sha yah' daat ne de i' yas heeh, no nont' hon deh' ne John waas' nyeht, wa o' non dăh' gwah huh', neh' neh, Andrew, Si mon Pe ter dee ya' dă non deeh.

41 Neh' to dye' gâh' dōh ne wa o' yah' dih saak wa o' gâh' kuh neh ha o' hwah' dee ya' dă non deeh, Si mon, ha wă' gâh' seeh' kuh, Neh' neh, o năh', sha gwaagâh, ne Me- sias; neh' găn dōh' no năh' de ga' wan' non de nyoo, ne Christ.

42 Neh' neh huh' ho yah' teeh haa yah' da deh' ne Je- sus. Neh dih no năh ne Je sus' wa o' gâh', ha wă, Jis' ne Si mon, nee' yaa wak' ne Jo na; Neh, ne Ce- phas', gâh' sa yaas taak; neh' găn dōh', no năh' de ga' wan' non de nyoo, Pe ter. [Neh găn dōh, ne gah' agwa- ah'.]

43 Da neh' no năh sa yoo hăht', neh huh' no năh' waah' dăndyō' eh ne Je sus, Ga li lee ha eeh', wa o' gâh' ne Phi lip, neh' na wă' oh' seeh, Dak non dăh.

44 Neh' ne Phi lip' Beth sai da' toh' dăn dyoooh, he' o weh' tga non' da yăh' det hi' na geh' ne. An drew, kuh' nă' Pe ter.

45 O năh ne Phi lip, neh' wa o' gâh', neh, Na than i el, neh na wă' oh' seeh, O năh' sha gwaagâh' haa yah' da deh', ne Mo ses ho ya' nes hăă goo, kuh no' di do gâh' da- nih ho di' ya dōh, Je sus' ne Na za reth' to ya' gâh' oh, ho- aa' wak' ne Jo seph.

46 O năh' neh, Na than i el' ha wă' oh' seeh, O gwee-

nyoo gǎ' neh, a gwa'nah ot wi yòò, on'da gayagǎh' ne Na-ma-reth! ha wǎ'oh seeh ne Phi-lip, Gaa oh' non daa-seeh', sat'gaa tòh.

47 Onǎh' ne Je-sus' wa'o gǎh' neh, Na-tha-niel, neh-huh' non daa we'no on dyeh' haa yah'da deh, neh' na-go'yǎ oh'seeh, Swat gaa tòh' ne do gǎs'o weh' Is-ra-e-lite, he'o weh' ni a'yah daa deh' ne deh os'too de ah'ni gǎh'-hoh tah.

48 Tos nyeh'oh neh Na-tha-niel ha wǎ'oh seeh, A-ni-dyó ye ah'dah gǎh' heh, a-gyǎn dee ih' Det hos'nyeh'oh' ne Je-sus', ha wǎ'oh seeh, Ah soh' te yǎ'no go'noh ne Phi-lip, no nǎh' noh'goo chih ah'dyoh, he'gǎ ih' ne fig', go gǎs'oh.

49 Det hos'nyeh'oh neh. Na-tha-niel, ha wǎ'oh seeh, Rab-bi, Iis' waah do gǎs' ne'ya a wak' Na'wǎn ni yòh: Iis waah ne Go wǎh'go waah neh, Is-ra-el.

50 Det hos'nyeh'oh ne Je-sus' ha wǎ'oh seeh, Neh dyò'i'wah he go yǎ'oh seeh, neh' ne go gǎs'oh gǎ o da-goo'gwaa ne' fig' noh gǎ on doh'dǎh, Si wa gwǎn ni'yòs-tah' gǎh' Neh' ne'huh nǎh sat'gath hòh neh si'gwa he ni yò'i'wa nǎh'gwah dǎh, na eh nǎ gǎh'.

51 O na eh' sha wǎ'oh seeh, Do gǎs', Do gǎs', oh go'yǎ os, Neh' no'ǎn doo'gwaa, s swa gǎh' dǎ wan'deh ho'on dih' he gǎ o'ya deh, neh' no o'yah gǎ o noh shǎh shoh', Na'wǎn ni yòh neh huh' heh tǎh' hǎ o ne noo'dyeh ǎt-ho no dyah dǎh don'dyeh kuh haa yah da deh' No wǎ-wǎk no gwǎh.

OI'WAH II.

DA neh' neh, sǎh wa dǎh'tah wǎ nǎh'hǎ deh, neh nǎ non'dek ho'nyaneh neh go nyaak tah, ne' Ca-na, Ga-li-lee dyo ǎn'ja deh: neh' no'noh'ǎh ne Je-sus' neh huh' he ye'yah da ahk;

2 Neh' ne de jaa oh' ne' Je-sus' he o'wǎ noo'gǎh', kuh naa go i o nya nih, s o di yoh' he'o weh' s'non dek ho nih neh' go nyaak tah.

3 Da neh' dih no nǎh' oh wa'dok dǎh neh no nyé-

gwiñ sãã giñ', (wine,) neh noo noh'gh ne Je sus' ho-
wə ɔh seeh, Tãh gh' de o di yãh' no nyɔ'gwiñ sãã giñ',
(wine.)

4 Neh ne' sha ga wə ɔh' seeh ne Je sus, Si ɔh, a nah-
ot niñh' a ga'di waa deh' heh, syah daa deh? Ah'soh
negãh' teh o'eeh he ni yò'is daah eeh niñh' he'gyah daa-
deh.

5 O nãh' no'noh'gh ho wə nã ɔh' seeh na diñ'hah shãh,
Neh na'diñ gwa'nah ot' ɔs he'swə ɔs', neh huh noh'ewaa-
yeeh.

6 Da neh' ne' neh huh ga ge'ɔh, yee ih' ni yɔɔ' ne'
ye ne gãh'gwah, gah agwa'ah nah ot', dyos heh'dah gɔh'
gãh' he ni yòh'dãh, nã non'dyah da'gãh sah'tak ne Jews;
waa hã de gyɔh' sga eh; neh giñ shãh de was hã ja-
dvk' sga eh neh ge ih' ni gas'heh di'a dyeh ni yò'dyeh-
ni'a dyeh.

7 Je sus' ha go yə ɔh' seeh, O ne ga nos' swa noo het'
ne' ye ne gãh'gwah. O nãh ho di'no heh'daa noh, a-
gwus' neh huh' noh ga'noh heh'syɔɔh he'nit gah'soh gon-
doh.

8 O nãh' ha go yə gh' seeh, O nãh' ji nee gãh'gòh, neh-
huh' hoh swa'ah he'tãh dyɔh ne tã noh'do ɔh he'gak-
hwe'o ɔh. O nãh' neh huh' he o'di aah.

9 Neh huh no nãh' ne' tã noh'do ɔh' he gak hwe'o ɔh,
waaak doɔh no'ne ga nòs' ne wine o doh'ɔh, neh' ne
tãh'gh de o'noh doh he'non daa weeh,' (neh' sho naa-
diñ'hah shãh ho nã noh doh neh ho di'ne go'jãh doh.)
o nãh neh, tã noh'do ɔh' he'gak hwe'o ɔh he o'no gos'ɔh
no'nya keh,

10 Neh na wə ɔh seeh, ha di gwe gɔh nã no gweh no-
nãh' da wah'sa wãh neh gãh da wa dye ant, no'ne gi-
yòò ne wine wa'a ne ga yãh; da neh' no gweh' no-
nãh neh huh'jih non'di ne'ge ãh, da o nãh' neh ne-
wah neh dyo dohk' heh ni yo'ne gi yòòh: neh gwa
niis ne' sah sã noo nii sho na wi yòò ne wine nã gã
ne'wah ni yòò weh.

11 Da neh ne Ca na ne Galilee neh huh' dyo ãn ja-

deh' toh saah' ne Je sus no i'oh das hă năă gwat ho-
dyôôh'daa dōh; neh huh' kuh ha o'dah sooh, ne das-
ăh să'oh gōh, da neh' nō wă'i wa gwên ni'yos dōh na-
ge'i o nya nih.

12 Neh no năh' shah ga'at nă gă, Ca per na um he a'-
wee nōō, neh ne'a o hwah', kuh no noh'ăh, kuh ne'
de ă non dăă non deeh, kuh, na go'i o nya nih: tăhăh
gwus' deh o'dă nis'hă gah'deh neh huh' hă nih'dyoh.

13 O năh' ne Jews he'ni ă non dek'hwe o'ees, neh
pass o ver [ga ya soh,] dos gă'oh ni gaa wihs, neh ne
Je ru să lem he a'wee nōō' ne Je sus.

14 Neh' naa go'găh'oh: no noh'sa do'găh dih'gêh ne
dyoh'hos gwaa ont' hă non'dă ni nōh, kuh ne de yô di-
nōh gă ont, kuh neh jăăh'go waah' gas hee năh, neh
kuh no wis'dah de ă non da'da wis, hă nih dyoh.

15 Neh' no năh' oh tah'ă no găă da se ooh ni gă'oh-
găăh'a'ah ga joh'dyah wa o nih, sa go'ya do wih' sa go-
yah'dit găh' no noh'sa do'găh dih'gêh, ha eh gwak huh
no de yo'di nōh'gă ont, kuh no noh'ga es os; neh kuh
neh dah'gêh wa ă'ont tōh, no dii'wis dah', no wis'dah de-
ă non da'da wis, neh kuh ne waa'gah hat'hwah sooh'
na dek hwaah'gwah shōh'oh;

16 Neh' kuh na go'yă oh'seeh, nă non'dăă ni nōh' ne
jăăh'go waah' gas hee năh, Joh neek' nă găă' nōh o i oh'-
dăh shōh; săă nōh' neeh ă jo'ni aak hoo nōh'soot Naah'-
nih ne yon dă'ni nōh'dah gwah.

17 Neh ne sho nos'hăăh'oh naa go i o nya nih, he ni-
ga yee ăh' ga yaa dōh', Neh he'ni gi'wah has deh gi wa-
no'oh gwah he sa nōh'sòôt neh a gyah'das as.

18 O năh ne Jews' to dis'nyeh oh' hō wă'oh seeh, A-
mah'ot o yăn'deh dah goō' nōh agyô'dah saahs, he neh huh
nōh syeeh' nă găă' nōh o i oh'dăh sooh?

19 Neh neh det hos nyeh oh neh Je sus ha go'yă oh-
seeh, Swai'wah doht nă gă. o nōh'sa do'găh dih, neh neh,
săh nă yô daah o năh' ăs ge'ges gōh.

20 O năh' ho năă' ne Jews, Ge ih' ni was'hăă yee ih'
kuh aga eh ni yôh hă gee nōh o'nis heht hă di'noh so nih;

da neh gāh nīs neh, sāh sho nā'yòò daah oò'sas noh'-sis aah'!

21 Neh gwa' naeh wa as'nyeh dak neh ha o hwa' haayah'da deh, ot ha'yā on dāāk' no noh'sa do'gāh dih.

22 Neh kuh dih' ni yòò weh no nāh' shah det'hot gā-oh heh ha we'e yò'noh neh ne sa o'nos haah na go'i o-nya nih' hee' neeh ha go'yā ah'seeh nā gāā: neh ne wa a di'wa gwēn ni yòs' no ya'dos hā do gāh'dih, neh kuh no wāā nāh nos nyeh'oh ne Je sus.

23 Da neh' dih' no nāh' Je ru sa lem he ehs', he'g weh dwa dek'hwe o oh ne Pass over, got gah'deh wa a di'wa gwēn ni yòs' he ni oh'sā noh'dāā, no nāh' wa ā'not gaa-tòh' he ni o i oh'das hā'nā ā gwat wa a dyòh'daat.

24 Neh gwa' ne tāh āh de a go yo'dah sah seeh ne Je sus, neh gai'o nih' he ga gwee goh' he'a yān dee ih' noo gweh,

25 Tāh āh kuh dah de o'do ān jo'nīs ooh neh' soo gaah a o wa'i wa gwa'ih sahs' haa di'yah'da deh noo'gweh: neh sāh āh' naeh no noh'doh ne' nah ot' i waat haa yah'da-deh' noo gweh.

OI'WAH III

Neh' noo'hek noo'gweh Pharisee no'yah doh'dāh Nic o de mus ha ya soh, shayah'daat neh ta go yā-noh'doo nih ne Jews:

2 Neh sha'yah daat' ho yah'do wāh'oh ne Je sus so'-eh, neh na wā'oh seeh, Sa yah'da nāā'gwat, o gwā'noh-doh, heh sa di'o nya nih Ha wēn ni'yòh gēh' di'seeh doh: neh sāh'āh ne' deh soo gaah' noo gweh', nā gāā he ni-yò i oh'das hā'nā ā gwat' no'on dyeeh', nīs he'nih syee-hah, neh sho ne dā ya'di aak Na'wēn ni yòh.

3 Je sus det hos'nyeh oh ha wā'oh seeh, Do gās', do-gās', oh go'yā os, Neh' nā gā'ak deh sho'no gā'dos ooh' no'gweh, heh tēh' on'da weeh duk', tāh āh' deh o'gwee-nyoooh' na'a gāh he tā'noh'do oh'sā gwēn ni yòh' Na'-wēn ni yòh.

4 Ha wā'oh seeh ne Nic o de mus', A'nā yau wāh' ās-

hă nō gǎăt' nō'gweeh' nō năh' ha gǎh'jiih'! neh' gǎh' nōo'gwee nyōōh' ne dek nii' wa dōh'tah, neh huh' hō'sa a yōh' yōn deh'nōh dǎă tah gēh nō nōh'ā neh, o sǎ ā nō gǎăt' kuh!

5 Det hos'nyeh ōh ne Je sua, Do gǎs, do gǎs', ōh gō'yā os', Neh nǎ gǎ'ak o ne ga nos'gēh deh dya'weh dah'gōōh, kuh Not hwa'ih gee'gwaa nō'sā ā nō gǎăt' nō'gweh, tǎh'āh' deh'ō'gwe nyōōh' ne' neh huh' ha'a yōh he tē nōh'do ōh'shā gwēn ni yōh' Na'wēn ni yōh.

6 Neh' he ni gaa yāh' nōh wa'ah năn dya'we nō'ōok ne gwa'nah ot ā yō nō gǎ'do ōok, ōh wa'ah ne huh' naeh: neh kuh ne' neh huh' năn dya we nō'ōok he ni gaa deh' Not'hwaa ih, Ot hwaa ih, kuh, ne huh' naeh.

7 Sǎ nōh dih ā sa i wa'nǎ ā gōh hōh gō'yā os, Ā'ji swē nōō gǎăt' ne'huh, heh tǎh' ā dweeh'dok'.

8 Neh' ne gǎă hah', ti'ga wēn ni yōh he'wee nōs; neh' gwah huh' ne' sat hōn deh' not'gaah, neh' gwaa', ne tǎh'āh' deh'sǎ nōh dōh he'ni dwee nōs', kuh hee'wee nōs: neh huh' ne gǎh' ga gwee gōh' he yōh'dǎh Not hwa'ih hǎ gōō' năn dya we nō'ōok heh ā ja go nō gǎ'do'ōok.

9 Nic o de mus' det hos'nyeh ōh ha wǎ ōh seeh, A'ne gǎh' gwus ni yō'di wa dye āh nǎ gǎă' nōh ō i ōh dǎh, beh' o gwe nyōōh' neh huh' nǎ ya'wǎh'.

10 Je sus det hos'nyeh ōh, ha wǎ ōh seeh, Neh' gǎh' ne she'i'ō nya nih neh Isra el, da tǎh'āh' naeh deh si wa yān dee ih' nǎ gǎă' nōh ō i ōh dǎh shōh'!

11 Do gǎs', do gǎs' ōh gō'yā os, Neh' ne'huh' a gwa's-nyeh'dah gwah', ne' a gwa'i'yān dee ih, neh' kuh dwa i'wa gwa'ih sōs nō gwa't'gat hwāh; da neh' nīs ne tǎh'āh' deh'aa ōh' a e swa gōh nō gwaa wǎh' ne gai wa gwa'ih sōs.

12 Neh' gi h shǎh ne yō ān'jah gee kaah nōh ō i ōh dǎh shōh' a gwa'ō wih, da tǎh'āh' deh'aa ōh' a e swa i wa gwen ni yōs', a' naeh nǎ yaa wǎh' āh swa i wa gwēn ni yōs' ne neh' gi h shǎh' a gō ō wih' ne gǎ'ō'yāh gee kaah' ō i waah'!

13 Neh' kuh ne' deh' sōō gaah' nōō'gweh, gǎ'ō'yāh

gəh' ha'a we'no ɔok, neh gwa' sho' ha yah'da deh ne
gə o'yah gəh' ta weh'dah gəh, neh No waə'wak' noo-
gweh' ne gə o'yah gəh' təh dyəh.

14 Neh dih he'ni o yee əh' ne Moses', de o'yah dah'-
gwah dəh' nos ha'is dah he o weh deh dye no gee nyəh,
neh huh dih' kuh ha'eh gwah nə yaa wəh' haa yah'da-
deh No'wa'wak' noo gwəh', də o wa yah'dah gwaht,

15 Neh neh, son'dih gwa'nah ot' ə o wa'i wa gwən ni-
yəs təh əh' ta ye'i wah dəh, neh gwaa' ə ya gə yən daht
nəə yə'i wa da dyeh' ne' yəh heh'ə weh.

16 ¶ Neh səh'əh ne' səh jih' ha nə'oh gwah Na wən-
ni yəh' he'yo ən ja deh, Neh No'a wak neh' sho' kuh
sgat ho wi yə yəh tot gah wəh' ha o'gwəh da wiəh heh
yo ən'ja deh'; neh neh, Son'dih gwa'nah ot' ə o wa'i wa-
gwən ni yəs, təh əh' ta ye'i wah dəh', neh gwaa', nə yə'i-
wa da dyeh' ə ya gə yən daht' ne' yəh heh'ə weh.

17 Neh səh'əh. Na wən ni yəh, təh əh' neh deh dyə'i-
wah, he to ha'əh No'aa wak' neh' a'a nəh'jah gəh' he'-
yo ən ja deh'; neh gwaa', he'yo ən ja deh, neh huh' daa'-
wa doo gət haa yah'da deh, neh huh' nəh dən'da ga ye-
əh'dak o sa yə'yah daa gəh.

18 ¶ Son'dih gwa'nah ot' ə o'i wa gwən ni yəs' haa-
yah'da deh, təh əh' ne' neh, de o wa nəh'jah giəh: neh
gwa' neh, Son'dih gwa'nah ot' ə gə'gak de o'i wa gwən-
ni yəs dəh, o nəh' naeh kuh ne' neh ho wa' nəh jah giə,
neh ga i o nih he təh'əh neh huh' de o'i wa gwən ni yəs-
dəh haa yah'da deh ne neh' sho' ho wi yə yəh', ho aa-
wak' Na wən ni yəh.

19 Neh ne gəh nə gəə' no nəh'jahk dəh, heh o yəs'əh
ne de yəh'hat heh ne yo ən'jah gəh, neh' sah gwa' neh
ha di no'əh gwah' noo gwəh', ne de yə'dah son da i gəh',
naeh' he ni yəh'dəh, ne de yəh'hat heh, neh ga i o nih'
he'wa'aet gəh' no'di əh'das'həh.

20 Neh səh'əh naah'de yo gwəh'dagee ne wa eet gəh'
ni yəh'dye hah, yes wa'əs ne de yəh'hat heh', təh əh'
neh huh' deh dyee yəh' he de yəh'hat heh, neh' ne dyə-
gwah' sho' ə yə do gaht'heht, ne go i'əh daə'həh.

21 Neh gwaa' haa yah'da deh ne gai'wa gwën ni yòh' ni a'dyeh hah, neh huh' naeh taa yoh' he de yòh' hat' heh, neh' na yò yàn' deh do'ook no i'oh das hah, neh he' neh-huh' he nit hoh' ni gooh'dääh Na'wën ni yòh' ni o ye'and-
dyeh.

22 ¶ Neh' no nāh' shah ga'at nā gāā' nōh o' i'oh'dāh-shoh, neh huh' ho yos'oh ne Jesus, kuh nago'i'ō nya-nih', he'yo ān ja deh' ne Judea: da neh' naah de'ā non-diūh neh huh' sho hā nih'dyoh, neh kuh ho ye'āh dah'-
goh ne baptism.

23 ¶ Neh ha eh gwah ne John baptism ta go ye āh-dah gwaa nih' Ænon, dōs gā'oh neh, Salim, neh ga-i'ō nih' heh we sōh gāh han de nyoh' ni gāh' hōhs a'ah naeh' ne' neh huh': da neh huh' ha dii yoh', baptism
ho wa di ye'āh dah' gwa nih.

24 Neh sāh āh ne John, ah soh' neh huh he yon da'-
deh ho'doh gwah te o wa yah'deh yaa goh.

25 O nāh neh huh' neh oh ta dii'wa geh'hah dak he ni-
yaa wās' ne' wah on'dyah da'gāh sih, [ne baptism wa-
dye'āh dah gwah,] nā go'i'ō nya nih ne John', kuh ne
Jew nō'yah doh'dāh.

26 Da neh huh' ho di'yos oh haa yah'da deh ne John,
neh nō wā'oh seeh, Sa di'ō nya nih, neh' haa yah'da deh
ne do gāā' tē on'dyeh sgwah niis, neh si'gwaa' ne
Jor dan, he'ō weh' ni a'yah dāa deh' si'wa gwaih soa, neh'
shah gaat' ne' neh, baptism ha ye'āh dah' gwah, neh
kuh ne ga gwee goh' nō gweh' ho wa'yah' doo wāha.

27 Tos nyeh'oh ne John ha wāā', Neh nōo' gwah,
deh o gwee nyōoh' hah gwis'dāh a' a ye nōoh, nā gā'āh
gā o'yah gee gwaa deh dya weh dah' gooh nā o wa yoh.

28 Neh' waih niis' sho' kuh sgwa i'wa gwa'ih aah'sah,
heh' a gāā', Tāh āh' deh iih' ne Christ; neh gwaa' ne
gāh' niis ne dyo geh'hah oh dwa gya'ā nōo he' nāt-
heeh.

29 Neh wach haa yah'da deh nās ha go aa wih' ne go-
nyaak heh'; neh wach' kuh ne huh' neeh, nōo' nyaak-
heh: nah gwaa' ne nōn dāā oh' nō' nyaak heh', ne' neh

huh' i aat' ho di'wat hon deh', wee sòh' ho dòh'bo eeh,
neh dyò i'wah . hoot'haah no'nyaak heh: o nàh dih' oh-
ga'i wa yee ih' he ni wa gàn det'gää deh' nã gää ne'wah.

30 Neh' naeh ne'tga gont' & o go wa heht, neh gwaa'
niih ne dân dwa ga dòh'nee gäh' he ni gah.

31 Neh' haa yah'da deh' neeh''tgäh ta weh'dah gòh',
neh kuh naeh heh tgäh' nee''ga gwee gòh: neh' haa yah'-
da deh' ne' yò ãn'jah gäh' ta weh'dah gòh, yò ãn'jah gee-
kaah' kuh naeh; neh kuh has nyeh'dah gwah' he ni yò-
dye ãh' he yò ãn'ja deh': neh haa yah'da deh' neeh''tgäh
ta weh'dah gòh, neh kuh' naeh heh tgäh' nee''ga gwee-
gòh.

32 Da neh' na gwa'nah ot ho gääh', ho'oo gäh' kuh
neh kuh' naeh hai'wa gwa'ih sòs; neh ne' deh sòo-
gaah' no gweh' deh eegwas' na i'wa gwa'ih sòs.

33 Neh' haa yah'da deh' naa'ye noos na i'wa gwa'ih sòs,
neh' no ya'noh dòh, no so'wah da'nàn daak dòh ne'a o-
hwah hai'wa gwa'ih sòs he do gäs' tga iwa yee ih' Na'-
wën ni yòh.

34 Neh säh'äh haa yah'da deh, Na wën ni yòh' to hah'-
òh, neh kuh' naeh has nyeh'dah gwah' naa''wã noh'
Na'wën ni yòh: neh säh'äh Na'wën ni yòh, tãh'äh de-
a'dã noh'ge ät hah Nòt'hwaa ih he da'yah do'wet hah.

35 Neh Nooh'nih ho nò'òh gwah No'a wak; neh nee'-
yò i wa gwe gòh' has oh'dah gäh' he o'eeh, ho'wii.

36 Neh' neh, son'dih gwa'nah ot & o'i wa gwën ni yòs'
No'aa wak, hoo yäh' nee'wah o''i wa da dyeh' yòh heh:
da neh' kuh haa yah'da deh' nã gä'aak de o''i wa gwën-
ni'yòs dòoh No'aa wak', tãh'äh'' deh o gwe nyòoh'' na'a-
gäh' ne' yòh heh; neh' sho he wee gääh' no nòh kwäs-
häh Na'wën ni yòh', ga eeh' haa yah'da deh.

O I'WAH IV.

Neh huh dih' ni yòò weh' no nãh' Na'yah'da gwën ni-
yòh' waa yän deeh' ho di'wa'oo gäh' ne Pha ri-
sees, heh oh to'wa gää nih' ne John heh got gah deh,

nach', ne Jesus wa' q wai wa gwën ni'yòs neh' kuh ne wee sòh' ne baptism wa' go ye' àh dah' gwàh:

2 (Neh' gwaa nach ne Jesus' na' gwas' ha' qh hwàh, t'ah' àh' nach de a' go ye' àh dah' gwa nih ne baptism, neh' gwaa' nach na go' i o nya nih,)

3 Neh' nòò'tà da d'oh' ne Judea, neh' huh' aah' shot-gon' dah' g'oh ne Galilee.

4 Da neh' dih' noh' ga' i wa y'ân' daht' heh' ne' neh' huh' à' at ne Samaria.

5 O n'ah' neh' huh' ho yòs' oh' he ga' non da y'ah, he' dyò-àn ja deh' ne Samaria, neh' ne Sychar ga yaa s'oh, dos g'oh' he ni yò-àn ja deh' ne Jacob ho wii no a-wak' Joseph.

6 Da neh' ne Jacob ha j'ah' dah' gwak' ne neh' huh' dyò' yaa deh. Da neh' dih' ne Jesus o n'ah' de os' ge e-y'oh, heh' hat ha' i neh, neh' huh' he ye j'ah' dah' gwah' wa' a dy'ah: neh' huh' n'oo o n'ah' ne yee ih' chi yò' i daah eeh' chi ga' wihs.

7 Da neh', ne' neh' huh' go yòs' oh' ne' ya go' g'weh Samaria nah' a ga' à' joh' d'ah' ye j'ah': Sha ga w' qh' seeh ne Jesus, Neh' ne daa' g'oh' n'ak ne' ge àh.

8 (Neh' s'ah' àh' nach na go' i o nya nih', neh' huh' he o nee n'oh' he' t'ga non da y'ah, ho di' ni no' n'oh' ni yee.)

9 O n'ah' de dya' gos nyeh' oh, ne' ya go' g'weh', ho w' qh' seeh, A ni yòh' d'ah' niis' n'ah' g'ah, Jew noh' syah' doh' d'ah, sga do e syoh' gwa nih naa' go ne ga nont iih' n'ah' g'ah go' g'weh Samaria ne go' à' joh' d'ah, neh' s'ah' àh' ne Jews t'ah' àh' de o non di' wa deh ne Samari tans.

10 Det hòs' nyeh' oh ne Jesus', sha ga w' qh' seeh, Neh' gi h' sh'ah' ne' t'ah' syàn' d'ee ih' he noh' doo y'ah' do weeh' d'oh Na wën ni yòh', neh' kuh ne teeh' so' g'weh' da y'ân' d'ee ih' ne y'ah' seeh' dak ne ga nont; neh' na' e sa g'wee ny'oh' na e sa do' e syoh' g'oh' haa y'ah' da deh, neh' na' o gwe' nyos' oh' neh' a' a ya wi h' no' ne ga nòs' ne' y'oh' heh' o weh.

11 Neh' ne shò w' qh' seeh ne ya go' g'weh', Syah' da gwën ni yòh, t'ah' àh' waeh' deh' sa y'ah' naah' se j'ah' dak; neh' gwah' huh' no yaa dees' he ye j'ah' dah' gwah: ga' à' o-

weeh' di ne gāh' das ha'wih dak' ne yoh heh' o weh
no'ne ga nōs?

12 Neh' gāh, neh si''gwaa he ni sa'yah da'nā ā gwat,
naeh he ni o'yah da nāā'gwah do'noh ne Sha gwah'ni
Ja cob; nā gāh ne' sho gwa wihi' he ye jāh'dah gwah,
neh huh' kuh haa ne ge āh'dah gwak' ne'a o hwah, kuh
nook sah'dah shoh, kuh noos he'nāh shoh?

13 Det hōs'nyeh oh ne Je sus, Sha ga'wā oh'seeh, Son'-
dih gwa'nah ot ā ye'ne ge āh nā gāh o'ne ga nōs', ā je'ah-
daat hāh ne huh naeh:

14 Neh gwaa' neh, son'dih gwa'nah ot ā ye'ne ge'āh
no'ne ga nōs nihi nā'ee nont', tāh āh' de wān doh' to sa'-
ah daat hāh; neh gwaa' no'ne ga nōs' nihi nā'ee nont,
dyot gont' naeh na yah'da goō ā dyo'nyā āh'seeh ne wah-
o'i wa da dyeh'gēh yoh heh' o weh.

15 Neh ne sho wā oh'seeh ne ya goō gwēh', Syah'da-
gwēn ni yoh, dak nont nā gāh' o'ne ga nōs', neh' dih
neh, too'sak hah'dat hāh; tāh āh' kuh' tah doō da geet'
ne don da ge'jā eh.

16 Sha ga'wā oh'seeh ne Je sus, Sah'dān dih, hwa e'ji-
nook ne' de ja dii', da ga oh' kuh neh dāh cheeh.

17 De dya gōs nyeh'oh ne ya goō gwēh, ga wāh', tāh-
āh nihi' deh a ge nya goh. Neh noh'sha ga wāh'os' ne
Je sus, Neh ne' dah sye is' he'ne sa'wā nō wāh, Tāh āh
nihi' deh a'ge nya goh.

18 Neh sāh'āh waeh, ne wis' ni sa'nyak heh oh; da
neh' nā gāh ne'wah de ja dii', tāh āh' deh neeh' deh'-
ji nya goh: ga i'wa gwēn ni yoh' dih ne' neh noh'sih.

19 Neh ne ya goō gwēh' hō wā oh'seeh, Syah'da gwēn-
ni yoh, neh ne ge gah'ā yo'oh, Sa do'gās daa nih' āh'-
nōō.

20 Neh nak hihi'nis hōh'gā āh neh huh' hā nōn'dā nō-
yān dah'gwak nā gāh' o'non da deh; neh' dih niis' ne
swa doh', Je ru sa lem ne gāh' he' o weh ga i'wa yān'dah-
goh ā ā'non dā nō yān'dah gwaak nō gwēh.

21 Sha ga'wā oh'seeh ne Je sus, Si'oh, da gi'wa gwēn-
ni yōs', neh' ne daa weh' he ni ga'is daah es, no nāh'

neh' nă gă'ak deh ji swa gwee nyoo', ha'eh gwah nă gă' o non'da deh', tăh'ăh' kuh ha'eh gwah ne Je ru sa lem, ne do'sas he swa'ăh'să' o nyoo' Nooh'nih.

22 Neh' swa dă nō yă nih', ne tăh'ăh' deh' o's' tooh' deh' swa yăn dee ih: neh' niih' na gwa'yă' dee ih' na gwa'i wa yă' nih, neh săh'ăh' haa di'yah daa deh' ne Jews' ne'huh dya weh'dah gôh nă ja gô yah da'gwat hah.

23 Neh' gwaa' he ni ga'is daah es' daa weh, neh' kuh nă gă'ă newah o năh', no năh' ne' ga'i'wa gwên ni yôh' i gă'ă he' o weh ni ye'i wa yă nih, tga gont' neh' not' hwa' is hă gôo' kuh ne ga'i'wa gwên ni yôh' ă ya'go dye'ăh dah' gô o'ok' heh ă' o wă'i wa yă'ni aak Nooh'nih: neh' săh'ăh' hih saas Nooh'nih ne' neh' huh i gă'ă ni yôh'dăh neh, ă' o wă'i wa yă'ni aak.

24 Neh' ne'huh not'hwaah ih' haa yah'da deh' Na wên ni yôh': da neh' dih' kuh haa di'yah daa deh' nō wă'i wa yă nih, tga gont' neh' ne ga'i'wa gwên ni yôh', ot hwa' is hă gôo' gwah huh năn to di a'wih dah' gô o'ok' heh ă' o wă'i wa yă'ni aak.

25 Neh' ne sho wă'ôh seeh ne ya gôo gwêh', a gă'noh' doh' naeh he' da eh ne Messia, ne Christ' hō wă yaas: da neh' no năh' ă' o yôh', o'i'wa gwegôh' neh' ă' hō gwa o wih.

26 Neh' ne sha ga wă'ôh seeh ne Jesus, lih' wach ne'huh nă gă'ă ne gô's nyeh'seh.

27 Da neh' huh ni yô weh' o năh' ho di'yô's ôh na gô' i o nya nih, neh' ne wa o di'wa nă'ă' gôh' heh ye'ôh' ne de o'dit haah: tăh'ăh' gwa deh' sha'yah daat ah nō'gwêh' de a wă'ăh', A nah' ot' sîh saas? neh' gih săh'ăh' na'ăh', A'naeh go was' neh' de jîit haah?

[28 Neh' ne'huh sho wah' o'ot gah' ne' ye ne gă'ăh' gwah ne ya gôo gwêh, gôh dăn'dyô's ôh ga non'da gôo' he'ja ga we nō, neh' nō wă'nă ôh'seeh nă'ă' nō gwêh',

29 Da jah'dăn dih, she swa găh' nō'gwêh, ne yô'i wa gwêe gôh' waak'hyô wih' he'ni wa'ga dye'ăh: Tăh'ăh' găh' deh' neeh' nă gă'ă ne' Christ?

30 : O năh' ho di'ya'găh'oh' he ga non da yăh' neh huh' ho di'ya'oh' haa yah'da deh.

31 Da neh' dih' ne de yô'găh'goh' nă găh' ho'wa dor e'ayoh' gwa nihi' na go'i o nya nih' ho năh' Sa di' o nya nih' sa dek'ho nih'.

32 Neh gwaa' na go yă'oh'seeh, neh na gyăh' nihi' ni-gees', ne tăh'ăh' niis' deh swa yăh' de ih'.

33 Neh da yô'i wah'heht de'o non da'dă'oh'se no nihi' na go'i o nya nih', sa gaah' gă' ne găh' nog'gweh ho wa-ee wihi' na aak'!

34 Neh na go yă'oh'seeh ne Jesus, Neh' nihi' a geek'-hwah', ne' neh huh' năn dwă gye'an dyeh' he'nit hoh'ni-guoh'dăh' ne tăgeh'hah'oh', neh kuh' nă ga dyă'nôhk-dăh' no i'oh das'hăh.

35 Tăh'ăh' găh' deh swa a-doh', Neh' nah soh' gee ih' ni wă'nihi' daa gee, o năh' hă ga'eeh he nă ye'yănt twa gwa ooh'! Jat ga'ă'oh, neh noh gwă'os, de swah'gwah't ne swa gaah'soh, neh huh' swat gaat hoh' he go yănt'-twah'oh, neh săh'ăh' neh o nă'wah dah'ăh' ni yôh'dăh', o deh'sah'oh' sho nă ga'yănt twa'gwă'ook.

36 Neh haa yah'da deh' na yănt' twa gwă' hôt tga'nyah-gih, neh' kuh' ne wa'e'o eek' no dō nihi' ne' dyot gont ha'yoh' he dyeh'; neh' ne' de i gwe'goh' no nōh'gwă'an dyeha' kuh' na yănt' twa gwă' hăh' dă'ya dyes' ô'ô' nōh' ees hăh.

37 Neh huh' dih' ne găh' nă găh' he'ô weh' ni wă'oh'seeh, ni ga'i wa gwên ni yôh', Sha yah'daat ne wa'o'noh'gwă'ô-dih, o yah' năch ne daa'yănt twa gôh.

38 Neh' dih, nihi' tgwah hah'oh' nă swa'yănt twa gôh', he'ô weh' niis' deh tăh'gwă'is dăh' deh swa dye'ôh'da dōh' o yah' năch nă no gweh' ho non dye'ôh'da dōh', da iis' ne'wah neh huh' he swa yôo' he'ô weh' ni gaa yăh' nă di'ôh'das'hăh.

39 Da neh' no nont'gah' deh' ne Sa ma ri tans ne' to-neeh dōh' he ga non da yăh', ne wa'ô wa' i wa gwên ni yôh', neh' sho da yô'i wah'heht he nōh'ô go wă'no wăh' ne ya-gôo'gweh go i'wa gwă'ih'ôo, Neh' nă gwe'goh' waak'-hă'ô wihi' he năn dō ga dye'an dyeh' he nōh' weeh.

40 Neh huh' dih' no nāh' ne Sa ma ri tans neh huh' ho di' yos oh ha yah' da deh', neh no wan do e syoh gwa ni, neh huh' sho yas eh' a' o' ah' heh o' ook ha di' yah- das deh': da neh' ne de wā' nis hā gee' neh huh' ho- ah' heh oh.

41 Neh nah' soh sa' yō gās' is ne sa o wa' i wa gwēn- yōs, neh naeh dyōi' wah he na' o wā no' wāh syōh ne- a o h wah.

42 Neh' kuh ne aha go nā oh' seeh ne' ya goo gwēh', O nāh' wah a gwa' i wa gwēn ni yōs, tāh' ah' naeh' deh- dyōi' wah he nisa wā no' wāh oh; neh sāh' ah' nā gwa' iih o nāh' sha gwa wā no' e gēh, neh kuh no gwā' noh dōh he do' gās o weh neh ne Christ, ne' Shoh hee das' he' yō ān ja deh.

43 Neh no nāh' shah ga' at ne de wā' nis hā gee, ho tā- da deh' ne' neh huh, neh nooh dān' dyos oh, Galilee he o' yos oh.

44 Neh sāh' ah' ne' a o h wah' ne Jesus' wa' i wa gwa- ah', he tāh' ah' na eh' de oh' sē ni yōō no do' gās da ah' he' o weh' ni a' no geh.

45 Da neh dih' no nāh' neh huh' wa' a yoh' ne Gal- lee, neh ne' wa o wa gōh' ne Gal' ileans, neh he- to nont' gat h wāh ne yō' i wa gwe goh' he non dān' dyeeh Je- ru sa lem, ne chi to no dek' hwa eeh: neh sāh' ah' neh neh huh' ha' eh gwah he ā' nch sgwah he to non' dek hwa- o' o nōh.

46 Neh huh dih' aeh' noh det' ha wee noo' ne Jesus, sho yos' oh ne' Cāna ne' ā' ān jah gēh ne Gal' ilee, he- weh' no' ne ga nōs' wihe hos yō nīh. Da neh' nā yāh' dōō gāh' go wāh go wāh ho hāh' shāh neh' nō' a' wak' to' nook dā neh' heh' tga non da yāh' Ca per naum.

47 Neh no nāh' wa o' i wa' ook he det' ho' ya gāh' oh ne Jesus ne Ju dea, Galilee det' ho yoo', neh huh' he- wee noo' he tā yāh' da deh, ho do e syoh gwa ni ne' neh- huh on' da eet, o' a' o jāt' no' a' wak: neh sāh' ah' neh, o' nāh' neh huh' he gā deh' nē' ee yōs.

48 O nāh' ne Jesus, ha' wā' oh sēh, Neh' nē' gāh' at

deh swa gāh: no yā deet' sa yā nysa'nooh, kuh' ne t'wa
nāā gwah'dohs', tēh gh' deh aa oh' neh swai'wa gwēn nē
yā.

49 Neh ne go'wāh go waah ho hah'shāh det hos'nyeh
oh, ha wā'oh seeh, Syah da gwēn ni yōh, gaa'oh' da seet,
ah eph' ē gē'gāk de a'we e yōp neh' he'a wak.

50 Det hos'nyeh oh ne Je sus, ha wā'oh seeh, Sak dān-
dih; neh' nach sho dōh'oon dyeh nees'ha wak. Neh ne
wai'wa gwēn ni yōs' nō'gweh he'na o wā'no'wāh ne Je sus
wa os'snyehs, neh nooh dān dyos oh.

51 Da neh' dih no nāh' neh hah' ho a'we'no on dyeh'
oh to wā dāt' no hah'shāh shoh, ho nāā', sho dōh'oon
dyeh' nee'sha wak.

52 O nāh' ha go ya on'dos oh he ni dyō'is dah'ee neh'
no nāh' sho saa'dōo gwēh. Neh ne wā'oh seeh, Tes'dāh,
jaa dak' chi jō'is dah'ee' wa o'yah dānt gah' neh dōh'go
āā gwah.

53 Da neh ne to neh'doh nooh'nih he neh' sho kuh
nach shah gaat' chi dyō'is dah'ee neh' no nāh' ne Je sus
sha'wā'wa, Ho hah' naeh, sho dōh'oon dyeh' kuh' nees-
haa wak: da neh ne'a oh hwa' wai'wa gwēn ni yōs,
kuh neh' ho nō'ha gwēe goh.

54 Da neh' nā gāh' ne' deknī wa dōh'tah aeh' ne
Je sus o i'wa nāā'gwāt he nō on dyeh' ne nāh' shah dōh'
ho ya'gāh oh ne Ju dea, Galilee hes hō'yōs oh.

O I WAH V.

NEH: ne nāh' shah ga'at nā gāh, neh' ne nōn dek-
nī hwa'oh ne Jews; neh' ne Je ru sa lem he'a'we
nōo' ne Je sus.

3 Neh' dih he ni dyōh'dāh ne Je ru sa lem, dōs gē'oh
he'ō wāh' ni yō'noat ē o gā'ant. ne de yō di nōh'gā'at
o'nee goh, neh ne' Bethes da gayasoh' neh He bres
dōs wā'neh'dāh, wā' ni gā'noh seet ne' wak'ah.

4 Da neh' nō gyes'neh nā gāh' ha dīyah da ge oh gā-
dyōh'go wā nāh' ne di nōh da nih, ne'gwah, de a di gāh.

gwet geh, ho dih'soh kah, ho dih hā ga'yah seh, [ha si-
nōh' neh' nā wāh'ne gō'nya nōoh.

4 Neh sāl'hāh nā o'yah ge'o nōh, ga doo gās' he ni yō'-
wah'gēh neh huh' gās' waa'deh agōh' ho'nee gōh, oh-
taa'negān dōh: da neh' gās' no nāh' oh dyō'ne gān dōh
sōn'dih gwa'nah ot gon'da dyeh' neh huh' ā yōn'deh agōh,
sa yōn dōh' gās' na gwa'nah ot ho nōok da'ni ak.]

5 Neh' na yah'da deo gās' nō'gweh neh huh' hāh dyō-
dek, neh neh sāl' ni yōs'hāh hās' nōh o'nis heht chio
nōok'da nih.

6 Neh no nāh ne Jesus wa o'gēh ha yas'hāh, neh
kuh no nōh'dōh heh' o'nāh' nōo o'nāh'jih neh huh'
chi o'yah daa wā, ha wā'oh seeh, De sa'dō ā jo nih gāh'
nō'gāh saā dōh?

7 Neh' no nōok'da nih nō'gweh, ha wā, Syah'da gwān-
ni yōh, tāh hā' deha gō'gweh'da yāh, no nāh gās' oh-
wah'hne go'nya nōoh na'a yō geh'agōh: neh gwa' gās'
no nāh' daa geh', o'yah' gās' oh tā'ges hās' nih', neh
gon'da dyeh' hwa'a dyah dāt.

8 Neh ne Jesus' waa'wā'ga, Des dāt', deesek' ne
sa nōh'agwah, sah dān dih' kuh.

9 Neh ne wah o'gon daa dyeh' sho'dōh'gh, de oh'gāh
kuh' no nōh'agwah, koh dān dyōs gh: da neh' ne neh
shah wā'nis hās' a'wā da do'gāh dō'ngēh.

10 Neh dih dyō'i'wah, ne Jews hō wā'oh seeh ne
gāh' ne sho wan'jāh dōh, a'wā da do'gāh dōh: tāh hā'
deh ga'ya nes'hāh gēh heh syah daa deh' naas'ha wih ne
sa nōh'agwah.

11 Dech ha ga wā'ngēh gā'gweh, Neh haa yah'da deh'
sho'ge'jāh dōh neh shaa'yah dāt waa'gō'ga, De sek' ne
sa nōh'agwah, sah dān dih' kuh.

12 O'nāh' hō wan'dō'oh, Sō' nah' ot trō'gweh' ne
yā'oh seeh' deesek' ne sa nōh'agwah', sah dān dih'
kuh'!

13 Da neh' haa yah'da deh' ne gāh' nā' sho wā'jāh
dōh, neh huh' sho niyah'dāh na'gō'sek i'gāh' de'oyā-
dōh: neh sāl'hāh neh o'yah'jih ha o'dāh hāh ne Jo-

sne, sah jih' gën dyòh'go waa.nh' neh kuh' go yeh' dat ye'ih oh.

14 Ngh'gth gëh ne Jesus o ngh'satlo'gth dih gëh sa'-o-gth, neh naa w'oh seeh, Sat ga'gth, o nh' naeh je sa'jah dth; sã ngh dih' ãch hi wa nteh'aak, dyã gwah' sho si'gwa he nã ji sa yah'da wãh.

15 Da neh noh dth dyos gh noo gwëh; neh ne Jews he a'go owii he neh ne Jesus ne sa'ojãht.

16 Neh da yò'i wah heht ne Jews dya'wãh gh wa'o'wa ngh'gon dth ne Jesus, [neh kuh ne wa'ã nih saak he no'da di ye'ãh dak a'o'wa nyoh,] neh ga'io nih heh a wën-da do'gãh deh gëh, neh kuh dyòt gont ni e dya'ndyeh nã gã ngh o'ioh dth shoh.

17 Neh dih ne Jesus de cha go w'ã ngh sã gwãh, Neh Naah nih dyòt gont' naeh nã gã he ni ye weh' he ga'wã he'ioh deh, neh kuh kah nãh' iih ni wa gye'ãh heh a gyoh'deh.

18 Neh da yò'i wah heht he sa'di gã is' ne Jews wa'ã nih saak' he noo'da di ye'ãh dak a'o'wa nyoh, neh ga'io nih he tãh ãh sho' neh, deh dyò'i wah heh sh' ta'yehk' na wën da do'gãh dth, neh gwa' gye he wa'ãh, neh hah nih Na'wën ni yoh, neh kuh' na o da dyeh' ne shah da'i yah'da deek Na wën ni yoh.

19 O nh' ne Jesus dech ha ga w'ã ngh sã gwãh' ha go yã gh' seeh, Do gã', dõ gã', neh noh gwã'os, Neh No'aa wak' tãh ãh' de o gwe nyoh' hah gwã's dth, ne' a gh hwah; neh gwa', naat gaatwã, he ni o ye gñ dyeh Nooh'ni: neh sãh ãh na gwa'nah òt ngh o'ioh dth nã gñ dyeh', neh sho shah gaas hoh ha'eh gwah neh kuh' nã sã yehk' No'aa wak.

20 Neh sãh ãh Nooh'ni he no'eh gwah No'aa wak; neh kuh ne yò'i wa gwe goh heh gñ hwah daa nih, he nã s' dyeh' ne' a gh hwah; neh kuh ne' tgagout' si'gwa he ni yò'i oh daa hã nã ã gwat' a òt' gat hwah' dth, neh ne e wã'i wa nã'gth i gã.

21 Neh sãh ãh he ni a'ye hah Nooh'ni cha'go ges gwã' ne ga we'e yoo cha ga'ò hee dus' kuh, neh kuh' kuh

h'e'eh gwah ni yoh'dah No'aa wak ho gwa nyoo ne ga-
nyoo'h sho igah a'eeh ske yoo heet.

22 Neh sah'ah Nooh'nih deh soo gwah' noo'gweh dah-
de o' yah' do weethah, neh gwa' o' iwa gwegeh' howi'
no yah' do weh' dah'ah No'aa wak:

23 Neh ne' gagweegeh noo'gweh a o' wa' yah' da no'-
gh gwah' No'aa wak, shah da' yoh' de'ah sho he'ni o' wa-
yah' da no' oh gwah Nooh'nih. Neh haa yah' da deh a'g-
gah de o' yah' da no' oh gwah No'aa wak, tah'ah kuh ha-
eh gwah de o' yah' da no' oh gwah Nooh'nih ne toh hah'oh.

24 Do'gah, do'gah, oh gwah' o'ah, Neh' haa yah' da deh
ah'ah'goh' he ni gwah' noh' dah, neh' kuh na' o' iwa gwa-
ni yoh' ne tagah' hah'oh, wa o' yan' dah' ne' wah' e' iwa-
da dyeh' yo' beh' o' weh, tah'ah neh' hah' to' da a' yoh' he-
ni ga' yah' ne goi wa' ah' beh' dah' nih; neh' gwaah' neh'
ho ah' deh' ne ga' e' yah' gah' neh' hah' hee ho yoo' hee-
gaa' yah' ne yoh' beh' o' weh.

25 Do'gah, do'gah ah' gwah' o'ah, Da' weh' he ni dyo' is dah-
eeh, agwaah' gwa' nach' on'ah' na' gah' ne' wah', no' nah'
ne ga' wee' yoo'h a' o' wa' wa' no' ook No'aa wak' Na' waa' ni-
yoh' da' neh' haa' di' yah' dah' deh' na' no' ook a' noh' hee
ne' neh'.

26 Neh sah'ah nach' he o' yah' Nooh'nih ne yoh' hee
na' gwaah' ha o' hwa'h', neh' hah' di' kuh hah' gwah' ni o-
jee' ah' ho wi' ne' yoh' hee No'aa wak neh' na' o' yan-
dah' hah' gwah' na' gwaah' ha o' hwa'h'.

27 Neh kuh neh' ho' wli ne' gah' has' des' hah', neh'
da' o' yah' do' weethah' neh' ga' o' nih' neh' Ho' wa' wak
noo' gweh.

28 Sa' noh' a' swa' iwa na' a' goh' na' gah': neh' sah'ah ne
dah' weh' he ni dyo' is dah' eeh, no' nah' ga' gwee' gah' no-
da' deh' sa' deh' gwah' gah' he' yeh' nent, a' a' wa' wa' no' ook,

29 Neh ne' dah' tah' nent' gah'; neh' haa' di' yah' dah' deh'
ne' wiyoo' ge' ioh' dah' ge' neh', neh' nach' dah' dyent'-
ga' oh' dah' na' ya' gah' hee dyeh'; da' on'ah' neh' wa' we-
gah' ni ya' go' dyeh' a' noh', neh' dah' dyent' ga' oh' dah' na-
yoh' dat' hee wat.

30 Neh na gwa' gya' dii tãh'ãh' dah tah' gwa' dah dah-
a ge gwe nyoo: neh' dii' sho' he ni yaa wã' ga ook' hah'
neh huh' nãkã' wãh' dah' gwa' de gya' de weet hah: neh'
gwa' huh' ne wi yoo' he de gya' de weet hah, neh' ga'i-
q ni' ne tãh'ãh' neh' dah' a' gih' sa' goh' nãh' he ni dwak'-
ni gooh' dãh, neh' gwa' he nit hoh' ni gooh' dãh, Naah'-
nih' ne ta geh' hah' oh.

31 Neh gih' shãh' iih' sho' kuh' ã ga' da di' wa gwa' ih-
sãh' se aak' he' gya' dah' deh, tãh'ãh' wach' dah' ga' i' wa-
gwa' ni yoh' na ga' i' wa gwa' ih' sa' h' seh.

32 Neh ne' huh' no yah' na i' wa gwa' ih' sos' he' gya' dah'-
dah; neh' kuh' na ga' i' neh' doh' na ga' i' wa gwa' ih' sos' no-
dye ãh' dah' goh' hah' ha' i' wa gwa' ih' sos' he' gya' dah' dah',
ga' i' wa gwa' ih' sos' ni yoh'.

33 Neh ne swa' dah' hãh' he ta yah' da dah' ne John,
neh' da' i' wa gwa' ih' sa' h' ne ga' i' wa gwa' ih' sos' ni yoh'.

34 Neh dii' ne tãh'ãh' no gwee' neh' dwah' dah' gwa' h'
na ga' i' wa gwa' ih' sos' dah' gye' noos'; neh' gwa' pã' gãh'
neh' o' i' gãh' dah' shãh' oh' gih' neh' na yoo' gwa' nyoo' ook' i' gãh'
o sa yech' hi yah' da goh'.

35 Neh ha' yah' da dah' o deek' hah' de yoo' dãh' hah'
kuh' de yoh' hat' hah'; neh' gwa' huh' ne dah' jiah' sho'
na swa' gaa' yã' na' e' joh' es' hah' o ook' he de yoh' hat' hah'.

36 Neh gwa' na' yoo' gãh' de hãh' he ni yoh' dãh' nãh' na-
gyãh' ne ga' i' wa gwa' ih' sos' naah' he ni yoh' dãh' ho' yãh'
ne John; neh' sãh'ãh' ne ga' i' oh' dah' hãh' na' gaa' wii'
Naah' nih', na' ga' dyã' ne hãh' dah', neh' shah' ga' i' oh' dah' hãh'
na' ga' di' wah' dãh' dyeeh' deh'; ga' i' wa gwa' ih' sos' he' gya'-
dah' dah', he ta geh' hah' oh' Naah' nih'.

37 Neh kuh' Naah' nih' ha' o hwa' ne ta geh' hah' oh',
ha' eh' gwa' ha' i' wa gwa' ih' sos' he' gya' dah' dah'. Neh' nãh'
nah' soh' gat' gaah', naas' she' wã' no' gãh' aak' neh' gih' shãh'
na' e' swat' gat' hwa' aak' he ni a' yah' doh' dãh'.

38 Neh kuh' ne tãh'ãh' deh' waat' he swa' yah' da dah'
na' wã' noh'; neh' sãh'ãh' ha' yah' da dah' na' tãh'ãh' oh'
tãh'ãh' deh' shãh' swa' i' wa gwa' ih' sos' ni yoh' tãh'.

39 Neh swih' naas' no' ya' dos' ha' do gãh' dii'; neh' sãh'ãh'

ne' neh hah ni swa' neh do myoh syoh' dah, ni swee neh' ga'ah, nā yē' i wa da dyeh' ē' je heek: da neh', ne' kuh ne' neh ne' ga' i wa gwa' i h' sōs' he' gyah' daa deh.

40. Neh' kuh ne' deh' swa' ga' yā' neh' truh a' e swa' yoh' he' gyah' daa deh, a' e swa' yā' dah' i gā, ne' yoh' he' hē-
weh.

41. Deh' gye' nōōs' nā yō' geh sē ni yōs' nō' gwo' neh' i gā ē' dwah' dah' gwak.

42. Neh' gwa' ne' gwa' yā' deē' th, he' tū' h' th deh' swa' yā' nō' nō' oh' gwah' ah' th. Na' wēn' nī yōh' ne' swa' yā' da-
gab.

43. Neh' nooh' sē' nōh' Nāh' nīh a' ga' dyē' āh' dah' gō-
dyeh' ha' gyo; neh' dīh' ne' deh' nāh' aas' gwa' gōh:
neh' gīh' shāh' nō' yāh' on' da eh' ha' o' h' wāh' hōh' sē' nōh'
a' o' dyē' āh' dah' gō' on' dyeh, neh' nāh' nān' s' she' swa' gōh'
ne' neh.

44. A' nōō' ya' wāh' nā' swa' i wa' gwēn' nī yōs' neh', iē
shō' kuh swa' da' deh' sē' nī yōs' tah', neh' kuh ne' tū' h' th
nōh' deh' swī' ta' gōh' ne' gōh' sē' nī yōs' tah' Na' wēn' nī-
yoh' gēh' i gā' shō' dwah' dān' dyōs'.

45. Sē' nōh' neh' kuh nā' swa' neh' do' myoh' syoh' dā' oōk
na' e' swēh' he' aak' ē' shō' gwa' i wa' yāh' da' nōōh' nōō' he' tū-
dyoh' Nōoh' nīh: neh' wāh' ne' hūh' ne' shā' yāh' dāt
ne' she' swa' i wa' yāh' hah, neh' ne' Moses' neh' he' o' wēh'
hā' yāh' daa' deh' ne' de' swa' dā' nōh' dah' gōh.

46. Neh' sē' h' th' thēh' she' swa' i wa' gwēn' nī yōs' dōh' gī-
shāh' ne' Moses, neh' wāh' nān' gwa' i wa' gwēn' nī yōs'-
dōh' nāh' āh; iīh' sē' h' th' hā' gāt' āyō' wī' he' ya' do' myoh.

47. Neh' wāh' gīh' shāh' nā' gē' aak' deh' swa' i wa' gwēn' nī-
yōs' tah' nō' o' ya' do' myoh', nā' yān' wāh' ē' swa' i wa' gwēn'-
nī yōs' ne' gwā' nōōh'.

OIWAH VI.

NEH' ne' nāh' shāh' ga' at nā' gā' nōh' o' i' ōh' dāh' shēh',
Onāh' ne' Jēsus' oh' ta' nīe' dā' yāh' ne' Galile,
neh' neh' Tī' bē' rīnā' o' wēh' hā' nīo' da' eh.

3 Neh' ne gën dyeh' go wa nêh' wa' o' wê heeh, neh' ge' i' o' nih he wa' nont gaa tòh' no i' wa nâa gwah' dōhs he' ge' ge ya' dyc a'h' syeēs no di mook' da nih.

3 Neh' ne Jesus ho non' dehk' dah' oh he' gas' non deh, neh' ne' neh' huk' da' dyeh' kuh' na go' i' o' nya nih.

4 Nah' ne da wa da wê' oh gwah, heh' ni' non dek lwe' o' ces ne Jews onêh' doe gâ' oh ni ga' wiha.

5 Neh' dih' ne nêh' ne Jesus waat' ges gōh, neh' ne gën dyeh' go wa nêh' wa' go gâh neh' huk' da o' nont gon' dah' gon' dyeh, he' o' weh ni' h' dyoh, neh' na wê' oh seeh ne Philip, Ga' o' weeh' ne gâh' hâ' dwaah' gwa' ni non' neh' nê' gâ' a' non' dek ho ni' h'?

6 (Neh' ne wa' oh ni go' ik dooh heh' neh' huk' na' o' wêh' nō' wêh: neh' a'h' gâh neh' ha' o' hwah' ho non' deh' nash: he' nê' o' yeeh.)

7 Det hos' nyeh' oh ne Philip, ha wê' oh seeh, Dek ni' de wêh' nyah' seeh ni ga' si yoh' hâ' gee ne yò' i' wâh sâk neh' o' a'h' gwah' tâh' gâh' nōoh' tah' de gwa' yeeh' nash' de' yo' gweh' da gee sah' ni wah' syon dyeh' ah' ha' a' diik.

8 Sha' yah' daat na go' i' o' nya nih, Andrew, Simon' Peter de ya' tîg' nō' deeh, ha wê' oh seeh,

9 Sha' yah' daat nash' sâ' a' ah neh' huk' fêhs' wêh' ni' yò' a'h' gwa' geeh' ne barley nōh' o' a'h' gon' dah' he' yêh, de gâ' ja' geeh'. gwah' huk' ni gën' jah' s' ah: neh' gwaa' a' naeh' nah' ot ne' neh' a' wa' de' he' ni' o' nont' gah' deh'?

10 Neh' neh' ha wêh' ne Jesus, Eeh' hih' dyooh' nê' nō' gwah. Da neh' neh' wê' sôh' o' ge' oh' jas' yêh' he' o' weh' ni' o' di' yah' da' yô' h' oh. Onêh' he' nō' dyas' das' oh' nê' nō' gwah, neh' huk' nō' neh' wê' ni' a' nêh' nyah' es hâ' hâ' hâ'.

11 Onêh' ne Jesus de oh' gwah' neh' o' a'h' gwah' neh' kuh' no nêh' de' o' di' nō' nyah' oh, neh' wa' go' yâh' ho' os na go' i' o' nya nih, da onêh' neh' ha go' i' o' nya nih neh' nash' ho' sâ' hâ' ge' di' yâh' k' he' os neh' oh' dah' gâh' hâ' di' dyeh; neh' huk' kuh' ha' oh' gwah' nōk' o' wêh' ne gâ' jeh, gwanyôh' she' he' nōh' dat' ho non' do' an' jo' nih.

12 Neh' ne nêh' wa' o' nêh' daat, ha go' yê' oh' seeh na go' i' o' nya nih. Sa' jî' eek' de' sâ' jîk' na' de' yo' di' yâh' k' ho-

nyoh' o'da dā'oh, neh' nā'gō'gōk' hā' gwā'dāh deh' o'yo-
hā'gōh.

13 O nāh' sa di nōh' gwēh' hō nyōh, neh' neh' was hāh'
dēk' nī' agā' ēh' nī' gāh' as hāh' gē' oh' gā' nōh' hōht' neh' de-
yo'dyāh' hōh' o'da dā'oh neh' wā' sī'yo'āh' gwa' gē-
nōh', hē' bē' lēy' nōh' o'āh' gōh' dāh' neh' hūh' nā' o'dāh' shē-
nīh' nē' gāh' nō' nōh' dēk' hō' nī' nōh'.

14 Da' neh' nā' nōh' gwēh' nō' nāh' wā' s' mōht' gāht' hōh'
hā' nī' yō' i' wā' nā' ā' gwāt' nā' o' yō' nō' wāh' hē' s' s' nā, hē' nāh',
Neh' nā' gō' dō' gō' gā' wā' gwēn' nī' yōh' neh' Nō' dō' gō' dā-
nīh' nā' yō' nōh' hē' yō' ā' jādēh'.

15 Neh' dīh' nē' tō' nōh' dōh' hē' Jē' sū' s' hēh' tō' gēnt'
shō' ā' nā' hē' nōh' gāh' hā' s' dē' hāh' o' s' nō' d' yē' ā' h' d' v' k' ā' wā-
yō' nōh', neh' hēh' nē' gō' wāh' gō' wāh' ā' wā' yō' nōh',
o' nā' hēh' hōh' dān' dyōs' oh' neh' hūh' hē' ā' wē' nōh' hēh' gā-
s' nōh' dēh' hā' oh' h' wāh' gē' āh'.

16 Neh' dīh' nō' nāh' o' h' d' wā' dāh' sōn' dā' i' k' neh' sē' ch'
neh' hūh' hēh' tō' nōh' dā' ch' hē' o' nē' nōh' nā' gō' i' o' n' yā-
nīh'.

17 Neh' neh' gā' o' wā' gōh' hē' nōh' dāh' nōh' dāh' hōh'
gā' nōh' dāh' gēs' hōh' hē' o' nē' nōh' Cā' p' e' r' nā' nū' g' wāh'
Da' neh' neh' ē' nāh' dē' yō' dāh' sōn' dā' i' gōh' āh' nōh' sē'
Jē' sū' s' dē' ā' gō' yāh' tō' wāh' oh'.

18 Neh' neh' o' nāh' oh' wā' dē' nōh' dāh' gīt' neh' o' gā-
o' nīh' hēh' s' h' i' k' oh' gē' q' wā' nāht'.

19 Neh' dīh' nō' nāh' nōh' s' h' i' k' gē' i' k' gāh' shāh',
hē' yō' t' gāt' h' wāh' nā' o' nē' nōh' hēh' hē' nōh' sāt' h' wē' o' d' yēh'
wā' o' wā' gēh' nā' Jē' sū' s' o' nē' gāh' gēs' hōh' i' ēh'; neh' neh'
dōs' gē' oh' dā' o' t' h' i' d' o' d' yēh' hē' nī' gē' o' yō' d' yēh': neh'
neh' wā' o' nōh' d' yōh'.

20 Neh' dīh' nē' Jē' sū' s' hā' gē' yō' oh' sēh' līh' nōh' hūh';
sē' nōh' ā' wāh' d' yōh'.

21 O nāh' neh' hūh' nī' yō' wāh' ā' gwāt' wā' o' d' i' gā' yāh'
wā' o' wā' gōh' wā' dēh' nōh' dāh' gā' o' wā' gōh': dāh'
ā' gwāt' wāh' o' gēn' dā' d' yēh' neh' hūh' hōh' wāh' dāh' hēh'
hē' d' yō' ā' jādēh' hē' o' o' wāh' h' wā' o' nē' nōh' d' yēh'.

22 Neh' nā' nāh' o' yāh' wāh' hē' hēh' s' s' wē' nī' hā' dāh'.

neh nū'noo gwēh neh' ēga nyō dāa dī'gwah' tē dīh'si aah,
no nāh' was dī'gah' yōoh. hoh tāh ēh deh gā'o was yāh
no yāh, neh shō' kuh nē non'deh nōh'dah hōh nā go'i o-
nya nih, neh kuh nē tāh ēh nāch nē Jesus neh hūh
dē o-deh nōh'dah hōh nē' gā'o wā gooh nāch hē'o wēh
hō non'deh nōh'dah hōh nā go'tē nya nih, neh gwāah' nāch
neh hō nōh'hōh gē'ah hō nōh'dāa dyōoh:

23 (Noh hah' gwaah' nach' o' yah' ne' ga' o' wah' Tibe-
ria; da' w' noh' dan' dii, oh' wa' dii' yoh' dos' gu' oh' he' o' weh
ni' o' di' ah' gwa' go' neh, ne' neh' shah' tha' da' nyo' nyoo' Na-
yah' da' gwen' ni' yoh.)

34. Neh-dih, uá' nōo gwēh mē nāh' wāa dī gah' uá' yōoh
hah' nēh kuh' dē dāh' nē Jē suā, kēh hā' ēh' gwāh' nā gō-
i' ēn' yā nīh, ē nāh' hā' ēh' gwāh' gā' ē wā' gēoh' hō nōn' dēh-
nēh' dāh' hōh, Cā pēr nē um' hē ē dī' yōs' ēh, hō wā' yāh' dīh'-
ē gēo' dveh' nē Jē suā.

25 Neh' no nāh' sá'wə gāh' ne Je-sus he'oweh' he-
ohs' aga nyə dā'di'gwaa, neh nō wə'oh weeh, Rabbī, wə-
doh' ne gāh' niis neh huh' sa'wə'oh nēk huh'?

26 Do sa' go wā' nōh' sǎ' gōh' mē Je su, ha wāh', Do-
gā', do gā' nēh' nōh' gwā' o, Tā' h' deh' nēh' deh-
gwa' yā' dā' sāk' tāh' hēh' e swat' gāt' hōh' nō' i' wā' nā'
gwat, nēh' gwā' a' hō' gā' ō' nēh' hēh' e swā' gwā' nēh'
ā' gwāh, nēh' kōh' hēh' e swā' dāh.

27. Sə-noh' neh : s-wai'oh deh go'ok na'e swa yān daht
niyees : neh'ot' neh' gəi'wah dō'eh : neh gwaah', [swai-
oh deh go'ok] na'e swa yān daht' ne wa gōh neh, kwah-
oi wa dā dyeh' yoh'heh' q weh niga'gəi deh, neh ne'neh
Nə wə'wak ne gweh' oh shəe jəh : neh ne gəh Nə wə-
ni'oh' ne : Gəh nis'həh ho i'wa ni yā dā, [ne'as wak] :

28 i Ongh' be w' ohueeh. A'ne gah' n' ya gwa dyeeh',
n' ya gwa mi' i gah' neh a' ya gwa dyeeh' that no' i oh-
oh h' h' shoh' Na' w' n' n' h'?

Da De ha go yā' neh sāk gāh' mo Jeus ha go yā' gā'
seeh, Neh' ne gāh nā gāh ho i'oh das hāh Ne wān ni yāh
neh / nā hā wā i'wā gān ni yā hā yā' dā deh neh' tēh
hā'oh.

80. Neh' neh ahp wá'gh seeh, A'nah'ot' ne'gáh' ne'í'ah-
dwa'há ná'á'gwat' áh se'dah siih', a'ya'gwat'gat'koh' í'gáh'
a'gwa'í wa'gwén ni'yòs' kuh! a ne'gáh' nah'ot' si'í'h-
dweh!

81. Neh nah hih'nis hoh' nash' ha dli'gwah' ne' manna
he'g'weh, neh ga'nyòh' os dá'áh to'án'ja dah'goh: neh-
huh' ni ga'yee áh' he'gas'ya deh, Nah na'ga'ya wii se-
áh'gwah ná'os dik'wek gá'g'yah gèh' dya weh'dah'goh.

82. O'nah' ne' Jesus' ha'ge'yá'gh seeh, Do'gòs', do'gòs'
neh ach'gwá'ge, neh neh ták'áh, neh' ne' Mo'ses deh-
she'awa wis'gwah no áh'gwah neh gá'g'yah gèh' dwah-
dán'dyos'gwah; neh gwaah' Nesh'nih' nash she'awa'nis
ne'gash'gwa'gwén ni'yòh' se' gá'g'yah gèh' dwah'hab.

83. Neh sáh'áh neh ne'áh'gwah Na'wén ni'yòh'gèh
dya weh'dah'goh neh ne'huh' ha'ya'h'da deh ne to'dyah-
dáh'дох ne gá'g'yah gèh, neh kuh neh' yoh'hees'háh
dwa'yah do'wah daan'ih he'ge'á'ge deh.

84. O'nah' hp wá'gh seeh, Syah da'gwén ni'yòh', dyot-
gont' neh da'gwa'wih seek ná'gáh' o'áh'gwah.

85. Neh' ne' Jesus' ha'ge'yá'gh seeh, Iih' ne'gáh' ne-
áh'gwah ne' yoh'ha'h'g'weh: neh ha'ya'h'da deh ne'
neh hah' ént'ha'gón'duk he'g'gah' da' deh dae'wén'geh
ta'o dpe'weh dáh; neh kuh ha'ya'h'da deh neh' áh'
á'gi wa'gwén ni'yòs' de'wén'geh ta'ah'dat'hab.

86. Neh gwaah' wach' ne' gwá'gh seeh, neh' nash neh'
agwat'gat'kwáh; ták'áh gwaah' dah'awa'í wa'gwén ni-
yòs' dweh.

87. Ga'gwe'goh' he'ni'yòh' dá'g'gyah de'weh dáh Nesh-
nih' hah' de'ga'gont' á'wá'gyah do'wí'hos; nah' kuh ha-
ya'h'da deh neh áh' á'g'gyah do'wí'hos ták'áh deh ták-
gwá'dák to'da'ga'ya'áh'dek neh sih' ahp' ho'aa'ois.

88. Neh sáh'áh hah' dya'ga'dyah dáh'дох ne' gá'g'yah
gèh, ták'áh deh neh niih' á'gáh' se'ni'go áh' neh'ha'h'
ng'gyeah; neh gwaah' he'ni'ho'h'ni'goh'áh' neh'
ta'geh'ha'h'oh.

89. Neh' ne'gáh' ná'gáh' ni'ha'h'ni'goh'áh' Nesh-
nih' neh' ta'geh'ha'h'oh, neh ne' ga'gwe'goh' he'ni'yòh'

de a'gyah' de' wah' da miik tãh' sh' deh' tah' gwã' dãh' / ta' wa-
gah' degh; neh' gwah' nee go' ges gòh' gwah' hòh' nee
swã' nã hã gont.

40 Neh' gwah' hòh' nã gãh' nã hòh' ni gooh' dãh' ha-
yah' da deh' neh' ha' geh' hah' gh, neh' naah' de' yo' gwah' da-
gee' nã' oo' gãh' No' aa' wak; & b'i' wa' gwãn' ni yòs' gwah'-
hòh', & o' yã' daht' ne' neh' ne' yoh' hees' hãh' ne' wah' o'-
i' wa' da dyeh; neh' kuh' ne' dãnt' he' yah' da' ges gòh' ne
swã' nã hã gont.

41 O' nãh' ne' Jee' wa' di' was hã' nyo' gòh' ha yah' da deh',
neh' ga' i' g' nih' heh' wa' sh, lih' ne' gãh' no' ah' gwah' ne
gã' o' yah' gẽh' dyo' dyah' dãh' deh.

42 Neh' ne' o' hãh' Tãh' sh' gãh' deh' neeh' nã gãh' Je-
sus' de o' a' wak' ne' Joseph, neh' nã gãh' neeh' nih' kuh'
no' neh' sh' et' h' yã' de' ih? & ne' gãh' ni yoh' dãh' he' go-
wah' ha' dgh' gã' o' yah' gẽh' dwaga' dyah' dãh' deh?

43 Neh' dñh' neh' Jesus' de' ha' go' wã' neeh' sã' gwãh'
ha' go' yã' oh' seeh, sã' nãh' & wa' i' was' hã' nyo' gwa' ooh.

44 Deh' so' gah' ne' o' gwah' de o' gwe' nyo' neh' kuh'
ga' dant' gã' duk' he' gah' da' deh; neh' sh' o' gwe' nyo' neh'
neh' Naah' nih' ne' ta' geh' hah' gh' neh' hã' o' yah' da' di' sh-
tãh; neh' naeh' Nãh' & he' yah' da' ges gòh' ne' swã' nã-
hã gont.

45 Neh' ne' ga' yã' dgh' he' o' weh; ne' di' do' gã' da' nih',
Neh' ha' di' yah' da' deh, ga' gwe' gah' neh' & o' go' i' o' nyo' sh'
Na' wãn' ni yoh; Neh' di' ga' i' o' nih' hãh' de' yo' gwah' da-
gee' nã' gwah' neh' go' o' gãh' i' gãh, neh' kuh' ha' yah'-
da' deh' Naah' nih' dyo' go' a' wih' dah' gòh; he' go' de' yã' dgh,
lih' o' gyah' do' wãh' ne' neh.

46 Tãh' sh' hãh' deh' neeh' neh' so' gah' he' o' gwah'
& o' gãh' Naah' nih; neh' sh' kuh' ne' neh' kuh' i' gãh'
ta' weh' dah' gòh' ha' yah' da' deh' Na' wãn' ni yoh; neh' naeh'
ne' neh' he' gãh' Naah' nih.

47 Dã' gãh' do' gãh' oh' gwãh' Neh' ha' yah' da' deh'
sh' lih' & gãh' wa' gwãn' ni yoh, he' yãh' ne' neh' nee' wah-
b'i' wa' da' dyeh' yãh' hee' shãh'.

48 Lih' ne' gãh' ne' sh' gwah' ne' yãh' he' o' weh.

49 Neh neeh chih'nā hē'gā'ak de'gā' ha dāe gwā' na maana, hē'gā' weh neh ga-nyōōh' os dā'āh. yō'ā'je deh'goh, neh' kuh no ni'ee yōōh.

50 Neh' ne gāh' nā gāāh no āh'gwāh. ne gā' e yah gāh dyo dyah'dāh dōh, neh' no gwe'nyōōh' naah'de yō gwāh'da gōe ā yō'dek hō nih tāh'āh' kuh ta ya'i'yeeh.

51 Lih' ne gāh' ne yōh hek'ō weh no āh'gwāh ne gā' e yah gāh dyo dyah'dāh dōh. Sēu dih'gwa'nah ot. ne'ō gwēh ā'āh'gwaak nā gāāh' neh na yō'i wa da dyeh ā'ō hōek: neh' kuh' no āh'gwāh ne dā'gyah'do weet neh ne'hah ne gāh wa'ah, neh' ne gāh' nā gāāh' dā'gyah'de weet nā ya'ōh hes dak he'ye ān ja deh.

52 O nāh' ne Jawa ho nōō hōh' sho' kuh oh ta dii'wa gōh'ha nōōh, hā nō dōh', A nā gāh' hi dyo ye āh'dāh'gōōh' nā gāāh' hō gwēh' hō gwe'nyōōh' ā' hō gyōh' naah wa'ah na e dwaak'!

53 O nāh' ne Je-sus ha gō'yā'ōh'weh, Do gās', do gās' oh gwā'ōe, Neh' gāh'āh'āh' nā gā'ōōk neh deh swa gōōh' naah wa'ah Ng wa'wak ne gwēh', neh kuh ā'ō swā'ōe ge āh' naat gwāh'sah, tāh'āh' dāh'ōs'ōōh' deh swa yāh ne'ye'ā' hēah hāh, he swa yah'da dōh.

54 Sēu dih'gwa' ā'āh' ne'gāh wa'āh, neh' kuh ā'ye'ge'āh ne get gwāh'sah ha āah' ne'neh ne wah'ō'i wa da dyeh. yōh hēah hāh: neh' kuh' neh' dih' ā'ō he yah dā' hō gōh' nee swā'ōis hā'gōōh'.

55 Neh' āh'āh' ne'gōh wa'āh' dō'gā'ō meh' gāh'kwāh' qweh, neh' kuh ne' get gwāh'sah dō'gās'ō weh' hā'ō gwāh, ā'ye'āh'da ne'wāh.

56 Neh' ha yah da deh na'neh' ā'āh' ne'gōh wa'āh, ne kuh ā'ne gāāh' ne'get gwāh'sah, neh' huh' dō'ōt gāh' hāh'ngōt'. hō'gyah'dāh dōh, neh' huh' kuh' nāh'āh' gē'ngōt' ha yah'da dōh.

57 Neh' he'neh' ta geh'hah'ōh' ne'ō hōh'ō weh' Nāh'āh' dāh'āh' kuh' gōh' hō'gōh' ā'haa yāh'da dōh. Nāh'āh' neh' kuh' dih' kuh' hā'eh'gwāh' nā'yan'wāh' ha'yah'de deh ne'neh' ā'ā' dēk hō nih. hō'gyah'dāh dōh, neh' wāh' ne' neh' huh' ā'ō hōh'gō'ōk hō'gyah'dāh dōh.

50 Neh' ne'gah' nā gāh' ne'gah' gwa gwēn ni yōh' ne-
gā o yah gēh dyo dyah'dāh dōh: tāh'āh' na eh' neh' hūh'
deh' oh'dāh' haa'diis gwa' ne' manna' nēch hih'nis' hōh'-
gāh' ho'ni'e yōoh' gwa' hūh': neh' haa' yah'da' deh' ne-
neh' & a'dek hō nih' nā gāh' o'āh' gwa' hā yō'i wa dā-
dyeh' & oo heek.

51 Neh' nā gāh' nōh' o'i' oh' dāh' shōh' wa & ah' syōos
he'o weh' hā nont'gā' nīs'at hah, he'nōh' weeh' ha dī'o nya-
nih' ne' Ca per na um.

52 Neh' dih' no nont'gāh' deh' nā go'i'o nya nih' no nāh'
wa & nō ok' nā gāh', hō nāh', Ga nōo' oh' he'ni ga'i-
oh' dāh'; so' nah' ot' go gwe nyōh' & ya go dī'wat hōn-
deek?

53 Neh' gwaah' ne' ta yān dee ik' ne' Je sus na yah'da-
gōh, heh' oh' to' nōn de'yāh' hih'da' nōos' nā go'i'o nya nih'
he'ni ga'i' oh' dāh', neh' nā go yā'oh' seeh', eswa'i' wa et-
gāh' gāh' nā gāh'!

54 Neh' gwaah' gih' shāh' ne' dyā gwa' aas'he swa' gāh'
Nō wa'wak' nōo'gweh' heh' tgh' hō sa'eeh' he'o weh'
yaa eh' tāh' dyo dak, a'ne neh'?

55 Neh' ne'huh' Not hwa'is hāh' ne' wa dōh'hes dah'-
gwa' hūh'; tāh'āh' na eh' nōh' wa'āh' deh' os hā' nō'nyah' dah'-
gweeh'; neh' no wā' nōh' nih' ne' gwa's'nyeh' seh' ot' hwa'-
is hāh' ne'huh', neh' kuh' ne'yōh' heh'.

56 Neh' gwaah' ne' de swa'dyes deh' ne' tāh' gāh' deh'
swa'i' wa gwēn ni'yōs' tāh'; Neh' sūh' gāh' ne' shō' dā' wah'-
na' wāh' chī'a'yān de ik' shō' ne' Je sus he'ni a'dī'yāh' dā-
deh' ne' de a dī'wa gwēn ni'yōs' tāh'; neh' kuh' haa' yah'-
da' deh' ne' neh' hāh' nā o'yeeh' & o'dā'ni nōh' sū'yāh'-
dāt gāh'.

57 Neh' kuh' ne'a' wāh', Neh' dyo' f'wāh' nā gāh' he-
neh' hūh' ni' wa gye'āh' gwa' o' wih', tāh'āh' de o' gwe-
nyōoh' so' gāh' ne'o' gweh' neh' hūh' o' dāt' gōn dāh' hā'
gāh' dā' deh' nā gō' sūk' i' gāh' nōh' Nāh' nih' de' oh' hā'-
des' hā' wih'.

58 Neh' hūh' ni' yoo' weh' ne'neh' oh' wah' sa' wāh' hō'-
nōt' gāh' deh' nā go'i'o nya nih' sa' & nōh' goet, tāh'āh' ne-

do gāh' o sa'ā neh seek' ne Jesus no hō'g gwāh eh-
ga goa duk.

67 O neh ne Jesus ha go yā'oh seeh ne was hāh dah-
ni' aga eh [ni'ā non diih], Neh' gāh no'yah jih nāh'
iis hā'weeh?

68 Neh ne Simon Peter do sa o wā'neh sās gōh, ha-
wāh', Syah'da gwēn ni yōh, so pah'ot ne gāh' noyah'
haas ha gwa'yah do wāht! iis' wāh ne gāh' is haah'
no wā'neh' ne'yoh heh'o weh.

69 Neh knh na gwa'i wa gwēn ni'yos tah tēh'āh dah de-
yo gwāh ni go'ā gee' heh' iis do gāh' ne' Christ, No-
aa wak nō heh'o weh Na'wēn ni yōh.

70 Des ha go wā'neh sās gwāh ne Jesus, Tāh'āh gāh
lih' deh gwa'yah dā gwāh nā gāh' neh was hāh' dek-
ni' aga eh' ni'wa dii, shayah'daat ne'huh he'ni'wa dii
hā'nis'he o neh?

71 Neh was nyeh'duk haa yah'da deh ne Ju das Ise-
ri ot, ho'aa yak ne Simon: neh sāh'āh ne'neh ne gāh'
nā o'dā ni'neh, neh shayah'daat nā gāh' ne gāh' ne was
hāh' dek ni' aga eh', [ni'ā non dii.]

OI'WAH VII.

NEH' no nāh' shah'ga'at nā gāh' neh o'ioh'dāh shōh,
de ot'iaah'gwāh ne Jesus, Galilee' he a wēn ne:
neh sāh'āh ne tāh'āh nāh' de o'ga'yā ne' neh hāh'
as'as ha di'no gōh' ne Jews, neh ga'ionih ho'ni'he-
gāh' ne Jews na' o'wā'nyōh.

2 De neh' ne Jews he'ni'ā non dek'hwe'o'ees ne nāh'
gāh' wa'ā'neh lni'gā o'syō dōh o'neh' hwah'o'e a dyeh.

3 Neh diih' ga'ionih ha wā'oh see ne de'ā non dā'non-
daeh, Sat hā'daat' nek' hō'o weh, neh hāh' hōh' seeh' ne
Judas; neh na'ā'ngat'gāh' hōh' i'gāh' ha'eh gwāh ne
she'i'ō'nyā nih ha'ni'ga'ioh'da'yōh dāh' ne sa di'wah-
dān'dyeh dōh.

4 Neh sāh'āh' wāh, ne tāh'āh' deh mo'gwāh' ne-
gwāh nā dah'ah' dōh' gāh' hāh'gwāh' dāh' ne' o'ā dyeh, neh

kuh ne don das'wih sa'go ook ne'a oh hwah ne gwah' taa'ga ahk' a'o wa yän de'i aak. Neh' gih shäh niis' neh-huh' nih sye hah' nä gää' ngh o'i oh'däh shoh, sa da'dyah-do'dah sih nä gää' he'yo än ja deh.

5 (Neh säh'äh ne täh'äh ha'eh gwah ne de'ä non dä'-non deeh de o wa'i wa gwan ni yös'tah.)

6 O näh ne Jesus' ha go'yä oh'seeh, Tääh'äh ah soh' teh o'ee he ni wak'nok dööt: neh gwa' niis he ni swa'-nok dööt dya'wäh oh sho' naeh' o deh'sah oh.

7 Neh he'yo än ja deh' täh'äh' deh o'gwe nyoo' na e' swa swa'äh, neh gwa' niis na ges'swa äs, neh ga i'o nih' he gi'wa gwa'ih sos he ni yöh'dää, wa eet'gäh' ne' neh-huh' wa döo nih' ne ga i'oh das'häh.

8 Neh huh' hoh swee he'o weh' dwa dek'hwe'o oh: täh-äh niis' ah soh' neh huh' taagee he'o weh' dwa dek'hwe'o oh; neh säh'äh nah'soh deh'o gwee goh' deh o-yoo' he ni wak'nok dööt.

9 Da nah' no näh' neh' sha go'yä os nä gää' ni yö'wä-no gee, ah soh' neh huh' sho häh-dyoh' ne Ga li lee.

10 ¶ Neh gwa', no näh' ne' de ä non dä'-non deeh neh huh' ch'o ne noo', o näh' ha'eh gwah neh'huh' he a'-wee noo' he'o weh' dwa dek hwe'o'oh, täh'äh deh neeh' na'o da'dyah do'dah son'dyeh, neh gwa' na dah'seh dö'h-gäh he ni yöh'dä än dyeh.

11 O näh ne Jews ho wa'yah dih'sa goh he'o weh' wa-dek hwe'o oh, neh kuh ne'o nää', Gä ä ne gäh' niehs'!

12 Neh ne wee säh' ho di wä nöh'da nyo nyoh' ne gän dyoh'gwah gäh, ha di'was'hä nyo'gwa oh baa yah'da-deh: neh säh'äh gyee nä non dö'h', Neh ne huh' no-gweh'di yöö: o yah'shoh oh' kuh nä non dö'h', Tääh'äh; ha goh'ni geh'hoh da nih' ne'huh' ne gän dyoh'-gwah gäh.

13 Neh huh' gwa' naeh, täh'äh' deh so gaah' no gweh' ne gwah' ta'adwä no'äh neh a ot hyö wih, neh säh'äh no wan'dis ha'nis ne Jews.

14 Da neh dih, no näh' noo' hah de'wah sä non chi-gaa'wih ho non'dek hwe'o'oh, neh huh' he a we noo' he-

o'yo qh ho nqh'sa do'gah dii ne Jesus, wa'di o nyah kah.

15 Neh ne wa o di'wa nã'goh ne Jews, ho nã, A si yoh'dã haa'yã de ih' ne ga ya'ng dah shoh qh nã gã' hq gweeh', heh tãh'ãh naeh de wãdoh' de o de'yãdoh'!

16 Des ha go wã'ng sã gwãh' ne Jesus', ha wã, Neh he ni gi òh'dã tãh'ãh' deh iih' deh'aga wãh, neh gwa' ne ta geh'hah qh.

17 Neh gi hshãh neh, son'dih gwa'nah ot ne'ogweh, ãnt ho ga yãh'seek neh huh' nã o yeeh' he'nit hoh'ni gooh'dã, neh nã'a yã deeh he'ni ga i òh'dã, neh na' dii gwah Ha wã ni'yoh'gãh dya'weehdoh; neh gi hshãh' neh, a'dih gwah iih' sho ak ni'go ãh he ni gweh' ges nyeha.

18 Neh' wach ne'a qh hwãh' hoh ni'go ãh he ni a ye hah' haas'nyeha, neh ha wih'sa goh ne' a qh hwãh' a'oh sã ni yò'aak: neh gwa' haa yah'da deh ne neh i gã' ha wih'sa goh na'oh sã ni yò'aak ne to wah'hah qh, neh shah gaat' ne' neh ne ga'i wa gwãn ni'yoh, tãh'ãh' kuh deh waat' haa yah'da deh ne tãh'ãh' deh ga'i wi'yòs'doh'hãh.

19 Neh' gãh ne tãh'ãh ne Moses deh she'swa wii ne ga ya'nes hãh, neh' dii ne tãh'ãh deh gaat gaah he'ni swa diih' deh swas'de is doh' ne ga ya'nes hãh? A'na eh go waa' neh' swih'sa goh' naas'gwa nyòoh'?

20 Det ho'dia nyeh'qh ne gãd yoh'gwah gãh, ho nã, Neh na nis'he o nqh' hya'dyã niih': so ne gãh' nah'ot neh ga wih'sa goh' na'ye sa nyòoh'?

21 Je sus do sa'go wã'ng sã gòh, ha go yã qh'see, neh ne ga i'òh das'hãat a ga dyoh'da doh, neh ne ga gwee'goh' eswai wa'nã ã gòh neh' dyo i'wah.

22 Neh dii' wach ne Moses' she'swa wii neh, ga ya'ng dah'goh, [cir cum ci sion ga ya'soh,] (tãh'ãh' neh deh ga'i o nih he' neh huh' ni dya'we nqo haa yah'da deh ne Moses, neh gwa' haa di'yah da deh' nech hih'ni hqh'gã qh;) da neh' dii gãh ne she'swa ya'ng'lah nqo'gweh na wã da do'gãh doh'gãh.

23 Neh' gih shäh' no'gweh a wän da do'gäh dö'h'gäh' a'agoh na'o wa ya noht, neh' i gäh na'gäak dah'de yoh dyah'goh no'ya'nes häh ne Moses: neh dih gäh dyö, i'wah swa noh'kwäh oh he'gyah daa deh, heh, ha yah'da gwee goh' no'gweh sa gee jäht' na wän da do'gäh dö'h' wä nis hä deh?

24 Sä noh' neh dä swa'yah do'weh dah'gwaak he mi yöh'dä ne wah ont'gat hoh', neh gwaa' swa ye'äh dah'gwaak he dä swa'yah do'wet haak nöhh dye'yah do'weh-dah'jih.

25 O näh gyee ho nää' ne Je ru sa lem ha di no geh' täh'äh gäh' deh neeh' nä gäh ne'ä nee' äs'ha gwa nyoh'?

26 Neh gwaa' ne' jat gäh' oh, oh haas deh' äh' hee-haah, neh gän dyoh'gwaäh, neh kuh neh, deh tah'gwä: däh' de o wä'oh seh. Neh' gäh no do'gäh ooh. ho nä'noh-doh ne tä nä'noh do'oh, he neh' do gäs' nä gäh ne Christ?

27 Neh' gwaa' naeh ha yah'da deh nä gäh ho gweh, dwa'yän dee'ih he'o weh nit ha'we noo: Neh gwaa' no näh' naeh änt heh' ne' Christ, ä gä'äak deh so gaah' no gweh deh a'go noh'doh he'o weh non da'eeh.

28 O näh' de oh'änt hwah'oh ne Je sus no noh'sa do'gäh dih'gäh, he'noh weeh ha di'o nya nih, ha wä, Neh' ne de jaa oh' s'gwa'yän dee ih, kuh he'o weh' dwa'geeh-doh: neh ne täh'äh deh iih' deh ak'ni go'äh he'neh-huh a gyoo', neh gwaa', ha yah'da deh ne ta geh'hah oh gai'wa gwän ni yöh, neh kuh' naeh ne täh'äh deh'she-swa'yän dee ih.

29 Neh gwaa' ne'yän de ih; neh äh'äh ne' neh hah dwa'geeh dö'h' he ta yah'da deh, neh' kuh ta geh'hah oh.

30 O näh' wa ä'ni haak' he no'da di ye'äh dak' a'o wä ye'nooh': neh' dih ne' deh so gaah' no gweh' de o wä nis'oh da eeh, neh gai'oh nih heh ah soh' teh o'eeh he ni dyo'is daah eeh de yo'do gäh'doh ha yah'da deh.

31 Da neh' ne' göt'gah'dah no gweh' wa o wä'i wa gwän ni yöa, neh' kuh ne'ö nää, Neh no näh' änt heh ne Christ, neh' gä neh, si'gwaa he ni yö'ioh'da hä'nä.

‘gwaht’ nā gū dyech, nach’ he ni yōh’dā, nā gā’ hē-
gweh’ ‘hō dyē’ōh daa dōh?

32 Neh nē wa ǵ nō ǵōk ne Pharisees, heh, hō di wā-
nōh’da nō ǵ nyōh’ nē gū dyōh’gwa h gōh nē nōh o iōh-
dāh shōh’ o di’wa deh’ ha yah’da deh: O nāh nā di h’ē-
no wa nā’ ha di’yah dōn tws’, kuh ne Pharisees, da-
ha go di h’ah syōh’ neh’ sha go di ye nōos nā o wa yē-
nōh.

33 O nāh ne Jesus’ ha go yā h’seeh, Neh ne’ dah-
ji’ah shō nah’sōh neh huh’ ǵ geh’sseek he swa yah’da-
deh, o nāh’ neh huh’ hā gēeh he ta yah’da deh nē tā-
gōh’hab oh.

34 Neh nā gwa’yah di h’saak, tēh ǵh gwaa’ taas’gwa-
gāh, neh kuh he’ō weh nā geh’sseek deh aa oh’ neh huh’
a’ō swa yōh’.

35 O nāh ne Jews’ de o nōn da dā h’seeh, Ga’ǵ o weh’
nō ǵ nē gāh’ hā eeh’, nā ga gwe nih’ taas’he dwa gāh’
nōh huh’ gā’nō hā eeh’ he’ō weh ni a’di nō ge nyōh’ nē
de o’nōn’doō gwāh, haa di’yah daa deh’ nōoh’tō nō ǵ jōh-
dāh’sōh, nē neh’ i gā’ ǵ o go’i o nyāh’ nē Gentiles!

36 A nah ot’ nō ǵ nē gāh’ gū dōh’ he’a dōh’, Neh
nāh nā gwa’yah di h’saak, tēh ǵh gwaa’ deh aa oh’ aas-
gwa gāh: neh kuh he’ō weh nōt gih’dyōn dahk, tēh-
ǵh’ deh o’gwe nyōo’ neh huh’ nōn de sweeh?

37 Neh nē swā’ nā hā gōh, nē wā’ nā yō wa nāh’ o dōh’-
gh he wa dek’hwe’ō oh, de o’dah’ oh ne Jesus, de oh’-
sāh’ hwa h’oh, ha wā’ā, Neh’ gih’sāh nē sōn’dih gwa-
nah ot’ ǵ a’ah daat hāh neh huh’. shō nit heeh’ he’gyah-
daa deh, haa nē’ge āh.

38 Neh haa yah’da deh nā o gi wa gwān ni yōs’, ǵnt ga-
yō ih’ he ni ga wā nōh’dā, nō ya’dōs hā do gāh’dih, nē
wā dōh’, neh heh tā wān’nyah’saat ān dyō ya gāh’ō ǵōk,
nā yō’dih’ hah’dān dyō’gwa ǵōk’ nē’ yōh heh’ō weh’ nō-
nē ga nōs.

39 Neh gwaa’ waas’nyeh dak Nōt’hwa ih, neh hā di-
yah daa deh’ nā gū di’wa gwān ni yōs’ i gā’ ǵ an’di yē-
nōh’ nē neh; neh sāh’gh’ nāh’sōh deh dwa’gāh wā

noh' Not hwa'is hā do gāh'dih, neh sāh'āh nah'sōh de-
ga'āh saa'oh' deh o'doh'oh haa yah'da deh ne Je.sus:

40 Neh ne' gōt gāh'deh noo'gweh no nāh' sāh'ā'no-
ook' nā'gāh' he'na o wā no wāh', ho nāh', Do gāh' ga'i-
wa gwān ni yōh' neh No do'gās daa nih nā'gāh'.

41 O yah'sōh'oh gyee hā noo'oh', Christ' ne gāh'
nā'gāh'. Neh gwaa' gyee nā'non'oh, Neh huh' gā'neh'
Galilee' ānt ha ya gāh't' ne Christ'!

42 Tāh'āh' gāh' deh waa'oh' no ya'dos hā do gāh'dih,
neh huh' ānt ha ya gāh't' ne Christ' ho noh'gwā'oh' goo ne
Da vid, neh huh' kuh he'oh' weh ni ga'non' daa yāh' ne
Beth le hem, he'oh' weh ni āh'dyon dak' ne Da vid!

43 Da neh' dih noh'tā'non' dyāh'k' ne gān dyōh'gwāh-
gāh, neh. dyō' i'wah haa yah'da deh.

44 Neh' dih gyee ne'neh huh' na'ā' nāh'ni gooh'dās
na'oh' wa ye nooh, tāh'āh' dih deh soo'gāh' no'gweh' de-
oh' wā nā'oh' da'eēh.

45 O nāh' neh sāh'go di ye nooh' neh huh' sho di'yos'oh
haa di'yah' daa deh' na di'h'āh' no wa nāh' ha di'yah' don'twus',
kuh ne Pharisees, neh no wā nā'oh' seeh, a'naeh go-
waa' deh she'swa a wih'!

46 Det ho'dis nyeh'oh' no non'di'ant, De wān'oh' noo-
gweh' deh a'gōs nyeh'oh', ne shāh' da'yōh' dā'gāh' nā'gāh'
ho'gweh.

47 O nāh' ne Pharisees des ho'wān di wā noh'āh' gwāh,
O nāh' gāh' nāh' iis wah ech'hāh' ni'goo da gōh'!

48 Neh gāh' gyee ne tā' nā'noh' do'oh', neh gih shāh'
ne Pharisees, ho wā' i'wa gwān ni'yōs'oh'!

49 Neh gwaa' nā'gāh' nā'noo'gweh' ne tāh'āh' de a di-
yān dee ih' ne ga ya'nes hāh, naeh' deh ga'i'wah he'ā-
noo'oh'.

50 Neh ne Ni co de mus' ha go yā'oh' seeh, (neh sāh'-
yah' daat ne' neh huh' ni ta we nooh' ha yah'da deh ne
Jesus neh so'oh', neh gyee sāh' yah'daat he ni ā-
non' dii.)

51 'Neh' gāh' no gwa ya nees hāh' o gwes nyoo' dā'oh'-
yah' do weest so'gāh' ne'oh'gweh' ah sōh' ā'gāh' de o-

wá nǝ'gǝh, ah sǝh' kuh ǝ gǝ'gǝk deh o'noh dǝh he ni-
a'dyeh hah?

52 Deh ho wǝ wǝ'noh sǝǝ gwǝh' ho wǝ'oh seeh, Galilee
gǝh', nǝǝh' iis di sah'dǝn dyoo? Jih'saak, sat'gaat hǝh'
kuh, [a'dih gwah neh huh' ni yǝh'dǝǝh,] neh' sǝh'ǝh ne
dǝn'da a dǝh' no do'gǝs da nih' ne Galilee tǝh'ǝh' deh-
gat'gah hǝh.

53 Neh' ne ga gwe gǝh nǝ'no gweh sho noh'dǝn dyoo
neh huh' kuh' naeh gǝǝ ho sa'eeh heh' to noh'sǝot.

OI'WAH VIII.

NEH dih ne Jesus neh huh' he a'wee noo' he dyo-
non'da deh' ne Olives:

1 Neh' dih neh, se deh'ji ah, neh'huh' a eh' hes ho'-
yǝs oh ho noh'sa do'gǝh dih, neh kuh' ne ga gwee gǝh'
noo gweh' neh huh' nit ho'nee noo' ho wǝ'yah do'wǝh-
ǝh; o nǝh' ho dyǝn'das ǝh ha go'i ǝ nya nis'ǝh kuh.

2 Neh dih ne Scribes kuh ne Pharisees neh huh
sha go'di yah'tee ne ya goo gweh' sha go'di yee noo' de-
ye'yah dah'gwah: neh' dih no nǝh' neh huh' hah de-
wah sǝǝ noh' sha go'nih dyoh.

3 Ho wǝ'oh seeh, Sa di'ǝ nyaa nih, neh' nǝ gǝǝ ya goo-
gweh' ǝn da dyee noo' de ye'yah dah'gwah, neh' na gwǝ'
ǝn da de gǝs'ǝh neh huh' ni ya'go dyee'ǝh.

4 Da neh' dih ne sho gwǝ'oh se ak ne Moses, he ni-
ga ya nes'yǝh dǝǝ, neh huh' noh'ji yeeh, nǝ yak'hih sgwe-
ǝh yaak: neh gwaa neh, a nah ot' nǝs' ǝh sih'?

5 Neh' nǝ gǝǝ wa ǝ nih', ho wah'ni go'ǝk do'ǝh, neh
igǝǝ a ǝ wǝ'i wa'yǝh dak. Neh gwaa' ne de o'shahk-
dǝs'ǝh ne Jesus, neh naah'nyah wa ye'ǝh dak wa'a ya-
do'nyoo' ne yo ǝn jah gǝh, [neh huh' sho noh'ǝ'wǝh'
naa gǝ'gǝk' igǝǝ' de ǝt'hǝn deh.]

6 Da neh' neh, no nǝh' he nit ho di yee ǝh' ho wan'do-
nyoh, neh ne' det hǝt'ges gwǝh ha go'yǝ'oh' seeh kuh,
Neh' haa yah'da deh' ne tǝh'ǝh' deh ǝi wa'neh ak'sǝǝh
he ni swaa dii', neh' ta dyee ǝnt' sha gǝh sgwe'ǝh' yaak.

8. O'naeh des hòs'hahk dos'oh, sa'a ya dooh' kuh ne yo an'jah gèh.

9. Neh' dih ne wa s'no ook, [ho no hoh' sho' kuh wa o nont'gon dāh' he tē nē'noh do'nyoh gwah'] sgas hoh' da waa dāt' ho sa'di ya gāht, da wah'sa wak' na gwus' ta-gò wa nāh, neh na gwus' he òs'toh hoh wa'dohk dak; neh ha oh'hwah ge ah sa o da dāh' ne Je sus, kuh ne ye'oh hah de'wah sās'noh' i'yeet.

10. Neh' no nāh ne Je sus shot gees gwāh' deh soo-gaah' deh cha go gāh' neh sho ne ye'oh; shaga wā-oh'seeh, Si'oh, ga s' ne gāh he o nee noo' neh ho sa'i-wa'yant haah' gān' deh'so gaah no gweh' de ya'noh jah-giih?

11. Ga wās', deh soo gaah', Syah da gwān ni yòh. O nāh' shaga wā'oh'seeh ne Je sus, Tāh'āh kuh nāh' iih taa go noh'jah gāh: sah'dān dih, sē'noh' kuh āch hii'wa-neeh aak.

12. ¶ O'naeh' ne Je sus' sha gos'nyeh see, ha wās' iih' ne gāh' ne de yòh'hat hes'dah gōh he yo an'ja deh: neh' haa yah'da deh nē ok'non dāā dyeh', tēh'āh' òh son-da goo' taa'eh, neh gwaa' s'ā'wahk' ne yoh heh'oo weh' de yòh'hat hes'hāh.

13. Neh' dih da yò'i wah'heht, ne Pharisees' ho wā'oh'seeh, Iis waeh' sho' kuh sa da di wa gwa ih'sah seh: tēh'āh' deh ga'i wa gwān ni yòh' neh si'wa gwa'ih sos.

14. Des ha go wā'noh sē gwāh' ne Je sus' ha go yā'oh'seeh, Neh huh' naeh heh, iih ga da di wa gwa'ih sah seh, ga'i wa gwān ni yòh' gwaa' naeh ne gi'wa gwa'ih sos: neh sēh'āh' na gē'noh dōh niih' heh ni dwa'ge nooh kuh he'oweh hoh geh; neh gwaa' ne tēh'āh' deh swa-gwe nyoo' na'e swat hyò wih' he dwa geeh dōh, neh' kuh he'oweh' hās geeh.

15. Neh' niis he ni ga deh nōh wa'ah ni di swaa'wih-dah'gwah de swa'yah do'wet hah, tēh'āh' niih' deh soo-gaah' noo'gweh dah dee'yah'do weet hah.

16. Da neh' gwaa' gi hshāh Niih dā gyah'do weet, ga-i'wa gwēn ni yòh' na gyah'do weh'das hāh, neh sēh'āh' ne

tāh āh deh a gōh hōh'ge ah; neh gwaa'' niih, kuh Naah'-
nih ne tageh'hah oh.

17 Neh' gwah huh ne ga yas dōh' ne swa ya'nes hā geo,
neh ne' de ni' yas hee ne de' ngo gwēh ā ni' wa gwa'ih sih,
neh gai wa gwēn ni yōh.

18 Iih' syah daat' ne ga da'di wa gwa ih'sah seh; neh'
gwah huh Naah'nih ne tageh'hah oh, hai' wa gwa'ih aas
he'gyah daa deh.

19 O nāh' ho wā'oh seeh, Ga ā ne gāh' nee' Yah niih?
des ha go wā'noh sāā gwāh ne Je sus, Tāh āh' deh agwa-
yān dee ih niih, kuh Naah'nih: neh sāh'āh, gih shāh
neh, teh agwa yān dee ih', aas'he swa yān de i'noh' ne'huh
ha'eh gwah Naah'nih.

20 Neh' nā gāā ni ga wā nōh'dāā ne Je sus' hōs nyeh oh
he'o weh wat hwis'das de'is dōh, he'noh weeh ha di'o nya-
nih' no noh'sa do'gāh dih gēh: neh ne tāh āh deh so gaah
nōo gwēh' tah de'o wa yā o'nyos ooh, neh gai'o nih heh,
ah soh' teh o'ee haa yah'da deh he ni dyō'is daah ee.

21 O nāh' ne Je sus ha go yā'oh seeh, Neh nōh gah'-
dān dih, da neh' nās gwa'yah dih saak, neh kuh ne
swa i'wa neh' ak shā gōo' ā swā'eeh: neh he'o weh hāā-
geeh', tāh āh' deh swa gwe nyoo neh huh' a'e swa yōh.

22 O nāh' ho nāā' ne Jewā, Ā an da di yōh' gā'noo!
he go waa' ha dōh', Neh he'o weh' hāā geeh' tāh āh
deh swa gwe nyoo' neh huh' a'e swa yōh.

23 Neh naa go yā'oh seeh, Eh dah'gēh niis' di swēh'-
dah gōh; heh tēh niih' dwa geh'dah gōh: neh huh'
di swēh'dah gōh' nā gāā' he'yo ān ja deh, tāh āh niih
neh huh' deh dwa'geh dah'gōh nā gāā' he'yo ān ja deh.

24 Neh dyō i'wah gwā'oh seeh, neh ne swa i'wa neh'-
ak shā gōo' ā swā'eeh: neh sāh'āh nā gāā' deh swa-
i wa gwēn ni'yōs dōoh he'gyah daa deh' ne neh' i gāā'
ā'gāā' haa yah'da deh, [ne gāh nānt heh,] do gās swa-
i'wa neh'ak shā gōo' ā swā'eeh.

25 Neh nō wā'oh seeh, So dih' nah ot' niis? Neh
naa go yā'oh see ne Je sus, O gwe'gōh jih neh shah gāt
ne gāh Niih ha'eh gwah noh gwā'os.

26 Neh ne gāh' ne we sōh' o i'wa gee' nā gwā'as neh' kuh' ne dā gyah'do weet he swa yah'da deh': neh gwaa ha yah'da deh' ne tageh'hah' qh tai'wa yee ih' ne'huh; da neh' kuh ges nyeh'seh nā gāā' he'yo ān'ja deh' ne'nah-ot' ga'qok hah' dwet hah' haa yah'da deh'.

27 Neh ne tāh āh de o'dih ni'go ā yān dah'qoh he'neh wa'a'gaa nyeh'dah gwāh' haa yah'da deh' Nooh'nih.

28 Q nāh ne Jesus ha go'yā qh'seeh, Neh no nāh' dās he'swa yah'dah gwah'do qok' No wa'wak nōq gwēh, neh huh' ni yōd weh' o nāh' ā swā'ni non dook' he do-gās' neeh' ni haa yah'da deh'; neh' kuh ne tāh āh neh huh' he'gyah da deh' deh'ka'wih dah'gwah he ni wa-gi'oh dās'yōh'dāh; neh gwaa' he ni ya'wāh qh haa gi'o-nya ni h Naah'nih, neh ne'neh nōh o'i'ōh'dāh shōh' ges-nyeh'dah gwah.

29 Da neh' kuh ne tageh'hah' qh de ya'gya dii' ne'huh: tāh āh ne'huh na gōh'hōh ge'ah shō a'agat'gah-wā qok Naah'nih; neh sāh'āh ne' dyōt gont' neh a'ga-di wah'dān dyeeh dōh', ne nōh o'i'ōh'dāh shōh' hōh ni-go i'yōd tah.

30 Neh he'nōh weah' hot haah' nā gāā' ni yōd wā nō-gee, gōt gah'deh' ne wa o'wā' i'wa gwēn ni yōd'.

31 Q nāh' ne Jesus ha go'yā qh'seeh haa di'yah dā-deh' ne Jews ne' wa o'wā' i'wa gwēn ni yōd', Neh' gi-h-shāh ne' neh huh' hā swē'nō qn dyeh' he ni gwā'noh dāā, neh ne do'gās o'weh o nāh' i h gwa i'o'nya nih.

32 Neh' gwah huh' neh, ā swa yān deeh' ne ga i'wa-gwēn ni yōh, neh kuh ne ga i'wa gwēn ni yōh' ānt ga i'o'ni h' ā swa da dwā ni yōh' heht.

33 Neh ne' des hō wa wā'noh sā gwāh, Neh' ne gāh' haa wa ji yāh' neh A bra ham, ni h' ha gwa'yah dā deh': tāh āh' kuh de wān dōh' sō gaah' ne'o gwēh deh' shō-gwas he nāh; ga'ā o'weh di h' ni di sā'wih dah'gōh heh sūa dōh', Neh' nā swa da dwēn ni yōh' heht?

34 Des ha go wā'noh sā gwāh, De gās', do gās' neh' nōh gwā'os, Sōn di h' gwa'nah' ot' ā ga i'wa'neh aak, neh' waeh ho hah'shāh ne ga i'wa'neh ak shāh.

35 Neh' kuh naa ha'h'shäh täh'äh na yò'i wa das dyeh' shò neh huh a'äh dyon dahk' he ga nòh'sòòt; neh gwa' naeh Nò'aa wak' dyòt gont' häh dyoh.

36 Da neh' dih gih shäh Nò'aa wak' äch he'swas ha-nyahk', ä swa da dwën ni yòh heht, do'gäs o weh ne' neh ä swa da dwën ni yòòk.

37 A gä'nòh dòh' naeh, he' neh neh' A bra ham ha-wa ji yäh' he swa yah'da deh; neh gwa' ne' swih saa-goh' naas'gwa nyòh, neh dyò'i'wah he täh'äh deh dyò-nòk dòòt ne gwä'ä nòh' he swa yah'da deh.

38 Neh' ges nyeh'dah gwah kuh ne' nah ot a gat'gat-hwäh, ha'h de ya gya dii Naah'nih: neh' kuh nää'h'ni neh huh' ni swa ye'an dyeh he ni swat'gat hwäh, ha'h de swa dii' ne she swah'nih.

39 Des ho wa wä'nòh sä gwäh' ho wä'oh seeh, A bra ham' ne'huh niih sha gwah'nih. Ha go yä'oh'seeh ne Je sus, neh' gih shäh ne do'gäs' A bra ham te'ok'sah-dah'shoh' niis, neh' waeh naeh' kuh a e swa di'wah dän'-dyeh do'òok nò'i'òh das'häh neh A bra ham.

40 Neh' dih nä gää ne'wah swih saa goh' naas'gwa-nyòh, neh' nò'o'gweh ne she swa'o wii ne ga i'wa gwën-ni yòh, neh' niih a ga'o'gäh Ha wën ni'yòh gëh dya weh'-dah goh: täh'äh' naeh neh huh de o yee'äh' nä gää, neh, A bra ham.

41 Neh' niis ji swa'di wah'dän dyeeh dòh no i'òh das'häh ne she swah'nih. O näh' ho wä'oh seeh, Täh'äh niih neh huh' deh dya'we nòoh' heh o gweh o gwa-doh'oh neh' gah nò'weh hääh das'hä gooh; Sha yah'-daat gwa' shò niih neh sha gwah'nih, neeh' Naa'-wën ni yòh.

42 Neh' na go yä'oh'seeh, ne Je sus, Neh' gih shäh Naa'-wën ni yòh' theh she'swah'nih', aas'gwa nò'oh gwaak waeh ne'huh: neh säh'äh ne' neh huh dwa ga'do ni neh huh dwa geh'dah goh he ta yah'da deh Na wën ni-yòh; täh'äh kuh neh, 'i'ih' shò ak ni'go'äh neh huh' nò'da wa ge nò'òok, neh gwa' ta geh'hah'oh.

43 A'naeh go waa' deh a'oh' a e'swah ni go ä yän dah'

magi'wa noët' ? neh wach gai'ō nih' heh deh aa'oh' a e'-
swa'ok ne gwā' nōh.

44 Neh he ni gah nīs yōh'dā' nīs' neh she swah' nih,
neh neh'huh na nīs' he' o' nōh; neh' kuh he ni oh' ni go'oh-
dā' neh di swa'da des'ah dōh neh huh' ni swa ye'an-
dyeh: neh na'dyō'ō'oh, shōn da'wah saa wāh' shō chi-
yōh'dā; tā'hā' kuh de wān dōh' neh huh' de at' he-
ni gaa yāh' ne gai'wa gwēn ni yōh; neh gai'ō nih' heh
tā'hā' deh waat' haa yāh'da deh ne gai'wa gwēn ni yōh.
Neh no nāh' neh' waas'nyeh dak' no no'wāh' o'oh, neh'
waas'nyeh dak' ne'a'oh hwa' ho'wāh; neh' sā'hā' no'no-
wāh, neh' kuh ta gāh jih' he gaa deh' [no no'wāh' o'oh.]

45 Neh' kuh gai'ō nih' he neh' oh' gwa'o wih' ne
gai'wa gwēn ni yōh, tā'hā' deh aa'oh' aas gwa'i wa
gwēn ni yōs'.

46 So' nah' ot he ni swa dii' ho gwee nyōoh' ā'i'wa-
gwa'ih sih a gyā'h'his', gi wa'neh as'? Da neh' gih shāh'
kuh ne gai'wa gwēn ni yōh' ā'ges'nyeh dak, a'naeh go-
waa' deh aa'oh' aas gwa'i wa gwēn ni yōs'?

47 Neh haa yāh'da deh Na wēn ni'yōh' gēh ta weh'dah-
gōh, hot hōn deh' he'ni a wā' nōh'dā Na wēn ni'yōh: neh'
dih gai'ō nih' tā'hā' deh swa'ok hah, he tā'hā' Ha-
wēn ni'yōh' gēh deh di sweh dah'gōh.

48 O nāh' neh' Jews' des ho wa wā' nōh sā' gwāh, hō-
wā'oh seeh, Neh'gāh ne tā'hā' deh dya gwa ye'is tah ha-
gwa dōh' Sama ritan' nōh syah'dōh dāh, neh' kuh na-
nīs'he' o' nōh' hes haah?

49 Det hos'nyeh'oh ne Jesus, Tā'hā' niūh de e'aah
na nīs'he' o' nōh; neh' gwaa' niūh nee'sā' ni yōs'dōh Naah'-
nih, neh' niis ne sgwah sā' nō'et'gānt hah.

50 Neh gwah huh' ne tā'hā' neeh deh a'gih saa gōh'
na ga da'deh sā' ni yōs; sha yāh'daat gwaa ne'huh na-
wih'sa gōh, neh' kuh daa'yāh do'wet hah.

51 Do gās', do gās', oh' gwā'os', Neh gih shāh' ne'ō-
gwēh ā'oh sā' nō'ni aak he ni gwā'nōh dā, de wān dōh'
ta'at gaat hōh' ne' gā'ee yaht.

52 O nāh' ne Jews' hō wā'oh see, o nāh' gwas' o do'.

găh ogh, o gwă'noh dgh, heh, ha nis'he o noh' hes heh.
Neh na we'e yoo ne A bra ham, kuh neh ho di do găs'-
da niak; da neh di'wae'h neh, ssa dgh, Neh'gih shih
ne o gwēh s'oh'ss'no'ni aak he ni gwă'nōh dă, tăh sh'
de wân dgh' ta'ak dgh ne' gâ se yaht.

53 Neh gâ'neh, si'gwaa he ni sa'yah da'nă s' gwat', naeh
he ni yôh'dă noh' ne sha gwah'ni' A bra ham, o năh'
naeh ha we'e yoo! neh' gwah huh' no'di do găs'da niak
o năh' ho ni'ee yoo: sgh di'nah'ôt niis' sa da dgh ni'!

54 Det hos'nyeh gh ne Je sua, Neh' gih shăh năh'
sho' kuh dă ga da dăh'ss' o nyoo ok, tăh sh' ne'neh deh
tah'gwis dăh he ni wa'geh s's'noh dă: neh ne'huh Naeh'-
nih ha geh'ss'ni'yôs dgh, he'o weh' ha yah da deh swa-
dgh', neh niis she swa wên ni yôh.

55 Tăh sh' dih ah soh' deh she swa yâr de ih; neh
gwaa Niih nee'yân de ih; da neh' gih shăh' kuh na-
gih', tăh sh' dee'yân dee'ih', neh wae'h a gâ'nô wă s' a'w-
dgh, shăh da'e dwa yah'da dăh: neh gwaa' nee'yân dee-
ih, neh kuh na geh'ss'no'ni' he'ni s'wă'nôh dă.

56 Neh ne she swah'ni' A bra ham ha wên'det gâ-
des gh, na'a gâh na găs'nis hăh: da neh' kuh noot'gae-
twăh, waa'dgh ho'gh, gwah huh.

57 O năh ne Jews ho wă gh see, Tăh sh' ah soh' wă'
ni was'hăh deh sôh'hi yah'goh, da neh' gâh na'ee gâh,
neh, A bra ham!

58 Ha go yă gh see ne Je sua, Do găs', do găs' neh
noh gwă'os, Si'gwaa noh wân dih', ah soh' de oo hek' ne
A bra ham, chi goo heh' sho năh.

59 O năh' de o'dih gwaa'noh ne' gah agwa ah' nă o'wah-
yaak: neh dih ne waa'dah set, hes ho ya gâh'gh kuh
no noh'sa do'gâh dih'gêh, neh huh' sho de a di yah'do gâ-
shoh' mit'ha wee nō, neh huh ni ya wăh gh ho ah'dgh.

OI'WAH IX.

NEH' dih he'noh weeh ho ah'do on dyeh', wa o gâh'
ne'o gwēh de a'gah gwee gh, chi yôh'dă' sho sha-
s'no gâst.

2 O năh neh, ha go i o nya nih' ho wan'dos'oh, he năh', Sa di'o nya nih, so'nah ot' go i wa neh'ak'heh'oh', nă găh' he gweh, o gi', neh no wan'deh'oh, heh, de a'gah' gwe'go on dyeh sha a'no găh'?

3 Det hōs'nyeh'oh ne Je sus, Tăh'ăh nă găh' ho'gweh de o'i wa'neh'ak'heh'oh, tăh'ăh kuh ha'eh gwah no wan'deh'oh; neh gwaa' sho na yò do'gah teht no i'oh das'hăh Na'wên ni yòh haa yah'da deh.

4 Neh săh'ăh ne' tga gont neh' a'ga dyòoh'daat no' i'oh das'hăh haa yah'da deh ne ta geh'hah'oh he nă yò'nis heht a'wă nis hă deek: neh ne daa weh' nă yòh'găh, nōnăh' deh soo gaah' nō gweh' deh jò gwe nyoo o sa- yon dyòoh'daat.

5 Neh' he nă yò'nis heht yò'ăn'jah gēh a'geh'seek, neh de yòh'hat hes'dah'goh he'yò'ăn'ja deh he'gyah daa deh.

6 Da neh' no năh' neh huh' sha a'yeeh' he waas'- nyeh, yò'ăn'jah gēh ho nis'gyon dyooh, o gah'sdăh' wa o nih' nōs'găh, da neh' wa oh'gaah' naa gaah'gēh ne de a'gah'gwee'goh' no gah'sdăh,

7 Neh na wă'oh seeh, Sah dăn dih, hoh sno'a eh ne se- gaah'shoh' he dyò doos'hoòt' ne Si lo am, (neh găn'oh' no năh' de ga'wên no de nyooh', Dwa dă'nyeh'oh.) Neh- huh ni ya'wăh'oh hoh dăn'dyos'oh, he ot'ga'o'eh kuh, de hoh'dan dyooh' kuh, sha dok'ha dyeh.

8 Neh' dih ne de a' nă nōh'sa ne'găh' yoh, neh kuh hă di'yah daa deh ne to wă'găh' neh'sgwah neh neh, de- a'gah'gwee'goh', he năh', Tăh'ăh' gēh deh'neeh' nă găh' haa yah'da deh, năh'dyon dak', hah'neeh'hak' kuh?

9 Neh'gyee ne'oo năh, Neh săh' nă găh: o yah'shoh'- oh hă nōo'oh', Neh săh' des hya'dyee'ăh; neh gwa ne'aa wăh' ne'a'oh hwah', lih' ne'huh.

10 Neh huh' non da'weh dak ho wă'oh see, A ni ya- wăh'oh' heh o deh'ho do'gwa'oh neh se gaah'shoh'!

11 Det hōs'nyeh'oh ha wăh', Neh nōo'gweh Je sus' ho wăh'yaas, ho gah'sdă o nii, neh ha oh'gaa ne ge gaah'- găh, ha gă'oh seeh' kuh, Neh huh' hōh seeh' he'dyo- doos'hoòt' ne Si lo am, hoh sno'a eh ne se gaah'shoh:

neh na gah'dəh dyos'oh oh gat'ga o'eh kuh; da neh' neh; a ge'gās oh.

12 O nāh' hō wə'oh see, Ga'ə o weh' nit hehs'! Ha wəə' deh a'gə nōh'doh.

13 Neh o nāh' neh huh hō wə'yah tee haa di'yah daa deh ne Pha ri sees, he non da'gə on dyeh' de a'gah gwee' gōh.

14 Da neh na wən da do'gāh dōh'gāh ne shaa'gah sēh o nih' ne Je-sua, no nāh' shah to'gah gwa'ih sih.

15 O nā'eh ne Pha ri sees' shō wan dōs'oh, he ni dya-wās dah'gōh sho dok'hah heh'oh. Ha gō yā'oh see, Neh' nō gah'sdāāh waa'ōoh ne ge gaah'ges'hōh; da neh' ne swak no'a eh, age gāh' kuh do gās.

16 Neh huh' ni ya'wāh oh o nāh' gyeē' ho nāā ne Pha ri sees, Neh nāā gāā' hō gwēh, tēh'āh Ha wən ni-yōh'gāh deh ta'weh dah'gōh, neh gai o nih' he tēh'āh de ot'ga a'oh na wən da do'gāh dōh wə nā'hā deh. O yah-shōh kuh ne o nāā, A nō ya wāh' neh huh ni yō'i'oh-das hā'nā ā gwat nō on dyeeh' na o'i wa neh a'gō oōk'! O nāh' oh to'dih ni'gō ān di a nōoh he ni ā non diih.

17 O nā'eh shō wə'oh see, ne de a'gah gwee' gōh, A nah ot niis' āh sih' haa yah'da deh', heh' des hya'gah gwa'ih sōoh'? Neh ne'a wāāh, Neh no do'gās daa nih.

18 Neh gwaa' ne Jewa, tēh'āh de o dii'wa gwēn ni-yōs'dōoh haa yah'da deh, ne da'a gah'gwe go'nōh, o sādōk haak kuh, he ni yōō weh' no nāh' neeh hwa o wā ni-nōok nō wan'deh dōh ne' des hō wə gah'gwa ih'sōoh.

19 O nāh' hō wə non'dōs'oh, ho nāā, Is' gāh ne gāh she ji'a wak, neh' ne ja dōh' de a'gah gwe'gō on dyeh' sha'ā non gāāt? A dih ni ya'wāh ooh heh o nāh ne wah sha gāāh?

20 To dis'nyeh'oh' no wan'deh dōh, waa nih', Neh nō gyā'nōh dōh heh iih' sha gi'a wak nā gāā, de a'gah gwe'gō on dyeh' kuh sha ā nō gāāt'.

21 Neh gwaa' he nō da ga ye'āh dak o nāh ne'wah sha'dōōk hah, tēh'āh deh o gyā'nōh'dōh: neh' giāh shāh neh sōn'dih gwa'nah ot des shō wə gah'gwa ih'sōoh tēh'āh

deh o gyā nōh'dōh; o nāh' na eh' ho doo dyāh; she ja'-
on dōh: tga gōnt' na eh ha o hwah' ānt ha da des'nyeha.

22 Neh huh nā gāā ni yō wā nō geēh' nōn da'is nyeht'
nō wan'deh dōh; neh: ga i'ō nih heh sha go'dis has'nis'
ne Jews', neh sāh'āh ne Jews o nāh' to di yā nān'dah-
gh ho nōn'di wih'sāh oh neh, sōo gaah' giñ shāh ne'ō-
gweh o yān deet' ā o nih ha i'wa gwēn ni yōs tah' kuh
heh do gās neeh ne Christ, neh nās'hō wā yah'dit gāh'
he ā ngnt'gā nis'at hah.

23 Neh dyō i'wah waa nih' nō wan'deh dōh, o nāh'
na eh ho doo dyāh; neeh' she ja'on dōh.

24 O na'eh hes ho'wā nō'gōs oh ne'ō gweh ne de'a gah-
gwe'go nōh, neh nō wā'oh seeh, Neh Na'wēn ni yōh'
dee'sāh ā o nyōoh; o gwā'nōh dōh heh ho i'wa neh'a-
goh nā gāā' hō gweh.

25 Det hōs'nyeh oh ha wāā', Neh' ne dyā gwah' giñ-
shāh ho i'wa neh'a gōh, do gaht' tāh'āh, tāh'āh' naeh
niñ deh a'gā nōh'dōh: jō i'waat gwaah', na gā'nōh dōh,
neh' he ni yōh'dāā nah de ge'gah gwe'go nōh, o nāh nee-
wah sge gāh.

26 O na eh shō wā'oh seeh, A'no ya yeeh'! a'no o yceh
oh tya gah gwa'ih sih'?

27 Neh ne sha go yā'oh'seeh, O nāh wach' naeh gwa-
o wii, da tāh'āh deh swa'ō gāāh: a'naeh go waa' i'swee'
ah soh' ā ja'gwa oōk? Swa gaa yās' diñ neh ha'eh gwah
nāāh' iis ās he swa'i'ō nya'ni aak?

28 O nāh' wa o wā nōh'gōn dāh; neh kuh ne'ō nāā',
Neh' niis heh si'was heh; neh' niñ sha gwa'i'was'heh
ne Mo ses.

29 O gwā'nōh dōh neh Na'wēn ni yōh, hos nyeh seeh
ne Mo ses; da' o nāh nā gāā' hō gweh, tāh'āh' naeh
deh o'gwā nōh'dōh he'nit ha wee nōo.

30 Det hōs'nyeh oh ne'ō gweh, neh na go yā'oh seeh,
A ni yōh dāā? a yāāh', āāh, o i'wa nāā'gwat nā gāā, heh
tāh'āh deh swā'nōh dōh he'nit ha wee nōo, neh gwaā'
heh des ha ge gah'gwa ih'sōo.

31 Neh' wach nō gwā'nōh dōh tāh'āh deh sha'gōt hōn-

deh' Na'wën ni yòh ne goi'wa neh'a gòh; neh gwa' gih sháh neh' sò gaah' ne'ò gweh neh' ã o'i wa yã ni aak Na'wën ni yòh, neh huh' kuh nã o ye'an dyeh he'nit hòh-ni gooh dãh neh' ne'huh ne'neh hòt høn deh'.

32 Neh he'nòh o'nis heht chi dyòh'saah he'yo ãn ja deh, de wën dòh' deh' o'gwa oò gáh neh' sò gaah' ne'ò gweh dõ sa o gah gwa'ih sih neh' de a'gah gwe'go on dyeh' igã he'nò gã dòh.

33 Neh gih sháh nã gã hò gweh aa'gã nòh Hawi-ni'yòh gëh deh' ta'weh dah'gòh, tãh ãh' de o gwe nyòoh' hah gwis'dãh nò'on dyeh.

34 Des hò wã wã nòh sã gwãh, hò wã'òh seeh, Neh no gwe'gòh jih gai'wa neh'ak shã gò sã nò gã dòh; da neh' gãh nih seeh ãk he iò nyãh? O nãh' as deh hò sa'ò wã'yah dòh'yaak.

35 Wai'wa'òok ne Jesus, heh as deh gwah' hes hò wã yah'dòh yaa gòh: neh huh' dih no nãh' sa o'yah daa'hã wih, ha wã'òh seeh, Neh gãh neh' heh si'wa gwën-ni yòs'tah No'a wak' Na'wën ni yòh?

36 Det hòs'nyeh òh, ha wã, Syah da gwën ni yòh', sòndih' naeh nah'òt', a e'i'wa gwën ni yòs' dih?

37 Neh na wã'òh seeh ne Jesus', Neh' ne de ja òh heh se'gã òh, neh' gwah' huh' ha ò hwah, ne'wãh ne de jiih haah.

38 Nèh neh' ha wã, Syah da gwën ni yòh', òh gi'wa gwën ni yòs. O nãh' eh dah'gèh hò da dõ nyas'òh de ò'yah da ne'òh gwa nòh.

39 O nãh' ha wã ne Jesus, Neh' ne de gyah'dò weh'daa neh' he'neh' huh' a gyòoh nã gã he'yo ãn ja deh; neh' dih haa di'yah daa deh' ne tãh'ãh igã' de'a digãh, ã on di'gãh' ne'neh; neh' kuh ha di'yah daa deh' na'di gãh, igã, dã o di'gah'gweek na eh ne'neh.

40 O nãh' gye', ne Pharisees, ne' shah gaat' hã neha wa ã nò'òk' nã gã he'nòh o'wã nò'gèh heht, neh ne wa o'wã os, Neh gã nãh' iih ne de ya gwagab'gwe-gòh?

41 Ha'gò'yã òh'seeh ne Jesus, Neh' gih sháh neh'

tah de swa gah'gwe goh a'gää noh ne'huh deh swa yäh' ne ga i'wa neh'ak shäh; neh gwaa' nä gää ne'wah swa-doh', a'gwaa gäh; neh huh ni dyò'a wih'dah goh' ah'soh gaa yäh' ne swa i'wa neh'ak shäh.

O I' WAH X.

DO gäs', do gäs' òh gwä'os, Neh ha yah'da deh ne'ogweh, ä gä'ook neh huh deh to'yoh dah'gool he'oweh ni gah ä ò'ga änt he wä non dyä dah'gwah ne de yò-di noh'gä ont, neh gwaah' no'yah jih non da äh''thäs dak, neh shah gaat ne'neh na nos'gwa oh, kuh neh sha goh'-set hah.

2 Neh gwaan' ha yah'da deh ne' neh huh hä o'yoh dak he gah ho'ga änt, neh ne huh' naeh naas de'is tah ne de yò di noh'gä ont.

3 Neh noos de'is doh he gah ho'ga änt wa oh'ho doogwots' naeh ne'neh; wä nook hah' gwah huh ne de yò-di noh'gä ont he'ni a wä noh'dää; neh gwah huh he a'gool nok'dah gwah noos he'näh shoh de yò di noh'gä ont ne wa di' yas dah'gwa noh: neh' gwah huh waa gos haa ih no näh' wa go yah'dit gäh.

4 Neh kuh no näh da go yah'dit gäh ha o hwah ha ändehe he ni wä neh, neh neh ho non dä dyehs ne ga ändih gwah hä eeh: neh säh'äh ne wa di yän dee ih he ni a'wä noh'dää.

5 Neh kuh no yah' ha yah dee nooh täh'äh naeh deh aa oh a'oo non däh, neh gwa' shoò nä wä non deh'goh he ni a'yah daa deh; neh säh'äh ne täh'äh' naeh deh wa di yän dee ih he ni a di wä'noh dää no yah' hä no'gweh dee nooh.

6 Neh nä gää de ga yä on dääh goh ne Jesus waa'gos-nyeh'dah gwäh: neh gwaa' ne täh'äh de ò dih ni'go yän dah'ool ne' noh oi òh'däh waa'gos nyeh'dah gwäh.

7 O naeh ne Jesus sha go yä oh seeh, Do gäs', do gäs' òh gwä'os, Iih'' ne gäh gah hò'gä änt he ni wä'nih dyoh ne de yò di noh'gä ont.

8 Ga gwe goh' he ni yoō neh', o ǎn dōoh o ga'dāh-gwa nii, neh na di'nos gwa'oh, neh kuh ne sha go'noh-set'hah: Tǎh ǎh gwaa' de o wǎn nont'hon daa dōh ne de yò di noh'gǎ ont.

9 Iih'' ne gǎh he gah ho'ga ǎnt: neh neh sōn dih-gwa'nah ot ne'ō gwēh neh huh hǎ o'yōh dak he'gyah daa-deh', ǎs hō wa yah'da gōh ne'neh; neh huh' hǎ o yo oōk, dǎnt ha ya gǎh'seek kuh, ǎs hǎ nyeh'seek gwah huh he'ō weh'. ok'hwa yǎn dōh.

10 Tǎh ǎh noo yah' de a'yōh dah'gwah na nos'gwa oh, neh' sho nǎ o'nos gōh, neh kuh nǎs'ha go nyōh, neh' gwah huh nǎ o'i wah'dōht: neh' niih' a gyōh'dah goh na'ǎ noō hek' i gǎǎ, neh gwah huh neh' si'gwa he ni-yō'dōh hon dōh he na'ò di yǎn dahk' ne neh' nah òt.

11 Iih ne gǎh ne tǎi'wa yee ih ne de yò di noh'gǎ ont has de'is tah: neh ne tǎi'wa yee ih ne de yò di noh'gǎ ont has de'is tah, neh ha go'yat gah'wih hōō'heh ne de yò di noh'gǎ ont.

12 Neh gwaa' neh ha hah'shǎh i gǎǎ' sho, tǎh ǎh na eh ne de yò di noh'gǎ ont a'as de'is taak, tǎh ǎh' kuh neh' de o'she nǎh ne de yò di noh'gǎ ont, ga nyōōh' sho wa a gǎh ne ta'yō nih da weh, o nǎh' kuh waa go yaat-gah ne de yò di noh'gǎ ont, wa'deh gōh; o nǎh' na eh ne ta'yō nih wa'go ye noōh, oh ta go ya'deh se o gwat' gwah huh ne de yò di noh'gǎ ont.

13 Neh ne waa'deh gōh na hah'shǎh, neh ga i'ō nih heh' ha hah'shǎh sho, tǎh ǎh' kuh deh ga i wah hòō'-noh'dōh ne de yò di noh'gǎ ont.

14 Iih ne gǎh ne tǎi'wa yee ih' ne de yò di noh'gǎ ont has de'is tah, gyǎn de ih' gwah huh na ges'he nǎh'-shōh ne de yò di noh'gǎ ont, neh' gwah huh na'gyǎn-dee ih' nǎh' iih na ges'he nǎh.

15 Neh shah gaat gwaa he ni yōh'dǎǎ ha gyǎn dee ih Naah'nih, neh huh' nǎh' iih ni yōh'dǎǎ he yǎn dee ih' Naah'nih: da neh neh eh dah'gōh oh khe'yǎ os he gōh-heh ne de yò di noh'gǎ ont.

16 O yah' gwah huh gyee ne de yò di noh'gǎ ont .ak-

nos'gwa yăh, tăh ăh neh huh' deh wa di yah'daah he'nôh-de'gah ăn'dôh nêk huh; da neh ne'neh tga gont ha'eh-gwah ănt ke'aah, ă wă'nô ook haak', gwah huh', ne'gwăă nôh; neh neh ăs gah ănt'gă ook shô, sha yah'-daat' kuh nă ôs'de is'dô ook.

17 Neh huh dih' ni dya wee nôoh' hak no'ôh gwah Naah'nih neh ga i'ô nih heh eh dah'gêh ôh gyăăh he'goh heh, neh kuh na yo gwe'nyô'ok igăăh ne' dăsgêk.

18 Deh sôo gaah' ta a geh'gwah he gôh heh; neh gwaa' neh iih' shô ak ni'gô ăh eh dah'gêh a gyăăh. Neh' niih a geh'has des'hă yăh neh eh dah'gêh ă gyăăh; neh' kuh neh iih' a geh'has des'ha yăh ne' dăsgêk. Neh ne găh neh huh' ni a gi ôh'dă da nii Naah nih.

19 Da neh' dih he ni ya'wăh ôh neh da yo'i wah'heht he'na o wă no'wăh syôôh ôh tă nô dyahk' aeh' ne Jews.

20 O năh' ho nont'gah deh ho năă' Neh' na nis'he o nôh ho aah, neh'kuh no wă'na ih; a'na eh go waah' she swat'-hôn deh?

21 O yah'shoh gyee ho năă', Tăh ăh' neh huh de a wă-nôh dăă nă găăh' neh' ha nis'he o nôh' ho'aah. Ho gwe-nyôo găh' na nis'he o nôh' ne dôo sa'o gah gwa'ih sih ne de a'gah gwee gôh?

22 Da neh ne Je ru sa lem o năh neh huh' ho nont-dek hwe'o ôh ne shô sa di'nô aah; neh ne gôs he'neh.

23 Neh ne Je sus, neh huh' i eh' ô gyeh' no nôh'sa-do găh dih găh, he'ôo weh he oo sgont ne So lo mon.

24 O năh' neh huh' nit ho nee nôo ne Jews ôh tô wă-deh'săă dôôh, neh no wă'ôh seeh, Ga ă ne găh nă yo'nis-heht neh huh' năsgwa ye'ă ook' dă yo'gwah ni gô'ă ge-aak'? Neh gi h shăh ne dô găă' iis' ne' Christ, da gwa'o wih, ă yô ô gah'dô ook.

25 Des ha go wă'nôh săă gwăh ne Je sus, hă wăă, Gwa-oo wii', naeh; tăh ăh gwaa' deh swa'i wa gwên ni'yôs-dôh: neh ne ga i'ôh das'hăh a ga'di wah'dăn dyeh dôh koh'să nô gôph' Naah'nih, neh' a gi wa gwa'ih sah seh ne neh.

26 Tăh ăh gwaa' deh swa'i wa gwên ni'yôs tah, neh ga-

i'ò nih heh tǎh ǎh' neh huh deh di swa dyah'dǎǎ gwǎh
he gǎn dyòh'gwa deh na ges'he nǎh'shòh de yò di nòh'gǎ-
ont: neh huh' nit gwa ye ǎh'seeh,

27 Neh na ges'he nǎh'shòh de yò'di nòh'gǎ ont a gwǎ'-
nò yǎn dee ih; neh kuh nǎǎh' iih ne' ke yǎn dee ih,
neh' kuh nak nò'dǎ dyehs.

28 Neh kuh ke yaa wis neh hwah òi'wa da dyeh' yoh-
hes'hǎh; tǎh ǎh' kuh dee wǎn dòh' taga'i wah dòh' he-
wǎ nò heh, hǎ yo'i wa da dyeh; tǎh ǎh' deh sò gaah' ne'-
ò gweh ta'a yah'da dah'gòh ne' ges òh'dah gèh.

29 Neh Naah'nih naa'ga wii he wa di'yah daa deh, neh
si'gwaa ha go wa nǎh' nee'ga gwe gòh: tǎh ǎh dih deh
sò gaah'' ne'ò gweh de o gwe nyòoh' na'a go'yah da'dah-
gòh nas oh'dah gèh' Naah'nih.

30 Neh' niih kuh Naah'nih sgat' sho he yò gya-
dòh'oh.

31 O nǎh' det ho'dih sgwǎ'gwa'nòh ne Jewa, wa ǎh-
neeh', ǎs sha'gwah sgwe'òh yaak.

32 Des ha go wǎ'nòh sǎǎ gwǎh' ne Je sus, Wee sòh ne
ga'i òh dach hi yòhs ne gwat gat'twah daa niih, neh huh'
dwak ha'wih dòh haa yah'da deh Naah'nih; ga ǎ ni gai-
òh'das hǎǎh' ne gǎh' ǎs gwah'sgwe'òh yak daak'?

33 Des ho wa wǎ'nòh sǎ gwǎh' ne Jewa, ho nǎǎ, Tǎh ǎh
naeh neh ta'gwah sgwe'òh yaak dak' ne ga'i òh dach hi-
yòò; neh gwaa' heh oh sa dwǎ nò'et gǎnt; neh' kuh
ga i'ò nih neh' iis, sò gweh' sho, Ha wén ni yòh' sa da-
dò nii.

34 Des ha go wǎ'nòh sǎ gwǎh' ne Je sus ha go yǎ oh'see,
Tǎh ǎh gǎh deh ga'ya dòh ne swa ya'nes hǎ gòò, Neh
na gǎǎ, iis ne'huh swa'wén ni yòh'?

35 Neh gih shǎh neh ha di'wén ni yòh ha go'yas dah'-
gòh, he'ò weh ni a di yah'da deh o yòs'oh na'wǎǎ'nòh
Na wén ni yòh, neh kuh no wǎ nò do'gǎh dih deh o'gwe-
nyòò' ne da'ga yah'go ok;

36 Swaa dòh dih ha yah'da deh nǎ gǎǎ Nòòh'nih ho-
yah'dǎǎ gwǎh, ho i'ont, ho yah'da do'gǎh dih kuh ha'ò-
niih, nǎk huh yò ǎn'jah gèh to yah'da nyeh dòh, Neh neh

sa dwā nō et gānt hah, neh ga'i o nih heh' agāh, lih' negāh No'aa wak Na'wēn ni yōh?

37 Neh gih shāh nā gā'ak neh dah a ga di'wah dān'-dyeḥ dōh neh' ho i'ōh das'hāh Naah'nih, sā nōh' wa eh ās gwa'i wa gwēn ni yōs.

38 Neh gwa' gih shāh ne'neh huh ni wa gye'an dyeḥ, ā gā'ak gih shāh' naeh niḥ deḥ sgwa'i wa gwēn ni' yōs-dōoh, neh' swa i'wa gwēn ni yōs' ne ga i'ōh das'hāh: neh nae swā ni' nō dook i gāh, a e swa i wa gwēn ni yōs' gwah huh, heh neh huh' hah nōt Nōoh'nih he gyah da-deh, neh huh' kuh' nāh'iḥ, geh nōt' ha yah'da deḥ.

39 Neh huh' ni dyo ye āh'dah gōh o na'eh sho nih'sa-gōh he nō'da di ye'āh dak, a'ō wa ye nōoh; neh' diḥ ne-waa'gōh nya gāhs he ni a'dis oh'da deḥ;

40 Neh' aeh neh si'gwa nōh wān diḥ' ne Jor dān hes ha we nōoh, he o weh, ne John to dye'āh dōh sha-go ne gōsāh; neh' neh huh' he o dyān das'ōh.

41 Da neh' ne' gōt gah'deh he o wa yah'do wāh'ōh, neh ne' ho nāh, Tāh'āh naeh ne John o i'ōh das'hā-nā'gwat de o dye'ās oh; neh gwaa' no i'wa gwee gōh he ni os'nyeh oh ne John nā gāh haa yah'da deḥ nōō'-gweh ga i'wa gwēn ni yōh.

42 Da neh ne got gah'deh wa o wa' i wa gwēn ni yōs. ne' neh huh.

O I'WAH XI.

NEH he ni ya'wāh oh ha yah'da do gāh' ne'ō gweh ho nōok'da nih, Laz a rus ha yaa sōh, Beth a ny ha-nōō geh, he'ō weh ni ga'non daa yāh' ye nōō'geh ne Mary, kuh ne de gya'dā nōō deeh Mar tha.

2 (Neh shah e'yah daat nā gāh Mary neh o'nōh ho-wa'yōh gaah Na yah da gwēn ni yōh; neh kuh go geh'-āh go ye'āh dah'gōh ho wāh'siḥ da gō ee wāh; neh de-ya'dā nōn deeh ne Laz a rus nō nōok da nih.)

3 Neh' diḥ o i'wāh, ne de ā nōn dā' nōn deeh he yō-nōn dāh'hōh oh he'ō weh nit hāh'dyoh, o nāh, Syah'da-

gwën ni yòh, sat ga'a òh, neh haa yah'da deh nees no'òh gwah ho nòok'da nih.

4 Neh no nàh' ne Jesus sha'òok ne'neeh, wa ãh, Neh nã gãã dyo i'wa di yont, tãh ãh gã ee yaht' ta wa-dòh, neh gwa' ne de ga'ãh saa òh' i gãã aa'wa deh' haa yah'da deh Naa'wën ni yòh, neh kuh ne' neh huh i gãã nãnt ga ye'ãh dak dã ga'ãh sã'òh heht haa yah'da deh No'a wak Na'wën ni yòh.

5 Neh sãh ãh neh, Jesus sha go no'òh gwah ne Martha kuh ne de gya'dã non deeh, kuh ne Laz a rus.

6 'Neh' dih no nàh' sha'i wa'òok heh', ho nòok'da nih, ah sòh dek nii' do sa ã nís yòhk dãh, he'ò weh ni ãh'dyòh.

7 Neh no nàh' sha ga'at, ha go'yã òh'seeh na go'i ò nya nih, Neh huh' a eh' he jii dweeh ne Judea.

8 Neh na go'i ò nya nih hò wã'òh seeh, Sa di ò nya nih, deh o'nãh jih shò ne' Jews ho neh'ò nòh, ãs ha'gwah-agwe'òh yaak niis, neh huh dih' kuh a eh o'nãh' hãch-beeh?

9 Det hos'nyeh òh ne Jesus, ha wã, Tãh'ãh gãh wa-hãã dek nii' sga eh deh ga'is daah es' he ni wã nís hees? Sòn dih gwa'nah òt nòo gweh' ã nís'hã gwën ni yòh'gãh ã òh'dãn dih, deh aa òh' da'ò do dããs, neh ga i'ò nih heh haa gãh' he de yòh'hat heh nã gãã he'yò ãn ja deh.

10 Neh gwaa' gih shãh neh sò eh dã ont'ha ak ne ò gweh, òh to do da as' na eh, neh gai'ò nih heh deh-gaa yãh ne daa'yòh hat'he aak haa yah'da deh.

11 Neh' nã gãã nòh o'i'òh'dãh wa ãh: Shah ga'at ne' neh, neh ne' waa go yã'os, Neh nò gwa dãã òh Laz a rus ho dah'òh: neh' dih nòh gah'dãn dih neh nòo'sa ee yet i gãã.

12 O nãh ho wã'òh seeh na go'i ò nya nih, Syah da gwën ni yòh, neh' gih shãh neh ã o'dah ò òk, neh wa eh, nãs'haa dòh.

13 Da neh gwa' naeh waas'nyeh dak ne Jesus heh wa ã'eeh; neh gwa' na eh he na o'dih ni'go ã wãh ne' wa ã neeh, neh waas'nyeh dak ne waa do'is hããh, wa'oo-dah.

14 O năh' ne Je sus ha go yă oh'seeh na gwas' ôh ni'-go ă yăn dat, ha we'e yoooh ne Laz a rua.

15 A ga'doh ho'eeh dih neh o i'wah heh' swa yah'da-deh, heh tăh'ăh neh huh teh gih'dyon dak, neh huh' i găă non da weeh' a e swa'i wa gwên ni yôs; neh huh gwa' naeh, neh huh he dweeh' hes he dwa yah'do wăht.

16 O năh ha go yă oh'seeh ne Tho mas, neh Di dy-mus ho wa'yas tah, neh' sha di yah'daat ho wa di'ô nya-nih, neh huh năh' iih he dweeh, neh i găă shah gaat' ha e dwa dōh ă e'dwă eeh.

17 Neh no năh ne Je sus neh huh' ho yos'oh, neh ne' wa o'do găs' gee ih' gwah' o năh' ni wă nis hă gee' noh o'nis heht chi ah'sa dōh.

18 (Da neh' ne Beth a ny dōs gă'oh noh de gya deh' ne Je ru sa lem, dek hii' noo hah de'yot gaat wăh ni-yo weh.)

19 Neh no nont'gah deh ne Jews sha go di yah'do wăh'-oh ne Mar tha kuh ne Ma ry, neh ne' des ha go ni dă'-neh neh dyô i'wah ne de ă non dă'non dăk.

20 O năh ne Mar tha, he ni yôs'no weh no năh' shah-e'i wa ook da eh' gwah ne Je sus, gôh dăn'dyos'oh hah-de o wan dăh dōh: neh gwa' na eh ne Ma ry ti ya gô-dye ăh' sho, yeh dyoh' o gyeh.

21 O năh ne Mar tha ho wă'oh seeh ne Je sus, Syah-da gwên ni yôh, neh' gih shăh ne' neh huh teh sehs nek'huh, a'găă noh de a'we e yoooh ne de ya gya dă'non-dăk.

22 Neh gwaas' na găn'noh dōh ha'eh gwah na eh nă-găă ne'wah, a dih gwa'nah ôt a'eh sa do'e syoh gwăh Na-wên ni yôh, neh Na'wên ni yôh hah de ga gont' on'da-yoh.

23 Neh ne sha ga wă oh'seeh ne Je sus, Neh ne'huh ne' dănt haat găh ne de ja dă non deeh.

24 Ho wă'oh seeh ne Mar tha, A gă noh dōh' naeh he dănt haat găh' no năh' dănt hă'nont gă'oh syoooh nee-swă'nis hă gont.

25 Sha ga wă oh'seeh ne Je sus, Iih' ne găh nă ja go-

yah'da gees gwat' kuh neh' yoh heh'oh weh; neh haa-
yah'da deh neh iih ă o'gi wa gwên ni yòs', neh huh'
nach ă o we'yo'ok', gih shăh, ha de ga gont' gwaa' sa-
doh heet;

26 Neh kuh neh son'dih gwa'nah ot ho heh, ha gi'wa-
gwên ni yòs doh gwah huh, tăh ăh de wăn doh' ta'ă eeh.
Oh si'wa gwên ni yòs' găh nă găă!

27 Neh nò wă'oh seeh, ăăh', Syah da gwên ni yòh: neh
ne' gi wa gwên ni'yòs tah he neh' niis ne' Christ, Ho a-
wak' Na wên ni yòh, nă' o yoh nêk huh yo ăn'jah găh.

28 Da neh' no năh' neh' wah aa găh, gòh dăn'dyos'oh,
a dah'seh doh'găh hwaah a'go nòok ne de gya'dă non deeh'
Mary, ga wăă, O năh' wa a yoh Na di o nya nih neh
kuh ne he yă nòoa.

29 He ni yòs'no weh no năh' shah o'ok ne'neh, gon da-
dyeh' de dya go dah'oh, neh huh he ya ga wee nòoh' he'-
nit hehs.

30 Neh' săh ăh nah'soh neh huh' de o yòoh ne Je sus
he'ga non da yăh; neh huh gwaah' ah sòh nit hăh'dyoh
he'oh weh ha de'oh wăn dăh doh ne Mar tha.

31 O năh ne Jews ne shah gaat hă nih'dyon dak' nò-
gyeh, neh des ha gò ni dăă nòh, no năh oh sha go dii găh
ne Mary os no weh' de dya'gò dah'oh, he ya go ya'găh-
oh, neh' neh hes ha go di'non dă'dyeh dah'goh, ho năă',
neh huh' hwaah ăăh he dyon da'deh sa'doh gwah neh huh'
hă yos'da ăh.

32 O năh ne Mary no năh' neh huh' he ya go yos'oh
he'nit hehs ne Je sus, ho wă'găh oh gwah huh, neh huh
he de ah'sih da de nyoh go yah'dye năh'oh, ho wă'oh seeh,
Syah da gwên ni yòh', neh huh' gih shăh theh sehs'gwah
nêk huh, a'gă nòh de a we'yos oh ne de ya gya dă'non-
deeh.

33 Neh' dih no năh ne Je sus sha go'găh oh yos daa-
hah', ha eh gwah kuh ne Jews hă nos'da hañ ne' shah-
gaat hă neeh, neh neh da wa deh'haas dooh don da ah'-
ni go ă năh syooh not'hwa'is hă gooh, neh kuh ne ga-
no oh he wa ă'noh do nyooh.

34 Neh ne'a wăă, Ga'ô weh hes he swa yas hăh? Neh neh hō wă'ôh seeh, Syah da gwên ni yôh, gaa jih', sat-gaat hòh.

35 Neh' neh de ô'gah sâ'nîs hăh syôh ne Je sus.

36 O năh' ho năă ne Jews, Jat gaat hòh' he'ni o'no'-ôh gwak.

37 Da neh' gyee ne'ô năă, neh gă nōô na'găă nōh de o gwe nyô'sôh nă găă' hō gwēh, ne des hō'gah gwa'ih-sôô ne de a'gah gwe'gō nōh, neh on da'ô nōh dô'sôh ha'eh gwah na'gă nōh de a we'yô's ôh nă găă' hō gwēh?

38 Neh' dih ne Je sus o năh' aeh' de dyô'dēh has'-dô's ôh dô sa ah'ni gô ô'năh syôôh, ga no ôh' kuh he wa-ô'nôh dô nyôôh, ho yô'sôh neh huh he'ô weh hah'saa-dôh. Neh nôs dă'ô ga ant shô, tga h sgwă'eeh gwah huh neeh'tgăh.

39 Ha wăă ne Je sus, Swah sgwă'ôh neek. Mar tha ne de ya'dă non dăk' ne găh naa we'e yôôh, hō wă'ôh seeh, Syah da gwên ni yôh, o năh' nōô nă găă ne'wah ha ji'eh-daa găs: neh săh'ăh ne ge ih' nōh ô daah o năh' nōh-o'nis heht ta we'e yôôh.

40 Sha ga wă ôh'seeh ne Je sus, Tăh'ăh găh deh gô-yă ôh'seeh, neh, neh gi h shăh naah'se gwe nih naah'si-wa gwên ni yôs, neh' no gwe nyôôh aah'sat gaat hòh ne de a'ăh să ôh gôh Na'wên ni yôh?

41 O năh' ho nōh'nôôh ne' gah sgwa ah' he'ô weh ni-ô wa yas'hăh na we'e yôôh. O năh ne Je sus heht găh he ot'gat wăh, neh ne'a wăă, Hah ni'ih, ôht gô'no ô nyôh heh das gat'hon daat.

42 Neh kuh na gă'nôh dôh he'dyôt gont sgat hon deh: neh' dih dyô i'wah neh khe yă'nôh dô'nyôh seeh nă-găăh ha dih'si aah' nōô gwēh, neh' ôh gi h; neh huh' i găă non da weeh dak a'a di'wa gwên ni yôs' heh do găs'iis' tsgeh hah'ôh.

43 Neh he ni yo weh' neh huh' sha a yeeh' he was'-nyeht, neh ne to deh'has dô'sôh ho wă'nit găh'ôh, Laz-a-rus, don da'ja găht'.

44 Da neh' sha'yah daat na we'e yôôh don da'ya găht,

ga wa da seeh naas òh'dah gèh kuh naah sih'dah gèh
ga ye àh dah'gòh òn dyah'da da'seh dah'gwah ne' wah-
on da deh'sa dōoh; neh' gwah huh ne ga ni gǎ'os hǎh
ga wa da seeh na gòh'sah gèh. Ha gò yǎ òh'seeh ne Je-
sus, sas he'swa wah'hah sōo gòh, sas he'swat gah gwah huh.

45 O nǎh ho ònt'gah deh ne Jews ne' neh huh ho-
di'yos òh he'yeh dyòh' ne Ma ry, neh' kuh ne wa-
nont gaat hòh ne' nòh o i òh'dǎh shòh' nò on dyeeh' ne
Je sus, wa ò wa'i wa gwèn ni yòs.

46 Neh gwaa' gyee he'ni à òn dii neh huh' he o ne-
noo' he'tǎ nih dyòh ne Pha ri sees, neh' hwa ò wàn di'o-
wih ne nòh o i'òh'dǎh shòh' nò on dyeeh' ne Je sus.

47 O nǎh' ho òn'dyah de'ò òh na di'h'sǎ no wa nǎs ha-
di'yah òn twas, neh kuh ne Pha ri sees, ho di'as hǎn'-
das òh, neh ne'ò nǎǎ, A nǎ dwa yeeh'? neh sǎh'ǎh nǎ-
gǎǎ ne'ò gwèh we sòh no i'òh das'hǎ nǎ'gwat ho di'wah-
dǎn dyeh dōh.

48 Neh' gih shǎh ne neh huh' sho' hǎ yòh'dǎ òok
ǎ gǎ'òok tah des'he dwa yǎ ò nyòh, ga gwe gòh neh'huh
nòo gwèh' ǎ ò wa i wa gwèn ni yòs; ga òh' gwah huh nǎnt-
hǎ neeh' ne Ro mans neh ǎ an dii'wah dōht de jaa òh,
he dwa nòo gèh kuh ne nòh ò gyo ǎn'jòh dǎh.

49 O nǎh' sha yah'daat he ni à òn diih Cai a phas'
ha ya sòh, neh ha eh gwah ho di'òh dah'gò nòh ne neh'
shah yòòs hǎt', hah sǎ'no wa nǎh ha yah'òn twas, ha gò-
yǎ òh'seeh, Tǎh ǎh deh tah'gwis dǎh deh swa'yǎn de ih,

50 Tǎh ǎh' gwah huh dah de swa yah'do weet hah he-
neh' ò gwa'yah da geh has'hǎh neh' sha yah'daat ne'ò
gwèh aas'ha ga'we e yǎh's' nòo gwèh', ga gwe gòh dii
neh' no nò ǎ'jòh dǎh a'gǎ ǎak deh o'i wah'dòh òoh.

51 Neh nǎ gǎǎ tǎh ǎh deh neeh' ne'a ò hwah hòh ni-
gòh das'hǎh a wa dye'ǎh dak he was'nyeht; neh gwaa'
hah sǎ no wa nǎh ha yah'òn twas'gwah ne neh' yòs hǎh-
deh, neh gwaa' wa ò do gǎs'dǎh he neh' ne Je sus ǎ-
ha ga we'e yǎh's' [ne Jews] no nò ǎ'jòh dǎh.

52 Tǎh ǎh ha'eh gwah do nòh hòh'ge ah ne'neh no nò-
ǎ'jòh dǎh, neh gwa' kuh nǎ'ò gò yah'de'ò eek sǎt hǎ-

o'go yo nih' nook sah'dah shoh Na'wën ni yoh ne gwah' ti ð ne non dyehs de'o non do gwäh.

53 Neh wä nis hä deh öh wah'sa wäh o'än dooh' oh'-ga gon dak' ne' wa di'as hân do nyooñ he no'da di ye'äh-dak a'o wä nyoh.

54 Neh huh non da ga ye'ah dak o näh ne Jesus wa-o da dah'dya wän däh ne' neh huh do'sa o da wän'nye aak he'ni a di yah'da deh ne Jews; neh gwaa noöh dän-dyos oh neh huh' he a wee nooh' he dyo än ja deh dös-gä'oh he o weh deh tha di noo geh, he o'yo oh he ga-non da yäh neh Ephra im ga ya soh: da neh huh shah-gaat' hwa ð non dyähñ kuh na go'i o nya nih.

55 O näh ne Jews he'ni ð non dek'hwe o ees ne Pass-over ga ya soh dös gä'oh ni gaa'wihs: da neh' no nont-gah deh ho di ya gäh oh he ga non'da yä doñ neh ni ga-non dahs'as shoh'oh de jöt'hwa da seeh' he'ga non da yäh, Je ru sa lem he o ne noo, no näh' dös gä'oh ni gaa'wihs he nã non dek ho nih, neh neh wa ð non dyah'da gäh'so oh.

56 Neh ho wä'yah dih'sa goh ne Jesus; neh kuh ne de'o non da dë oh'se no niñ' he a dih'si aah no noh'sa do-gäh dih'geh, A'ni swah'ni gòöh'dähñ? Neh gäh ni sweeh tãññ nooh deh aa oh' a'a yoh he'o weh ni wa'dek hwe'-ooh?

57 Da de jaa oh na dih'sä no wa nãs ha di'yah don tws, kuh ne Pharisees, sha go dii'wis ah seeh neh neh son-dih gwa'nah öt no'gweh ð o'noh dook he'o weh ni ehs, neh neh ð o'dah siñ, neh huh ii gäh non da ga ye äñ'dak a'o wä ye nooh.

O I'WAH XII.

O NÄH ne Jesus, yee ih' ah soh nã yòò daah he ni-yòò weh hä non dek hwe o'eek, Beth a ny nit ha'we-noo, he'o weh ne La za rus ni ðh'dyoh, ne gäh' na we-yo'noh, kuh neh' sho yah'da gees gwäh non da'deh sa'-doh gwah gëh.

2 Neh ho'o weh ne'neh wa o'wak hwa'eh has; neh' ne

Martha oh to wă năh'nya ăh: neh kuh' gyee ne Lazarus neh huh' ha yah'daah wă năh dyăăh he wa dek-hwaah'gwah syòòt he'ò weh ho dyăh'das oh.

3 O năh ne Mary de dya'gòh gwăh sga gòh'shăăt, neh spike nard nòh o'nòh dăh, a òs'gah ah, dah de gya-dyes'dòh no yah' we nòoh, a gwus' ga nò'oh, neh wah-ee'nòh gaat naah sih'dah gèh ne Jesus, neh' naeh sa o'-wah sih'da go'ee wat ne go geh'ăh; da neh' nòh ga'nòh-sih nòh'wa de se no gòh nò'o'nòh.

4 O năh' sha yah'daat na go'i o'nya ni'ak, Ju das Isca-riot, Ho aa wak' ne Simon, neh' ne găh nă o'yah daat-gah, ha wăă,

5 A na eh' he go waah' deh wa'dă ni nòh' nă găă' o nòh', wă ni yò'wă das'hăă nò yo'i wah keh'oh, neh a o wă nò-wii ne'wa'o ni dăă theht'?

6 Neh wăăh' nă găă, naeh' deh neeh na ga'i wah gă-ăak ho nòh'dòh nò'ni dăă; neh gwaa ga'i o'ni he'a-nos'gwa oh neh' kuh ha ya'ă ooh, neh' kuh he o'aa ni waat' ne ga'yă gooh, na gwa'naht òt. oh wa dòn da ah.

7 O năh' ha wăă ne Jesus, Să nòh' hah dă'yech hi'yă-o nyoh: neh' wah ga'yă niih ne dwă nis'hă deh nò-năh' ă yo'geh sa dooh, heh da ya'goh să nò ni'a dyeh.

8 Neh săh'ăh nò'nii dăă dyòt gont' naeh de swa dii; neh gwaa' niih tăh ăh ne dya'wăh oh da'e dwa di'aak.

9 O năh ho nont'gah deh' ne Jews ho di wa'o găh he'-neh huh' i ês: tăh ăh' dii ne neh' sho a o wă nyăh deh ne Jesus he'wa di yo'nòoh, neh gwaa' gyee na'o want'-gathòh ne Lazarus, he neh' sho yah'da gees gwăh nòh-da'deh sa'dòh gwah'gèh.

10 Neh' dii na dih'să nò wa năs ha di'yah dòn tws do nòh dah'hni go'i saa gòh na'o wă nyòh ha'eh gwah ne Lazarus;

11 Neh da ga'i o'ni heh, neh o'i'wah ha yah'da deh ho nont'gah deh ne Jews wa o wă di'yah daat gah na di'-yah dòn tws' ho ni'dyòh gwah neh wa o wă'i wa gwên ni-yòs ne Jesus.

12 Neh' no yah' hò sa'yòh hăht, gòt gah'deh nòo gwèh'

neh o năh' ho di yoo hă non dek hwe'o eek heh no năh'
wa di'wa ook neh huh gwah' o năh' da ot'gon dah'go on-
dye ne Je sus (he ga non da yăh) ne Je ru sa lem,

13 Ho'dis go a'nyahk hoh neh o năh'do waa năh noh gă-
o dōh'dăh, neh no nōh'dăn dyos oh de o wa dăh'da ni'-
nooh; neh kuh ne de o'noh sânt'hwah oh, ho năh', Ho-
să nah! [Da gwa'yah daa gōh o năh!] Ho dăh oh' neh
Go'wăh go waa neh Is rael, ne' neh huh non da we'no-
on dye hoh'să nō goo' Na yah'da gwên ni yōh.

14 Neh nō năh ne Je sus wa'a găh' neh ga nos'ah
de wa'oh dees de yō'eet hah nah ot ho dă'das oh; oi'wa-
ye'ih oh he ni ga yee găh' ga'yaa dōh',

15 Să nōh' găh'dyohk, neh' e saa'wak' ne Zi on;
sat gaat hōh', iis' saa wăh ne Go'wăh go waa' da eh:
da oh'seh neh ne de wa'oh dees ga nos'ah.

16 Neh nă găh' nōh o'i ôh'dăh shoh, tăh găh de o'dih-
ni'go gă yăn dah ooh na go'i nya nih na gwas' da wa dye-
sânt: neh gwaa', no năh ne Je sus de o wa'găh să'o nyos-
oh, o năh' sho nos'hăh'oh ne nōh o i ôh'dăh shoh tga'-
yaa dōh neh gwah hoo dōh, neh kuh nă găh' nōh o'i ôh-
dăh shoh ho nōo hōh' kuh ne găn dyōh'gwah gēh neh-
huh' nō di yeeh haa yah'da deh.

17 Neh dih nă'noogweh neh shah gaat' hă neeh, no năh
sho sa'o nook' ne. Laz a rus non da'deh sa'dōh gwah'gēh
sa'o'heet' gwah huh ha we yō'noh, ha di'wa gwa'ih sōs.

18 Neh' dih da yō'i wah heht nă găh' oh to'wă dăt'
ha'eh gwah ne găn dyōh gwah gēh, neh săh'găh no di
wa'oo găh ha'eh gwah he'neh huh' ni o dye'ăs'oh nă găh'
o i'ôh das'hă nă gwat.

19 Neh huh non da ga ye'ăh dak de'o non da dă oh'seeh
ne Phar i sees, Swah ni'go gă yăn dahs găh, heh deh tah'-
gwis dăh shō o dōh'o on dyehs niis he ni di swa ye'ăh-
dah gōh? Swat gaat hōh', ga gwee gōh' shō nō gweh'
neh'huh hwa a ga we'no on dye haa yah'da deh.

20 Da neh na di'yah da do găh' ne Greeks neh huh'
ha di'yah daah, ne' neh huh nit ho ne nōo' hă non dă nō'-
yă'neh heh hă non'dek hwe'o ees;

21 Neh sha'di yah'daat ne' neh ho wa'yah do'wäh oh ne Philip, neh Beth saida ta weeh'doh, Galilee dyo-än ja deh, neh no'wan do'e syoh gwa nihi, ho näh, Gwee', de yo gwa do'ä jo nih ne gäh' naas'ha gwaa gäh ne Je sus.

22 Philip neh huh' nit ha'wee noo' neh' ho'o wii' neh Andrew: neh ne'wah, neh' Andrew kuh neh Philip hea ho'wa o wii ne Je sus.

23 O näh ne Je sus des ha go wä'noh sää gwäh, ha wää', O näh' hoh ga'eeh he ni yò'is daah eeh neh Ho wa'wak no gwew dā ga'äh sä'oh heht ha yah'da deh.

24 Do gäs', do gäs' oh gwä'os, Neh' gih shäh nä gä'-aak no noo jah yo ä ja goo' teh o yän dah ooh, a'gä eeh gwah huh, he'ga gont' wa eh sho neh huh' ga yäh a oh'-hwa hge'ah; neh gwaa' gih shäh noh gä'eeh, wee sòh' ne'neh òh wa do nih.

25 Neh haa yah'da deh na no'oh gwah hoo'heh, hah'-de ga gont' ne'neh wa oh'dooh; neh' kuh haa yah'da deh naas wa'äs hoo heh nek huh yo ä'jah gèh, dā oh'-nya dook ne'neh ho'heh he'ni yò weh' hä ga'eeh ne wah o'i wa da dyeh hä yoh'he dyeh.

26 Neh neh son'dih gwa'nah ot ne'ogweh ä o'gwe-nyo'ok nä o ga dye'òh daa däh hak non dā dyeh' wa eh ne'neh; neh' kuh he'oweh nä gih'dyon dahk neh huh' kuh ha'eh gwah äh'dyon dahk na geh'hah shäh: son-dih gwa'nah ot ne'ogweh neh huh ä o da deh'hah shä'yä'-os he'oweh ni gyah'da deh neh ne'neh Naah'nihi ä o'-yah da no'oh go ok.

27 Da o näh dih oh dyo do ä'oooh na gat hwa'is häh; neh' dih neh a'nah ot' ne gäh ää gihi'? Neh gäh nää gihi', Iah ni'ih, don da'gyah da gòh nä gää ne'wah he ni yò'is daah eeh? neh dih heh neh' säh äh dyo i'wah nä gää ne'wah he ni yò'is daah eeh he'neh huh a'gyooh neh daa'ga do gòt he nä wä'gyah da wäh dā ga'doh ho ga ih.

28 Hah ni'ih, deh säh'sä o nyoooh neh' sah'sää noh. O näh neh huh o yos'oh no wää noh ne gä o'yah gèh non da weeh, [wa dōh,] O näh' na eh de jaa'oh' de wa'-

găh sâ ɔ nyoh ne'neh, neh'kuh neh ah'soh a eh hah-
dă's'găh sâ ɔ nyoh.

29 Da neh' dih neh dōs gă'oh ni a'dih si aah neh
găn dyoh'go wa năh nō gwēh' ho nont'hoo deh, wa ă nih',
Oh ga wă noo daht. O yah'shoh oh wa ă nih, Neh nă ɔ'-
yah ge'o nōh wa os'nyeha.

30 Je sus det hos'nyeh oh, ha wăă', Tăh ăh neh' deh-
dyo'i wah Niih heh' gyah daa deh nă găă heh oh gaa-
yoh' no wăă nōh, neh gwa' niis heh swa yah'da deh'.

31 O năh hoh ga eeh dă go'wa yah'do weet nă găă he'-
yo ăn ja deh; o năh' naah'să no waa năh nă găă he'yo-
ăn ja deh ă ɔ wa yah'dit găh.

32 Neh' kuh gih shăh ne dă yo'gyah dah'gwaht nă-
găă he ni yo ăn jaa deh, ga gwee gōh nō gwēh' neh huh'
ăn ta di nō năh he'gyah daa deh.

33 (Neh nă găă' wa ăh, o yăă deet' wa ɔ nih he'nōh-
gă e yah'syoh dăh ă'e yah'dak.)

34 Neh neh shō wă'oh seeh nō gwēh', Neh' neh ga-
ya'nes hăh'găh ni dya wee nōoh ɔ gwa'i wa'ɔ găh hă yo'i-
wa da dyeh ă eh'seek ne' Christ; ga ă o weh' dih ne-
găh ni di sa'wih dah gōh' heh' sa dōh, Neh ne' dă ɔ-
wa yah'dah gwaht No wă'wak nō gwēh'? So ne găh'
nă găăh' Nō wă'wak' nō gwēh'?

35 O năh ha go yă'oh'see ne Je sus, Neh ne tăh ăh
to sa yo'nis heht ă weh'seek ne de yōh'hat heh he swa-
yah'da deh. Swah dăn'dyo ook he nă yo'nis heht dă swa'-
di aak ne de yōh'hat heh, dyă gwah' shō deh o'i wa do-
găă ă swa'yah do wăht ne de yō'dah sōn da i gōh: neh
săh'ăh ha yah'da deh neh oh sōn'da gōo shōh' a'eh tăh-
ăh de o nōh dōh he'ɔ weh hwa'we nō'dyeh.

36 Neh he nă yo'nis heht ă swa yăn dahk' ne de yōh'-
hat heh, swa i'wa gwēn ni yōs' ne de yōh'hat heh, neh'
dih a'yok sah'dah shōh'gă ook he swa yah'da deh ne de-
yōh'hat heh, Neh' nă găă nōh o i oh'dăh shōh waas'nyeh-
dak ne Je sus, o năh' hot hă da dōh, neh gwah huh ne
wa'go ya'dah seh'dăh.

37 Neh' dih' naeh he ni we sōh' no i'oh das'hă nă-

gwah'dohs ho dye'oh daa doh he'a dii gat, tãh ãh gwaa' de o wa'i wa gwën ni yòs dooh;

38 Neh no i wa ye'ih ãh he ni o yee ãh hoos nyeh'oh neh E sa ias ho do'gãs da'ni ak, neh' hoos nyeh'oh, Syah'da gwën ni yòh', so'nah ot' go i'wa gwën ni yòs'doh' he ni dwa'i oh dãh'/? neh kuh neh, so'nah ot' go do'dah-sah'seeh na'nãs hah Na yah'da gwën ni yòh'?

39 Neh gwaa' kuh dyò'i wah tãh ãh deh o gwe nyos'-ooh na'a di'wa gwën ni'yòs, neh ga i' o nih heh' sha wã aeh neh E sa ias,

40 Neh neh'huh neh de a go gah'gwee goh, ho niyã-doh' gwah huh no nã'nyah sah; neh na'gãk i gã de-o' nont gaa twãh ã wa dye'ãh dak na'di gaah'shoh, a'gãk gwah huh de o'dih ni'go ã yã dah'ooh a wa dye'ãh dak no nã'nyah sah, do sa'o dih ni'go ã de nih' gwah huh, neh gwah huh neh iih' o'sak hee jãht.

41 Neh' nã gã nõh o'i oh'dãh shoh hos nyeh'oh neh E sa ias no nãh' shat'gat hòh ne de a'ãh sã'oh goh, neh' kuh hos nyeh'dah goh ha yah'da deh.

42 Neh huh gwa' naeh, ha di'yah dã o nyoh haa di'yah da deh na dih'sã no wa nãs tã nã'noh do oh, ho nont'-gah deh ne wa o wa i wa gwën ni yòs, neh gwaa' ga i' o nih ha di'yah da deh ne Pharisees wa ã non doo hih' haa yah'da deh, dyã gwah' sho o sa o wan di'yah diit gãh hã nont'gã nãs at hah:

43 Neh o'i'wah he neh' sah'gwah ha di no oh gwah neh' dã o wan di'ãh sã o nyo'ook noo gweh na eh he ni-yoh'dã Na'wën ni yòh da'a go ãh sã o nyo'ok.

44 Je sus de oh'sãnt hwah'oh neh' ne'a wã, Neh ha-yah'da deh neh iih' ã o'gi wa gwën ni yòs, tãh ãh nih' de a'gii wa gwën ni'yòs tah, neh gwaa' he a yah'da deh neh ta geh'hah oh.

45 Neh' kuh haa yah'da deh neh' ha gee gãh, neh' hoo gãh neh' ta geh'hah oh.

46 Iih' ne gãh ne de yòh'hat heh a gyoo' nãk huh ne yo ã jah gãh, neh' dih neh son dih.gwa'nah ot' ã o'gi-wa gwën ni yòs' ã gãk oh son da gooh' ta'ãh dyon dahk.

47 Neh' kuh' neh son dih gwa'nah ot ne' o gweh & g'ak ne gwā nōh, & gā oōk gwah huh de o' i wa gwēn ni' yōs doōh, tāh'āh tah da'e yah do weet ne'neh: tāh'āh' sāh'āh neh' deh a'gyōh dah'goh ne daa'gyah do weet' he'yo & ja deh, neh gwaa' nō sa goō heet he'yo & ja deh.

48 Neh hāa yah'da deh nā gā'gāk de a ge gwāāh, & gā'gāk gwah huh de o gwāāh ne gwā nōh, ho yāh' ne'neh sha yah'daat ne dā o'yah do weet: neh' no wā nōh niīh o nāh' a ges'nyeh o h, neh' shah gat ne'neh dā o'yah do weet no nāh' he swā'nīs hā gont.

49 Neh sāh'āh ne tāh'āh deh iih' deh ak'ni go'āh deh o'dye āh'dah goh heh' a ges'nyeh o h; neh gwaa' Naah'ni h ne ta geh'hah o h, neh' ha gi'wis ah'seeh ne' nah ot & ga'do nōh, kuh ne' nah ot & ges'nyeh dak.

50 Neh sāh'āh na gā'nōh dōh neh nā o' i wis'aah, neh gaaah' ne'neh ne' wah o' i wa da dyeh yōh'heh; neh' di h na di h gwa'nah ot Niīh & ges'nyeh t, ant tgye ie' he ni'a'ges nyeh'seeh Naah'ni h neh huh kuh nāāh iīh ni gye hah' he'ges nyeha.

O I'WAH XIII.

DA neh nah'soh teh o'eeh he'nā non dek'hwa āh, ne Pass over ga ya'soh, no nāh ne Jesus sha & ni non dook heh o nāh boh ga'eeh he ni yō'is daah eeh no nāh & hat'hā daat nā gāā he'yo & ja deh, hes hech' het ha yah'da deh Nooh'ni h, neh kuh' heh ha no'oh gwak neh ha o hwah ho wāh ne yō ān jah gēh nā ni h dyoh, neh huh ni yōh'dāā ha go no'oh gwah he'ni yo weh' he'yo o dohk.

2 Neh he'nōh weeh' ho non'dek ho'ni h (o nāh' na eh na nis'he o nōh neh huh' he a'on daa hōh ha wā'nyah sa goō ne Ju das Is car iot neh' ho a wak ne Si mon, neh' nā o'yah daat gah.)

3 Neh na yān dee iih' na'eh ne Je sus heh ga gwe goh' naah de yo i'wa gee has oh'dah gēh ho ge'oh Nooh'ni h, neh'kuh he'neh huh nit ha we nōō' het ha yah'da deh Na'wēn ni yōh, neh huh' kuh hes ha wee nōō het ha yah'da deh Na'wēn ni yōh;

4 Neh he'noh weeh ho non'dak ho'niuh don da'a daht, neh' kuh ne' wak ah' wa a yăh' noos yô nyas hăh; o năh' de oh'gwăh ne yă ni'no dah'gwah, neh oh'hat' hwah haah:

5 Oh ga'at ne'neh, o năh' ga jăh'gêh ho ne gă on twăh; waah'sa wăh kuh ne wa go yah'sih do'a eh na go'i-o nya nih; neh' kuh saa go yah'sih da go e wat' ne de ot hwah hăh yă ni'no dah'gwah.

6 O năh' neh huh ho yô'oh hăh'dyoh ne Simon Peter: neh neh tos nych'oh ne Peter, ha wă'oh seeh, Syah'da gwên ni yôh, neh găh năh' iih năg gah'sih-do'a eh?

7 Des he wă'oh'să gwăh ne Jesus, neh na wă'oh seeh, Neh' he no gyă'no wăh tăh'ăh deh să'noh dōh nă găh ne'wah; neh gwa' na eh nă' sah'ni go'ô yăh daht no'ô dōo'gwa.

8 Ha wă'oh seeh ne Peter, Neh' niis ne tăh'ăh de wân dōh' taas'gah sih'do'a eh. Sha wă'oh seeh ne Jesus Neh' gi h shăh nă gă'gak niis deh go no ōh'seeh, tăh'ăh niis deh sa'dii wa deh ho'gyah da deh.

9 Neh na wă'oh seeh ne Simon Peter, Syah da gwên ni yoh, tăh'ăh neh' shô ne gah'sih'dah gêh he'eh gwah gwa' ne ges oh'dah shôh, kuh nak nōh'ăh'gêh.

10 Ha wă'oh seeh ne Jesus, Neh ha' yah'da deh neh' o năh' i gă' ga no'a eh ha yah'da gwe gōh. tăh'ăh dah de jo'dô ô'jo'oh ne'neh [no sa ga'no a'eak,] neh shô nă's ga no a'eak naah'sih'da gêh; neh wa eh na eh ne'ti ga gwe gōh' ga no ōh'ji wăh: da neh' niis ne ga no ōh'ji wăh, tăh'ăh gwa' deh ga gwee gōh.

11 Neh săh'ăh na eh no nōh'dōh he'ô weh ni a'yah-daa deh nă'ô yah daat gah: neh dyo i'wah ha wă'ă, Tăh'ăh teh swas'ah dōh deh ga'no a eh he ni swa dii.

12 Neh no năh' oh ga'at ne' wa'go yah'sih do'a eh, des hoh'gwăh gwah hōh noos yô nyas hăh, neh gwah hōh ne sho dyă'n'das oh, ha go yă'oh seeh, Swah ni go'ô yăh dah's' găh he'noh gyeeh he swa yah'da deh?

13 Neh' niis he'nis gwah'să nōh dăh tah, Sa di'ô nya nih,

Syah da gwën ni yòh' gwah hah: neh huh'jih ne'neh he-ni swa wë noh dää; neh huh' säh'äh ni yòh'dää he'gyah-da deh.

14 Da neh' dih gih shäh, he'noh gyeesh, äh' nã gää ne Gwën ni yòh' he swa yah'da deh, Gwa i'õ nya nih' gwah huh, ne'wah oh gwah'sih do'a eh, ga i wa yän'dah-goh dih oh waa dõh he swa yah'da deh ne dää swa da-dah'sih do'a eh'seek;

15 Neh säh'äh neh e swat'gat hòh o näh' he nã swa'yeh haak; neh huh' i gää na' e swa ye haak nüü' he'noh-gyeesh he swa yah'da deh.

16 Do gäs', do gäs' oh gwä'õs, Neh naa hah shäh täh'äh neh sah gwah neh a' a go wa nã'ak naeh he ni-yòh'dää ne to noh'dõõ nih; täh'äh ha'eh gwah neh sah'gwah neh a' a go wa nã'ok no wah'hoh on'dyeh, na eh' he ni yòh'dää ne to hah'oh.

17 Neh' neh ä swa yän de'i aak gih shäh nã gää neh-o i oh'däh shoh, swä dää'oh' ne'neh ne' neh huh' nã swa-ye'an dyeh.

18 Neh ne täh'äh deh'ga gwe goh' he ni swa dii' deh-a'ges nyeh'dah gooh: gyän dee ih' naeh ha-di'yah'da deh na gää gwäh'; neh gwaa' dih na ga'i wa ye ih he'ni ga-ye'äh ne ya'dõh hä do gäh'dih, Neh haa yah'da deh ne shah gaat' ä ya gi'äh'gwaak, neh ne'neh da ga dää'dah sa'-gea gwaa.

19 Neh' neh oh gwa'o-wih o näh', ah soh' na eh teh-o'eeh, neh dih no näh' neh huh' hä'ya wäh'õ'ok, neh na e swa i'wa gwën ni yòh he do gäs neh' niü ne Christ.

20 Do gäs', do gäs' oh gwä'õs, Neh haa yah'da deh neh' ä o gòh' neh son dih gwa'nah ot änt hee haht, wa'-gee gòh' ne neh; neh kuh haa yah'da deh nã'õ gee gòh, wa o gòh' ha'eh gwah ne ta geh'hah'oh.

21 Neh no näh' ne Jesus neh' wa'äh, neh, waah'ni-go ä et gäht noot hwa'is hä goo, wa'i wa gwa'ih sih o näh, ha wä, Do gäs', do gäs' oh gwä'õs, neh ne sha yah'daat he'ni swa dii' waa'gyah dat gah.

22 O näh' ne do'wä dyah'da dõh oh tä nõn da'dat gat-

hwah sooh, oh to'dih ni go'ā geh heht, so gwah' sho nah-
ot wa o dōh, he'no o yeeh' was'nyeht.

23 Da neh' dih ne sha yah'daat gyee he ni ā non dii
na go'i o nya nih neh huh' ha yah'dah gaa eh Je sus hah-
doh'sāh gēh, neh kuh' na eh no no'oh gwah neh Je sus.

24 Si mon Pe ter dih hwaah'noh ā daaht neh nā o'on-
dōh son dih gwa'nah ot wa o dōh he'no o yeeh was'nyeht.

25 Neh huh' dih ni yōh'dā ha yah'dah gaa eh Je sus
hah doh'sāh gēh, ha wā'oh see, Syah da gwēn ni yōh', so
ne gāh nah ot'?

26 Neh neh ha wāā ne Je sus, Neh haa yah'da deh
nānt he'yōh neh gah hōh'siuh no nāh' ā go jānt. Neh
dih no nāh' hwa'a jānt, neh gah hōh'siuh', neh da a qh'
ne Ju das Is ca riot, neh' ho a wak' ne Si mon.

27 Neh no nāh' shah ga'at ne wa'ah gwa ye nooh, Ha-
nis'he o noh' he o'yoq oh haa yah'da deh. O nāh ne Je-
sus ha wā'oh see, Neh he'nāh syeh, neh huh' noh jee
gon'da dyeh.

28 Da tāh'āh deh soo gaah' ne' o gwēh ne' neh huh
hāh dyōh he wa dek hwah'gwah syōt de oh'ni go'ā yān'-
dah qōh ne nah ot' oi'wah neh huh' no o yeeh he
wa os nyehs.

29 Neh sāh'āh gyee he na o'dih ni'go'ā wāh, neh ga-
i'q nih he Ju das' ha ya'ā qōh, ne Je sus o nāh' ha wā'-
oh see, Neh sni no nyoo ne nah oh'dāh shōh de yo gwa-
dō'ān jo'niuh no nāh' ā non dek'hwa āh; neh' giuh shāh
neh, hah gwis'dāh a'a go yōh no'ni dāā.

30 Neh' dih neh o nāh na eh ho ye'noq oh neh
o āh'gwah, wah o gon daa dyeh' he o'ya gāh'oh: da neh'
neh o nāh' oh gā'oh.

31 Neh huh' dih' ni yo weh' no nāh' na'eh he o'ya-
gāh'oh, ha wāā ne Je sus, O nāh hoh ga'eeh No wā'-
wak noo gwēh' oh tā'āh sā'oh heht, neh kuh Na wēn-
ti yōh oh tā'āh sā'oh heht oi'wah haa yah'da deh.

32 Neh giuh shāh Na wēn ni yōh dā gāh sā'oh heht
he o weh ni a'yah daa deh, ha'eh gwah Na wēn ni yōh
de ga'āh sa qh ā q nih haa yah'da deh, ānt ha'wiuh dak

ne'a o hwah haa yah'da deh, neh' gwah huh nə yo gon-
daa dyeh de ga'gh sa oh ă o nih ha yah'da deh.

33 Niswak'sah dahs'aah, neh neh ni jo'nok dak'aah o năh
he nə yo'nis heht dă dwa'di aak. Neh' năs gwa'yah dih'-
sak: da neh' dih na eh, he'nik he ye ăh'see ne Jews,
Neh he'oweh hă geeh' tăh'ăh deh swagwenyoooh ne' neh-
huh non de sweh, neh huh dih noh gwa yee ăhs' o năh.

34 Neh' ne wa seeh oh gwa i wis'as noh'gyoh, neh
ne dă swa'dah no'oh gwaak; niih' he ni wa gye ăh' he'ni-
gwa no'oh gwah, neh huh' năh' iis no'yoh dă'ak da e-
swa dah'no oh gwak.

35 Neh huh dih nə dya'weh dah'go ok gagwe goh
noo gweh' ă ya'goh ni'go ă yăn dah'see he neh' niih
gwa i'o nya nih, ga nyôôh' neh nə swa yăn dahk' ne dă-
swa'dah no'oh gwak.

36 Simon Peter tos nyeh'oh, ha wă'oh see, Syah'da-
gwên ni yôh, ga ă o weh' ne găh hăh seeh'? Je sus det-
hos'nyeh oh ha wă'oh seeh, Neh he'oweh hă geeh' tăh-
ăh deh sa'gwe nyoo' ne'wah naas'knon dăh; neh gwaa'
ne noh'găh gēh o năh' na eh ăch knon dăh.

37 Det hos'nyeh oh ne' Peter, ha wă'oh see, Syah da-
gwên ni yôh, a nah ot' gai'o nih he tăh'ăh deh o'gwe-
nyoooh' ne wah' na'go non dăh'? A ge gwe nyoooh' neh
eh dah'gēh ă gyăh' he' goh heh neh' ă dyo'i wah'gă aak
heh' syah daa deh.

38 Je sus' des ho wă noh'să gwah, Sa gwee nyo găh'
neh' eh dah'gēh ăh syăh' heh' soh heh neh' ă dyo'i-
wah'gă aak he' gyah daa deh? Do găs', do găs' neh'
noh go'yă os, Neh ne tăh'ăh ton da gas'nyeht ne da-
găh'ăh, he ni yo weh' no năh' săh nə sa'doh hi'yă ak
nah gwis'dăh a e sa dī'wa deek he' gyah daa deh.

O I'WAH XIV.

Să noh' dă yo do ă'oh seek ne swă nyah'sah gēh; neh'
she swa'i wa gwên ni'yôs Na'wên ni yôh, da gwa'i wa-
gwên ni yôs dih năh' iih.

2 Neh ne wee sòh' o nòk'da yàn dòh no nòh'sa gòo Naah'nih: neh' gih shàh na'gà nòh neh huh' deh oh'-dàh, hah de ga gont na eh a'gwa o wii. Neh sàh àh nòh gah'dàn dih à dwà ga deh'sah o'òk oh gwa'nòk das yo-nya'ni neh.

3 Da neh' dih gih shàh nà gah'dàn dih às ges'yo nya'-nòh he'ò weh à di swa nòk'da yàn dahk, neh' naeh ne' dant geh, neh ne' dant gwà'nòk heh; neh dih neh huh' hà jì'swàh dyon dahk he'ò weh hàs gih'dyon dahk.

4 Neh'kuh ne ga àn'dih gwa'ò weh hà geeh' swà nòh'-dòh, swa'yàn dee'ih; neh' kuh he'ò weh he yòt'ha i-nòoh swa'yàn de'ih.

5 Tos nyeh'òh ne' Thomas ha wà'òh seeh, Syah'da-gwèn ni yòh, tǎh àh' deh a gwa yàn de ih' ga àn'dih gwa'-ò weh sho hàh seeh; a'nant ga ye'ah dak' dih' à yo'gwah-ni'gò à yàn daht he'ò weh' he yòt'ha i nòo?

6 Neh na wà'òh see ne Jesus, Ih' ne gǎh' he'ò weh he yòt'ha i nòo, neh' kuh ne gai'wa gwèn ni yòh, neh' kuh ne yòh heh'ò weh; tǎh àh' deh soò gaah' nòo gweh' ta'ò wà'yah dò wǎh' Nooh'nih, neh' sho ne' neh huh' à ye'at he'gyah da deh.

7 Neh' gih shàh ne' teh sgwa yàn deeh'òh, as'he swa-yàn deeh'òh' ha'eh gwah Naah'nih: neh'dih nà gǎh' ne'-wah à wàh'sa wǎh' no'àn dòoh à gagon dak' oh she'swa-yàn deeh, neh' kuh neh she swa'gà nòh.

8 Tos nyeh'òh ne Philip ha wà'òh seeh, Syah'da gwen-ni yòh, da gyo'want has ha yah'da deh Nooh'nih, neh neh'huh ne neh hah'de gayee ih ha gwa'yah daa deh.

9 Neh na wà'òh seeh ne Jesus, Neh' nà gǎh' he nòh-o'nis heht o nǎh' shah de dwadii, tǎh àh' gǎh' ah soh' deh skni gò à yàn dah'òh, Philip? Neh haa yah'da deh neh o nǎh' igǎh' ha ge gǎh', ho gǎh' ha'eh gwah Nooh'-nih; da, ga à o weh ni di sa ye'ah dah goh' heh sa dòh, Da gyo'want has haa yah'da deh Nooh'nih?

10 Tǎh àh' gǎh' dih deh si'wa gwèn ni yòs tǎh he neh-huh niih gyah daat' haa yah'da deh Nooh'nih, neh kuh Nooh'nih neh huh' ha yah'daat niih' he'gyah daa deh?

Neh he ni ga wā nōh'dāh nōh gwa's nyehs. tāh āh neh huh' deh dweh'dah gwah niih he'gyah daa deh he'ges nyehs; neh huh gwaa' haa yah'da deh Nooh'ni, ne' neh huh ha yah daat niih' he'gyah daa deh, neh ho i'oh deh ne ga i'oh das hāh.

11 Da gi'wa gwēn ni yōs he' neh huh gyah daat ha-yah'da deh Nooh'ni, neh' kuh Nooh'ni neh huh' ha-yah'daat niih' he' gyah daa deh: neh gwaa' gi h shāh' neh tāh āh, da o'āh iih da gi'wa gwēn ni yōs neh ā dyō'i wah'gā ak na gyōōh'das hāh shōh.

12 Do gās', do gās' oh gwā'os, Neh ha yah'da deh neh iih' ā gi'wa gwēn ni yōs; neh ne ga i'oh das hāh niih a ga'di wah'dān dyeh deh ha'eh gwah' neh huh nā o yeeh; neh gwah huh neh sigwaa' na eh he ni ga i'oh'das hāhs na eh he ni yōh'dā nā gā he'nā o yeeh, neh o'wah he' neh huh' niih ho sa geeh he ta yah'da deh Naah'ni.

13 Neh gwah huh na gwa'nah ot na geh'sā nō goō ā swa'-dō ee syok, neh huh ne'neh nā gyeeh; neh neh da āh-sā ak i gā Nooh'ni ha yah'da deh No'a wak.

14 Neh gi h shāh na gwa'nah ot nōh o'oh dāh ā swa'-dō e syok na geh'sā nō goō neh huh ne'neh nōh gyeeh.

15 Neh gi h shāh ne sgwa nō'oh gwah, swa'a wahk' wa-oh he ni wa'gi wih'sah hōh,

16 Neh nā e ya dō e syoh'gwāh Nooh'ni, neh na eh no yah' dāch hee jōh nās'he swa dō e syoh'gwah se.aak, neh kuh na dye nō wah'seh, neh i gā da e swa di'aak hā yo'-i wa da dyeh;

17 Neh shō' shah gaat neh' Not hwa'is hi yōōh ne ga-i wa gwēn ni yōh; neh' i gā, nā gā' he yo ā ja deh tāh āh deh o'gwe nyōō' na'ogōh, neh o'wah he tāh āh de o'gāh, tāh āh' gwah huh de o'yān de ih; neh gwa'niis ne' she swa'yān de ih; neh sāh āh na eh dyōt gont de'awa diih neh huh' gwah huh ā o yah daa dahk he swa-yah'da deh.

18 Tāh āh taag wa yah'dat gah ta e swān dās theht: neh na eh ne' dānt geh, ā gwā'yah do wāht.

19 Neh ne tāh āh to sa yo'nis heht, o'āh tāh āh to-

sa wa ge g'ak nă g'ă he'yo ă ja deh; neh gwa' nîs ne' s'gwa g'ăh: neh' dih o'i'wah he'goh heh, ă jo heek năh' is ah.

20 Neh' no năh ne'neh hă w'ă nîs hă dăh ă swah'ni go-ă yăh dăht he' neh huh gyah daat ha yah'da deh Naah'nih, neh' kuh ne' neh huh nîs swa yah'daat nîh he'gyah da deh, neh kuh ne'neh huh nîh gyah daat nîs' he swa yah'da deh.

21 Neh haa yah'da deh nă g'wăh'k he ni wa'gii wîh-sah hoh, neh huh' kuh nă o ye an dyeh, neh ne'huh ne'neh hak no'oh gwah: neh kuh haa yah'da deh neh iih ă g'k'no oh gwak, ă o no oh gwaak ha eh gwah ne'neh Naah'nih; ă e no oh gwaak kuh năh' iih, neh gwah'huh nă e ya dyah'da dah'sah se'ak.

22 Tos nyeh'oh ne Ju das, ha wă'oh seeh, (na eh deh-neh neh Is ca riot,) Syah da gwên ni yoh, a nă ya wăh heh ă s'gwa'dyah do'dah sah se aak', tăh ăh' naeh he'yo-ă n ja deh?

23 Det hos'nyeh oh ne Je sus ha wă'oh seeh, Neh' gi hshăh ne'ogweh hak no'oh gwah, ă oh'să nō'ni aak wa eh ne'neh ne gwă nōh: neh Naah'nih ă o no oh gwaak' ne' neh, neh huh' gwah huh nă n dyaak neeh' ha yah'da deh, neh nes'hah gaat ă ya gwăh dyon dahk he'ni ăh'dyoh.

24 Neh haa yah da deh ne tăh ăh' i g'ă de ak'no oh gwah, tăh ăh' wa eh, gwah huh, de oh'să nō nii he ni wa gwă nōh'dăh heh'syoh; neh gwah huh no wă nōh' ne' swa ooh hah, tăh ăh' deh iih' deh a ga wăh, neh gwaas' ho wăh' Naah'nih ne ta geh'hah oh.

25 Neh nă g'ă nōh o'ioh dăh shoh ne'wah o năh' oh-gwas'nyehs, neh heh' ah soh neh huh' gyah da yăh daa-dyehs' he swa yah'da deh.

26 Neh gwaas' Na do'e syoh'gwah seh neh kuh Na-dye'ng wăh seh, neh neh Ot hwa'is hă do găh'dih, nă g'ă nănt'ho hăht' Naah'nih na geh'să nō gēo, neh' naeh ă s'he-swa i'o nyăh naah'de yo i'wa gee, ăch he'swas hăh'gwăh gwah huh hah de yo i'wa gee na gwa'nah ot gwas nyeh see.

27 Sgā nōh' ti gai'wi yòòh oh gaat gah he swa yah'da-deh; neh naga wāh' ne' sgā nōh ti gai'wi yòòh oh-gyoh: tǎh ǎh na eh deh neh'huh he ni gā'yeh hah he'yo-ǎn ja deh de ga'yah do'wet hah, heh oht gwa'yah do'weh-dǎh. Sgā nōh' dǎ yo'do ǎ'oh seek ne swā nyah'sah, sǎ-nōh' gwah huh ǎ yòh'dyohk seek.

28 Neh ne' swa o gǎh na eh he ni gwa ye ǎh'see, Neh no'yah jih hǎ geeh, neh gwah huh neh dǎnt geh' na eh ǎs gwa'yah doo wǎht. Neh gi hshǎh neh teh'sgwa no'oh-gwah a e swa dōh'ho ǎh wach, neh on da yo'i wah gǎ ak heh' a gǎ, Neh huh' ho sa geeh he'ta yah'da deh Naah'-nih; neh sǎh ǎh neh si gwaa' na'eh he ni o'yah da'nǎ-ǎ gwat Naah'nih, na'eh ni h he ni yòh dǎh.

29 O nǎh dih na'eh oh gwa'o wi h, ah soh' na eh teh o'eeh hǎ ya wǎh; neh' no nǎh' neh huh hǎ ya wǎh', neh' on da yo'i wah'heht a e swa'i wa gwěn ni yòs.

30 Neh' nǎ gǎ ne'wah o'ǎn dōoh ǎ'ga gon dak, tǎh ǎh gwas' deh wee sòh tah do se dwat hah haak; neh' sǎh ǎh naah'sǎ no wa nǎh nǎ gǎ he'yo ǎn ja deh da eh', tǎh ǎh' naeh de o'di wa deh he'gyah daa deh.

31 Neh gwa' sho na'yoh ni'go ǎ yǎn daht nǎ gǎ he'yo ǎn ja deh, heh' he no'oh gwah Naah'nih; neh' gwah-huh he ni a'gii wǎs'ah see Naah'nih, neh huh ne'neh nōh gyeh. De swa daht', dwat hǎ daat nǎk ho'q weh.

O'IAH XV.

IH' ne gǎh ne gah oh'sa gwěn ni yòh; neh' naeh Naah'nih ne' de as nyeh.

2 Hah de'yoh hah'da gee nōh hah'dit gǎh syoh he'gyah-daa deh, ne tǎh ǎh i gǎ deh wa'yont hah, neh naeh hah-hah'dyahk ho'oh ne' neh; neh kuh naah'de'yoh hah'da-gee ne' wa yont hah i gǎ, de as'nye ah ne' neh, neh na'yo gwe'nyo ok i gǎ neh si'gwa he'na wa yont hak.

3 O nǎh' niis gah hah'dyahk hōh he swa yah'da deh oh wa dye ǎh'dak no wǎ nōh neh o nǎh gwas nyeh'see.

4 Neh huh' swah nōh'dahk he'gyah da deh, neh huh' kuh' nǎh' i h ǎ geh'nōh dahk he swa yah'da deh. Tǎh-

sh sñh sh wa eh, dah a gh a'wa yont haak noh hah'do-
gah'ah, tga gont neh huh & yoh'heh go'ok gah oh'a-
gwën ni yoh'gëh; tñh sh kuh nñh' iis, nã gñ'ak neh-
huh' deh swah'nont he'gyah da deh.

5. Iih' ne gñh na eh nqñ oh sah, iis' na eh neh hah-
dã'gwa oh: neh haa yah'da deh ne' neh huh' & oh'nqñ-
dahk he'gyah da deh, neh huh' kuh nñh' iih' & gñh'-
nqñ dahk haa yah'da deh, neh shah gaat ne'neh & wñ-
dqñ nih we sòh' & wa'yondãh; neh na'gñ'ak neh huh'
deh gyah'da deh, tñh sh' deh o'gwe nyo nah gwis'dãh a-
awa'i wa gwe nih.

6 Neh' gih shñh ne'ogweh neh huh de ah'nont he'o-
weh ni gyah'da deh, neh ne'neh haa yah'da deh sih' hã-
wan'dyo ok shah gaat noh hah'dah he nã ya wñh, & ga da-
gñ'eeh gwah huh; neh gñs [nqñ gweh] wa di nqñ'gwñs
o jis'dah gñh hwa o'nqñ hñh, neh huh' naeh wah o dek.

7 Neh' gih shñh ne' neh huh' & swah'nqñ dahk he'-
gyah da deh, neh gwah huh ne gwñ nqñ neh huh' & wan-
dahk he swa yah'da deh, swa do'e syok, ga nyòh' shq
ne' nah ot de swa dqñ joñh, neh ne' tga gont neh-
huh' nã ga ye'& ak he swa yah'da deh.

8 Neh huh' ne gñh nã gñs Naah'niñ de a'ñh sñ oh gñh,
nã gñs he swa yah'da deh, ne wee sòh a'wa'yont haak;
neh huh' diñ' nã dyò ya ãh'dah go'ok iih' & gwa'i o nya-
ni'aak.

9 Neh he ni yòh'dãh he ni ak'no oh gwah Nòh'niñ, neh-
huh' kuh nñh' iih' ni yòh'dãh heh ni gwa'no'oh gwah:
neh huh diñ swah'nqñ dahk ak no'oh gwah'shã go.

10 Neh' gih shñh nã swah'sq nq'ni'aak ha mi wa'gi wiñ'-
sah hñh, neh huh' wa eh & swa'yah da dahk ak no'oh-
gwah'shã go; neh huh nã yòh'dãh ak niñ' he'ni wa gye-
ñh a geh'sq nqñ iih' he ni'a'gi wis ah seeh' Neoh'niñ, neh-
huh' kuh geh nont ho no'oh gwah'shã go.

11 Neh nã gñs nqñ o'ioh'dãh shqñ o nñh' oh gwas'-
nyehs, neh' ne dñ swa'di'aak dya'wñh oh nak ni go'i-
yòs hñh; neh' gwah huh na'ga nqñ hq ok nñh' iis na-
e'swah ni go'i'yò ak.

12 Neh' ne gāh nā gāh oh gwa'i wā's, Neh ne dā swa'-dah no'oh gwak, niuh' he ni wa gye āh gwa no'oh gwah.

13 Si'gwa' he ni ga no'oh gwah shāh deh o'gwe nyoo neh so gaah ne'ogweh a'o yān dahk, na eh he ni yōh'dāh nā gāh, neh i gāh ne'ogweh aas'haga'wa e yaas na go'-nok shoh.

14 Iis ne gāh o gwa'dā oh shoh, ga nyōh' gih shāh neh-huh' nān di swa ye'ān dyeh na gwa'nah ot ā gwa'i wā's.

15 Neh' dih no'ān doo'gwaa tāh āh ga ha'h'shāh tō sa-gwa'yastak; neh sāt'āh na ha'h'shāh tāh āh de a'i wa-yān de ih gāh he'ni o dye āh. No yah'da gwēn ni yōh: neh gwa' niuh' no gwa dā'oh''shoh oh gwa'yas dak: neh sāt'āh ne yō'i wa gwe geh he ni yōo a ga'o gāh dya weh'-dah gōh ha yah'da deh Naah'niuh, gwah ni'go ā yān dah'-da nii ne'neh.

16 Tāh āh iis deh agwa'yah dā gwāh, niuh' gwaa' gwa-yah'dā gwāh, gwa yah'da gā yaat gwah huh, neh na e'-swah dān diuh' a wa da'yō niuh' he swa yah'da deh; neh ā dyō'i wah'gā gāk neh nā wan'da yō niuh' he swa yah'da deh shaga'i wa deek ne'neh, dyōt gōt' meh huh' noo-yōh dā'ook; neh dih na gwa'nah ot ā she'swa dō'e syōh-gwāh Naah'niuh na geh'sā no'gōo a'yō: gwe'nyō ok ne'-neh as'he jōh.

17 Neh nā gāh neh o i oh'dāh shoh oh gwa'i wā's, neh ā dyō'i wah'gā ook dih neh' neh da'e swa'dah no'oh-gwaak.

18 Neh' gih shāh ne swah ni go ās swā ās nā gāh he-yō ān ja deh, swa i'wa yān de ih heh chi wak'ni go ās swā'-ās na eh' shō niuh, ah soh' na eh niis deh swah'ni go-ās swā ās gwah.

19 Neh' gih shāh niis ne yō ān'jah gee kaah teh gāh, a'ga no'oh gwaak' wa eh he yō ān ja deh neh' a o hwah' o wāh; neh' dih ga'yō niuh' heh tāh āh niis deh neh ne yō ān'jah gee kaah, neh gwaa' heh neh huh gwa yah'-dā gwāh ha di'yah dā deh ne yō ān'jah gee kaah, neh-huh ni dyo ye āh'dah gōh nā gāh ho'yō ān ja deh gas swā'-ās he swa yah'da deh.

20 Swas hă'seek he ni ga wă noh'dăđ ne gwas nyeh'seek' Neh na hah'shăh tăh ăh sah gwah' neh' heht găh he no'yôh dă'aak na eh he ni yôh'dăđ no yah'da gwên ni yôh. Neh gih shăh neh hok noh'gon das'oh niîh, ă yech'hi noh'gon dăh kuh ne'huh năh iis: neh' gih shăh no di'h'să no'nyah oh he ni wa gwên noh'dăh heh'syoh, ă an'dih să no nih' kuh ne'huh ha'eh gwah he nă swa wă no wăh.

21 Neh' dih ne yo'i wa gwegoh nă găđ neh huh nă yech'hi yeeh, neh ă dyô'i wah'gă aak na geh'să noh; neh gai'ô nih heh tăh ăh de o'wayân dei h ne ta geh'hah oh.

22 Neh gih shăh na'gă noh deh a'gyos oh ak'hes nyeh'see gwah huh, a'gă noh de o di yân'dah oh ne gai'wa neh ak shăh: neh gwa' ne deh sho di yăh' o năh na yo weh'săh do'ok no di wa'neh aak shăh.

23 Neh ha yah'da deh nages'wa ăs, ha'eh gwah Naah'nih hos wa'ăs.

24 Neh gih shăh naa'gă noh neh huh deh a gye'oh das hă wăh syoh ha di'yah da deh, na eh ne' deh so gaah no yah ne'ô gwêh' neh huh de o ye ăh, a'gă noh de o dii'wa neh'ak heh'oh: o năh dih nă găđ ne'wah de ja oh o ăh'doh ha di'yah da deh, no ge'găđ oh, ho ges wa ăh oh gwah huh, ha'eh gwah Naah'nih ho wa'găđ oh, ho wa'wa'ăh oh.

25 Neh' dih nă găđ neh huh ni ya'wăh on'dyeh, neh na ga'i wa ye ih he ni ga wă noh'dăđ ga ya dōh no'di yanes hăh, Neh ne deh tah'gwis dăh deh dyô'i wah ho ges'wa ăs.

26 Neh' dih no năh ă o'yô ok neh ha do e syoh'gwah kuh neh ha dye'na wăh'seh, neh' ănt gee nyet a e swa yah'do wăht, neh Not hwa'is hăh ne gai wa gwên ni yôh, ne dyo ya'găh oh he ta yah'da deh Nôoh'niîh, neh' na eh ă ga'i wa gwa ih siîh he'gyah da deh.

27 Neh gwah huh năh iis nă swa'i wa gwa'ih soh seek, neh gai'ô nih heh don de dwa di'a dyeh ne shon da'wah sa wăh.

O'WAH XVI.

NEH nə gǝǝ nəh o'ioh'dǎh shoh ne wah o nəh' oh-gwas'nyehs, neh nə gǝǝk igǝǝ dah de swa do-dǎǎh'da niih.

2 Neh nə yech'hi yah dit gǎh hə nont gǎ nǝs ah da'noh: neh ne do gǎs neh he ni yò'is daah eeh da weh' no nəh, neh, sɔn diŋ gwa'nah oŋ ǎ yech'hi nyòh neh huh' nə o'-dih ni gooh'dǎǎk, nə'ne he'ak, Ha wǝn ni yòh' sha gwa-dye oh'da diŋ.

3 Da neh nə gǝǝ nəh o'ioh'dǎh shoh neh huh' nə yech'hi yeeh, neh gai'ɔ nih heh tǎh ǎh de ɔ wa yǎn'-deh ɔh Nooh'nih, tǎh ǎh kuh nəǎh' iih.

4 Neh gwaa' diŋ ne' gwa ɔ wiŋ nə gǝǝ nəh o'ioh'-dǎh shoh, neh' diŋ no nəh he ni yò'is daah eeh' ǎ gaa-yoh, neh nə jis'awas ha aht ne'neh, neh beh o nəh' naeh tgwa ɔ wiŋ ne'neh. Neh nə gǝǝ nəh o'ioh'dǎh shoh tǎh ǎh deh tgwa'ɔ wiŋ ne chi wa'eeh shon da'wah sa wǎh, neh o'iwah heh' do gǝǝ' idwehs.

5 Neh' diŋ nə gǝǝ ne'wah o nəh' neh huh ho sa geeh he ta yah'da deh ne ta geh'haŋ ɔ; neh diŋ neh deh-sɔ gaah he ni swa dii da ga'ɔn do ɔh, Ga'ǎ ɔ weh ne gǎh'hǎh seeh'.

6 Neh gwaa' gai'ɔ nih heh o nəh' oh gwa'ɔ wiŋ nə gǝǝ nəh o'ioh'dǎh shoh, neh noh'sǎnt o nəh'heh ɔh ne swǎ nyah'sa goo.

7 Neh huh gwa' naeh gai wa gwǝn ni yòh noh gwa'ɔ wiŋ; Neh do gǎs' ne swas hə nɔ nyas'hǎh no'yǎh jih hə geeh; neh sǎh'ǎh nə gǝǝk giŋ shǎh o'yǎh jih teh-a'ge nɔh, tǎh ǎh' deh a ɔh ɔn da weh a'eswa yah'do-wǎht ne ha do'es yoh'gwaŋ kuh neh ha dye nɔ wǎh'seh: neh gwaa' giŋ shǎh nə gat'hǎ dat, ǎnt he'yah da nyet' na eh ne'neh he swa yah'da deh.

8 Neh no nəh ǎ'o'yo ɔk, neh nə'ni non do gah'dǎh he yo ǎn ja deh heh o'iwah neh a goh o'yǎh' ne gai wa-neh ak shǎh, kuh heh ga yǎh gai wi yòs dos hǎh, kuh heh ga deh' ne ga yah'do weh'das hǎh.

9 Neh kuh neh, ga'i wa neh'akahāh, neh gai'ō nih heh tǎh'āh de o gi wa gwēn ni' yōs dōh.

10 Neh kuh neh, ga'i wi yōs'dōs hāh, neh gai'ō mih he neh huh' hō sa geeh Naah ni'neh, neh'kuh neh tō'-sas gwa gāh o nāh;

11 Neh kuh neh, ga yah'do weh'das hāh, neh gai'ō nih o nāh de o wa yah'do weeh dōh naah'sā no wa nāh nā gāh he'yo ān ja deh.

12 Neh nāh'sōh o i'wa-we sōh a gi'wa yāh nā gwā'os, neh gwaā ne tǎh'āh tah de ga ye ih' ne'wah na e'swah ni go ā yān daht.

13 Neh huh gwa' naeh, no nāh' neh Nōt hwa'is-hāh ne gai'wa gwēn ni yōh ā-o yōh', neh' naeh neh huh hās he'swa āh he ni ga yāh ne' gagwe gōh ne gai'wa gwēn ni yōh: neh sǎh'āh ne tǎh'āh neh ta'as nyeh'duk ne'a oh hwāh ha yah'da deh' on'da weeh dak, neh gwaā' na gwa'nah ot ā-o'ok, neh ne'neh ā'as'nyeh duk: neh' gwāh huh' ās he jo dah'sāh ne nōh o i'oh'dāh shōh ne da weh.

14 Neh nā o gyah da nō'oh'go ok: neh sǎh'āh nā o'ye-nō seek niuh na ga wāh, neh ne'neh ās he jo dah'sāh se'ak.

15 Ga gwe gōh' he ni yo i wa gee ha āh' Naah'nih iih' a ga wāh: neh o i'wah a gāh, neh dānt hah'gwaak niuh' a ga wāh, neh ne neh ās he jo dah'sāh se'aak.

16 Neh neh tō sa yō'nis heht o nāh tǎh'āh tō'sas gwa-gāh: da neh aeh neh, Tō sa yō'nis heht o naeh āch-gwa gāh; neh o i'wah he'neh huh' hō sa geeh' he ta yah'da deh Naah'nih.

17 O nāh gyee na-go'io nya ni'ak de o nōn da dā oh-seh, A nah ot' ne gāh nā gāh ne shō gwā'oh seh, Neh' neh tō sa yō'nis heht o nāh tǎh'āh tō'sas gwa gāh: da neh' aeh neh tō sa yō'nis heht o naeh' āch gwa gāh: neh kuh neh, Neh o i'wah he'neh huh' hō sa geeh he'ta yah'da deh Naah'nih?

18 Neh dyo i'wah ho nāh, A nah ot' ne gāh nā gāh he'a dōh, Neh neh tō sa yō'nis heht? Tǎh'āh deh o-gwah ni'go ā yān dahs ne' nah ot' ha dōh.

19 Da nah naeh ne Jesus ho nòh'dòh he'de o nòh-
dò'àn jo nih na'q wa'àn dòh, neh. na go yě oh see, Neh'
gáh neh de swa da da'q dò nyoh he'q weh i gáá nòh'gih,
Neh' neh tó sa yò'nis heht o nàh tǎh'áh tó'sas gwa gáh:
da neh seh neh tó sa yò'nis heht o na'eh ách gwa gáh?

20 Do gās, do gās òh gwá'oa, neh' ne dǎ swa'gah sǎ'-
nis hǎh syohh á swa'dǎ nòh'seek gwah huh, neh gwa'
naeh nǎ wa'dòh hò'áh he'yo'àn ja deh: neh gwah huh
nǎ swah'ni go et gǎh, neh' dih he nǎ ya wǎh, neh swah'-
ni go et gǎs'shǎh neh hǎ wǎn'da dò nih neh si gwaa wi-
yòoh nǎ ji swa dòh'ho'áh.

21. Neh ne ya go gwèh no nǎh' da ya go nòk'dǎh wah-
eh ni go'et gǎh gǎs, neh gai o nih heh, o nàh hwah a-
go i wa e wǎh he ni dyo'is daah eh: neh gwa he ni yòs'-
no weh no nǎh wa á'no gǎh naak sah'a-ah, o nàh shò'
kuh sa ya'gòh ni gòh hǎh he'nòh e'q ya gáh, neh o'i'wah
he nòh o dòh hò'áh he'wa á'no gǎh nò'gwèh he'yo'àn-
ja deh.

22 Neh' dih wǎh ne'wǎh o nàh swah'ni go'et gǎh:
neh gwa' naeh naah'de ga gont sa gat'gat hòh he swa-
yah'da deh, da neh nǎ wa'dòh hò'áh ne swǎ nyah sah,
neh' gwah hòh he nǎ swa'dòh hò'áh, tǎh'áh deh so gaah
nò gwèh' ta'yech hih'gwah.

23 Da neh dih no nǎh ne'neh hǎ wǎ'nis hǎ eh deh-
tah'gwis dǎh tó'sas gwa'òn dò. Do gās, do gās òh gwá'-
ga, Neh na'dih gwa'nah ot á he'swa dǎ e syoh'gwǎh Naah'-
nih, neh nǎch'he jòh ne'neh a geh á'noh á wa dye'áh-
duk.

24 Ne'wǎh he ni yo weh' he ga'wihs deh tah'gwis dǎh
na geh'sǎ nò gò deh swa'dǎ e'syoh gwa'oh; ja dǎ e syok,
neh ne'huh naah'de ga gont' e swa ye nòh.

25 Neh nǎ gǎá he ni yò'i wa gee he nòh gyeeh hòh-
gwaas'nyeha, neh neh de ga'yě on dǎh'gwa nòh; neh
dih he ni yo'is daah eeh da weh, no nǎh niñ tǎh'áh á gǎ'-
gǎk deh jo gwe nyoh' neh de ga'yě on dǎh'gwa nòh o sa-
gwaas'nyeh dah'gwǎh; neh gwaas' nǎ gyo'dah sǎh á yò do-
gah'dò ok ha yah'da deh Nòoh'niñ.

26 Neh' no năh ne'neh dwă nă's'hă deh neh nageh'să-noh & swa dye ăh duk heh & swa dō e syok: neh kuh ne tăh ăh ta'gwă ős, neh nă'e ya dă nō yă'ős Nòoh nih iis' o de swa'i wah gă ők;

27 Neh săh'ăh ga i o nih ne'a o hwah Nòoh'nih she swa-no'oh gwah, neh oi'wah heh sgwa no'oh gwah năh'jih, swa'i wagwën ni yòs'doh gwah huh he'neh huh dwa gya'găh oh ha yah'da deh Na'wën ni yòh.

28 Neh huh' dwa gah'dă dyoo he ta yah'da deh Naah'ni, a gyo's'oh neh huh năk huh yō & jah gëh: neh' dii aeh, năs ga'doh neek he'yō & ja deh neh huh' hō sa geeh he'tăh dyoh Naah'ni.

29 O năh na go'i o nya nih hō wă'oh seeh, Sat ga & oh, o năh' neh òh ses'nyeh dak no do gaht: tăh ăh' neh de ji'sas nyeh'dah gooh ne de ga'yă on dăăh'gwa noh.

30 O năh o do'găh ooh he'noh o wăh na gwah'ni go ăh-gëh heh hah de yō i wa gee heh syăn de ih, tăh ăh kuh dah'de yo do'ă jo'oh' neh so gaah' nō'gweh a'ya on dooh: neh huh' non da ga ye'ăh dak nă găă wah a gwa'i wagwën ni yòs he'neh huh di seh'dah gōh he'ha yah'da deh Na'wën ni yòh.

31 Dō sa'go wă noh'să gōh ne Je sue, ha wăă, O năh găh e swa'i wa gwën ni yòs?

32 Swat ga'ă oh, neh he ni dyo'is daah eeh da weh', o năh gwa' naeh he yo'eeh, neh nă găă' neh' dă'swa'-do gōh, hah de yō'gweh'da gee kuh naeh găă neh huh' hă eeh he'o weh ne'a o hwah' to noh'sòt; neh năs gwa yah daat gah hah dă swa gya'h'dis: neh huh gwaa' naeh ah soh' naeh neh nă gă'gak deh'a'goh hōh'ge ah, neh gai'o nih: heh de ya'gya dii' naeh Naah nih.

33 Neh' nă găă noh o'i oh'dăh shōh òh gwas'nyeh dah'-gwăh, neh huh i găă he'gyah da deh nō da ya'weh dah'-go ők a e swah ni go'i yò aak. Neh săh'ăh naah'de ga-gont naeh dă swa de yăh'hih da'ni aak, & swă' o yaa găh năk huh yō & jah gëh, neh gwaa' shō ne swă det'gă-deek; lih' naeh o-năh heht găh a gat'hăh gōh he'yō-ăn ja deh.

O'WAH XVII.

NEH' nă găă ni ga wă noh dă hos nyeh'oh neh' Je-
sus, O năh gă o' yah ge' gwaah he ot' gat wăh, neh
ne' aa wăh', Hah ni' ih', neh he ni dyo' is daah eeh' o năh'
oh ga yoh; neh ne jah' da no ok' niis' Hes ha wak, neh
na' a ya yah' da no' oh go' ok i găă ha' eh gwah neh' Hes-
ha' wak:-

2 Neh heb' sa wiith' neh' gah has' des hăh neh' ga gwe-
goh' ant ha go yă' noh do' aak nō' gweh', neh neh' tga-
gont ô go yoh neh yeh heh' o weh heh ni yo' gweh-
da geeh niis' deeh' syah do' weh da niith.

3 Neh' wahh ne găh' nă găă ne' wah o' i wa da dyeh
yoh heh, neh niis' a ye sa yăh deeh' heh iia' sho neh
ga' i wa gwên ni yoh' Swên ni yoh, neh' kuh neh' Jesua
Christ neh' tsh seh' hah' oh.

4 Neh niith neh go yah' da no' oh go' noh ne yo' ô jah-
găh; neh neh o năh oh ga dyă' nêhk dăh ne gai oh das-
hăh ne' sgi' oh das hă wiith neh huh' nă gyeh.

5 O năh dih, O' Hah nih, neh do da' găh saa ok shah-
dă' yoh dă ok niis he ni yoh dăh, niis ne de sa' dăh sâ-
oh goh, he' noh de găh sâ' oh syoh dăh dyo gya dye' ah-
dah go' noh ah soh' deh yo' an ja dek.

6 Neh na go' dah' sô ne' sah sâ noh ha di' yah da deh
nō' gweh' ne' sgo gweh' da wii he yo' ô ja deh: iis' naeh
sa wă' gă ooh, iih gwah' sgo gweh' da wii: neh' kuh
nē dih' sâ nō' nyas oh neh' swă noh.

7 O năh' gwah' huh ho dih' ni go' ô yăh' dah oh ga gwe-
goh' he ni yo' i wa gee a dih' gwa' nah ot' des gyah' do weh'-
da nii, neh huh' ni dya we nooh' heh' syah da deh.

8 Neh sâh' ah neh tke ya wiith' no wă noh' niis neh'
tega wiith: neh' gwah' huh no di ye nō' oh, neh' kuh nō-
do' găh ooh o năh' ho dih' ni go' ô yăh' dah oh he' neh' huh
dwa gya' găh oh heh' Syah da deh, neh' kuh nō' di' wa-
gwă ni' yōs dok he do' găă iis tagoh' hah' oh.

9 Ke ya do' e syoh gwah' seh gwah' huh, tăh' ah na' eh
neh' deh ga do' e syoh gwah' seh he' yo' an ja deh, neh' gwah'

ha di'yah daa deh' niis des gyah'do weh'da nii; neh säh-
 äh heh iis' sa wäh.

10 Neh' kuh ne ga gwe'goh' niih' a ga wäh iis' sa-
 wäh, kuh niis' sa wäh' iih' a ga wäh, de yo'gäh saa oh'
 gwah huh ha di'yah daa deh.

11 Neh' kuh neh o näh' niih' a ga'dyah dah'gwiih
 he'yo ä ja deh, neh gwaa' nä gä ah soh' na eh hä nehs
 he'yo ä ja deh; neh' niih neh huh' ho sa geeh' heh'
 chyah da deh. Sa yah da do'gäh diih' Hah nih, neh'neh
 sah'sä no goo des he snyek ha di'yah da deh niih agyah-
 da gwä ni'yös doh, neh' neh' sgat' i gää ha'o non doh-
 o'ok, niih' he ni yöh'dääh he di yah'da deh.

12 Neh he'noh weeh' de ya gwa diih' he'yo ä ja deh
 neh neh sah'sä noh' oh ga dye'äh'dak dek hee snyek;
 neh' ha di'yah deh niih agyah'da gwën ni'yös doh dek-
 he'yäh'nya dok aeh ne'neh; täh äh gwah huh deh so-
 gaah na'yöh doh'o'ok, neh' sho no'a wak neh ga'i'wah-
 doh tah, neh' na ga'i wa yeih' i gää he ni ga ye äh'
 he'ga yaa doh.

13 O näh diih' neh huh' is geh' heh' syah daa deh;
 neh' kuh nä gää' nöh oi öh'däh shoh öh ges'nyeht he-
 yo ä ja deh, neh na ga'i wa ye ih i gää nak ni go'i yös dah'-
 goh ha di'yah daa deh.

14 Neh ne dek he'yah do'weh daa niih neh' swä noh;
 neh kuh ne wa'o di swa'äh he'yo ä ja deh, neh' ga i'o nih
 heh- täh äh naeh deh yo'ä jah'gek haah haa di'yah daa-
 deh, näh' iih he ni yöh'dääh täh äh deh yo'ä jah'gek-
 haah.

15 Täh'äh' neeh deh ga do'esyo h gwah naas'he yah'-
 doh neek he'yo ä ja deh, neh gwaa' naas'he yah'doh no'-
 ok he ni gaa yäh' ne'wa et gäh.

16 Neh säh'äh' ne täh'äh' de yo'ä jah'gek haah haa di'-
 yah daa deh, he ni yöh'dääh näh' iih täh'äh' deh yo'ä-
 jah'gek haah.

17 She yah'da do'gäh diih'syo nih je äh'dak ne sa i wa-
 gwën ni yös dos häh: ga i wa gwën ni yöh' säh'äh' neh
 swä noh.

18 Neh' gwah huh heh' tagesh hah'oh & gyoh' he'yo & ja deh, neh nāh' iih neh huh noh gyeeh', òhk'he haht' neh huh' hā & neeh' he'yo & ja daa dyeh.

19 Neh' gwah huh dyo i'wah haa di'yah daa deh, neh igā a' & nos'hā no'nyah dak, neh noh'ga da daat'gah, neh ha'eh gwah' igā neh ga'i wa gwēn ni yōs'dos hā-gōoh no da weeh, a' & non'da daat'gah ho i'oh das'hā do'-gāh dih shā gōoh Na'wēn ni yōh.

20 Tāh āh ha'eh gwah neh' sho nāgā aa'ke ya do'e-syoh'gwah se aak, neh gwa' kuh ha di'yah'daa deh neh lii igā ho gi'wa gwēn ni yōs dōh, & dwēh duk' na'di-wā no gōoh;

21 Neh' neh ha di gwe gōh' igā' sgat' ha'o non dōh o'-ok he ni yōh'dā niis, Hah nih, neh huh' syah daat' he'-gyah daa deh, kuh nāh' iih neh huh' gyah daat' heh' syah daa deh; teh wa dyeh' igā ha'eh gwah sgat ha'-o non'dōh o'ok he di yah'da deh; neh dih ha'eh gwah heh' yo ān'ja deh a ga'i wa gwēn ni yōs heh' iis' tagesh hah'oh.

22 Neh kuh ne de ga'āh sa oh sga wiuh' ke ya wiuh' ha'-eh gwah; neh' neh sgat' igā ha'o non'dōh o'ok, nāh' iih he ni yōh'dā he di yah'da deh sgat he yo gya dōh'oh.

23 Neh huh' gyah daat' haa di'yah da deh, neh huh niis' syah daat' he'gyah da deh, neh' dih he nā yōh'dā-ook hā gas'yo ni'aak ha di yah da deh & o non dyah'da-go e wā'ook neh' wa eet gāh & tga'i wa yee ik sgat hā'o non tweh'no ni'aak; neh' gwah huh na wā ni non dook he'yo & ja deh he do gās' iih' tagesh hah'oh, she no'oh-gwah' gwah huh, nāh' iih he ni yōh'dā skno oh'-gwah.

24 Hah ni'ih, neh'huh he ni wak'ni gōoh'dā ne'neh ha'eh gwah, ha di'yah da deh ne' sgyah da gwēn ni'yōs-dōh dā ya gwa di'aak' he'o weh nā gi'h'dyo dahk; neh' na'ā nont'gat hōh na ga wāh' de ga'āh saa oh neh' de-sgyah'do weh'da nii; neh' āh'āh neh' chis kno'oh gwah sho si'gwa noh wān dih ah soh' deh ga'gāh sāhk he'-yo & ja deh.

25 O neh Chi wa ye'ih Hah ni'ih, tāh āh ah soh deh

o'yān deeh oh he'yo əja deh heh'yaah da deh; neh gwa' niñ na gə'ni non do gəh' go yān'deh oh, neh' kuh nə gəh ho nə'ni non do gas'oh naeh beh iñ tsegh hah'oh.

26 Neh' gwah huh na gi'o wa'nəh dōh ha di'yaah daa-deh' neh' sah sə nōh, neh kuh naah'de ga gont ə gəh'sə no'dah sih, ə gi'o wa nənt, neh diñ ne ga no'əh-gwah'shāh he ni dyo ye'āh dah gəh heh' skno oh gwah a wa dāhk ha'eh gwah ha di'yaah daa deh neh' kuh niñ neh huh' aa'gyah daa dāhk ha di'yaah daa deh.

OI'WAH XVIII.

NEH' no nəh' sha'dwə nohk dāh ne Jesus nə gə' ni'yə wə naa gee, hoh dān'dyos oh, wa's neeh' kuh na go'i o nya niñ, de o di ya'yaah gəh he'gəh hōn deh neh' Oedron; neh huh' gah ə yāh neh' ni gah əh'ə'ah' he'o weh' neh huh' he'o'yos oh kah na go'i o nya niñ.

2 Neh gwah huh ne Judas no dyah'da ni nōh, [ne Jesus] ha yān de ih' he'o weh' ni gah ə yāh; neh əh'əh ne dāh ji'āh neh' gəəs ne Jesus neh huh' hak dōs hə neh' kuh gəəs na go'i o nya niñ.

3 O nəh ne Judas ha goə gwāh' no nān ni dyəh'go niñ' no di's'gəh ə'gəh dāh ho non di on dōh kuh, to nōh dān dyoə heh' tə niñ'dyoh na di'yaah dōn twas, kuh neh' Phari-sees, neh huh' ho di'yos oh, ye jis'do dah'gwah ho nont'-has yon dō dyeh', yon di'yoh dah'gwah gwah huh' ha di'a-wi no dyeh.

4 Neh gwa' ne Jesus heh' oi'wa gwe gəh' ha yə-dee ih' he nə yaa wāh' ha yaah'da deh, he əh'də dyos'oh neh na go yə'oh see, so'nah ot ech hi'yaah diñ'sas?

5 Des ho wə wə'nəh sə gwāh ho nəə, Jesus ne Na za-reth to ya'gəh oh. Ha go yə'oh seeh' ne Jesus, iñ wach neh'huh ne'neh. Ju dās ha'eh gwah no dyah'da ni nōh neh huh' i at' ha diñ'si aah.

6 Neh he ni yos'no weh' no nəh sha go yə'os, iñ wach ne'huh ne'neh, nōh gəh sa o'nōh dān dyet, yo ə ja'gəh wa di yaah'da gə ga dāht.

7 O na'eh sha go'ya on dos oh, So'nah ot ech hi'yah-dih saas? Neh neh ho năă Jesus neh Nazareth to-ya'găh oh.

8 Det hōs nyeh oh neh Jesus, ha wăă o năh wa eh naeh gwa owii' heh iih ne'neh; neh dih neh dyă-gwah' iih ăs gwa'yah dih'sak seek, neh nech hi'nok dōot-has nă găă, o yah jih naeh he'ă neeh'.

9 Neh na ga'i wa ye ih he ni ga wă nōh'dăă hōos nyeh'-oh, Neh ha di'yah daa deh neh' des gyah'do weh'da nii deh gaat gah na wa gah'doh.

10 O năh neh' Simon Peter naah sha ă oh to gees-gwăh neh wa o yănt' no hah'shăh na yah'don twas neh' wa a yahk ha oh'dōot na yă'neh goh. Neh ne Malchus ha ya sôh' na hah'shăh.

11 O năh ne Jesus ha wă'oh see ne Peter, Gat-gwăh'da goo sa so dăăh nah'sha ah: neh ne'ga wis dah na'gaa wi Nooh'nih, tăh ăh găh ne'neh taak ne ge ăh?

12 O năh' ne găn dyoh gôt, kuh no ni'dyoh gwas de is-doh, kuh no non'di'on doh ho dih'hah'shăh ne Jews wa o wa ye nōgh' ne Jesus, wa o'was hă on dăh gwah-huh.

13 Neh neh huh' he o wa nos' gwăh heh tăh dyoh ne Annas dyo'dye'ăh doh; neh hya dah'ne hōos ne Cai a phas neh ha yah'don twas'gwah ha'eh gwah ne'neh yōs hă deh.

14 Neh' ne găh nă gă Cai a phas na go yăh ni'go da nii ne Jews, heh de yō dō ă jo oh gai wa yăh'dah goh neh sha yah'daat nō'gweh ăs ha ga we'e yăh ne găn dyoh'-gwah găh.

15 Neh ne Simon Peter neh kuh neh sha yah-daat nō wa'io nya nih wa o wa non dăh ne Jesus; neh naah să no wa năh ha yah'don twas ho yăh dee ih' nă găă nō wa'io nya nih; neh ne shah'gaat' ineh ne Jesus he o di yos'oh he o weh a'ăn joot o wăh ha di'as hăn'dah-gwah he o nōh sōot naah'să no wa năh ha yah'don twas.

16 Neh' neh' Peter neh huh' naeh don da'daht as-de'gwa' heh tgah ho'ga ănt. O năh' he o ya găh'oh ne

sha yah'daat nō wā'io nya nih, nō'yān de ih ne gāh nah'-
sā nō'wa nāh ha yah dōn twus, neh nōh sha go wā nāht
ne yeh ho'a nōh, o nāh' da o yōht ne Peter.

17 O nāh neh yēk sah'go waa neh yeh ho'a nōh ho-
wā'ah seeh ne Peter, Tāh āh gāh gyee deh iis he'ni-
ā nō dii nā gāh' hō gwēh ha go'io nya nih? Neh ne'a wāh
tāh āh deh iih gyee ne'neh.

18 Neh dih neh, ha dih'hah shāh kuh neh' ho nōn'di-
ōn dōh neh huh ha dih'si aah, o jis'dah ho di ye āh dōh
ho nō de gah'dōh; neh sāh āh neh' ot ho wēh; neh-
huh' ho nōn'dōn theh'dōh; da neh' ne Peter neh huh'
ha'eh gwah i at ha dih'si aah ho dōn'theh dōh ha'eh gwah.

19 O nāh neh' ho'wa go waa nāh' 'na di'yah dōn twus'
wa o'ōn dōh ne Jesus ha di'yah daa deh na go'io nya-
nih kuh heh ni o iōh'dāh neh' ha o hwah.

20 Det hos'nyeh oh' ne Jesus, ha wā'oh seeh, neh'
he ni wa ges nyeh'oh, gwah gāh's tāh gi'wā āh he'yō'ā ja-
deh: dyōt gont' kuh ke i'ō nya nih hā nōnt'gā nis'ah da-
nōh, kuh neh' o nōh'sa dō'gāh dih'gēh, he o wēh ne
Jews dyōt gont' ho di'yah da ye'is dah gwah: neh kuh
neh' deh tāh'gwis dāh deh a gāh' na dah'seh dōh'gēh.

21 A naeh go waa iih oh sga'ōn dōh? neh she ya'-
ōn dōh gāh's nō ga'di wat'hōn da dih, ne nah'ōt ke yā'-
ōh seeh; sat gā'ōh, neh' naeh nā gāh' ho nā'nōh dōh
ne'nah ot a gāh'.

22 Neh nō nāh' neh huh' sha a yeeh heh was'nyēht,
sha yah dat' nō di'ōnt has'ōh'dah wa ye'āh dak wa o'go-
eek, ha wāh', Neh huh' gāh' nōh syeeh' heh dō sa eh-
swā'nōh sā gōh nō'wā go wa nāh na di'yah dōn twus?

23 Dō sa'o wā'nōh sā gōh ne Jesus, ha wāh', Neh ne
dyā gwah' wa et gāh' ha ges'nyeh oh, neh' wa eh ne'
ji wa gwa'ih sih heh' wa et gāh; neh' dih ne dyā-
gwah' gi h shāh' wi yōō, a'naeh go waa' heh' oh sga'-
go eek?

24 O nāh' naeh neh' An nas he o'yah da'nyeh dōh
has hā an daa dyeh' heh' tāh dyōh' ne Cai a phas nō'-
wā go wa nāh' na di'yah dōn twus.

25 Neh ne Simon Peter iat sho ho don'teh dōh. Neh neh hō wā'ōh seeh, Tāh'āh gāh gyeeh' deh iis na go'i o nya nih! Neh no dōh'hi yāh, ha wāā, Tāh'āh niih' deh os'tōoh.

26 Shayah'daat dih no hah'shāh shōh nō'wā go wa nāh' na di'yāh don'twee, (neh ho nōok nō'gweh nā gāā neh' Peter ho oh'dyah goh,) ha wāā, Tāh'āh gāh deh iis deh go gāāh neh ni gāh āāh oō'neh neh' da e ja di'aak [ne Jesus!]

27 O nāh' ne Peter Saa'dōh hiih: o nāh' kuh' na eh gon da dyeh' neh da gāāh'āh oh gas'nyeht.

28 O nāh' neh Jesus wa o wā yāh'dōh neek he'o weh ni āh'dyōh neh' Caiaphas neh huh' hwa o wā ah he'o weh neh tā nōh'dō oh da'yāh do'weh dah'gwāh o nōk'-da yāh: neh nah'sōh se-deh'ji'ah: neh ne tāh'āh na eh nō'nō hōh neh huh' teo di yōoh he'o weh de yō da dyāh'-do weh'dah gwāh, neh' ne dyā gwāh' shō ā-o di yāh'-dat gih heht, o nāh' a'gā āak deh jo gwe nyōoh' na ā-nōn'dek hō nih ne de wa da wā'ōh gwāh.

29 O nāh' ne' Pilate he o ya gāh'ōh he ā go yāh'do wāh'ōh, neh' neh ha wāā, A'nah ot ne gāh' she swa i-wā gāh seeh nā gāāh hō gwēh'?

30 De sho wā wā' nōh ā gwāh hō wā'ōh seeh, Neh gih-shāh na'gā nōh dah'da ya'nes hā i'tah, a'gā nōh wa eh na eh kuh neh huh' deh sha'gwat gāh wāh heh' syah-da deh.

31 O nāh' ne' Pilate sha go yā'ōh seeh, Sas he swa-dye nō wat' sho, neh' kuh swa dye'āh dak he ni swa ya-nes'yōh dāāh de she swa yāh do weet. Neh' dih nō wā'ōh seeh ne Jewa, Tāh'āh deh ga ya nes'hāh gēh ne' neh-huh na ya gwa yēeh, neh' sō gaāh nō'gweh as'ha gwa-nyuh':

32 Neh na ga'i wa ye ih he'ni o ye āh ne Jesus, he ni ya'wāh'ōh ho snyeh'ōh, o yān deet' ha o niih' he ni gā e-yāh'syōh dāāh no nāh' ā'eeh.

33 O nāh' ne' Pilate neh huh' he o'yōs'ōh he'o weh o nōk'da yāh de yō da dyāh'do weh'dah gwāh, neh neh

he'o nq gph ne Jesus, neh naw'q' seeh, Iis' gah ne-
gah ne Go'wah go waa' ho'no wih ne Jews?

34 Det hos'nyeh qh ne Jesus, ha wä'q' seeh, A gwaah
gah iis' oh sã'noh do nyo gôh nã gãã' qh ses'nyeht, o gi'
o yah'shoh dye sa'o wiih nã gãã' he'gyah da deh?

35 Det hos'nyeh qh ne Pilate ha wäã, Jew gã'ne gah
niih'? Neh wa'eh shoq' kuh' naeh ne ne so'ã jôh'dãh
neh kuh ha di'h'sã no wa nãs' na di'yah don twas neh huh
ho sa'yah dat gah wãh he'gyah da deh, A'nah ot ne gah
ni sa dye ãs qh'?

36 Je sus det hos'nyeh qh, ha wäã, Neh niuh neh
tgã'noh do qh'shã gwën ni yôh tãh'ãh deh neeh' ne yo'ã-
jah gee kaah: neh gi'h'shãh neh teh yo'ã jah'gek haah
niih heh tgã'noh'do'qh'shã gwën ni yôh, a'ã ne di yôh'
wa eh na geh'ha'h'shãh'shoh, na'gã'gok igãã neh huh'
to'gyah dat'gah wãh ha di'yah da deh' ne Jews: neh
gwaah' nã gãã' ne'wah niih ne tgã'noh'do'qh'shã gwën-
ni yôh neh'huh deh dya'weh dah'goh.

37 Neh di'h neh Pilate ha wä'q' seeh, Do gãã' di'h
go'wah go waa' niis? Det hos'nyeh qh ne Je sus, ha wäã.
Neh wa eh neh' sa dgh, neh neh Iih ne go'wah go-
waa, Neh di'h dyo i'wah nã gãã' ha'gã'no gã dgh, neh
kuh dyo i'wah nã gãã' heh' neh huh a gyoq' he'yo'ã-
ja deh, neh na'gi wagwai hsih he niga yãh' ne ga'i wa-
gwën ni yôh. Neh' kuh naah'de yo gweh'da gee ne' neh-
huh dya ga'weh dah'goh he niga yãh ne ga'i wa gwën-
ni yôh hã'noq' hãh ne gwãã'noh.

38 Det hos'nyeh qh ne Pilate, ha wä'q' seeh, A nah ot
ne gah ne ga'i wa gwën ni yôh? Neh no nãh' neh sha'ãh
nã gãã' o na'eh hes ho ya gãh'q' h, hes ha go yah'do wãh'q'
ne Jews, neh na go yã'q' seeh, neh neh tãh'ãh deh a ge-
gãã' ha yah'da deh neh hãh gwis'dãh a'gi was'hã wi'h.

39. Neh gwaah' ne swai'wa yãh, neh ne sha yah'daat
neh huh o sa'e'yat gah he swa yah da deh no nãh' hã ga'-
eeh ne de wa da wä'q' gwah: swa ga yãs' di gãh neh'
neh huh' a'e'yat gah he swa yah'da deh ne Go'wah go-
waa ne Jews [no nq'ã jôh'dãh!]

40 O na'eh des ho'noh sən twah oh. ga gwe goh, ho nāh', sē'noh' na eh' nā gā hō gwēh, neh gwaah' neh Ba rab-bas! Neh neh sha gōh'set hah ha dyo'o oh nā gā neh' Ba rab bas.

OI'WAH XIX.

O NĀH ne Pilate wa o yee noh ne Jesus, wa oh'-sōh gwa wes hōh.

2 O nāh no di'gāh ē'geh dah wa'dih hi gwā o nih o iāh'-dah nah ot, neh ho'noh sēh'geh da'di āh, neh kuh ne wa'o wa waas' gwāh dāh'āh ni wa'dyah da'wih syōh dāh,

3 Neh ne'o nā a wēn'det gā des'hāh sa yah'do wāh, Iis ne Go'wāh go waah ho nō wāh ne Jews! neh kuh ha di'sōh dah ho di ye'āh dah gōh hō wa go eek hōh.

4 O nāh ne Pilate as deh' hes ha'we noh, neh kuh na go yā'oh seeh, Swat'gaat hōh, Neh huh da e'yah diit-gāh as deh beh swa yah'da deh, neh na e swā noh'dōk beh tāh āh nih deh tah gwā dāh de i'wa'gāh seeh.

5 O nāh ne Jesus' neh kuh he a'we noh ha di'yah-das deh hō dyē'āh dah'gō dyeh gwah hōh neh' oik'dah gah hi gwāh, kuh neh' gwāh dāh sēh a dyah'da wih'-shāh. Neh na go yā'oh seeh ne Pilate, She swat'gat-hōh, ne'o gwēh!

6 Neh dih na di'yah dōn twas kuh no nōn'di ont, no nāh' wa o'want gaat hōh, de o'noh sēn'twah oh ho nā, Des he swa yah'sōn dāh, des he swa yah'sōn dāh? Pilate ha go yā'oh seeh, She swa dye nō wat' iis' des he swa yah'-sōn dāh: tāh āh sēh āh nih deh tah gwā dāh de i'wa'-gāh seeh.

7 Det ho'dis nyeh oh ne Jews hō wā'oh seeh, Neh nō gwa ya nes'hā yāh, neh kuh he ni yō gwa ya'nes yōh-dāh gai'wa yān'dah gōh neh a'ē eeh; neh gai'o nih beh ha o hwa' shō No'a wak Na'wēn ni yōh' ho'da dō-nih.

8 Neh'dih ne Pilate no nāh' wa'ōk he'no di wān nō-wāh, neh' nōh'ga gā is' shō wa oh'dyehk;

9 Neh'kuh ne' neh'huh ho'sa'yoh he dyo nok'da yäh ne de yo da dyah'do weh'dah gwah, neh ne wa'wä os ae Je sus, Ga'ä o weh' ne gäh' di seeh dōh'! Neh dih ne täh'äh dah des'ho wä'nōh sää gwääh.

10 O näh ne Pilate ha wä'oh seeh, Täh'äh gäh tah-don'das ges'nyehs? Täh'äh gäh deh sä'nōh dōh heh' a geh has des'hä yäh neh' da go yah'son däh, neh'kuh na geh has des'hä yäh heh o sa go'yat gah?

11 Det hös'nyeh oh ne Je sus, ha wä, Neh neh deh-ös toqoh' deh o'gwe nyōoh naah'seh has'des hää dahk neh hah gwis'däh nōos gyeeh' neh sho neh heh tōä'gwaa ä dya'weh dah'go ok ä ye sa wi'aak: neh' dih gai'ō nih neh ha yah'da deh ne'neh huh ha gyah'dat gah'wäh heh' syah daa deh neh kuh' naeh haah' ne gai'wa neh'ak-syō wa näh.

12 Neh dyo'i wah nä gä waih'saak ne' Pilate he-no'ō da ye'äh'duk oō'sa öt gah: neh gwaah ne Jews de o'nōh sän'twah oh ho näh, Neh gih shäh neh äch-heh'sat gah nä gä ho gweh, täh'äh' wach deh neeh' deh'ja däh'oh' ne Ce sar: so'dih gwa'nah öt ha o hwah shoō go'wäh go waah' ä o da dō nih, wa o dwä nōh'dih wach ne Ce sar.

13 Neh da yō'i wah heht dih ne Pilate, no näh' wa-ōok he'no di wän nō wäh, o näh' wa o'yah do'dah sih ne Je sus, neh huh' naeh hwa a dyäh' ha dyän'dah gwah na i'wa äh het hah, he'ō weh o nok'da yäh ne' Gah sgwä-däh'daah ga ya soh, neh gwa' naeh neh He-brew, Gab-ba tha, ga ya soh.

14 Neh o näh he yō'eeh nä'nōn des'ye nyaa'nooh ne de wa da wä'oh'gwah, neh' kuh neh' o näh' nōch yee'ih ni yo'is daah eeh: neh neh o näh' ha go yä'oh seeh ne Jews, She swat'gat hòh ne swa wäh ne Go'wäh go-waa!

15 Neh gwaah' ne de o'nōh sän'twah oh, She swa'yah-dōh neek, she swa'yah dōh neek: de she swa yah'son däh! neh ne' Pilate ha go yä'oh seeh, Neh' gäh neh iih' dä e'yah son däh' ne swa wäh' ne Go'wäh go waah! Det-

ho'dis nyeh'oh na di'h'să no wa năs ha di'yah don twas ho-năsăh, Tăh'ăh niîh deh o gwa yăh ne go'wăh go waah, neh shô ne Cesar.

16 Neh neh o năh' neh huh' wa oot gah ha di'yah-daa deh neh' ă o wă yăh'tă ăh. Neh neh wa' o wă dye-no wat ne Jesus, o'yah jih' kuh hwa o'wăh'.

17 Neh na' o hwah' kuh ho tăă dyeh' ne de ga'yah-sont, neh huh' he a wee nooh he' o weh ne ga ya soh' he' o weh yo ă ja deh' gôh no neh' ăăh ôk dah, neh' naeh ne He brew Gol go tha, ga yaa soh.

18 Neh ho' o weh don da' o wă yăh son dăh, de i' yas-heeh' kuh no yah' ne shah gaat' wa o wă di'yah taa ăh, de ja ôh' gwaa no'yah da dih, neh ne Jesus hah de' wah-săă noh.

19 Neh ne wa a' yadooh ne Pilate, neh ă yô yă deh'-dah go'ok, neh huh' he de ga'yah sont da'ăh. Neh' he-ni ga ye ăh' he' ga ya dôh, JESUS NEH NAZARETH to ya' găh ôh, NEH GO'WAH GO WAA HO NO WĂH NEH JEWS no no' ă joh dăh.

20 Neh' nă găă he ni ga wăn nôh' dăăh o năh' waa di-wă' noh saa wăh' ho nont' gah deh ne Jews: neh săh' ăh he' o weh ôh to wă yăh' son dăh ne Jesus dôs gă' ôh he' o weh ni ga non da yăh: neh he ni ga wăn nôh' dăă he' ga-yaa dôh neh ne He brew, Greek, Latin gwah huh.

21 O năh' na di'h'să nô wa năs' ha di'yah don twas ne Jews ho wă' ôh seeh' ne Pilate, Să noh ăs yaa dooh, Neh Go wăh' go waa ne Jews hô noo wăh, neh gwaa', he' ni o ye ăh ho snyeh' ôh, lih' ne găh ne Go'wah go-waa ne Jews ho no wăh.

22 Des ha go wă' nôh săă gwăh ne' Pilate, ha wăă', Neh he ni wa gyee ăh heh' ak'hya dôh', he ga go dah' gôh he ni wa gyee ăh heh' ak'hya dôh.

23 O năh' neh ho dis' găh ă' geh dah, no năh ôh to wă-yah' son dăh ne' Jesus, de o' dih gwăh no syô' nyas hăh, ge ih' ni ga' yăh' hōs' hă gee ho no nii, sgas hōh' wa di ye-nooh' hah de yo gweh' da gee no dis' găh ă' geh dah: neh' kuh no dyah' da wił' shăh: da neh' na dyah' da wił' shăh

tāh āh dah de'gah nyā'òt, sgat gwa' shò he yò'dòh eh
he'gas yò niìh, heh tghā' dyòh sa'wah ggh, ti ga gwee ggh'
neh huh' he yòh'dāh:

24 Neh' dih neh oh tē nā da'dā'ga, Sā ngh' dā dwāāh-
ne gaah, neh' gwaa' neh de dwah'was dyahk neh' ā ga-
do gās sò'dih gwa'nah'òt ā ya go wās'theht: neh na ga-
i wa yee ih' he ni ga yee āh ga yaa dòh no ya'dòs hā de-
ggh'dih, neh' ne wa dòh, Neh neh wa ā nò da'dek hah'-
sò gwus na gas'yg nyas'hāh, da' o nāh neh a ga'dyah da'-
wih shāh, neh' naeh neh wa'dih was'dyahk. Neh'
nā gāā ngh ò'i òh dāh'ahoh' neh no dis'gāh ā'geh dah
neh huh' non di yeeh.

25 Da neh' ne' wak'ah' he'q weh de a'yah sont ne
Jesus neh huh' iyeet no nòh'āh, kuh neh' ho nòh'āh
de gya'dāā non deeh, Mary gwah huh, yòeh neh Cle-
paa, neh' kuh ne Mary Mag da leno.

26 Neh' dih no nāh ne Jesus' oh sha go gāh no nòh'-
āh, kuh neh' ho i'q nya nih neh ho nò'gh gwah dòe-
gā'oh ni a'dih si aah, neh ne sha ga wā'gh seeh no nòh'-
āh, Si'oh, he sat'gat hòh nee'sha wak:

27 O nāh' ha wā'gh seeh no i'q nya nih, she yat gat hòh
neh' sa'nòh'āh! Neh shò kuh naeh he ni dyò'is dah'-
engh nā gāā neh' ho i'q nya nih neh huh' hò sas'ha gò-
aah heh to ngh'sòet.

28 Neh no nāh' shah ga'at, nā gāāh, neh' no ngh'dòh
ne Jesus neh naah de yò i'wageeh o nāh' oh ga'i wa yee
ih, neh kuh na ga'i wa yee ih' he ni ga yee āh' he'ga ya-
dòh, no ya'dòs hā do ggh'dih', ha wāā, ohk hah dat hāh.

29 Neh' neh wa'dik sa yāāh ga nòh'gh' neh' de yò-
ne ga'yòh jis; neh' ne wa di nò het ne de ga ne'gah'-
gwah ne de yò ne ga'yòh jis, o yò wa gā'yaat da ā nò āh
neh huh' he tah sa'ga ānt hwa di daat.

30 Neh dih ne Jesus no nāh' hwa'a'ne go nānt' ne
de yò ne ga'yòh jis, neh neh ha wāāh, O nāh' òh wa'-
dah gwih: neh' neh dòn da'ā nò'nyahk, o nāh' wa at-
gah no twa'is hāh.

31 Neh dih ne Jews neh gai'q nih heh o nāh' he-

yo'eoh hòh wə nís'kə eoh ǎ non des'yo nya'neoh, neh na'gə'ook, neh huh' sho a'ga ni'yo dook na di yah dah' he de ga'yah sont neh' a wə da do'gəh dōh gēh, (neh sǎh' ǎh neh wə nís'yo wa'nə'noh ne'neh dya'wə da do'gəh do'-noh,) hò wə de'e syoh gwa'nih' ne' Pi late neh' da'q-wə'dih si nyah'kōoh, neh gwah huh' no'yah'jih ha'q wə'-di'aah.

32 O nǎh' ho di'yo'soh no dis'gəh ǎ'geh dah, oh tǒ'wah-si'nyah'kōoh ne dyo dye'ǎh dōh, neh' kuh nē sha yah'-daat ne do'gəh' hò wə di yah'taah [ne Je sus.]

33 Neh dih' no nǎh' neh huh' wa dii'yo'h haa yah'taah ne Je sus, wa ǎ'noht gaat hòh o nǎh' gwah' naeh ha wə'-e yoo'h, tǎh'ǎh' dah de'q wah si nyah'kōh:

34 Neh' dih' ne sha yah'daat no dis'gəh ǎ'geh dah hah'si-gwa'ǎ'ook neh' wa o'swah'gat, neh' ne' wah o'gōn daa-dyeh da ga'ya'gəht' neh' ot gwəh'sah, o ne ga nōs' gwah-huh.

35 Neh' kuh haa yah'da deh ne waat'gat hòh hai'wa-gwa'ih'sos, neh' kuh heh ho'i wa gwa'ih'sooh do'gəh' ga'i wa gwēn ni'yōh; neh kuh na'yān dee ih ne ga'i wa gwēn ni'yōh' ho'tyo wi'h, neh nǎh' iis na eswa'i wa gwēn ni'yās.

36 Neh sǎh'ǎh' nǎ'gəh' nōh o'i'oh'dǎh shōh neh huh' nōh q'wəh syo nyoo'h, neh na ga'i wa yee ih i'gəh' he ni-ga'yee ǎh' he'ga ya dōh, Neh' neh' dah jōh nǎ yaat ah ha yah'da deh tah'da ga yah'gō'ok.

37 Neh' gwah huh' aeh' no yah' he ni ga yee ǎh' he'-ga ya dōh, ne wa dōh', Neh' nǎ'q want gaat hòh ne-gəh' ne wa q'wah'gat.

38 Neh' no nǎh' shah'ga'at nǎ'gəh' [neh o'i'oh'dǎh shōh,] Jo seph, neh Ari ma thea toh dān dyoo'h, (neh' gyeoh ha yah'daah he'ni ǎ'non dǎh ha ge'i'q nya nih ne Je sus, neh' naeh ho'i'wah seh'dōh, neh ga'i'q nih haa gos'ha nis ne Je wa,) wa o'q' syoh gwəh' ne Pi late neh' a'o yah'dōh-meek ne Je sus: neh' neh' wa o'q'k doot hus' ne Pi late. O nǎh' neh huh' ho yō'soh ha yah'dōh neoh' [ne Je sus.]

39 Neh huh' ha'ǎh gwah ho yō'soh neh' Ni co de mas,

(neh' a'gwas' dyo dye'ah dōh ho yah'do wāh'oh ne Jesus sō'eh,) neh' ha'a wih ne de ga'yes dōh ne myrrh kuh ne a loes, srat nōoh deh wāh'nyah eeh ni ga'gōh-shā geeh ni yōs deh.

40 O nāh' de o'dih gwāh naa yah'dah ne Jesus, neh no ni gā os hā'ni yōh nah ot ho di'wa daa seeh, neh kah de o di yes'dōh ne ga sē nō gah'os hōh oh [spices,] neh-huh gwaah' kuh' naeh non di yeeh he ni a di yā'nōh-dāh ne Jews nōh'sha go dih'sa dōoh.

41 Da neh ne'neh ho'q weh he'ōō weh de o wā yah'son-das'oh neh ne'gah āh yāh ni gah āh'ā'ah; neh ne'gah-āh gōoh ne ni gah āh'ā'ah gas syō niuh ne waa seeh non da'deh sa'dōh gwah, de wān dōh' kuh ah sōh nō-gweh neh huh ha'q wāh'sa dōok.

42 Neh ne'neh huh shō hwa o wā yas'hāh ne Jesus, neh ga i'ō nih heh o nāh' ne Jews he o nā nīs'hā e wih nā'non des yō nya'nōoh; neh sāh'ah ne gāh non da'deh-sa'dōh gwah dōs gā'oh shō he'q weh.

OI'WAH XX.

NEH' ne da wa dye ānt' wā nīs'hā deh he'nōh de wa-dān daeh go yōs'oh ne Mary. Mag da lene se deh'-ji ah, ah'sōh de yō'dah son da i'goh, he'ōō weh o da'deh-sa'dōh gwah, neh ne'wah ont'gat hōh gāh sgwā'oh nōoh he'q weh o da'deh sa'dōh gwah.

2 O nāh de ya go'ah da dōh he o wā yah'do wāh'oh ne Simon Peter, neh' kuh ne sha yah'daat nō wā'i o nya-nih neh' nā gāh ne Jesus ho nō'oh gwah, neh no wā'-nā'oh'seeh, Neh nō wā'yah da'dah gwāh Na yah'da gwēn-ni yōh he'q weh ni ah'sa dōk, o'yah jāi kuh he'o di aah, neh kuh neh deh o gwā nōh'dōh he'q weh he o wā-yas'hāh.

3 O nāh di' ne Peter hōh dān dyōs'oh, kuh neh' sha yah'daat nō wā'i o nya-nih, neh huh' he o di yōs'oh he'q weh o da'deh sa'dōh gwah.

4 O nāh' do gāh de i'gwe gōh' de o nāh'da dōs'oh:

neh' dih ne sha yah'daat nō wā'i o nya nih wa'o wā yat-gā nih' ne' Peter, neh' gōn da dyeh hwa'a yōh heh' dyon da'deh sa'dōh gwah.

5 Da neh' neh' de os'hahk dos'oh he ot'gat hwāh' ne' nōh gōoh, ho gāh neh' o ni gāā'os hā ni yōh nas yō'nyas-hāh ga ge'oh; neh' gwaah' ne tāh'āh naeh te'o yōoh.

6 Onāh ha'eh gwah ne Simon Peter neh' Luh i eh ho'nōn dā dyeh, neh' huh' naeh he'o dyah dāh'dōh on da'-deh sa'dōh gwaa gōoh; wa a gāh' kuh ne ga ni gā'ō chi-yōō as yō'nyas hāh ga ge'oh'.

7 Neh' kuh ne ga ni gā'os hāh ne de oh nōh ā'hā' nōh tāh'āh' naeh neh' huh' deh gā yāh, he ga ge'oh ne ga ni-gā'ō chi yōōh as yō nyas hāh, neh' gwaah' ne ga weh' nō-niih ti ya'o hwāh' jih kuh' naeh he'o weh ga ge'oh.

8 Onāh ha'eh gwah hwa'a yōh ne sha yah'daat nō-wā'i o nya nih ne dyō dye'āh dōh ho yōs'oh heh o da'-deh sa'dōh gwah, neh' ha'eh gwah ne waat'gat hōh, wa'i-wa gwēn ni yōs' kuh.

9 Neh' sāh'āh hah'sōh de i yān dee ih' he ni ga yee āh' he'ga yas dōh, neh' heh tga gōnt dānt haat gāh' ne gā'e'-yah't gēh.

10 Onāh' o yah' jih hes ho ne nōoh nō wā di'ō nya nih kuh naeh he'o weh to di'nōh soot.

11 Neh' huh' dih' i yeet' ne Mary as de'gwaah ho da'-deh sa'dōh gwah, yōs da hah: neh' dih' he'nōh weeh yōs da hah de ya'gōs hahk'dōs'oh he ya'gōt gaat hwāh' ne-nōh'gōoh' ho da'deh sa'dōh gwah;

12 Neh' ne' wa o wan di gāh' de'i yas heeh neh' de-ni'ō yah'ge o nōh ga gā'āt' no nōn dye āh'dōh, sha yah'-daat neh' huh' hāh dyōh heh ha gō ān duk, o nāh neh' sha yah'daat neh' huh' hah de yō dāh'āh'sih da yān'dah gwah he'o weh ha yas'hāh duk ne Jesus.

13 Neh' ne sha go nā'oh seeh, Si'oh a nah'ot' ga'i o nih heh sas daa'hah! Neh' nō wā nā'oh seeh, Neh' ga'i o nih heh ho wā'yah dōh'nōoh Na yah'da gwēn ni yōh na gaa-wāh, neh' kuh ne tāh'āh deh a gā nōh'dōh he'o weh he o wā yas'hāh.

14 Neh no năh' neh huh' năh'e yeeh' heh wah ca'-nyeht, o năh' de ja go dih'sa de nyoooh, neh ne wa o wă-găh ne Je sus i'aat, neh kuh ne tăh'ăh deh a go gah'-ă yos ooh he neh ne Je sus.

15 Je sus sha ga wă'oh seeh, Si'oh, a nah ot' ga i'ô nih heh sas daa hah'! Sô'nah ot' she yah'dih saas? Neh ne' wah ăăh neh' nyoh nos de'is dōh ne ni gah ăăh'ă'ăh, neh nō wă'oh seeh, syah da gwên ni yôh, neh' neh o'yah-jih gi hshăh he'e shaah, dak'hyo wih he'ô weh heeh'-syas hăh, lih' naeh ă she'yah dōh neek.

16 Je sus sha ga wă'oh seeh, Mary! De dya go dih'sa-dee nyoooh, neh nō wă'oh seeh, Rab bo ni!. Neh na ya-găh' i găăh, Sgi'ô nya nih!

17 Je sus sha ga wă'oh seeh, Să'noh' hah dă's'gyă'ô-nyoooh; neh' săh'ăh nah'soh heh tăh' neh huh deh swa'-gat gon'dah goh he'ta yah'da deh Naah'nih: neh gwaah' ne sah dăn dih, hòh she'yah do wăht ne de ya gwa dă'-nō deeh; neh năs he'yă'ô, Neh neht'găh hō saagēeh heh' tăh dyoh' Naah'nih, iis' kuh She swah'nih; heh tăh dyoh' ni h' Ha gwên ni yôh, iis kuh She swa wên-ni yôh.

18 O năh ne Mary Mag da lens goh dăn'dyos oh; he o-wan di'ô wih na go i'ô nya'nih heh o năh' naeh hō wă'-gă'noh Na yah'da gwên ni yôh, neh kuh nă găă'noh ô'i-oh'dăh shoh oh sha'gôs nyeha.

19 Neh' di h neh shah wă'nis hăht no năh' oh găăs'ah, neh' dyo dye'ăh dōh wă'nis hă deh he'noh de wa dăn da-eh, no năh gah ho'do nyoh' he o weh ni o di yah'da ye-ih ôh na go i'ô nya nih, neh' heh sha go'dia ha'nis ne Jewa, neh huh' hō yos oh ne Je sus, de o'dăh ôh hah-de'wah să'noh hă nih'dyoh, neh na go yă'eh seeh, Sgă'noh ta ga'i wi'yô aak he swa yah'da deh.

20 Neh' di h no năh' neh' sha ăh nă găăh, neh' na-go yo dah'sah seeh naas oh'dăh shoh' kuh' na swah'găh. Neh huh ni yoo weh o năh' wa ă nō dōh hō ăh na go i'ô-nya nih he'sa o wă'găh Na yah'da gwên ni yôh.

21 O na'eh ne Je sus, sha go yă'oh seeh, Sga'noh'

ti'ga'i wi'yò aak heh swa yah'da deh: neh he'neh neh-huh ni o yāng'wāh oh. neh' Hōh-nih ta geh'hah oh, neh-huh nē yaa wāh' nāh' iih oh gwaa haht.

22 Neh huh ni yoo weh' no nāh neh wa'āh nā gāh, wa go ya do'is hāh hoh, neh'kuh na go yā oh seeh, Ji yee-nooh', Not hwa'is hā do gāh'dih.

23 Neh' dih neh soo'dih gwa'nah ot dā jeeh hii wah-sā gwus ne go i'wa neh ak shāh, neh' nash neh des ho-non di'wah sū gwah seeh' ne'neh; neh' kuh neh' son-dih gwa'nah ot ā gā'gāk dah de jeeh chi wah'sā gwah'seeh ne go i'wa neh'ak shāh, tāh āh' wach na eh' kuh ne neh dah de jago-di wah'sā gwah'seeh.

24 Neh dih neh Thomas sha yah'daat he'ni ā non diih ne was hāh dok nii aga eh, Di dy mus ho wa yas tah, tāh āh de a'yah da ahk' no nāh' sha a yoh' ne Je sus.

25 Neh' dih neh sha di yah daat na go i o nya nih ho-wā oh seeh, Neh' niih ne' sha gwa gāh' Naa-yah'da-gwēn ni yōh. Neh' dih na go yā oh seeh, Neh nā gā ook a-gwas' iih deh a gat gaat hwaāh naas oh'dah shoh he'q-weh' de yōh is dōh ne gā'wāh', neh huh kuh haah'-gāh'nyant he de yōh is dōh ne gā'wāh', has wa gooh' kuh ha'gā nts'oh dāt, tāh āh', deh aa oh niik' a'gi wa-gwēn ni yōs.

26 Neh' no nāh' de gyoh' ng'sa yoo daah, o na'eh na go i o nya nih sho di yah da ye ih oh nō'gyeh, neh kuh neh-huh ne Tho-mas ha yah'daah de ā non dii. O na'eh ne Je sus neh huh ho yos oh, gah ho do nyoh' aeh, hah-de'wah sāh' nōh' aeh' hā nih dyoh de o'dah oh, ha wāh'; Sgā nōh' ti ga'i wi'yò aak heh' awa yah'da deh.

27 O nāh' ha wā oh seeh ne Tho mas, Da sāh'nya daat, sat-gaat hōh' gwah huh ne' ges oh'dah gēh; neh' kuh neh da sā nis oh'da daat ges waa gooh' hōh sā'nis oh'dāt: neh kuh neh sā nōh' dā sāh'ni go ā ge'aak', neh gwaah' ne ji wa gwēn ni'yōs taak.

28 Det hos'nyeh oh ne Tho mas, ha wā oh seeh, Sgyah-da gwēn ni yōh! neh kuh neh Sgwēn ni yōh!

29 Je sus ha wā oh seeh, Tho mas, neh gā i o niik' hēh

sge gāh' nīa, neh' o'i'wah sa'i wa gwēn ni yōs'doh: ho-
ni dāā gh dih haa di'yah da deh neh' tāt'āh i gāā de'o-
nont gaat hwāh, neh' gwaa' naeh' no dii'wa gwēn ni'yōs-
doh.

30 Neh' gwah hūh ne we sōh' ne yah'shoh no yān-
deet' wa o'nya nooh do gāā' neh' ne Je sus neh' hūh
he'a dii gat na go'i o'nya nih, neh' tāt'āh naeh' deh gaa'-
ya doh nā gāāh gaa ya'dos hāā gooh.

31 Neh' gwaah' nā gāāh ga yaa doh neh' na eswa'i wa-
gwēn ni yōs' i gāā, he neh' ne Je sus' ne Christ, neh'
ho a wak' Naa'wēn ni yōh; neh' kuh na eswa'i wa gwēn-
ni yōs' neh' na eswa yān daht ne' ygh hees hāh, ā dya'-
weh dah'gō ok nōōh'sā nō gooh.

OI'WAH XXI

NEH' no nāh' shah ga'at nā gāā noh' o'i'ōh'dāh shoh
neh' aeh' neh' Je sus sa go ya'dyah do'dah sahs
na go'i o'nya nih heh tga nyo da'eh' neh' Tiberias: neh'
ne'kuh nōa da ga ye'āh dāk heh' waa'dyah do'dah sih.

2 Neh' neh' shah gāāt' hā nehs', neh' neh' Simon
Peter neh' kuh ne Thom as, Di dy mus hō wā'yas tāt,
Nathan ael kuh, neh' Ca na ta weh doh, Galilee a'ā-
jah'gēh, neh'kuh na go a wak'shoh ne Ze be dee, o yah'
kuh de'i'yas heeh na go i o'nya nih.

3 Neh' na go yā'ōh seeh neh' Simon Peter, Neh' niūh
noh' gi'jōh yak hāh. Neh' nō wā'ōh seeh, Neh' nāāh' iih
neh' wah a'gwah dān dih, ā dweeh. Neh' no ngh'dān dyos-
ōh, neh' neh' ga o wā gooh' ho nōn'deh' ngh'dah hōh: neh'
ne'neh' wah sōn'da deh' deh' tah'gwis dāh de o di ye nooh.

4 Neh' dih' no nāh' se deh'ji ah' o dōh'ō on dyeh, neh-
hūh' i aat' neh' Je sus ga nyo dāāk ah: neh' dih' na go-
i o'nya nih tāt'āh de o nā nōh'doh' he'neh' neh' Je sus.

5 O nāh' neh' Je sus ha go yā'ōh seeh, Swak sah'shoh-
ōh', swak hwa yāh' gāh? Des hō wā wā'ōh sā gwāh ho-
nāā', Tāt'āh.

6 Neh' na go yā'ōh seeh Neh' hūh swah a oh' neh' ga-

yá'neh go'gwah nõh ga'õ wa dih, neh huh' naeh s' swa-
gãh. O nõh' neh huh' gwaah ho-no'õh, neh' dih neh
o nõh' tãh'ãh deh sho di gwe nyõõh' nõ da s' nõn di'ant-
hõh, neh' he ni yo'nõnt gah'deh neh gã jõh.

7 Neh' dih ha-yah'da deh no wa'i õ nya nih, neh' i gãã.
neh Jesus ho no'õh gwah, ha wã'õh sech neh' Peter,
Neh. ne'huh Na-yah da gwën ni yõh. Neh' dih no nõh
neh Simon Peter sha'ook neh' gwah Na-yah da gwën-
ni yõh, neh nõh tat'hwah haah nõ jõh yak tah a dyah'da-
wih shãh, (neh sãh'ãh nõh nos'dah gãh,) neh' neh ga-
nyo dããh'gẽh hwa da'dyah doh'yak.

8 Neh neh sha di'yah daat na go'i õ nya nih neh huh'
ho di'yõs õh ni wah'a ah neh' ga õ wah he'õ weh ha dih-
nõh dak'heh, (neh sãh'ãh neh tãh'ãh deh we'ãh ni tã'-
neh sgwah he ni yõ'ã ja deh, neh huh' gwaa' gih shãh
ããh he ni yo weh neh de yo'ah as'hããh,) ha dih'seh neh'
wah a ah', shah gat kuh neh' gã jõh.

9 Neh he ni yõs'no weh, no nõh' neh huh' ho di'yõs õh
beh yõ'ã ja deh neh no nõnt'gat hwah õh' neh wa de-
gah dõh joch chis'dã õh sho, gã jõh gwah huh' neh huh'
tga eeh, õãh'gwah' kuh.

10 Jesus ha go yã'õh seeh. Daji'aah o nõh neh gã
jõh, neh wa'eeh swa ye nõh.

11 O nõh neh' Simon Peter he oh'dãn dyõõh he o'-
di'ant wãh' a'ã ja h tãs gãh, wah e'õh dããh ga nõh'ho õn-
dyeh neh si'gwaa gãn jo wa nãs, neh neh sgat' de wãh-
nyah eeh wis' kuh ni was'hããh sãh' gwah huh: da neh'
gwah huh naeh' heh ni yo'nõnt gah'deh tãh'ãh gwaa'
dah de yo dyah'goõh neh' wah a ah.

12 Jesus ha go yã'õh seeh, Ga õh' da swet swa dek'ho-
nih. Neh' neh tãh'ãh deh gaat gaah' he'ni s' nõ diih na-
go'i õ nya nih de o gwe nyõs'õõh na'õ õn dõõh, Sõ nah ot
ne gãh niis? neh heh to nõ'õh dõh neh Na-yah da gwën-
ni yõh.

13 O nõh ne Jesus neh huh' tot gon'dah gõh, neh
neh de oh'gwah nõ'ãh'gwah neh neh da go yõh, neh
gwah huh ne gã jõh.

14 Neh' o n̄h n̄ gāh' s̄h' wa dōh tah neh' Je sus wa gō'ya'dyah do'dah sahs na gō'io nya nih, he'nōh weeh o n̄h' shah det'hot gā'oh non da'deli'sa'dōh gwah'gēh.

15 Neh hub dih ni yo-weh' no n̄h' ho dik'hwān dah'oh, Je sus' ha wā'oh seeh neh' Si mon Pe ter, Si mon, hya a-wak neh Jo n̄s, si'gwa' gāh he ni'skno'oh gwah' naeh he ni yōh'dāh' n̄ gāh' Neh neh ha wā'oh seeh, Aāh', Syah da gwēn ni yōh; neh neh s̄nōh'dōh naeh heh ge-no'oh gwah. Neh' neh ha wā'oh seeh, She nont na ges'-he n̄h'shōh neh de-yō'di nōh'gā ont' o dit hwus'ho h'oh.

16 Neh' aeh nes ha wā'oh seeh neh' dek'nii wa dōh'-tah, Si mon, neh' hya a wak' neh Jo n̄s, Skno oh gwah' gāh? Neh' neh ha wā'oh seeh, Aāh', Syah da gwēn ni yōh; Neh' naeh neh s̄nōh'dōh heh' gō no'oh gwah. Neh' neh ha wā'oh seeh, She nont, des'he'yāh nya dōok na ges'he n̄h'shōh de yō'di nōh'gā ont.

17 Neh' neh sha wā'oh seeh neh s̄h' wa dōh tah, Si mon, 'neh hya a wak' neh Jo n̄s, Skno oh gwah' gāh? Neh neh waah'nigo et gāht neh' Pe ter neh ga'io nih heh wa'wā'os neh' s̄h' wa dōh'tah, Skno oh gwah' gāh? neh' neh wa'wā'os, Syah da gwēn ni yōh, neh' naeh neh, ha de-yo'i wa geeh heh syān de ih: neh' naeh neh s̄nōh'dōh heh' gō no'oh gwah. Je sus' ha wā'oh seeh, She nont' na ges'he n̄h'shōh de yō'di nōh'gā ont.

18 Do gās', do gās' oh gō'yā'os, neh nah'sōh chi sō'-gweh da seeh oh chat'hwah'haah gās, oh sah'dān dih' kuh, ga nyōōh' shō he'ō weh oh seeh neh huh he'gee h: neh' gwaah' no n̄h' āh sat'gāh'jis: neh neh tga gont ach h̄'nis oh da gwa'ih sō gōh, neh' neh o yah' naeh d̄'ye'sa wa haah, neh huh' kuh h̄'ye'saah he'ō weh ā-gā'ōok naeh neh huh' deh di'sah ni gōōh'dāh, [he'ō weh h̄'ye'saah.]

19 Neh n̄ gāh' neh huh' nō o yāh' heh' was'nyeht, o yān deet' ha'ō ni h' heh' nōh gā e yah'syōh dāh ā o dyc'-āh dah gwāh, neh' d̄'ō'ā saā'ok Na'wēn ni yōh. Da neh no n̄h' neh' huh' nō o yāh' heh' was'nyeht n̄ gāh, ha wā'oh seeh, Dak nō dā dyeh.

20 Neh' dih neh' Pe ter, det hôt'ga'g'wäh, wa o gäh no wä'i o nya nih neh' neh' Je sus' ho no'oh gwah, neh-huh ha'eh gwah non da'we'no o d'ye'h, neh' gwah huh ne' neh huh ha yah'dah ga eh' haah d'oh'sä deh neh' Je sus no näh' chi o non dek'hwa eeh nöh gäs'ah, neh' kuh neh' ha wäh, Syah da gwën ni yöh, ga'g' ne gäh' ni a'yah daah neh ä ya'yah dat gah?

21 Pe ter, ho gäs'oh nä gäh, ha wä'oh seeh neh Je sus, Syah da gwën ni yöh, neh neh a'naeh nä o'yah da-wäh' nä gäh' hō gwēh'?

22 Je sus ha wä'oh seeh, -Neh' gih shäh ne' neh huh nä wak'ni go'g'wäh nä'o heek' sho heh ni yo weh' dānt-geh, a'nah ot ne'neh niis sa di'wa deh'? Dak non däh niis.

23 O näh' oh wah'dän dih nä gäh heh ni ga wä noh-däh oh dwa'di o gōh ha di'yah da deh neh' dā non dā-non deeh, neh naeh ho i gäh hō wä i o nya nih täh'äh' naeh ta'ä eeh: neh dih neh Je sus täh'äh' de a wä'oh seeh, Täh'äh' ne'huh naeh ta'ä eeh; neh gwaah', Neh' gih shäh ne' neh huh nä wak'ni go'g'wäh nä'o heek' sho he ni yo weh' dānt geh, a'nah ot ne'neh niis sa di'wa-deh'?

24 Neh' ne gäh nä gäh hō wä'i o nya nih ne' neh ha i'wa gwa'ih sos nä gäh nōh o'i oh'däh shōh, neh kuh ho ya dōh' nä gäh' nōh o'i oh'däh shōh: neh gwah huh nō gwä'nōh dōh he'ni o yee'äh' heh' ho i'wa gwa'ih sooh do gäs' ga i'wa gwën ni yöh.

25 Da neh' gwah huh neh we sōh' no yah' o i'we nōoh he'ni o d'ye'äs oh neh Je sus; neh ne'neh gih shäh neh teh ga'ya dōh haah de yo'i wa geeh, Neh ni wiit a'yo-s-twah nōoh haah gwah naeh he yo'än ja deh he nō ga nō-heht ne ga ya'dōs häh na'ga ya dō nyōok. [Do-gäs' neh-huh' ni ya wäh.]

the first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

The first part of the history of the world, from the beginning of time to the present day, is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations, and which has been the subject of many and various theories and opinions.

(The end of the world)

